

แผนพัฒนาจังหวัด (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๕)
(ฉบับทบทวน ปี พ.ศ.๒๕๖๓)
จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ฝ่ายเลขานุการ ก.บ.จ.แม่ฮ่องสอน
สำนักงานจังหวัดแม่ฮ่องสอน
โทร.๐๕๓-๖๑๒๘๘๘

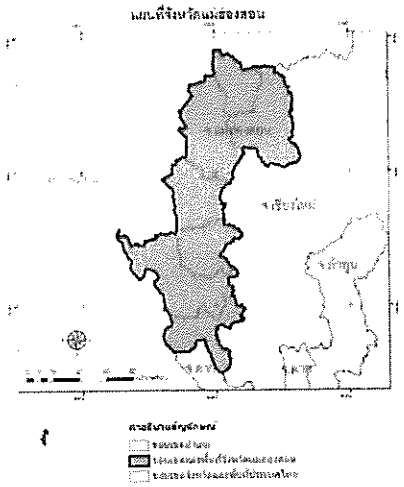
สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน	
๑.๑ สภาพทั่วไปของสถานการณ์การพัฒนาจังหวัด	๑
๑.๒ ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ	
๑) ด้านเศรษฐกิจ	๔
๒) ด้านสังคมและความมั่นคง	๙
๓) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๑๕
๑.๓ ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่	๒๒
บทวิเคราะห์ความต้องการและศักยภาพเชิงพื้นที่	๒๕
๑.๔ ผลการพัฒนาและแก้ไขปัญหาจังหวัดในช่วงที่ผ่านมา	๓๖
ส่วนที่ ๒ ประเด็นการพัฒนา	
๒.๑ บทวิเคราะห์การพัฒนาในด้านต่างๆ	
๑) ด้านเศรษฐกิจ	๔๙
๒) ด้านการเกษตร	๕๕
๓) ด้านอุตสาหกรรม	๖๒
๔) ด้านการท่องเที่ยว	๖๓
๕) ด้านการค้าชายแดน	๖๕
๖) ด้านสังคม	๖๙
๕) ด้านประชากรและแรงงาน	๗๒
๖) ด้านการศึกษา	๗๒
๗) ด้านสาธารณสุข	๗๖
๘) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๘๐
๙) ด้านความมั่นคง	๙๒
๑๐) เครื่องมือวิเคราะห์ทางการบริหาร SWOT	๙๗
๒.๒ เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด และตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนา	๑๐๒
๒.๓ ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด	๑๐๒
๒.๔ ประเด็นการพัฒนาจังหวัด	๑๐๒
๑) วัตถุประสงค์	
๒) เป้าหมายและตัวชี้วัด	
๓) แนวทางการพัฒนา	
๔) แบบ จ.๑ จ.๑-๑	๑๑๙
๕) แผนงานโครงการแบบย่อ (Project Brief)	
(๑) แผนงาน (ชุดโครงการ)	
(๒) โครงการ	

ส่วนที่ ๑
ข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน

๑.๑ สภาพทั่วไปและสถานการณ์การพัฒนาจังหวัด

๑) ลักษณะทางกายภาพ

จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นจังหวัดชายแดน อยู่ทางภาคเหนือตอนบน ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 924 กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ 7,987,808.27 ไร่ หรือประมาณ 12,681.259 ตารางกิโลเมตร เป็นจังหวัดที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 3 ของภาคเหนือ และเป็นอันดับ 8ของประเทศ พื้นที่มีรูปร่างเรียวยาวจากทิศเหนือจรดทิศใต้ มีความยาวประมาณ 250กิโลเมตรและความกว้างประมาณ 95 กิโลเมตร พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นเนื้อที่ป่าไม้ ประมาณ 11,133.78 ตารางกิโลเมตร หรือ 6,958,612.23 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 87.12 ของพื้นที่จังหวัด มีพื้นที่เกษตรกรรม 406,000 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.08

รูปที่ ๑ แผนที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน

อาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง และประเทศเพื่อนบ้าน เป็นดังนี้

ทิศเหนือและทิศตะวันตก	ติดต่อกับรัฐฉาน รัฐคะยา และรัฐคอทูเล ประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา โดยมีเทือกเขาถนนธงชัยตะวันตก แม่น้ำสาละวิน และแม่น้ำเมย เป็นแนวพรมแดนกั้นระหว่างประเทศ
ทิศใต้	ติดต่อกับอำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก โดยมีแม่น้ำยวม และแม่น้ำเงา เป็นแนวเขตจังหวัด
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ อำเภอเวียงแหง อำเภอเชียงดาว อำเภอแม่แตง อำเภอสะเมิง อำเภอแม่แจ่ม อำเภอฮอด และอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีเทือกเขาถนนธงชัยกลาง และเทือกเขาถนนธงชัยตะวันออกเป็นแนวเขตระหว่างจังหวัด

ทุกอำเภอในจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีเขตแดนติดต่อกับประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา รวมระยะทางประมาณ ๔๘๓ กิโลเมตร โดยเป็นพื้นดินประมาณ ๓๒๖ กิโลเมตร เป็นแม่น้ำประมาณ ๑๕๗ กิโลเมตร แบ่งเป็นแม่น้ำสาละวิน ๑๒๗ กิโลเมตร และแม่น้ำเมย ๓๐ กิโลเมตร

<u>สภาพภูมิประเทศ</u>

สภาพภูมิประเทศเป็นทิวเขาสูงสลับซับซ้อนและเป็นพื้นที่ป่าไม้ตามธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ มีทิวเขาเรียงตามแนวทิศเหนือ-ใต้ ขนานกัน ทิวเขาที่สำคัญ คือ ***ทิวเขาแดนลาว*** อยู่ทางตอนเหนือสุดของจังหวัด เป็นแนวแบ่งเขตแดนประเทศไทยกับประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และ ***ทิวเขาถนนธงชัย*** ประกอบด้วยทิวเขาเรียงขนานกัน ๓ แนว คือ ทิวเขาถนนธงชัยตะวันตก เป็นแนวเขตแดนประเทศไทยและสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาทิวเขาถนนธงชัยกลาง อยู่ระหว่างแม่น้ำยวมและแม่น้ำแม่แจ่ม และทิวเขาถนนธงชัยตะวันออก เป็นแนวแบ่งเขตระหว่างจังหวัดแม่ฮ่องสอนกับจังหวัดเชียงใหม่ ทั้งยังเป็นที่ตั้งของยอดเขาที่สูงที่สุด คือ ยอดเขาแม่ยะอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอปาย มีความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ ๒,๐๐๕ เมตร

แหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ คือ *แม่น้ำปาย* ซึ่งมีต้นกำเนิดจากทิวเขาถนนธงชัย ไหลผ่านจังหวัดแม่ฮ่องสอน ไปบรรจบกับแม่น้ำสาละวิน มีความยาว ๑๓๕ กิโลเมตร *แม่น้ำยวม* ซึ่งมีต้นกำเนินจากภูเขาด้านตะวันออกของอำเภอขุนยวม ไหลผ่านอำเภอแม่ลาน้อยและอำเภอแม่สะเรียง ไปบรรจบกับแม่น้ำเมย มีความยาว ๑๖๐ กิโลเมตร และ *แม่น้ำละมาด* ซึ่งมีต้นกำเนิดจากดอยแม่ละมาด ไหลผ่านอำเภอเมืองลงสู่แม่น้ำปาย

<u>ข้อมูลการปกครอง</u>

จังหวัดแม่ฮ่องสอนแบ่งการปกครองออกเป็น๗อำเภอ ๔๕ ตำบล ๔๑๕ หมู่บ้าน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ๕๐ แห่ง ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ แห่ง เทศบาลเมือง ๑ แห่ง เทศบาลตำบล ๖ แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล ๔๒ แห่ง

ตารางที่ ๑ การแบ่งการปกครองของจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ที่	จังหวัด / อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ตำบล	หมู่บ้าน	อบจ.	ทม.	ทต.	อบต.
	จ.แม่ฮ่องสอน	๑๒,๖๘๑.๒๕๙	๔๕	๔๑๕	๑	๑	๖	๔๒
๑	อ.เมืองแม่ฮ่องสอน	๒,๔๘๓.๑๑๕	๗	๖๘	๑	๑	-	๖
๒	อ.ขุนยวม	๑,๖๙๘.๓๑๒	๖	๔๓	-	-	๑	๖
๓	อ.ปางมะผ้า	๗๙๘.๓๗๕	๔	๓๘	-	-	-	๔
๔	อ.ปาย	๒,๒๔๔.๗๐๐	๗	๖๒	-	-	๑	๗
๕	อ.แม่ลาน้อย	๑,๔๕๖.๖๔๕	๘	๖๙	-	-	๑	๘
๖	อ.แม่สะเรียง	๒,๕๘๗.๔๒๕	๗	๗๗	-	-	๓	๕
๗	อ.สบเมย	๑,๔๑๒.๖๘๗	๖	๕๘	-	-	-	๖

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดแม่ฮ่องสอน

<u>ประชากร</u>

จากข้อมูลประชากร ปี ๒๕๖๑ (ข้อมูล ณ เดือนสิงหาคม ๒๕๖๑) จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีประชากรทั้งสิ้น ๒๘๑,๔๐๗ คน เป็นชาย ๑๔๓,๒๗๙ คน เป็นหญิง ๑๓๘,๑๒๘ คน และมีจำนวนบ้านทั้งสิ้น ๑๐๙,๓๕๙ หลัง ความหนาแน่นของประชากร เท่ากับ ๒๒.๑๙ คน/ตารางกิโลเมตร

ตารางที่ ๒ สถิติประชากรของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ปี ๒๕๖๑

ที่	จังหวัด / อำเภอ	ประชากร (คน)			จำนวนบ้าน (หลัง)	ความหนาแน่น คน/ตารางกิโลเมตร
		รวม	ชาย	หญิง		
	จ.แม่ฮ่องสอน	๑๘	๑๔๓,๒๗๙	๑๓๘,๑๒๘	๑๐๙,๓๕๙	๒๒.๑๙
๑	อ.เมืองแม่ฮ่องสอน	๕๕,๕๘๓	๒๘,๒๕๗	๒๗,๓๒๖	๒๑,๕๘๖	๒๒.๓๘
๒	อ.ขุนยวม	๑๙,๖๔๗	๑๐,๑๖๘	๙,๔๗๙	๗,๒๓๘	๑๑.๕๖
๓	อ.ปางมะผ้า	๒๑,๔๓๕	๑๑,๐๘๑	๑๐,๓๕๔	๗,๙๖๙	๒๖.๘๕
๔	อ.ปาย	๓๔,๕๔๖	๑๗,๘๙๑	๑๖,๖๕๕	๑๓,๙๘๘	๑๕.๓๙
๕	อ.แม่ลาน้อย	๓๒,๔๗๗	๑๖,๔๖๘	๑๖,๐๐๙	๑๐,๒๖๙	๒๒.๒๙
๖	อ.แม่สะเรียง	๕๒,๑๗๔	๒๖,๓๖๘	๒๕,๘๐๖	๒๐,๔๔๗	๒๐.๑๖
๗	อ.สบเมย	๔๔,๔๖๒	๒๒,๗๑๒	๒๑,๗๕๐	๗,๙๖๙	๓๑.๔๗

ที่มา : ข้อมูลจำนวนประชากรจากที่ทำการปกครองจังหวัดแม่ฮ่องสอน ข้อมูล ณ สิงหาคม ๒๕๖๑

ประชากรในจังหวัดแม่ฮ่องสอน จำแนกได้เป็น ๒ กลุ่ม คือ คนไทยเชื้อสายไทยใหญ่ อพยพมาจากรัฐฉานซึ่งเป็นบ้านเมืองเดิมในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และกลุ่มชาติพันธุ์ ได้แก่

๑) **กะเหรี่ยง** เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีประชากรมากที่สุดของชาวไทยภูเขา คือ ประมาณร้อยละ ๗๙.๓ จะตั้งถิ่นฐานอยู่ทุกอำเภอ *ปาดอง* หรือกะเหรี่ยงคอยาว ปัจจุบันมีอยู่ที่บ้านในสอยบ้านน้ำเพียงดิน และบ้านห้วยเสือเฒ่าในเขตอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอนนอกจากนี้ยังมีกะเหรี่ยงกลุ่มย่อยที่อพยพเข้ามาจากประเทศเมียนมา คือ กะเหรี่ยงแดง, กะยัน อาศัยอยู่ในบ้านในสอย บ้านห้วยเสือเฒ่า อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน

๒) **ลาหู่ หรือ มูเซอ** แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม คือ ลาหู่แดง และลาหู่ดำตั้งถิ่นฐานอยู่ในพื้นที่อำเภอปางมะผ้า, อำเปาย และอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน

๓) **ลีซู หรือ ลีซอ** พบได้ใน อำเภอปาย และ อำเภอปางมะผ้า

๔) **ลัวะ** เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่อาศัยในดินแดนล้านนารวมถึงแม่ฮ่องสอนมาตั้งแต่โบราณปัจจุบันชาวลัวะอพยพขึ้นไปอยู่บนพื้นที่ภูเขาสูงตั้งขุมชนเป็นแนวยาวไปตามสันเขา พบได้มากที่เขตรอยต่ออำเภอแม่ลาน้อย กับ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

๕) **ม้ง** เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีประชากรน้อยที่สุดในแม่ฮ่องสอนแต่กระจายอยู่ทุกอำเภอแบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม คือม้งขาวและม้งลายซึ่งเรียกจากสีกระโปรงของผู้หญิงชาวม้ง

๖) **จีนยูนนาน** (จีนฮ่อ) เป็นกลุ่มชาวจีนที่เป็นอดีตทหารกองพล ๙๓ ที่หนีภัยทางการเมืองเข้ามาในประเทศไทยอยู่ที่อำเภอปาย อำเภอปางมะผ้า และ อำเภอเมืองบางแห่งตั้งเป็นชุมชนถาวรมีเฉพาะชาวจีนฮ่อเท่านั้น เช่น หมู่บ้านสันติชล อำเภอปายและหมู่บ้านรักไทย อำเภอเมือง เป็นต้น

๗) **ปะโอ** อพยพเข้ามาจากรัฐฉาน ปัจจุบันมีถิ่นอาศัยอยู่บ้านห้วยมะเขือส้ม ตำบลหมอกจำแป่ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน

๑.๒ ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ

๑) ข้อมูลเศรษฐกิจ

<u>เศรษฐกิจภาพรวม</u>

เศรษฐกิจจังหวัดแม่ฮ่องสอนปี ๒๕๖๑ ทั้งปี คาดว่าจะขยายตัวในอัตราร้อยละ ๖.๑ ทั้งจากด้านอุปทานและอุปสงค์ ตามการขยายตัวของมูลค่าการค้าชายแดน การลงทุนภาคเอกชน และภาคเกษตรกรรม เป็นต้น

<u>ด้านอุปทาน</u> ภายในจังหวัดคาดว่าจะขยายตัว ตาม**ภาคเกษตรกรรม** คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๘.๕ เนื่องจากเกษตรกรขยายพื้นที่เพาะปลูก ประกอบกับปริมาณน้ำเพียงพอต่อการเพาะปลูก ทำให้ปริมาณผลผลิต ต่อไร่เพิ่มขึ้น ได้แก่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และข้าวไร่ เป็นต้น สำหรับ **รายได้เกษตรกร** คาดว่าลดลงร้อยละ -๖.๓ ตามราคาสินค้าเกษตรสำคัญ ได้แก่ ราคากระเทียม และราคาข้าวไร่ที่ลดลง เป็นสำคัญ **ภาคบริการ** คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๔.๘ จากการเพิ่มเที่ยวบินเส้นทาง เชียงใหม่ - แม่ฮ่องสอน และปัจจัยสนับสนุนจากนโยบายส่งเสริม การท่องเที่ยวจังหวัดตลอดทั้งปี **ภาคอุตสาหกรรม** คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๔.๔ จากการเพิ่มขึ้นของโรงงานอุตสาหกรรมประเภทวัสดุก่อสร้างและทุนอุตสาหกรรมประเภทเคมีภัณฑ์ เป็นต้น

<u>ด้านอุปสงค์</u> ภายในจังหวัดคาดว่าจะขยายตัว โดย **การบริโภคภาคเอกชน** คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๕.๘ ได้รับแรงสนับสนุนจากมาตรการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยของภาครัฐ และกำลังซื้อของครัวเรือนนอกภาคเกษตรกรรมที่มีสัญญาณปรับตัวดีขึ้น **การลงทุนภาคเอกชน** คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๑๐.๔ จากการเติบโต ของธุรกิจขนส่งโลจิสติกส์ และมาตรการสินเชื่อเพื่อช่วยเหลือและพัฒนาผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) **การใช้จ่ายของภาครัฐ** คาดว่าจะเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๙ เพิ่มขึ้นจากการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุน **มูลค่าการค้าชายแดน** คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๑๑.๓ เนื่องจากสินค้าของไทยเป็นที่ต้องการของประเทศเพื่อนบ้าน อีกทั้งเส้นทางการขนส่งสินค้าได้รับการพัฒนาปรับปรุงให้มีความสะดวกมากยิ่งขึ้น

ตารางที่ ๓ ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดแม่ฮ่องสอน ณ ราคาประจำปี และผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙)

ปี พ.ศ.	๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙
GPP ณ ราคาประจำปี (ล้านบาท)	๙,๔๖๕	๑๐,๓๕๘	๑๐,๗๐๑	๑๑,๙๖๖	๑๒,๒๕๓
GPP per capita	๔๗,๐๕๘	๕๐,๗๑๗	๕๒,๗๕๗	๕๙,๔๓๑	๖๑,๒๕๕

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตารางที่ ๔ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดแม่ฮ่องสอน (ปี ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙)

รายการ	ปี ๒๕๕๖	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปี (ล้านบาท)	๑๐,๓๕๘	๑๐,๗๐๑	๑๑,๙๖๖	๑๒,๒๕๓
ผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อคน (บาทต่อปี)	๕๐,๗๑๗	๕๒,๗๕๗	๕๙,๔๓๑	๖๑,๒๕๕

ภาคการท่องเที่ยว

ในด้านการท่องเที่ยว ปี ๒๕๖๐ จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีจำนวนผู้เยี่ยมเยือน จำนวน ๙๗๑,๕๘๖ คน เพิ่มขึ้นจาก ปี ๒๕๕๙ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๖๑ และในปี ๒๕๖๐ มีจำนวนรายได้จากการท่องเที่ยวจำนวน ๔,๖๖๒.๙๕ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ปี ๒๕๕๙ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๐๙

ตารางที่ ๕ จำนวนผู้เยี่ยมเยือน และรายได้จากการท่องเที่ยว (ปี ๒๕๕๖ - ๒๕๖๑)

รายการ	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑
จำนวนผู้เยี่ยมเยือน	๗๔๘,๘๒๗	๗๖๙,๕๖๓	๗๙๙,๖๐๗	๘๔๗,๗๑๕	๙๗๑,๕๘๖	๕๘๒,๖๕๒ (ม.ค.-ส.ค. ๖๑)
จำนวนรายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)	๓,๓๓๒.๔๙	๓,๔๕๙.๔๒	๓,๗๙๑.๖๙	๔,๐๘๖.๙๖	๔,๖๖๒.๙๕	๒,๙๙๘.๙๘ (ม.ค.-ส.ค. ๖๑)

ที่มา : กรมการท่องเที่ยว (ปี พ.ศ.๒๕๖๑เป็นข้อมูลเบื้องต้น)

ภาคการค้าชายแดน

ปัจจุบันจังหวัดแม่ฮ่องสอนยังไม่มีด่านถาวร มีเพียงจุดผ่อนปรนทางการค้า ๕ แห่งที่กฎหมายอนุมัติให้มีการค้าสินค้า ได้แก่ ๑) ด่านห้วยต้นนุ่น อำเภอขุนยวม-บ้านน้ำมาง รัฐคะยา ๒) ด่านห้วยผึ้ง อำเภอเมือง-บ้านนามน รัฐฉาน ๓) ด่านน้ำเพียงดิน อำเภอเมือง-บ้านใหม่ รัฐคะยา ๔) ด่านเสาหิน อำเภอแม่สะเรียง -บ้านห้วยทราย รัฐคะยา และ ๕) ด่านแม่สามแลบ อำเภอสบเมย - จังหวัดผาปูน รัฐกะเหรี่ยง ซึ่งฝ่ายไทยโดยจังหวัดแม่ฮ่องสอนกำหนดให้สามารถแลกเปลี่ยนสินค้าที่จำเป็นในการอุปโภค- บริโภคในชีวิตประจำวัน และเป็นสินค้าไม่ต้องห้ามตามกฎหมายอื่นใดได้ภายในบริเวณตลาดนัดเพื่อการค้าห่างจากแนวพรมแดนประมาณ ๒ กิโลเมตร ระหว่างเวลาตั้งแต่ ๐๘.๐๐-๑๖.๐๐น. (เวลาประเทศไทย) ของทุกวัน

ในปี ๒๕๖๐ (เดือนมกราคม -ธันวาคม ๒๕๖๐) มีมูลค่าการค้าชายแดน จำนวน ๑,๑๘๙,๖๕๑,๔๖๑.๕๙ บาท มูลค่าการค้าชายแดนโดยรวมแล้วลดลงจาก ปี ๒๕๕๙ ประมาณ ๓๑,๙๔๔,๖๙๔.๕๙ บาท หรือลดลงคิดเป็นร้อยละ ๒.๖๑

ตารางที่ ๖ มูลค่าการค้าชายแดน (ปี ๒๕๕๖ - ๒๕๖๑)

ปี พ.ศ.	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑
มูลค่าการค้าชายแดน (ล้านบาท)	๓๑๗.๔๙๒	๙๔๘.๒๖๕	๑,๕๖๒.๓๖๒	๑,๒๒๑.๕๙๖	๑,๑๘๙.๖๕๔	๑,๑๗๘.๕๗๕ *(ข้อมูล ณ เดือน กค.๒๕๖๑)

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ภาคการเกษตร

จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีพื้นที่ที่เกษตรกรใช้ประโยชน์เพื่อทำการเกษตรปลูกพืชประมาณ ๔๐๖,๐๐๐ ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๙ ของพื้นที่ที่ไม่ใช่พื้นที่ป่าไม้ หรือคิดเป็นร้อยละ ๕.๐๘ ของพื้นที่จังหวัด ครัวเรือนเกษตรกรประมาณ ๓๔,๒๑๒ ครัวเรือน หรือคิดเป็นร้อยละ ๕๗ ของครัวเรือนทั้งหมด พื้นที่ทำการเกษตร (พืช) ส่วนใหญ่อยู่ในเขตป่าสงวน ชนิดพืชสำคัญ ได้แก่ การเพาะปลูกข้าว ๑๕๘,๑๔๗ ไร่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ๖๐,๗๒๐ ไร่ ถั่วเหลือง ๓๕,๘๒๖ ไร่ กะหล่ำปลี ๑๔,๘๗๔ ไร่ กระเทียม ๒๒,๕๔๔ ไร่ ถั่วแดงหลวง ๙,๓๒๕ ไร่ กาแฟอาราบิก้า ๗,๖๑๕ ไร่ งา ๑,๓๖๐ ไร่ ส้มเขียวหวาน ๑,๐๑๖ ไร่ และลำไย ๕๗๓ไร่

ข้อมูลพื้นที่ทำกินที่มีเอกสารสิทธิ์ตามกฎหมาย

๑. ข้อมูลที่ดินในเขตพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยสำนักงานปฏิรูปที่ดิน (๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑) มีพื้นที่ทำการเกษตร แปลงเกษตรกรรมและแปลงที่ดินชุมชน รวม ๑๘,๓๘๓ ไร่ (๕,๗๔๒ แปลง/๔,๔๗๗ ราย) หรือคิดเป็นร้อยละ ๖.๓ ของพื้นที่ทำเกษตรกรรม

๒. จากข้อมูลสำนักงานที่ดินจังหวัดแม่ฮ่องสอน (ณ วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๑) ระบุว่าพื้นที่ถือครองที่มีเอกสารสิทธิ์ของจังหวัดแม่ฮ่องสอนทั้งหมดมีจำนวน ๑๐๒,๘๕๕ ไร่ (๕๐,๓๐๙ แปลง) หรือคิดเป็นร้อยละ ๑.๒๙ ของพื้นที่จังหวัด (๗,๙๘๗,๘๐๘ ไร่)

ข้อมูลพื้นที่รับน้ำชลประทาน

จากข้อมูลโครงการชลประทานจังหวัดแม่ฮ่องสอน (ตุลาคม ๒๕๖๐) มีพื้นที่ดำเนินงานใน ๗ อำเภอ ๔๕ ตำบล จำนวน ๓๐๙ โครงการ มีพื้นที่รับประโยชน์ รวม ๑๔๑,๕๘๑ ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๔.๘๗ ของพื้นที่การเกษตร (๔๐๖,๐๐๐ ไร่) หรือคิดเป็นร้อยละ ๑.๗๙ ของพื้นที่จังหวัด (๗,๙๒๕,๗๘๗ ไร่) ตามรายละเอียดดังนี้

๑. พื้นที่ที่ได้รับประโยชน์จากโครงการชลประทานขนาดเล็กจำนวน ๑๑๙,๓๓๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๓๙ ของพื้นที่การเกษตร

๒. พื้นที่ที่ได้รับประโยชน์จากโครงการชลประทานขนาดกลางจำนวน ๒๒,๒๕๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕.๔๘ ของพื้นที่การเกษตร

๓. พื้นที่นอกเขตชลประทานจำนวน ๒๖๔,๔๑๙ ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๖๕.๑๓ ของพื้นที่การเกษตร

(หมายเหตุ** จากข้อมูล ๓๐๙ โครงการ โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน ได้ดำเนินการถ่ายโอนให้ อบต. และเทศบาลต่าง ๆ จำนวน ๑๓๔ โครงการ ปัจจุบันมีอยู่ในความรับความผิดชอบของโครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน จำนวน ๑๗๕ โครงการ)

ผลิตภัณฑ์ OTOP และวิสาหกิจชุมชน

จังหวัดแม่ฮ่องสอนได้ตอบสนองนโยบายรัฐบาลการแก้ไขปัญหาความยากจน โดยการส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มในการประกอบอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ โดยการดำเนินงานโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ เพื่อให้ชุมชนสามารถใช้ทรัพยากร และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP พัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP ให้มีคุณภาพมาตรฐาน มีความโดดเด่นสร้างมูลค่าเพิ่ม ให้แก่ผลิตภัณฑ์ OTOP โดยในปี ๒๕๖๑ มีจำนวน ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ลงทะเบียนผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP จำนวน ๓๖๐ กลุ่ม ๗๐๗ ผลิตภัณฑ์ (ณ วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๑) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ ๗ จำนวนผลิตภัณฑ์ OTOP แยกตามประเภท

ประเภท	จำนวน (ผลิตภัณฑ์)		
	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๑
อาหาร	๑๓๓	๑๓๙	๒๓๐
ผ้า เครื่องแต่งกาย	๑๒๙	๑๗๘	๒๒๕
ของใช้	๘๐	๘๕	๑๑๓
เครื่องดื่ม	๒๓	๓๑	๕๒
สมุนไพรฯ	๕๙	๖๐	๘๗
รวม	๔๒๔	๔๙๓	๗๐๗

ข้อมูลจาก : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตารางที่ ๘ ผลิตภัณฑ์ OTOP แยกตามระดับดาว พ.ศ.๒๕๕๙ (จะมีการคัดสรรในปี ๒๕๖๒)

ระดับดาว	จำนวน (ผลิตภัณฑ์)	
	ปี ๒๕๕๕	ปี ๒๕๕๙
ระดับดาว ๑	-	๑
ระดับดาว ๒	๙	๙
ระดับดาว ๓	๑๐	๔๖
ระดับดาว ๔	๓๙	๗๒
ระดับดาว ๕	๑๑	๑๖
รวม	๖๙	๑๔๔

ข้อมูลจาก : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตารางที่ ๙ ผลิตภัณฑ์ OTOP แยกตามประเภทและระดับดาว พ.ศ.๒๕๕๙

ระดับดาว	อาหาร	ผ้า เครื่องแต่งกาย	ของใช้	เครื่องดื่ม	สมุนไพรฯ	รวม
ระดับดาว ๑					๑	๑
ระดับดาว ๒	๒	๑	๖			๙
ระดับดาว ๓	๘	๓๑	๗			๔๖
ระดับดาว ๔	๒๗	๒๔	๓	๑๒	๖	๗๒
ระดับดาว ๕	๘			๒	๖	๑๖
รวม	๔๕	๕๖	๑๖	๑๔	๑๓	๑๔๔

ข้อมูลจาก : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตารางที่ ๑๐ ยอดการจำหน่ายหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ OTOP (พ.ศ.๒๕๕๖ – ๒๕๖๑)

ปี พ.ศ.	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑ (เดือนตุลาคม ๒๕๖๐-๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๑)
ยอดการจำหน่าย ผลิตภัณฑ์ OTOP	๑๒๐,๒๐๙,๖๓๒ บาท	๑๓๒,๒๖๙,๗๓๘ บาท	๑๔๙,๗๙๘,๔๔๖ บาท	๑๗๒,๒๙๓,๑๐๘ บาท	๒๑๓,๙๓๖,๗๒๕ บาท	๒๘๐,๑๖๔,๒๕๐ บาท

ข้อมูลจาก : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผลิตภัณฑ์ OTOP ของจังหวัดแม่ฮ่องสอนที่ได้รับรางวัลระดับประเทศ ได้แก่

๑) ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหารและยา คือ สบู่ภูโคลน ผู้ประกอบการ หจก.ภูโคลน คันทรี คลับ น้ำมันงาอโรมาตะไคร้ภูเขา ผู้ประกอบการ ศูนย์ผลิตผลิตภัณฑ์พืชสมุนไพรระดับชุมชนที่ ๕

๒) ประเภทอาหาร คือ ผลิตภัณฑ์ ขนมงาดำรสน้ำผึ้ง ผู้ประกอบการ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านไม้แงะ

๓) ประเภทเครื่องดื่ม คือ ผลิตภัณฑ์ น้ำมัลเบอร์รี่ ผู้ประกอบการ กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์หม่อนไหมแม่ฮ่องสอน

๔) ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร คือ ผลิตภัณฑ์สบู่ภูโคลน ผู้ประกอบการ หจก.ภูโคลน คันทรี คลับ

๕) ประเภทของใช้ของตกแต่งของที่ระลึก คือ ผลิตภัณฑ์ไม้แกะสลัก ผู้ประกอบการ กลุ่มแกะสลักบ้านแม่สามแลบ

ตารางที่ ๑๑ ยอดการจำหน่ายหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ OTOP (ปี ๒๕๕๖ - ๒๕๖๑)

ปี พ.ศ.	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑ (เดือนตุลาคม ๒๕๖๐-๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๑)
ยอดการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP (ล้านบาท)	๑๒๐,๒๐๙,๖๓๒ บาท	๑๓๒,๒๖๙,๗๓๘ บาท	๑๔๙,๗๙๘,๔๔๖ บาท	๑๗๒,๒๙๓,๑๐๘ บาท	๒๑๓,๙๓๖,๗๒๕ บาท	๒๘๐,๑๖๔,๒๕๐ บาท

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน (เก็บข้อมูลตามปีงบประมาณ)

<u>วิสาหกิจชุมชน</u>

จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีประเภทกิจการวิสาหกิจชุมชนที่มากที่สุด คือ ประเภทการผลิตพืช จำนวน ๒๖๙ กิจการ รองลงมาคือ ประเภทเครื่องดื่ม จำนวน ๘๕ กิจการ ประเภทผลิตภัณฑ์ผ้า/เสื้อผ้า จำนวน ๘๐ กิจการ ประเภทการแปรรูปและผลิตภัณฑ์อาหาร จำนวน ๗๔ กิจการ และประเภทการผลิตปศุสัตว์ จำนวน ๘๕ กิจการ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๒ ประเภทและจำนวนวิสาหกิจชุมชน และเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน

ลำดับ	ประเภทกิจการ / การผลิตสินค้า	วิสาหกิจชุมชน	เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน
๑	การผลิตพืช	๒๖๙	๓
๒	การผลิตปศุสัตว์	๘๕	๑
๓	การผลิตประมง	๖	๑
๔	การแปรรูปและผลิตภัณฑ์อาหาร	๗๔	๒
๕	ผลิตภัณฑ์ผ้า/เสื้อผ้า	๘๐	๐
๖	เครื่องจักสาน	๑๑	๐
๗	ดอกไม้ประดิษฐ์	๔	๐
๘	เครื่องจักรกล	๐	๐
๙	ของชำร่วย/ของที่ระลึก	๗	๐
๑๐	ผลิตภัณฑ์สมุนไพร	๑๘	๐
๑๑	เครื่องดื่ม	๘๖	๑
๑๒	เครื่องประดับ/อัญมณี	๔	๐
๑๓	เครื่องไม้เฟอร์นิเจอร์	๑๓	๐

ลำดับ	ประเภทกิจการ / การผลิตสินค้า	วิสาหกิจชุมชน	เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน
๑๔	เครื่องหนัง	๑	๐
๑๕	การผลิตปัจจัยการผลิต	๓๒	๐
๑๖	เครื่องปั้น	๐	๐
๑๗	สิ่งประดิษฐ์จากโลหะ	๒	๐
๑๘	การผลิตสินค้าอื่น ๆ	๓๗	๐
	การให้บริการ		
๑	ร้านค้าชุมชน	๑๖	๐
๒	ออมทรัพย์ชุมชน	๒๖	๐
๓	ท่องเที่ยว	๑๑	๐
๔	สุขภาพ	๔	๐
๕	ซ่อมเครื่องจักรกล	๐	๐
๖	บริการอื่นๆ	๒๕	๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน ข้อมูล ณ วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๑

๒) ด้านสังคมและความมั่นคง

<u>ด้านศาสนา</u>

ศาสนิกชนส่วนใหญ่ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประมาณร้อยละ ๗๔.๑๙ นับถือศาสนาพุทธ รองลงมา คือ ศาสนาคริสต์ ประมาณร้อยละ ๒๕.๕๓ นับถือศาสนาอิสลาม ประมาณร้อยละ ๐.๒๕ และที่เหลืออีกประมาณร้อยละ ๐.๐๒ นับถือศาสนาอื่น ๆ และผีตามความเชื่อของกลุ่มชาติพันธุ์

<u>วัฒนธรรมทางภาษา</u>

ชาวไทยใหญ่จะมีภาษาพูดเป็นของตนเองเรียกว่า "กำไต" เวลาพูดภาษาไตเรียกว่า"อุบไต" คล้ายคลึงกับภาษาไทย แต่เมื่อพูดต่อกันเป็นประโยคอาจฟังไม่เข้าใจแต่หากแยกเป็นคำเดี่ยว ๆ จะเข้าใจได้ง่าย ส่วนภาษาเขียนตัวอักษรไทยเรียกว่า "ลึกไต" ซึ่งใช้กันมาตั้งแต่สมัยโบราณ ลักษณะของตัวอักษรกลมคล้ายตัวอักษรมอญและตัวอักษรเมียนมา ส่วนชาวกะเหรี่ยง,ชาวจีนฮ่อ มีภาษาพูดและภาษาเขียนเป็นของตนเอง และในส่วนชนเผ่า ลาหู่ ลีซู ลัวะ ปัจจุบันมีภาษาพูด แต่ในส่วนภาษาเขียนใช้อักษรอังกฤษ

<u>ประเพณี</u>

ประเพณี"ปอยส่างลอง"

คือ งานประเพณีบวชลูกแก้วของชาวไทยใหญ่ ซึ่งเป็นการบรรพชาสามเณรเพื่อสืบทอดพระพุทธศาสนาและเพื่อเรียนรู้พระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าและการสืบทอดประเพณีที่มีมาแต่ดั้งเดิม โดยชาวไทยใหญ่มีความเชื่อว่า ถ้าลูกชายของตนได้บวชเป็นสามเณร จะได้อานิสงส์ ๘ กัลป์ ถ้าบวชลูกชายผู้อื่นเป็นสามเณรจะได้อานิสงส์ ๔ กัลป์ หากได้อุปสมบทลูกของตนเป็นพระภิกษุสงฆ์จะได้อานิสงส์ ๑๒ กัลป์ และหากได้อุปสมบทลูกผู้อื่นจะได้อานิสงส์ ๘ กัลป์ ซึ่งจะจัดงานระหว่างเดือนมีนาคม-เมษายน ของทุกปี ณ ชุมชนและวัดที่มีชาวไทยใหญ่อาศัย รวมทั้งในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน

ประเพณีปอยเหลินสิบเอ็ด (ประเพณีออกพรรษา)

ประเพณีแห่จองพารา (งานปอยเหลินสิบเอ็ด) คือ ประเพณีส่วนหนึ่งในงานเทศกาลออกพรรษาของอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน "จองพารา" เป็นภาษาไทยใหญ่แปลว่า "ปราสาทพระ" โดยคำว่า "จอง" มาจากคำว่า พระ หรือ วระ แปลว่า ประเสริฐ หมายถึ งพระพุทธเจ้า ส่วนคำว่า "พรา" หมายถึงเมืองเช่น กรุงพาราณสี เป็นต้น ฉะนั้น คำที่ถูกต้องคือ จองพราหรือซุ้มประสาทรับเสด็จพระพุทธเจ้า และการบูชาจองพารา คือ การสร้างปราสาทเพื่อคอยรับเสด็จพระพุทธเจ้าที่จะเสด็จลงมาจากสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ เทศกาลนี้จะจัดขึ้นระหว่างวันขึ้น ๑๕ค่ำ เดือน ๑๑ ถึงวันแรม ๘ค่ำ เดือน ๑๑ หรือในราวเดือนตุลาคมของทุกปี ในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน และตามหมู่บ้านชาวไทใหญ่ที่เป็นชาวพุทธ โดยกิจกรรมภายในงานชาวบ้านจะช่วยกันสร้างปราสาทจำลองที่เรียกว่าจองพาราประดับไว้ตามบริเวณวัดและบ้านเรือน และแห่ขบวนรูปสัตว์ต่างๆ เพื่อแสดงความยินดีที่พระพุทธเจ้าเสด็จกลับมาในวันขึ้น ๑๓ ค่ำ รวมถึงมีตลาดนัดออกพรรษาหรือกาดหลู่ ซึ่งมีการจุดตะเกียงและเทียนในตลาดตั้งแต่กลางคืนจนถึงรุ่งเช้าเพื่อให้ชาวบ้านได้จับจ่ายซื้อของเตรียมงานไฟ และสำหรับวันขึ้น ๑๔ ค่ำ เรียกว่า "วันดา" โดยพอถึงรุ่งเช้าของวันขึ้น ๑๕ ค่ำ จะมีการทำบุญตักบาตรเทโวโรหนะ จากวัดพระธาตุดอยกองมูซึ่งตั้งอยู่บนดอยกองมูลงมาสู่วัดม่วยต่อที่อยู่บริเวณเชิงเขา ทิวแถวของพระภิกษุสามเณรและประชาชนนับร้อยพัน ซึ่งจะเรียงรายสองข้างทางเดินลงจากวัดพระธาตุดอยกองมูเพื่อทำบุญตักบาตร ท่ามกลางสายหมอกยามเช้า และในช่วงกลางคืนจะมีการจุดประทีปโคมไฟตามบ้านเรือนและวัดวาอารามต่าง ๆ และมีการแห่จองพราซึ่งตกแต่งประดับประดาอย่างสวยงาม นอกจากนี้ ในปอยเหลินสิบเอ็ดยังมีการแสดงการละเล่นพื้นเมืองและมหรสพต่าง ๆ เช่น การฟ้อนนกกิ่งกะหร่าก้าลาย (ฟ้อนเจิง) ก้าโต ฟ้อนกำเบ้อคง (กำเบ้อ คือ ผีเสื้อ / คง คือ แม่น้ำสาละวิน)

ประเพณีออกหว่า คือ เทศกาลออกพรรษาแม่สะเรียง เป็นประเพณีสำคัญของชาวแม่ฮ่องสอนที่มีเอกลักษณ์เฉพาะของชาวไทใหญ่ โดยชาวบ้านจะประดิษฐ์ จองพารา ซุ้มราชวัตร และโคมไฟประดับตามบ้านเรือน เพื่อแสดงถึงการรับเสด็จพระพุทธเจ้าที่เสด็จจากสวรรค์ชั้นดาวดึงกลับสู่โลกมนุษย์ โดยมีพิธีตักบาตรตามวิถีไทยใหญ่ ขบวนแห่เทียนเหง หรือเทียนพันเล่ม ตามถนนสายต่างๆ ในเขตเทศบาล โดยจะจัดขึ้นในห้วงเดียวกับงานประเพณีแห่จองพาราที่บริเวณหน้าสถานีตำรวจภูธรแม่สะเรียง และหน้าสำนักงานเทศบาลตำบลแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อสืบทอดประเพณีอันดีงามของชาวไทใหญ่ ให้คงอยู่สืบไป และส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ประเพณีสิบสองมนล่องผ่องไต และงานนมัสการพระธาตุดอยกองมู (ลอยกระทงสวรรค์)

สิบสองมนล่องผ่องไต สิบสองมน หมายถึง วันเพ็ญเดือนสิบสอง ล่องผ่องไต หมายถึงการลอยกระทงของชาวไต หรือไทใหญ่นั่นเอง โดยชาวไทใหญ่ในจังหวัดแม่ฮ่องสอนได้จัดประเพณีสิบสองมนล่องผ่องไตณ บริเวณเชิงสะพานข้ามแม่น้ำปาย บ้านปางหมู ตำบลปางหมู อำเภอเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยในงานจะจัดให้มีการประกวด "ผ่องจองส่างอุ๊กปุ๊ก" (กระทงไทยใหญ่) ซึ่งประดิษฐ์เป็นรูปปราสาท ภายในประดิษฐานพระอุปคุต และแห่ร่วมขบวน นอกจากนั้นยังมีการประกวดขบวนแห่ การประกวด "นางญิงไต" (สาวงามไทใหญ่), การประกวดการนุ่งโคไต (แต่งกายชุดไทใหญ่ การแสดงทางศิลปวัฒนธรรมต่างๆ เพื่อเป็นการอนุรักษ์ไว้ซึ่งขนบธรรมเนียม วัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น รวมทั้งเพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดแม่ฮ่องสอนด้วย

งานนมัสการพระธาตุดอยกองมู (ลอยกระทงสวรรค์) จัด ณ วัดพระธาตุดอยกองมู มีกิจกรรมทำบุญสักการะพระธาตุดอยกองมู และมีกิจกรรมการลอยกระทงสวรรค์ โดยติดกระทงไปกับลูกโป่งสวรรค์ รวมทั้งการปล่อยโคมลอยเพื่อบูชาพระเกศแก้วจุฬามณีบนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ นอกจากนี้ก็มีมหรสพต่าง ๆ ให้ชมด้วย เช่น จ้าดไต (ลิเกไทใหญ่) เป็นต้น

ประเพณีกินวอหรือประเพณีปีใหม่ชนเผ่าลีซอ

ประเพณีกินวอหรือประเพณีปีใหม่ของชาวลีซอ ซึ่งอาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภอปาย อำเภอปางมะผ้า ถือว่าเป็นงานสำคัญที่สุดในรอบปี ซึ่งตรงกับประเพณีตรุษจีนถือเป็นงานใหญ่หลังจากการทำงานหนักมาในรอบปีนั้นได้สิ้นสุดลง และทุกครอบครัวได้เก็บเกี่ยวข้าวเข้ายุ้งฉางเรียบร้อยแล้ว ซึ่งหากพืชพันธุ์เพาะปลูกได้ผลดี สัตว์เลี้ยงเติบโตอย่างดี ชาวบ้านก็จะมีอาหารเพียงพอสำหรับตลอดปี โดยผู้หญิงจะเตรียมตัดเย็บเสื้อผ้าชุดใหม่ไว้ให้สมาชิกในบ้าน จากนั้นชาวบ้านก็จะช่วยกันฆ่าหมูเพื่อทำหมูเค็มแขวนเก็บไว้กินในปีใหม่ รวมทั้งทำผักดอง ผักกาดแห้ง เต้าหู้ยี้ ต้มเหล้า หาฟืน ตำข้าว เพื่อเก็บไว้ใช้ในยามงานเร่งด่วน เมื่อถึงวันงานปีใหม่ก็จะไม่มีการทำงาน และร่วมสนุกสนานในช่วงงานปีใหม่ โดยงานจะจัดขึ้นระหว่างปลายเดือนมกราคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี ในทุก ๆ หมู่บ้านที่มีชนเผ่าลีซออาศัย ทั้งนี้จะมีหมู่บ้านชาวลีซอขนาดใหญ่ ที่จะจัดเทศกาลปีใหม่ของชาวลีซออย่างยิ่งใหญ่และมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศเข้ามาท่องเที่ยว ซึ่งในเขตอำเภอปางมะผ้า ได้แก่ บ้านกื๊ดสามสิบ บ้านแม่หมูลีซอบ้านหนองตอง บ้านน้ำริน บ้านหนองผาจ้ำเขต และในอำเภอปาย ได้แก่ บ้านปางแปก บ้านใหม่

<u>ด้านการศึกษา</u>

การจัดการศึกษาของจังหวัดแม่ฮ่องสอนแบ่งได้เป็น

๑. ระดับประถมศึกษา ของเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต ๑ และ ๒ ซึ่งมีโรงเรียนจำนวน ๓๕๐ โรง มีนักเรียนรวมทั้งสิ้น ๓๕,๑๐๒ คน จำนวนครู ๓,๐๗๒ คน มีห้องเรียน ๓,๐๖๔ ห้อง

๒. ระดับมัธยมศึกษา มีโรงเรียน จำนวน ๑๐ โรงเรียน จำนวนครู ๔๖๓ คน มีนักเรียนรวมทั้งสิ้น ๗,๔๔๐ คนมีห้องเรียน ๒๓๓ ห้อง

๓. ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดแม่ฮ่องสอน ดูแลการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน ๑ แห่ง

๔. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนและศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดน จำนวน ๑๓ แห่ง

๕. การศึกษานอกระบบ ให้บริการศึกษาในรูปแบบการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จขั้นพื้นฐาน การศึกษาต่อเนื่องประเภททางไกล การศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.ทางไกล) ประกาศนียบัตรอาชีพ และการศึกษาเพื่อชุมชนบนพื้นที่สูง

๖. สถาบันการศึกษาที่เปิดสอนในระดับอนุปริญญา จำนวน ๓ แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยการอาชีพนวมินทราชินีแม่ฮ่องสอน วิทยาลัยการอาชีพแม่สะเรียง และวิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน

๗. สถาบันการศึกษาที่เปิดสอนในระดับอุดมศึกษา จำนวน ๑ แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

สำหรับข้อมูลการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน ๑๔ โรงเรียน โดยมีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ทั้งหมด จำนวน ๑,๒๕๙ คน มีที่เรียนศึกษาต่อ จำนวน ๘๙๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๑ และมีนักเรียนที่ไม่ศึกษาต่อ/ประกอบอาชีพ/รอฟังผล จำนวน ๑๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๗๓ เรียนไม่จบ ๒๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๒๕

<u>ด้านสาธารณสุข</u>

สถานบริการสาธารณสุขในจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีสถานบริการในระดับ PRIMARY CARE และ SECONDARY CARE จำแนกออกเป็น ดังนี้

๑. โรงพยาบาล มีโรงพยาบาลทั่วไปขนาด ๑๕๐ เตียง (ระดับ S) จำนวน ๑ แห่ง โรงพยาบาลชุมชนขนาด ๙๐ เตียง (ระดับ M๒) จำนวน ๑ แห่ง โรงพยาบาลชุมชนขนาด ๖๐ เตียง (ระดับ F๑) จำนวน ๑ แห่ง โรงพยาบาลชุมชนขนาด ๓๐ เตียง (ระดับ F๒) จำนวน ๔ แห่ง

๒. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมีจำนวนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบล ๗๒ แห่ง กระจายอยู่ในพื้นที่ทั้ง ๗ อำเภอ

๓. สถานบริการสาธารณสุขชุมชน(สสช.) มีสถานบริการสาธารณสุขชุมชน (สสช.) เปิดบริการทั้งหมด ๕๙ แห่ง โดยมีข้าราชการ / ลูกจ้างประจำ (พสช.) ปฏิบัติงานประจำ มีพนักงานสุขภาพชุมชน (พสช.) ที่ผ่านการอบรม อสม.ที่ผ่านการอบรมความรู้มาปฏิบัติงาน เพื่อให้การจัดบริการสาธารณสุขในพื้นที่ห่างไกล ทุรกันดาร เกิดความต่อเนื่องและประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงบริการ

๔. สถานบริการสาธารณสุขในสังกัดของกรมควบคุมโรค ได้แก่ ศูนย์ควบคุมโรคติดต่อนำโดยแมลง (ศตม.ที่ ๑ แม่ฮ่องสอน) เป็นหน่วยงานระดับจังหวัดและมีหน่วยงาน ระดับอำเภอ คือ หน่วยควบคุมโรคติดต่อที่นำโดยแมลง (นคม.) จำนวน ๗ แห่ง และมาลาเรียคลินิก จำนวน ๑๐ แห่ง

๕. ศูนย์มาลาเรียชุมชนเป็นหน่วยบริการระดับชุมชนที่ตั้งอยู่ตามแนวชายแดนระหว่างไทยกับสหภาพพม่า ซึ่งได้รับความร่วมมือจากกองทุนโลก (GLOBAL FUND) เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาโรคไข้มาลาเรียในพื้นที่ตามแนวชายแดน ที่มีการแพร่เชื้อสูง มีการคมนาคมที่ยากลำบากและไม่มีสถานที่ตรวจรักษามาลาเรียด้วยกล้องจุลทรรศน์ ดำเนินการในพื้นที่ ๓ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอแม่สะเรียง และอำเภอสบเมย รวมจำนวน ๓๒ แห่ง

๖. สถานบริการสาธารณสุขในสังกัดกรมการแพทย์ ได้แก่ โรงพยาบาลธัญญารักษ์จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน ๑ แห่ง ขนาด ๙๐ เตียง เปิดให้บริการบำบัดรักษาผู้ป่วยที่ติดยาเสพติดทั้งในลักษณะการบำบัดแบบผู้ป่วยนอก ผู้ป่วยในและบำบัดในชุมชน

สำหรับบุคลากรสายวิชาชีพด้านสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานจริง ในปี ๒๕๖๑ พบว่า มีจำนวนแพทย์ จำนวน ๖๕ คน ทันตแพทย์ จำนวน ๓๓ คน เภสัชกร จำนวน ๓๓ คน พยาบาลวิชาชีพ จำนวน ๔๖๒ คน ซึ่งหากคำนวณสัดส่วนบุคลากรสายวิชาชีพต่อประชากรของจังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า ต้องรับผิดชอบประชากรในสัดส่วนที่สูงกว่าสัดส่วนต่อประชากรระดับประเทศที่กำหนด

ตารางที่ ๑๓ แสดงสัดส่วนบุคลากรสายวิชาชีพต่อประชากรของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ปี ๒๕๖๑

สาขาวิชาชีพ	กรอบอัตรากำลัง (คน)	จำนวน ผู้ปฏิบัติงาน (คน)	สัดส่วนต่อประชากร ระดับจังหวัด	สัดส่วนต่อประชากร ระดับประเทศ
แพทย์	๑๑๐	๑๐๑	๑ : ๔,๒๔๔	๑ : ๒,๐๖๕
ทันตแพทย์	๔๒	๓๐	๑ : ๑๐,๒๑๘	๑ : ๙,๔๒๕
เภสัชกร	๕๗	๔๒	๑ : ๘,๓๖๐	๑ : ๕,๑๓๗
พยาบาลวิชาชีพ	๖๘๘	๕๓๗	๑ : ๕๙๗	๑ : ๔๑๑

ที่มา : กลุ่มงานทรัพยากรบุคคล สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแม่ฮ่องสอน

โครงสร้างพื้นฐาน

การคมนาคม

จังหวัดแม่ฮ่องสอน อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ ๙๒๔ กิโลเมตร มีการคมนาคม ๒ เส้นทาง คือ ทางบก โดยมีถนนสายหลัก จำนวน ๔ เส้นทาง คือ ทางหลวงหมายเลข ๑๐๘ (เชียงใหม่ - ฮอด -แม่สะเรียง - แม่ฮ่องสอน) ทางหลวงหมายเลข ๑๐๙๕ (เชียงใหม่ - แม่แตง - ปาย - แม่ฮ่องสอน) ทางหลวงหมายเลข ๑๐๕ (แม่สอด - แม่สะเรียง - แม่ฮ่องสอน) และ ทางหลวงหมายเลข ๑๒๖๓ (เชียงใหม่ - แม่แจ่ม - ขุนยวม - แม่ฮ่องสอน) นอกจากนี้ยังมีถนนสายรองเชื่อมระหว่างเส้นทางหลัก อยู่ในความดูแลของสำนักงานแขวงทางหลวงชนบท ถนนเชื่อมโยงระหว่างตำบล หมู่บ้าน ซึ่งอยู่ในความดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถนนเชื่อมโยงเส้นทางไปจุดผ่อนปรนการค้าชายแดนทั้ง ๕ แห่ง และถนนเชื่อมโยงไปยังแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติในพื้นที่ทั้ง ๗ อำเภอ มีสภาพถนนเป็นถนนลาดยาง ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ถนนลูกรัง มีสภาพชำรุดทรุดโทรมเป็นช่วง ๆ และคดเคี้ยวตลอดเส้นทาง

สำหรับการคมนาคมทางอากาศมีท่าอากาศยาน ๒ แห่ง คือ

๑.ท่าอากาศยานแม่ฮ่องสอน มีสายการบินให้บริการดังนี้

๑.๑ สายการบินบางกอกแอร์เวย์ให้บริการเที่ยวบินระหว่างเชียงใหม่ - แม่ฮ่องสอน - เชียงใหม่ ทุกวัน ใช้เวลาเดินทางประมาณ ๔๐ นาที

๑.๒ สายการบินนกแอร์ จำกัด ได้ทำการเปิดให้บริการบินตรง (Direct Flight) เส้นทางกรุงเทพฯ(ดอนเมือง)-แม่ฮ่องสอน-กรุงเทพฯ(ดอนเมือง) ทำการบินสัปดาห์ละ ๓ เที่ยวบิน (พุธ,ศุกร์,อาทิตย์) โดยใช้อากาศยานแบบ ATR๗๒-๕๐๐ ขนาด ๗๐ ที่นั่ง ตั้งแต่วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๑ เป็นต้นมา

๑.๓ สายการบิน RPS SYSTEM ให้บริการเที่ยวบินระหว่างเชียงใหม่-แม่ฮ่องสอน-เชียงใหม่ ทำการบินวันละ ๖ เที่ยวบิน โดยเริ่มทำการบินตั้งแต่วันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๑ เป็นต้นมา

๒. ท่าอากาศยานปาย มีสายการบินให้บริการดังนี้

๒.๑ สายการบิน RPS SYSTEM ให้บริการเที่ยวบินระหว่างเชียงใหม่-แม่ฮ่องสอน-เชียงใหม่ ทำการบินวันละ ๑-๒ เที่ยวบิน

ไฟฟ้า

จังหวัดแม่ฮ่องสอน รับกระแสไฟฟ้ามาจากสถานีไฟฟ้าจังหวัดเชียงใหม่ (จอมทอง ฮอด และแม่แตง) นำจ่ายด้วยระบบ ๒๒ KV ไปในพื้นที่ทั้ง ๗ อำเภอ จากจำนวนหมู่บ้านทั้งหมด ๔๑๕ หมู่บ้าน ปัจจุบันจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีไฟฟ้าให้บริการประชาชนด้วยระบบเสาสายจำนวน ๓๑๒ หมู่บ้าน ยังคงมีประชาชนที่ยังไม่มีไฟฟ้าเสาสายถึง ๑๐๓ หมู่บ้าน บางพื้นที่ใช้ระบบโซล่าโฮมเป็นการนำนำพลังงานแสงอาทิตย์มาใช้ประโยชน์ นอกจากนี้ยังมีแหล่งผลิตกระแสไฟฟ้าในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน ๘ แหล่ง กำลังผลิตไฟฟ้ารวมทั้งสิ้น ๓๐,๓๐๐ กิโลวัตต์โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ ๑๔ แหล่งผลิตกระแสไฟฟ้าในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนประจำปี ๒๕๕๘

ที่	แหล่งผลิต	กำลังผลิต (กิโลวัตต์)	ประเภทการผลิต
๑	เขื่อนแม่สะงา	๑๒,๐๐๐	พลังน้ำ
๒	เขื่อนผาบ่อง	๘๕๐	พลังน้ำ
๓	Solar cell ผาบ่อง	๕๐๐	พลังงานแสงอาทิตย์
๔	โรงจักรดีเซลแม่ฮ่องสอน	๕,๔๐๐	น้ำมันเป็นเชื้อเพลิง
๕	เขื่อนแม่สะเรียง	๑,๒๕๐	พลังน้ำ
๖	โรงจักรดีเซลแม่สะเรียง	๔,๐๐๐	น้ำมันเป็นเชื้อเพลิง
๗	บ. แม่สะเรียง Solar, บ. นภัส Solar	๔,๐๐๐	พลังงานแสงอาทิตย์
๘	เขื่อนแม่ปาย	๒,๓๐๐	พลังน้ำ
	รวมทั้งสิ้น	**๓๐,๓๐๐**	

ที่มา : สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตารางที่ ๑๕ สรุปสถานะการมีไฟฟ้าใช้ระดับหมู่บ้าน พื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน

อำเภอ	ตำบล			หมู่บ้านตามทำเนียบปกครอง	มีไฟฟ้าใช้จากระบบจำหน่าย		ยังไม่มีระบบจำหน่าย (เสา/สายไฟฟ้า)
	จำนวน	มีไฟ	ไม่มี		หมู่บ้าน	ร้อยละ	
เมือง	๗	๗		๖๙ (***)	๕๖	๘๑.๑๖	๑๓
ขุนยวม	๖	๖		๔๓	๔๐	๙๓.๐๒	๓
ปาย	๗	๗		๖๒	๕๒	๘๓.๘๗	๑๐
ปางมะผ้า	๔	๔		๓๘	๒๒	๕๗.๘๙	๑๖
แม่สะเรียง	๗	๖	๑(**)	๗๗	๕๓	๖๘.๘๓	๒๔
แม่ลาน้อย	๘	๘		๖๙	๕๙	๘๕.๕๑	๑๐
สบเมย	๖	๖		๕๘	๓๓	๕๖.๙๐	๒๖
รวม	**๔๕**	**๔๔**		**๔๑๖**	**๓๑๕**	**๗๕.๗๒**	**๑๐๒**

(**) ตำบลเสาหิน เนื่องจากเส้นทางไม่เอื้ออำนวย และตั้งอยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

(***) ปกติอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอนมี ๖๘ หมู่บ้าน แต่ได้รวมชุมชนบ้านจองคำซึ่งอยู่ในเขตเทศบาลด้วย จึงรวมหมู่บ้านเป็น ๔๑๖ หมู่บ้าน

ประปา

ปี ๒๕๖๑ จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีสำนักงานการประปาส่วนภูมิภาค ตั้งอยู่ในพื้นที่ จำนวน ๒ สาขา คือ สาขาแม่ฮ่องสอน และสาขาแม่สะเรียงครอบคลุมพื้นที่ ๔ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน อำเภอปางมะผ้า อำเภอแม่สะเรียง และอำเภอแม่ลาน้อย มีกำลังการผลิตรวม ๑๒,๕๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน สามารถให้บริการครัวเรือนผู้ใช้น้ำ จำนวน ๑๒,๔๔๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๐๖ ของครัวเรือนทั้งหมด (คำนวณจากข้อมูลทะเบียนราษฎรของกรมการปกครอง ปี ๒๕๖๑) ส่วนที่เหลือใช้จากแหล่งน้ำอื่น ๆ คือ แหล่งน้ำบาดาล ระบบประปาหมู่บ้าน และระบบประปาภูเขา

๓) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ทรัพยากรดิน

พื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นพื้นที่ภูเขาและเทือกเขาซึ่งมีความลาดชันมากกว่าร้อยละ๓๕ ของดินที่พบบริเวณดังกล่าว มีทั้งดินลึกและดินตื้นลักษณะของเนื้อดินและความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติแตกต่างกันไปแล้วแต่ชนิดของหินต้นกำเนิด ในบริเวณนั้นมักมีเศษหินก้อนหินหรือพื้นโผล่กระจัดกระจายทั่วไปส่วนใหญ่ยังปกคลุมด้วยป่าไม้ประเภทต่างๆ เช่น ป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง หรือป่าดงดิบขึ้นหลายแห่งมีการทำไร่เลื่อนลอยโดยปราศจากมาตรการในการอนุรักษ์ดินและน้ำซึ่งเป็นผลทำให้เกิดการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

ในพื้นที่ทำการเกษตรบริเวณตะพักลำน้ำหรือที่ราบระหว่างเขาส่วนใหญ่เป็นดินลึก เนื้อดินร่วนเหนียวปนทรายความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง ในพื้นที่ดอนส่วนใหญ่เป็นดินลึกมาก เนื้อดินร่วนปนดินเหนียว มีปัญหาเป็นดินกรดและมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บางพื้นที่เป็นดินตื้นมีหินและกรวดปน เนื้อดินร่วนปนทราย และดินเป็นดินกรด ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ พื้นที่ที่มีความลาดชันสูง ดินจะถูกชะล้างพังทลายได้ง่าย บริเวณที่มีความลาดชันไม่มากนัก และดินไม่ตื้นมาก อาจใช้ปลูกพืชไร่ได้ แต่ต้องรบกวนดินน้อยที่สุด พร้อมทั้งจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสม ใส่ปูนเพื่อแก้ความเป็นกรดของดินและเพิ่มความอุดมสมบูรณ์แก่ดิน โดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมี

ทั้งนี้ ข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินของจังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า จากพื้นที่รวมทั้งหมด ๗,๙๘๗,๘๐๘.๒๗ ไร่ พื้นที่ป่า ๖,๙๕๘,๖๑๒.๒๓ไร่ของพื้นที่จังหวัด พื้นที่เกษตรกรรม ๔๐๖,๐๐๐ ไร่ พื้นที่นอกการเกษตร ๕๐๔,๑๑๕ ไร่ พื้นที่อยู่อาศัย ๕๕,๓๔๑ไร่ แหล่งน้ำ ๒๐,๓๐๑ ไร่ และพื้นที่อื่นๆ ๔๓,๔๓๙.๐๔ ไร่ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

พื้นที่ป่าไม้

จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีเนื้อที่ทั้งหมด ๗,๙๘๗,๘๐๘.๒๗ ไร่ มีพื้นที่ป่าตามกฎหมาย ๗,๘๔๙,๖๔๐ ไร่ พื้นที่ป่าสมบูรณ์ ๖,๙๐๑,๒๘๓.๕๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๕๐ (ข้อมูลกรมป่าไม้ ๒๕๖๐) พื้นที่ป่าสมบูรณ์ ๖,๙๐๑,๒๘๓.๕๓ ไร่ พื้นที่ป่าอนุรักษ์ ๔,๑๑๓,๑๕๔.๕๗ ไร่ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ๓,๗๓๔,๗๒๓ ไร่ พื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์ตามประมวลกฎหมายที่ดินจำนวน ๑๒๘,๓๙๙.๕๒ ไร่ พื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์ ส.ป.ก. ๑๗,๕๔๒ ไร่ พื้นที่ที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนฯ ๔๘๕๐๒ ไร่

พื้นที่เกษตร

พื้นที่ที่เกษตรกรใช้ประโยชน์เพื่อทำการเกษตรปลูกพืช ๔๐๖,๐๐๐ ไร่ โดยเป็นการเพาะปลูกข้าว ๑๕๘,๑๔๗ ไร่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ๖๐,๗๒๐ ไร่ ถั่วเหลือง ๓๕,๘๒๖ ไร่ กะหล่ำปลี ๑๔,๘๗๔ ไร่ กระเทียม ๒๒,๕๔๔ ไร่ ถั่วแดงหลวง ๙,๓๒๕ ไร่ กาแฟอาราบิก้า ๗,๖๑๕ ไร่ งา ๑,๓๖๐ ไร่ ส้มเขียวหวาน ๑,๐๑๖ ไร่ ลำไย ๕๗๓ ไร่ และอื่น ๆ ๖๖,๐๕๗ ไร่

พื้นที่อยู่อาศัย และอื่น ๆ

โดยเป็นการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่ออยู่อาศัย พื้นที่ ๕๕,๓๔๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๖๙ ของพื้นที่รวมของจังหวัด นอกนั้นเป็นพื้นที่อื่น ๆ ๑๔๒,๒๓๒.๑๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๗๘ ของพื้นที่รวมของจังหวัด

ตารางที่ ๑๖ พื้นที่และประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ (%)
๑. ที่อยู่อาศัย	๕๕,๓๔๑	๐.๖๙
๒. ป่าไม้	๖,๙๕๘,๖๑๒.๒๓	๘๖.๕๕
๓. พื้นที่ในการเกษตร	๔๐๖,๐๐๐	๔.๘๕
๔. พื้นที่นอกการเกษตร	๕๐๔,๑๑๕	๖.๓๑
๕. แหล่งน้ำ	๒๐,๓๐๑	๐.๒๕
๖. พื้นที่อื่น ๆ	๔๓,๔๓๙.๐๔	๐.๕๔
รวมทั้งหมด	๗,๙๘๗,๘๐๘.๒๗	๑๐๐.๐๐

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดแม่ฮ่องสอน,สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดแม่ฮ่องสอน,สำนักงานเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ทรัพยากรน้ำ

จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีลุ่มน้ำสาละวินเป็นแม่น้ำสายหลัก และมีกลุ่มลุ่มน้ำสาขา ๔ สาขา ได้แก่ กลุ่มลุ่มน้ำสาขาปาย กลุ่มลุ่มน้ำสาขายวม กลุ่มลุ่มน้ำสาขาเมย และกลุ่มลุ่มน้ำสาขาสาละวิน แบ่งออกเป็น ๑๗ ลุ่มน้ำสาขา ซึ่งแม่น้ำทุกสายจะไหลไปบรรจบกับแม่น้ำสาละวินในเขตสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ซึ่งจากการบุกรุกพื้นที่ป่าอย่างต่อเนื่องส่งผลให้ปริมาณน้ำต้นทุนในแม่น้ำสายหลักลดลงและมีสภาพตื้นเขิน ทรัพยากรน้ำของจังหวัดแม่ฮ่องสอนส่วนใหญ่เป็นแหล่งน้ำจากพื้นที่ป่าต้นน้ำอยู่บริเวณรอยต่อระหว่างทิวเขาถนนธงชัยกับทิวเขาแดนลาว และทิวเขาทางตอนใต้ในอำเภอขุนยวม และการจัดประเภทของแหล่งน้ำในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งมีแม่น้ำสายหลัก ได้แก่ แม่น้ำปาย แม่น้ำสาละวิน แม่น้ำยวม และแม่น้ำสายรอง ได้แก่ แม่สุรินทร์ แม่ลาหลวง แม่เงา น้ำของ น้ำแม่ริด แม่สะเรียง แม่สะงา แม่สะมาด ส่วนอ่างเก็บน้ำ ได้แก่ อ่างเก็บน้ำม่อนตะแลง ปริมาณกักเก็บน้ำปริมาณ ๐.๒๖๙ (ลบ.ม.) อ่างเก็บน้ำห้วยแม่ฮ่องสอน ปริมาตรกักเก็บน้ำปริมาณ ๐.๖๖๓ (ลบ.ม.) อ่างเก็บน้ำจองจายปริมาตรกักเก็บน้ำปริมาณไม่แน่นอน (ลบ.ม.) ประชาชนในพื้นที่มีความต้องการใช้น้ำด้านเกษตรร้อยละ ๓๓.๑๔ สำหรับปริมาณการใช้น้ำใต้ดิน ประเภทบ่อน้ำบาดาลในจังหวัดแม่ฮ่องสอน กรมทรัพยากรน้ำบาดาล มีบ่อน้ำบาดาลที่สามารถใช้งานได้ทั้งหมดจำนวน ๔๐๒ แห่ง และส่วนที่เอกชนขออนุญาตใช้น้ำบาดาลที่เป็นการเจาะน้ำบาดาลเพื่อจะใช้ในการอุปโภคบริโภคทั่วไป หรือเพื่อการเกษตร หรือเพื่อใช้ในภาคธุรกิจ หรือเพื่อใช้ในภาคอุตสาหกรรม จำนวน ๕๒ แห่ง

ทรัพยากรป่าไม้

ภูมิประเทศของจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีลักษณะเป็นทิวเขาสลับซับซ้อน ที่มีความสูงจากน้ำทะเลปานกลางตั้งแต่ ๑๐๐ - ๒,๐๐๐ เมตร เป็นพื้นที่ป่าไม้ตามธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ มีทิวเขาเรียงตามแนวทิศเหนือและทิศใต้ขนานกัน ทิวเขาที่สำคัญ คือ ทิวเขาแดนลาว อยู่ทางตอนเหนือสุดของจังหวัด เป็นแนวแบ่งเขตแดนประเทศไทยกับประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และ ทิวเขาถนนธงชัย ประกอบด้วยทิวเขาเรียงขนานกัน ๓ แนว คือ ทิวเขาถนนธงชัยตะวันตก เป็นแนวเขตแดนประเทศไทยและสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาทิวเขาถนนธงชัยกลาง อยู่ระหว่างแม่น้ำยวมและแม่น้ำแม่แจ่ม และทิวเขาถนนธงชัยตะวันออก เป็นแนวแบ่งเขตระหว่างจังหวัดแม่ฮ่องสอนกับจังหวัดเชียงใหม่ ทั้งยังเป็นที่ตั้งของยอดเขาที่สูงที่สุด

คือ ยอดเขาแม่ยะอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอปาย มีความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ ๒,๐๐๕ เมตร **ประเภทของป่าไม้ที่พบในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน** มีทั้งป่าชนิดไม่ผลัดใบ ได้แก่ ป่าดงดิบชื้น ป่าดงดิบเขา และป่าสน และป่าชนิดผลัดใบ ได้แก่ ป่าผสมเบญจพรรณ และป่าเต็ง-รัง นอกจากนี้ยังพบป่าไร่ร้างและป่าไร่เลื่อนลอย พืชพันธุ์ไม้ในป่าส่วนใหญ่เป็นไม้มีค่า เช่น ไม้สัก ไม้เต็งรัง ไม้แดง ไม้ประดู่ ไม้ชิงชัง ไม้มะค่าโมง ไม้รกฟ้า ไม้ยมหอม ไม้ตะเคียนทอง ไม้ตะเคียนหนู ไม้เต็ง ไม้รัง ยางเหียง ไม้พลวง ไม้ตะแบก ฯลฯพืชพันธุ์ไม้ที่มีอยู่ทั่วไป ได้แก่ ไม้ไผ่ ผักหวานป่า ต้นคราม ผักกูด ผักกูดดอย ผักพ่อค้า ดอกอาว (กระเจียว) สาบแล แคป่า เพกา ปู่ย่า ผักแว่น ผักหนาม ผักเฮือด ผ่า เพียฟาน ฟักข้าว มันปลา (มันปู) เตา(สาหร่ายน้ำจืด) อ่องลอด (ดอกหิน) สมอไทย มะขามป้อม พืชพันธุ์ไม้เฉพาะ มีผักส้มปี้ (หัวแหวน) ผักหนามโค้ง (หมากลม) ดอกดิน เป็นต้น สัตว์ป่าที่พบได้แก่ เลียงผา กวางป่า เก้ง หมูป่า วัวแดง กระทิง เสือโคร่ง กระต่ายป่า กระรอก กระแต ชะนี นกกว่า ๑๒๐ ชนิด สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมประมาณ ๓๐ ชนิด สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก ๕ ชนิด สัตว์เลื้อยคลายประมาณ ๓๐ ชนิด ปลาน้ำจืดประมาณ ๓๐ ชนิด และแมลงกว่า ๒๐๐ ชนิด

ที่สำคัญจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีผืนป่าสักที่ประชาชนแม่ฮ่องสอนหวงแหน คือ “ป่าสักนวมินทรราชินี” เนื้อที่รวม ๔๙๗.๒ ตารางที่กิโลเมตร หรือ ๓๑๐,๗๒๕ ไร่ เป็นไม้สักมีลักษณะดี ขนาดใหญ่ ลำต้นเปลาตรง อัตราการเจริญเติบโตสม่ำเสมอ สภาพป่ามีความสมบูรณ์ สามารถเจริญเติบโตได้ดีในพื้นที่สูงกว่า ๑,๐๐๐ เมตรจากระดับน้ำทะเล และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถแล้ว ทรงรับโครงการอนุรักษ์แหล่งพันธุกรรมไม้สักและพัฒนาคุณภาพชีวิตราษฎรบริเวณป่าลุ่มน้ำของ-ลุ่มน้ำปาย อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจเอากพระราชดำริ เนื่องจากผืนป่าสักดังกล่าวมีความหลากหลายทางชีวภาพ เหมาะสมสำหรับศึกษาวิจัย พัฒนาพันธุ์ไม้สัก และเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจ เช่น การล่องแก่งชมป่าสัก เป็นต้น

ตารางที่ ๑๗ ข้อมูลจำนวนพื้นที่ป่าและประเภทผืนป่า

ปี	พื้นที่ป่า	คิดเป็นร้อยละ
๒๕๕๘	๖,๙๓๙,๙๕๓.๒๘	๘๖.๙๙
๒๕๕๙	๖,๙๐๕,๐๐๒.๔๖	๘๖.๕๕
๒๕๖๐	๖,๙๐๑,๒๘๓.๕๓	๘๖.๕๐
๒๕๖๑	ยังไม่มีการแปลภาพถ่ายดาวเทียม	-

ที่มา : ข้อมูลจากกรมป่าไม้ ปี ๒๕๕๘ – ๒๕๖๐

จากตารางข้อมูล ปี ๒๕๕๘ – ๒๕๖๐ แสดงให้เห็นว่า พื้นที่ป่าของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ในปี ๒๕๕๙ มีพื้นที่ป่าลดลงจากปี ๒๕๕๘ จำนวน ๓๔,๙๕๐.๘๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๕๐ และปี ๒๕๖๐ มีพื้นที่ป่าลดลงจากปี ๒๕๕๙ จำนวน ๓,๗๑๘.๙๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๕

สำหรับปี ๒๕๖๐ จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีพื้นที่ป่า จำนวน ๖,๙๐๑,๒๘๓.๕๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๕๐ ของพื้นที่จังหวัด ลักษณะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่าเบญจพรรณหรือป่าผลัดใบ มีพื้นที่ราบน้อย ประชาชนจึงมีสิทธิพื้นที่ทำกินที่ถูกต้องตามกฎหมายจำกัด ทำให้มีปัญหาการบุกรุกและใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าเพื่อการประกอบอาชีพและการเกษตร จนพื้นที่ป่าที่มีความอุดมสมบูรณ์มีแนวโน้มลดลง ประกอบกับต้นไม้เกือบทั้งหมดในป่าจะเป็นไม้ผลัดใบในฤดูแล้ง โดยเฉพาะตั้งแต่ปลายเดือนมกราคมถึงเดือนเมษายนทำให้มีความเสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า

สำหรับการป้องกันปราบปรามการตัดไม้ทำลายป่าในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในปี ๒๕๕๘ – ๒๕๖๑ โดยปี ๒๕๕๘ มีดำเนินการจำนวน ๒๙๕ คดี ปี ๒๕๕๙ จำนวน ๓๑๙ คดี ปี ๒๕๖๐ จำนวน ๒๗๒ คดี และปี

๒๕๖๑ จำนวน ๑๔๙ คดี จะเห็นได้ว่าจำนวนคดีในปี ๒๕๖๐ และปี ๒๕๖๑ ลดลง ซึ่งเป็นผลจากการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์และการยึดคืนพื้นที่ป่าเพื่อฟื้นฟูให้เป็นป่าตามธรรมชาติ โดยในปี ๒๕๖๑ สามารถยึดคืนพื้นที่ป่าได้จำนวน ๑,๑๑๓-๒-๓๓ ไร่ ทำให้สามารถเพิ่มพื้นที่ป่าให้กับจังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน ๑,๑๑๓-๒-๓๓ ไร่ แต่อย่างไรก็ตาม ในการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน จึงให้ความสำคัญในเรื่องนี้อย่างเป็นอย่างมาก เพื่อรักษาพื้นที่ป่าของแม่ฮ่องสอนไว้ให้เป็นมรดกของชาติสืบไป

<u>สถานการณ์ไฟป่าและหมอกควัน</u>

สถานการณ์ไฟป่าและหมอกควันเกิดขึ้นทุกปีในช่วงฤดูแล้ง (มกราคม – เมษายน) มักพบการเพิ่มสูงขึ้นของฝุ่นละอองในพื้นที่ภาคเหนือของประเทศไทยเนื่องจากความแห้งแล้งส่งผลให้เกิดการเพิ่มขึ้นของไฟป่าทั้งในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนและประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ สหภาพเมียนมาร์ ประกอบกับในช่วงเวลาดังกล่าวเกษตรกรจะทำการเผาเศษวัสดุเพื่อเตรียมพื้นที่สำหรับทำการเกษตรในช่วงฤดูฝน สภาวะอากาศที่แห้งและมวลอากาศที่นิ่งเนื่องจากสภาพภูมิประเทศที่ล้อมรอบด้วยภูเขามีสภาพเป็นแอ่งกระทะที่เรียกว่า แอ่งแม่ฮ่องสอน มวลอากาศไม่มีการเคลื่อนที่ ทำให้ฝุ่นละอองไม่สามารถแพร่กระจายและสามารถแขวนลอยอยู่ในบรรยากาศได้นานไม่ตกลงสู่พื้นดินส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมสุขภาพอนามัยของประชาชน ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญและส่งผลเป็นปัญหาต่อระบบการหายใจ นอกจากนี้ปัญหาหมอกควันยังส่งผลกระทบต่อสภาวะเศรษฐกิจของพื้นที่โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ส่งผลกระทบต่อธุรกิจการท่องเที่ยวรวมถึงบดบังทัศนวิสัยการจราจรทั้งทางบกและทางอากาศซึ่งพบว่ามีการยกเลิกและเลื่อนเที่ยวบินเนื่องจากทัศนะวิสัยต่ำกว่าเกณฑ์ปลอดภัย

จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีสภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ภูเขาและที่ราบเชิงเขา มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศ เพื่อนบ้าน ซึ่งจากสภาพภูมิประเทศที่เป็นภูเขาสูงและหุบเขาดังกล่าว ซึ่งในรอบปีที่ผ่านมาได้ประสบปัญหาหมอกควันจากไฟป่า ปกคลุมพื้นที่อย่างรุนแรง โดยตรวจพบแนวโน้มของปริมาณฝุ่นขนาดเล็ก (PM๑๐) เพิ่มสูงขึ้นตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนเมษายนของทุกปี ประกอบกับในช่วงเวลาดังกล่าวในเวลากลางคืนมีสภาพอากาศแห้งกระแสลมนิ่ง ทำให้ฝุ่นละอองแขวนลอยอยู่ได้นาน ไม่สามารถกระจายออกไปและตกลงพื้น ก่อให้เกิดสภาพฟ้าหลัวมีหมอกควันปกคลุมทัศนวิสัยต่ำกว่า ๑ กิโลเมตร แทบทุกพื้นที่ ส่งผลกระทบต่อสภาวะทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะด้านการท่องเที่ยวและสุขอนามัยของประชาชนโดยรวม

๑ พื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า

สำหรับพื้นที่ที่มีความสำคัญและเสี่ยงต่อการเกิดไฟป่าในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนในปี ๒๕๖๑ โดยพิจารณาข้อมูลสถานการณ์การเกิดไฟป่าหมอกควันในปี ๒๕๖๐ สามารถจำแนกพื้นที่ได้เป็น ๒ ลักษณะ ได้แก่ จำแนกตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน และจำแนกตามสถิติการเกิดจุดความร้อนในพื้นที่อำเภอ ทั้ง ๗ อำเภอ ดังนี้

(๑) จำแนกตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่

- พื้นที่เขตป่าอนุรักษ์
- พื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติ

(๒) จำแนกตามสถิติการเกิดจุดความร้อนในพื้นที่อำเภอ ได้แก่

- อำเภอแม่สะเรียง
- อำเภอปาย
- อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน

๒ เป้าหมาย

(๑) จำนวนจุดความร้อน (Hotspot) ลดลงจากปี ๒๕๖๐ ร้อยละ ๑๕ หรือต่ำกว่า ๑,๐๐๐ จุด

(๒) จำนวนวันที่ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๑๐ ไมครอน (Pm๑๐) มีค่าเกินเกณฑ์มาตรฐาน ไม่เกิน ๑๕ วัน หรือน้อยกว่า ปี ๒๕๖๐

๓.สถานการณ์การเกิดจุดความร้อน (Hot spot) (ระหว่าง ๑ ม.ค. – ๓๐ เม.ย.)

ตารางที่ ๑๘ สถานการณ์การเกิดจุดความร้อน (Hot spot) (ระหว่าง ๑ ม.ค. – ๓๐ เม.ย.)

	พ.ศ. ๒๕๕๗	พ.ศ. ๒๕๕๘	พ.ศ. ๒๕๕๙	พ.ศ. ๒๕๖๐	พ.ศ. ๒๕๖๑
จุดความร้อน	๒,๓๘๒ จุด	๒,๓๒๓ จุด	๑,๓๗๙ จุด	๑,๑๖๙ จุด	๙๐๑ จุด

ตารางที่ ๑๙ สถานการณ์การตรวจพบจุดความร้อน Hot spot แยกรายอำเภอปี ๑ มกราคม – ๓๐ เมษายน ๒๕๖๑

GISTDA

ตารางจุดความร้อน (Hotspot) แยกรายอำเภอ
แบ่งตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน วันที่ 1 มกราคม - 30 เมษายน 2561

อำเภอ	ประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน (จำนวนจุดความร้อน)						รวมทั้งหมด
	ป่าอนุรักษ์	ป่าสงวนแห่งชาติ	เขต สปก	พื้นที่เกษตร	พื้นที่ริมทางหลวง (50 เมตร)	ชุมชนและอื่นๆ	
ปาย	65	30	0	1	0	0	96
ปางมะผ้า	83	0	0	0	0	1	84
เมืองแม่ฮ่องสอน	78	49	0	1	0	1	129
ขุนยวม	8	47	0	0	0	1	56
แม่ลาน้อย	23	56	0	3	0	3	85
แม่สะเรียง	266	66	1	5	0	17	355
สบเมย	12	68	0	1	0	15	96
รวมทั้งหมด	535	316	1	11	0	38	901

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ในปี ๒๕๖๑ มีจำนวนวันที่มีค่า PM๑๐ เกินมาตรฐาน จำนวน ๑๖ วัน ลดลงจากปี ๒๕๖๐ จำนวน ๑ วัน และพบว่าค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก ในปี ๒๕๖๑ พบว่า เกินค่ามาตรฐาน (๑๒๐ ไม่โครกรัม/ลูกบาศก์เมตร) ๑๖ วัน ซึ่งเกิดขึ้นในเดือนมีนาคม ๘ วัน และเดือนเมษายน ๘ วัน ค่าฝุ่นละอองโดยเฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง สูงสุดในวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๑ คือ ๒๐๑ ไม่โครกรัม/ลูกบาศก์เมตร (ข้อมูล : กรมควบคุมมลพิษ)

ตารางที่ ๒๐ ข้อมูลเปรียบเทียมจำนวนวันคุณภาพอากาศที่เกินกว่ามาตรฐานที่กำหนด ปี ๒๕๕๖ – ๒๕๖๐

ข้อมูล	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑
จำนวนวันคุณภาพอากาศที่เกินกว่ามาตรฐานที่กำหนด(วัน)	๒๓	๒๒	๒๕	๑๘	๑๖
ค่า PM๑๐สูงสุด (ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร)	๓๒๔	๓๐๓	๒๖๔	๑๗๘	๒๐๑

หมายเหตุ : ค่า PM๑๐ ต้องไม่เกินกว่าค่ามาตรฐาน ๑๒๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศ์กเมตร

จากสถานการณ์ที่เกิดไฟป่าขึ้น ในปี ๒๕๖๑ ไม่พบการยกเลิกเที่ยวบิน มีเพียงเที่ยวบินล้าช้าเนื่องจากสภาพอากาศไม่เอื้ออำนวย

ตารางที่ ๒๑ จำนวนเที่ยวบินที่ยกเลิก ปี ๒๕๕๖ – ๒๕๖๐

ปี พ.ศ.	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑
จำนวนเที่ยวบินที่ยกเลิก	๓๑	๕๘	๑๘	๘	๐

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ในด้านสุขภาพ พบว่า จำนวนผู้ป่วยที่ได้รับผลกระทบจากหมอกควันไฟป่า ปี ๒๕๖๑ มีจำนวน ๓๑,๖๒๖ ราย ลดลงจาก ปี ๒๕๖๐ คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๗๗ ซึ่งจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีมาตรการในการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันอย่างต่อเนื่อง โดยบูรณาการหน่วยงานจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และให้ชุมชนมีส่วนร่วมเพื่อแก้ไขปัญหา รวมถึงจะต้องรณรงค์สร้างจิตสำนึกแก่เด็กเยาวชนและประชาชนให้รู้ถึงพิษภัยของหมอกควันที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ เพื่อให้สามารถรู้จักดูแลสุขภาพตนเองในช่วงเกิดเหตุสถานการณ์ไฟป่ารุนแรงในห้วงเดือนมีนาคม - เมษายนต่อไป

ตารางที่ ๒๒ จำนวนผู้ป่วยที่ได้รับผลกระทบจากหมอกควันไฟป่าปี ๒๕๕๘ – ๒๕๖๑

ปี พ.ศ.	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑
จำนวนผู้ป่วยที่ได้รับผลกระทบจากหมอกควันไฟป่า (คน)	๒๐,๔๑๓	๒๓,๖๕๒	๓๙,๔๒๐	๓๑,๖๒๖

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแม่ฮ่องสอน

<u>ทรัพยากรการท่องเที่ยว</u>

ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีลักษณะสำคัญ ดังนี้

๑. แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ และผจญภัย อาทิ ทุ่งดอกบัวตอง อำเภอขุนยวม ถ้ำแก้วโกมล อำเภอแม่ลาน้อย ปางอุ๋ง ถ้ำปลา-ผาเสื่อ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน การล่องแก่ง ชมป่าสักนวมินทราชินี ถ้ำบ่อผี ถ้ำลอด อำเภอปางมะผ้า การล่องแพชมแม่น้ำเงา อำเภอสบเมย และการขี่ช้างเที่ยวชมธรรมชาติ กองแลนแคนยอนอำเภอปาย เป็นต้น

๒. แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วิถีชีวิต วัฒนธรรม อาทิ หมู่บ้านกระเหรี่ยงคอยาว บ้านรักไทย วัดพระธาตุดอยกองมู วัดจองคำ วัดจองกลาง วัดป่าถ้ำวัว สวนธรรมภูสมะ (สะพานซูตองเป้) อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ศูนย์วัฒนธรรมจีนยูนาน บ้านสันติชล อำเภอปาย วัดพระธาตุ ๔ จอม อำเภอแม่สะเรียง วัดศรีดอนชัย วัดน้ำฮู อำเภอปาย หมู่บ้านโฮมสเตย์บ้านจ่าโบ่ บ้านแม่ละนา บ้านบ่อไคร้ อำเภอปางมะผ้า

บ้านห้วยฮี้ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน บ้านห้วยห้อม อำเภอแม่ลาน้อย บ้านเมืองปอน อำเภอขุนยวม บ้านท่าตาฝั่ง อำเภอสบเมย เป็นต้น

๓. แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ อาทิ อนุสาวรีย์พระยาสิงหนาทราชา สะพานประวัติศาสตร์ อำเภอปาย อนุสรณ์สถานไทย -ญี่ปุ่น อำเภอขุนยวม

๔. แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ อาทิ ภูโคลน น้ำพุร้อนผาบ่อง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน โป่งน้ำร้อนท่าปาย อำเภอปาย น้ำพุร้อนหนองแห้ง อำเภอขุนยวม บ่อน้ำร้อนแม่ฮุ อำเภอแม่ลาน้อย สปา และนวดแผนไทย

๕. แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อาทิ โครงการหลวงแม่ลาน้อย นาขั้นบันไดบ้านห้วยห้อม ตำบลห้วยห้อม อำเภอแม่ลาน้อยศูนย์บริการและพัฒนาพื้นที่สูงปางตองตามพระราชดำริ ศูนย์บริการและลุ่มน้ำปาย ตามพระราชดำริ และศูนย์ส่งเสริมเกษตรที่สูงห้วยมะเขือส้ม อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน

สถานที่ท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยม ได้แก่

วัดพระธาตุดอยกองมู วัดนี้เดิมมีชื่อเรียกว่า วัดปลายดอย เป็นปูชนียสถานคู่บ้านคู่เมืองที่สำคัญ ประกอบด้วยพระธาตุเจดีย์ที่สวยงาม ๒ องค์ ซึ่งจากวัดพระธาตุดอยกองมูนี้สามารถมองเห็นภูมิประเทศและสภาพตัวเมืองแม่ฮ่องสอนได้อย่างชัดเจนและสวยงามมาก ทั้งนี้วัดพระธาตุดอยกองมูจะมีงานเทศกาลประจำปีหลายงาน เช่น ในวันขึ้นปีใหม่ วันสงกรานต์ โดยเฉพาะในวันออกพรรษาจะมีการตักบาตรดาวดึงส์หรือตักบาตรเทโวโรหนะ

<u>ปางอุ๋ง</u> เป็นแหล่งท่องเที่ยวในโครงการพระราชดำริ ปางตอง ๒ มีภาพทิวทัศน์ที่สวยงามของไอหมอกที่ลอยเหนือทะเลสาบกับบรรยากาศอันหนาวเหน็บในยามเช้า ทำให้ปางอุ๋งกลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยวสุดแสนโรแมนติก จนได้รับขนานนามว่าเป็น "สวิตเซอร์แลนด์แห่งเมืองไทย"

<u>ปาย แม่ฮ่องสอน</u> ปายเป็นอำเภอกลางหุบเขาที่มีการปรับตัวจากเมืองเก่าให้ลงตัวกับเมืองใหม่ โดยมีถนนคนเดินเมืองปาย ร้านค้า ร้านกาแฟ ร้านอาหาร และจำหน่ายสินค้าที่ทำมาจากงานศิลปะหลากหลาย

<u>ทุ่งดอกบัวตอง ดอยแม่อูคอ</u> อำเภอขุนยวม โดยเมื่อดอกบัวตองบานพร้อม ๆ กันในช่วงเดือนพฤศจิกายนจะเหลืองอร่ามปกคลุมทั่วทั้งภูเขาจัดเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงามอีกแห่งของแม่ฮ่องสอน

<u>ถ้ำแก้วโกมล ถ้ำน้ำแข็ง</u> เดิมเรียกชื่อถ้ำผลึกแคลไซต์แม่ลาน้อย อำเภอแม่ลาน้อย ถ้ำแก้วโกมลเป็นถ้ำผลึกแคลไซต์ที่สวยงามที่สุดในประเทศไทยและพบเป็นแหล่งที่ ๒ ของเอเชีย โดยแห่งแรกอยู่ที่ประเทศจีน

<u>ถ้ำน้ำลอด ถ้ำผีแมน</u> ถ้ำน้ำลอดเป็นถ้ำที่มีชื่อเสียงสวยงามและเข้าชมได้สะดวก ถ้ำน้ำลอดมีสายน้ำไหลผ่านตั้งแต่ปากทางเข้าถ้ำไปจนถึงถ้ำสุดท้าย ซึ่งถ้ำแห่งนี้มีความยาวกว่า ๕๐๐ เมตร

<u>สะพานซูตองเป้</u> “สะพานอธิษฐานสำเร็จ” ตั้งอยู่ในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ด้วยพลังแห่งศรัทธาและการร่วมแรงร่วมใจของชาวบ้านที่ก่อประสานกันเป็นสะพานที่มีความงดงาม จนกลายเป็นความเชื่อที่ว่าใครที่มาที่นี่ให้เดินข้ามผ่านสะพานอธิษฐานสำเร็จ

<u>อุทยานแห่งชาติสาละวิน</u> มีสภาพป่าไม้สมบูรณ์ ทิวทัศน์และลักษณะทางธรรมชาติที่สวยงาม ซึ่งแต่เดิมเป็นป่าสงวนแห่งชาติ “ป่าสาละวิน” ตั้งอยู่ในเขตอำเภอสบเมย และอำเภอแม่สะเรียง มีพื้นที่ติดชายแดนระหว่างประเทศไทย และเมียนมา

<u>หมู่บ้านรักไทย</u> เป็นหมู่บ้านเล็ก ๆ กลางหุบเขา ของชาวจีนยูนนาน ซึ่งอยู่ติดชายแดนไทย - เมียนมา หมู่บ้านถูกแวดล้อมไปด้วยทิวเขาและพันธุ์ไม้ต่างๆ อาทิ พืชเมืองหนาว จึงทำให้หมู่บ้านแห่งนี้มีวิวทิวทัศน์ที่สวยงาม เป็นสถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยมของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติ

๑.๓ ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่

<u>ข้อมูลเชิงสถิติพื้นที่ที่สำคัญ</u>

ข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอนที่สำคัญ ซึ่งจัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประกอบด้วยรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ ๒๓ ข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน

มิติการพัฒนา	ตัวชี้วัด	ประเทศ		แม่ฮ่องสอน		หน่วย
		ปีก่อนหน้า	ปีปัจจุบัน	ปีก่อนหน้า	ปีปัจจุบัน	
การพัฒนาแบบทั่วถึง	ร้อยละของประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจน	๑๒.๔๙	๑๐.๔๓	๖๕.๑๖	๔๖.๐๘	ร้อยละ
	สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้	๐.๔๑๑	๐.๔๑๑	๐.๕๓๕	๐.๕๓๕	-
	ร้อยละผู้อยู่ในระบบประกันสังคมต่อกำลังแรงงาน	๑๘.๐๐	๑๘.๗๖	๑๒.๔๔	๑๓.๙๓	ร้อยละ
	อัตราส่วนแพทย์ต่อประชากร	๓,๒๖๒	๒,๙๘๐	๓,๑๘๘	๓,๐๕๔	คน/แพทย์
	จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยประชากรไทยอายุ ๑๕ - ๕๙ ปี	๘.๖๘	๘.๙๐	๖.๙๓	๗.๒๐	ปี
	ค่าเฉลี่ยคะแนน O-net ม.๓	๓๒.๓๐	๓๔.๙๕	๓๒.๓๖	๓๓.๕๐	คะแนน
การเติบโตทางเศรษฐกิจ	อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนในจังหวัด	๔.๙๘	๑.๗๘	-๑.๑๓	๓๕.๗๐	ร้อยละ
	อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	๐.๒๖	-๐.๔๑	๔.๘๕	๐.๑๖	ร้อยละ
	อัตราการว่างงาน	๐.๖๘	๐.๗๕	๑.๑๐	๐.๔๐	ร้อยละ
	อัตราส่วนหนี้เฉลี่ยต่อรายได้เฉลี่ยของครัวเรือน	๖.๒๗	๖.๖๗	๔.๓๕	๘.๑๕	เท่า
	อัตราส่วนการออมเฉลี่ยต่อรายได้เฉลี่ยของครัวเรือน	๒๑.๘๔	๑๙.๙๗	๑๖.๐๕	๑๙.๗๖	ร้อยละ
	ผลิตภาพแรงงาน	๙๕,๕๘๑	๑๑๐,๘๙๕	๔๐,๘๕๗	๕๕,๐๒๙	บาท/คน
การเติบโตทางเศรษฐกิจสีเขียว	อัตราการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าไม้ในจังหวัด	-๓.๓๒	๐.๐๑	-๑.๔๕	๐.๒๖	ร้อยละ
	ปริมาณขยะในจังหวัด	๒๕๒,๔๔๙	๒๔๗,๑๐๕	๗๖,๙๒๔	๗๙,๙๓๕	ตัน
	สัดส่วนปริมาณการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อยานพาหนะต่อประชากร	๒๖๖	๒๘๔	๑๒๔	๑๑๖	ลิตร/คน
	สัดส่วนปริมาณการใช้ไฟฟ้าภาคครัวเรือนต่อประชากร	๔๔๓	๔๖๔	๑๙๖	๑๘๘	กิโลวัตต์ - ชั่วโมง/คน
	สัดส่วนปริมาณการใช้ไฟฟ้าภาคที่ไม่ใช่ครัวเรือน ต่อ GPP	๖,๙๑๕	๗,๒๘๙	๔,๘๑๗	๔,๙๒๕	กิโลวัตต์ ชั่วโมง/ล้านบาท
	สัดส่วนปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงในภาคอุตสาหกรรมต่อ GPP ภาคอุตสาหกรรม	๒๗๖	๑๗๘	๓๕๐	๑๖๑	ลิตร/ล้านบาท
ประสิทธิภาพของภาครัฐ	ร้อยละของสถานพยาบาลที่ได้การรับรองคุณภาพ HA	๖๐.๐๐	๗๔.๗๖	๒๘.๕๗	๔๒.๘๖	ร้อยละ
	ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึงน้ำประปา	๑๕.๕๗	๑๕.๗๗	๑๐.๙๘	๑๑.๐๐	ร้อยละ

มิติการพัฒนา	ตัวชี้วัด	ประเทศ		แม่ฮ่องสอน		หน่วย
		ปีก่อนหน้า	ปีปัจจุบัน	ปีก่อนหน้า	ปีปัจจุบัน	
	ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึงไฟฟ้า	๘๘.๑๖	๘๘.๔๑	๕๗.๙๑	๕๙.๙๑	ร้อยละ
	ร้อยละของประชากรที่เข้าอินเตอร์เน็ต	๒๘.๓๐	๓๒.๗๓	๒๔.๘๖	๒๕.๑๐	ร้อยละ
	ร้อยละภาษีที่ท้องถิ่นจัดเก็บได้ต่อรายได้รวมที่ไม่รวมเงินอุดหนุนและเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ	๑๒.๑๓	๑๒.๑๙	๘.๑๑	๗.๘๔	ร้อยละ
	ความสามารถในการเบิกจ่ายงบประมาณของจังหวัด	๗๕.๕๑	๙๒.๑๑	๖๙.๐๖	๙๖.๐๘	ร้อยละ

มิติการพัฒนาแบบทั่วถึงและมิติประสิทธิภาพของภาครัฐ ยังมีปัญหา ตัวชี้วัดเกือบทุกตัวยังอยู่ในระดับต่ำกว่าค่ากลางมากแม้ว่าปรับตัวดีขึ้นกว่าปีก่อน โดยมีตัวชี้วัดหลายตัวที่อยู่ลำดับท้ายสุดของประเทศ ได้แก่ ประชากรยากจน จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ย และการเข้าถึงไฟฟ้า มิติการเติบโตทางเศรษฐกิจ ตัวชี้วัดส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูงกว่าค่ากลาง โดยเฉพาะอัตราการเปลี่ยนแปลงรายได้เฉลี่ยครัวเรือนเพิ่มสูงขึ้นมากจากปีก่อนและสูงเป็นอันดับ ๑ ของประเทศ ขณะที่ครัวเรือนมีหนี้สินเพิ่มขึ้น และผลิตภาพแรงงานยังคงต่ำ สำหรับมิติการเติบโตทางเศรษฐกิจสีเขียวตัวชี้วัดทั้งหมดปรับตัวดีขึ้นกว่าปีก่อนและอยู่ในระดับสูงกว่าค่ากลาง

ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญ คือ การแก้ไขปัญหาความยากจนอย่างต่อเนื่อง เร่งขยายการดำเนินงานในกลุ่มพื้นที่เป้าหมาย เน้นขยายผลแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง สร้างมูลค่าเพิ่มภาคเกษตร กระจายประโยชน์จากการท่องเที่ยวสู่ชุมชนและเกษตรกร และการขยายโอกาสการเข้าถึงบริการการศึกษาและสาธารณสุขที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง รวมทั้งบริการของรัฐด้านไฟฟ้า น้ำประปา/ประปาภูเขา และ ICT โดยพัฒนารูปแบบบริการให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ภูเขาสูง ซึ่งสอดคล้องกับบริบทของสภาพพื้นที่ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งต้องเน้นการแก้ไขปัญหาบนความแตกต่างทางด้านความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์เด่นของจังหวัดแม่ฮ่องสอน

<u>การพัฒนาคนจังหวัดแม่ฮ่องสอน</u>

จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีความก้าวหน้าการพัฒนาคนในภาพรวมน้อยที่สุดคืออยู่ลำดับที่ ๗๗ จาก ๗๗ จังหวัด (ค่าดัชนี HAI = ๐.๔๖๓๗) เนื่องจากติดลำดับ ๑ ใน ๕ จังหวัดที่มีความก้าวหน้าน้อยที่สุดในด้านการคมนาคมและการสื่อสาร ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม ด้านการศึกษา และด้านรายได้ โดยเฉพาะด้านการคมนาคมและการสื่อสารก้าวหน้าน้อยที่สุดคืออยู่ลำดับที่ ๗๗ ค่าดัชนี = ๐.๒๓๕๙ ประกอบกับด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมมีความก้าวหน้าน้อยมากอยู่ลำดับที่ ๗๖ ค่าดัชนี = ๐.๕๙๖๙ ด้านการศึกษามีความก้าวหน้าน้อยมากอยู่ลำดับที่ ๗๕ ค่าดัชนี = ๐.๒๐๔๓ และด้านรายได้มีความก้าวหน้าน้อยมากอยู่ลำดับที่ ๗๔ จาก ๗๗ จังหวัด ค่าดัชนี = ๐.๓๐๖๒ ซึ่งทั้ง ๔ ด้านดังกล่าวมีตัวบ่งชี้ที่สำคัญคือ ประชากรมีโทรศัพท์มือถือน้อยที่สุดอยู่ลำดับที่ ๗๗ หมู่บ้านที่ถนนสายหลักใช้การได้ตลอดปีก็น้อยที่สุด ประชากรที่ประสบภัยแล้งสูงมากเป็นลำดับที่ ๗๖ ประชากรที่ประสบอุทกภัยสูงมากเป็นลำดับที่ ๗๔ ครัวเรือนที่มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเองน้อยมากอยู่ลำดับที่ ๗๐ จานวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไปน้อยที่สุดอยู่ลำดับที่ ๗๗ และประชากรยากจนมากที่สุดอยู่ลำดับที่ ๗๗ จาก ๗๗ จังหวัด อย่างไรก็ตาม จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีจุดเด่นในบางประเด็น เช่น การปล่อยก๊าซเรือนกระจกน้อยที่สุดคืออยู่ลำดับที่ ๑ อัตราการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทางานน้อยมากอยู่ลำดับที่ ๒ และประชากรที่ใช้สิทธิลงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๙ สูงมากอยู่ลำดับที่ ๒ จาก ๗๗ จังหวัด

จังหวัดแม่ฮ่องสอน : ข้อมูลของตัวชี้วัดและลำดับที่ของตัวชี้วัดจากทั้งหมด 77 จังหวัด

ตัวชี้วัด	ปีล่าสุดข้อมูล	ข้อมูลตัวชี้วัด	ลำดับที่จาก 77 จังหวัด
1. ร้อยละของทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ (% ทารกเกิดมีชีพ)	2558	9.25	27
2. ร้อยละของประชากรที่เจ็บป่วยที่เป็นผู้ป่วยใน (%)	2558	9.86	23
3. ร้อยละของประชากรที่พิการ (%)	2559	2.40	28
4. ร้อยละของคะแนนสุขภาพจิต (%)	2558	66.22	71
5. จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป (ปี)	2559	5.81	77
6. อัตราการเข้าเรียนรวมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา (%)	2558	64.09	68
7. ค่าเฉลี่ยเชาวน์ปัญญา (IQ) ของเด็กนักเรียนไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (คะแนน)	2559	94.60	61
8. คะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (%)	2559	31.54	67
9. อัตราการว่างงาน (%)	2559	0.46	14
10. อัตราการทำงานต่ำระดับ (%)	2559	0.01	20
11. ร้อยละของแรงงานที่มีประกันสังคม (%)	2559	14.38	63
12. อัตราการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานต่อลูกจ้าง 1,000 คน	2558	2.11	2
13. รายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่อเดือน (บาท)	2558	15,119	75
14. สัดส่วนประชากรยากจน (%)	2559	39.21	77
15. ร้อยละของครัวเรือนที่มีหนี้สินเพื่อการอุปโภคบริโภค (%)	2558	20.26	9
16. ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคของรายได้ หรือค่าสัมประสิทธิ์จีนี (%)	2558	45.26	68
17. ร้อยละของครัวเรือนที่มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง (%)	2559	48.37	70
18. สัดส่วนเฉลี่ยการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (ตันก๊าซเรือนกระจกต่อคน)	2558	0.35	1
19. ร้อยละของประชากรที่ประสบอุทกภัย (%)	2559	4.02	74
20. ร้อยละของประชากรที่ประสบภัยแล้ง (%)	2559	35.99	76
21. ร้อยละของเด็กอายุ 15-17 ปี ที่ทำงาน (%)	2559	33.25	77
22. ร้อยละของครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเดี่ยว (%)	2559	23.68	30
23. ร้อยละของผู้สูงอายุที่อยู่ลำพังคนเดียว (%)	2559	8.59	63
24. การแจ้งความคดีชีวิต ร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ (ต่อประชากรแสนคน)	2559	44.6	16
25. ร้อยละของหมู่บ้านที่ถนนสายหลักใช้การได้ตลอดปี (%)	2558	29.56	77
26. จำนวนอุบัติเหตุบนท้องถนน (ต่อประชากรแสนคน)	2559	110.2	59
27. ร้อยละของประชากรที่มีโทรศัพท์มือถือ (%)	2559	61.76	77
28. ร้อยละของประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต (%)	2559	31.07	69
29. ร้อยละของประชากรที่ใช้สิทธิลงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ ปี 2559	2559	74.36	2
30. จำนวนองค์กรชุมชน (ต่อประชากรแสนคน)	2559	110.19	38
31. ร้อยละของครัวเรือนที่เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรในท้องถิ่น (%)	2558	59.07	67
32. ร้อยละของครัวเรือนที่มีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะของหมู่บ้าน (%)	2559	99.12	39

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ | ดัชนีความก้าวหน้าของคน ปี ๒๕๖๐

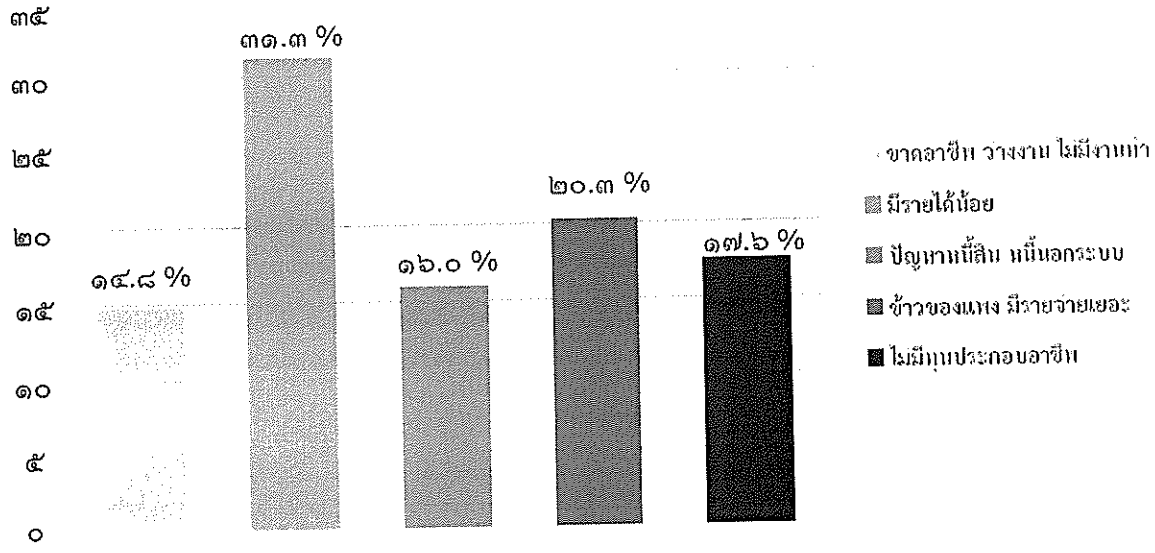
<u>ความต้องการเชิงพื้นที่</u>

ข้อมูลการวิเคราะห์ความต้องการและศักยภาพของประชาชนในท้องถิ่นจังหวัดแม่ฮ่องสอน

จังหวัดแม่ฮ่องสอนได้ร่วมกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนในการลงพื้นที่รับฟังความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่อำเภอทั้ง ๗ อำเภอ โดยได้จัดทำแบบสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นปัญหาและความต้องการของประชาชน เพื่อประกอบการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ๔ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ โดยมีประชาชนในความร่วมมือในการกรอกแบบสำรวจความคิดเห็น จำนวนทั้งสิ้น ๑,๖๔๔ รายซึ่งผลการสำรวจความคิดเห็นพบว่า ประชาชนทั้ง ๗ อำเภอ มีความต้องการให้แก้ไขปัญหา ๑๐ ด้าน (ตามการลำดับความสำคัญ) ได้แก่ ด้านความยากจนและอาชีพ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการเกษตร ด้านการศึกษา ด้านสาธารณสุข ด้านความมั่นคงและปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการท่องเที่ยว ด้านการบริหารจัดการภาครัฐ และด้านการค้า การลงทุน และการค้าชายแดนโดยสามารถสรุปข้อมูลแยกตามประเด็นต่างๆได้ ดังนี้

๑. ด้านความยากจนและอาชีพ

จากข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ร้อยละของประชากรอยู่ใต้เส้นความยากจนมีค่าเฉลี่ย ร้อยละ ๓๙.๒๑ เป็นค่าเฉลี่ยที่ต่ำที่สุดของประเทศ

แผนภูมิแสดงความคิดเห็นด้านความยากจนและอาชีพ

และจากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับประเด็นปัญหาและความต้องการในด้านความยากจนและอาชีพ ประชาชนมีความเห็นว่าปัญหาอันดับแรก คือ มีรายได้น้อย คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๓ ข้าวของแพง รองลงมา คือ มีรายจ่ายเยอะ คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๓ ไม่มีทุนประกอบอาชีพ คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๖ มีปัญหาหนี้สิน และหนี้นอกระบบ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๘ โดยจังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นจังหวัดที่มีความยากจนมากที่สุดในประเทศไทย ทุกอำเภอมีความยากจน แต่ที่มีรายได้ครัวเรือนไม่ผ่านเกณฑ์ จปฐ. มากที่สุดเรียงตามลำดับ ได้แก่ อำเภอแม่สะเรียง อำเภอสบเมย อำเภอขุนยวมและอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน

ประเด็นที่ประชาชนต้องการให้ส่งเสริมและพัฒนา

๑) ส่งเสริมอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน และแก้ปัญหาคนยากจน แก้ไขปัญหาภาระหนี้สิน

๒) ส่งเสริมและให้การสนับสนุนทุนในการประกอบอาชีพของคนในชุมชน หรือมีกองทุนกลางประจำตำบลเพื่อให้การช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่มผู้ประกอบการระดับครัวเรือน และเป็นกองทุนที่มีดอกเบี้ยต่ำ

๓) ส่งเสริมอาชีพเสริมให้แก่ของกลุ่มสตรี กลุ่มอาชีพต่างๆ ให้มีรายได้เพิ่มขึ้น เช่น ธุรกิจผ้าทอกะเหรี่ยง การตัดเย็บเสื้อผ้า การเกษตร และศิลปหัตถกรรมอื่นๆให้กลายเป็นสินค้าประจำหมู่บ้าน

๕) แก้ปัญหาเรื่องค่าจ้างแรงงานที่ไม่เป็นธรรม ให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี

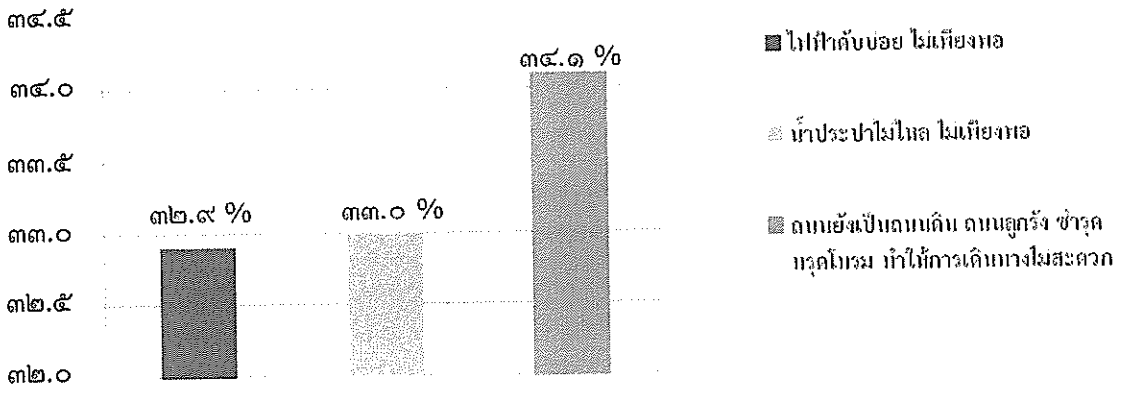
๖) ต้องการให้มีศูนย์รับ-ส่ง จำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร และมีการบริหารจัดการที่เป็นระบบ

๗) ต้องการให้มีการประกันราคาผลผลิตทางการเกษตร

๘) ส่งเสริมให้มีการปลูกพืชแบบผสม ทดแทนการทำเกษตรแบบเชิงเดี่ยว

๙) ต้องการที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยที่ถูกต้องตามกฎหมาย เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่กว่าร้อยละ ๘๐ อยู่อาศัยในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติและป่าอนุรักษ์

๒. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

แผนภูมิแสดงความคิดเห็นด้านโครงสร้างพื้นฐาน

จากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับประเด็นปัญหาและความต้องการในด้านโครงสร้างพื้นฐาน ประชาชนมีความเห็นว่า ปัญหาอันดับแรก คือ ถนนยังเป็นถนนดิน ถนนลูกรัง ชำรุดทรุดโทรม ทำให้การเดินทางไม่สะดวก คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๑ รองลงมา คือ น้ำประปาไม่ไหล ไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๐และ ไฟฟ้าดับบ่อย ไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๙ โดยอำเภอที่มีปัญหามากที่สุดเรียงตามลำดับ ได้แก่ อำเภอปางมะผ้า อำเภอสบเมยและอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขตป่าอนุรักษ์และป่าสงวนแห่งชาติ ทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีข้อจำกัดในการเข้าไปพัฒนา

ประเด็นที่ประชาชนต้องการให้ส่งเสริมและพัฒนา

๑) ต้องการพัฒนาระบบการคมนาคม ถนนหนทาง ให้สามารถเข้าถึงได้ในหมู่บ้านที่อยู่ห่างไกลจากตัวเมือง และปรับปรุงถนนที่มีอยู่ให้อยู่ในสภาพที่สามารถเอื้อต่อการเดินทางให้เกิดความปลอดภัย

๒) ต้องการให้มีการพัฒนาระบบชลประทาน อ่างเก็บน้ำ น้ำบาดาล ให้เพียงพอต่อการทำการเกษตรตลอดปี และมีน้ำสำรองใช้ในภาวะแห้งแล้ง

๓) พัฒนาและขยายระบบไฟฟ้าให้เข้าถึงหมู่บ้านที่อยู่ห่างไกลและจ่ายไฟฟ้าให้เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่รับบริการ

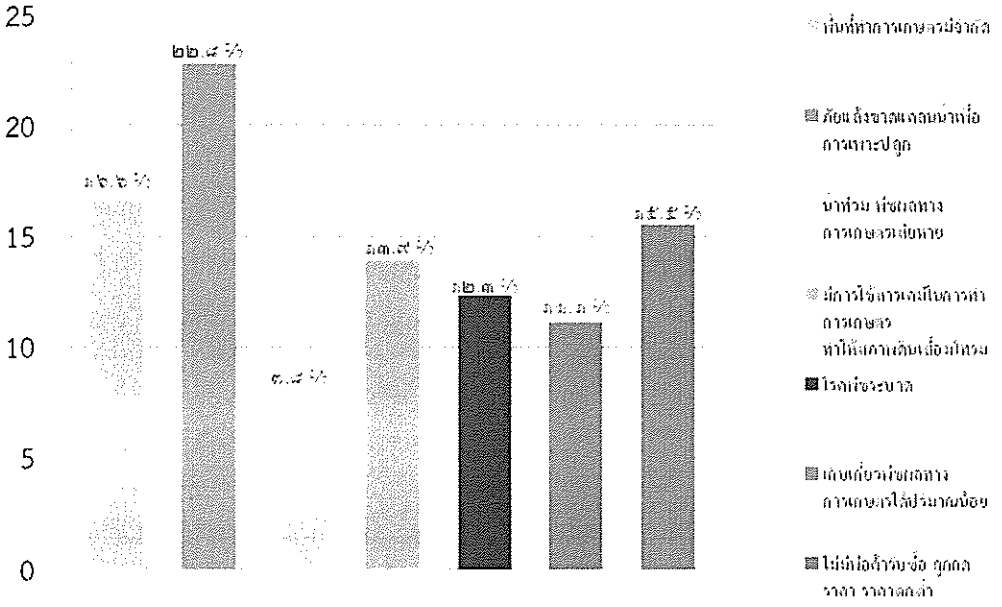
๔) พัฒนาระบบน้ำประปาให้เพียงพอต่อการอุปโภค บริโภค และตามความต้องการของประชาชนในพื้นที่

๕) ต้องการให้มีการสร้างกำแพงป้องกันการกัดเซาะของริมตลิ่งบริเวณตลอดแม่น้ำ เพื่อป้องกันความเสียหายในกรณีเกิดน้ำป่าไหลหลาก

๖) ต้องการเพิ่มสะพานข้ามแม่น้ำเพื่อสะดวกในการไป-มาหาสู่กัน

๗) ต้องการให้มีการจัดระบบการเดินสายไฟให้เป็นระเบียบ เนื่องจากว่าสายไฟ สายโทรศัพท์ที่เป็นอยู่เสี่ยงต่อการเกิดไฟฟ้าลัดวงจร

๓. ด้านการเกษตร

แผนภูมิแสดงความคิดเห็นด้านการเกษตร

จากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับประเด็นปัญหาและความต้องการในด้านการเกษตร ประชาชนมีความเห็นว่าปัญหาอันดับแรก คือ ภัยแล้งขาดแคลนน้ำเพื่อการเพาะปลูก คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๘ รองลงมาคือพื้นที่ทำการเกษตรมีจำกัด คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๘ ไม่มีพ่อค้ารับซื้อ ถูกกดราคาราคาตกต่ำ มีการใช้สารเคมีในการทำการเกษตรทำให้สภาพดินเสื่อมโทรม คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๙ โรคพืชระบาด คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๓ เก็บเกี่ยวพืชผลทางการเกษตรได้ปริมาณน้อย คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๑ และน้ำท่วมพืชผลทางการเกษตรเสียหาย คิดเป็นร้อยละ ๗.๘ โดยอำเภอที่ได้รับผลกระทบมากที่สุด ได้แก่ อำเภอปางมะผ้าอำเภอปาย และอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ตามลำดับ

ประเด็นที่ประชาชนต้องการให้ส่งเสริมและพัฒนา

๑) มีแหล่งน้ำทำการเกษตรไม่เพียงพอ จึงต้องการให้มีการพัฒนาอ่างเก็บน้ำ ระบบเหมือง และคลองระบายน้ำ เพื่อการทำเกษตรของเกษตรกรในชุมชน และมีน้ำเพียงพอสำหรับการทำเกษตรตลอดปี

๒) ต้องการให้มีการส่งเสริมการปลูกผักปลอดสารพิษ เกษตรอินทรีย์ เพื่อสร้างรายได้ และส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ให้กับชาวบ้าน

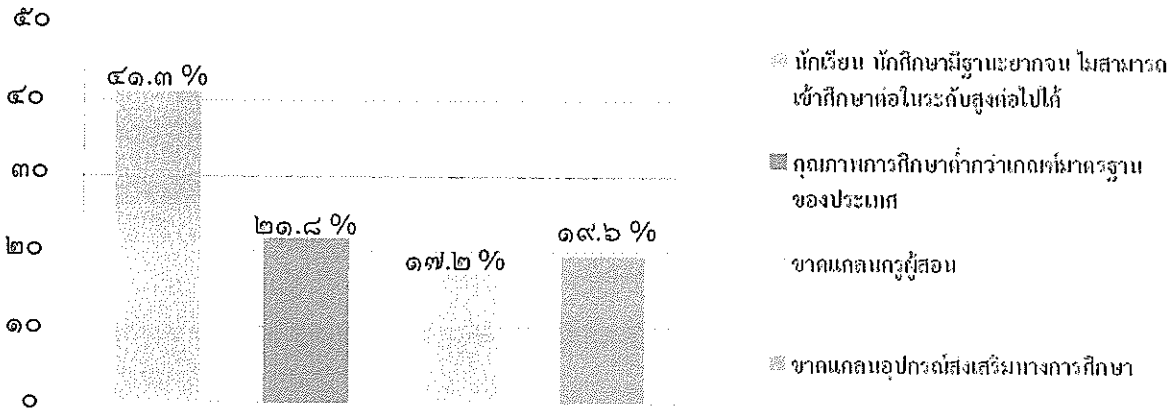
๓) การแก้ปัญหาเรื่องพ่อค้าคนกลางในการรับซื้อผลิตผลทางการเกษตร ควรมีมาตรการควบคุมไม่ให้ถูกกดราคา มีระบบการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง และให้ความรู้ในด้านการตลาดเกษตร

๔) ให้มีการรณรงค์และป้องกันการใช้สารเคมีในพื้นที่การเกษตร ให้ความรู้แก่เกษตรกรในการลดใช้สารเคมี และส่งเสริมให้ทำการเกษตรตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๕) ต้องการที่ดินทำกินเป็นของตัวเอง และมีความมั่นคงในการครอบครองกรรมสิทธิ์ในที่ดินเพื่อความมั่นคงในชีวิต

๖) ต้องการมีตลาดรองรับผลผลิตทางการเกษตร

๔. ด้านการศึกษา

แผนภูมิแสดงความคิดเห็นด้านการศึกษา

จากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับประเด็นปัญหาและความต้องการในด้านการศึกษา ประชาชนมีความเห็นว่าปัญหาอันดับแรก คือนักเรียน นักศึกษามีฐานะยากจน ไม่สามารถเข้าศึกษาต่อในระดับสูงต่อไปได้ คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๓ รองลงมา คือ คุณภาพการศึกษาต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานของประเทศ คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๘ ขาดแคลนอุปกรณ์ส่งเสริมทางการศึกษา คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๖ และขาดแคลนครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๒ โดยอำเภอที่มีปัญหาความรุนแรงมากที่สุด ได้แก่ อำเภอสบเมย อำเภอแม่ลาน้อยและอำเภอปางมะผ้า ตามลำดับ

ประเด็นที่ประชาชนต้องการให้ส่งเสริมและพัฒนา

๑) ส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะในการประกอบอาชีพระหว่างเรียน และหาช่องทางให้นักเรียนหารายได้ระหว่างเรียน

๒) สำรวจโรงเรียนที่มีความขาดแคลนในด้านต่างๆ และหาช่องทางสนับสนุนให้โรงเรียนมีความพร้อมในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะสนับสนุนให้มีครูสอนพิเศษโดยไม่เสียค่าใช่จ่าย

๓) ต้องการให้ภาครัฐส่งเสริมด้านทุนการศึกษาให้กับนักเรียน โดยเฉพาะเรียนดีแต่ยากจน เพื่อให้นักเรียนมีโอกาสในการเรียนต่อในระดับอุดมศึกษามากขึ้น

๔) ต้องการให้มีการเร่งแก้ปัญหาครูขาดแคลนในโรงเรียน

๕) ต้องการให้ผู้อำนวยการโรงเรียนแต่ละแห่ง ดึงภาคชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพิ่มมากขึ้น

๖) แก้ปัญหาคุณภาพการศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน พัฒนาคุณภาพครู มีกิจกรรมเพื่อกระตุ้นพัฒนาการของนักเรียน

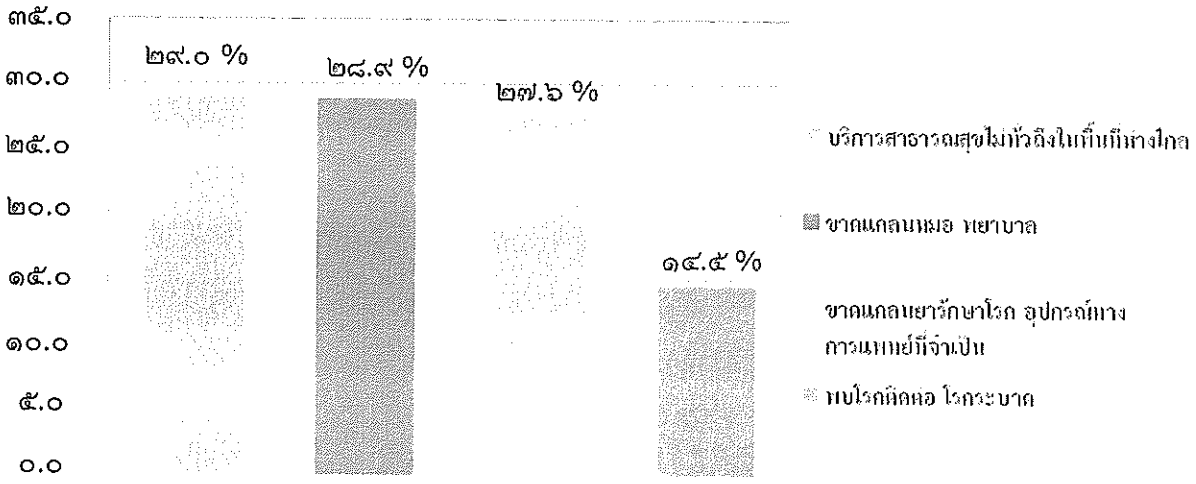
๗) ต้องการให้มีการกำกับดูแลบุคคลากรทางการศึกษาให้ทุ่มเทการทำงานเพื่อพัฒนาเด็กอย่างแท้จริง

๘) ตั้งกองทุนให้เด็กยืมเรียนในอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำ เนื่องจากว่าปัจจุบันไม่เพียงพอต่อความต้องการศึกษาต่อของนักเรียน

๙) อยากให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนรู้จักท้องถิ่นของตนเอง และเข้าในบริบททางสังคมที่ตนอาศัยอยู่

๑๐) อยากให้มีการส่งเสริมให้ทุนนักเรียนให้เรียนต่อในสายวิทยาศาสตร์-สุขภาพและกลับมาทำงานในจังหวัดแม่ฮ่องสอน และส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

๕. ด้านสาธารณสุข

แผนภูมิแสดงความคิดเห็นด้านสาธารณสุข

จากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับประเด็นปัญหาและความต้องการในด้านสาธารณสุข ประชาชนมีความเห็นว่าปัญหาอันดับแรก คือบริการสาธารณสุขไม่ทั่วถึงในพื้นที่ห่างไกล ร้อยละ ๒๙ รองลงมา คือ ขาดแคลนหมอ พยาบาล คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๙ ขาดแคลนยารักษาโรค อุปกรณ์ทางการแพทย์ที่จำเป็น คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๖ และพบโรคติดต่อ โรคระบาด คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๕ โดยอำเภอที่มีปัญหารุนแรงมากที่สุดเนื่องจากมีพื้นที่บริการเข้าถึงลำบาก มีหย่อมบ้านกระจัดกระจายห่างไกลกัน ได้แก่ อำเภอสบเมย อำเภอแม่สะเรียง และอำเภอแม่ลาน้อยตามลำดับ

<u>ประเด็นที่ประชาชนต้องการให้ส่งเสริมและพัฒนา</u>

๑) เพิ่มมาตรการในการกำจัดลูกน้ำยุงลายในหมู่บ้าน

๒) ต้องการระบบบริการตรวจสุขภาพ รักษาโรค ที่มีคุณภาพ สถานที่มีความปลอดภัย และสะดวกแก่การรับบริการ

๓) ต้องการให้ระบบดูแลสุขภาพของภาครัฐทำงานเชิงรุกมากขึ้น โดยการบริการชาวบ้านในพื้นที่ห่างไกล

๔) ปัจจุบันพบปัญหาการบริการที่ไม่สุภาพของเจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาล

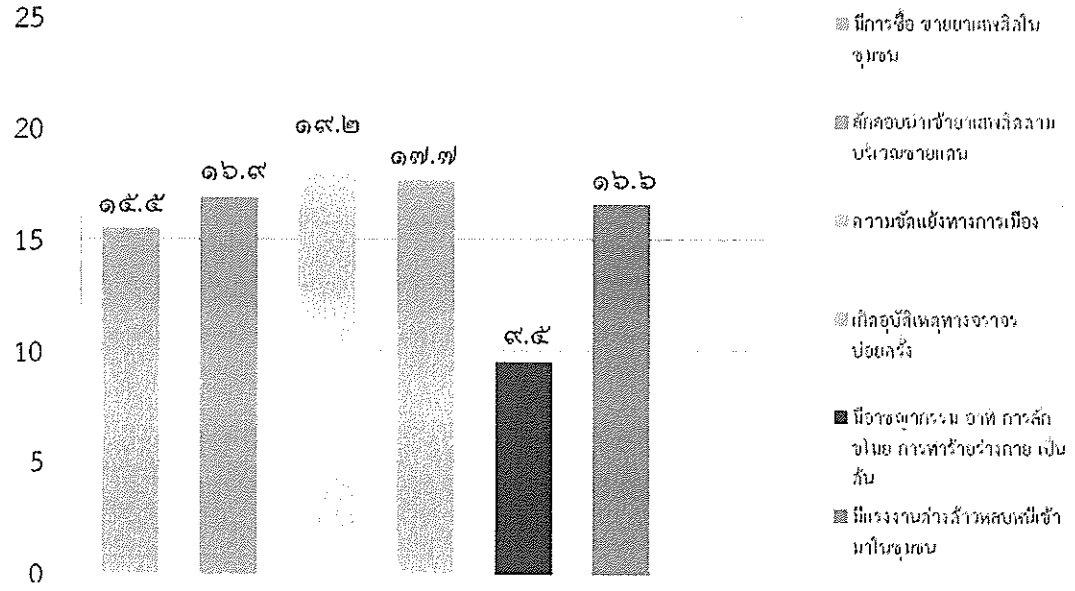
๕) จัดหาเครื่องมือให้กับกลุ่มสมาชิก อ.ส.ม. ให้ครบถ้วน เพื่อการบริการประชาชนได้อย่างเต็มศักยภาพ จัดอบรมและลงพื้นที่หมู่บ้านเพื่อตรวจสุขภาพชุมชนออกหน่วยในพื้นที

๖) ขาดแคลนแพทย์ พยาบาล แพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง

๗) จัดเตรียมทีมแพทย์ พยาบาล และจัดหาเครื่องมือทางการแพทย์ให้ครบถ้วน เพื่อรองรับความต้องการในกรณีที่มีผู้ป่วยฉุกเฉิน

๘) พัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล

๖. ด้านความมั่นคงและปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

แผนภูมิแสดงความคิดเห็นด้านความมั่นคงและปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

จากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับประเด็นปัญหาและความต้องการในด้านความมั่นคงและปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ประชาชนมีความเห็นว่าปัญหาอันดับแรก คือ ความขัดแย้งทางการเมือง คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๒ รองลงมาคือ เกิดอุบัติเหตุทางจราจรบ่อยครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๗ การลักลอบนำเข้ายาเสพติดตามบริเวณชายแดน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๙ มีแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้ามาในชุมชน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๖ มีการซื้อขายยาเสพติดในชุมชน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๕ และมีอาชญากรรม อาทิ การลักขโมย การทำร้ายร่างกาย คิดเป็นร้อยละ ๙.๕ โดยอำเภอที่มีความรุนแรงมากที่สุด ได้แก่ อำเภอปางมะผ้า อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอนและอำเภอปาย ตามลำดับ

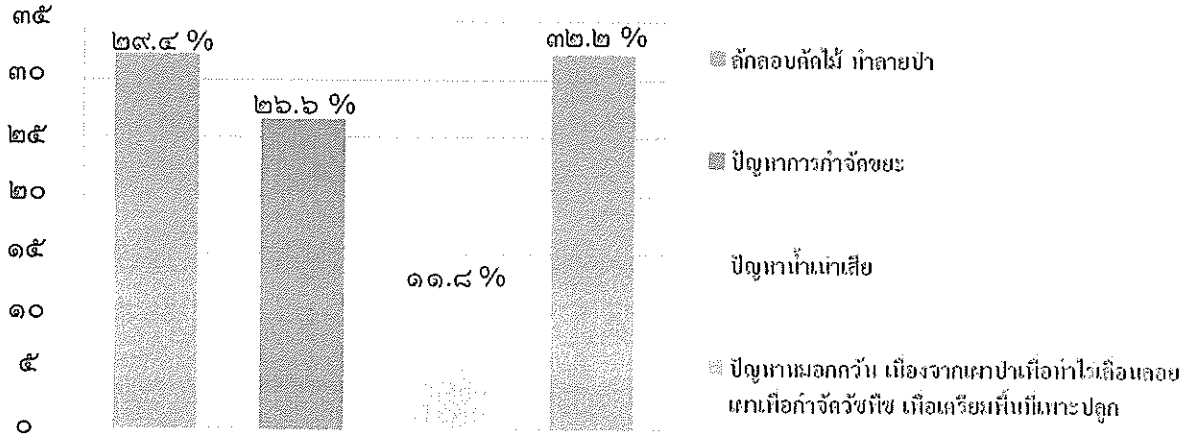
<u>ประเด็นที่ประชาชนต้องการให้ส่งเสริมและพัฒนา</u>

๑) ส่งเสริมความปรองดอง มีความเข้าใจซึ่งกันและกัน ไม่เอาเปรียบกัน และไม่ให้เกิดความขัดแย้งทางการเมืองกับหมู่บ้าน

๒) แก้ไขปัญหายาเสพติดระบาด ปราบปรามอย่างต่อเนื่องทั้งผู้เสพและผู้ค้า ส่งเสริมให้มีกิจกรรมต่อต้านยาเสพติดและแก้ไขปัญหาแรงงามต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง

๓) ให้กวดขันการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ด้านการจราจร และอาชญากรรม

๗. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แผนภูมิแสดงความคิดเห็นด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับประเด็นปัญหาและความต้องการในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประชาชนมีความเห็นว่าปัญหาอันดับแรก คือปัญหาหมอกควัน เนื่องจากเผาป่าเพื่อทำไร่เลื่อนลอย เผาเพื่อกำจัดวัชพืช เพื่อเตรียมพื้นที่เพาะปลูก คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๒ รองลงมาคือ การลักลอบตัดไม้ ทำลายป่า คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๔ ปัญหาการกำจัดขยะ คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๖ และปัญหาน้ำเน่าเสีย คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๘ โดยอำเภอที่มีการบุกรุกและทำลายทรัพยากรป่าไม้มากที่สุด ได้แก่ อำเภอสบเมย อำเภอขุนยวม อำเภอแม่ลาน้อย และอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ตามลำดับ และอำเภอที่มีปัญหาหมอกควันมีจุด Hot Spot มากที่สุดเรียงตามลำดับ ได้แก่ อำเภอแม่สะเรียง อำเภอสบเมย อำเภอปาย และอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน

<u>ประเด็นที่ประชาชนต้องการให้ส่งเสริมและพัฒนา</u>

๑) ยกระดับมาตรการในการควบคุมการเผาป่า และต้องการให้เจ้าหน้าที่ภาครัฐลงพื้นที่ให้ความรู้แก่ชาวบ้านในเรื่องปัญหาหมอกควัน และรงณรงค์ให้ยุติการเผาป่า

๒) สร้างจิตสำนึกช่วยกันรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ไม่ทำลายป่า จัดกิจกรรมปลูกป่าในพื้นที่ต้นน้ำ

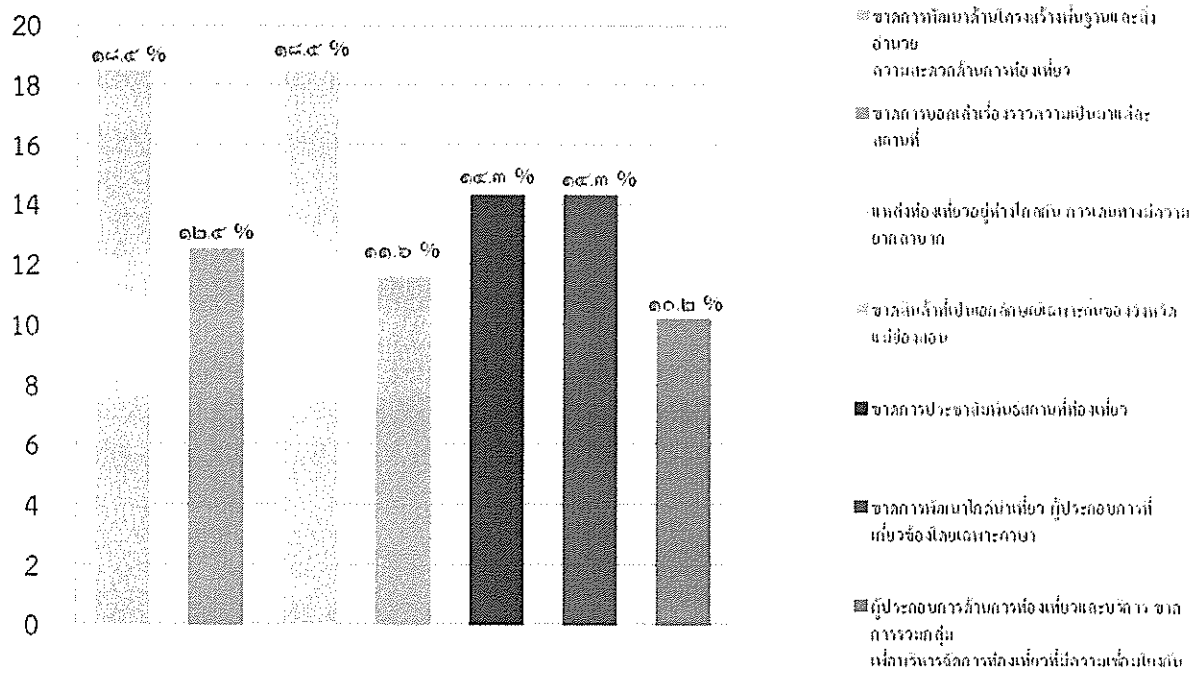
๓) จัดพื้นที่ทำกิน ที่อยู่อาศัยให้ชัดเจน เพื่อป้องกันการบุกรุกป่าเพิ่ม

๔) พัฒนาระบบการกำจัดขยะมูลฝอยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จัดอบรมเกี่ยวกับการคัดแยกขยะ และการกำจัดขยะอย่างถูกวิธี สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนกำจัดขยะอย่างถูกวิธี

๕) ต้องการรับการสนับสนุนให้สร้างเตาเผาขยะประจำหมู่บ้าน

๖) ต้องการให้มีการยกเลิกสัมปทานขุดทราย หิน จากแม่น้ำยวม เพราะเป็นเหตุให้เกิดการพังทลายของตลิ่งแม่น้ำทั้ง ๒ ฝั่งปราบปรามและลงโทษผู้ตัดไม้ทำลายป่าอย่างเด็ดขาด

๘. ด้านการท่องเที่ยว

แผนภูมิแสดงความคิดเห็นด้านการท่องเที่ยว

จากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับประเด็นปัญหาและความต้องการในด้านการท่องเที่ยว ประชาชนมีความเห็นว่าปัญหาอันดับแรก คือ ขาดการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๕ และแหล่งท่องเที่ยวอยู่ห่างไกลกัน การเดินทางมีความยากลำบาก คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๕ รองลงมาคือ ขาดการประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๓ และขาดการพัฒนาไกด์นำเที่ยว ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะภาษา คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๓ ขาดการบอกเล่าเรื่องราวความเป็นมาแต่ละสถานที่ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕ ขาดสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นของจังหวัดแม่ฮ่องสอน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๖ และผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวและบริการขาดการรวมกลุ่มเพื่อบริหารจัดการท่องเที่ยวที่มีความเชื่อมโยงกัน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๒ ตามลำดับ

<u>ประเด็นที่ประชาชนต้องการให้ส่งเสริมและพัฒนา</u>

๑) แก้ไขปัญหาถนน พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว

๒) ควรมีการพัฒนาสินค้าที่มีเอกลักษณ์ประจำท้องถิ่น เพื่อดึงดูดการท่องเที่ยว

๓) ส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เชิงอนุรักษ์ พัฒนามาตรฐานโฮมสเตย์

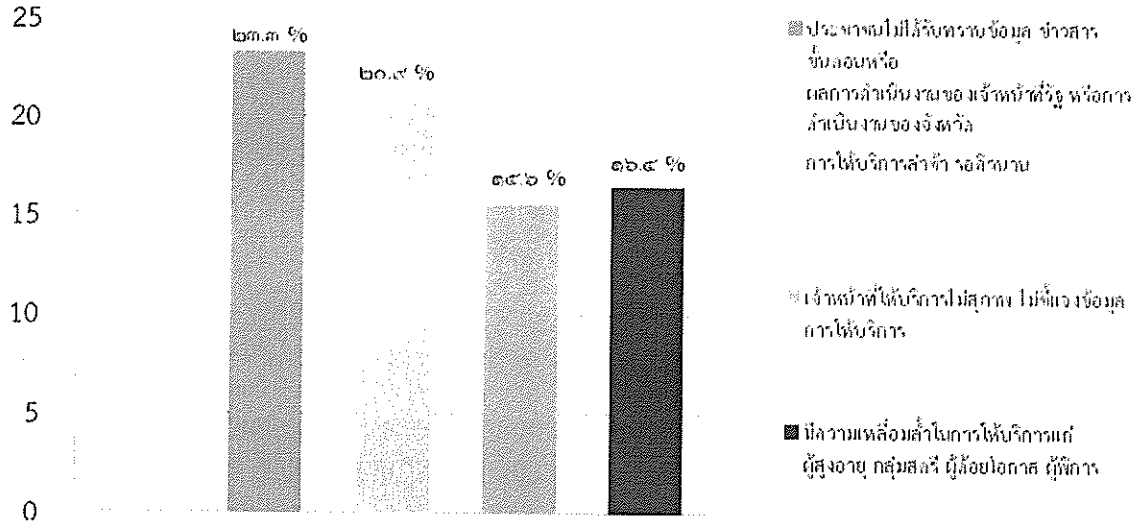
๔) ต้องการให้มีการจัดตั้งศูนย์บริการการการเที่ยวประจำตำบล และจัดทำข้อมูลการท่องเที่ยวทั้งในระดับตำบล อำเภอ และจังหวัด

๕) ดึงจุดเด่นของชนเผ่าแต่ละท้องที่เป็นจุดขายเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว

๖) ส่งเสริมให้มีมัคคุเทศก์รุ่นเยาว์ เพื่อเปิดโอกาสให้เยาวชนได้แสดงความสามารถ

๗) ขาดการประชาสัมพันธ์ ป้ายบอกทางไม่ชัดเจน ต้องการให้มีการบอกเล่าเรื่องราวความเป็นมาของแต่ละสถานที่ให้มากกว่าเดิม

๙. ด้านการบริหารจัดการภาครัฐ

แผนภูมิแสดงความคิดเห็นด้านการบริหารจัดการภาครัฐ

จากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับประเด็นปัญหาและความต้องการในด้านการบริหารจัดการภาครัฐ ประชาชนมีความเห็นว่าปัญหาอันดับแรก คือประชาชนไม่ได้รับทราบข้อมูล ข่าวสาร ขั้นตอนหรือผลการดำเนินงาน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๓ รองลงมาคือ การให้บริการล่าช้า คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๙ มีความเหลื่อมล้ำในการให้บริการแก่ผู้สูงอายุ กลุ่มสตรี ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๕ และเจ้าหน้าที่ให้บริการไม่สุภาพ ไม่ชี้แจงข้อมูลการให้บริการ คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๖ ตามลำดับ

<u>ประเด็นที่ประชาชนต้องการให้ส่งเสริมและพัฒนา</u>

๑) การบริการภาครัฐไม่เพียงพอต่อการใช้บริการของประชาชน โดยเฉพาะในด้านระบบสาธารณสุข พบปัญหาบ่อยมาก เช่น เจ้าหน้าที่บริการไม่สุภาพ มีความล้าช้า และไม่เพียงพอ

๒) ต้องการการบริการภาครัฐที่เกิดผลเป็นรูปธรรมมากขึ้น ทั้งในเรื่องที่อยู่ ที่ทำกิน เครื่องนุ่งห่ม และยาสามัญประจำบ้าน

๓) ส่งเสริมสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุ เพิ่มเงินเดือนผู้สูงอายุ และให้การดูแลอย่างทั่วถึง

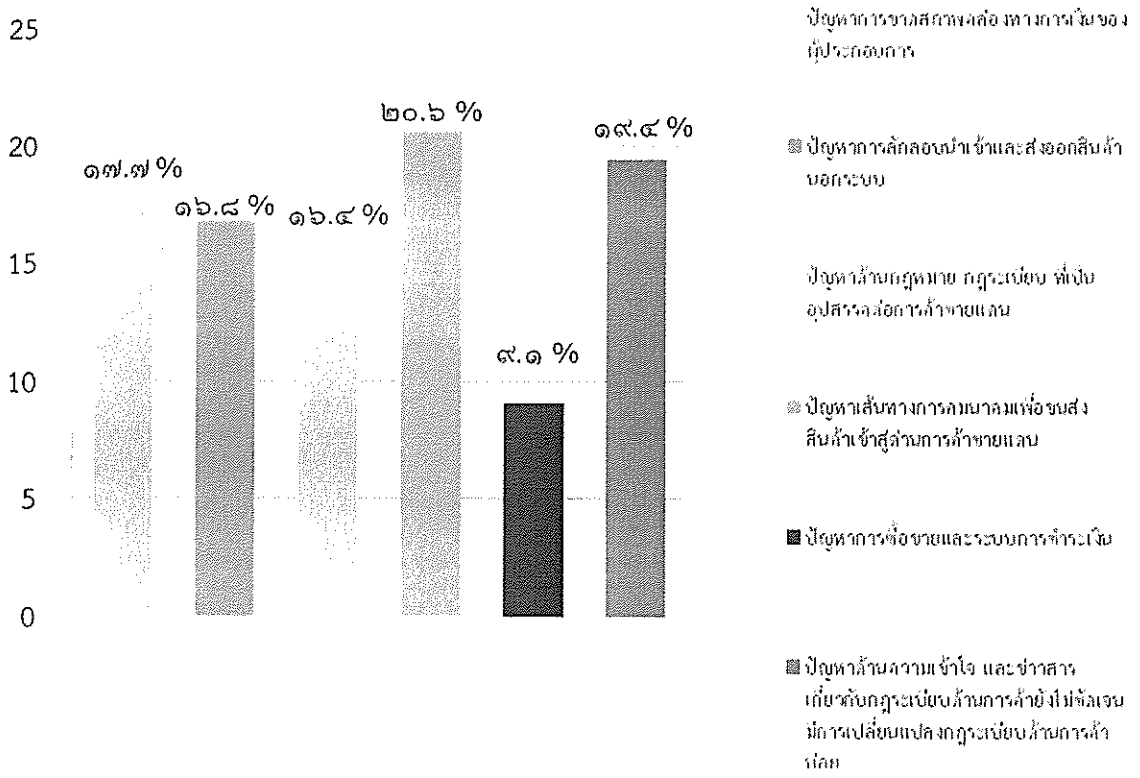
๔) ต้องการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐทำงานเชิงพื้นที่ให้มากขึ้น เข้าหาประชาชนมากขึ้น ศึกษาปัญหาจากชุมชนเป็นฐาน

๕) ต้องการให้เจ้าหน้าที่ซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ มีการพัฒนาคุณงาน คุณภาพการให้บริการให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

๖) มีการตรวจสอบโครงการอย่างโปร่งใส

๗) เพิ่มช่องทางการบริหารข้อมูลข่าวสารของภาครัฐ

๑๐. ด้านการลงทุนและการค้าชายแดน

แผนภูมิแสดงความคิดเห็นด้านการลงทุนและการค้าชายแดน

จากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับประเด็นปัญหาและความต้องการในด้านการลงทุนและการค้าชายแดน ประชาชนมีความเห็นว่าปัญหาอันดับแรก คือปัญหาเส้นทางการคมนาคมเพื่อขนส่งสินค้าเข้าสู่ด้านการค้าชายแดน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๖ รองลงมาคือ ปัญหาด้านความเข้าใจ และข่าวสารเกี่ยวกับกฎระเบียบด้านการค้ายังไม่ชัดเจน มีการเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบด้านการค้าบ่อย คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๔ ปัญหาการขาดสภาพคล่องทางการเงินของผู้ประกอบการ คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๗ ปัญหาการลักลอบนำเข้าและส่งออกสินค้านอกระบบ คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๘ ปัญหาด้านกฎหมาย กฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการค้าชายแดน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๔ และ ปัญหาการซื้อขายและระบบการชำระเงิน คิดเป็นร้อยละ ๙.๑ โดยอำเภอที่มีปัญหามากที่สุด ได้แก่ อำเภอขุนยวม (จุดผ่อนปรนบ้านห้วยต้นนุ่น) อำเภอแม่สะเรียง (จุดผ่อนปรนบ้านเสาหิน) และอำเภอสบเมย (จุดผ่อนปรนบ้านแม่สามแลบ) ตามลำดับ

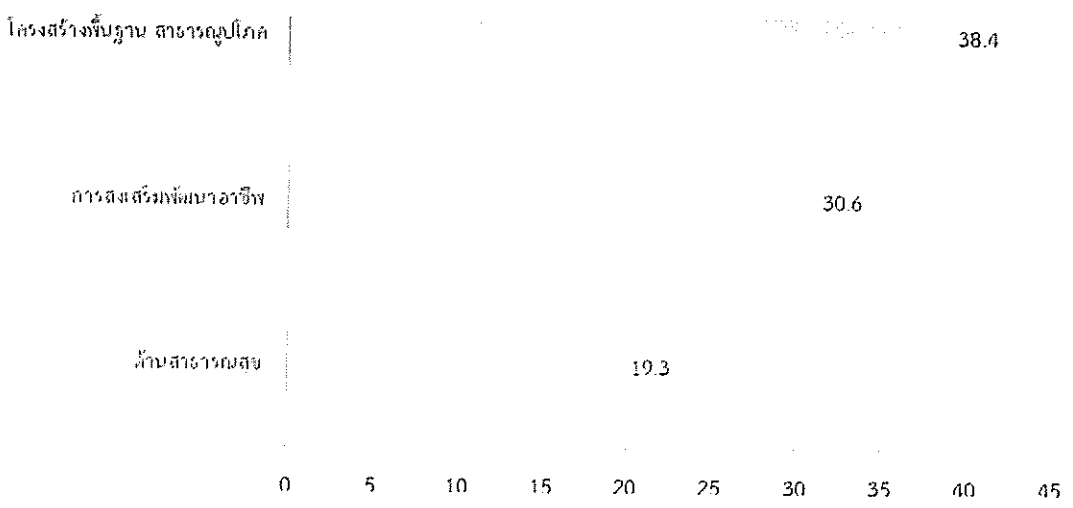
<u>ประเด็นที่ประชาชนต้องการให้ส่งเสริมและพัฒนา</u>

๑) ต้องการให้จังหวัดผลักดันให้เกิดการค้าระหว่างชายแดนอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อส่งเสริมและพัฒนาด้านเศรษฐกิจของจังหวัด

๒) แก้ไขปัญหาถนนเส้นทางการค้าชายแดน โดยเร่งรัดการพัฒนาเส้นทางไปยังจุดผ่อนปรนการค้าให้สะดวกในการขนส่งสินค้า

๓) เพิ่มจุดแลกเปลี่ยนทางการค้าให้มากขึ้น

๔) เข้มงวด ตรวจสอบสินค้านำเข้า

จากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนที่มีอายุ ๑๘ ปีขึ้นไปที่อาศัยอยู่ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ทั้งในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาลจำนวน ๑,๑๗๐ คนทำการสำรวจระหว่างวันที่ ๑ – ๒๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐โดยสำนักงานสถิติจังหวัดแม่ฮ่องสอนในประเด็นความต้องการเร่งด่วนที่ประชาชนอยากให้จังหวัดแม่ฮ่องสอนดำเนินการเร่งด่วนสามลำดับแรกดังนี้

ประเด็นการพัฒนาที่ประชาชนในจังหวัดแม่ฮ่องสอนต้องการให้มีการพัฒนาอย่างเร่งด่วน ๓ อันดับแรกคือ โครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๔ รองลงมาการส่งเสริมพัฒนาอาชีพ คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๖ และด้านสาธารณสุข คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๓

๑.๔ ผลการพัฒนาและแก้ไขปัญหาจังหวัดในช่วงที่ผ่านมา

ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑ จังหวัดแม่ฮ่องสอนได้ดำเนินกิจกรรมโครงการภายใต้ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด ๕ ประเด็นการพัฒนา ประกอบด้วย

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวคุณภาพในเชิงนิเวศ วิถีชีวิต และสุขภาพ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ส่งเสริมและพัฒนาการค้า การลงทุน และการค้าชายแดน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ การแก้ไขปัญหาความยากจน พัฒนาคน สังคม การบริการภาครัฐ และพลังงานทดแทน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ การจัดการ อนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ การพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงภายในและตามแนวชายแดน

ซึ่งสามารถสรุปผลการดำเนินงานได้ ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวคุณภาพในเชิงนิเวศ วิถีชีวิต และสุขภาพ

จังหวัดได้กำหนดเป้าประสงค์ในประเด็นการพัฒนานี้ไว้ จำนวน ๓ ประเด็นประกอบด้วย พัฒนาการท่องเที่ยวคุณภาพในเชิงนิเวศ วิถีชีวิต สุขภาพ เพื่อเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว, เพิ่มประสิทธิภาพโครงข่ายคมนาคม และสิ่งอำนวยความสะดวกเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยว และส่งเสริมพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP และวิสาหกิจชุมชน

โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ดำเนินกิจกรรมด้านพัฒนาการท่องเที่ยวและบริการ รวม ๗ โครงการ งบประมาณรวม ๖๘,๖๓๔,๔๐๐บาท โดยได้มุ่งเน้นการพัฒนาทางด้านโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการขยายตัวด้านการท่องเที่ยวทั้งในปัจจุบันและอนาคตอันใกล้

กิจกรรมหลักประกอบด้วย ๑) กิจกรรมด้านการปรับปรุงและก่อสร้างถนนเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวของจังหวัด ๒) กิจกรรมพัฒนาปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ๓) กิจกรรมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ๔) กิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกีฬาและผจญภัย ๕) กิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประเพณีวัฒนธรรม ๖) กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาผลผลิต ผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัยเพื่อสุขภาพและท่องเที่ยว ๗) กิจกรรมส่งเสริมการผลิตพืชสมุนไพร การเพิ่มมูลค่าเพิ่มผลผลิตและผลิตภัณฑ์แปรรูปสมุนไพร ๘) กิจกรรมพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตและยกระดับสินค้าวิสาหกิจชุมชน ๙) กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ๑๐) กิจกรรมส่งเสริมการตลาดสินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน ๑๑) กิจกรรมมหกรรมวัฒนธรรมชาติพันธุ์ชาวดอยแม่ฮ่องสอน ๑๒) กิจกรรมสุขภาพดีวิถีแม่ฮ่องสอน ๑๓) กิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประเพณีวัฒนธรรม (อำเภอปางมะผ้า) และ ๑๔) กิจกรรมส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีด้านความปลอดภัยในการท่องเที่ยว จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่า ปี ๒๕๖๐ จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีจำนวนผู้เยี่ยมเยือน จำนวน ๙๗๑,๕๘๖ คน เพิ่มขึ้นจาก ปี ๒๕๕๙ จำนวน ๑๒๓,๘๗๑ คนคิดเป็นร้อยละ ๑๒.๗๔ ส่วนในปี ๒๕๖๑ มีจำนวนผู้เยี่ยมเยือนช่วงเดือนมกราคม – สิงหาคม จำนวน ๕๘๒,๖๕๒ คน โดยมาจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวและค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนของนักท่องเที่ยว ในด้านรายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีทิศทางที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งพบว่า ปี ๒๕๖๐ จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีรายได้จากการท่องเที่ยว จำนวน ๔,๖๖๒.๙๕ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๙ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๐๙ ส่วนในปี ๒๕๖๑ มีรายได้จากการท่องเที่ยวในช่วงระหว่างเดือนมกราคม – สิงหาคม จำนวน ๒,๙๙๘.๙๘ ล้านบาท

ทั้งนี้ จังหวัดได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวและการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน การรักษาประเพณีวัฒนธรรมวิถีชีวิต และการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ OTOP รวมถึงการสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ แก่ผู้ประกอบการและวิสาหกิจชุมชน ยังมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการต่อไป เนื่องจากเป็นการเพิ่มรายได้ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดและเป็นตำแหน่งการพัฒนาจังหวัด (Positioning) ซึ่งในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ จังหวัดได้ตั้งงบประมาณไว้ จำนวน ๕ โครงการ งบประมาณ ๗๒,๗๖๐,๖๐๐ บาท และในแผนพัฒนาจังหวัด ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) จังหวัดยังให้ความสำคัญในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดแม่ฮ่องสอนสู่ความยั่งยืน สร้างสมดุลระหว่างการรักษาต้นทุนทางธรรมชาติและวัฒนธรรมตามยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดและยังสอดรับกับนโยบายระดับชาติที่รัฐบาลประกาศให้การท่องเที่ยวเป็นวาระแห่งชาติ (National Agenda) เพื่อให้ทุกฝ่ายได้ใช้ความพยายามทุกรูปแบบ ความร่วมมือทุกภาคส่วนทั้งในระดับชุมชน ระดับจุลภาค มหาภาค และระดับประเทศ ช่วยหาแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยว ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์กับประชาชนแม่ฮ่องสอนและประเทศไทย

ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านการท่องเที่ยว จังหวัดจะต้องดำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ของจังหวัดให้คงอยู่ไม่ให้เปลี่ยนแปลงไปตามกระแสของสังคมมากจนเกินไป รักษาขนบธรรมเนียมประเพณี ต้องอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ วัฒนธรรม โบราณสถาน และวิถีชีวิตชนเผ่าไว้ให้ได้ โดยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนและภาครัฐโดยเฉพาะรัฐบาล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา จะต้องให้ความสำคัญและส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดแม่ฮ่องสอน รวมถึงกระทรวงอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่เข้ามาสนับสนุนแก้ไขปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐานและด้านอื่นๆ

ปัญหาอุปสรรคการดำเนินงาน คือ ปัจจัยด้านโครงสร้างพื้นฐาน ยังขาดการพัฒนา ปรับปรุง ให้ครอบคลุมพื้นที่ทั้งจังหวัด เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ของจังหวัด ตั้งอยู่ในเขตป่าอนุรักษ์ ป่าสงวนแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า กระจายอยู่ในพื้นที่ทุกอำเภอ สภาพการคมนาคม ห่างไกล มีความยากลำบาก การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่ยังประสบปัญหาเรื่องข้อกฎหมายที่ไม่เอื้อต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานโดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านเส้นทางคมนาคม และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆแก่นักท่องเที่ยว นอกจากนี้แล้วการคมนาคมทางอากาศมีข้อจำกัด เนื่องจากบริษัทสายการบินเปิดให้บริการเที่ยวบินจำนวนน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว และนอกจากนี้ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ยังขาดการเพิ่มมูลค่าของสินค้าการท่องเที่ยวขาดการพัฒนาด้านการให้บริการด้านการท่องเที่ยว ขาดการประชาสัมพันธ์เชิงรุก สำหรับแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี ขาดการบอกเล่าเรื่องราวของสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆถึงกระนั้นแล้วอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดแม่ฮ่องสอนก็ยังคงเป็นหัวใจสำคัญในการสร้างรายได้ให้กับจังหวัดแม่ฮ่องสอน และทุกภาคส่วนจะต้องบูรณาการความร่วมมือในการส่งเสริมการท่องเที่ยวต่อไป

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : ส่งเสริมและพัฒนาการค้า การลงทุน และการค้าชายแดน

จังหวัดได้กำหนดเป้าประสงค์ในประเด็นการพัฒนานี้ไว้ ว่า การค้าการลงทุน มีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น และส่งเสริมพัฒนาสนับสนุนผลิตภัณฑ์และผู้ประกอบการของจังหวัดแม่ฮ่องสอนให้มีศักยภาพในการแข่งขันได้

โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ดำเนินกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาการค้า การลงทุน และการค้าชายแดน รวม ๓ โครงการ งบประมาณรวม ๖๑,๖๕๔,๐๐๐ บาท โดยได้มุ่งเน้นการพัฒนาทางด้านโครงสร้างพื้นฐานจุดผ่อนปรนการค้าชายแดน การยกระดับผลิตภัณฑ์จังหวัดให้ได้มาตรฐาน และพัฒนาผู้ประกอบการ

ในส่วนของการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในการพัฒนาจุดผ่อนปรนการค้าชายแดนของจังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดได้ดำเนินการรับปรุงและก่อสร้างถนนเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวของจังหวัด อาทิเช่น กิจกรรมพัฒนาปรับปรุงถนนเชื่อมโยงทางการค้าชายแดน ก่อสร้างถนน คสล.มส.๓๐๐๔ แยกทางหลวงชนบท หมายเลข ๑๐๕ บ้านแม่สามแลบ อำเภอสบเมย กิจกรรมพัฒนาปรับปรุงถนนเชื่อมโยงทางการค้าชายแดน เส้นทางน้ำเพียงดิน มส ๓๐๑๘ แยกทางหลวงหมายเลข ๑๐๘ บ้านน้ำเพียงดิน ตำบลผาบ่อง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน กิจกรรมปรับปรุงซ่อมแซมก่อสร้างถนนเส้นทางตรวจการณ์ห้วยต้นนุ่น กิจกรรมพัฒนาตลาดการค้าชายแดนของอำเภอสบเมย กิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์กาแฟแปรรูปแม่ฮ่องสอนสู่ตลาดสากล

ผลดำเนินการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ พบว่าในปี 2560 (เดือนมกราคม –ธันวาคม 2560) มีมูลค่าการค้าชายแดน จำนวน 1,189,651,461.59 บาท มูลค่าการค้าชายแดนโดยรวมแล้วลดลงจากปี 2559 ประมาณ 31,944,694.59 บาท หรือลดลงคิดเป็นร้อยละ 2.61 ส่วนในปีพ.ศ. 2561 จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีมูลค่าการค้าชายแดน ณ เดือนกรกฎาคม 2561 จำนวน 1,178.575 ล้านบาท

จากข้อมูลด้านการค้าสามารถวิเคราะห์ได้ว่าทิศทางการค้าชายแดนของจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีแนวโน้มขึ้นลงตามปัจจัยหลายประการ เช่น ความสะดวกของเส้นทางคมนาคมขนส่ง ความต้องการบริโภคสินค้าของไทย ความเชื่อมั่นของผู้ประกอบการค้าชายแดน เป็นต้น เนื่องจากการพัฒนาจังหวัดตามยุทธศาสตร์ที่ผ่านมาพยายามมุ่งเน้นให้เกิดการผลักดันจุดผ่อนปรนการค้าเป็นจุดผ่านแดนถาวรแห่งแรกของจังหวัดแม่ฮ่องสอน แต่เนื่องด้วยข้อจำกัดในด้านข้อกฎหมายเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจึงทำให้การพัฒนามีความล่าช้า ในขณะเดียวกันจังหวัดแม่ฮ่องสอนยังถือว่าเป็นจังหวัดที่มีข้อได้เปรียบหลายประการที่จะเอื้อต่อการค้า การลงทุน และการค้าชายแดน คือ จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีความสัมพันธ์ทางเชื้อชาติและวัฒนธรรมกับเมืองชายแดนของเมียนมา มานานแล้ว และมีการค้าขายมาโดยตลอด ตั้งแต่สมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ เป็นต้นมา นอกจากนี้ยังมีที่ตั้งของจังหวัดเป็นเมืองชายแดนที่สามารถเชื่อมต่อเมืองสำคัญๆ ของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ผ่านช่องทางจุดผ่อนปรนการค้าชายแดน ๕ แห่ง แล้ว ยังได้รับการสนับสนุนเชิงนโยบายด้านการพัฒนาการค้าชายแดนอย่างจริงจังในช่วง ๒-๓ ปีที่ผ่านมาจากการศึกษาวิจัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้วิเคราะห์ไว้ว่าหากมีการเปิดด่านถาวรการค้าชายแดนของจังหวัดแม่ฮ่องสอน จะขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างมหาศาล เนื่องจากเป็นจุดยุทธศาสตร์ที่ใกล้เมืองเศรษฐกิจขนาดใหญ่ของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา มูลค่าการค้าชายแดนอาจเพิ่มขึ้นสูงถึงประมาณ ๑๑๙,๒๔๑ ล้านบาท และในอนาคตระยะ ๒๐ ปี และจะทำให้จังหวัดแม่ฮ่องสอนกลายเป็นประตูเชื่อมโยงเศรษฐกิจภาคเหนือ ๑๗ จังหวัดกับตลาดโลกผ่านท่าเรือที่เมืองทันเว เมียนมา และเป็นประตูเศรษฐกิจสู่ตะวันตก เข้าสู่เมียนมา บังกลาเทศ จีนตอนใต้ อินเดีย ปากีสถาน เป็นศูนย์กลางการขนส่งและแพร่กระจายสินค้าสู่คู่ค้าระหว่างประเทศฝั่งตะวันตก GMS , BIMSTEE จะมีปริมาณสินค้า เข้า – ออก สูงเป็นหลายหมื่นล้านบาทเป็นศูนย์กลางท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรมไทยในภูมิภาคด้านชายแดนตะวันตกของประเทศไทย เป็นการพัฒนาแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

เศรษฐกิจเติบโตบนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของชุมชน และสามารถพัฒนาการค้าชายแดนสู่ระบบสากลและก้าวสู่การค้าระหว่างประเทศ ในท้ายที่สุดแล้วประชาชนจังหวัดแม่ฮ่องสอนและกลุ่มจังหวัดภาคเหนือจะมีรายได้และคุณภาพชีวิตดีขึ้น สร้างงาน สร้างรายได้ เป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจของชาติ

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน คือ เส้นทางไปสู่จุดผ่อนปรนตั้งอยู่บริเวณจุดผ่านแดนต่างๆ อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ หรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และอยู่ในความควบคุมดูแลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ซึ่งมีระเบียบ ข้อกฎหมายที่ไม่อนุญาตให้มีการก่อสร้างใดๆในเขตพื้นที่ดังกล่าว หรือหากจะมีการก่อสร้างถนนต้องได้รับการอนุญาตแล้ว และต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อการดูแลป่าไม้ และสัตว์ป่าเท่านั้น จึงเป็นข้อจำกัดในการดำเนินโครงการตามยุทธศาสตร์ด้านการค้าชายแดนของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ทำให้การพัฒนาหรือปรับปรุงเส้นทางการคมนาคม หรือการพัฒนาพื้นที่เพื่อรองรับการขยายตัวของการค้าชายแดนไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มที่ แม้ภาครัฐและเอกชน (กรอ.จังหวัด และ กรอ.กลุ่มจังหวัด) ได้พยายามผลักดันให้จุดผ่อนปรนบ้านห้วยต้นนุ่นให้เป็นจุดผ่านแดนถาวรเพื่อเพิ่มมูลค่าการค้าชายแดน จังหวัดได้เสนอเรื่องไปตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ จนถึงปัจจุบันยังมีข้อติดขัดในเรื่องประเภทของด่านชายแดนระหว่างไทยกับเมียนมาไม่ตรงกัน ทำให้ยังไม่สามารถเปิดเป็นด่านถาวรได้ แต่อย่างไรก็ตาม จังหวัดแม่ฮ่องสอนก็ยังคงกำหนดวิสัยทัศน์ ว่าจะเปิดประตูสู่ตะวันตก ซึ่งทุกภาคส่วนของจังหวัดมีเจตนารมณ์ที่จะผลักดัน ยกระดับจุดผ่อนปรนการค้าบ้านห้วยต้นนุ่นให้เป็นด่านการค้าชายแดนถาวร และในการประชุมยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคเหนือ โดยมี นายกรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นประธาน เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๐ ณ จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดแม่ฮ่องสอนได้ผลักดันการพัฒนาเส้นทางเพื่อการค้าระหว่างประเทศในระยะแรก เนื่องจากจุดผ่อนปรนการค้าบ้านห้วยต้นนุ่น จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นอีกหนึ่งช่องทางสำคัญในการเชื่อมต่อไปยังประเทศเมียนมา อนุภูมิภาค BIMSTEC และเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก หากเส้นทางคมนาคมสะดวกสามารถรองรับการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศได้อย่างมีมาตรฐาน จะส่งผลให้มูลค่าการค้าชายแดนและเศรษฐกิจของประเทศเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการผลักดันการค้าการลงทุนระหว่างประเทศ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นในการก่อสร้างถนนเพื่อการคมนาคมและการค้าระหว่างประเทศไปยังจุดผ่อนปรนการค้าบ้านห้วยต้นนุ่น แต่ในปัจจุบันยังไม่อาจดำเนินการได้ เนื่องจากถนนดังกล่าวยังเป็นเส้นทางตรวจการณ์ที่อยู่ในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดอยเวียงหล้า และป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่เงา-แม่สำเพ็ง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้เสนอขอให้มีการเพิกถอนเส้นทางดังกล่าว (ระยะทาง ๙.๗ กิโลเมตร คิดเป็นพื้นที่ประมาณ ๓๖๕ ไร่) ออกจากพื้นที่ป่า เพื่อทำการก่อสร้างเป็นเส้นทางคมนาคมที่มีมาตรฐานรองรับการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ และการยกระดับจุดผ่านแดนถาวรในอนาคตที่จะช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจให้กับภาคและประเทศได้ ที่ประชุมได้มีมติให้สภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นหน่วยงานหลักรับไปประสาน กระทรวงมหาดไทยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงกลาโหม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปพิจารณาเร่งรัดดำเนินการเพิกถอนฯ และเสนอคณะรัฐมนตรีตามขั้นตอนโดยด่วน และรายงานผลการดำเนินงานให้คณะรัฐมนตรีรับทราบอย่างต่อเนื่อง

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : การแก้ไขปัญหาความยากจน พัฒนาคน สังคม การบริการภาครัฐ และพลังงานทดแทน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต

จังหวัดได้กำหนดเป้าประสงค์ไว้ จำนวน ๖ เป้าประสงค์ได้แก่ ๑) ครัวเรือนตกเกณฑ์ จปฐ. ลดน้อยลง ๒) เด็กและเยาวชนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ ๓) ประชาชนได้รับบริการภาครัฐอย่างทั่วถึง ๔) การสืบทอดศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะ ประเพณีวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ๕) โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการตามพระราชดำริ โครงการหลวง และโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ขยายผลสู่ชุมชน/หมู่บ้าน และสถานศึกษาในพื้นที่อย่างทั่วถึง และ ๖) ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน ผลการดำเนินงานที่ผ่าน ดังนี้

ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้ดำเนินโครงการในประเด็นการพัฒนาที่ ๓ จำนวน ๕ โครงการ งบประมาณรวม ๘๕,๑๒๔,๗๐๐ บาท โดยมีกิจกรรมที่สำคัญ ประกอบด้วย

โดยมีโครงการที่สำคัญ ประกอบด้วย โครงการเพิ่มประสิทธิภาพผลผลิตทางการเกษตรปลอดภัย จังหวัดแม่ฮ่องสอน โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน โครงการพัฒนาระบบบริการสาธารณสุขให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพมาตรฐานจังหวัดแม่ฮ่องสอน โครงการส่งเสริมให้ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ใช้แรงงานให้ได้รับบริการภาครัฐอย่างทั่วถึง และโครงการขยายผลโครงการพระราชดำริและโครงการหลวงจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ พบว่า ปี ๒๕๖๑ มีจำนวนครัวเรือนที่มีรายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปีผ่านเกณฑ์ จำนวน ๕๙,๔๙๓ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๓๕ และมีครัวเรือนรายได้ไม่ผ่านเกณฑ์ จปฐ.ในปี ๒๕๖๑ จำนวน ๑,๐๐๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑.๕

การจัดลำดับจังหวัดที่มีสัดส่วนคนจนสูงสุดในปี ๒๕๕๙ โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจังหวัดแม่ฮ่องสอนยังคงติดอันดับจังหวัดที่ยากจนที่สุดในประเทศไทยตลอดระยะเวลา ๑๐ ปีที่ผ่านมาโดยสัดส่วนคนจนสูงขึ้นจากร้อยละ ๓๒.๑๙ ในปี ๒๕๕๘ เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๓๙.๒๑ ในปี ๒๕๕๙ มาอยู่ในลำดับที่ ๑ จัดอยู่ในกลุ่มจังหวัดที่มีปัญหาความยากจนเรื้อรังจึงเป็นจังหวัดเป้าหมายที่ควรให้ความสำคัญลำดับสูงในการแก้ไขปัญหาความยากจน เนื่องจากมีสถานการณ์ความยากจนในจังหวัดที่มีมิติควบคู่กันทั้งความเรื้อรังและความรุนแรง เนื่องจากโดยกายภาพทางภูมิศาสตร์แล้วอาจเป็นปัญหาต่อการเข้าถึงการพัฒนา เช่น มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขา เป็นที่ราบสูง การเดินทางลำบากทำให้การพัฒนาพื้นที่ทำได้ยากและการเข้าถึงเป็นไปอย่างยากลำบาก ทำให้การให้บริการภาครัฐยากที่จะเข้าถึงด้วยเช่นกัน (ไปดูตัวชี้วัดของมหาดไทย)

จากปัญหาความยากจนนำไปสู่การประเมินความก้าวหน้าในการพัฒนาคน (HumanAchievement Index - HAI) ในปี ๒๕๖๐ จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีความก้าวหน้าในการพัฒนาคนน้อยที่สุดคืออยู่ลำดับที่ ๗๗ จาก ๗๗ จังหวัด ค่าดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) = ๐.๔๖๓๗ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านการคมนาคมและการสื่อสารน้อยที่สุดคืออยู่ลำดับที่ ๗๗ จาก ๗๗ จังหวัด ค่าดัชนี = ๐.๒๓๕๙ ประกอบกับด้านการศึกษาก็มีความก้าวหน้าน้อยมากเช่นเดียวกันโดยอยู่ลำดับที่ ๗๕ จาก ๗๗ จังหวัด ค่าดัชนี = ๐.๒๐๔๓ รวมทั้งด้านรายได้มีความก้าวหน้าน้อยมากอีกด้วยโดยอยู่ลำดับที่ ๗๔ จาก ๗๗ จังหวัด ค่าดัชนี = ๐.๓๐๖๒ ในทางกลับกัน จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีความโดดเด่นในด้านชีวิตการงานโดยติดลำดับ ๑ ใน ๑๐ จังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านชีวิตการงานมากที่สุด โดยอยู่ลำดับที่ ๙ จาก ๗๗ จังหวัด ค่าดัชนี = ๐.๗๑๙๕ นอกจากนี้ มีจุดเด่นในบางประเด็น เช่น การปล่อยก๊าซเรือนกระจกน้อยที่สุดของประเทศเพียง ๐.๓๕ ตันก๊าซเรือนกระจกต่อคน และ ประชากรที่ใช้สิทธิลงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๙ สูงมากเป็นลำดับที่ ๒ จาก ๗๗ จังหวัด

ถึงแม้จังหวัดแม่ฮ่องสอนจะเป็นจังหวัดที่มีสัดส่วนคนจนมากที่สุด และการประเมินความก้าวหน้าในการพัฒนาคน (HumanAchievement Index - HAI) อยู่ในอันดับท้ายที่สุดของประเทศ แต่จากการสำรวจข้อมูลของศูนย์เครือข่ายวิชาการเพื่อสังเกตการณ์และวิจัยความสุขชุมชน มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ เรื่อง ผลการจัดอันดับจังหวัดแห่งความสุขของประเทศไทยพบว่า จังหวัดที่ประชาชนอยู่แล้วมีความสุขมากที่สุดอันดับหนึ่งได้แก่ แม่ฮ่องสอน สะท้อนให้เห็นถึงมิติการพัฒนาที่จังหวัดจะต้องขับเคลื่อนกลยุทธ์ภายใต้ความสมดุลและยั่งยืน

ดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index - HAI) รายจังหวัด ปี 2560

ลำดับ	จังหวัด	ดัชนี
1	ภูเก็ต	0.6885
2	พระนครศรีอยุธยา	0.6811
3	ลำพูน	0.6795
4	นนทบุรี	0.6788
5	กรุงเทพมหานคร	0.6780
6	ชลบุรี	0.6613
7	พะเยา	0.6584
8	ระยอง	0.6578
9	ลำปาง	0.6450
10	ปทุมธานี	0.6384
11	ฉะเชิงเทรา	0.6367
12	นครปฐม	0.6354
13	สระบุรี	0.6341
14	แพร่	0.6252
15	ชุมพร	0.6252
16	เพชรบูรณ์	0.6239
17	สมุทรปราการ	0.6231
18	สมุทรสงคราม	0.6203
19	สมุทรสาคร	0.6175
20	เชียงราย	0.6174
21	เชียงใหม่	0.6159
22	สิงห์บุรี	0.6111
23	ปราจีนบุรี	0.6098
24	ขอนแก่น	0.6090
25	ร้อยเอ็ด	0.6075
26	อุดรธานี	0.6062
27	ตราด	0.6049
28	เพชรบุรี	0.5984
29	น่าน	0.5968
30	สงขลา	0.5955
31	บึงกาฬ	0.5942
32	ระนอง	0.5937
33	มหาสารคาม	0.5937
34	อำนาจเจริญ	0.5905
35	พิษณุโลก	0.5895
36	นครนายก	0.5886
37	แพร่	0.5881
38	จันทบุรี	0.5862
39	หนองบัวลำภู	0.5857
40	อุตรดิตถ์	0.5845
41	ประจวบคีรีขันธ์	0.5843
42	เลย	0.5819
43	นครราชสีมา	0.5816
44	ลพบุรี	0.5797
45	กาฬสินธุ์	0.5793
46	ยโสธร	0.5790
47	สุโขทัย	0.5757
48	ชัยภูมิ	0.5744
49	นครพนม	0.5742
50	สกลนคร	0.5734
51	ศรีสะเกษ	0.5727
52	สตูล	0.5726
53	ราชบุรี	0.5713
54	พิจิตร	0.5705
55	นครศรีธรรมราช	0.5687
56	พัทลุง	0.5679
57	นครสวรรค์	0.5665
58	มุกดาหาร	0.5661
59	พังงา	0.5649
60	กำแพงเพชร	0.5643
61	ตาก	0.5631
62	อุบลราชธานี	0.5586
63	ตรัง	0.5530
64	อุทัยธานี	0.5508
65	สุราษฎร์ธานี	0.5476
66	กระบี่	0.5465
67	กาญจนบุรี	0.5457
68	สุพรรณบุรี	0.5403
69	อ่างทอง	0.5298
70	บุรีรัมย์	0.5265
71	สุรินทร์	0.5203
72	ยะลา	0.5183
73	สระแก้ว	0.5183
74	ปัตตานี	0.4950
75	ชัยนาท	0.4840
76	นราธิวาส	0.4800
77	แม่ฮ่องสอน	0.4637

ตารางแสดงรายชื่อจังหวัดที่ติดอันดับ ๑๐ จังหวัดที่มีสัดส่วนคนจนสูงที่สุดหรือมีความยากจนหนาแน่นสูงที่สุด ในช่วงปี๒๕๔๓-๒๕๕๙

ปี พศ	ลำดับ1	ลำดับ2	ลำดับ3	ลำดับ4	ลำดับ5	ลำดับ6	ลำดับ7	ลำดับ8	ลำดับ9	ลำดับ10
2559	แม่ฮ่องสอน (39.21)	นราธิวาส (37.30)	ปัตตานี (35.98)	กาฬสินธุ์ (31.99)	นครพนม (30.24)	ชัยนาท (28.34)	ตาก (27.54)	บุรีรัมย์ (24.32)	ตำบลจังหวัดอื่น (24.00)	น่าน (22.73)
2558	ปัตตานี (34.91)	แม่ฮ่องสอน (32.19)	ตาก (24.48)	บุรีรัมย์ (23.34)	ยะลา (21.34)	น่าน (21.01)	ชัยนาท (19.64)	นราธิวาส (19.50)	กาฬสินธุ์ (17.76)	กาญจนบุรี (17.63)
2557	แม่ฮ่องสอน (46.08)	นราธิวาส (45.13)	กาฬสินธุ์ (42.67)	ปัตตานี (39.15)	บุรีรัมย์ (39.13)	ตาก (36.53)	ยะลา (32.83)	น่าน (28.80)	เชียงราย (26.83)	นครพนม (24.89)
2556	แม่ฮ่องสอน (65.16)	ปัตตานี (37.44)	นราธิวาส (35.31)	ตาก (34.00)	นครพนม (31.13)	กาฬสินธุ์ (31.05)	มุกดาหาร (29.26)	หนองบัวลำภู (27.38)	บุรีรัมย์ (25.35)	อุบลราชธานี (24.25)
2555	แม่ฮ่องสอน (63.17)	ปัตตานี (46.80)	นราธิวาส (42.73)	กาฬสินธุ์ (39.80)	ศรีสะเกษ (36.07)	ตาก (35.93)	นครพนม (35.28)	สกลนคร (34.25)	บุรีรัมย์ (31.61)	มุกดาหาร (30.80)
2554	แม่ฮ่องสอน (58.85)	ตาก (43.50)	ศรีสะเกษ (35.89)	บุรีรัมย์ (33.67)	ปัตตานี (33.39)	ยโสธร (32.45)	กาญจนบุรี (32.19)	นครพนม (32.11)	ราชบุรี (30.10)	กาฬสินธุ์ (28.55)
2553	แม่ฮ่องสอน (70.39)	ศรีสะเกษ (55.79)	ปัตตานี (54.26)	กาฬสินธุ์ (51.64)	นครพนม (46.81)	ตาก (45.87)	สระแก้ว (40.70)	นราธิวาส (35.24)	บุรีรัมย์ (32.82)	อุตรดิตถ์ (30.69)
2552	แม่ฮ่องสอน (74.39)	ศรีสะเกษ (58.73)	นราธิวาส (54.94)	กาฬสินธุ์ (51.18)	ปัตตานี (49.65)	บุรีรัมย์ (47.18)	สระแก้ว (41.73)	ยะลา (38.66)	ตาก (37.61)	นครพนม (37.06)
2551	แม่ฮ่องสอน (70.39)	กาฬสินธุ์ (57.00)	ศรีสะเกษ (54.87)	ปัตตานี (51.07)	สระแก้ว (46.25)	บุรีรัมย์ (42.84)	นครพนม (40.82)	นราธิวาส (40.13)	ตาก (39.70)	ชัยภูมิ (39.63)
2550	แม่ฮ่องสอน (74.40)	นราธิวาส (63.40)	ศรีสะเกษ (48.93)	สระแก้ว (48.22)	บุรีรัมย์ (47.29)	ปัตตานี (44.99)	สุโขทัย (41.53)	กาฬสินธุ์ (40.23)	ชัยภูมิ (39.74)	ตาก (37.08)
2549	แม่ฮ่องสอน (69.55)	นราธิวาส (66.20)	สระแก้ว (56.26)	บุรีรัมย์ (54.53)	อุบลราชธานี (49.29)	ปัตตานี (43.38)	ศรีสะเกษ (43.19)	ชัยภูมิ (42.39)	กาฬสินธุ์ (40.79)	นครพนม (36.73)
2547	สระแก้ว (68.80)	แม่ฮ่องสอน (59.47)	หนองบัวลำภู (53.92)	ตาก (51.67)	ชัยภูมิ (51.62)	สุรินทร์ (51.44)	ปัตตานี (49.36)	บุรีรัมย์ (49.26)	สกลนคร (48.04)	กาฬสินธุ์ (47.74)
2545	สระแก้ว (69.72)	นราธิวาส (67.61)	อุทัยธานี (63.06)	หนองบัวลำภู (62.75)	ตาก (62.67)	ศรีสะเกษ (62.54)	สุรินทร์ (60.48)	เพชรบูรณ์ (57.54)	แม่ฮ่องสอน (56.74)	ลำปาง (56.55)
2543	อุดรธานี (81.58)	หนองบัวลำภู (76.50)	สุรินทร์ (73.75)	นราธิวาส (73.30)	แม่ฮ่องสอน (72.83)	ยโสธร (70.22)	สระแก้ว (69.50)	เพชรบูรณ์ (69.00)	อุทัยธานี (68.92)	นครพนม (67.08)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บคือสัดส่วนคนจน

ข้อมูลจาก : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตารางแสดงการประเมินสถานการณ์การพัฒนาคนในภาพรวมระดับจังหวัด โดยสะท้อนจาก ดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index - HAI) สรุปได้ดังนี้

ดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index - HAI)

ห้าจังหวัดก้าวหน้ามากที่สุด			ห้าจังหวัดก้าวหน้าน้อยที่สุด		
ลำดับที่	จังหวัด	ค่าดัชนี	ลำดับที่	จังหวัด	ค่าดัชนี
1	ภูเก็ต	0.6885	77	แม่ฮ่องสอน	0.4637
2	พระนครศรีอยุธยา	0.6811	76	นราธิวาส	0.4800
3	ลำพูน	0.6795	75	ชัยนาท	0.4840
4	นนทบุรี	0.6788	74	ปัตตานี	0.4950
5	กรุงเทพมหานคร	0.6780	73	สระแก้ว	0.5183

ข้อมูลจาก : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ในขณะเดียวกันจังหวัดแม่ฮ่องสอนได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาในด้านอื่นๆควบคู่ไปด้วย โดยเฉพาะในด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ส่งเสริมให้นักเรียนจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีโอกาสศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาเพิ่มมากขึ้น ซึ่งในปีการศึกษา ๒๕๖๑ มีนักเรียนเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา จำนวน ๘๙๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๑ ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ทุกโรงเรียนทั้งหมด ซึ่งเป็นผลจากการจัดกิจกรรมเพิ่มขีดความสามารถของนักเรียนในการสอบแข่งขันเข้าเรียนในการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ซึ่ง

เป็นเป้าหมายสำคัญของจังหวัดที่มุ่งให้เกิดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อเป็นกำลังหลักในการพัฒนาจังหวัดต่อไปในอนาคต สำหรับกิจกรรมการขยายผลโครงการตามแนวพระราชดำริ สู่ชุมชน มีกิจกรรม เช่น กิจกรรมขยายผลโครงการศูนย์บริการและพัฒนาลุ่มน้ำปายตามพระราชดำริ, กิจกรรมขยายผลโครงการศูนย์บริการและพัฒนาที่สูงปางตองตามพระราชดำริ, กิจกรรมขยายผลโครงการรักษ์น้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดิน, กิจกรรมขยายผลการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ซึ่งช่วยส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชน อาทิ กิจกรรมฝึกอบรมกลุ่มเกษตรกรเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างทักษะเพิ่มขีดความสามารถและเพิ่มศักยภาพของกลุ่มเกษตรกรในการผลิตปุ๋ยอินทรีย์สูตรพระราชทานจากวัสดุเหลือใช้ในท้องถิ่นและติดตามผล สนับสนุนเกษตรกรในพื้นที่หมู่บ้าน (ขยายผลองค์ความรู้ด้านดินและปุ๋ยสู่ชุมชน), กิจกรรมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสัตว์ในระดับครัวเรือน, กิจกรรมส่งเสริมการจัดทำบัญชีในพื้นที่โครงการศูนย์บริการและพัฒนาลุ่มน้ำปายตามพระราชดำริ, กิจกรรมส่งเสริมการปลูกบุก, กิจกรรมผลิตต้นกาแฟอะราบิก้าบนพื้นที่สูง, กิจกรรมส่งเสริมการทำเกษตรแบบผสมผสานในครัวเรือน และกิจกรรมส่งเสริมการปลูกพืชตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เป็นต้น

ในปี ๒๕๕๙ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดแม่ฮ่องสอน ณ ราคาประจำปี มีมูลค่า ๑๒,๒๕๓ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ปี ๒๕๕๘ คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๔ ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว ปี ๒๕๕๙ เท่ากับ ๖๑,๒๕๕ บาท/คน/ปี อัตราการขยายตัวเศรษฐกิจจังหวัดแม่ฮ่องสอน ข้อมูลรายงานภาวะเศรษฐกิจการคลังจังหวัดแม่ฮ่องสอนในปี ๒๕๕๙ ขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ ๓๕.๑๔ ปรับตัวดีขึ้นจากปี ๒๕๕๘ ที่หดตัวร้อยละ ๐.๔๖ ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการขยายผลโครงการตามแนวพระราชดำริ คือศูนย์บริการและพัฒนาที่สูงปางตองตามพระราชดำริ และศูนย์บริการและพัฒนาลุ่มน้ำปายตามพระราชดำริ ศูนย์ศิลปาชีพฯ เป็นหัวใจหลักของการพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรชาวจังหวัดแม่ฮ่องสอนซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้สาธิต ทดลอง ค้นคว้าวิจัย ไว้แล้ว ทั้งการส่งเสริมการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ ทั้งในพื้นที่ราบและพื้นที่สูง และมีคณะกรรมการประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นประธานสำหรับการแก้ไขปัญหาความยากจนและคุณภาพชีวิตที่ยังไม่บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพราะการให้บริการภาครัฐยังไม่สามารถเข้าถึงประชาชนได้อย่างทั่วถึง เนื่องจากมีประชากรหลายกลุ่มชาติพันธุ์อาศัยอยู่บนพื้นที่สูงทั้ง ๗ อำเภอ

แม้ว่าการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์จะได้ผลเป็นที่น่าพอใจ แต่ยังมีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน คือ จังหวัดแม่ฮ่องสอนขาดการส่งเสริมพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน พื้นที่การเกษตรมีน้อย การบริการภาครัฐไม่สามารถเข้าถึงได้ทุกพื้นที่ เช่น ด้านสาธารณสุข ด้านการศึกษา ด้านไฟฟ้า ประปา เป็นต้น เนื่องจากสภาพภูมิประเทศห่างไกล ทุรกันดาร ประชาการส่วนใหญ่ประกอบด้วยหลายกลุ่มชาติพันธุ์ อยู่บนพื้นที่สูง ประกอบกับกระทรวง กรม ที่เกี่ยวข้อง ยังจัดสรรงบประมาณไม่สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ดังนั้น จังหวัดจะต้องแก้ไขปัญหานี้อย่างต่อเนื่อง ทั้ง ปี ๒๕๖๓ และ ปี ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕ หรือจนกว่าประชาชนจะมีคุณภาพชีวิตที่ดี และเท่าเทียมกับจังหวัดอื่นๆ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : การจัดการ อนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

จังหวัดได้กำหนดเป้าประสงค์ไว้ คือ เพิ่มความสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ

ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้ดำเนินโครงการด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม จำนวน ๑ โครงการ งบประมาณ ๓๘,๒๘๘,๐๐๐ บาท กิจกรรมที่สำคัญประกอบด้วย กิจกรรมฝึกอบรมประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, กิจกรรมสร้างฝายชะลอน้ำสร้างความชุ่มชื้นในเขตป่าอนุรักษ์ และกิจกรรมปลูกจิตสำนึกในใจเยาวชนในการอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าและระบบนิเวศน์ นอกจากนั้นจังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้ดำเนินโครงการด้านการแก้ไขปัญหาหมอกควันไฟป่า จำนวน ๑ โครงการ คือ โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควัน ไฟป่า และมลภาวะโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน งบประมาณ ๘,๗๔๔,๙๐๐ บาท

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่าสถานการณ์ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก Particulate Matter ๑๐ micron (PM๑๐) เมื่อเทียบย้อนหลังกลับไปแล้วปริมาณฝุ่นละอองในอดีตจะมีรูปแบบสูงขึ้นอย่างฉับพลันในช่วงเวลาอันสั้น ระหว่างเดือน มีนาคม ปัจจุบันแนวโน้มได้เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น คือ ปริมาณฝุ่นละอองจะไม่สูงขึ้นอย่างฉับพลัน แต่จะคงอยู่ในรูปแบบที่เกินกว่ามาตรฐานไม่สูงมาก เป็นระยะเวลาที่ยาวนานขึ้น ซึ่งจากแนวโน้มดังกล่าวทำให้สรุปได้ว่า พฤติกรรมของประชาชนชาวแม่ฮ่องสอน ต่อการเกิดไฟป่า และหมอกควันเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น คือปริมาณฝุ่นสูงสุดลดลง ปริมาณวันที่ฝุ่นละอองเกินมาตรฐานลดลง และเชื่อว่าหากดำเนินมาตรการเช่นนี้ต่อไป จะส่งผลให้ค่าปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๑๐ ไม่เกินมาตรฐานในที่สุด และยังคงมีการเผาที่สามารถควบคุมได้ และคงสภาพวิถีชุมชนได้ต่อไป ประกอบกับทาง ภาครัฐกำหนดมาตรการในการควบคุมและลดการเผา ๓ มาตรการ ได้แก่

๑. ประกาศการช่วงเวลาห้ามเผา ตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๑ เป็นช่วงระยะเวลาปลอดการเผาอย่างเด็ดขาด และบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดในช่วงเวลาห้ามเผา

๒. ประกาศเขตควบคุมไฟป่าในท้องที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยกำหนดให้พื้นที่ทุกหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ ในท้องที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็น “เขตควบคุมไฟป่า"

๓. ประกาศมาตรการป้องกันและควบคุมการเผา ทั้งในการจัดการภาคเกษตรกรรม การจัดการขยะมูลฝอย และการจัดการไฟป่า เพื่อไม่ให้เกิดมลพิษทางอากาศ หรือทำให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมถูกทำลายหรือเสียหาย

นอกจากนี้ ได้จัดให้มีการลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือป้องกันแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันระดับอำเภอ ทั้ง ๗ อำเภอ และเน้นการประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบ ในเชิงรุก เพื่อให้เข้าถึงพื้นที่เสี่ยงและกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้สื่อภาษาถิ่น และการเดินเคาะประตูบ้านชี้แจง ทำความเข้าใจ ในการป้องกันไฟป่าให้ประชาชนทุกคนได้เข้าใจถึงผลกระทบและให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาการเกิดไฟป่า

ในส่วนของมาตรการลดเชื้อเพลิง ได้บูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำการทำลายเชื้อเพลิงบริเวณที่มีปริมาณเชื้อเพลิงหนาแน่น เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่ารุนแรง มีการจัดตารางเพื่อกำหนดพื้นที่ชิงเผา ทำแนวกันไฟเพื่อป้องกันการลุกลามของไฟในพื้นที่ ส่งเสริมให้มีการนำใบไม้แห้ง วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร มาใช้ประโยชน์ ตามภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือตามแนวทางของนวัตกรรมใหม่ เพื่อเป็นการส่งเสริมคุณภาพชีวิตและเพิ่มรายได้แก่ชาวบ้าน ซึ่งจะเป็นการช่วยลดปริมาณเชื้อเพลิงอีกแนวทางหนึ่ง เช่น ทำปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน ปุ๋ยอินทรีย์จากเศษวัสดุที่เป็นเชื้อเพลิง เป็นต้น

ผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ พบว่ามีพื้นที่ป่าปี ๒๕๖๐ รวม ๖,๙๐๑,๒๘๓.๕๓ไร่ และคิดเป็นร้อยละ ๘๖.๕๐ ซึ่งส่งผลให้จังหวัดพยายามรักษาพื้นที่ป่าไม้ไว้ให้ได้ ร้อยละ ๘๖.๕๐ ตลอดไป ตามตัวชี้วัดของจังหวัด นอกจากนี้จังหวัดมีผลการดำเนินงานด้านการจัดการไฟป่าและหมอกควันเป็นที่น่าพอใจมาก ในปี 2561 มีจำนวนวันที่มีค่า PM10 เกินมาตรฐาน จำนวน 16 วัน ลดลงจากปี 2560 จำนวน 1 วัน และพบว่าค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก ในปี 2561 พบว่า เกินค่ามาตรฐาน (120 ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร) 16 วัน ซึ่งเกิดขึ้นในเดือนมีนาคม 8 วัน และเดือนเมษายน 8 วัน ค่าฝุ่นละอองโดยเฉลี่ย 24 ชั่วโมง สูงสุดในวันที่ 30 มีนาคม 2561 คือ 201 ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร จำนวนที่เกิดจุด Hotspot ในปี ๒๕๖๑ จำนวน ๙๐๑ จุด ลดลงจากปี ๒๕๖๐ จำนวน ๒๖๘ จุด หรือลดลงจากปี ๒๕๖๐ คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๙ และในปี ๒๕๖๑ ไม่มีจำนวนเที่ยวบินที่ยกเลิก

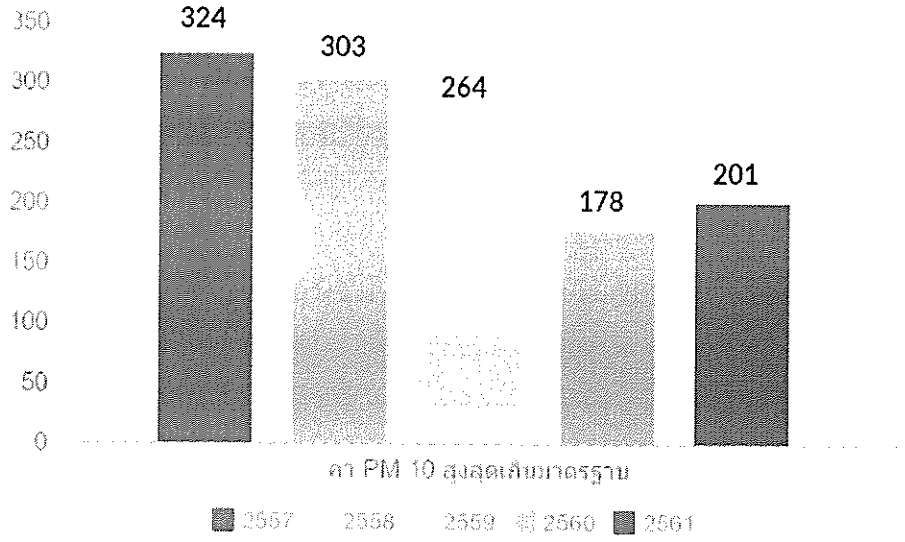
กราฟสถานการณ์การตรวจพบจุดความร้อน Hot spot แยกรายอำเภอปี 1 มกราคม – 30 เมษายน 2561

GISTDA

ตารางจุดความร้อน (Hotspot) แยกรายอำเภอ
แบ่งตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน วันที่ 1 มกราคม - 30 เมษายน 2561

อำเภอ	ประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน (จำนวนจุดความร้อน)						รวมทั้งหมด
	ป่าอนุรักษ์	ป่าสงวนแห่งชาติ	เขต สปก.	พื้นที่เกษตร	พื้นที่ริมทางหลวง (50 เมตร)	ชุมชนและอื่นๆ	
ปาย	65	30	0	1	0	0	96
ปางมะผ้า	83	0	0	0	0	1	84
เมืองแม่ฮ่องสอน	78	49	0	1	0	1	129
ขุนยวม	8	47	0	0	0	1	56
แม่ลาน้อย	23	56	0	3	0	3	85
แม่สะเรียง	266	66	1	5	0	17	355
สบเมย	12	68	0	1	0	15	96
รวมทั้งหมด	535	316	1	11	0	38	901

กราฟแสดงค่า PM 10 สูงสุดที่เกินมาตรฐาน

ปัจจัยแห่งความสำเร็จคือการแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืนต้องแก้ที่ต้นเหตุของปัญหา จากสาเหตุปัญหา คือ การเผาป่าของราษฎรเพื่อการเก็บของป่าและล่าสัตว์ ซึ่งได้ทำความเสียหายแก่ป่าไม้ โดยจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีแนวทางในการดำเนินงานแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

๑. ปลูกค่านิยมให้ราษฎรยอมรับและลดการเผาป่าลงให้ได้ สร้างค่านิยมที่ถูกต้องส่งเสริมให้ราษฎรรวมกลุ่มจัดตั้งกฎกติกาภายในหมู่บ้านให้เข้มแข็ง

๒. ส่งเสริมความรู้ และเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการกำจัดเศษวัชพืช เช่น การทำปุ๋ยหมัก เพื่อลดการเผาในภาคเกษตร

๓. สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พื้นที่ป่าเพื่อเป็นแหล่งต้นน้ำลำธารและสร้างความชุ่มชื้นให้กับผืนป่าและจัดตั้งแนวป้องกันไฟป่า

๔. ส่งเสริมการดูแลรักษาป่าโดยชุมชน โดยภาครัฐให้ความรู้ทางหลักวิชาการที่ถูกต้อง

๕. ส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สามารถปลูกในพื้นที่ป่าได้ เช่น ผักหวาน และกาแฟ เป็นต้น เพื่อให้ประชาชนมีรายได้และมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นโดยไม่เผาทำลายป่าเสริมสร้างกองกำลัง (ภาคประชาชน) ในการเฝ้าระวังและดูแลรักษาป่า รวมทั้งการฝึกอบรมให้ความรู้ในการรักษาและป้องกันไฟป่า

นอกจากนี้ ยังมีการบูรณาการ วางแผนการดำเนินการอย่างเป็นระบบ จากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ป่าไม้ ปกครอง ตำรวจ ทหาร อปท. กำนัน ผู้ใหญ่ โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำข้อมูล สำรวจพื้นที่ทำกินและร่วมกันแก้ไขปัญหาหมอกควันไฟป่า อย่างไรก็ตามจังหวัดได้ให้ความสำคัญและจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพราะเป็นเรื่องของรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สุขภาพ และมีผลต่อการท่องเที่ยวของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ : การพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงภายในและตามแนวชายแดน

จังหวัดได้กำหนดเป้าสงค์ของประเด็นการพัฒนานี้ คือ ปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ และสร้างความปรองดองสมานฉันท์ให้เกิดขึ้นในสังคม, หมู่บ้าน/ชุมชน ปลอดภัยยาเสพติด, สร้างความมั่นคง ความสงบเรียบร้อย และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน, ผลกระทบจากสาธารณภัยลดลง, หมู่บ้านเพื่อความมั่นคงอันเนื่องมาจากพระราชดำริและหมู่บ้านยามชายแดนสามารถพึ่งพาตนเองได้

ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้ดำเนินโครงการเกี่ยวกับการเสริมสร้างความมั่งคงและความสงบเรียบร้อย จำนวน ๑ โครงการ งบประมาณ ๖,๓๐๐,๐๐๐ บาท กิจกรรมที่สำคัญประกอบด้วย กิจกรรมอบรมสร้างจิตสำนึกที่ดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ และกิจกรรมเทิดพระเกียรติเมืองสามหมอกน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ และบรมวงศานุวงศ์

ด้วยที่ตั้งของจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีชายแดนติดต่อกับประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาทั้ง ๗ อำเภอ จังหวัดแม่ฮ่องสอนจึงได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงภายในและความมั่นคงตามแนวชายแดน โดยขับเคลื่อนการดำเนินงานทั้งในมิติของการพัฒนาพื้นที่ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาคน และการเสริมสร้างทักษะอาชีพให้แก่ประชาชนที่อาศัยอยู่ตามแนวชายแดนในปี ๒๕๖๐ จังหวัดแม่ฮ่องสอนร่วมกับกองทัพภาคที่ ๓ ได้กำหนดหมู่บ้านเป้าหมายตามโครงการพัฒนาหมู่บ้านเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในระดับพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน (พมพ.) จำนวน ๕๔ หมู่บ้าน ๒๐ ตำบล ใน ๗ อำเภอ ให้เป็นหมู่บ้านเพื่อความมั่นคงพื้นที่ชายแดนอันเนื่องมาจากพระราชดำริตามแนวทางพระราชทานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ รัชกาลที่ ๙ เนื่องจากกลุ่มประชากรดังกล่าวเป็นกลุ่มประชากรชาวเขาและอยู่ห่างไกล ต้องมีการเฝ้าระวัง ติดตาม กลุ่มเป้าหมายให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีชีวิตขั้นพื้นฐานที่ดีและสามารถพึ่งพาตนเองได้

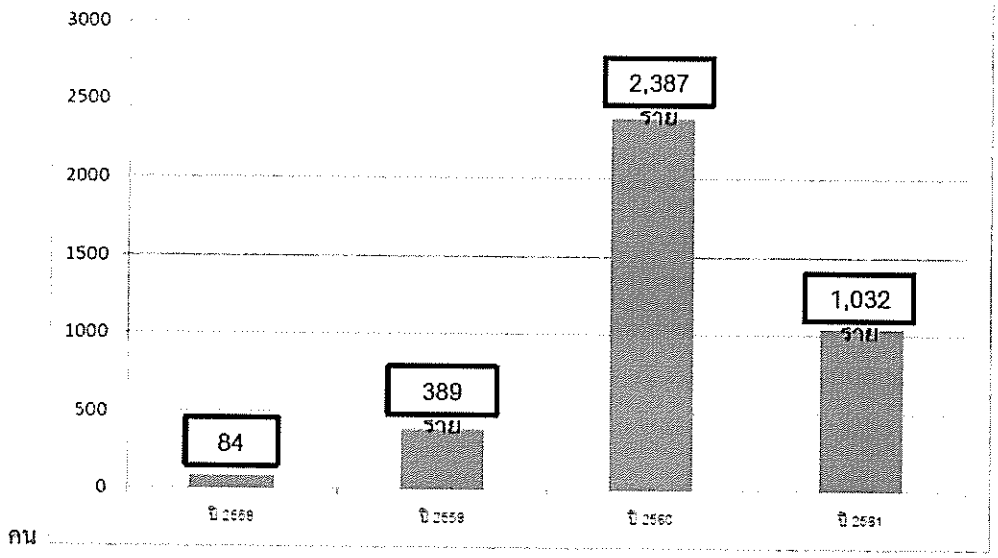
ผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ พบว่า จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนปลอดยาเสพติด ๓๕๓ หมู่บ้านจากหมู่บ้าน เป้าหมาย ๔๒๑ หมู่บ้าน/ชุมชน คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๘๔ ต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ คือ ร้อยละ ๙๐ และการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๑)จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดเข้ารับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพในสถานบริการทุกระบบ ทั้งหมด ๔๔๘ คน แยกเป็นระบบสมัครใจ จำนวน ๓๐๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๗.๖๓ ระบบบังคับบำบัด จำนวน ๑๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๓๖ และระบบต้องโทษ จำนวน ๕๐ คน ซึ่งการดำเนินงานเกินค่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ เนื่องจากได้รับการจัดสรรงบประมาณจากจังหวัด หน่วยงานในพื้นที่มีการบูรณาการความร่วมมือในการจัดกิจกรรมบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดโดยเฉพาะสถานพยาบาล มีผลการดำเนินงานเกินค่าเป้าหมายสูงสุดนอกจากนี้ในส่วนการสร้างความปรองดองสมานฉันท์ในพื้นที่โดยการฝึกอบรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทำให้ประชาชนมีความสมัครสมานสามัคคี และประชาชนจังหวัดแม่ฮ่องสอนแม้จะมีความยากจนที่สุดในประเทศ ลักษณะภูมิประเทศมีเป็นภูเขาสูง ชุมชนห่างไกล ทุรกันดาร ถนนมีความยากลำบาก ขาดการพัฒนา แต่ประชาชนชาวแม่ฮ่องสอนมีความตื่นตัวสูง ทั้งนี้ปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานโดยสรุป คือสภาพภูมิประเทศ เป็นภูเขาสูง พื้นที่ติดกับแนวชายแดนทั้ง ๗ อำเภอ ยากต่อการเข้าถึงพื้นที่เพื่อจับกุม ปราบปรามขาดวัสดุ อุปกรณ์ ในการตรวจ สกัดยาเสพติดขาดบุคลากรในการแก้ไขปัญหาด้านเสพติดกลุ่มผู้ค้าในพื้นที่เป็นกลุ่มผู้ค้ารายย่อย กลับมาเคลื่อนไหวทำการค้ามากขึ้น ยังคงต้องเฝ้าติดตามระวังอย่างใกล้ชิดในพื้นที่อำเภอปาย ปางมะผ้าชนกลุ่มน้อยในประเทศเมียนมาฝั่งตรงข้ามกับอำเภอปายและอำเภอปางมะผ้า มีการใช้กองกำลังคุ้มกันในการลำเลียงยาเสพติดเข้าสู่ชายแดนแม่ฮ่องสอนจากปัญหาดังกล่าวข้างต้นจังหวัดต้องเฝ้าระวัง ตรวจตรา ป้องกันเรื่องนี้อย่างจริงจังทุกๆปีรวมถึงเจ้าหน้าที่ภาครัฐมีความยากลำบากในการเดินทางเข้าไปรณรงค์ในการปรองดองสมานฉันท์ สร้างความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตย ปลูกฝังค่านิยมที่ถูกต้องให้แก่ผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อสม. และเยาวชน

จุดเน้นในการพัฒนาอีกประการหนึ่ง ที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนนำมาเป็นวาระการพัฒนาของจังหวัด คือ การแก้ไขปัญหาบุคคลไร้สัญชาติ เนื่องจากทุกอำเภอในจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีเขตแดนติดต่อกับประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมารวมระยะทางประมาณ ๔๘๓ กิโลเมตร โดยเป็นพื้นดินประมาณ ๓๒๖ กิโลเมตร เป็นแม่น้ำประมาณ ๑๕๗ กิโลเมตร แบ่งเป็นแม่น้ำสาละวิน ๑๒๗ กิโลเมตร และแม่น้ำเมย ๓๐ กิโลเมตรจากข้อมูลประชากรในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์ ปี ๒๕๖๑ จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีประชากรทั้งสิ้น ๒๘๑,๔๐๗ คน เป็นชาย ๑๔๓,๒๗๙ คน เป็นหญิง ๑๓๘,๑๒๘ คน ในจำนวนข้างต้นนี้ยังไม่รวมถึงประชากรแฝงที่เป็นคนต่างด้าว ซึ่งบางส่วนได้อพยพเข้ามาตั้งรกรากอยู่ตามแนวชายแดนมาเป็นเวลานานแล้ว แต่เนื่องจากการสำรวจและจัดทำทะเบียนราษฎร์ในอดีตไม่สามารถจัดทำข้อมูลได้อย่างทั่วถึง เนื่องจากการเข้าถึงประชาชนเป็นไปอย่างยากลำบาก ส่งผลให้ข้อมูลการสำรวจอาจตกหล่นไป ทำให้ประชากรจำนวนหนึ่งตกอยู่ในฐานะบุคคลไร้รัฐ หรือบุคคลผู้ซึ่งไม่มีสถานะทางทะเบียน หรือที่รู้จักกันในนาม “คนต่างด้าว” ด้วยระยะเวลาที่ล่วงเลยมานานกลุ่มประชากรดังกล่าวได้ให้กำเนิดทายาทรุ่นต่อๆมาจนมีจำนวนประชากรมากขึ้นและทายาทของบุคคลเหล่านั้นก็ไม่ได้รับสัญชาติไทยเช่นเดียวกับบิดามารดาจากการสำรวจข้อมูลในเบื้องต้นโดยที่ทำการปกครองจังหวัด ร่วมกับที่ทำการปกครองอำเภอทั้ง ๗ อำเภอ พบว่ามีจำนวนประชากรที่ยังไม่มีสถานะทางทะเบียน หรือบุคคลที่ยังไม่มีสัญชาติไทยประมาณ ๓๗,๕๗๓ คน โดยแยกเป็นรายอำเภอดังนี้ ๑) อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จำนวน ๑๕,๕๘๔ คน ๒) อำเภอแม่ลาน้อย จำนวน ๒๒๘ คน ๓) อำเภอแม่สะเรียง จำนวน ๓,๑๔๖ คน ๔) อำเภอขุนยวม จำนวน ๑,๐๑๐ คน ๕) อำเภอปางมะผ้า จำนวน ๔,๕๒๓ คน ๖) อำเภอปาย จำนวน ๖,๒๔๙ คน และ ๗) อำเภอสบเมย จำนวน ๖,๘๓๓ คน บุคคลเหล่านี้เกิดและอาศัยอยู่ในประเทศไทยและเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก การดำเนินงานที่ผ่านมาจังหวัดแม่ฮ่องสอนได้ให้ความสำคัญกับการสร้างความมั่นคงของมนุษย์ สร้างให้เกิดการตระหนักในสิทธิมนุษยชน

ส่งเสริมให้ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้สูงอายุ ได้รับบริการภาครัฐอย่างทั่วถึง ซึ่งบุคคลผู้ไร้สัญชาติจัดอยู่ในกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางสังคม จังหวัดได้ผลักดันให้เกิดการให้สิทธิประชาชนอย่างถั่วถึง ทั้งสิทธิในการรับการบริการภาครัฐ สิทธิในการทำมาหากิน สิทธิในการออกเสียงและแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ จังหวัดแม่ฮ่องสอนได้เร่งรัดให้มีการแก้ไขปัญหาบุคคลไร้สัญชาติมาโดยตลอด โดยผลการดำเนินในรอบ ๑ ปี ข้อมูล ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐ จังหวัดแม่ฮ่องสอนได้ดำเนินการอนุมัติให้สัญชาติไทย กรณีเกิดในไทย ก่อน ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๕ (มาตรา ๒๓) จำนวน ๑๓๑ ราย, อนุมัติให้สัญชาติไทย กรณีเกิดในไทย บิดามารดาเกิดนอกประเทศและอพยพเข้ามาในไทยเกิน ๑๕ ปี จำนวน ๒,๓๘๗ ราย และมีการเพิ่มชื่อกรณีคนไทยตกหล่น จำนวน ๑,๒๕๙ ราย นอกจากนั้นยังมีการอนุมัติให้สถานะต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบ (เกิดนอกราชอาณาจักรไทย) จำนวน ๓๖๑ ราย

เมื่อเปรียบเทียบจำนวนคนได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิ ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ – วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ พบว่า ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มีจำนวนคนได้สัญชาติไทย จำนวน ๘๔ ราย, ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ มีจำนวนคนได้สัญชาติไทย จำนวน ๓๘๙ ราย, ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ มีจำนวนคนได้สัญชาติไทย จำนวน ๒,๓๘๗ ราย และ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ มีจำนวนคนได้สัญชาติไทย จำนวน ๑,๐๓๒ ราย

ตารางเปรียบเทียบจำนวนคนได้สัญชาติไทย ตามมาตรา ๗ ทวิ ตั้งแต่ ปี พ.ศ.๒๕๕๘ – วันที่ ๒๘ ก.พ. ๒๕๖๑

จากการดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่าจำนวนบุคคลที่อาศัยอยู่ในจังหวัดแม่ฮ่องสอนอีกจำนวนมากที่ยังไม่ได้รับสถานะทางทะเบียนราษฎร์ ทำให้บุคคลเหล่านั้นขาดโอกาสในการเข้าถึงบริการภาครัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในระดับอุดมศึกษา โอกาสในการใช้สิทธิ์รักษาพยาบาลจากโรงพยาบาลของรัฐ จังหวัดแม่ฮ่องสอนเล็งเห็นถึงปัญหาบุคคลไร้สัญชาติในจังหวัด จึงได้ทบทวนแผนพัฒนาจังหวัด ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) และเพิ่มเติมตัวชี้วัดการพัฒนาในประเด็นการพัฒนาที่ ๕ การพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงภายในและความมั่นคงตามแนวชายแดน แผนงานที่ ๕ เรื่องการแก้ไขปัญหาบุคคลไร้สัญชาติ โดยกำหนดตัวชี้วัดว่าร้อยละของผู้มีคุณสมบัติตามกฎหมายได้รับการพิจารณาอนุมัติให้สัญชาติไทยเพิ่มขึ้น ๑๐ % ขับเคลื่อนโดยกลยุทธ์เร่งรัดการกำหนดสถานะบุคคลตามกฎหมายโดยมีเป้าหมายสูงสุดที่การสร้างความมั่นคงในชีวิตให้กับประชาชนในจังหวัดแม่ฮ่องสอนอย่างเท่าเทียมกัน และขับเคลื่อนงานด้านความมั่นคงภายใต้การการบูรณาการของหน่วยงานทุกภาคส่วนอย่างบูรณาการ

ส่วนที่ ๒
ประเด็นการพัฒนา

๒.๑ บทวิเคราะห์

<u>ด้านเศรษฐกิจ</u>

เศรษฐกิจจังหวัดแม่ฮ่องสอนปี ๒๕๖๑ ทั้งปี คาดว่าจะขยายตัวในอัตราร้อยละ ๖.๑ ทั้งจากด้านอุปทานและอุปสงค์ ตามการขยายตัวของมูลค่าการค้าชายแดน การลงทุนภาคเอกชน และภาคเกษตรกรรม เป็นต้น

<u>ด้านอุปทาน</u> ภายในจังหวัดคาดว่าจะขยายตัว ตาม**ภาคเกษตรกรรม** คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๘.๕ เนื่องจากเกษตรกรขยายพื้นที่เพาะปลูก ประกอบกับปริมาณน้ำเพียงพอต่อการเพาะปลูก ทำให้ปริมาณผลผลิต ต่อไร่เพิ่มขึ้น ได้แก่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และข้าวไร่ เป็นต้น สำหรับ **รายได้เกษตรกร** คาดว่าลดลงร้อยละ -๖.๓ ตามราคาสินค้าเกษตรสำคัญ ได้แก่ ราคากระเทียม และราคาข้าวไร่ที่ลดลง เป็นสำคัญ **ภาคบริการ** คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๔.๘ จากการเพิ่มเที่ยวบินเส้นทาง เชียงใหม่ - แม่ฮ่องสอน และปัจจัยสนับสนุนจากนโยบายส่งเสริม การท่องเที่ยวจังหวัดตลอดทั้งปี **ภาคอุตสาหกรรม** คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๔.๔ จากการเพิ่มขึ้นของโรงงานอุตสาหกรรมประเภทวัสดุก่อสร้างและทุนอุตสาหกรรมประเภทเคมีภัณฑ์ เป็นต้น

<u>ด้านอุปสงค์</u> ภายในจังหวัดคาดว่าจะขยายตัว โดย **การบริโภคภาคเอกชน** คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๕.๘ ได้รับแรงสนับสนุนจากมาตรการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยของภาครัฐ และกำลังซื้อของครัวเรือนนอกภาคเกษตรกรรมที่มีสัญญาณปรับตัวดีขึ้น **การลงทุนภาคเอกชน** คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๑๐.๔ จากการเติบโต ของธุรกิจขนส่งโลจิสติกส์ และมาตรการสินเชื่อเพื่อช่วยเหลือและพัฒนาผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) **การใช้จ่ายของภาครัฐ** คาดว่าจะเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๙ เพิ่มขึ้นจากการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุน **มูลค่าการค้าชายแดน** คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๑๑.๓ เนื่องจากสินค้าของไทยเป็นที่ต้องการของประเทศเพื่อนบ้าน อีกทั้งเส้นทางการขนส่งสินค้าได้รับการพัฒนาปรับปรุงให้มีความสะดวกมากยิ่งขึ้น

ตารางที่ ๒๔ ขนาดเศรษฐกิจ

	ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดปี ๒๐๑๖ (ล้านบาท)	GPP per capita ปี ๒๐๑๖ (บาท/คน/ปี)	Structure (%)	
			ภาคเกษตร	ภาคนอกเกษตร
จังหวัดแม่ฮ่องสอน GPP MHS	๑๒,๒๕๓	๖๑,๒๕๕	๒๖.๙๕	๗๓.๒๕

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตารางที่ ๒๕ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดแม่ฮ่องสอน (ปี ๒๕๕๓ – ๒๕๕๙)

รายการ	๒๕๕๓	๒๕๕๔	๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปี (ล้านบาท)	๘,๓๙๐	๘,๖๒๙	๙,๕๖๕	๑๐,๓๕๘	๑๐,๗๐๑	๑๑,๙๖๖	๑๒,๒๕๓
ผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อคน (บาทต่อปี)	๔๐,๑๕๖	๔๑,๕๙๗	๔๕,๙๘๒	๕๐,๗๑๗	๕๒,๗๕๗	๕๙,๔๓๑	๖๑,๒๕๕
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่ (ปีอ้างอิง พ.ศ. ๒๕๔๕) (ล้านบาท)	๕,๖๔๗	๕,๘๒๐	๕,๘๑๒	๕,๙๕๐	๕,๘๙๐	๖,๔๖๖	๖,๔๕๒
อัตราการเติบโต (%)	๐.๕๔	๓.๐๖	๐.๑๓	๔.๐	๐.๐	๙.๘	-๐.๒
ประชากร (๑,๐๐๐คน)	๒๐๙	๒๐๗	๒๐๖	๒๐๔	๒๐๓	๒๐๑	๒๐๐

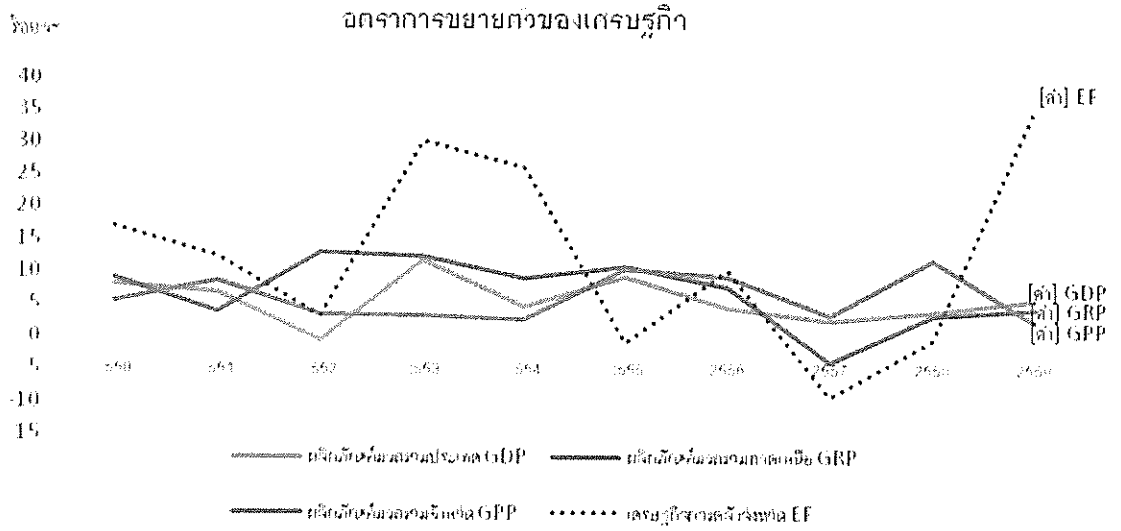
ที่มา : สำนักงานคลังจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตารางที่ ๒๖ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปี (ล้านบาท)

สาขาการผลิต	๒๕๕๓	๒๕๕๔	๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙
เกษตรกรรม การล่าสัตว์และการป่าไม้และการประมง	๒,๐๖๕	๒,๐๑๙	๒,๕๕๕	๓,๐๕๐	๓,๑๖๙	๓,๒๔๒	๓,๓๐๒
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	๓๔	๓๓	๓๖	๓๒	๒๘	๓๕	๓๑
อุตสาหกรรม	๔๒๗	๔๓๔	๓๕๙	๔๑๙	๔๖๖	๕๕๐	๕๙๘
การไฟฟ้า แก๊ส และการประปา	๑๑๙	๑๒๐	๑๓๐	๑๑๘	๑๒๖	๑๒๕	๑๓๒
การก่อสร้าง	๘๒๑	๘๘๕	๗๖๑	๘๕๘	๘๒๖	๑,๓๒๒	๘๑๖
การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของ	๖๓๑	๕๙๕	๖๙๕	๗๘๒	๘๙๑	๑,๐๑๘	๑,๑๙๐
โรงแรมและภัตตาคาร	๑๗๓	๑๕๑	๑๓๓	๑๖๔	๑๖๙	๑๙๔	๒๒๒
การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม	๓๓๘	๓๖๔	๔๕๒	๑๕๐	๑๗๖	๑๙๕	๒๒๐
ตัวกลางทางการเงิน	๓๘๒	๔๐๗	๔๗๓	๕๗๔	๖๖๕	๗๑๘	๘๔๖
บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและ	๓๕๘	๓๖๐	๔๒๓	๔๑๘	๔๔๓	๔๒๐	๕๖๓
การบริหารราชการและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกัน สังคมภาคบังคับ	๑,๐๗๕	๑,๑๓๗	๑,๒๘๘	๑,๐๗๙	๗๔๔	๑,๑๒๘	๑,๑๕๘
การศึกษา	๑,๓๕๑	๑,๔๖๖	๑,๖๒๘	๑,๗๕๘	๑,๙๖๓	๑,๙๔๐	๒,๐๔๓
การบริการด้านสุขภาพและสังคม	๓๔๔	๓๖๔	๔๐๒	๔๘๐	๕๓๐	๕๗๔	๖๑๖
การให้บริการด้านชุมชน สังคมและบริการส่วนบุคคลอื่นๆ	๑๘๕	๒๐๖	๒๓๖	๒๑	๒๐	๒๒	๒๘
ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	๓๓	๓๒	๕๙	๒๕๑	๒๕๕	๒๖๒	๒๖๖
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	๘,๓๙๐	๘,๖๒๙	๙,๖๘๖	๑๐,๓๕๘	๑๐,๗๐๑	๑๑,๙๖๖	๑๒,๒๕๓

ทีมา : สำนักงานคลังจังหวัดแม่ฮ่องสอน

มิติการเติบโตทางเศรษฐกิจ และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน (Growth & Competitive) ประกอบด้วย ๖ ตัวชี้วัด ได้แก่ อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนในจังหวัด อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดอัตราการว่างงานอัตราส่วนหนี้ต่อรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนอัตราส่วนการออมเฉลี่ยต่อรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนและผลิตภาพแรงงาน พบว่า อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนในจังหวัด ๓๕.๗๐ % เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า (๑.๗๕%) และสูงที่สุดเป็นอันดับ ๑ ประเทศ ในขณะนี้ที่ครัวเรือนมีหนี้สินเพิ่มขึ้น และผลิตภาพแรงงานยังคงต่ำ

รูปกราฟอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจจังหวัดแม่ฮ่องสอน

อัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจจังหวัดแม่ฮ่องสอน ข้อมูลจากรายงานภาวะเศรษฐกิจการคลังจังหวัดแม่ฮ่องสอน ในปี ๒๕๕๙ ขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ ๓๕.๑๔ ปรับตัวดีขึ้นจากปี ๒๕๕๘ ที่หดตัวร้อยละ ๐.๔๖

ในขณะที่อัตราการขยายตัวเศรษฐกิจ ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศ (GDP) ผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเหนือ (GRP) และผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ในปี ๒๕๕๙ มีอัตราการขยายตัว ๕.๗๒ ๔.๓๔ และ ๒.๔๐ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๗ เครื่องชี้วัดเศรษฐกิจจังหวัดแม่ฮ่องสอน

%YOY	ปี ๕๖	ปี ๕๗	ปี ๕๘	ปี ๕๙	ปี ๖๐
เศรษฐกิจจังหวัด	๖.๖	-๙.๑	-๐.๕	๓๕.๔	-๘.๘
ด้านอุปทาน (การผลิต)	๙.๘	-๑๕.๗	-๑.๑	๔๘.๕	-๑๕.๐
- ภาคเกษตรกรรม	๐.๑	-๒๑.๗	-๙.๒๘	๘๕.๘๒	-๒๖.๒๒
- ภาคอุตสาหกรรม	๔๖.๗	-๐.๓	๒๑.๕๔	๒๙.๓๒	๑๙.๗๒
-ภาคบริการ	๒๑.๐	-๘.๔	๖.๔๖	๗.๗๗	-๐.๐๘
ด้านอุปสงค์ (การใช้จ่าย)	-๐.๑	๙.๙	๐.๙	๗.๑	๙.๖
- การบริโภคภาคเอกชน	๘.๘	-๙.๗	๓.๐	๑๔.๔	-๐.๑
- การลงทุนภาคเอกชน	-๙.๐	๑๕.๙	-๑๔.๒	๘.๕	๓๒.๕
- การใช้จ่ายภาครัฐ	๖.๔	๓.๒	๙.๗	๙.๖	-๘.๑
- การค้าชายแดน	๖๘.๑	๒๐๒.๐	๖๑.๖	-๒๒.๘	๑.๑

%YOY	ปี ๕๖	ปี ๕๗	ปี ๕๘	ปี ๕๙	ปี ๖๐
รายได้เกษตรกร	๕.๒	-๒๐.๔	-๑๗.๖๑	๑๐๒.๐๘	-๘.๐๐
ด้านการเงิน					
- เงินฝากรวม	๑๕.๒	๐.๙	๘.๙	๖.๕	๕.๕
- สินเชื่อรวม	๑๕.๔	๗.๗	๑๐.๐	๘.๔	๔.๐
ด้านเสถียรภาพ					
- อัตราเงินเฟ้อ	๓.๙	๒.๘	-๑.๑	๐.๘	๑.๒
- การจ้างงาน (คน)	-๑.๗	๑๑๑,๘๐๘	๑๑๐,๔๙๙	๑๑๐,๑๐๔	๑๐๗,๒๗๔

ที่มา สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและสำนักงานคลังจังหวัดแม่ฮ่องสอน

จากตารางดังกล่าวข้างต้น แสดงข้อมูลเศรษฐกิจการคลังจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยรวมหดตัวจากปีก่อน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- ด้านการผลิต (อุปทาน) หดตัวร้อยละ -๑๕.๐%

- ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตรหดตัวร้อยละ -๒๖.๒๒ จากภาวะแห้งแล้งและฝนทิ้งช่วงในช่วงต้นฤดูเพาะปลูก ประกอบกับเกิดโรคแมลงศัตรูพืชระบาด

- ดัชนีราคาสินค้าเกษตรหดตัวร้อยละ -๑๒.๙ เนื่องจากปัจจัยภายนอกจากการนำเข้ากระเทียมจากประเทศเพื่อนบ้าน และผลกระทบจากภาวะตกต่ำของราคาสินค้าเกษตร

- ดัชนีผลผลิตภาคบริการหดตัวร้อยละ -๐.๐๘

- ดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรมขยายตัวร้อยละ ๑๙.๗๒ เพิ่มขึ้นในอุตสาหกรรมประเภทซ่อมรถยนต์ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากเซลล์แสงอาทิตย์ และการอบผลผลิตทางการเกษตร

<u>ด้านการใช้จ่าย (อุปสงค์)</u> ขยายตัวร้อยละ ๙.๖%

- ดัชนีการลงทุนภาคเอกชนขยายตัวร้อยละ ๓๒.๕ สะท้อนจากพื้นที่อนุญาตก่อสร้างประเภทที่อยู่อาศัยและสิ่งก่อสร้างอื่นๆ ส่วนหนึ่งการขออนุญาตก่อสร้างจะเป็นลักษณะของการปรับปรุงซ่อมแซมของเดิม เป็นสำคัญ

- ดัชนีการบริโภคภาคเอกชนหดตัวร้อยละ -๐.๑

- ดัชนีการใช้จ่ายภาครัฐหดตัวร้อยละ -๘.๑

- ดัชนีการค้าชายแดนขยายตัวร้อยละ ๑.๑

<u>รายได้เกษตรกร</u> หดตัวร้อยละ -๘.๐๐ ส่วนสำคัญราคาผลผลิตสินค้าเกษตรสำคัญตกต่ำ ได้แก่ กระเทียม ถั่วเหลือง ข้าวไร่ และข้าวนาปี และการลดลงของผลผลิตพื้นหลัก ได้แก่ ข้าวนาปี ข้าวไร่ ถั่วเหลือง กระเทียม และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จากผลของภาวะสภาพอากาศไม่เอื้ออำนวยต่อการเพาะปลูก อีกทั้งการระบาดของแมลงศัตรูพืช ส่งผลให้ปริมาณผลผลิตต่อไร่ลดลง

<u>ด้านการเงิน</u> การขยายตัวของสินเชื่อต่ำกว่าเงินฝาก โดยปริมาณเงินฝากรวม มียอดคงค้างเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕.๕ จากเงินฝากออมทรัพย์ของส่วนราชการและผู้บริโภค เป็นสำคัญ ขณะที่ปริมาณสินเชื่อรวมมียอดคงค้างร้อยละ ๔.๐ ส่วนสำคัญมาจากสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยเพิ่ม สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำของผู้ประกอบการ SMEs และสินเชื่ออุปโภคบริโภคส่วนบุคคล

ด้านเสถียรภาพเศรษฐกิจ

-อัตราเงินเฟ้อทั่วไป อยู่ที่ร้อยละ ๑.๒ ตามการเพิ่มของดัชนีหมวดอื่น ๆ ไม่ใช่อาหารและเครื่องดื่ม ได้แก่ หมวดพาหนะ การขนส่ง และการสื่อสาร และหมวดเคหสถาน

-การจ้างงาน ลดลงเหลือ ๑๐๗,๒๗๔ คน จากการลดลงของแรงงานภาคการเกษตร ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการนำเครื่องจักรมาทดแทนแรงงานเพิ่มขึ้น

ตารางที่ ๒๘ ตัวชี้วัดมิติการเติบโตทางเศรษฐกิจ และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

ลำดับ	ตัวชี้วัด	ค่ากลางของประเทศ		แม่ฮ่องสอน		อันดับ
		ปีก่อนหน้า	๒๕๕๘	ปีก่อนหน้า	๒๕๕๘	
๑	อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนในจังหวัด	๔.๙๘ %	๑.๗๕ %	-๑.๑๓%	๓๕.๗๐%	๑
๒	อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	๐.๒๖	๐.๔๑ %	๔.๘๕%	๐.๑๖%	๓๒
๓	อัตราการว่างงาน	๐.๖๘%	๐.๗๕ %	๑.๑๐%	๐.๔๐%	๖๒
๔	อัตราส่วนหนี้ต่อรายได้เฉลี่ยของครัวเรือน	๖.๒๗ เท่า	๖.๖๗ เท่า	๔.๓๕ เท่า	๘.๑๕เท่า	๒๒
๕	อัตราส่วนการออมเฉลี่ยต่อรายได้เฉลี่ยของครัวเรือน	๒๑.๘๔ %	๑๙.๙๗เท่า	๑๖.๐๕ เท่า	๑๙.๗๖เท่า	๓๙
๖	ผลิตภาพแรงงาน	๙๕,๕๘๑ บาท/คน	๑๑๐,๘๙๕ บาท/คน	๔๐,๘๕๗ บาท/คน	๕๕,๐๒๙ บาท/คน	๗๕

ในส่วนของข้อมูลจากสำนักงานคลังจังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้วิเคราะห์เศรษฐกิจจังหวัดแม่ฮ่องสอนในเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๙ ว่าเศรษฐกิจของจังหวัดโดยรวมขยายตัวเมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน สะท้อนจากด้านอุปทานมีสัญญาณขยายตัวจากภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการ ด้านอุปสงค์มีสัญญาณขยายตัว ตามการลงทุนภาคเอกชนและการบริโภคภาคเอกชน สำหรับด้านเสถียรภาพเศรษฐกิจอยู่ในเกณฑ์ดี อัตราเงินเฟ้อปรับขึ้นตามการสูงขึ้นของหมวดอาหารและเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ด้านการจ้างงานลดลงในภาคการเกษตรเป็นสำคัญ

เศรษฐกิจด้านอุปทาน (การผลิต) ขยายตัวเมื่อเทียบกับช่วงเดือนเดียวกันของปีก่อน โดยดัชนีการผลิตภาคอุตสาหกรรม หดตัวร้อยละ -๓๔.๓ ดัชนีผลผลิตภาคบริการ ขยายตัวต่อเนื่องจากเดือนก่อนที่ร้อยละ ๑.๕ ซึ่งส่วนสำคัญมาจากนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศโดยเฉพาะชาวจีน ที่ยังคงเดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอปายอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งนักท่องเที่ยวไทยที่เดินทางมาเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวช่วง Green Season ซึ่งนักท่องเที่ยวจะได้สัมผัสกับวิถีชีวิตชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น ขณะที่ ดัชนีผลผลิตภาคเกษตรกรรม ขยายตัวร้อยละ ๗.๘ ตามการผลิตด้านปศุสัตว์ขยายตัวตามปริมาณอาชญาบัตรสุกรที่เพิ่มขึ้น

ตารางที่ ๒๙ เครื่องชี้เศรษฐกิจด้านอุปทาน

เครื่องชี้วัดเศรษฐกิจด้านอุปทาน (Supply Side) (สัดส่วนต่อ GPP)	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑					
		Q๑	Q๒	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	YTD
ดัชนีผลผลิตภาคเกษตรกรรม (%yoy) (โครงสร้างสัดส่วน ๒๕.๘%)	-๒๖.๒	๑๓๘.๗	๑.๘	-๐.๖	-๑๑.๙	๗.๘	-๓๐.๓
ดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรม (%yoy) (โครงสร้างสัดส่วน ๑๖.๓%)	๑๙.๗	-๐.๕	๒.๖	๑๗.๐	๑๐.๖	-๓๔.๓	-๙.๔
ดัชนีผลผลิตภาคบริการ (%yoy) (โครงสร้างสัดส่วน ๕๗.๙%)	-๐.๑	-๑๖.๓	-๔.๗	-๑.๙	๐.๕	๑.๕	-๖.๘

ที่มา : สำนักงานคลังจังหวัดแม่ฮ่องสอน

เศรษฐกิจด้านอุปสงค์ (การใช้จ่าย) ขยายตัวเมื่อเทียบกับช่วงเดือนเดียวกันของปีก่อน พิจารณาจากด้านการลงทุนภาคเอกชน หดตัวร้อยละ -๑๖.๓ ด้านการบริโภคภาคเอกชน ขยายตัวในอัตราชะลอลงจากเดือนก่อนที่ร้อยละ ๒๓.๐ จากความเชื่อมั่นของผู้บริโภคที่ปรับดีขึ้น โดยมีการใช้จ่ายสินค้าที่ใช้ในชีวิตประจำวันเพิ่มขึ้น และการใช้จ่ายสินค้าในหมวดยานยนต์ยังคงเพิ่มขึ้นต่อเนื่องจากเดือนก่อน จากการจัดกิจกรรมส่งเสริมการขายของผู้ประกอบการ อย่างไรก็ตาม ด้านการใช้จ่ายภาครัฐ ขยายตัวร้อยละ ๕.๑ ขณะที่ด้านการค้าชายแดน ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕๙.๒ สถานการณ์การค้าชายแดนของจังหวัดแม่ฮ่องสอนยังคงได้เปรียบดุลการค้า สินค้าที่ส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผงชูรส กาแฟปรุงสำเร็จรูป เป็นต้น สินค้านำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ โค-กระบือ แร่ดีบุก พริกแห้ง เป็นต้น จะเห็นได้ว่าประโยชน์จากการมีพื้นที่ติดชายแดนของจังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นโอกาสสำคัญในการพัฒนาศักยภาพทางด้านการค้าของจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตารางที่ ๓๐ เครื่องชี้เศรษฐกิจด้านการใช้จ่าย

เครื่องชี้เศรษฐกิจด้านการใช้จ่าย (Demand Side)	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑					
		Q๑	Q๒	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	YTD
ดัชนีการบริโภคภาคเอกชน (%yoy)	-๐.๑	-๐.๙	๓.๘	-๑๐.๑	-๑.๕	๒๓.๐	๕.๑
ดัชนีการลงทุนภาคเอกชน (%yoy)	๓๒.๕	-๓๔.๗	-๔.๘	-๓๒.๙	-๔๘.๐	๒๘.๖	-๑๖.๓
ดัชนีการใช้จ่ายภาครัฐ (%yoy)	-๘.๑	๓.๘	๑๙.๖	๒๒.๕	-๒๓.๖	๘.๐	๙.๐
ดัชนีการค้าชายแดน (%yoy)	๑.๑	๙๙.๔	๕๐.๑	๗๐.๓	๖๕.๒	๓.๑	๕๙.๒

ตารางที่ ๓๑ เครื่องชี้รายได้เกษตรกรและด้านการเงิน

เครื่องชี้ด้านรายได้เกษตรกรและด้านการเงิน	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑					
		Q๑	Q๒	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	YTD
ดัชนีรายได้เกษตรกร (%yoy)	-๘.๐	๑๑๙.๙	-๒๕.๒	-๒๗.๔	-๓๒.๙	-๑๖.๐	-๔๒.๗
ปริมาณเงินฝากรวม (%yoy)	๕.๕	๑.๙	๔.๑	๔.๑	๓.๔	๓.๑	-๒.๐
ปริมาณสินเชื่อรวม (%yoy)	๔.๐	๒.๓	๓.๙	๓.๙	๓.๙	๔.๕	๒.๗

<u>ด้านเกษตร</u>

ข้อมูลพืชเศรษฐกิจของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ในปีการเพาะปลูก 2560/61 ประกอบด้วย ข้าว 172,063.85 ไร่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ 75,647 ไร่ ถั่วเหลือง 35,826.05 ไร่ กะหล่ำปลี 14,874.20 ไร่ กระเทียม ๒๓,๕๓๗.๐๐ไร่ และเริ่มมีการปลูกยางพารา สำหรับการเลี้ยงสัตว์ ส่วนใหญ่เลี้ยงไว้เพื่อบริโภคในครัวเรือนและใช้แรงงานเท่านั้น นอกจากนี้ เนื่องจากพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนส่วนใหญ่เป็นป่าไม้และภูเขาสูงชัน จังหวัดจึงส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนพฤติกรรมปลูกพืช เพื่อช่วยฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของป่าไม้บนที่สูงและภูเขาแทน (ทำได้ในพื้นที่สูงกว่าระดับน้ำทะเลเกิน ๘๐๐ เมตร) โดยการปลูกไม้ผลไม้ยืนต้นระบบวนเกษตรเพื่อทดแทนการปลูกกะหล่ำปลี ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เช่น กาแฟอาราบิก้า มะคาเดเมีย อะโวคาโด้ หมากลูกเหนียง ไผ่ มะขามเปรี้ยวฝักใหญ่ หวาย และการเพาะเห็ดต่างๆ

<u>ข้าว</u>

จังหวัดแม่ฮ่องสอนผลิตข้าวเพื่อการบริโภค มิได้ผลิตเพื่อการค้า โดยผลิตเพื่อการบริภาคภายในจังหวัดร้อยละ ๘๐ และผลิตเพื่อการค้าเพียงร้อยละ ๒๐ เนื่องจากมีพื้นที่ปลูกข้าวน้อย

การทำนาในจังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นการทำนาเพื่อมุ่งเน้นการบริโภคในครัวเรือนมากกว่าการจำหน่าย ปัญหาที่พบ มีดังต่อไปนี้

๑. ราคาปัจจัยการผลิตที่สูงกว่าท้องตลาดทั่วไป เนื่องจากการขนส่งสินค้าในจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีความยากลำบาก ทำให้ราคาปัจจัยการผลิตสูงขึ้นตามค่าขนส่ง

๒. ปัญหาการระบาดของโรค และแมลง

๓. การประสบภัยพิบัติ เช่น น้ำท่วมนาข้าว ในช่วงฤดูฝน

๔. พื้นที่ปลูกข้าวส่วนใหญ่ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นพื้นที่ที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ ทำให้ขาดโอกาสในการได้รับการรับรอง GAP

แนวทางการส่งเสริม

๑. ส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทนการใช้สารเคมีเพื่อลดต้นทุนการผลิต และลดปัญหาสารพิษตกค้าง

๒. ส่งเสริมการทำการเกษตรในรูปแบบแปลงใหญ่ เพื่อรวมกลุ่มกันในการบริหารจัดการพื้นที่ คน และสินค้าร่วมกัน

๓. ส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี โดยใช้ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนเป็นกลไกในการขับเคลื่อน

จากตารางที่ ๓๒ พบว่า ในปี ๒๕๖๐ อำเภอที่มีพื้นที่ปลูกข้าว และมีผลผลิตรวมสูงสุด คือ อำเภอแม่สะเรียง โดยมีพื้นที่ปลูก จำนวน ๓๘,๖๗๕ ไร่ ผลผลิตรวม จำนวน ๒๔,๕๖๑,๑๐๐ กิโลกรัม และมีผลผลิตเฉลี่ย/เนื้อที่เก็บเกี่ยว ๖๓๕.๖๔ กิโลกรัมต่อไร่

ตารางที่ ๓๒ ข้อมูลพื้นที่ปลูกข้าว ผลผลิตรวมและผลผลิตต่อไร่

ข้าวนาปี

ที่	อำเภอ	ข้าว								
		พื้นที่ปลูก (ไร่)			ผลผลิตรวม(กิโลกรัม)			ผลผลิตเฉลี่ย/เนื้อที่เก็บเกี่ยว (กิโลกรัม)		
		2558	2559	2560	2558	2559	2560	2558	2559	2560
1	เมือง	20,416.00	13,248.00	13,775.00	9,071,200.00	5,494,078.08	5,816,450.00	466.35	414.71	422.25
2	ขุนยวม	8,485.00	7,923.25	8,739.00	4,480,080.00	4,595,485.00	4,614,192.00	528	580	528
3	ปาย	2,178.00	3,754.00	9,963.00	1,083,000.00	1,980,197.46	3,825,900.00	497.25	527.49	384.01
4	แม่สะเรียง	17,697.75	25,233.00	38,675.00	10,974,750.00	14,291,806.07	24,561,100.00	622.58	568.93	635.64
5	แม่ลาน้อย	17,890.00	21,280.00	16,840.00	8,945,100.00	11,487,972.36	6,683,960.00	500.01	547.62	421.95
6	สบเมย	4,961.75	4,773.00	6,721.15	2,480,875.00	2,386,500.00	2,943,067.50	500	500	450
7	ปางมะผ้า	2,806.25	2,678.50	1,760.00	1,302,125.00	1,000,687.50	788,000.00	500	450	447.73
รวม		74,434.75	78,889.75	96,473.15	38,337,130.00	41,236,726.47	49,232,669.50	523.74	528.53	516.84

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน

<u>ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์</u>

จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีสภาพอากาศเอื้ออำนวย เหมาะกับการเพาะปลูก มีปริมาณน้ำฝนที่เพียงพอ สภาพดินมีความอุดมสมบูรณ์ และเพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ไว้เพื่อจำหน่ายทั้งหมด แต่ผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของจังหวัดแม่ฮ่องสอนกว่าร้อยละ ๙๘ เป็นผลผลิตจากพื้นที่ที่ไม่มีเอกสารสิทธิ มีการบุกรุกป่า และในหน้าแล้ง มีการปรับปรุงพื้นที่ เพื่อรอฤดูกาลปลูกใหม่ ซึ่งมีการเผาตอซัง ก่อให้เกิดมลภาวะต่อสภาพแวดล้อมอย่างมาก ส่งผลให้เกิดหมอกควัน เป็นอันตรายต่อสุขภาพ และสิ่งแวดล้อม

สภาพปัญหาเกี่ยวกับการเพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์อีกประการหนึ่ง การถูกกดราคาจากพ่อค้าคนกลางเนื่องจากบริษัทที่เข้ารับซื้อจะเป็นผู้กำหนดเรื่องเมล็ดพันธุ์ ปุ๋ยเคมี และการรับซื้อทำให้เกษตรกรไม่สามารถปฏิเสธต้นทุนดังกล่าวได้ เพราะบริษัทต้องการคุณภาพผลผลิต รวมถึงกำไรจากการจำหน่ายวัตถุดิบ ซึ่งราคารับซื้อจะขึ้นอยู่ที่บริษัทเป็นผู้กำหนด เกษตรกรไม่สามารถจะต้นทุนด้านใดได้เลย เพียงต้องลดปริมาณปุ๋ยเคมีหรือหันมาใช้ปุ๋ยชีวภาพแทน ส่วนค่าแรงงานนั้นนับวันมีแต่จะเพิ่มขึ้นและเป็นการยากที่จะลดต้นทุนในส่วนนี้ได้ อีกทั้งจังหวัดแม่ฮ่องสอนไม่มีที่ตั้งโรงงานรับซื้อผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ พ่อค้าคนกลางจะนำรถโม่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ไปรับซื้อตามจุดต่างๆ ทำให้เกษตรกรถูกกดราคาจากพ่อค้าคนกลาง และเวลาเก็บเกี่ยวรวบรวมต้องมีต้นทุนในการขนส่งเพิ่มอีก ทำให้เกษตรกรประสบปัญหาขาดทุนในการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

และจากตารางที่ ๓๓ พบว่า ในปี ๒๕๖๐ อำเภอที่มีพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และมีผลผลิตรวมสูงสุด คือ อำเภอสบเมย โดยมีพื้นที่ปลูก จำนวน ๒๕,๒๓๘ ไร่ ผลผลิตรวม จำนวน ๒๕,๒๓๘,๐๐๐ กิโลกรัม และมีผลผลิตเฉลี่ย/เนื้อที่เก็บเกี่ยว ๑,๐๐๐ กิโลกรัมต่อไร่

ตารางที่ ๓๓ ข้อมูลพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ผลผลิตรวมและผลผลิตต่อไร่

ที่	อำเภอ	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์								
		พื้นที่ปลูก (ไร่)			ผลผลิตรวม(กิโลกรัม)			ผลผลิตเฉลี่ย/เนื้อที่เก็บเกี่ยว (กิโลกรัม)		
		๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐
๑	มิสแม่ฮ่องสอน	๓,๖๖๐	๔,๐๔๘	๕,๙๒๒	๑,๙๓๓,๒๐๐	๒,๕๙๒,๒๖๐	๕,๕๙๑,๔๕๐	๕๒๙.๑	๖๔๐.๓๘	๙๔๔.๓๘
๒	ขุนยวม	๑๐,๙๓๔.๕๐	๑๓,๖๙๘.๒๕	๑๓,๒๖๕	๗,๔๘๘,๗๒๐	๑๓,๖๑๕,๘๗๕	๘,๗๗๑,๑๐๐	๖๘๕.๕๓	๘๔๙.๒๒	๗๘๐
๓	ปาย	๕,๖๑๓	๑๓,๖๓๘	๑๖,๕๓๙	๕,๐๐๐,๘๕๐	๑๓,๑๙๘,๐๐๐	๑๖,๕๓๕,๐๐๐	๘๙๐.๙๔	๙๘๒.๔	๙๙๙.๗๑
๔	แม่สะเรียง	๓,๖๙๕	๓,๑๗๙	๑,๔๓๘	๓,๑๗๖,๘๗๐	๒,๕๓๘,๙๕๐	๑,๑๕๒,๙๐๐	๘๗๓.๙๗	๗๙๘.๖๖	๘๐๑.๗๔
๕	แม่ลาน้อย	๑๗,๐๗๒	๑๘,๙๐๐	๑๕,๒๖๕	๑๔,๐๑๒,๙๐๐	๑๓,๖๙๘,๒๐๐	๑๓,๕๕๐,๐๗๕	๘๒๐.๘๑	๗๔๐.๓๙	๘๙๓.๒๖
๖	สบเมย	๘๗๕	๕๐	๒๕,๒๓๘	๖๕๖๒๕	๔๐,๐๐๐	๒๕,๒๓๘,๐๐๐	๗๕๐	๘๐๐	๑,๐๐๐
๗	ปางมะผ้า	๒๐,๔๓๘	๒๔,๐๑๓	๕,๗๒๒	๑๖,๙๔๘,๒๒๕	๑๘,๙๔๕,๖๐๐	๕,๕๙๑,๔๕๐	๘๓๕	๘๐๐	๙๔๙.๑๘
รวม		๖๑,๔๔๐	๗๗,๕๐๖.๒๕	๗๕,๖๔๗	๔๘,๖๒๔,๓๙๐	๖๒,๙๒๘,๘๘๕	๗๐,๗๙๘,๕๒๕	๓๖๔.๙๕	๘๓๘.๓๓	๙๓๗.๖๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน

<u>ถั่วเหลือง</u>

ถั่วเหลืองเป็นพืชที่มีความสำคัญในฐานะพืชสร้างความมั่นคงด้านอาหาร ซึ่งภายใต้ยุทธศาสตร์พัฒนาประเทศไทยปี ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑ รัฐบาลได้มีนโยบายพัฒนาเป็นศูนย์กลางเมล็ดพันธุ์รองรับประชาคมอาเซียน(Seed Hub Center) โดยมีแหล่งผลิตหลักอยู่ภาคเหนือตอนบนบริเวณจังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน และลำปาง ในปี ๒๕๕๙/๒๕๖๐ ซึ่งจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีพื้นที่ปลูกถั่วเหลืองรวมทั้ง ๒ รุ่นมากที่สุดของภาคเหนือตอนบน จำนวน ๔๓,๐๙๙.๙๕ ไร่ ผลผลิต ๑๓,๐๗๕,๐๖๕ กิโลกรัม ผลผลิตต่อไร่ ๓๐๓ กิโลกรัม เมื่อพิจารณาแยกเป็นถั่วเหลืองรุ่น ๑ มีพื้นที่ ๓๗,๓๓๖.๕ ไร่ และถั่วเหลืองรุ่น ๒ พื้นที่ ๕,๗๖๓.๔๕ ไร่ (รายงานข้อมูลภาวการณ์ผลิตพืชแบบรายปี พ.ศ.๒๕๕๙/๒๕๖๐ กรมส่งเสริมการเกษตร) รายได้ภาพรวมประมาณ ๒๓๔ ล้านบาท และในปี ๒๕๖๐/๒๕๖๑ นี้ จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีพื้นที่ปลูกถั่วเหลือง(รุ่น ๑) ๓๗,๓๖๐ ไร่ จำนวนผลผลิตประมาณ ๑๓,๑๘๓,๒๐๘.๓๐ กิโลกรัม (รายงานข้อมูลภาวการณ์ผลิตพืชแบบรายปี พ.ศ.๒๕๖๐/๒๕๖๑ กรมส่งเสริมการเกษตร) พันธุ์ถั่วเหลืองที่เกษตรกรนิยมปลูกได้แก่สายพันธุ์เชียงใหม่ ๖๐ (ปลูกมากใน จ.เชียงใหม่และลำปาง) เป็นเกรดแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหาร และพันธุ์สจ.๕ (ปลูกมากในจ.แม่ฮ่องสอน) เป็นถั่วเหลืองเกรดน้ำมัน

ในปัจจุบันพื้นที่ปลูกถั่วเหลืองลดลง เนื่องจากผลตอบแทนของพืชอื่นดีกว่าเช่น ข้าวนาปรัง แม้กระนั้นก็ตาม เนื่องจากถั่วเหลืองเป็นพืชที่สะท้อนถึงคุณค่าของวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชน และพืชที่ช่วยปรับปรุงบำรุงดิน ทำให้เกษตรกรยังคงตัดสินใจเลือกปลูกถั่วเหลืองในหลายพื้นที่ ในขณะเดียวกันความต้องการใช้ถั่วเหลืองของอุตสาหกรรมอาหารและอุตสาหกรรมอาหารสัตว์มีปริมาณมากกว่าผลผลิตที่มีอยู่ จึงต้องนำเข้ามาจากแหล่งผลิตนอกประเทศ แต่ด้วยจุดเด่นของถั่วเหลืองที่ปลูกในประเทศไทยเป็นถั่วเหลือง Non-GMOs จึงเป็นโอกาสของเกษตรกรผู้ผลิตถั่วเหลืองในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนโดยเฉพาะจังหวัดแม่ฮ่องสอน เพิ่มความสามารถในการผลิตรวมทั้งการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทานถั่วเหลืองเพื่อได้ผลผลิตที่มีคุณภาพและความปลอดภัยได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาดตั้งแต่การผลิตเมล็ดพันธุ์ การใช้เมล็ดพันธุ์ดี การผลิตด้วยหลักการเกษตรดีที่เหมาะสม วิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว และการแปรรูปเช่น น้ำนมถั่วเหลือง เต้าเจี้ยว เป็นต้น การพัฒนาระบบฐานข้อมูล ตลอดจนการจัดเวทีให้ผู้ค้าและผู้ผลิตได้เจรจาการซื้อขายระหว่างกัน

ปัจจุบันเกษตรกรผู้ผลิตถั่วเหลืองเกิดภาวการณ์การขาดแคลนพันธุ์ดีสำหรับปลูกเป็นพันธุ์ขยาย องค์ความรู้ในการใช้เมล็ดพันธุ์และการใช้ปุ๋ยสูตรที่ถูกต้อง รวมทั้งการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านโรคและศัตรูพืชอย่างถูกต้อง ล้วนแต่เป็นปัจจัยทำให้เกิดความไม่มีประสิทธิภาพการผลิต ส่งผลให้ได้รับผลผลิตต่อไร่ต่ำ อีกทั้งตลาดและผู้บริโภคมีความต้องการอาหารที่ปลอดภัยและมีคุณภาพ มาตรฐานความปลอดภัยด้านอาหารเป็นความต้องการของประชาชนในแต่ละประเทศ ซึ่งทุกประเทศได้กำหนดมาตรฐานและกฎระเบียบด้านอาหารปลอดภัย เพื่อปกป้องชีวิตและสุขภาพของผู้บริโภค รวมถึงการสร้างความเข้าใจและตัดสินใจร่วมกันระหว่างเกษตรกรผู้ผลิต ผู้ส่งออกและผู้เกี่ยวข้องในการปฏิบัติตามมาตรฐานและข้อกำหนด หากไม่ดำเนินการย่อมส่งผลต่อธุรกิจของตนเอง ยังเป็นการสร้างโอกาสทางการค้า และความสามารถเข้าถึงตลาดได้เพิ่มขึ้น เนื่องจากเป็นสินค้าที่มีการรับรองมาตรฐาน

และจากตารางที่ ๓๔ พบว่า ในปี ๒๕๖๐ อำเภอที่มีพื้นที่ปลูกถั่วเหลือง และมีผลผลิตรวมสูงสุด คือ อำเภอแม่ลาน้อย โดยมีพื้นที่ปลูก จำนวน ๑๓,๑๒๐ ไร่ ผลผลิตรวม จำนวน ๕,๑๘๗,๘๕๐ กิโลกรัม และมีผลผลิตเฉลี่ย/เนื้อที่เก็บเกี่ยว ๔๐๓ กิโลกรัมต่อไร่

ตารางที่ ๓๔ ข้อมูลพื้นที่ปลูกถั่วเหลือง ผลผลิตรวมและผลผลิตต่อไร่

ที่	อำเภอ	ถั่วเหลือง								
		พื้นที่ปลูก (ไร่)			ผลผลิตรวม(กิโลกรัม)			ผลผลิตเฉลี่ย/เนื้อที่เก็บเกี่ยว (กิโลกรัม)		
		๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐
๑	มือแม่ฮ่องสอน	๑,๕๕๔	๑๕๑	๖,๗๖๗.๗๕	๔๕๐,๐๙๑.๕๐	๔๗,๕๙๙.๗๓	๘๑๖,๘๒๕	๒๘๓.๙๓	๓๑๕.๒๓	๒๙๕.๑๒
๒	ขุนยวม	๓,๔๗๙.๕๐	๔๘๙.๕	๑.๔๙๑	๑,๐๗๘,๖๔๕	๑๕๑.๗๕๕	๔๕๖.๑๖๕	๓๑๐	๓๑๐	๓๑๐
๓	ปาย	๒๑,๔๘๓	๒๓.๗๐๑	๙.๒๐๙	๘,๐๑๓,๐๐๐	๘,๓๐๖.๙๒๕.๗๙	๓,๔๐๗,๑๐๐	๓๗๒.๙๙	๓๘๒.๗๙	๓๖๙.๙๘
๔	แม่สะเรียง	๕,๔๐๓	๒.๘๘๓	๔.๖๓๖.๕๐	๑.๙๖๓,๗๘๐	๑,๑๔๘,๖๓๔.๖๓	๑,๓๖๒,๒๙๔	๓๖๓.๔๖	๓๙๘.๙๗	๒๙๐.๙๓
๕	แม่ลาน้อย	๑๔,๘๗๕	๑๓,๒๕๔	๑๓,๑๒๐	๕,๗๕๖,๙๕๐	๒,๕๐๙,๔๐๙.๙๙	๕,๑๘๗,๘๕๐	๓๘๔.๔๔	๒๒๕.๑๗	๔๐๓
๖	สบเมย	๕,๙๔๑.๕๐	๒๘๑	๔.๑๔๕.๓๐	๒,๑๐๓,๑๐๐	๘๔,๓๐๐	๑,๖๕๓,๔๕๐	๓๕๓.๙๗	๓๐๐	๔๐๖.๑๕
๗	ปางมะผ้า	๘๐๒	๕๗๗	๔๐๖.๕	๒๑๒,๓๕๕	๑๑๑,๕๐๐	๑๐๑,๖๒๕	๒๗๐	๒๐๐	๒๕๐
รวม		๕๓,๖๓๘	๓๗,๓๓๖.๕๐	๓๕,๘๒๖.๐๕	๑๙,๕๖๗,๙๒๓.๕๐	๑๒,๓๖๐,๖๗๕.๑๔	๓๒,๙๘๕,๓๐๙	364.95	๓๓๒.๒๒	๓๖๕.๙๘

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน

<u>กะหล่ำปลี</u>

ด้วยสภาพอากาศบนยอดดอยมีความเหมาะสมในการเพาะปลูกกะหล่ำปลี และมีแหล่งน้ำเพียงพอต่อการเพาะปลูก จึงทำให้ผลผลิตกะหล่ำปลีห่อตัวในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีผลผลิตที่สวยงาม เป็นที่ต้องการของตลาด และมีราคาสูงตามไปด้วย ซึ่งส่งผลให้เกษตรกรบางส่วนเข้าไปบุกรุกพื้นที่ในเขตป่า เพื่อเพาะปลูกกะหล่ำปลี และมีการใช้สารเคมีในการเพาะปลูก

จากตารางที่ ๓๕ พบว่า ในปี ๒๕๖๐ อำเภอที่มีพื้นที่ปลูกกะหล่ำปี และมีผลผลิตรวมสูงสุด คือ อำเภอปาย โดยมีพื้นที่ปลูก จำนวน ๑๒,๒๗๕ ไร่ ผลผลิตรวม จำนวน ๗๖,๓๕๒,๕๐๐ กิโลกรัม และมีผลผลิตเฉลี่ย/เนื้อที่เก็บเกี่ยว ๖,๘๖๖.๒๓ กิโลกรัมต่อไร่

ตารางที่ ๓๕ ข้อมูลพื้นที่ปลูกกะหล่ำปลีผลผลิตรวมและผลผลิตต่อไร่

ที่	อำเภอ	กะหล่ำปลี								
		พื้นที่ปลูก (ไร่)			ผลผลิตรวม(กิโลกรัม)			ผลผลิตเฉลี่ย/เนื้อที่เก็บเกี่ยว (กิโลกรัม)		
		๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐
๑	มิสเมยองสอน	๓๙๐	๘๘๐	๕๙๕	๙๗๘,๖๒๕	๑,๒๘๐,๖๗๖,๑๐	๖๙๐,๐๐๐	๒,๕๐๙.๒๙	๒,๑๑๖.๘๒	๑,๔๓๘.๒๐
๒	ขุนยวม	๑๖๔	๑๖๖	๖๒	๔๙๒,๐๐๐	๔๙๘,๐๐๐	๓๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๕๓๒.๒๖
๓	ปาย	๑๖๐	๔๙	๑๒,๒๗๕	๔๘,๐๐๐	๓๓,๓๙๙,๘๗	๗๐,๓๕๒,๕๐๐	๖๐๐	๖๘๑.๐๓	๖,๘๐๖.๒๓
๔	แม่สะเรียง	๑๒,๖๔๒.๕๐	๑๑,๑๐๙	๑,๑๘๐	๕๒,๖๘๗,๒๐๐	๖๒,๒๔๙,๙๙๐,๒๔	๓,๐๙๐,๐๐๐	๔,๕๓๙.๕๐	๖,๔๑๕.๒๑	๓,๖๕๐.๘๐
๕	แม่ลาน้อย	๖๐๐	๖๓๕	๗๒๙.๒	๒,๐๖๒,๕๐๐	๒,๐๓๙,๔๙๙	๑,๐๒๓,๐๑๐	๓,๔๙๕.๗๖	๔,๑๒๐.๒๐	๑,๔๙๙.๕๗
๖	สบเมย	๕๗๗.๒๐	๘๑๒.๒	๑๑	๖,๒๕๐,๐๐๐	๑,๗๔๐,๑๕๒	๕๘,๕๐๐	๕,๐๐๐	๒,๑๗๖.๑๙	๒,๐๗๗.๒๔
๗	ปางมะผ้า	๒๒	๑๗๕	๕๙๕	๘๗,๑๕๐	๕๑,๔๙๙,๙๘	๖๔๐,๐๐๐	๒,๖๕๙.๑๗	๒,๑๐๒.๐๕	๑,๔๓๘.๒๐
รวม		๑๘,๗๔๙.๗๐	๑๓,๖๘๘.๗๐	๑๔,๘๗๔.๒๐	๖๒,๖๐๖,๐๗๕	๖๗,๘๑๕,๐๑๗.๑๙	๘๑,๗๗๗,๐๑๐	๔,๕๖๘.๐๓	๕,๗๗๒.๘๔	๒,๗๕๙.๑๓

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน

<u>กระเทียม</u>

ด้วยจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีสภาพภูมิอากาศที่มีความเย็นกว่าปกติ อันเอื้อต่อการเพาะปลูกพืชประเภทกระเทียมได้อย่างดียิ่ง จึงทำให้ชื่อเสียงของ "กระเทียมแม่ฮ่องสอน" เป็นที่ยอมรับ และถือเป็นแหล่งผลิตกระเทียมที่มีศักยภาพสูงแห่งหนึ่ง กระเทียมจึงเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดแม่ฮ่องสอน อย่างไรก็ตามพบว่าบางปีเกษตรกรจะประสบปัญหากระเทียมล้นตลาดจนทำให้ราคาตกต่ำ ส่งผลกระทบต่อเกษตรกรผู้เพาะปลูกโดยตรง อีกทั้งเกษตรกรส่วนใหญ่ใช้ปุ๋ยและสารเคมีไม่ถูกต้อง โดยเฉพาะการใช้ปุ๋ยเพื่อเร่งการเจริญเติบโตของกระเทียม ทำให้ต้นทุนการผลิตเพิ่มสูงขึ้นและยังเกิดปัญหาเรื่องโรคระบาดสร้างความเสียหายให้กับเกษตรกรด้วย ซึ่งจังหวัดได้มีแผนในการมุ่งส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตกระเทียมที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น พร้อมปรับลดต้นทุนให้ต่ำลง และนำแปลงเข้าสู่ระบบเกษตรดีที่เหมาะสมหรือจีเอพี (GAP) เพื่อให้ผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และมีความปลอดภัยป้อนเข้าสู่ตลาด

จากตารางที่ ๓๖ พบว่า ในปี ๒๕๖๐ อำเภอที่มีพื้นที่ปลูกกระเทียม และมีผลผลิตรวมสูงสุด คือ อำเภอปาย โดยมีพื้นที่ปลูก จำนวน ๙,๑๕๖ ไร่ ผลผลิตรวม จำนวน ๓๓,๕๘๖,๘๐๐ กิโลกรัม และมีผลผลิตเฉลี่ย/เนื้อที่เก็บเกี่ยว ๓,๗๐๘.๗๙ กิโลกรัมต่อไร่

ตารางที่ ๓๖ ข้อมูลพื้นที่ปลูกกระเทียมผลผลิตรวมและผลผลิตต่อไร่

ที่	อำเภอ	กระเทียม								
		พื้นที่ปลูก (ไร่)			ผลผลิตรวม(กิโลกรัม)			ผลผลิตเฉลี่ย/เนื้อที่เก็บเกี่ยว (กิโลกรัม)		
		๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐
๑	มิสเมยองสอ	๔,๓๕๑	๔,๓๐๗.๐๐	๔,๕๖๑.๒๕	๑๒,๓๘๘,๗๓๖.๔๗	๘,๓๓๐,๒๕๔.๘๔	๑๑,๔๐๓,๑๒๕	๒,๘๕๓.๘๙	๑,๙๓๔.๑๒	๒,๕๐๐
๒	ขุนยวม	๘๐๒.๗๕	๖๕๒.๕	๑,๘๔๐.๒๕	๒,๕๐๘,๒๕๐	๑,๘๗๗,๙๔๐.๖๘	๔,๘๙๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๒,๘๗๘.๐๗	๓,๐๐๐
๓	ปาย	๗,๕๐๑	๙,๙๐๒.๐๐	๙,๑๕๖	๓๐,๐๔๗,๑๑๐	๓๗,๑๘๓,๗๓๒.๕๖	๓๓,๕๘๖,๘๐๐	๔,๐๐๕.๗๕	๓,๗๖๕.๐๖	๓,๗๐๘.๗๙
๔	แม่สะเรียง	๗๗๘	๒,๓๖๘.๐๐	๑,๕๘๑.๕๐	๒,๗๖๘,๐๐๐	๗,๒๗๙,๘๕๗.๖๘	๕,๔๑๔,๐๐๐	๓,๕๙๔.๘๑	๓,๐๗๔.๒๖	๓,๔๒๓.๓๓
๕	แม่ลาน้อย	๑,๕๒๕	๑,๑๘๐.๐๐	๑,๙๙๐	๓,๒๔๗,๕๐๐	๒,๖๑๕,๓๓๓.๖๐	๓,๗๕๙,๐๐๐	๒,๑๒๙.๕๑	๒,๒๑๕.๕๒	๑,๘๘๘.๙๕
๖	สบเมย	๕๓๗.๗๕	๘๐๓	๑,๘๗๒	๑,๖๓๓,๒๕๐	๒,๔๐๙,๐๐๐	๗,๗๓๕,๐๐๐	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๔,๓๙๔.๘๙
๗	ปางมะผ้า	๑,๐๕๒.๒๕	๑,๓๙๗.๐๐	๒,๕๓๖	๒,๙๑๑,๑๒๕	๕,๓๐๕,๗๕๐.๑๒	๘,๘๗๖,๓๐๐	๒,๗๖๖.๕๗	๓,๙๙๗.๙๖	๓,๕๐๐.๑๒
รวม		๑๖,๕๓๗.๗๕	๒๐,๖๐๙.๕๐	๒๓,๕๓๗	๕๕,๓๘๓,๙๗๓.๔๙	๖๕,๐๐๐,๘๓๙.๔๘	๗๕,๖๖๗,๒๒๕	๓,๓๕๐.๕๖	๓,๓๕๗.๙๓	๓,๒๗๓.๕๑

กาแฟ

จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีเนื้อที่ปลูกกาแฟ ประมาณ ๑๔,๒๕๔ ไร่ เป็นพื้นที่ที่ให้ผลผลิตแล้ว ๑๑,๖๔๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๖๖ มีผลผลิต(กะลา) ปีละประมาณ ๗๓๘.๘ ตัน (ข้อมูลจากทะเบียนเกษตรกร ณ วันที่ ๘ ส.ค. ๒๕๖๑) เป็นผลผลิตจากกาแฟอะราบิก้าทั้งหมด มีแหล่งผลิตในทุกอำเภอ นอกจากนั้นแม่ฮ่องสอนยังเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกกาแฟอาราบิกาที่เหมาะสม เนื่องด้วยพื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดเป็นภูเขาสูงและป่าอุดมสมบูรณ์ที่มีความสูงจากระดับน้ำทะเลตั้งแต่ ๘๐๐ เมตรขึ้นไป ดังนั้น การส่งเสริมให้มีการปลูกพืชกาแฟ ที่ไม่รบกวนพื้นที่ป่า อยู่ร่วมกันได้ในรูปแบบวนเกษตรสามารถร่วมกับไม้ยืนต้นเดิมได้ มีความยั่งยืน และมีศักยภาพที่จะพัฒนาเป็นพืชอุตสาหกรรมเกษตรได้ ประกอบกับสภาพพื้นที่ปลูกยังเป็นป่าสมบูรณ์อยู่มาก มีความหนาวเย็นที่เหมาะสมและได้รับแสงแดดไม่มาก จึงทำให้ผลผลิตกาแฟที่ได้มีคุณภาพที่ดี มีกลิ่นหอมรสละมุน จึงเป็นทางเลือกอีกทางหนึ่ง ที่จะส่งเสริมให้มีการปลูกกาแฟอาราบิกาในลักษณะดังกล่าวได้

ผลผลิตกาแฟที่ได้ ส่วนใหญ่เกษตรกรจะแปรรูปเป็นกาแฟกะลา ส่งจำหน่ายให้กับโครงการหลวง คิดเป็นร้อยละ ๙ วิสาหกิจชุมชนเพื่อรวบรวมผลผลิตจากสมาชิกจำหน่ายให้กับตลาดภายในจังหวัดและต่างจังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๔๕ (จำหน่ายเป็นกาแฟกะลา ร้อยละ ๖๐ จำหน่ายเป็นกาแฟคั่ว/คั่วบด ร้อยละ ๔๐) จำหน่ายเป็นกาแฟกะลาให้พ่อค้าต่างถิ่น/บริษัท ที่เข้ามารับซื้อถึงแหล่งผลิต ร้อยละ ๔๕.๘ การผลิตกาแฟทางเลือกที่มีรสชาติกาแฟเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว(กาแฟพิเศษ) ร้อยละ ๐.๒ (กลุ่มคลัสเตอร์กาแฟ จ.แม่ฮ่องสอน)

จากตารางที่ ๓๗ พบว่า ในปี ๒๕๖๐ อำเภอที่มีพื้นที่ปลูกกาแฟ และมีผลผลิตรวมสูงสุด คือ อำเภอแม่ลาน้อย โดยมีพื้นที่ปลูก จำนวน ๒,๖๐๕ ไร่ ผลผลิตรวมมากที่สุดที่อำเภอขุนยวม จำนวน ๘๕๐,๐๐๐ กิโลกรัม และมีผลผลิตเฉลี่ย/เนื้อที่เก็บเกี่ยว ๕,๖๖๖.๖๗ กิโลกรัมต่อไร่

ตารางที่ ๓๗ ข้อมูลพื้นที่ปลูกกาแฟผลผลิตรวมและผลผลิตต่อไร่

ที่	อำเภอ	กาแฟ								
		พื้นที่ปลูก (ไร่)			ผลผลิตรวม(กิโลกรัม)			ผลผลิตเฉลี่ย/เนื้อที่เก็บเกี่ยว (กิโลกรัม)		
		๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐
๑	มือแม่ฮ่องสอ	๑๘๙	๒๐๙	๒๐๙	๓,๙๒๖	๓,๖๔๐	๐.๐๐	๑๔๕.๔๑	๖๓.๘๖	-
๒	ขุนยวม	๗๑๑	๗๔๐	๑,๐๖๗	๗,๙๒๐	๔๘๑,๖๘๐	๘๕๐,๐๐๐	๑๑๐	๒,๔๓๒.๗๓	๕,๖๖๖.๖๗
๓	ปาย	๗๕๗	๗๔๔	๗๗๑	๔,๖๐๐	๐.๐๐	๑๒๐,๐๐๐	๙๒	-	๑,๕๐๐
๔	แม่สะเรียง	๗๙๕	๑,๐๕๕	๑,๘๓๔	๑๗๘,๒๐๐	๑๓๙,๓๕๕	๔๙,๕๐๐	๓๗๕.๑๖	๒๙๓.๓๘	๕๓.๘๐
๕	แม่ลาน้อย	๒,๔๖๕	๒,๔๖๕	๒,๖๐๕	๖๓,๖๙๐	๑๘,๙๘๐	๙๑,๘๐๐	๖๒.๐๒	๓๖๕	๘๕
๖	สบเมย	๒๕๗	๒๕๗	๔๒๒	๑๒,๖๐๔	๐.๐๐	๑๘๗,๔๕๐	๑๓๗	-	๗๘๑.๐๕
๗	ปางมะผ้า	๗๐๗	๗๐๗	๗๐๗	๕๓,๕๐๐	๓๔,๒๐๐	๗๙,๓๐๐	๒๐๕.๗๗	๒๒๘	๖๐๕.๓๔
รวม		๕,๘๘๑	๖,๑๗๗	๗,๖๑๕	๓๒๔,๔๔๐	๖๗๗,๘๕๕	๑,๓๗๘,๐๕๐	๑๖๑.๙๘	๗๒๗.๓๑	๕๒๙.๘๒

ปัญหาด้านการเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน

๑. พื้นที่ทำการเกษตรมีพื้นที่จำกัด ไม่มีเอกสารสิทธ์ ทำให้เกษตรกรขาดสิทธิประโยชน์หลายๆด้านจากทางราชการ เช่น การรับรองมาตรฐาน GAP และเกษตรอินทรีย์

๒. ด้านการคมนาคม ซึ่งระยะทางห่างไกลคมนาคมขนส่งลำบาก ทำให้ต้นทุนค่าใช้จ่ายสูง

๓. ผลผลิตต่อไร่ของเกษตรกรต่ำ เนื่องจาก ขาดการพัฒนาปรับปรุงพันธุ์ ปัญหาโรคแมลง และขาดเทคโนโลยีด้านการจัดการ

๔. ช่องทางการกระจายสินค้า การตลาดสินค้าเกษตรมีค่อนข้างน้อยไม่คล่องตัว ขาดการเชื่อมโยงระหว่างจังหวัด ประเทศหรือเชื่อมโยงน้อย

๕. ผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรยังไม่หลากหลาย ขาดการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ให้ทันสมัยเป็นที่ต้องการของตลาด

๖. บริบทพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ส่งผลให้เกิดปัญหาจากภัยธรรมชาติ ได้แก่ น้ำท่วม น้ำหลาก ภัยแล้ง โรคและแมลง

๗. เกษตรกรขาดการรวมกลุ่ม เชื่อมโยงเครือข่ายให้เข้มแข็ง

แนวทางการพัฒนาด้านการเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน พ.ศ.๒๕๖๑

๑. ส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกรของเกษตรกร พร้อมกับเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน ได้แก่ การใช้พันธุ์ดี ลดการใช้สารเคมี การจัดการผลผลิต มาตรฐานการผลิต (เกษตรปลอดภัย,GAP,เกษตรอินทรีย์) เพื่อพัฒนาขีดความสามารถของสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน เตรียมพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

๒. ส่งเสริมการจัดการเกษตรตามรูปแบบเกษตรแปลงใหญ่ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการด้านการผลิตของเกษตรกรและการดำเนินงานบูรณาการของหน่วยงานภาครัฐ เชื่อมโยงการทำงานกับศูนย์เรียนรู้ทางการเกษตรอื่นๆ เช่น ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน

๓. ส่งเสริมและพัฒนาการใช้เทคโนโลยีการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร เช่น การแปรรูปผลิตภัณฑ์ พัฒนาบรรจุภัณฑ์ พัฒนาผลิตภัณฑ์ สร้างแบรนด์สินค้า ให้มีคุณภาพและสร้างความมั่นใจปลอดภัยต่อผู้บริโภค ในด้านสุขภาพ อนามัย (อย.,ฮาลาล,GMP) พัฒนาสินค้าจากวิสาหกิจชุมชนสู่สินค้า OTOP ,ของฝากที่ระลึกของจังหวัด

๔. พัฒนาพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ มีศักยภาพในการพัฒนาของจังหวัดอย่างครบวงจร เช่น ไม้ผลเมืองหนาว(กาแฟ ไม้ผลอื่นๆ) ถั่วเหลือง ถั่วลิสง งา กะหล่ำปลี พริกกะเหรี่ยง เป็นต้น ตั้งแต่พัฒนาส่งเสริมด้านการปลูก จนถึงเก็บเกี่ยวแปรรูปพัฒนาผลิตภัณฑ์จากการเกษตร รวมถึงการตลาด โดยการร่วมมือจากทุกภาคส่วน

๕. มีการจัดการด้านผลผลิตของเกษตรกร การตลาด จำหน่ายผลผลิตของเกษตรกรเพื่อกระจายผลผลิตของเกษตรกร เชื่อมโยงด้านการตลาดให้สินค้าเกษตร โดยมีการบูรณาการในหน่วยงานปลายน้ำที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พัฒนาชุมชนจังหวัด พาณิชย์จังหวัด สหกรณ์จังหวัด ประชาสัมพันธ์จังหวัด

๖. เพิ่มประสิทธิภาพการส่งเสริมการเกษตรโดยใช้ Smart Officer และ Smart Office ได้แก่ ใช้ระบบส่งเสริมการเกษตร MRCF ,ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร พัฒนาโดยมีเกษตรกรเป็นศูนย์กลาง มองภาพรวม “พื้นที่-คน-สินค้า”

๗. พัฒนาเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer , Young Smart Farmer มีความรู้ความสามารถในการผลิตการบริหารจัดการและการตลาด ใช้เทคโนโลยีที่เหมาสมสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ เพื่อเป็นเกษตรกรต้นแบบและสามารถถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรรายอื่นๆ

๘. ส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกร ทั้งกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน พัฒนาการรวมกลุ่มให้เข้มแข็งบริหารจัดการเพิ่มอำนาจการต่อรอง สร้างเครือข่ายองค์กรเกษตรกรเชื่อมโยงและสนับสนุนกับผู้ประกอบการ

๙. นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาถ่ายทอดความรู้ส่งเสริมให้เกษตรกรปฏิบัติ เพื่อความยั่งยืนตามแนวทางพระราชดำริ ให้เป็นพื้นฐานของการพัฒนาภาคการเกษตร

๑๐. ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เชิงนิเวศ เพื่อสร้างรายได้แก่เกษตรกร ชุมชนและท้องถิ่น

๑๑. ส่งเสริมให้มีการใช้สื่อ ประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตร ผลิตภัณฑ์ แหล่งท่องเที่ยวด้านการเกษตรที่สร้างชื่อเสียงของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายของผู้บริโภค ประชาชนทั่วไป และประเทศ

๑๒. บูรณาการเชื่อมโยงการพัฒนาด้านการเกษตรระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน

๑๓. จัดทำแผนพัฒนาการเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอนเพื่อให้มีแนวทางในการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ กระทรวง กรม กลุ่มจังหวัดและจังหวัด

<u>สรุปข้อมูลด้านการเลี้ยงสัตว์</u>

สภาพโดยทั่วไปของการเลี้ยงสัตว์ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ส่วนใหญ่เลี้ยงไว้เพื่อใช้บริโภคในครัวเรือนและใช้แรงงานเท่านั้นเหลือจากการบริโภคจึงจำหน่าย ลักษณะการเลี้ยงพึ่งพาอาหารตามธรรมชาติเป็นหลักถึงแม้ส่วนราชการจะส่งเสริมให้เลี้ยงเพื่อจำหน่ายก็ตามแต่เนื่องจากจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีข้อจำกัดของสภาพพื้นที่และการคมนาคมขนส่งที่ยังไม่เอื้ออำนวย

จากข้อมูลจำนวนสัตว์เลี้ยงของจังหวัดแม่ฮ่องสอนปี ๒๕๖๑ พบว่า มีการเลี้ยงไก่มากที่สุด รองลงมาคือ โคเนื้อ สุกร กระบือ เป็ด แพะ และแกะ ตามลำดับ ซึ่งโดยเฉพาะไก่ โค และสุกรที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากการส่งเสริมการเลี้ยงไก่และสุกรของโครงการตามแผนพัฒนาจังหวัด ทำให้มีแหล่งวัตถุดิบประเภทเนื้อสัตว์เพียงพอในการบริโภคภายในจังหวัด และยังสามารถจำหน่ายออกไปยังจังหวัดใกล้เคียง ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น จึงควรสนับสนุนการเลี้ยงสัตว์ให้แก่เกษตรกรอย่างต่อเนื่องต่อไป

ตารางที่ ๓๘ จำนวนสัตว์เลี้ยงของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๑

ปี	จำนวนสัตว์เลี้ยง (ตัว)						
	ไก่	เป็ด	สุกร	แพะ	แกะ	โค	กระบือ
๒๕๕๙	๓๒๓,๒๘๕	๕,๕๗๘	๒๓,๗๐๐	๘๘๙	-	๓๑,๘๐๗	๑๕,๔๒๖
๒๕๖๐	๔๘๐,๓๑๑	๗,๔๐๒	๔๐,๒๘๓	๑,๓๗๖	๓๓	๔๖,๑๐๐	๒๔,๑๕๒
๒๕๖๑	๕๕๕,๒๖๕	๘,๙๐๔	๔๑,๑๓๖	๒,๑๓๔	๕๓	๖๐,๑๓๔	๒๙,๙๖๑

ที่มา:สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดแม่ฮ่องสอน

<u>ด้านอุตสาหกรรม</u>

ภาคอุตสาหกรรมของจังหวัดแม่ฮ่องสอนส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็ก มีจำนวนไม่มากนัก และยังไม่สอดคล้องกับความต้องการในพื้นที่ ทำให้การลงทุนในภาคอุตสาหกรรมไม่เติบโต เนื่องมาจากจังหวัดแม่ฮ่องสอน สภาพภูมิประเทศส่วนใหญ่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และเขตป่าอนุรักษ์ ประกอบกับเส้นทางคมนาคมทางบกมีลักษณะที่คดเคี้ยวผ่านภูเขาสูงชันและหุบเขา ทำให้การขนส่งค่อนข้างลำบากและใช้เวลามากส่งผลให้ต้นทุนสินค้ามีราคาสูง นอกจากนั้นจังหวัดแม่ฮ่องสอนยังขาดปัจจัยเอื้อต่อการลงทุน อาทิ สิทธิประโยชน์ในการลงทุน สิทธิ์ในที่ดินทำกิน หรือการพัฒนาโครงข่ายเส้นทางคมนาคมซึ่งอุปสรรคดังกล่าว จึงทำให้จังหวัดแม่ฮ่องสอนไม่สามารถดึงดูดความสนใจของนักลงทุนจากภาคอุตสาหกรรมเข้ามาลงทุนในพื้นที่

ตารางที่ ๓๙ สถิติจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่ได้รับอนุญาต

ประเภท / ปี	๒๕๕๙ (๑ ม.ค.๕๗ – ๓๑ ธ.ค.๕๗)			๒๕๖๐ (๑ ม.ค.๕๘ – ๓๑ ธ.ค.๕๘)			๒๕๖๑ (๑ ม.ค.๕๙ - ๓๑ ก.ค.๕๙)		
	จำนวนโรงงาน	เงินทุน (ล้านบาท)	จำนวนคนงาน	จำนวนโรงงาน	เงินทุน (ล้านบาท)	จำนวนคนงาน	จำนวนโรงงาน	เงินทุน (ล้านบาท)	จำนวนคนงาน
ประกอบกิจการ	๑๐๖	๑,๐๙๗.๖๐๘๑	๙๖๑	๑๑๗	๑,๑๘๑.๗๙๘๑	๑,๐๓๐	๑๒๖	๑,๒๓๕.๖๖๘๑	๑,๑๑๙

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดแม่ฮ่องสอน

จากตาราง จะเห็นได้ว่าการลงทุนในปี ๒๕๖๑ มีมูลค่าการลงทุนเพิ่มขึ้น จากปี ๒๕๕๗ ในช่วงเวลาเดียวกัน คิดเป็นร้อยละ ๘๐ ส่วนใหญ่เป็นโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการ ร่อน คัดขนาดกรวดทราย เนื่องจากกิจการก่อสร้างในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนส่งสัญญาณการเติบโต โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากคำสั่งซื้อที่เพิ่มขึ้นความต้องการสินค้าจากชายแดนที่สูงขึ้น ประกอบกับนโยบายการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาล ทำให้มียอดสั่งซื้อเพิ่มขึ้น แต่ในปี ๒๕๕๙ (๑ ม.ค.๕๙ - ๓๑ ก.ค.๕๙) พบว่า มีจำนวนโรงงานเพิ่มเพียงรายเดียว

ทั้งนี้ได้คาดการณ์ว่า อุตสาหกรรมอื่นๆ เช่น ร่อน คัด แยก กรวด ทราย มีปัจจัยสนับสนุนจากคำสั่งซื้อที่เพิ่มขึ้นจากความต้องการของผู้ประกอบการชายแดน ประกอบกับจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีการปรับปรุงซ่อมแซมเส้นทางคมนาคม ทำให้อุตสาหกรรมอื่นๆ มีการลงทุนเพิ่มขึ้น นอกจากนั้นผู้ประกอบกิจการซ่อมรถยนต์มีความสนใจและมีแนวโน้มที่จะขออนุญาตประกอบกิจการต่อทางราชการ

<u>ด้านการท่องเที่ยว</u>

จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีความโดดเด่นในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ โดยมีทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ทั้งป่าไม้ ภูเขา น้ำตกที่อุดมสมบูรณ์ สวยงาม รวมทั้งมีทุนทางวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นและกลุ่มชาติพันธุ์ที่หลากหลาย ลักษณะเฉพาะทางกายภาพของเมืองในหุบเขาที่มีบรรยากาศเงียบสงบ เหมาะแก่การพักผ่อน ยังเป็นจุดขายทางการท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัด อย่างไรก็ตามฤดูกาลท่องเที่ยวของจังหวัดอยู่ในช่วงฤดูหนาว ราวเดือนตุลาคม-กุมภาพันธ์ของทุกปี ช่วงนอกฤดูกาลท่องเที่ยว จังหวัดได้จัดกิจกรรมกระตุ้นการท่องเที่ยวต่อเนื่องตลอดปี

สถานการณ์ท่องเที่ยวปี ๒๕๕๘ มีนักท่องเที่ยวมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวประมาณ ๗๙๙,๖๐๗ คน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ๓.๙๐% มีรายได้จากการท่องเที่ยวประมาณ ๓,๗๙๑.๖๙ ล้านบาท โดยอำเภอปายมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาคิดเป็น ๖๗.๒% ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด ปัจจัยเชิงบวกมาจากจำนวนนักท่องเที่ยวจากกาประเทศจีนมีอัตราเพิ่มขึ้นแบบก้าวกระโดดจากการที่กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวจีนทะลักเข้ามาในพื้นที่อำเภอปายตามกระแสการรีวิวการท่องเที่ยว ปี ๒๕๕๙ มีนักท่องเที่ยวมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวประมาณ ๘๓๒,๒๐๙ คน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ๔.๐๘% มีรายได้จากการท่องเที่ยวประมาณ ๓,๙๘๑.๙๗ ล้านบาท เพิ่มขึ้น ๕.๐๒% ปัจจัยเชิงบวกมาจากกระแสที่ดีบนสื่อออนไลน์ผ่านการนำบล็อกเกอร์และเดินทางรีวิวเส้นทางและกิจกรรมท่องเที่ยวเพื่อนำเสนอประสบการณ์และคุณค่าของการเดินทางมาสัมผัสเสน่ห์วิถีท้องถิ่น และสายการบินบางกอกแอร์เวย์เปิดเส้นทางบินเชียงใหม่ – แม่ฮ่องสอน โดยเล็งเห็นศักยภาพการเติบโตด้านการท่องเที่ยวจากความต้องการเดินทางเข้ามาในพื้นที่ และเพื่อเชื่อมโยงสู่ตลาดโลกผ่านสายการบินพันธมิตร ปี ๒๕๖๐ มีนักท่องเที่ยวมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวประมาณ ๘๕๙,๒๕๕ คน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ๒.๗๒% มีรายได้จากการท่องเที่ยวประมาณ ๔,๑๔๕.๔๙ ล้านบาท เพิ่มขึ้น ๔.๖๑% ปัจจัยเชิงบวกมากจากแนวโน้มการเดินทางท่องเที่ยวของกลุ่มเจนวายมายังจังหวัดแม่ฮ่องสอนเพิ่มมากขึ้น ภาคส่วนราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน เข้ามามีบทบาทส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน รวมถึงการส่งเสริมด้านการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลการท่องเที่ยวโดยชุมชนแม่ฮ่องสอน ให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายมากยิ่งขึ้น และการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์งานประเพณีในพื้นที่ เช่น ประเพณีปอยส่างลอง และปอยเหลินสิบเอ็ด ปี ๒๕๖๑ (มกราคม – กรกฎาคม ๒๕๖๑) มีนักท่องเที่ยวมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวประมาณ ๕๔๕,๐๙๓ คน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ๓.๐๙% มีรายได้จากการท่องเที่ยวประมาณ ๒,๗๙๓.๑๓ ล้านบาท เพิ่มขึ้น ๖.๐๑% โดยมีปัจจัยเชิงบวกจากการลงพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนของนายกรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เมื่อวันที่ ๑๗ มรกาคม ๒๕๖๑ มีข้อสั่งการให้ส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองรอง พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน และให้สายการบินนกแอร์ บินตรงเข้าสู่จังหวัด

แม่ฮ่องสอน เส้นทางกรุงเทพฯ – แม่ฮ่องสอน จำนวน ๓ เที่ยวบินต่อสัปดาห์ ซึ่งส่งผลให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้าสู่จังหวัดแม่ฮ่องสอนง่ายยิ่งขึ้น และสามารถเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวให้กับจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตารางที่ ๔๐ แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้การท่องเที่ยวของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ปี ๒๕๕๔-๒๕๖๑

รายการ	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑
จำนวนผู้เยี่ยมเยียน	๗๙๙,๖๐๗	๘๓๒,๒๐๙	๘๕๙,๒๕๕	๕๔๕,๐๙๓ (ม.ค.-ก.ค. ๖๑)
จำนวนรายได้จากการท่องเที่ยว(ล้านบาท)	๓,๗๙๑.๖๙	๓,๙๘๑.๙๗	๔,๑๔๕.๔๙	๒,๗๙๓.๑๓ (ม.ค.-ก.ค. ๖๑)

ที่มา : กรมการท่องเที่ยว/ททท

จุดการท่องเที่ยวสำคัญๆ ของจังหวัด ประกอบด้วย ๓ พื้นที่หลัก ได้แก่

(๑) อำเภอปาย มีลักษณะเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ วิถีชาวบ้าน ผสมกับแหล่งบันเทิงแสงสีสมัยใหม่ เคยเป็นสถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยมของผู้ชื่นชอบธรรมชาติและวิถีพื้นบ้านในอดีตมาหลายปี แต่ขณะนี้ ความนิยมดังกล่าวย้ายไปแหล่งใหม่ เช่น เชียงคาน จังหวัดเลย จังหวัดและภาคธุรกิจการท่องเที่ยวในพื้นที่จึงพยายามในการสร้างกิจกรรมดึงดูดนักท่องเที่ยวกลุ่มใหม่ๆ เช่น การจัดงานเทศกาลดนตรีที่หลากหลายการแข่งขันไตรกีฬา เป็นต้น

(๒) อำเภอเมือง มีลักษณะเป็นเมืองขนาดเล็กในหุบเขา ที่เงียบสงบ มีวิถีการดำเนินชีวิตที่ใกล้เคียงกับกระแส slow life เช่น ปางอุ๋ง บ้านรักไทย บ้านรวมไทย มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงศาสนาที่สำคัญสวยงามด้วยสถาปัตยกรรมไทใหญ่หลายแห่ง เช่นวัดพระธาตุดอยกองมู วัดจองคำ วัดจองกลาง วัดดอนเจดีย์ วัดหัวเวียง วัดพระนอน วัดก่ำก่อ วัดปางล้อ และวัดกลางทุ่ง เป็นต้น และมีชุมชุมชนที่แสดงถึงวิถีชีวิตไทใหญ่ เช่น ชุมชนบ้านผาบ่อง ชุมชนบ้านปางหมู และศูนย์ไทใหญ่ศึกษาเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน รวมถึงมีพิพิธภัณฑ์มีชีวิตที่เป็นศูนย์กลางแนะนำการเที่ยวชมเมืองแม่ฮ่องสอน ตลอดจนการท่องเที่ยวในโครงการพระราชดำริ เช่น ศูนย์บริการและพัฒนาลุ่มน้ำปายตามพระราชดำริศูนย์บริการและพัฒนาที่สูงปางตองตามพระราชดำริ และศูนย์ศิลปาชีพฯ

(๓) อำเภอแม่สะเรียง มีลักษณะเป็นเมืองขนาดเล็ก ที่กลมกลืนกับบรรยากาศทางธรรมชาติที่สวยงาม และมีวัดพระธาตุ ๔ จอม ที่สำคัญคู่บ้านคู่เมืองของอำเภอแม่สะเรียง คือ พระธาตุจอมกิตติ พระธาตุจอมทอง พระธาตุจอมแจ้ง และพระธาตุจอมมอญ ซึ่งมีลักษณะเป็นศิลปกรรมล้านนา และเดิมเคยเป็นเมืองเศรษฐกิจสำคัญรองจากตัวเมืองแม่ฮ่องสอน แต่ระยะหลังมีบทบาทความสำคัญลดลงและนักท่องเที่ยวสามารถท่องเที่ยวชมธรรมชาติที่สวยงาม ณ แม่น้ำสาละวิน และแม่น้ำเงา หรือจะเลือกท่องเที่ยวเชิงผจญภัยโดยการล่องแก่งแม่น้ำทั้งสองสายได้ที่อำเภอสบเมย

เส้นทางหลักถนนทางหลวงหมายเลข ๑๐๘ จากเชียงใหม่ - ฮอด เข้าเมืองแม่ฮ่องสอน จำนวน ๑,๘๖๔ โค้ง เป็นเส้นทางท้าทายสำหรับนักท่องเที่ยวที่ชื่นชอบการเดินทาง มีแหล่งท่องเที่ยวระหว่างทางที่น่าสนใจ เช่น ทุ่งดอกบัวตองบ้านแม่เหาะ ถ้ำแก้วโกมล แหล่งท่องเที่ยวชุมชนเชิงเกษตรที่น่าสนใจ อาทิ บ้านห้วยห้อม (วนเกษตร กาแฟ ผ้าขนแกะ) ทุ่งดอกบัวตองดอยแม่อูคอ อนุสรณ์สถานพิพิธภัณฑ์ไทย -ญี่ปุ่น วัดต่อแพ และเส้นทางหลวงหมายเลข ๑๐๙๕ จาก เชียงใหม่ - แม่แตง -ปาย แม่ฮ่องสอน ระหว่างเส้นทางคมนาคมสายหลักที่เชื่อมระหว่างอำเภอ ยังมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวิถีชีวิตที่สวยงามอีกหลายแห่ง อาทิ ห้วยน้ำดัง สะพานประวัติศาสตร์ปาย ปางอุ๋ง ซูตองเป้ บ้านรักไทย (หมู่บ้านชาวจีนยูนนาน) นอกจากนี้ยังมีเส้นทางท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงเมียนมาผ่านจุดผ่อนปรนการค้าชายแดน และเส้นทางลงใต้ผ่านแม่สะเรียง-

พบพระ-ตาก ซึ่งเป็น scenic road เป็นเส้นทางท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในอนาคตของฝากและสินค้าที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยว นอกจากผลิตภัณฑ์ชุมชนแปรรูปจากถั่วและงา ยังพบว่าเสื้อยืดสกรีนลาย แม่เหล็กติดตู้เย็น ผ้าทอพื้นเมือง เสื้อผ้าชาวเขา และงานฝีมือพวกกระเป๋าปัก/เศษผ้า งานเพ้นท์ พวงกุญแจ ซึ่งมีความคล้ายคลึงกับสินค้าในหลายจังหวัดภาคเหนือตอนบน

ปัญหาการท่องเที่ยวที่สำคัญ พบว่า ฤดูกาลท่องเที่ยวที่จำกัดในช่วงฤดูหนาว (ระหว่างเดือนตุลาคม - เดือนกุมภาพันธุ์) ทำให้ไม่สามารถสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวได้อย่างสม่ำเสมอได้ตลอดปี การกระจายรายได้สู่ชุมชนยังไม่มีความชัดเจน แหล่งท่องเที่ยวหลายแห่งเสื่อมโทรม โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น เส้นทางเข้าแหล่งท่องเที่ยว ห้องน้ำ ยังไม่ได้มาตรฐาน ขาดผู้ดูแลรับผิดชอบต่อเนื่อง และพื้นที่บางแห่งอยู่ในเขตป่าอนุรักษ์ และเขตป่าสงวนแห่งชาติ จึงเป็นข้อจำกัดทางกฎหมายในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว อีกทั้งการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกยังมีน้อย ขาดเอกลักษณ์และความน่าสนใจ มีการเข้ามาของผู้ประกอบการต่างถิ่นในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวสำคัญ ในขณะผู้อยู่อาศัยเดิมย้ายออก ส่งผลต่อการรักษาสืบทอดวิถีชีวิตท้องถิ่นอย่างแท้จริงตลอดจนขาดการบอกเล่าเรื่องราวความเป็นมาของสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแห่ง ซึ่งส่วนราชการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรตระหนักและให้ความสำคัญในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว นอกจากนี้ ต้องมีการส่งเสริมการตลาดในกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพและมีกำลังซื้อสูง ซึ่งจังหวัดจะต้องพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยว และแก้ไขปัญหาด้านการท่องเที่ยวต่อไป

อย่างไรก็ตาม การท่องเที่ยวแม่ฮ่องสอนยังมีศักยภาพสูงที่จะดึงดูดให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศได้เดินทางมาท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นทุกปี ซึ่งจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีแนวทางในการพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดในเชิงนิเวศ วิถีชีวิตวัฒนธรรม สุขภาพ และเกษตรปลอดภัย เพื่อดึงดูดให้นักเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวจังหวัดแม่ฮ่องสอนตลอดทั้งปี โดยเฉพาะเน้นจุดขายในด้านวัฒนธรรมและธรรมชาติ ซึ่งมีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจหลายแห่ง รวมทั้งถึงการท่องเที่ยวในโครงการพระราชดำริ เพื่อให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน จำเป็นต้องสร้างรูปแบบการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม การสร้างความชัดเจนของตลาดท่องเที่ยวแม่ฮ่องสอนที่เน้นแนววิถีชีวิต/วัฒนธรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และกิจกรรมด้านกีฬาที่ท้าทาย เช่น การแข่งขันไตรกีฬา เป็นต้น เน้นความหลากหลายของการจัดรูปแบบกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวให้มีเป็นประจำทุกเดือน โดยเฉพาะควรเน้นตลาดนักท่องเที่ยวในทวีปยุโรป อเมริกา และประเทศจีน ตลอดจนสร้างความเข้าใจให้ชุมชนตระหนักถึงความร่วมมือในการรักษาวิถีวัฒนธรรมพื้นบ้านเพื่อดึงดูดการท่องเที่ยว ควบคู่ไปกับการสร้างอาชีพและรายได้ให้กับชุมชน ทั้งในมิติของรายได้ครัวเรือนและตัวชี้วัดรายได้การท่องเที่ยวของจังหวัด

<u>ด้านการค้าชายแดน</u>

ปัจจุบันจังหวัดแม่ฮ่องสอนยังไม่มีด่านถาวร มีเพียงจุดผ่อนปรนทางการค้า ๕ แห่งที่กฎหมายอนุมัติให้มีการค้าสินค้า ได้แก่ ๑) ด่านห้วยต้นนุ่น อำเภอขุนยวม-บ้านน้ำมาง รัฐคะยา ๒) ด่านห้วยผึ้ง อำเภอเมือง-บ้านนามน รัฐฉาน ๓) ด่านน้ำเพียงดิน อำเภอเมือง-บ้านใหม่ รัฐคะยา ๔) ด่านเสาหิน อำเภอแม่สะเรียง -บ้านห้วยทราย รัฐคะยา และ ๕) ด่านแม่สามแลบ อำเภอสบเมย - จังหวัดผาปูน รัฐกะเหรี่ยง ซึ่งฝ่ายไทยโดยจังหวัดแม่ฮ่องสอนกำหนดให้สามารถแลกเปลี่ยนสินค้าเล็กๆน้อยๆ ที่จำเป็นในการอุปโภค- บริโภคในชีวิตประจำวัน และเป็นสินค้าไม่ต้องห้ามตามกฎหมายอื่นใดได้ภายในบริเวณตลาดนัดเพื่อการค้าห่างจากแนวพรมแดนประมาณ ๒กิโลเมตร ระหว่างเวลาตั้งแต่ ๐๘.๐๐-๑๖.๐๐น. (เวลาประเทศไทย) ของทุกวันซึ่งจะมีป้ายประกาศ “สิ้นสุดเขตผ่อนปรนการค้าเข้ามาในประเทศไทย” ติดตั้งให้ทราบอย่างชัดเจนข้อกำหนดดังกล่าวจำกัดขอบเขตการเดินทางของพ่อค้าเมียนมา ทำให้การค้าเป็นไปในวงจำกัด เพราะสินค้าอุปโภคบริโภคที่

จำเป็นและต้องการอยู่ในเขตเมือง และขณะนี้เมียนมาได้เปิดประเทศแล้ว ได้เพิ่มช่องทางการค้าของเมียนมา ทำให้เมียนมามีทางเลือกมากขึ้น การพึ่งพากับสินค้าไทยมีแนวโน้มลดลงซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการค้าชายแดนจังหวัดแม่ฮ่องสอน หากไม่มีทิศทางของแผนงานยุทธศาสตร์การพัฒนาร่วมกับเมียนมาที่ชัดเจนสินค้าที่ผ่านด่านชายแดนในจังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็นในชีวิตประจำวันและมีไม่หลากหลายตราสินค้า เป็นสินค้านำมาจากเชียงใหม่และกรุงเทพฯ หรือจังหวัดอื่น รวมถึงต่างประเทศเช่น เครื่องยนต์มือสองและรถจักรยานยนต์มือสองจากญี่ปุ่น ผ่านท่าเรือแหลมฉบัง โดยผู้ประกอบการค้าชายแดนจังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นผู้ประกอบการขนาดเล็ก ที่เป็นผู้ดำเนินการส่งออกทั้งรูปแบบผ่านพิธีการศุลกากรและไม่ผ่านพิธีการศุลกากร การค้าชายแดนดำเนินการมานานแล้วเริ่มจากระบบการค้าท้องถิ่นการข้ามไปมาหาสู่กัน และได้พัฒนาจนถึงระดับการค้าที่ผ่านระบบศุลกากร โดยบทบาทของจังหวัดแม่ฮ่องสอน คือ เป็นจังหวัดกระจายสินค้า ในจังหวัดแม่ฮ่องสอนไม่มีโรงงานอุตสาหกรรมที่ผลิตสินค้าเพื่อการส่งออก เนื่องจากข้อจำกัดด้านระยะทาง เงินทุน ความเชี่ยวชาญ และแรงงาน แต่เมื่อพิจารณาด้านทำเลที่ตั้ง ประสบการณ์การค้ากับเมียนมาที่ชำนาญและยาวนาน ความโดดเด่นเฉพาะในการเจรจาและทำการค้าผ่านชนกลุ่มน้อยของเมียนมา และความใกล้ชิดด้านเครือญาติ วัฒนธรรม และภาษาระหว่างจังหวัดแม่ฮ่องสอนกับเมียนมาจึงเป็นศักยภาพการค้าชายแดนของจังหวัดแม่ฮ่องสอนที่จะเปิดโอกาสเข้าสู่ตลาดเมียนมาได้ บนพื้นฐานบทบาทการเป็นศูนย์กลางการกระจายสินค้าและประตูสู่ตะวันตก

จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีความประสงค์ชัดเจนในการผลักดันยกระดับจุดผ่อนปรนห้วยต้นนุ่น อำเภอขุนยวม ให้เป็นจุดผ่านแดนถาวร เนื่องจากเป็นเส้นทางที่ใกล้ที่สุดในการเชื่อมต่อไปยังเมืองหลวงเนปิดอร์ ระยะทางเพียง ๒๒๐ กม. และเมืองหลักที่มีศักยภาพด้านการค้าของสหภาพเมียนมา อีกทั้งพื้นที่นี้ไม่มีปัญหาการสู้รบภายในประเทศเมียนมา และอยู่ในความดูแลของกองกำลังทหารเมียนมาโดยตรง ความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นฝ่ายไทยและเมียนมาเป็นไปด้วยดี อย่างไรก็ตามยังมีปัญหาเรื่อง เส้นทางคมนาคมขนส่งสินค้าที่เชื่องโยงฝั่งไทย ไปยังจุดผ่อนปรนทางการค้าทั้งหมดมีสภาพชำรุดทรุดโทรม เป็นข้อจำกัดสำคัญต่อการคมนาคมและขนส่งสินค้าระหว่างจังหวัดแม่ฮ่องสอนกับเมืองใหญ่ของสหภาพเมียนมา รวมทั้งการขนส่งสินค้าภายในประเทศ โดยเฉพาะจากเชียงใหม่-แม่ฮ่องสอน เส้นทางมีสภาพคดเคี้ยวไม่เหมาะสมต่อการขนส่งสินค้าโดยรถบรรทุกขนาดใหญ่ รวมทั้งปัญหาการใช้พื้นที่เนื่องจากพื้นที่บริเวณจุดผ่านแดนต่างๆ บางส่วนอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ หรือเขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่า ทำให้การพัฒนาพื้นที่เพื่อรองรับการขยายตัวของการค้าชายแดนไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มที่

ศักยภาพและโอกาสการพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอนและด่านชายแดนเป็นประตูการค้าสู่ตะวันตก สามารถสรุปได้ ดังนี้

(๑) เส้นทางขนส่งสินค้าจากด่านชายแดนแม่ฮ่องสอนสู่เมียนมาเมื่อวิเคราะห์ด้านสภาพเส้นทางในเมียนมา พบว่า การขนส่งสินค้าจากจังหวัดแม่ฮ่องสอนผ่านด่านชายแดนเมียนมาไปสู่ตลาดตอนใน โดยสภาพเส้นทางฝั่งเมียนมาเมื่อออกจากจุดชายแดนจังหวัดแม่ฮ่องสอนยังไม่มีความพร้อมในการรองรับการเป็นเส้นทางการค้าระหว่างประเทศสภาพเส้นทางเป็นหลุมบ่อ คดเคี้ยวตามไหล่เขา ชุมชนตั้งกระจายเป็นหย่อมๆบนเส้นทาง โดยแบ่งกลุ่มเส้นทางการกระจายสินค้าจากด่านชายแดนจังหวัดแม่ฮ่องสอนไปตลาดเมียนมาได้ ๓กลุ่ม จาก ๕ด่านชายแดน คือกลุ่มที่ ๑) ด่านห้วยต้นนุ่น ด่านเสาหิน และด่านแม่สามแลบ ออกจากจังหวัดแม่ฮ่องสอนคนละจุดและเมื่อเข้าสู่เมียนมา จะไปรวมกันที่จุดเดียวกันคือ บ้านผาซอง อำเภอบอลาแค และเข้าเมืองลอยก่อ โดยเส้นทางที่ออกจากด่านห้วยต้นนุ่นมีความสะดวกมากที่สุด วิ่งบนพื้นที่ราบ และมีความปลอดภัยบนเส้นทางในขณะที่เส้นทางที่ออกจากด่านเสาหินและด่านแม่สามแลบ ยังมีปัญหาและอุปสรรคจากสภาพเส้นทางที่ยังเป็นหลุมบ่อ และขึ้นลงภูเขา ซึ่งมีความไม่สะดวกในการขนส่งสินค้าและสินค้าอาจได้รับ

ความเสียหายขณะที่ขนส่ง กลุ่มที่ ๒) ด่านน้ำเพียงดินเข้าสู่เมืองลอยก่อ รัฐคะยากลุ่มที่ ๓) ด่านห้วยผึ้งเข้าสู่พื้นที่รัฐฉานและเมืองตองยี รัฐฉาน

การวางแผนการขยายตลาดการค้าชายแดนของจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยมีตลาดเมียนมาเป็นตลาดหลักของจังหวัดแม่ฮ่องสอน สำหรับการก้าวเดินเรื่องการค้าชายแดนลำดับต่อไป คือ การจับมือกับเมียนมาเพื่อไปตลาดประเทศที่สาม ได้แก่ อินเดีย (๑.๒พันล้านคน มีจำนวนประชากรมากอันดับ ๒ ของโลกรองจากจีน)บังกลาเทศ (๑๖๕ล้านคน) และปากีสถาน (๒๐๐ล้านคน เป็นตลาดมุสลิมที่ใหญ่อันดับ ๒ของโลก รองจากอินโดนีเซียที่มีประชากร ๒๔๐ ล้านคน) รวมถึงตลาดโลกผ่านท่าเรือที่เมืองทันเว และลำดับต่อไปในการก้าวเดินระยะยาว คือ การไปสู่ตลาดเอเชียกลางและยุโรปต่อไป

(๒) การคาดการณ์มูลค่าการค้าชายแดนจังหวัดแม่ฮ่องสอนจากงานวิจัย เรื่อง การพัฒนาศักยภาพการค้าชายแดนจังหวัดแม่ฮ่องสอนเพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) โดยศูนย์บริการวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ ปี ๒๕๕๕ ในระยะ ๓๐ปี ระหว่างปี ๒๕๕๕-๒๕๘๕โดยใช้ฐานข้อมูลการค้าชายแดนของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ๕ปี คือ ช่วงปี ๒๕๕๐-๒๕๕๔และใช้วิธีการคาดการณ์ด้วย Linear พบว่ามูลค่าการค้าชายแดนจังหวัดแม่ฮ่องสอนเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ ๐.๓๓ต่อปี มีมูลค่าการส่งออกสูงกว่าการนำเข้าประมาณ ๕เท่า โดยมูลค่าการค้าชายแดนจะเพิ่มขึ้นอย่างไม่สูงมากในช่วงปี ๒๕๕๕-๒๕๗๕และหลังจากปี ๒๕๗๕มูลค่าการค้าชายแดนจะทวีเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด โดยปี ๒๕๕๕มูลค่าการค้าชายแดนจังหวัดแม่ฮ่องสอนจะประมาณ ๓๙๘ล้านบาท และในอนาคตระยะ ๕ปี (ปี ๒๕๖๐) มูลค่าการค้าชายแดนประมาณ ๑,๖๕๕ล้านบาท ในอนาคตระยะ ๑๐ปี (ปี ๒๕๖๕) มูลค่าการค้าชายแดนประมาณ ๖,๘๘๖ล้านบาทในอนาคตระยะ ๑๕ปี (ปี ๒๕๗๐) มูลค่าการค้าชายแดนประมาณ ๒๘,๖๕๓ล้านบาท ในอนาคตระยะ ๒๐ปี (ปี ๒๕๗๕) มูลค่าการค้าชายแดนประมาณ ๑๑๙,๒๔๑ล้านบาท และในอนาคตระยะ ๓๐ปี (ปี ๒๕๘๕) มูลค่าการค้าชายแดนประมาณ ๒,๐๖๕,๑๐๒ล้านบาท ซึ่งข้อมูลการคาดการณ์ดังกล่าวอยู่บนพื้นฐานการค้าชายแดนตามปกติ แต่หากมีปัจจัยที่เป็นปัญหา อุปสรรคและข้อจำกัดทั้งภายในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประเทศไทยและพื้นที่ชายแดน จะส่งผลให้มูลค่าการค้าชายแดนจังหวัดแม่ฮ่องสอนลดลงขณะเดียวกันหากมีปัจจัยสนับสนุนทั้งภายในและภายนอกประเทศ รวมถึงนโยบายเมียนมาที่สนับสนุนการค้าชายแดน จะทำให้มูลค่าการค้าจังหวัดแม่ฮ่องสอนเพิ่มมากขึ้น

<u>มูลค่าการค้าชายแดน</u>

ในปี ๒๕๖๑ (เดือนมกราคม – เดือนกันยายน) จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีมูลค่าการค้าชายแดน จำนวน ๑,๓๕๙.๒๗ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๐ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๒๕ สถานการณ์การค้าชายแดนของจังหวัดแม่ฮ่องสอนยังคงได้เปรียบดุลการค้า สินค้าที่ส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผงชูรส กาแฟปรุงสำเร็จรูป เป็นต้น สินค้านำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ โค-กระบือ แร่ดีบุก พริกแห้ง เป็นต้น แต่ด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่งยังเป็นอุปสรรคในการพัฒนาการค้าชายแดน แต่ทว่าจะเห็นได้ว่าประโยชน์จากการมีพื้นที่ติดชายแดนของจังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นโอกาสสำคัญในการพัฒนาศักยภาพทางด้านการค้าของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ดังนั้น จึงเป็นจุดยุทธศาสตร์ที่หน่วยงานภาครัฐของจังหวัดแม่ฮ่องสอนควรให้ความสำคัญในการส่งเสริมด้านการค้าระหว่างประเทศ รวมถึงด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และสร้างความสัมพันธ์อันดี แนบแน่นกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา เพื่อส่งเสริมด้านการค้าการลงทุน การค้าชายแดน และด้านอื่นๆ ให้ราบรื่นระหว่างกันในอนาคต

ตารางที่ ๔๑ ภาพรวมของมูลค่าการค้าชายแดนด้านจังหวัดแม่ฮ่องสอนปี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๑

หน่วย : ล้านบาท

ที่	รายการข้อมูล	ข้อมูลเปรียบเทียบ ๔ ปี			
		๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑ (ข้อมูล ณ เดือนกันยายน ๒๕๖๑)
๑	สินค้าส่งออก	๘๔๕.๓๗	๕๓๙.๕๘	๖๔๒.๒๕	๗๒๑.๔๐
๒	สินค้านำเข้า	๗๑๖.๙๙	๖๘๒.๐๒	๕๔๗.๔๑	๖๓๗.๘๗
๓	ดุลการค้า	๑๒๘.๓๘	-๑๔๒.๔๔	๙๔.๘๔	๘๓.๕๓
๔	มูลค้าการค้าชายแดน	๑,๕๖๒.๓๖	๑,๒๒๑.๖๐	๑,๑๘๙.๖๕	<u>๑,๓๕๙.๒๗</u>

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาส่งเสริมการค้า การลงทุน และการค้าชายแดนของจังหวัดแม่ฮ่องสอน

๑.๑ปัญหาและอุปสรรคเส้นทางคมนาคม

การขนส่งสินค้าจากด่านชายแดนจังหวัดแม่ฮ่องสอนสู่สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา บริเวณเส้นทางผ่านเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดอยเวียงหล้าถึงจุดผ่อนปรนห้วยต้นนุ่น เส้นทาง ๙.๗ กม. และเส้นทางจุดผ่อนปรนบ้านเสาหิน ยังไม่มีความพร้อมในการรองรับเป็นเส้นทางการค้าระหว่างประเทศ สภาพเส้นทางเป็นหลุมบ่อ คดเคี้ยวตามไหล่เขา ผ่านลำห้วย ข้ามแม่น้ำ ในการขนส่งสินค้าอาจได้รับความเสียหายขณะขนส่งได้ ประกอบกับช่วงฤดูฝนทำให้การเดินทางเป็นไปโดยยากลำบากเพิ่มมากขึ้น เสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุและต้องใช้ระยะเวลาการเดินทางเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้ผู้ประกอบการไม่นิยมใช้เส้นทางนี้ในการส่งออกสินค้าในช่วงฤดูฝน อีกทั้งบางเส้นทางยังไม่มีความปลอดภัยเนื่องจากปัญหาความไม่สงบระหว่างชนกลุ่มน้อยเป็นระยะ จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีความพยายามอย่างมากที่จะปรับปรุงเส้นทางนี้ให้เดินทางได้อย่างสะดวกสบายและต้องการพัฒนาจุดผ่อนปรนต่างๆของจังหวัดแม่ฮ่องสอนให้เป็นจุดผ่อนปรนพิเศษและเป็นจุดผ่อนปรนถาวรในอนาคต แต่ติดขัดในเรื่องกฎ ระเบียบ เนื่องจากพื้นที่ในส่วนนี้อยู่ในส่วนการบริหารงานของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ซึ่งมีกฎ ระเบียบที่ละเอียดอ่อน ปัจจุบันจังหวัดแม่ฮ่องสอนอยู่ในขั้นตอนการเจรจากับในส่วนพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง หากความพยายามในการแก้ไขสำเร็จเป็นไปด้วยดีจะทำให้มีการพัฒนาระบบคมนาคมไปในทางที่ดีขึ้น และจะส่งผลให้ผู้ประกอบการ เลือกใช้เส้นทางจังหวัดแม่ฮ่องสอนในการส่งออกไปสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมามากขึ้น ทำให้มูลค่าการค้า การลงทุน การค้าชายแดนเพิ่มขึ้นตามลำดับ

โครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่งยังเป็นอุปสรรคในการพัฒนาการค้าชายแดน เนื่องจากพื้นที่อยู่ในเขตป่าอนุรักษ์ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธ์พืช ควรพิจารณาอนุญาตให้จังหวัดแม่ฮ่องสอนใช้พื้นที่ในการปรับปรุงขยายเส้นทางการคมนาคมในส่วนที่จำเป็นเพื่ออำนวยความสะดวกและสร้างความปลอดภัยในการขนส่งสัญจรของชุมชนและการค้าชายแดน ควบคู่ไปกับการรักษาสภาพป่าไม้ นอกจากนี้ ศักยภาพในการพัฒนาพื้นที่ชายแดนนอกจากความพร้อมของผู้ประกอบการของไทยแล้ว จะต้องคำนึงนโยบายและการบริหารจัดการภายในของประเทศเพื่อนบ้านด้วยทั้งนี้ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ร่วมกับหอการค้าจังหวัดแม่ฮ่องสอน หอการค้ากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ได้เสนอรัฐบาลให้ผลักดันยกระดับจุดผ่อนปรนการค้าชายแดนบ้านห้วยต้นนุ่นให้เป็นด่านการค้าชายแดนถาวร ขณะนี้ มีความคืบหน้าโดยผ่านการพิจารณาเห็นชอบในหลักการจากสภาความมั่นคงแห่งชาติแล้ว และกระทรวงการต่างประเทศของไทยอยู่ระหว่างการประสานฝ่ายเมียนมาเพื่อยกระดับจุดผ่อนปรนการค้าชายแดนบ้านห้วยต้นนุ่นให้เป็นด่านการค้าชายแดนต่อไป

ผลการศึกษาการเพิ่มประสิทธิภาพศักยภาพเชื่อมโยงด่านการค้าชายแดนและเตรียมความพร้อมจุดผ่อนปรนที่มีศักยภาพพัฒนาเป็นด่านถาวร ภายใต้โครงการเปิดตลาดสู่ภูมิภาคอาเซียน งบประมาณกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ สรุปผลการศึกษา ดังนี้

ในปัจจุบันกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ได้มีแนวคิดที่จะผลักดันจุดผ่อนปรนหลักแต่งและจุดผ่อนปรนห้วยต้นนุ่น ให้เป็นจุดผ่านแดนถาวร ซึ่งอาจพัฒนาไปสู่การจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษตามแนวชายแดนในอนาคต จากการศึกษาวิจัยพบว่า โครงข่ายเส้นทางระบบโลจิสติกส์จุดผ่อนปรนหลักแต่งจะสามารถบูรณาการครอบคลุมทั้งจังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดลำพูน และจังหวัดลำปาง ที่จะเชื่อมกับตองยีและมัณฑะเลย์ ส่วนโครงข่ายเส้นทางระบบโลจิสติกส์ จุดผ่อนปรนห้วยต้นนุ่นจะช่วยให้จังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นยุทธศาสตร์ทางการค้าที่สำคัญของประเทศไทยซึ่งจะเชื่อมต่อกับลอยก่อ และเนปิดอว์

จากการศึกษาพบว่า จุดผ่อนปรนห้วยต้นนุ่น มีศักยภาพในการพัฒนาจากการที่เป็นประตูสำคัญของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ เชื่อมโยงไปยังสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาและสาธารณรัฐประชาชนจีน อย่างไรก็ตามยังมีจุดอ่อนและข้อจำกัดมากมายที่จะต้องดำเนินการในลักษณะของการพัฒนาตามยุทธศาสตร์เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในการพัฒนา ดังนี้

๑) เพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของพื้นที่เพื่อสร้างประโยชน์จากความเชื่อมโยงกับฐานการผลิตหลักของประเทศไทย ภาคเหนือ และประเทศเพื่อนบ้านเพื่อดึงดูดการลงทุนจากในและประเทศเพื่อนบ้าน

๒) บริหารจัดการการใช้ประโยชน์พื้นที่และการส่งเสริมกิจกรรมในพื้นที่อย่างเป็นระบบ ได้มาตรฐาน และมีประสิทธิภาพ

๓) ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่ดีขึ้นให้เกิดการจ้างงานและเพิ่มรายได้ให้ชุมชน รวมถึงการจัดให้มีกฎระเบียบและแนวทางการกำกับดูแลผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมที่ได้มาตรฐานและมีการบังคับใช้ที่เข้มแข็ง

๔) พัฒนาคุณภาพชีวิตคนในพื้นที่โดยสนับสนุนให้เกิดการจ้างงานและเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน

๕) เสริมสร้างศักยภาพความแข็งแกร่งของหน่วยงาน ภาคเอกชน และชุมชนในพื้นที่ตั้งแต่การวางแผน บริหารจัดการและการติดตามประเมินผล

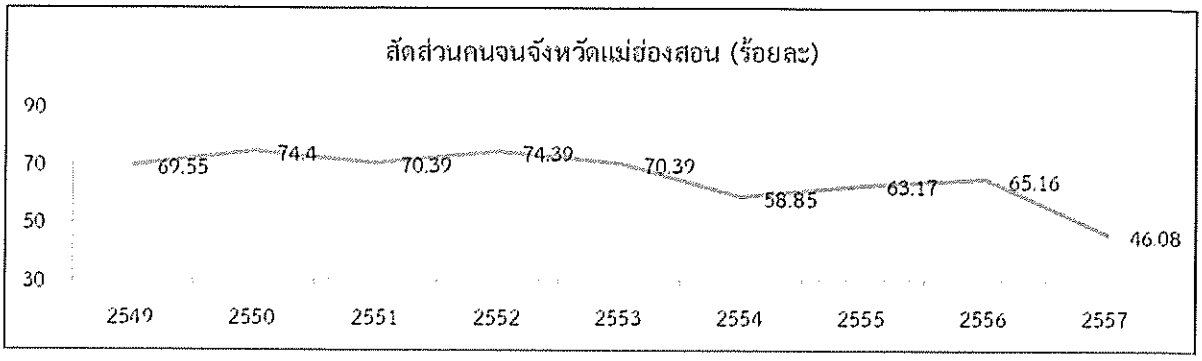
๑.๒ จังหวัดแม่ฮ่องสอนไม่ใช่แหล่งผลิตสินค้า ทำให้รายได้ไม่กระจายตัว

บทบาทจังหวัดแม่ฮ่องสอน คือ เป็นจังหวัดกระจายสินค้า ในจังหวัดแม่ฮ่องสอนไม่มีโรงงานอุตสาหกรรมที่ผลิตสินค้าเพื่อส่งออก เนื่องจากข้อจำกัดทางพื้นที่ ระยะทาง เงินทุน ความเชี่ยวชาญ แรงงาน

<u>ด้านสังคม</u>

๑) ความยากจน

ปัญหาความยากจนยังเป็นปัญหาสำคัญของจังหวัด โดยในปี ๒๕๕๙ มีสัดส่วนคนจนร้อยละ ๓๙.๒๑ สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ (ร้อยละ ๑๐.๕๓) และยังคงมีสัดส่วนสูงที่สุดของประเทศส่วนข้อมูล จปฐ. พบว่า จำนวนครัวเรือนมีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. (๓๘,๐๐๐ บาท/คน/ปี) ในปี ๒๕๕๗ จำนวน ๒,๐๘๐ ครัวเรือนลดจาก ๔,๐๘๓ ครัวเรือนในปี ๒๕๕๖ เนื่องจากแม่ฮ่องสอนเป็นจังหวัดที่แรงงานมีรายได้ต่ำมาก ส่วนใหญ่ทำงานเกี่ยวกับเกษตรกรรม และด้วยข้อจำกัดด้านพื้นที่ และการเดินทางทำให้การทำเกษตรในจังหวัดมีต้นทุนสูงกว่าพื้นที่อื่นโดยเปรียบเทียบ อย่างไรก็ตาม ประชาชนในพื้นที่ไม่มองปัญหาความยากจนเป็นปัญหาสำคัญของจังหวัดเนื่องจากประชาชนมีชีวิตที่พอเพียงและมีความสุข

รูปกราฟแสดงสัดส่วนคนจนจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ที่มา: การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย สศช.

และจากข้อมูลเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ ๒๕๕๘ จังหวัดแม่ฮ่องสอน เมื่อประเมินความยากจนโดยใช้ดัชนีความยากจนหลายมิติ (MPI) ตามกรอบการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (MDGs) โดยแบ่งเป็น๖ มิติ ได้แก่ มิติด้านการศึกษา มิติด้านสุขภาพ มิติด้านมาตรฐานการดำรงชีพ มิติด้านการทำงาน และมิติด้านสวัสดิการและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน พบว่า จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีค่า MPI ที่๐.๐๒๗ โดยจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีจำนวนครัวเรือนยากจน ๖,๑๑๓ ครัวเรือน ประชากรยากจน ๒๗,๑๑๘ คน โดยมากคนยากจนจะอาศัยอยู่ในอำเภอเมืองแม่สะเรียง ปางมะผ้า และอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอนตามลำดับ โดยมิติของความยากจนที่มีปัญหามากที่สุดคือ ด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจ ด้านมาตรฐานการดำรงชีพ ด้านการทำงาน ด้านสวัสดิการและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และด้านสุขภาพ ตามลำดับ

และตามตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัดของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปี ๒๕๕๙ ในมิติการพัฒนาแบบทั่วถึง แสดงผลการกระจายการพัฒนาและโอกาสสู่คนส่วนใหญ่ของสังคม ซึ่งประกอบด้วย ตัวชี้วัดย่อย ๖ ตัวชี้วัด ได้แก่ ๑) ร้อยละของประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจน ๒) สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้ ๓) ร้อยละผู้อยู่ในระบบประกันสังคมต่อกำลังแรงงาน ๔) อัตราส่วนแพทย์ต่อประชากร ๕) จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยประชากรไทยอายุ ๑๕ - ๕๙ ปี ๖) ค่าเฉลี่ยคะแนน O-net ม.๓ แสดงการกระจายผลการพัฒนาและโอกาสสู่คนส่วนใหญ่ของสังคม โดยวัดจากประเด็นสำคัญ ประกอบด้วย ความยากจน และความเหลื่อมล้ำโครงข่ายความคุ้มครองทางสังคม และการเข้าถึงโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีช่วงคะแนนค่าต่ำสุดที่ ๑๑.๘๘ และจังหวัดปทุมธานีค่าสูงสุดที่ ๗๒.๔๑ ความต่างระหว่างค่าสูงสุดและต่ำสุดของดัชนีมิติการพัฒนาแบบทั่วถึงมีช่วงห่างกันมาก สะท้อนถึงความเหลื่อมล้ำระหว่างจังหวัดสูงมาก ซึ่งค่ากลางของประเทศอยู่ที่ ๒๗.๑๔ จังหวัดแม่ฮ่องสอนก็ยังมีคะแนนต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ

จากข้อมูลสถานการณ์ด้านความยากจนของจังหวัดแม่ฮ่องสอน สามารถจำแนกสาเหตุของปัญหาได้ ดังนี้

๑. คนในจังหวัดส่วนใหญ่ทำอาชีพเกษตรกรรม โดยพื้นที่ทำการเกษตรมีจำกัด และเกษตรกรส่วนใหญ่ทำการผลิตได้เพียง ๑ ครั้งต่อปี ขณะเดียวกันการขนส่งยากลำบากทำให้ไม่สามารถส่งผลผลิตทางการเกษตรสู่ตลาดได้โดยง่าย กรณีเป็นผลผลิตทางการเกษตรก็ต้องใช้เวลาในการขนส่ง ซึ่งเสี่ยงต่อการเกิดความเสียหายระหว่างการขนส่ง เนื่องจากต้องใช้เวลานานในการขนส่ง

๒. จังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นพื้นที่สูง ห่างไกล ทำให้ขาดการพัฒนาทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน อาทิ ถนน แหล่งน้ำ รวมทั้งสาธารณูปโภค สาธารณูปการ อาทิ ไฟฟ้า และน้ำประปา รวมถึงพื้นที่ส่วนใหญ่ของในพื้นที่ป่า ทั้งในเขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตป่าสงวนแห่งชาติ ซึ่งมีข้อกฎหมาย

ที่จะต้องขออนุญาตใช้พื้นที่ป่าซึ่งมีขั้นตอนและระยะเวลาในการขออนุญาตใช้เป็นเวลานาน จึงเป็นอุปสรรคในการพัฒนาเชิงพื้นที่

๓. การจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาไม่เหมาะสม โดยการใช้ราคากลางประเทศขาดการคำนึงถึงเงื่อนไขเชิงพื้นที่ ทำให้หลายโครงการไม่สามารถดำเนินการได้เนื่องจากไม่มีผู้รับเหมาดำเนินการเพราะต้องแบกรับภาระค่าขนส่งวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องจักรที่ใช้ในการก่อสร้างสูงกว่าพื้นที่จังหวัดอื่นๆ

๔. มีความหลากหลายทางด้านชาติพันธุ์ ภาษาและวิถีชีวิตที่แตกต่าง ประกอบกับการตั้งถิ่นฐานในพื้นที่สูง ทำให้ยากต่อการเข้าถึงการบริการของภาครัฐ อาทิ การศึกษา สาธารณสุข และเทคโนโลยี

นอกจากนี้ จังหวัดยังเห็นว่าประชาชนขาดโอกาสเข้าถึงการศึกษา และไม่มีสิ่งจูงใจในการเรียนรู้ ทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ.จำนวนมาก การให้บริการทางการศึกษา และทางการแพทย์ยังไม่มีคุณภาพเพียงพอ

จากข้อมูลที่กล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นว่าปัญหาความยากจนเป็นปัญหาที่สำคัญของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่จังหวัดจะต้องเร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนจังหวัดแม่ฮ่องสอนให้ดีขึ้น ลดความเหลื่อมล้ำในสังคม และให้บริการภาครัฐแก่ประชาชนอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม โดยจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีแนวทางในการแก้ไขปัญหา ดังนี้

๑. ส่งเสริมอาชีพเพื่อให้ประชาชนมีงานทำและรายได้เพิ่มขึ้นโดยเฉพาะในช่วงว่างจากการทำการเกษตร ตลอดส่งเสริมการดำเนินการเกษตรปลอดภัย ลดการใช้ปุ๋ยและสารเคมีเพื่อลดต้นทุนการผลิต และเป็นการเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางเกษตร โดยน้อมนำปรัญชาเศรษฐกิจพอเพียง และการขยายผลโครงการพระราชดำริมาดำเนินการในหมู่บ้าน/ชุมชนเพิ่มขึ้น ตลอดจนส่งเสริมการช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOPสินค้าเกษตร และส่งเสริมการออมและลดค่าใช้จ่ายหลักของครัวเรือน

๓. ส่งเสริมการท่องเที่ยวและการค้าชายแดนในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อสร้างรายได้ให้กับผู้ประกอบการค้าชาย ผู้ประกอบการ OTOP วิสาหกิจชุมชนและหมู่บ้านโฮมสเตย์ รวมทั้งการอนุรักษ์ประเพณี วัฒนธรรม วิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ไว้

๔. ส่งเสริมการศึกษาทุกระดับทั้งในระบบและนอกระบบ เนื่องจากจังหวัดเห็นว่าการศึกษาจะเป็นรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาจังหวัด ซึ่งหากเด็ก เยาวชน และประชาชนได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานก็จะเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าในการนำความรู้ความสามารถกลับมาพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอนต่อไปโดยจะต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับประชาชนในทุกช่วงวัย ทั้งในด้านการสาธารณสุข การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และการบริการสวัสดิการภาครัฐอื่นๆให้ทั่วถึง

ทั้งนี้ รัฐบาลมีนโยบายการสร้างโอกาส ความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี จึงควรกำหนดให้จังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นพื้นที่พิเศษ โดยกำหนดให้กระทรวง กรมที่เกี่ยวข้องได้ให้ความสำคัญในการจัดงบประมาณ (งบ Function) เพื่อแก้ไขปัญหาในการเรื่องโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน แหล่งน้ำ สาธารณูปโภค สาธารณูปการ อาทิ ไฟฟ้า และน้ำประปา ตลอดจนแก้ไขระเบียบข้อกฎหมายที่เป็นข้อจำกัดในการพัฒนาด้วยหรือ มอบหมายให้กระทรวงกลาโหม โดยหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ ๓๖ สำนักงานพัฒนาภาค ๓ หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา (นพค.๓๖ สนภ.๓ นทพ.) เข้ามาช่วยเหลือดำเนินการ

<u>ประชากรและแรงงาน</u>

สถานการด้านแรงงานของจังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน ๑๙๕,๕๔๑ คน เป็นผู้ที่มีอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี ๔๒,๙๐๒ คน ผู้ที่มีอายุ ๑๕ ปี ขึ้นไป ๑๕๒,๖๓๙ คน ในจำนวนนี้เป็นผู้อยู่ในกำลังแรงงาน ๑๐๙,๗๓๗ คน ซึ่งประกอบด้วยผู้มีงานทำ ๑๐๕,๑๖๗ คน ผู้ว่างงาน ๖๕๔ คน

การมีงานทำ ผู้ที่มีงานทำในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ไตรมาสที่ ๒ ปี ๒๕๖๑ (เมษายน – มิถุนายน) จำนวน ๑๐๕,๑๖๗ คน หรือ ร้อยละ ๖๘.๙๐ ของผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงาน ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือในด้านการเกษตรและการประมง ๖๗,๙๕๐ คน หรือร้อยละ ๖๔.๖๑ ของผู้ที่มีงานทำ รองลงมาคือ ประกอบอาชีพพนักงานบริการและพนักงานในร้านค้า และตลาด ๑๒,๗๐๑ คน หรือร้อยละ ๑๒.๐๘ ของผู้ที่มีงานทำ และอาชีพขั้นพื้นฐานต่างๆในด้านการขายและการให้บริการ ๑๒,๔๖๑ คน หรือร้อยละ ๑๑.๘๕

การมีงานทำตามประเภทอุตสาหกรรม การทำงานในด้านเกษตรกรรม การป่าไม้และการประมง ๖๗,๙๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๖๑ ของผู้ที่มีงานทำ รองลงมาคือการขายส่ง การขายปลีก ๖,๑๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๘๕ และการบริหารราชการและการป้องกันประเทศ ๘,๙๘๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๕๕ ของผู้ที่มีงานทำ

สถานะภาพการทำงาน ทำงานส่วนตัว มีประมาณ ๓๖,๐๓๙ คน หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๔.๒๗ ของผู้ที่มีงานทำ รองลงมาคือ ช่วยธุรกิจครัวเรือน จำนวน ๓๗,๐๕๐คน หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๕.๒๓ ของผู้ที่มีงานทำ และผู้มีสถานภาพเป็นลูกจ้างรัฐบาล มีประมาณ ๑๕,๗๕๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๙๘ ของผู้ที่มีงานทำ

การว่างงาน ว่างงานในจังหวัดแม่ฮ่องสอนในช่วงไตรมาสที่ ๒ ปี ๒๕๖๑ (เมษายน – มิถุนายน) มีผู้ว่างงานประมาณ ๖๕๔ คน หรือร้อยละ ๐.๖๒ ของผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงาน

แรงงานต่างด้าว ที่เข้าเมืองโดยถูกกฎหมายและได้รับอนุญาตให้ทำงานมีจำนวน ๒,๒๐๒ คน มีแรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ๑,๑๙๗ คน

สำหรับแรงงานต่างด้าวตามมติคณะรัฐมนตรี เป็นแรงงานที่ได้รับอนุญาตให้มาทำงานเป็นการชั่วคราว ๓ สัญชาติ คือ พม่า ลาว กัมพูชา เพื่อทดแทนการขาดแคลนแรงงานในจังหวัดในช่วงไตรมาสนี้ผู้ที่เข้ามาติดต่อเป็นสัญชาติ พม่า จำนวน ๑,๑๙๗ คน

การประกันสังคม จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีสถานประกอบการที่ขึ้นทะเบียนประกันสังคมจำนวน ๗๓๘ แห่ง ผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ จำนวน ๗,๗๗๖ คน ผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๙ จำนวน ๑,๔๔๘ คน และผู้ประกันตนมาตรา ๔๐ จำนวน ๑๐,๑๕๘ คน สำหรับการจ่ายเงินประโยชน์ทดแทนพบว่า กรณีชราภาพ จำนวน ๑๔๖ ราย มีการจ่ายเงิน ๒.๓๗๑ ล้านบาท รองลงมาเป็น ว่างงาน จำนวน ๑๘๒ รายมีการจ่ายเงินสูงสุดถึง ๑.๕๑๕ ล้านบาท และ คลอดบุตร จำนวน ๘๓ ราย มีการจ่ายเงิน ๑.๐๗๙ ล้านบาท

<u>การศึกษา</u>

จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีสถาบันการศึกษา ในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๓๒๓ แห่ง สำนักบริการงานคระกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจำนวน ๖ แห่ง และกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน ๑๐ แห่ง ทั้งนี้ พบว่าการศึกษาในภาพรวมของจังหวัดแม่ฮ่องสอนยังมีมาตรฐานที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ โดยในช่วง ปี ๒๕๕๘ – ๒๕๖๐ (ตามตารางที่ ๔๒ - ๔๕) พบว่าคะแนนผล O-net ในทุกสาระวิชาและทุกระดับชั้นปีที่มีการประเมินผล (ป.๖ ม.๓ และ ม.๖) มีค่าคะแนนต่ำกว่าค่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ

ตารางที่ ๔๒ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ (ปีการศึกษา ๒๕๕๘ - ๒๕๖๐)

กลุ่มสาระการเรียนรู้	ผลการทดสอบทางการศึกษา (O-Net) คะแนนเฉลี่ยร้อยละระดับจังหวัด			ระดับประเทศ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ	ค่าพัฒนาเปรียบเทียบ
	ปีการศึกษา ๒๕๕๘	ปีการศึกษา ๒๕๕๙	ปีการศึกษา ๒๕๖๐	ปีการศึกษา ๒๕๖๐	ปีการศึกษา ๒๕๕๘-๒๕๖๐
ภาษาไทย	๔๔.๒๔	๔๗.๒๐	๔๐.๘๐	๔๖.๕๘	-๓.๔๔
คณิตศาสตร์	๓๔.๒๓	๓๓.๐๘	๓๐.๓๘	๓๗.๑๒	-๓.๘๕
วิทยาศาสตร์	๓๘.๐๗	๓๗.๒๔	๓๔.๗๒	๓๙.๑๒	-๓.๓๕
สังคมศึกษา	๔๓.๘๐	๔๐.๘๖	-	-	-
ภาษาอังกฤษ	๓๑.๗๐	๒๘.๒๐	๒๘.๙๗	๓๖.๓๔	-๒.๗๓

ที่มา : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผลการทดสอบทางการศึกษา O-Net ป.๖ เปรียบเทียบปีการศึกษา ๒๕๕๘ กับ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้มีผลคะแนนลดลง และต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ

ตารางที่ ๔๓ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ (ปีการศึกษา ๒๕๕๘ - ๒๕๖๐)

กลุ่มสาระการเรียนรู้	ผลการทดสอบทางการศึกษา (O-Net) คะแนนเฉลี่ยร้อยละระดับจังหวัด			ระดับประเทศ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ	ค่าพัฒนาเปรียบเทียบ
	ปีการศึกษา ๒๕๕๘	ปีการศึกษา ๒๕๕๙	ปีการศึกษา ๒๕๖๐	ปีการศึกษา ๒๕๖๐	ปีการศึกษา ๒๕๕๘-๒๕๖๐
ภาษาไทย	๔๑.๗๔	๔๕.๕๓	๔๔.๘๙	๔๘.๒๙	๓.๑๕
คณิตศาสตร์	๒๙.๒๖	๒๕.๖๘	๒๒.๑๑	๒๖.๓๐	-๗.๑๕
วิทยาศาสตร์	๓๕.๘๐	๓๓.๒๐	๓๐.๔๕	๓๒.๒๘	-๕.๓๕
สังคมศึกษา	๔๔.๓๒	๔๗.๒๙	-	-	-
ภาษาอังกฤษ	๒๗.๒๕	๒๘.๔๑	๒๗.๒๔	๓๐.๔๕	-๐.๐๑

ที่มา : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผลการทดสอบทางการศึกษา O-Net ม.๓ เปรียบเทียบปีการศึกษา ๒๕๕๘ กับ ปีการศึกษา ๒๕๖๐กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษมีผลคะแนนลดลง ส่วนกลุ่มสาระวิชาภาษาไทยเพิ่มขึ้น และคะแนนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ

ตารางที่ ๔๔ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ (ปีการศึกษา ๒๕๕๘ - ๒๕๖๐)

กลุ่มสาระการเรียนรู้	ผลการทดสอบทางการศึกษา (O-Net) คะแนนเฉลี่ยร้อยละระดับจังหวัด			ระดับประเทศ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ	ค่าพัฒนาเปรียบเทียบ
	ปีการศึกษา ๒๕๕๘	ปีการศึกษา ๒๕๕๙	ปีการศึกษา ๒๕๖๐	ปีการศึกษา ๒๕๖๐	ปีการศึกษา ๒๕๖๐-๒๕๕๘
ภาษาไทย	๔๕.๐๔	๔๘.๗๗	๔๖.๐๒	๔๙.๒๕	๐.๙๘
คณิตศาสตร์	๒๓.๐๒	๒๐.๗๕	๑๘.๗๑	๒๔.๕๓	-๔.๓๑
วิทยาศาสตร์	๓๑.๗๙	๓๐.๑๓	๒๖.๒๙	๒๙.๓๗	-๕.๕๐
สังคมศึกษา	๓๘.๖๕	๓๔.๗๓	๓๒.๖๙	๓๔.๗๐	-๕.๙๖
ภาษาอังกฤษ	๒๐.๗๓	๒๓.๓๒	๒๓.๑๖	๒๘.๓๑	๒.๔๓

ที่มา : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผลการทดสอบทางการศึกษา O-Net ม.๖ เปรียบเทียบปีการศึกษา ๒๕๕๘ กับ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และภาษาอังกฤษมีผลคะแนนสูงขึ้น ส่วนกลุ่มสาระวิชาคณิตศาสตร์ สังคมศึกษา และวิทยาศาสตร์ลดลง และคะแนนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ

และจากสถิติการอ่านออก - เขียนได้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ พบว่า นักเรียนที่อ่านออก - เขียนได้ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๗๕ ระดับดี คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๔๓ ระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๙๘ ระดับที่ควรปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ ๙.๘๔ และนอกจากนี้ ยังมีประชากรที่ไม่สามารถอ่านออก - เขียนได้ อีกจำนวนหนึ่ง เนื่องจากเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่อาศัยอยู่บนพื้นที่สูงห่างไกล ซึ่งจากรายงานคุณภาพชีวิตของคนแม่ฮ่องสอนจากข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน จปฐ.

ตารางที่ ๔๕ จำนวนสถิติการอ่านออก - เขียนได้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๘

หน่วยงานทางการศึกษา	จำนวนนักเรียน	การอ่านออก – เขียนได้			
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
สพป.มส.๑	๑,๗๓๗	๙๙๗	๔๐๘	๒๔๑	๙๑
สพป.มส.๒	๑,๖๕๖	๖๒๓	๔๕๕	๓๓๕	๒๔๓
รวม	๓,๓๙๓	๑,๖๒๐	๘๖๓	๕๗๖	๓๓๔
เฉลี่ยร้อยละ		**๔๗.๗๕**	**๒๕.๔๓**	**๑๖.๙๘**	**๙.๘๔**

ที่มา : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน

สำหรับข้อมูลการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน ๑๔ โรงเรียน โดยมีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ทั้งหมด จำนวน ๑,๒๕๙ คน มีที่เรียนศึกษาต่อ จำนวน ๘๙๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๑ และมีนักเรียนที่ไม่ศึกษาต่อ/ประกอบอาชีพ/รอฟังผล จำนวน ๑๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๗๓ เรียนไม่จบ ๒๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๒๕

และจากข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอนในมิติการพัฒนาแบบทั่วถึงของสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรไทยอายุ ๑๕ - ๕๙ ปี พบว่า ปี ๒๕๕๗ จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรจังหวัดแม่ฮ่องสอน เฉลี่ย ๗.๒๐ ปี ต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ ซึ่งมีค่าเท่ากับ ๘.๙๐ ปี และพบว่าจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีค่าเฉลี่ยตัวชี้วัดดังกล่าวต่ำที่สุดของประเทศ

สาเหตุหลักมาจาก เด็กนักเรียนออกกลางคัน ซึ่งส่วนใหญ่มีปัญหาด้านความยากจนต้องหาเลี้ยงครอบครัว รองลงมาเป็นการอพยพตามครอบครัว และมีปัญหาครอบครัว ตามลำดับ

<u>แนวทางแก้ไข</u>

๑. ควรพิจารณาประเด็นการกระจายอำนาจทางการศึกษาให้แก่สถานศึกษาในพื้นที่ เพื่อสะดวกต่อการบริหารจัดการสถานศึกษา รวมทั้งสามารถจัดหาบุคลากรการศึกษาในพื้นที่มาเป็นครูผู้สอน ซึ่งจะช่วยลดปัญหาการโยกย้ายของบุคลากรทางการศึกษาออกนอกพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน

๒. ควรส่งเสริมการขยายผลโครงการพระราชดำริไปสู่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน และหมู่บ้านใกล้เคียงให้มีอาหารที่เพียงพอสำหรับนักเรียนและสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้ปกครองใช้หลักเศรษฐกิจเพียงพอในการดำรงชีวิต เพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษาและความมั่นคงตามแนวชายแดนของจังหวัดได้

๓. ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาผ่านระบบทางไกลมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม ยังติดปัญหาในประเด็นความพร้อมทางด้านกระแสไฟฟ้าในพื้นที่

๔. สนับสนุนให้มีการเรียนด้านวิชาชีพในระดับมัธยมต้น เพื่อนักเรียนจะได้มีทักษะวิชาชีพในการประกอบอาชีพในอนาคต กรณีที่ไม่สามารถเรียนต่อในระดับมัธยมปลายหรือสายอาชีวะ

๕. นำผลการศึกษาความเป็นไปได้ในการยกระดับวิทยาเขตของสถาบันการศึกษาที่มีอยู่ให้เป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของจังหวัดแม่ฮ่องสอนในอนาคตต่อไป

๖. ส่งเสริมพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษาทุกระดับ ให้ผ่านเกณฑ์มาตรฐานกลางของประเทศ รวมถึงส่งเสริมการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาให้มากยิ่งขึ้น

๗. ส่งเสริมการเรียนรู้ประเพณีวัฒนธรรม วิถีชีวิตท้องถิ่น เพื่อรักษาอัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ และส่งเสริมการเรียนรู้ด้านภาษาต่างประเทศ เพื่อยกระดับสู่อาเซียน

๘. ควรสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ข้าราชการครู โดยการส่งเสริมความก้าวหน้าในวิชาชีพโดยเฉพาะครูที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล ทุรกันดาร มีความยากลำบากในการเดินทาง รวมถึงการใช้ชีวิตบนพื้นที่สูงในเขตจังหวัดแม่ฮ่องสอน

<u>สาธารณสุข</u>

จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีโรงพยาบาล สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล สถานบริการสุขภาพชุมชน หน่วยควบคุมโรคนำโดยแมลง ศูนย์มาลาเรีย ครอบคลุมทั้ง ๗ อำเภอ โดยมีหน้าที่ให้บริการในเรื่อง ส่งเสริม ป้องกัน รักษา ฟื้นฟู ซึ่งแยกตามหน่วยบริการแต่ละอำเภอ ดังนี้

อำเภอ	โรงพยาบาล			รพ.สต. (แห่ง)	สสช. (แห่ง)	นคม. (แห่ง)	มาลาเรียคลินิก (แห่ง)	ศูนย์มาลาเรียชุมชน (แห่ง)
	จำนวน (แห่ง)	จำนวน (เตียง)	ระดับตาม Service Plan					
เมือง	๑	๑๕๐	S	๑๖	๙	๑	๒	๓
แม่สะเรียง	๑	๙๐	M๒	๑๑	๑๔	๑	๑	๑๐
ปาย	๑	๖๐	F๑	๑๑	๖	๑	๑	-
ขุนยวม	๑	๓๐	F๒	๑๐	๕	๑	๑	-
แม่ลาน้อย	๑	๓๐	F๒	๑๑	๑๐	๑	๒	-
สบเมย	๑	๓๐	F๒	๘	๑๐	๑	๑	๘
ปางมะผ้า	๑	๓๐	F๒	๕	๕	๑	๑	-
รวม	**๗**	**๔๒๐**	-	**๗๒**	**๕๙**	**๗**	**๑๐**	**๓๒**

การจัดบริการสาธารณสุขในพื้นที่ ครอบคลุมทั้ง ๗ อำเภอ โดยมีการจัดบริการทั้งระบบเชิงรุก และเชิงรับ

<u>**การบริการเชิงรับ**</u> : เป็นการตั้งรับผู้ป่วยในสถานบริการ ไม่ว่าจะเป็นโรงพยาบาล โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล สถานบริการสาธารณสุขชุมชน ทั้งผู้ป่วยทั่วไป ผู้ป่วยนอก ผู้ป่วยใน ซึ่งการจัดบริการสาธารณสุขจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีรูปแบบการจัดระบบบริการสุขภาพ ตามแผนพัฒนาระบบบริการ (Service Plan) มีการจัดระบบการรับผู้ป่วยส่งต่อ (Referral Hospital cascade) เป็น ๓ ระดับ ได้แก่

๑. โรงพยาบาลศรีสังวาลย์ เป็นโรงพยาบาลทั่วไปหรือระดับ S (Standard – level Hospital) มีขีดความสามารถรองรับผู้ป่วยที่ต้องการการรักษาที่ยุ่งยากซับซ้อนระดับเชี่ยวชาญเฉพาะ

๒. โรงพยาบาลแม่สะเรียงและโรงพยาบาลปาย เป็นโรงพยาบาลแม่ข่ายระดับ M๒ (Middle – level Hospital) และระดับ F๑ (First – level Hospital) รองรับการส่งต่อจากโรงพยาบาลชุมชนอื่นและลดการส่งต่อไปโรงพยาบาลทั่วไปรวมทั้งให้การสนับสนุนเครือข่ายบริการปฐมภูมิของแต่ละอำเภอ

๓. มีโรงพยาบาลชุมชนอีก ๔ แห่ง เป็นโรงพยาบาลชุมชนขนาดกลางหรือระดับ F๒ (First – level Hospital) มีแพทย์เวชปฏิบัติ หรือแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว รวม ๒ – ๕ คน แต่ไม่มีแพทย์เฉพาะทาง มีบริการผู้ป่วยใน มีห้องผ่าตัด มีห้องคลอดรองรับผู้ป่วยและผู้ป่วยในของแต่ละอำเภอ สนับสนุนเครือข่ายบริการปฐมภูมิของแต่ละอำเภอ

นอกจากนี้หน่วยบริการระดับปฐมภูมิ (Primary – Level) ซึ่งประกอบด้วยโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) จำนวน ๗๒ แห่ง จัดบริการสาธารณสุขในระดับตำบล และมีสถานบริการสาธารณสุขชุมชน (สสช.) จำนวน ๕๗ แห่งจัดบริการสาธารณสุขระดับหมู่บ้านและชุมชนในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร และการเข้าถึงยากลำบาก

<u>การบริการเชิงรุก</u> : เป็นการออกให้บริการนอกสถานบริการ โดยไปตาม หมู่บ้าน หย่อมบ้านพื้นที่เป้าหมาย โดยเฉพาะพื้นที่ห่างไกล ทุรกันดาร ประชาชนเข้าถึงบริการยากลำบาก โดยการออบริการเชิงรุกจะออกตามรอบปฏิทินที่วางไว้ เพื่อเข้าไปส่งเสริม ป้องกัน รักษา ฟื้นฟูสุขภาพตามสภาวะความเจ็บป่วย นอกจากนี้ยังเป็นการติดตามผลการรักษา ค้นหาผู้ป่วยเพิ่มเติม เพื่อนำมาสู่กระบวนการรักษาต่อไป

สำหรับบุคลากรทางการแพทย์ ในปี พ.ศ. ๒๖๕๑ มีบุคลากรทางการแพทย์ คิดเป็นสัดส่วนแพทย์ต่อประชากร ๑ : ๒,๐๖๕ ทันตแพทย์ ๑ : ๙,๔๒๕ เภสัชกร ๑ : ๕,๑๓๗ และพยาบาลวิชาชีพ ๑ : ๔๑๑ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับต่ำกว่าประเทศ

ตารางที่ ๔๖ แสดงกรอบอัตรากำลังบุคลากรทางการแพทย์ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑

สาขาวิชาชีพ	กรอบอัตรากำลัง (คน)	จำนวนผู้ปฏิบัติงานจริง (คน)	สัดส่วนต่อประชากรระดับจังหวัด	สัดส่วนต่อประชากรระดับประเทศ
แพทย์	๑๑๐	๑๐๑	๑ : ๔,๒๔๔	๑ : ๒,๐๖๕
ทันตแพทย์	๔๒	๓๐	๑ : ๑๐,๒๑๘	๑ : ๙,๔๒๕
เภสัชกร	๕๗	๔๒	๑ : ๘,๓๖๐	๑ : ๕,๑๓๗
พยาบาล	๖๘๘	๕๓๗	๑ : ๕๙๗	๑ : ๔๑๑

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ทั้งในด้านการจัดระบบบริการ และปัญหาโรคหรือภัยด้านสุขภาพ มีดังนี้

๑. การขาดแคลนบุคลากร การลาออก และการโยกย้ายบ่อยครั้ง โดยเฉพาะแพทย์พบว่าสัดส่วนต่อประชากรของจังหวัดยังต่ำกว่าระดับประเทศ ข้อมูล ณ ต.ค ๒๕๖๑ (จังหวัด ๑ : ๑ : ๒,๐๖๕/ประเทศ ๑ : ๓,๖๗๙)

๒. การขาดสภาพคล่องในเรื่องของงบประมาณ เนื่องจากการจัดสรรในระบบเหมาจ่ายรายหัวประชากร ที่มีจำนวนน้อย และรับภาระประชากรแฝงพบว่าโรงพยาบาลที่มีผลการประเมินระดับภาวะวิกฤติทางการเงินของโรงพยาบาล ภาระค่าใช้จ่ายด้านการรักษาพยาบาลในกลุ่มคนไร้รัฐ ประชากรต่างด้าว รวมถึงประชากรผู้ลี้ภัย ที่ไม่สามารถเรียกเก็บได้

๓. มีต้นทุน / ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานด้านสาธารณสุขสูงกว่าจังหวัดที่เป็นพื้นที่ราบ

๔. ความยากลำบากในการจัดบริการสาธารณสุขให้ประชาชนเข้าถึงและครอบคลุมกลุ่มประชากรอย่างมีประสิทธิภาพ ในพื้นที่สูง พื้นที่ชายแดน และพื้นที่ห่างไกล นอกจากนี้ความแตกต่างทางด้านภาษา ยังเป็นอุปสรรคสำคัญของการจัดบริการด้านสาธารณสุขในพื้นที่ รวมถึงการสื่อสารเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจอันจะนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพของประชาชน รวมถึงผลกระทบด้านสุขภาพอนามัย ทั้งการเจ็บป่วยหนัก ทุพพลภาพ และเสียชีวิต อันเนื่องมาจากการด้อยโอกาสในการเข้าถึงบริการสาธารณสุขที่มีประสิทธิภาพ

๕. โรคหรือภัยสุขภาพที่สำคัญของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่สำคัญ ๕ ลำดับ ๑. โรคอุจจาระร่วง ๒. ไข้ไม่ทราบสาเหตุ ๓. ปอดบวม ๔. ตาแดง และ ๕. อาหารเป็นพิษ

ตารางที่ ๔๗ แสดงโรคหรือภัยสุขภาพที่สำคัญของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ๕ อันดับแรก ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๑

โรค	ปี ๒๕๕๙			ปี ๒๕๖๐			ปี ๒๕๖๑		
	จำนวน	อัตรา/แสน	อันดับ	จำนวน	อัตรา/แสน	อันดับ	จำนวน	อัตรา/แสน	อันดับ
อุจจาระร่วง	๘,๔๔๘	๓,๐๘๑.๐๙	๑	๙,๐๔๗	๓,๒๗๙.๒๘	๑	๖,๕๖๐	๒,๓๗๗.๘๑	๑
ไข้ไม่ทราบสาเหตุ	๔,๙๘๗	๑,๘๑๘.๘๒	๒	๒,๘๘๙	๑,๐๔๗.๑๘	๒	๑,๗๔๘	๖๓๓.๖๐	๒
ปอดบวม	๑,๘๙๙	๖๙๒.๕๙	๓	๑,๗๘๓	๖๔๖.๒๙	๓	๑,๖๗๘	๖๐๘.๒๓	๓
ตาแดง	๑,๒๑๐	๔๔๑.๓	๔	๑,๔๔๓	๕๒๓.๐๕	๔	๘๗๔	๓๑๖.๘๐	๔
อาหารเป็นพิษ	๙๒๒	๓๓๖.๒๖	๖	๘๔๗	๓๐๗.๐๑	๕	๗๕๕	๒๗๓.๖๗	๕
ไข้เลือดออก	๑,๑๓๗	๔๑๔.๖๘	๕	๔๙๕	๑๗๙.๔๒	๙	๔๙๕	๑๗๙.๔๒	๖

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแม่ฮ่องสอน

จากสถานการณ์ดังกล่าว ทำให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแม่ฮ่องสอน ต้องเร่งรัดดำเนินการพัฒนาระบบบริหารจัดการและจัดระบบการบริการเพื่อให้ประชาชนชาวจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยเฉพาะประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ห่างไกล สามารถเข้าถึงบริการได้อย่างครอบคลุม ทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะปัญหาด้านการดูแลสุขภาพอนามัยมารดาและทารกในพื้นที่ทุรกันดารในแต่ละปี

จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีมารดาที่เสียชีวิตเนื่องจากการตั้งครรภ์และการคลอด จำนวน ๑ – ๒ราย/ปีทารกเกิดไร้ชีพหรือ ๐ – ๗วันตาย จำนวน ๓๐ - ๔๐ราย/ปี ส่วนมากจะเสียชีวิตก่อนถึงโรงพยาบาล สาเหตุปัจจัยสำคัญที่ทำให้เสียชีวิต คือสภาพพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ที่ทำให้การเดินทางมารับบริการที่สถานบริการสาธารณสุขยากลำบาก การขาดแคลนยาเวชภัณฑ์ การขนส่งยากลำบาก และขาดแคลนยานพาหนะในพื้นที่ นอกจากนี้ปัญหาการขาดแคลนสูติแพทย์ กุมารแพทย์ และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ซึ่งมีจำนวนน้อยมากเมื่อเทียบสัดส่วนต่อผู้รับบริการ

<u>จำนวนและอัตราเกิดมีชีพ อัตราตาย อัตราเพิ่มของประชากร</u>

สถิติการเกิดมีชีพและการตาย ปี ๒๕๕๘– ๒๕๖๑ พบว่า ในปี ๒๕๖๐ อัตราการเกิดมีชีพต่อประชากรพันคน ๙.๑๒ (๓ เดือน) อัตราตายต่อประชากรพันคน ๔.๓๐ (๔ เดือน) อัตราเพิ่มตามธรรมชาติต่อประชากรร้อยคน ๐.๔๘ (๔ เดือน) อัตราทารกตายต่อคนเกิดมีชีพพันคน ๑๕.๐ อัตรามารดาตายต่อการเกิดมีชีพแสนคน ๓๑.๑๖ (๑ คน)

ตารางที่ ๔๘ แสดงสถิติการเกิดมีชีพและการตาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ปีพ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๑

ปี	อัตราเกิดมีชีพต่อประชากรพันคน	อัตราตายต่อประชากรพันคน	อัตราเพิ่มตามธรรมชาติต่อประชากรร้อยคน	อัตราทารกตายต่อการเกิดมีชีพพันคน	อัตรามารดาตายต่อการเกิดมีชีพแสนคน
๒๕๕๘	๑๐.๗๔	๔.๕๑	๐.๖๘	๙.๐๔	๕๘.๘๒ (๒ คน)
๒๕๕๙	๑๐.๔๓	๔.๖๕	๐.๕๘	๗.๓๗	๘๓.๐๓ (๓ คน)
๒๕๖๐	๙.๑๒	๔.๓๐	๐.๔๘	๑๕.๐	๓๑.๑๖ (๑ คน)
๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๑ ยังไม่มีข้อมูล เนื่องจากการคำนวณสถิติ คำนวณเป็นปี พ.ศ. (ม.ค.-ธ.ค.)				

<u>ปัญหาด้านสาธารณสุข</u>

๑) จำนวนบุคลากรทางการแพทย์ที่มีอยู่จริงต่ำกว่ากรอบอัตรากำลัง

๒) ประชาชนไม่มารับบริการฝากครรภ์ในสถานบริการสาธารณสุขและขาดความรู้ในการดูแลสุขภาพ

๓) สภาพพื้นที่ และวิถีชีวิต ทำให้ประชาชนมีความเจ็บป่วยจากสารเคมีทางการเกษตร และโรคระบบทางเดินหายใจ เนื่องจากพฤติกรรมในการใช้สารเคมีภาคการเกษตรและปัญหาหมอกควันในช่วงเดือนเมษายน

๔) ขาดแคลนบุคลากรและอุปกรณ์ทางการแพทย์เฉพาะทางและการส่งต่อผู้ป่วยไปยังโรงพยาบาลในจังหวัดเชียงใหม่

๕) การมีประชากรแฝงซึ่งเป็นคนต่างด้าวกว่า ๑ แสนคน ในขณะที่ประชากรของจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีจำนวน ๒.๔ แสนคน ซึ่งประชากรแฝงทำให้สถานบริการสาธารณสุขต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่ายมากกว่า ๑๘ ล้านบาท/ปี และมีความแออัดในการให้บริการ

๖) ปัญหาอื่นๆ โรคติดต่อบริเวณพื้นที่ชายแดนยังเป็นปัญหาสำคัญ ได้แก่ มาเลเรียและโรคเท้าช้าง ซึ่งมากับแรงงานต่างด้าว

ประเด็นสำคัญที่ควรพัฒนา

๑) ส่งเสริมความรู้ทางด้านสาธารณสุขให้กับประชาชนในประเด็นการดูแลสุขภาพ และปรับเปลี่ยนวิถีชีวิต อาทิ การงดเผาป่าหรือพื้นที่เกษตรกรรม ตลอดจนความรู้ในการใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างเหมาะสม ปลอดภัย และปรับเปลี่ยนมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์

๒) รัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณให้สถานบริการสาธารณสุขให้เพียงพอในการให้บริการแก่ประชาชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน และตามชายแดน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมตามนโยบายรัฐบาลที่ได้แถลงไว้กับประชาชน

๓) ส่งเสริมบทบาทสถานีบริการชุมชน ๗๒ แห่ง ซึ่ง อสม. และพนักงานชุมชนเดิม เพื่อแบ่งเบาภาระของโรงพยาบาล โดยให้งบประมาณสนับสนุน ทั้งนี้เพราะ อปท. ส่วนใหญ่มีรายได้ไม่เพียงพอที่จะสนับสนุนบทบาทของสถานีบริการชุมชนที่มีอยู่

๔) ส่งเสริมหลักสูตรเร่งรัดเพื่อผลิตบุคลากรสาธารณสุขทดแทนการขาดแคลนแพทย์ในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน

๕) จัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์ทางการแพทย์ที่สำคัญและจำเป็นให้เพียงพอสำหรับโรงพยาบาลทั่วไปและโรงพยาบาลชุมชนทุกแห่ง

๖) การจัดตั้งสถานบริการสุขภาพชุมชุมให้เกิดขึ้นในชุมชนที่ห่างไกล ทุรกันดาร เข้าถึงบริการได้ยาก โดยมีเจ้าพนักงานสุขภาพชุมชนที่ผ่านการอบรมตามหลักสูตร คอยให้บริการ

๗) การออกบริการเชิงรุกโดยทีมสหวิชาชีพจากโรงพยาบาล เข้าไปให้บริการด้านสาธารณสุขแบบครบวงจรในพื้นที่ห่างไกล

ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

สถานการณ์ป่าไม้

ตารางที่ ๔๙ ข้อมูลพื้นที่ป่าไม้จังหวัดแม่ฮ่องสอน ปี ๒๕๕๘ – ๒๕๖๑

ปี	พื้นที่ป่า	คิดเป็นร้อยละ
๒๕๕๘	๖,๙๓๙,๙๕๓.๒๘	๘๖.๙๙
๒๕๕๙	๖,๙๐๕,๐๐๒.๔๖	๘๖.๕๕
๒๕๖๐	๖,๙๐๑,๒๘๓.๕๓	๘๖.๕๐
๒๕๖๑	ยังไม่มีการแปลภาพถ่ายดาวเทียม	-

ที่มา : ข้อมูลจากกรมป่าไม้ ปี ๒๕๕๘ – ๒๕๖๐

จากตารางข้อมูล ปี ๒๕๕๘ – ๒๕๖๐ แสดงให้เห็นว่า พื้นที่ป่าของจังหวัดแม่ฮ่องสอนในปี ๒๕๕๙ มีพื้นที่ป่าลดลงจากปี ๒๕๕๘ จำนวน ๓๔,๙๕๐.๘๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๕๐ และปี ๒๕๖๐ มีพื้นที่ป่าลดลงจากปี ๒๕๕๙ จำนวน ๓,๗๑๘.๙๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๕

สำหรับปี ๒๕๖๐ จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีพื้นที่ป่า จำนวน ๖,๙๐๑,๒๘๓.๕๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๕๐ ของพื้นที่จังหวัด ลักษณะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่าเบญจพรรณหรือป่าผลัดใบ มีพื้นที่ราบน้อย ประชาชนจึงมีสิทธิพื้นที่ทำกินที่ถูกต้องตามกฎหมายจำกัด ทำให้มีปัญหาการบุกรุกและใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าเพื่อการประกอบอาชีพและการเกษตร จนพื้นที่ป่าที่มีความอุดมสมบูรณ์มีแนวโน้มลดลง ประกอบกับต้นไม้เกือบทั้งหมดในป่าจะเป็นไม้ผลัดใบในฤดูแล้ง โดยเฉพาะตั้งแต่ปลายเดือนมกราคมถึงเดือนเมษายนทำให้มีความเสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า

สำหรับการป้องกันปราบปรามการตัดไม้ทำลายป่าในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในปี ๒๕๕๘ – ๒๕๖๑ โดยปี ๒๕๕๘ มีดำเนินการจำนวน ๒๙๕ คดี ปี ๒๕๕๙ จำนวน ๓๑๙ คดี ปี ๒๕๖๐ จำนวน ๒๗๒ คดี และปี ๒๕๖๑ จำนวน ๑๔๙ คดี จะเห็นได้ว่าจำนวนคดีในปี ๒๕๖๐ และปี ๒๕๖๑ ลดลง ซึ่งเป็นผลจากการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์และการยึดคืนพื้นที่ป่าเพื่อฟื้นฟูให้เป็นป่าตามธรรมชาติ โดยในปี ๒๕๖๑ สามารถยึดคืนพื้นที่ป่าได้จำนวน ๑,๑๑๓-๒-๓๓ ไร่ ทำให้สามารถเพิ่มพื้นที่ป่าให้กับจังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน ๑,๑๑๓-๒-๓๓ ไร่ แต่อย่างไรก็ตาม ในการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน จึงให้ความสำคัญในเรื่องนี้อย่างเป็นอย่างมาก เพื่อรักษาพื้นที่ป่าของแม่ฮ่องสอนไว้ให้เป็นมรดกของชาติสืบไป

<u>สาเหตุการบุกรุกทำลายป่า</u>

• การบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อขยายพื้นที่เกษตร ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเขตพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม และใช้สารเคมีในการเกษตรทำให้ดิน น้ำ ขาดความอุดมสมบูรณ์ และเกิดมลพิษกับสิ่งแวดล้อมตามมาโดยเฉพาะการปลูกพืชเชิงเดี่ยว เช่น ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ซึ่งต้องถางพื้นที่ป่าเพื่อเพาะปลูก และการปลูกขิงที่ต้องหมุนเวียนพื้นที่เพาะปลูกในรอบถัดไป

• พื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิหรือที่ สปก. และ สทก. มีน้อย ไม่เพียงพอกับการขยายตัวของครอบครัวของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ทำให้เกิดการบุกรุกพื้นที่ป่ามากขึ้น

• มีนายทุนนอกพื้นที่และในพื้นที่จ้างแรงต่างด้าว ลักลอบตัดไม้ทำลายป่า ในพื้นที่ที่เจ้าหน้าที่ภาครัฐไม่สามารถเข้าถึงได้ เช่น ป่าสาละวิน เป็นต้น

<u>ปัญหาอุปสรรคในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้</u>

• การบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อขยายพื้นที่เกษตร ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเขตพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม และใช้สารเคมีในการเกษตรทำให้ดิน น้ำ ขาดความอุดมสมบูรณ์ และเกิดมลพิษกับสิ่งแวดล้อมตามมาโดยเฉพาะการปลูกพืชเชิงเดี่ยว เช่น ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ซึ่งต้องถางพื้นที่ป่าเพื่อเพาะปลูก และการปลูกขิงที่ต้องหมุนเวียนพื้นที่เพาะปลูกในรอบถัดไป

• พื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิหรือที่ สปก. และ สทก. มีน้อย ไม่เพียงพอกับการขยายตัวของครอบครัวของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ทำให้เกิดการบุกรุกพื้นที่ป่ามากขึ้น

• มีนายทุนนอกพื้นที่และในพื้นที่จ้างแรงต่างด้าว ลักลอบตัดไม้ทำลายป่า ในพื้นที่ที่เจ้าหน้าที่ภาครัฐไม่สามารถเข้าถึงได้ เช่น ป่าสาละวิน เป็นต้น

<u>แนวทางแก้ไข</u>

• มีการวางแผนการแก้ไขปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าร่วมกันทุกภาคส่วน พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าไม้ จึงเป็นข้อจำกัดในการพัฒนาด้านอื่นๆ ดังนั้น ควรมีการวางแผนการใช้ประโยชน์พื้นที่ของจังหวัดใหม่ตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงโดยกำหนด Zoning และการบังคับใช้ผังเมืองอย่างจริงจัง

• การออกเอกสารสิทธิ์ให้ชุมชนในพื้นที่ป่าโดยมีเงื่อนไขในการรับผิดชอบดูแลรักษาป่าในพื้นที่ของชุมชน ซึ่งจะช่วยแก้ไขปัญหาการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ป่าอย่างผิดกฎหมายได้ และจะสามารถนำสู่การแก้ไขปัญหาการพัฒนาด้านอื่นๆ ควบคู่กับการรักษาทรัพยากรป่าไม้ได้อย่างยั่งยืน

• การนำมาตรการการขายคาร์บอนเครดิต (carbon credit)มาใช้ในจังหวัดเพื่อสร้างแรงจูงใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ได้อย่างยั่งยืน

• สนับสนุนการอนุรักษ์ป่าไม้และทรัพยากรอื่นๆ ตามภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนสนับสนุนกฎระเบียบที่ดีมีประสิทธิภาพในการบริหารหมู่บ้าน ชุมชน ที่ดีอยู่แล้วให้คงอยู่

• ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เพื่อสร้างรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่ควบคู่ไปกับการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีป่าไม้สมบูรณ์

<u>สถานการณ์ทรัพยากรน้ำ</u>

<u>ข้อมูลทั่วไปด้านทรัพยากรน้ำ</u>

จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีลุ่มน้ำสาละวินเป็นแม่น้ำสายหลัก และมีกลุ่มลุ่มน้ำสาขา ๔ สาขา ได้แก่ กลุ่มลุ่มน้ำสาขาปาย กลุ่มลุ่มน้ำสาขายวม กลุ่มลุ่มน้ำสาขาเมย และกลุ่มลุ่มน้ำสาขาสาละวิน แบ่งออกเป็น ๑๗ ลุ่มน้ำสาขา ซึ่งแม่น้ำทุกสายจะไหลไปบรรจบกับแม่น้ำสาละวินในเขตสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ซึ่งจากการบุกรุกพื้นที่ป่าอย่างต่อเนื่องส่งผลให้ปริมาณน้ำต้นทุนในแม่น้ำสายหลักลดลงและมีสภาพตื้นเขิน ทรัพยากรน้ำของจังหวัดแม่ฮ่องสอนส่วนใหญ่เป็นแหล่งน้ำจากพื้นที่ป่าต้นน้ำอยู่บริเวณรอยต่อระหว่างทิวเขาถนนธงชัยกับทิวเขาแดนลาว และทิวเขาทางตอนใต้ในอำเภอขุนยวม และการจัดประเภทของแหล่งน้ำในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งมีแม่น้ำสายหลัก ได้แก่ แม่น้ำปาย แม่น้ำสาละวิน แม่น้ำยวม และแม่น้ำสายรอง ได้แก่ แม่สุรินทร์ แม่ลาหลวง แม่เงา น้ำของ น้ำแม่ริด แม่สะเรียง แม่สะงา แม่สะมาด ส่วนอ่างเก็บน้ำ ได้แก่ อ่างเก็บน้ำม่อนตะแลง ปริมาณกักเก็บน้ำปริมาณ ๐.๒๖๙ (ลบ.ม.) อ่างเก็บน้ำห้วยแม่ฮ่องสอน ปริมาตรกักเก็บน้ำปริมาณ ๐.๖๖๓ (ลบ.ม.) อ่างเก็บน้ำจองจายปริมาตรกักเก็บน้ำปริมาณไม่แน่นอน (ลบ.ม.) ประชาชนในพื้นที่มีความต้องการใช้น้ำด้านเกษตรร้อยละ ๓๓.๑๔ สำหรับปริมาณการใช้น้ำใต้ดิน ประเภทบ่อน้ำบาดาลในจังหวัดแม่ฮ่องสอน กรมทรัพยากรน้ำบาดาล มีบ่อน้ำบาดาลที่สามารถใช้งานได้ทั้งหมดจำนวน ๔๐๒ แห่ง และส่วนที่เอกชนขออนุญาตใช้น้ำบาดาลที่เป็นการเจาะน้ำบาดาลเพื่อจะใช้ในการอุปโภคบริโภคทั่วไป หรือเพื่อการเกษตร หรือเพื่อใช้ในภาคธุรกิจ หรือเพื่อใช้ในภาคอุตสาหกรรม จำนวน ๕๒ แห่ง

<u>ปัญหาด้านทรัพยากรน้ำ</u>

ในพื้นที่ต้นน้ำมีสาเหตุมาจากมาจากการบริการน้ำสะอาดในการอุปโภคบริโภค เนื่องมาจากที่อยู่อาศัยกระจัดกระจายอยู่ในพื้นที่ป่าเขา พื้นที่สูง และพื้นที่ห่างไกลจากแหล่งน้ำผิวดิน รวมทั้งแหล่งน้ำใต้ดินมีปริมาณต่ำ และพัฒนาได้ล่าช้า

ปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร มักประสบปัญหานอกพื้นที่เกษตรเพื่อการชลประทาน แบ่งออกเป็น ๒ พื้นที่ คือ

๑. พื้นที่เกษตรตามที่ราบริมฝั่งแม่น้ำ พื้นที่เกษตรกรรมลักษณะนี้อาศัยน้ำฝนเป็นหลัก และอาจมีการนำน้ำจากลำน้ำสาขา หรือสาขาย่อย ไปใช้เสริมในบางพื้นที่ที่ภูมิประเทศอำนวย แต่ในปัจจุบันพื้นที่เกษตรกรรมลักษณะนี้ได้ขยายตัวเพิ่มขึ้นมากจนเกิดปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรรุนแรงขึ้นเรื่อย

๒. พื้นที่เกษตรกรรมบนพื้นที่สูงมีกระจัดกระจายในแถบทุกลุ่มน้ำสาขา เพราะปลูกพืชที่ใช้น้ำน้อยและยอมรับสภาพของการอาศัยน้ำฝนอย่างเดียวเพื่อการเกษตร จึงไม่ค่อยมีปัญหาเรื่องน้ำด้านการเกษตร

<u>ปัญหาน้ำท่วมและภัยพิบัติ</u>

พื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนจะเป็นลักษณะน้ำป่าไหลหลาก และดินถล่มจากสาเหตุของฝนตกหนัก ทำให้เกิดกระแสน้ำไหลหลาก พัดพาเอาเศษดินและเศษไม้ต่างๆ เข้าสู่ริมฝั่งแม่น้ำปาย ริมฝั่งแม่น้ำยวม

ตารางที่ ๕๐ พื้นที่ประสบอุทกภัย ๓ ย้อนหลัง

อำเภอ	ปี					
	๒๕๕๙		๒๕๖๐		๒๕๖๑	
	ตำบล	หมู่บ้าน	ตำบล	หมู่บ้าน	ตำบล	หมู่บ้าน
อ.เมืองแม่ฮ่องสอน	๖	๔๘	๕	๓๐	๕	๔๐
อ.แม่สะเรียง	๑	๖	๗	๒๗	๗	๕๔
อ.ปาย	๗	๕๓	๕	๓๒	๖	๔๒
อ.ขุนยวม	๖	๓๑	๕	๒๑	๕	๓๒
อ.แม่ลาน้อย	๗	๒๘	๕	๒๐	๘	๔๕
อ.สบเมย	๖	๕๘	๕	๒๘	๕	๔๕
อ.ปางมะผ้า	๔	๒๕	๑	๔	๔	๒๒
รวม	๓๗	๒๔๙	๓๓	๑๖๒	๔๐	๒๘๐

ที่มา : สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดแม่ฮ่องสอน

จากตารางพื้นที่ประสบอุทกภัยของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ปี ๒๕๕๙ – ๒๕๖๑ พบว่า การเกิดอุทกภัยปี ๒๕๖๐ ลดลงจากปี ๒๕๕๙ จำนวน ๘๗ หมู่บ้าน แต่ปี ๒๕๖๑ พบว่า เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๐ จำนวน ๑๑๘ หมู่บ้าน ในปี ๒๕๖๑ อำเภอที่ประสบอุทกภัยมากที่สุดคือ อำเภอแม่สะเรียง จำนวน ๕๔ หมู่บ้าน รองลงมาคือ อำเภอแม่ลาน้อย และอำเภอสบเมย

ตารางที่ ๕๑ พื้นที่ประสบภัยแล้ง

อำเภอ	จำนวนครั้งที่ประสบภัย			
	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑
อ.เมืองแม่ฮ่องสอน	๔๘	๓๘	-	-
อ.แม่สะเรียง	๖	๐	-	-
อ.ปาย	๕๓	๕๖	-	-
อ.ขุนยวม	๓๑	๔๓	-	-
อ.แม่ลาน้อย	๒๘	๖๕	-	-
อ.สบเมย	๕๘	๔๓	-	๔
อ.ปางมะผ้า	๒๕	๓๐	-	-
รวม	๒๔๙	๒๗๕	-	๔

ที่มา: สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดแม่ฮ่องสอน

จากตารางพื้นที่ประสบภัยแล้งของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ปี ๒๕๕๘ – ๒๕๖๑ พบว่า การเกิดภัยแล้ง ปี ๒๕๕๙ เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๘ จำนวน ๒๖ ครั้ง ปี ๒๕๖๐ พบว่า ลดลงจากปี ๒๕๕๙ จำนวน ๒๗๕ ครั้ง ปี ๒๕๖๑ เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๐ จำนวน ๔ ครั้ง ในปี ๒๕๖๑ อำเภอที่ประสบภัยแล้งมากที่สุดคือ อำเภอสบเมย จำนวน ๔ ครั้ง

แนวทางป้องกันปัญหาทรัพยากรน้ำ

อนุรักษ์พื้นที่ป่าต้นน้ำเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำ และมีการบริหารจัดการลำน้ำหลักอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันปัญหาการขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง

สถานการณ์ทรัพยากรดินและการใช้ที่ดิน

พื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นพื้นที่ภูเขาและเทือกเขาซึ่งมีความลาดชันมากกว่าร้อยละ๓๕ดินที่พบบริเวณดังกล่าว มีทั้งดินลึกและดินตื้นลักษณะของเนื้อดินและความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติแตกต่างกันไปแล้วแต่ชนิดของหินต้นกำเนิดในบริเวณนั้นมักมีเศษหินก้อนหินหรือพื้นโผล่กระจัดกระจายทั่วไปส่วนใหญ่ยังปกคลุมด้วยป่าไม้ประเภทต่างๆเช่นป่าเบญจพรรณป่าเต็งรังหรือป่าดงดิบขึ้นหลายแห่งมีการทำไร่เลื่อนลอยโดยปราศจากมาตรการในการอนุรักษ์ดินและน้ำซึ่งเป็นผลทำให้เกิดการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

ในพื้นที่ที่ทำการเกษตรบริเวณตะพักลำน้ำหรือที่ราบระหว่างเขาส่วนใหญ่เป็นดินลึก เนื้อดินร่วนเหนียวปนทรายความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง ในพื้นที่ดอนส่วนใหญ่เป็นดินลึกมาก เนื้อดินร่วนปนดินเหนียว มีปัญหาเป็นดินกรดและมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บางพื้นที่เป็นดินตื้นมีหินและกรวดปน เนื้อดินร่วนปนทราย และดินเป็นดินกรด ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ พื้นที่ที่มีความลาดชันสูง ดินจะถูกชะล้างพังทลายได้ง่ายบริเวณที่มีความลาดชันไม่มากนัก และดินไม่ตื้นมาก อาจใช้ปลูกพืชไร่ได้ แต่ต้องรบกวนดินน้อยที่สุด พร้อมทั้งจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสม ใส่ปูนเพื่อแก้ความเป็นกรดของดินและเพิ่มความอุดมสมบูรณ์แก่ดินโดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมี

สภาพปัญหาด้านทรัพยากรดิน

๑. ดินขาดความอุดมสมบูรณ์เนื่องจากการทำการเกษตรอย่างเข้มข้นปลูกพืชชนิดเดียวติดต่อกันเป็นระยะเวลานานโดยขาดการบำรุงดิน

๒. มีการใช้ที่ดินไม่เหมาะสมกับสมรรถนะที่ดินและพบว่าเกษตรกรใช้ประโยชน์พื้นที่ดังกล่าวทำเกษตรกรรมประเภททำไร่ข้าวโพด ถั่วเหลือง กระหล่ำทำนาโดยขาดมาตรฐานการอนุรักษ์ดินและน้ำซึ่งก่อให้เกิดปัญหาการชะล้างพังทลายของดินได้

๓. มลพิษทางดินอันสืบเนื่องจากสถานการณ์ขยายตัวด้านเกษตรกรรมมีการใช้ปุ๋ยและยาฆ่าแมลงในปริมาณมากจึงเกิดการตกค้างและสะสมของสารเคมีในดินก่อให้เกิดผลกระทบต่อโครงสร้างดินและอุดมสมบูรณ์ของดินได้

แนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรดิน

๑. ประชาสัมพันธ์ลดการใช้สารเคมีปุ๋ยและยาปราบศัตรู

๒. ประชาสัมพันธ์ปลูกพืชผักปลอดสารพิษ

๓. อนุรักษ์ดินและน้ำ

สถานการณ์ไฟป่าและหมอกควัน

จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีสภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ภูเขาและที่ราบเชิงเขา มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศ เพื่อนบ้าน ซึ่งจากสภาพภูมิประเทศที่เป็นภูเขาสูงและหุบเขาดังกล่าว ซึ่งในรอบปีที่ผ่านมาได้ประสบปัญหาหมอกควันจากไฟป่า ปกคลุมพื้นที่อย่างรุนแรง โดยตรวจพบแนวโน้มของปริมาณฝุ่นขนาดเล็ก (PM๑๐) เพิ่มสูงขึ้นตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนเมษายนของทุกปี ประกอบกับในช่วงเวลาดังกล่าวในเวลากลางคืนมีสภาพอากาศแห้งกระแสลมนิ่ง ทำให้ฝุ่นละอองแขวนลอยอยู่ได้นาน ไม่สามารถกระจายออกไปและตกลงพื้น

ก่อให้เกิดสภาพฟ้าหลัวมีหมอกควันปกคลุมทัศนวิสัยต่ำกว่า ๑ กิโลเมตร แทบทุกพื้นที่ ส่งผลกระทบต่อสภาวะทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะด้านการท่องเที่ยวและสุขอนามัยของประชาชนโดยรวม

๑ พื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า

สำหรับพื้นที่ที่มีความสำคัญและเสี่ยงต่อการเกิดไฟป่าในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนในปี ๒๕๖๑ โดยพิจารณาข้อมูลสถานการณ์การเกิดไฟป่าหมอกควันในปี ๒๕๖๐ สามารถจำแนกพื้นที่ได้เป็น ๒ ลักษณะ ได้แก่ จำแนกตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน และจำแนกตามสถิติการเกิดจุดความร้อนในพื้นที่อำเภอ ทั้ง ๗ อำเภอ ดังนี้

(๑) จำแนกตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่

- พื้นที่เขตป่าอนุรักษ์
- พื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติ

(๒) จำแนกตามสถิติการเกิดจุดความร้อนในพื้นที่อำเภอ ได้แก่

- อำเภอแม่สะเรียง
- อำเภอปาย
- อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน

จากสถานการณ์การตรวจพบจุดความร้อน Hot spot แยกรายอำเภอในปี ๒๕๖๑ พบว่า มีจำนวน ๙๐๑ ครั้ง โดยอำเภอที่พบจุดความร้อน Hot spot มากที่สุด คือ อำเภอแม่สะเรียง จำนวน ๓๕๕ ครั้ง รองลงมาคือ อำเภอเมือง ส่วนอำเภอที่พบจุดความร้อน Hot spot น้อยที่สุด คือ อำเภอขุนยวม จำนวน ๕๖ ครั้ง

ตารางที่ ๕๒ สถานการณ์การตรวจพบจุดความร้อน Hot spot แยกรายอำเภอปี ๒๕๖๑ มีดังนี้

อำเภอ	ป่าอนุรักษ์	ป่าสงวน	เขต สปก.	พื้นที่เกษตร	พื้นที่ริมทางหลวง	ชุมชนและอื่นๆ	รวม
ปาย	๖๓	๓๐	๐	๑	๐	๐	๙๖
ปางมะผ้า	๘๓	๐	๐	๐	๐	๑	๘๔
เมือง	๗๘	๔๘	๐	๑	๐	๑	๑๒๙
ขุนยวม	๘	๔๗	๐	๐	๐	๑	๕๖
แม่ลาน้อย	๒๓	๕๖	๐	๓	๐	๓	๘๕
แม่สะเรียง	๒๖๖	๖๖	๐	๕	๐	๑๗	๓๕๕
สบเมย	๑๒	๖๘	๐	๑	๐	๑๕	๙๖

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดแม่ฮ่องสอน

จากสถานการณ์การตรวจพบจุดความร้อน Hot spot แยกรายอำเภอในปี ๒๕๖๑ พบว่า มีจำนวน ๙๐๑ ครั้ง โดยอำเภอที่พบจุดความร้อน Hot spot มากที่สุด คือ อำเภอแม่สะเรียง จำนวน ๓๕๕ ครั้ง รองลงมาคือ อำเภอเมือง ส่วนอำเภอที่พบจุดความร้อน Hot spot น้อยที่สุด คือ อำเภอขุนยวม จำนวน ๕๖ ครั้ง

ข้อมูลจุดความร้อน (Hotspots) เป็นข้อมูลที่ได้จากการสำรวจด้วยดาวเทียม ที่ให้ค่าพิกัดตำแหน่งของจุดที่พบว่ามีอุณหภูมิสูงกว่าบริเวณโดยรอบและคาดว่าน่าจะมีการเผาไหม้เกิดขึ้น สถานการณ์จุดความร้อน Hot spot มีแนวโน้มลดลง เนื่องจากมีการประกาศใช้นโยบายและมาตรการในการควบคุม โดยในปี ๒๕๖๐ จุดความร้อน Hot spot ลดลงจากปี ๒๕๕๙ จำนวน ๒๑๐ จุด และปี ๒๕๖๑ จุดความร้อน Hot spot ลดลงจากปี ๒๕๖๐ จำนวน ๒๖๘ จุด แสดงว่าการเผาไหม้ในพื้นที่ลดลง

ตารางที่ ๕๓ สถานการณ์การตรวจพบจุดความร้อน Hot spot ปี ๒๕๕๙ – ๒๕๖๑

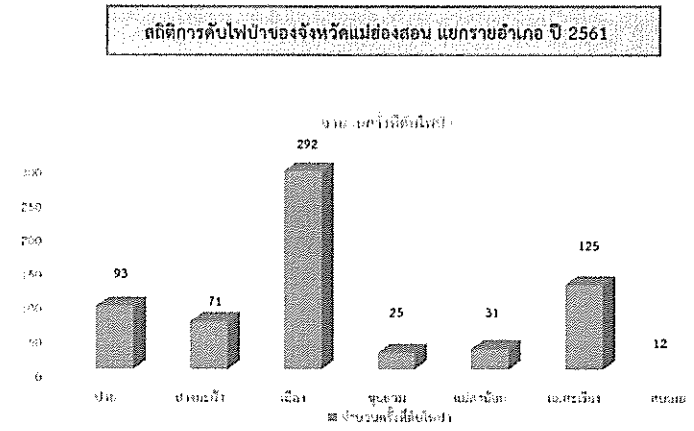
ข้อมูล	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑
จุดความร้อน Hot spot	๑,๓๗๙	๑,๑๖๙	๙๐๑

ในปี ๒๕๖๑ มีจำนวนวันที่มีค่า PM๑๐ เกินมาตรฐาน จำนวน ๑๖ วัน ลดลงจากปี ๒๕๖๐ จำนวน ๒ วัน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๑๑ แต่อย่างไรก็ตามจำนวนค่าคุณภาพอากาศสูงสุดที่เกินค่ามาตรฐานของจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีคุณภาพอากาศดีขึ้น โดยในปี ๒๕๖๑ มีจำนวนค่าคุณภาพอากาศสูงสุดที่เกินค่ามาตรฐานจำนวน ๒๐๑ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ซึ่งลดลงจากปี ๒๕๕๙ จำนวน ๖๓ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๘๖

ตารางที่ ๕๔ ข้อมูลเปรียบเทียมจำนวนวันคุณภาพอากาศที่เกินกว่ามาตรฐานที่กำหนด ปี ๒๕๕๖ – ๒๕๕๙

ข้อมูล	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑
จำนวนวันคุณภาพอากาศที่เกินกว่ามาตรฐานที่กำหนด (วัน)	๒๕	๑๘	๑๖
ค่า PM๑๐ สูงสุด (ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร)	๒๖๔	๑๗๘	๒๐๑

และจากสถิติการดับไฟป่าของแต่ละอำเภอในปี ๒๕๖๑ พบว่ามีพื้นที่เสียหายมากที่สุด ๑,๙๕๒,๑๒๒ ไร่ โดย อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน มีสถิติการดับไฟมากที่สุด คือ ๒๙๒ ครั้ง รองลงมาคือ อำเภอแม่สะเรียงจำนวน ๑๒๕ ครั้ง

รูปกราฟสถิติการดับไฟป่าของจังหวัดแม่ฮ่องสอน แยกรายอำเภอ ปี ๒๕๖๑

ผลการจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับไฟป่า ในห้วงประกาศห้ามเผา ๑ มีนาคม – ๓๐ เมษายน ๒๕๖๑

ในช่วงประกาศห้ามเผา มีการแจ้งเหตุการณ์พบไฟไหม้ป่า จำนวน ๔๐ ครั้ง และพบผู้กระทำความผิด ๗ ราย ดังตาราง (ข้อมูล : สถานีตำรวจภูธรจังหวัดแม่ฮ่องสอน)

ผลการจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับไฟป่าและหมอกควัน ห้วงห้ามเผา

1 มีนาคม - 30 เมษายน 2561

พื้นที่อำเภอ	จำนวน(ครั้ง)	ผู้กระทำความผิด(ราย)	หมายเหตุ
ปาย	5	2	สภ.ปาย 2 ราย
ปางมะผ้า	1	0	
เมือง	21	0	
ขุนยวม	2	3	สภ.ขุนยวม 3 ราย
แม่ลาน้อย	2	0	
แม่สะเรียง	6	2	สภ.แม่สะเรียง 1 ราย
			สภ.ท่าตาฝั่ง 1 ราย
สบเมย	3	0	
	40	7	

มาตรการจัดการเชื้อเพลิงหลังครบกำหนดห้ามเผา จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตามที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนได้จัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันจังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อดำเนินงานด้านการป้องกันแก้ไขไฟป่าและหมอกควัน ซึ่งส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพของประชาชนในจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยได้กำหนดระยะเวลาห้ามเผาขึ้นระหว่างวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๑ ถึง ๓๐ เมษายน ๒๕๖๑ โดยเมื่อพิจารณาจากสภาพอากาศและปริมาณเชื้อเพลิงที่ยังคงหลงเหลืออยู่ ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาไฟป่าและหมอกควัน ในพื้นที่ภายหลังครบกำหนดห้ามเผาจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยคำแนะนำจากศูนย์อำนวยการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันระดับภาค ส่วนหน้า จึงกำหนดมาตรการบริหารจัดการเชื้อเพลิง หลังครบกำหนดห้ามเผาของจังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อป้องกันและลดผลกระทบจากปัญหาดังกล่าว ดังนี้

๑. พื้นที่เกษตรกรรม

๑.๑ ให้ทุกอำเภอจัดทำแผนจัดการเชื้อเพลิง ขั้นตอน และวิธีการจัดระเบียบการเผาในพื้นที่เกษตรกรรมเฉพาะตำบล ที่มีความเสี่ยงหรือมีความจำเป็นต้องเผา โดยกำหนดให้ทำแผนจัดการเชื้อเพลิงตั้งแต่วันที่ ๑ – ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เพื่อป้องกันผลกระทบจากปัญหาไฟป่าและหมอกควันในพื้นที่ภายหลังครบกำหนดห้ามเผาของจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยให้เผาเพื่อเตรียมพื้นที่เกษตร ตั้งแต่เวลา ๑๕.๐๐ – ๑๘.๐๐ น. และให้อำเภอส่งแผนการจัดการของตำบลมีที่ความเสี่ยงต่อการเผาให้ศูนย์อำนวยการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันจังหวัดแม่ฮ่องสอนทราบด้วย และหากอำเภอใดไม่มีพื้นที่เสี่ยง เนื่องจากมีการจัดการเชื้อเพลิงไปเรียบร้อยแล้ว และเห็นว่าไม่จำเป็นต้องจัดทำแผนจัดการเชื้อเพลิง ให้แจ้งศูนย์อำนวยการฯทราบ เช่นกัน

๑.๒ หากมีกลุ่มพื้นที่ขนาดใหญ่ให้แบ่งพื้นที่เผาเป็นแปลงๆ

๑.๓ หากพื้นที่เผาติดเขตป่าให้ทำแนวกันไฟ ปิดกันไฟลุกลามเข้าป่าหากไฟลามเข้าป่าเจ้าของที่ดินใกล้เคียงต้องรับผิดชอบถูกดำเนินคดี

๒.พื้นที่ป่า ห้ามจุดไฟเผาในพื้นที่ป่าธรรมชาติ เพื่อหวังผลในการเก็บหาของป่า หรือประสงค์อื่นใด ทุกกรณี โดยเด็ดขาด

๓. พื้นที่ริมทาง ห้ามจุดไฟเผาหญ้า ใบไม้ ขยะ ริมเส้นทางจราจรเด็ดขาด

ตารางที่ ๕๕ จำนวนเที่ยวบินที่ยกเลิก ปี ๒๕๕๖ – ๒๕๕๙

ปี พ.ศ.	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑
จำนวนเที่ยวบินที่ยกเลิก	๓๑	๕๘	๑๘	๘	๐

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ในด้านสุขภาพ พบว่า จำนวนผู้ป่วยที่ได้รับผลกระทบจากหมอกควันไฟป่า ปี ๒๕๖๑ มีจำนวน ๓๑,๖๒๖ ราย ลดลงจากปี ๒๕๖๐ จำนวน ๗,๗๙๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๗๗ ซึ่งจังหวัดแม่ฮ่องสอนยังต้องมีมาตรการในการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันอย่างต่อเนื่อง โดยบูรณาการหน่วยงานจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และให้ชุมชนมีส่วนร่วมเพื่อแก้ไขปัญหา รวมถึงจะต้องรณรงค์สร้างจิตสำนึกแก่เด็ก เยาวชน และประชาชนให้รู้ถึงพิษภัยของหมอกควันที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ เพื่อให้สามารถรู้จักดูแลสุขภาพตนเองในช่วงเกิดเหตุสถานการณ์ไฟป่ารุนแรงในห้วงเดือนมีนาคม - เมษายนต่อไป

ตารางที่ ๕๖ จำนวนผู้ป่วยที่ได้รับผลกระทบจากหมอกควันไฟป่าปี ๒๕๕๖ – ๒๕๕๙

ปี พ.ศ.	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑
จำนวนผู้ป่วยที่ได้รับผลกระทบจากหมอกควันไฟป่า (คน)	๒๐,๔๑๓	๒๓,๖๕๒	๓๙,๔๒๐	๓๑,๖๒๖

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแม่ฮ่องสอน

<u>สาเหตุของปัญหาไฟป่าและหมอกควัน</u>

ในช่วงฤดูแล้ง (ตั้งแต่มกราคม-เมษายนของทุกปี) มักพบการเพิ่มสูงขึ้นของฝุ่นละอองในพื้นที่ภาคเหนือของประเทศไทยเนื่องจากความแห้งแล้งส่งผลให้เกิดการเพิ่มขึ้นของไฟป่าทั้งในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนและประเทศเพื่อนบ้านได้แก่สหภาพเมียนมาร์ประกอบกับในช่วงเวลาดังกล่าวเกษตรกรจะทำการเผา เศษวัสดุเพื่อเตรียมพื้นที่สาหรับทำการเกษตรในช่วงฤดูฝนสภาวะอากาศที่แห้งและมวลอากาศที่นิ่งเนื่องจากสภาพภูมิประเทศที่ล้อมรอบด้วยภูเขามีสภาพเป็นแอ่งกระทะที่เรียกว่า แอ่งแม่ฮ่องสอน มวลอากาศไม่มีการเคลื่อนที่ ทำให้ฝุ่นละอองไม่สามารถแพร่กระจายและสามารถแขวนลอยอยู่ในบรรยากาศได้นานไม่ตกลงสู่พื้นดินส่งผลกระทบ ต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมสุขภาพอนามัยของประชาชน ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญและส่งผลเป็นปัญหาต่อระบบการหายใจ นอกจากนี้ปัญหาหมอกควันยังส่งผลกระทบต่อสภาวะเศรษฐกิจของพื้นที่โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ส่งผลกระทบต่อธุรกิจการท่องเที่ยวรวมถึงบดบังทัศนะวิสัยการจราจรทั้งทางบกและทางอากาศซึ่งพบว่ามีการยกเลิกและเลื่อนเที่ยวบินเป็นจำนวนมากเนื่องจากทัศนะวิสัยต่ำกว่าเกณฑ์ปลอดภัย

แนวทางแก้ไข

จังหวัดแม่ฮ่องสอนได้ดำเนินมาตรการป้องกันไฟป่าและแก้ไขปัญหาหมอกควันอย่างต่อเนื่อง โดยมีมาตรการและแนวทางประกอบด้วย การเตรียมการ โดยประชุมหารือเตรียมการทำแผนปฏิบัติการ สำรวจกำลังพล/อุปกรณ์ดับไฟ ออกคำสั่ง/ประกาศ ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจ กับผู้นำชุมชน/ชาวบ้าน จัดทำแนวกันไฟ/ฝายชะลอน้ำ ประกาศการทำลายเชื้อเพลิง ประกาศการห้ามเผาในทุกหมู่บ้าน ในช่วง ๖๐ วัน อันตราย รณรงค์/

ประชาสัมพันธ์สร้างความตระหนักและกระตุ้นให้ราษฎร หน่วยงาน/องค์กร ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ให้มีจิตสำนึกหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติและป่าไม้ และตระหนักถึงโทษพิษภัยของไฟป่าและหมอกควัน เพื่อให้เกิดเป็นพลังมวลชนที่ยิ่งใหญ่ลุกขึ้นต่อต้าน ป้องกันแก้ไขปัญหาไฟป่าและ หมอกควัน ให้สามารถลดพื้นที่การเกิดไฟป่าและหมอกควันลงจนอยู่ในระดับที่ไม่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และสุขภาพอนามัยของประชาชน ธุรกิจท่องเที่ยว และธุรกิจต่อเนื่องในรูปแบบอื่น ๆ กล่าวคือมีเป้าหมายในการลดจำนวนจุดความร้อน (Hot spot) ลดลงโดยการบูรณาการร่วมกันกับทุกภาคส่วน ด้วยการกำหนดขั้นตอนการรับมือ ในช่วงก่อนวิกฤติ ได้ดำเนินมาตรการทำลายเชื้อเพลิงที่จะเกิดไฟป่า จัดชุดปฏิบัติการอยู่เวรยามทุกหมู่บ้าน/หย่อมบ้าน จัดตั้งจุดตรวจ จุดสกัด ประชาชนที่เข้าไปหาของป่า ล่าสัตว์ รวมทั้งรายงานข้อมูลและแจ้งเตือนสถานการณ์ และในช่วงวิกฤติได้ดำเนินการด้วยกลยุทธ์การสั่งการเบ็ดเสร็จ (Single command) โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ เป็นผู้อำนวยการศูนย์ตามลำดับ พร้อมด้วยการเน้นสร้างความร่วมมือของทุกหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน และประชาชนในท้องที่ มีการบังคับใช้กฎหมายแก่ผู้กระทำความผิดอย่างจริงจัง มีการลาดตระเวน เฝ้าระวังการดับไฟตลอดจนประสานประเทศเพื่อนบ้านเพื่อลดหมอกควันข้ามแดน และในขั้นสุดท้ายดำเนินการสร้างความร่วมมือในการฟื้นฟูพื้นที่ป่าที่ถูกไฟไหม้ โดยน้อมนำพระราชดำริ สร้างป่า สร้างรายได้และการเก็บหาของป่าอย่างยั่งยืน เพื่อให้คนสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างยั่งยืน ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเกษตรกร ไม่เผาเพื่อเตรียมพื้นที่เพาะปลูก ส่งเสริมเครือข่ายเกษตรกรและชุมชนปลอดการเผา และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ เศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

ปัญหา-อุปสรรค

เนื่องจากสภาพภูมิประเทศของจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีลักษณะเป็นแอ่งกระทะ เมื่อเกิดหมอกควัน จึงไม่สามารถที่จะลอยออกไปได้ในเร็ววัน ประกอบกับจังหวัดแม่ฮ่องสอนอยู่ติดกับประเทศเพื่อนบ้าน จึงมีหมอกควันจากประเทศเพื่อบ้านลอยมาปกคลุม และมีสภาพเป็นภูเขาสูง หากเกิดไฟไหม้ป่าบริเวณที่สูงเจ้าหน้าที่จึงไม่สามารถเข้าพื้นที่ไปดับได้ทัน จึงทำให้มีพื้นที่เสียหายเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งกำลังเจ้าหน้าที่ยังไม่เพียงพอ พาหนะที่ใช้เดินทาง อุปกรณ์ในการดับไฟชำรุดจนไม่สามารถใช้งานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังได้รับผลกระทบจากประเทศเมียนมาที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนไม่สามารถป้องกันและควบคุมได้ เนื่องจากอาณาเขตของจังหวัดแม่ฮ่องสอนทั้ง ๗ อำเภอ มีพื้นที่ติดต่อกันกับเมียนมา ประกอบกับเกษตรกรของเมียนมายังใช้วิธีการเผาป่าเพื่อเตรียมพื้นที่ทำการเพาะปลูก

ข้อเสนอแนะ

ในการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันของจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยการกำหนดให้ทำแนวกันไฟ การอนุญาตให้เผาตามหลักวิชาการที่มีการควบคุมและการบูรณาการจัดชุดปฏิบัติการประจำอำเภอ ประกอบด้วย ทหาร ตำรวจ ป่าไม้ ปกครอง และอาสาสมัครเป็นชุดเคลื่อนที่เร็ว ประจำที่ศูนย์อำนวยกาเฉพาะกิจป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันอำเภอทุกอำเภอ เมื่อได้รับการชี้เป้าพิกัดไฟไหม้จากดาวเทียมและการแจ้งจากราษฎร รวมทั้งการลาดตระเวน ทั้งทางภาคพื้นดินและทางอากาศยาน ชุดดังกล่าวสามารถเข้าไปดับไฟได้ดีจำนวนมาก ยกเว้นเกิดไฟไหม้ป่าบนเทือกเขาลาดชันสูง สามารถความคุมจำนวน Hot sport และค่า PM ๑๐ ให้อยู่ในเกณฑ์ปกติได้ อาจจัดให้มีการฝึกอบรมอาสาสมัครดับไฟป่าและหมอกควันประจำหมู่บ้านๆ ละ ๓๐ - ๕๐ คน ซึ่งอาสาสมัครลาดตระเวนเหล่านี้จะเป็นกำลังสำคัญในการช่วยดับไฟป่าได้ อย่างไรก็ตามจะต้องมีแผนการในการแก้ไขปัญหาในระยะยาวต่อไป

การแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืนต้องแก้ที่ต้นเหตุของปัญหา จากสาเหตุปัญหาคือการเผาป่าของราษฎรเพื่อการเก็บของป่าและล่าสัตว์ ซึ่งได้ทำความเสียหายแก่ป่าไม้

- ปลูกค่านิยมให้ราษฎรยอมรับและลดการเผาป่าลงให้ได้ สร้างค่านิยมที่ถูกต้อง
- ส่งเสริมให้ราษฎรรวมกลุ่มจัดตั้งกฎกติกาภายในหมู่บ้านให้เข้มแข็ง

• ส่งเสริมความรู้ และเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการกำจัดเศษวัชพืช เช่น การทำปุ๋ยหมัก เพื่อลดการเผาในภาคเกษตร

• สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พื้นที่ป่าเพื่อเป็นแหล่งต้นน้ำลำธารและสร้างความชุ่มชื้นให้กับผืนป่า และจัดตั้งแนวป้องกันไฟป่า

• ส่งเสริมการดูแลรักษาป่าโดยชุมชน โดยภาครัฐให้ความรู้ทางหลักวิชาการที่ถูกต้อง

• ส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สามารถปลูกในพื้นที่ป่าได้ เช่น ผักหวาน และกาแฟ เป็นต้น เพื่อให้ประชาชนมีรายได้และมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นโดยไม่เผาทำลายป่า

• เสริมสร้างกองกำลัง (ภาคประชาชน) ในการเฝ้าระวังและดูแลรักษาป่า รวมทั้งการฝึกอบรมให้ความรู้ในการรักษาและป้องกันไฟป่า

<u>สถานการณ์ขยะ</u>

จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีปริมาณขยะน้อย ซึ่งยังไม่เป็นปัญหาที่สำคัญของจังหวัด โดยมีปริมาณขยะร้อยละ ๘๐ เป็นขยะจากครัวเรือน ซึ่งมีปริมาณขยะในเขตเทศบาลเมือง และเทศบาลใกล้เคียง รวม ๗ - ๘ แห่ง การกำจัดขยะในปัจจุบันใช้วิธีการฝังกลบในพื้นที่ ๔๐ไร่ ซึ่งคาดว่าหลุมฝังกลบขยะจะสามารถรองรับขยะได้อีกประมาณ ๑๐ ปี (ถึงปี ๒๕๗๐) และไม่สามารถรวบรวมขยะภายในจังหวัดได้เนื่องจากสภาพหมู่บ้านชุมชนกระจายตัวอยู่ตามที่ราบบนหุบเขาและพื้นที่ห่างไกลปัจจุบันจึงมีการจัดการกันเองในแต่ละพื้นที่ ประกอบกับการรีไซเคิลและการขนส่งขยะออกนอกพื้นที่ต้องใช้ต้นทุนขนส่งสูงเนื่องจากสภาพเส้นทางที่คดเคี้ยว

- ขยะมูลฝอยชุมชน

๑) อัตราการผลิตปริมาณและองค์ประกอบของขยะมูลฝอย ในปี๒๕๕๗ จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีปริมาณขยะมูลฝอยเกิดขึ้นประมาณ ๒๑๙.๔๕ ตันต่อวัน เป็นขยะมูลฝอยที่เกิดจากเทศบาลเมือง ๑ แห่งเทศบาลตำบล ๗ แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล ๔๒ แห่ง จากการสำรวจของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่๑

๒) การคัดแยกและนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ จากการสำรวจของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑ ในปี ๒๕๕๗ จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีการนาขยะกลับมาใช้ประโยชน์คิดเป็นร้อยละ ๒๗ โดยเป็นการนำกลับมาใช้ประโยชน์ผ่านกิจกรรมร้านรับซื้อของเก่าธนาคารขยะและการทำปุ๋ย

๓) การเก็บขนและขนส่งขยะมูลฝอยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดแม่ฮ่องสอนจำนวน ๒๕ แห่ง คิดเป็นร้อยละ๕๑ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมดในจังหวัดแม่ฮ่องสอนที่มีรถเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยไปกำจัดซึ่งส่วนใหญ่เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับเทศบาลเมืองและเทศบาลตำบลนอกจากนี้มีจำนวน ๒๔ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๔๙ ไม่มีบริการรถเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยไปกำจัด

๔) การกำจัดขยะมูลฝอยในปัจจุบัน พบว่าการจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๔๙ แห่ง ในจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีการจัดการขยะโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเก็บขนและกำจัดเอง๒๓ แห่งคิดเป็นร้อยละ ๔๖.๙๔ การจัดการขยะโดยชุมชนเก็บขนและกำจัดเอง ๙ แห่งคิดเป็นร้อยละ ๑๘.๓๗ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีการจัดการขยะจำนวน ๑๖ แห่งคิดเป็นร้อยละ ๓๒.๖๕ และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดจ้างบริษัทเอกชนดำเนินการเก็บขนและกำจัดจำนวน ๑ แห่งคิดเป็นร้อยละ ๒.๐๔

และจากข้อมูลใน ปี ๒๕๖๑ พบว่า มีปริมาณขยะมูลฝอยตกค้าง มีจำนวนทั้งสิ้น ๓๗๔ ตัน สามารถกำจัดได้ จำนวน ๑๙๐ ตัน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๘๐ (ดำเนินการโดยปิดบ่อ, ปรับปรุง, เผากำจัด) และมีจำนวนปริมาณขยะที่เหลือ จำนวน ๑๘๔ ตัน คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๘๔ ของปริมาณขยะมูลฝอยที่ตกค้าง สำหรับปริมาณขยะมูลฝอยใหม่ที่เกิดขึ้น มีจำนวนทั้งสิ้น ๔๐,๖๐๙ ตัน สามารถกำจัดได้ ๓๙,๐๑๘ ตัน คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๐๘(ดำเนินการโดยเทกอง, เทกองแบบควบคุม, ฝังกลบ) มีจำนวนปริมาณขยะที่เหลือ ๑,๕๙๑.๔

ตัน คิดเป็นร้อยละ ๔.๐๗ ของปริมาณขยะที่กำจัดได้ และสำหรับของเสียอันตราย อยู่ระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูล

ตารางที่ ๕๗ ปริมาณขยะ ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑

ประเภท	ปริมาณ(ตัน)			กำจัดได้			วิธีกำจัด	จำนวนที่เหลือ		
	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑		ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑
ขยะมูลฝอยตกค้าง	๗๓๒.๓	๕๓๓.๒	๓๗๔	๑๙๙	๑๕๙.๘	๑๙๐	ปิดบ่อ, ปรับปรุง, เผากำจัด	๕๓๓.๒	๓๗๔	๑๘๔
ขยะมูลฝอยใหม่ที่เกิดขึ้น	๕๖,๗๙๘	๕๖,๗๙๗	๔๐,๖๐๙	๔๘,๑๒๘	๔๒,๐๙๔	๓๙,๐๑๘	เทกอง, เทกองแบบควบคุม, ฝังกลบ	๘,๖๗๐.๗	๑๔,๗๐๓	๑,๕๙๑.๔
ของเสียอันตราย	อยู่ระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูล									

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดแม่ฮ่องสอน

สภาพปัญหาขยะจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีขยะมูลฝอยตกค้างสะสมในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยปริมาณมากกำจัดขยะมูลฝอยไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการมีศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวมของจังหวัดไม่เพียงพอไม่มีศูนย์รวบรวมของเสียอันตรายของจังหวัดข้อบัญญัติท้องถิ่นไม่ครอบคลุมการคัดแยกและกำจัดขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายการบังคับใช้กฎหมายแก่ผู้ลักลอบทิ้งขยะและของเสียอันตรายล่าช้าและไม่ทั่วถึงบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ยังขาดทักษะในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยประชาชนส่วนใหญ่ขาดจิตสำนึกและวินัยในการลดและคัดแยกขยะโดยมีข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการเกิดปัญหาขยะของจังหวัดประกอบด้วย

๑) กำจัดขยะมูลฝอยตกค้างสะสมในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยในพื้นที่วิกฤติ (ขยะมูลฝอยเก่า) และปิดสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยหรือปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเดิมให้ดำเนินการได้ถูกต้องตามหลักวิชาการ

๒) สร้างรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่เหมาะสม (ขยะมูลฝอยใหม่) โดยเน้นการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทางการจัดการขยะมูลฝอยแบบศูนย์รวมและกำจัดโดยเทคโนโลยีแบบผสมผสานเน้นการแปรรูปเป็นพลังงานหรือทำให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๓) ออกข้อบัญญัติท้องถิ่นให้ครอบคลุมการขนส่งการกำจัดการคัดแยกขยะมูลฝอยและห้ามทิ้งของเสียอันตรายปนกับขยะมูลฝอยทั่วไป

๔) รณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ปลูกจิตสำนึกสร้างความตระหนักให้ประชาชนนักเรียนและเยาวชนเขามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยตั้งแต่การลดคัดแยกขยะมูลฝอยที่ต้นทางจนถึงการกำจัดขั้นสุดท้ายการลดการใช้ถุงพลาสติกตลอดจนการตรวจสอบและดำเนินการทางกฎหมายแก่ผู้ลักลอบทิ้งขยะและของเสียอันตรายและการควบคุมการประกอบกิจการร้านรับซื้อของเก่า

๕) การรณรงค์และส่งเสริมการคัดแยกเพื่อลดปริมาณขยะและนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ reuserecycle โดยเฉพาะการนำขยะไปทำปุ๋ยเพื่อลดปริมาณการนำเข้าปุ๋ยจากนอกพื้นที่

๖) ควบคุมปริมาณขยะโดยเฉพาะจากกลุ่มนักท่องเที่ยวจากนอกพื้นที่

๗) ควรมีศูนย์รวบรวมข้อมูลด้านการจัดการขยะอย่างถูกหลักวิชาการและเหมาะสมรูปแบบต่างๆ เพื่อเป็นแหล่งศึกษาดูงานสำหรับเป็นทางเลือกในการแก้ไขปัญหาและกำจัดขยะที่สอดคล้องกับสภาพพื้นที่

ด้านความมั่นคง

จังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นจังหวัดชายแดนมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเมียนมาตลอดทั้ง ๗อำเภอ ระยะทางประมาณ ๔๘๓กิโลเมตรมีช่องทางเข้าออกชายแดน ทางบก จำนวน ๓๖ช่องทาง ทางน้ำ ๙ท่าข้าม และยังมีการเคลื่อนไหวของชนกลุ่มน้อยที่ต่อต้านรัฐบาลสหภาพเมียนมาเป็นปัจจัยสำคัญส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ สถานการณ์ปัญหาที่ส่งผลกระทบความมั่นคงในปัจจุบันและยังไม่ได้รับการแก้ไขเท่าที่ควร อาทิ ปัญหากองกำลังชนกลุ่มน้อยต่อต้านรัฐบาลสหภาพเมียนมา ปัญหายาเสพติด ปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ปัญหาการลักลอบทำลายทรัพยากรธรรมชาติ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) **ปัญหาชนกลุ่มน้อย** บริเวณชายแดนไทยด้านจังหวัดแม่ฮ่องสอนที่ยังมีการเคลื่อนไหวของกองกำลังติดอาวุธชน กลุ่มน้อยที่สวามิภักดิ์ต่อพม่า และต่อต้านพม่ากลุ่มต่างๆ เช่น กองกำลังกลุ่มไทใหญ่ (SSA) กลุ่มกะเหรี่ยง (KNPP, KNB, KNPLF) มีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงมากขึ้นเมื่อรัฐบาลสหภาพเมียนมาได้กดดันให้มีการวางอาวุธหลังการเลือกตั้ง ส่งผลต่อความมั่นคงชายแดน ปัญหายาเสพติด ปัญหาผู้ลี้ภัยจากการสู้รบ

๒) **ปัญหาการขยายตัวของผู้หนีภัยการสู้รบจากพม่า** จากสภาพพื้นที่และอาณาเขตของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ทำให้ในแต่ละปีมีการลักลอบเข้าเมืองจากพม่าเข้ามาโดยตลอดและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ทั้งที่เป็นขบวนการ(ผ่านนายหน้า) และหลบหนีเข้ามาเอง (ไม่ผ่านนายหน้า) และเข้ามาอยู่อาศัยและทำงานในจังหวัดแม่ฮ่องสอนทั้งที่ถูกต้องตามกฎหมายและไม่ถูกต้องตามกฎหมาย และบางส่วนได้ลักลอบหลบเข้าไปยังพื้นที่ส่วนในของประเทศเช่น จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดกรุงเทพมหานคร ประกอบกับจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีพื้นที่พักพิงชั่วคราวจากการสู้รบจากพม่าจำนวน ๔ แห่งรวมจำนวนผู้หนีภัยจากการสู้รบ ๒๖,๓๘๙ คน ประกอบด้วย

๑) พื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ บ้านใหม่ในสอย หมู่ที่ ๔ ตำบลปางหมู อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จำนวน ๘,๒๐๔ คน

๒) พื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ บ้านแม่สุรินหมู่ที่ ๕ ตำบลขุนยวม อำเภอขุนยวมจำนวน ๘๖๖ คน

๓) พื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ บ้านแม่ลามาหลวงหมู่ที่ ๗ ตำบลสบเมย อำเภอสบเมยจำนวน ๗,๙๗๔ คน

๔) พื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ บ้านใหม่แม่ละอุนหมู่ที่ ๒ ตำบลแม่สามแลบ อำเภอสบเมยจำนวน ๙,๓๔๕ คน

ซึ่งในแต่ละปีจะมีชนกลุ่มน้อยตามแนวชายแดนได้หลบหนีเข้ามาในพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯทั้ง ๔ แห่งอย่างต่อเนื่อง มีการขยายตัวอย่างรวดเร็วหากไม่เร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาภัยดังกล่าวจะทำให้เกิดปัญหาตามมาและผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศชาติในอนาคตมากขึ้น

ปัญหายาเสพติด

๑) **สถานการณ์ด้านการผลิตและแหล่งพักยาเสพติด**

ผลการสกัดกั้นและปราบปรามยาเสพติดภาพรวมยังคงสามารถควบคุมได้ แต่ยังคงปรากฏข่าวสารการลักลอบนำเข้าจังหวัดแม่ฮ่องสอน จากแหล่งพักยาบ้านนากองมู นำเข้าจากรอยต่ออำเภอปาย และอำเภอเวียงแหง เข้ามาจำหน่ายในพื้นที่อำเภอปาย

๒) **สถานการณ์การลักลอบนำเข้ายาเสพติดชายแดนด้าน จ.แม่ฮ่องสอน**

เนื่องจากจังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นจังหวัดชายแดนมีพื้นที่ติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านยาวกว่า ๔๐๐ กิโลเมตร ทำให้มีช่องทางเข้าออกหลายช่องทางทั้งทางบกและทางน้ำ และตามแนวชายแดนยังคงมีกำลังของชนกลุ่มน้อยเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา ทำให้มีการเคลื่อนไหวของเครือข่ายยาเสพติดมากขึ้น จังหวัดแม่ฮ่องสอนดำเนินการสกัดกั้นการนำเข้ายาเสพติดตามแนวชายแดนเพื่อสกัดกั้นการนำเข้ายาเสพติดตามแนวชายแดน โดยมีการตั้งจุดตรวจ จุดสกัด เพื่อเป็นการสกัดกั้นการแพร่ระบาดของยาเสพติด ณ บริเวณเส้นทาง

คมนาคมในพื้นที่ล่อแหลมบริเวณชายแดน จำนวน ๒๖ จุด พื้นที่ตอนใน จำนวน ๒๑ จุด และเส้นทางคมนาคมติดต่อระหว่างจังหวัดแม่ฮ่องสอนกับจังหวัดใกล้เคียง จำนวน ๓ จุด

ในส่วนของแหล่งพักคอยเพื่อลำเลียงยาเสพติดเข้าสู่เขตประเทศไทยบริเวณ ๒ พื้นที่ ซึ่งอยู่ตรงข้ามกับอำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน และบ้านนากองมู ตรงข้ามอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

๓) สถานการณ์การค้ายาเสพติดการแพร่ระบาดยาเสพติดในพื้นที่

สถานการณ์การค้ายาเสพติด มีแนวโน้มรุนแรงขึ้น หากพิจารณาจากสถิติการจับกุมผู้ต้องหาในคดีค้ายาเสพติดจะพบว่า มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ จนถึงปัจจุบัน โดยผู้ต้องหาที่ถูกจับกุมครั้งแรก อายุระหว่าง ๒๐ – ๒๙ ปี ซึ่งส่วนใหญ่ถูกจับกุมในพื้นที่เขตอำเภอปาย และเมื่อพิจารณาสารเสพติดที่แพร่ระบาดในพื้นที่พบว่า ยาบ้า ยังคงมีการแพร่ระบาดหนักใน ๓ อำเภอ ได้แก่ อำเภอปาย อำเภอแม่สะเรียงและอำเภอปางมะผ้า ส่วนฝิ่น พบมากในเขตพื้นที่อำเภอแม่ลาน้อยและอำเภอปาย และเฮโรอีน พบมากในเขตพื้นที่อำเภอเมือง และอำเภอปาย นอกจากนั้นพื้นที่เพ่งเล็งบริเวณรอยต่อระหว่าง อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ กับ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน และพื้นที่หรือช่องทางต่างๆ ด้านตรงข้ามอำเภอปางมะผ้า อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน อำเภอขุนยวม และอำเภอแม่ลาน้อย และการแพร่ระบาดในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ส่วนมากจะเป็นการแพร่ระบาดในกลุ่มผู้ใช้แรงงาน ในส่วนของกลุ่มเสี่ยงเยาวชนยังไม่ปรากฏข้อมูลข่าวสาร

ตารางที่ ๕๘ สถิติผลการจับกุมคดียาเสพติด ๕ ข้อหาหลัก ประจำปี ๒๕๕๙- ๒๕๖๑

จังหวัด	ผลิต (คดี)	จำหน่าย (คดี)	ครอบครองเพื่อจำหน่าย(คดี)	ครอบครอง (คดี)	เสพ (คดี)	รวม (คดี)
ปี ๒๕๕๙	๗๗	๓๐	๕๗	๑๐๕	๑๒๙	๓๙๘
ปี ๒๕๖๐	๖๑	๑๔	๔๕	๗๔	๑๙๒	๓๘๖
ปี ๒๕๖๑	๕๔	๒๒	๘๔	๑๗๒	๓๗๔	๗๐๘

ที่มา : ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตารางที่ ๕๙ สถิติของกลางยาเสพติด ๒๕๕๘ - ๒๕๕๙

ประเภท	พ.ศ. ๒๕๕๙	พ.ศ.๒๕๖๐	พ.ศ.๒๕๖๑	หน่วยนับ
ยาบ้า	๕๒๕,๓๓๖	๓๕๖,๑๒๕.๕	๑๑๗,๕๓๓	เม็ด
ฝิ่น	๒๔๙.๑๔๗	๓๑๑.๔๑๖	๒๘,๖๒๔.๘๓	กก.
เฮโรอีน	๐.๐๖๕	๐.๐๐๙	๑๗.๒๗๕	กก.
กัญชา	๔๖.๓๙๗	๗๔.๒๒๘	๑,๗๓๑.๐๐๘	กก.
ยาไอซ์	๐.๐๐๒	-	๑๗๖.๘๒๖	กก.
โคเคน	-	-	-	
ยาอี	-	-	-	
สาระเหย	-	-	-	

ที่มา : ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดแม่ฮ่องสอน

จากข้อมูลสถานการณ์และสถิติการจับกุมยาเสพติดมีแนวโน้มสูงขึ้น เช่น เฮโรอีน กัญชา ยาไอซ์ ในส่วนประเภทยาเสพติดที่ลดลง คือ ยาบ้า และฝิ่น เป็นผลมาจากการดำเนินการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด โดยการบูรณาการร่วมกันจากทุกภาคส่วน ทั้งฝ่ายทหาร ตำรวจ และพลเรือน อย่างไรก็ตามจังหวัดจะต้องให้ความสำคัญในการป้องกันปราบปรามยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง เนื่องจาก จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีอาณาเขตติดต่อกับสหภาพเมียนมาทุกอำเภอ และแหล่งผลิตยาเสพติดตั้งอยู่ในบริเวณประเทศเพื่อนบ้านตามแนวชายแดน ซึ่งเมื่อยาเสพติดลำเลียงผ่านจังหวัดแม่ฮ่องสอนก็จะส่งผลให้เกิดการแพร่ระบาดไปยังจังหวัดอื่นๆ ทำให้เกิดความเสียหายของสังคมไทย และเยาวชนของชาติได้ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง

สำหรับข้อมูลการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ พบว่า มีผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดเข้ารับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพในสถานบริการทุกระบบ ทั้งหมด ๔๔๘ คน แยกเป็น ระบบสมัครใจ ๓๐๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๗.๖๓ และระบบบังคับบำบัด ๑๔๕ คน หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๒.๓๖ ของผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดเข้ารับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพในสถานบริการทุกระบบ

จังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้ดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในปี ๒๕๖๑ จำนวน ๔๒๑ หมู่บ้าน มีหมู่บ้านระดับเฝ้าระวังทั่วไป (หมูบ้านสีขาว) จำนวน ๓๕๔ หมู่บ้าน หมู่บ้านระดับเฝ้าระวังระดับปานกลาง จำนวน ๕๒ หมู่บ้านและหมู่บ้านระดับรุนแรง (สีแดง) จำนวน ๑๕ หมู่บ้าน โดยมีพื้นที่ที่มีความรุนแรงมากที่สุด คือ อำเภอปางมะผ้า อำเภอปาย และอำเภอขุนยวมตามลำดับ ซึ่งจังหวัดแม่ฮ่องสอนจะต้องป้องกันและแก้ไขปัญหาให้เป็นหมู่บ้านสีขาวทั้งหมดในปี ๒๕๖๔ รายละเอียดตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ ๖๐ หมู่บ้านระดับเฝ้าระวังทั่วไป(หมูบ้านสีขาว)ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ลำดับที่	อำเภอ/เทศบาล	จำนวนหมู่บ้าน(สีขาว)		
		พ.ศ.2558 (หมู่บ้าน)	พ.ศ. 2559 (หมู่บ้าน)	พ.ศ.2561 (หมู่บ้าน)
1	ปาย	๔๗	๖๒	๔๒
2	ปางมะผ้า	๒๔	๒๑	๒๗
3	เมืองแม่ฮ่องสอน	๖๖	๖๘	๖๘
4	ขุนยวม	๔๓	๔๓	๓๖
5	แม่ลาน้อย	๔๓	๖๗	๕๘
6	แม่สะเรียง	๖๖	๗๗	๗๗
7	สบเมย	๕๘	๕๒	๔๐
8	เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน	๖	๖	6
รวม		353	๓๙๖	354

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตารางที่ ๖๑ หมู่บ้านระดับเฝ้าระวังระดับปานกลางจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ลำดับที่	อำเภอ	จำนวนหมู่บ้าน(ปานกลาง)		
		พ.ศ.๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑
๑	ปาย	๗	-	๑๙
๒	ปางมะผ้า	๖	๗	๔
๓	เมืองแม่ฮ่องสอน	๒	-	-
๔	ขุนยวม	-	-	๓
๕	แม่ลาน้อย	๒๐	๒	๘
๖	แม่สะเรียง	๑๐	-	-
๗	สบเมย	-	๕	๑๘
๘	เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน	-	-	-
รวม		๔๕	๑๔	๕๒

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตารางที่ ๖๒ หมู่บ้านระดับรุนแรง (สีแดง)จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ลำดับที่	อำเภอ	จำนวนหมู่บ้าน(สีแดง)		
		พ.ศ.๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑
๑	ปาย	๘	-	๑
๒	ปางมะผ้า	๘	๑๐	๗
๓	เมืองแม่ฮ่องสอน	-	-	-
๔	ขุนยวม	-	-	๔
๕	แม่ลาน้อย	๖	-	๓
๖	แม่สะเรียง	๑	-	-
๗	สบเมย	-	๑	-
๘	เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน	-	-	-
รวม		๒๓	๑๑	๑๕

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ปัญหาการค้ามนุษย์ พบว่า ยังมีความรุนแรงน้อย หรือยังไม่พบปัญหาการค้ามนุษย์ในพื้นที่แต่อย่างใด ซึ่งถ้าเทียบกับจังหวัดอื่นๆภายในประเทศ และผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่เกิดขึ้นโดยไม่มีการดำเนินคดีเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ในพื้นที่แต่อย่างใดแต่ปัญหาพื้นที่และบริบทต่างๆของจังหวัดแม่ฮ่องสอน เช่น วัฒนธรรมของคนชนเผ่าในพื้นที่บางชนเผ่า ปัญหาการขาดโอกาสทางการศึกษาของคนชนเผ่า ปัญหาการอพยพของชนกลุ่มน้อยที่เข้ามาอาศัยอยู่ในพื้นที่ การโยกย้ายถิ่นฐานของประชาชนคนเมียนมา ปัญหาเศรษฐกิจ ที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของคน และการหลั่งไหลเข้ามาของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติต่างๆ ประกอบกับปัญหาการค้ามนุษย์เป็นปัญหาที่มีความสลับซับซ้อน และมีการทำกันเป็นขบวนการ จากสภาพปัญหาดังกล่าวส่งผลต่อประชาชนในพื้นที่ ที่อาจถูกล่อลวงหรือตกเป็นเหยื่อของขบวนการค้ามนุษย์ในประเทศและต่างประเทศ การมีค่านิยมหรือพฤติกรรมเลียนแบบ เช่น การแต่งงาน กับชาวต่างชาติในพื้นที่อำเภอปายที่มีสถิติมากขึ้น การเจริญเติบโตของเศรษฐกิจ เช่น ธุรกิจงานบริการในร้านอาหาร ร้านคาราโอเกะ

ร้านอินเตอร์เน็ต ร้านนวดแผนไทย ธุรกิจเหล่านี้ล้วนเป็นสถานที่ที่แฝงไปด้วยการบริการค้าประเวณี จึงเป็นแหล่งจูงใจให้กลุ่มเป้าหมายของขบวนการค้ามนุษย์เข้าไปทำงานในสถานที่เหล่านั้น ซึ่งในส่วนของจังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นจังหวัดติดแนวชายแดน ที่อาจมีปัจจัยที่มีสถานการณ์ทางการค้ามนุษย์ ดังนี้

๑) สถานะเป็นเมืองต้นทาง คือเป็นเมืองที่มีแรงงานเด็กและหญิงจากชนบทที่มีปัญหาความยากจน ที่โยกย้ายเพื่อหางานทำ แต่กลับถูกหลอกลวงทำให้ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์ภายใน และต่างประเทศ โดยเฉพาะในเขตหมู่บ้านของกลุ่มชาติพันธุ์ที่แม้ว่าบางส่วนจะได้รับสัญชาติไทยแล้วแต่ยังมีความเสี่ยงในการเข้าสู่กระบวนการค้ามนุษย์ เช่น กรณีการแต่งงานกับชาวต่างชาติ ในพื้นที่ อำเภอปาย อำเภอปางมะผ้า หรือมีนายหน้าเถื่อนเข้ามาล่อลวง หรือการเสนองานที่มีค่าตอบแทนที่สูงเป็นที่จูงใจ ส่วนใหญ่เป็นเด็กและหญิงตามแนวชายแดน และอยู่ในชุมชนชนบทบนพื้นที่สูง มีความยากจน ขาดโอกาสทางการศึกษาและในปี ๒๕๕๙ พบว่า มีคดีโด่งดัง กรณีที่นางสุชาดา หยกวิริยะกุล (หญิงไก่)หลอกลวงเด็กในพื้นที่อำเภอแม่ลาน้อย ให้ไปทำงานโดยไม่ได้รับค่าจ้าง จำนวน ๖ ราย ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้มีการแต่งตั้งคณะทำงานพร้อมที่ปรึกษาด้านกฎหมายและสังคม เพื่อจะได้ช่วยเหลือด้านการดำเนินคดีกับผู้หลอกลวงรายดังกล่าว

๒) สถานะเป็นเมืองทางผ่าน คือ มีทั้งเด็ก ผู้หญิงและผู้ชายวัยแรงงานถูกนำพาจากพื้นที่ต่าง ๆ เช่น การนำพาชาวเมียนมาจากประเทศเมียนมา ผ่านจังหวัดแม่ฮ่องสอนไปยังจังหวัดอื่นๆ หรือภูมิภาคอื่นในประเทศและส่งต่อไปยังต่างประเทศ

๓) สถานะเป็นเมืองปลายทาง คือ มีทั้งผู้หญิงและผู้ชายวัยแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาหางานทำจากช่องทางและท่าข้ามตามชายแดนไทย-เมียนมาต่างๆ เช่น ช่องทางเดินทางบ้านหัวเมืองบ้านน้ำเพียงดิน ช่องทางห้วยต้นนุ่น และท่าข้ามบ้านแม่สามแลบ อื่นๆ โดยรับใช้งานบริการในรูปแบบต่างๆ เช่น ร้านอาหาร ร้านคาราโอเกะ โรงแรม ส่วนผู้ชายเข้ามาใช้แรงงานต่างๆ เช่น กรรมกร แรงงานภาคเกษตร ในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนในเขตตัวอำเภอที่มีความเจริญ เช่น อำเภอเมือง อำเภอปาย และอำเภอแม่สะเรียง

นอกจากนี้ยังมีช่องทางการเข้าออกตามแนวชายแดนประเทศไทยและประเทศเมียนมาที่มีจำนวนมากซึ่งง่ายต่อการเข้าออกของประชาชนทั้งสองประเทศ รวมถึงการเข้ามาของประชาชนเมียนมาที่มีการเข้ามาเพื่อหางานงานทำในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนหรือพื้นที่จังหวัดอื่นๆในประเทศไทย

การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยใช้เครื่องมือการวิเคราะห์ทางการบริหาร SWOT ดังนี้

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
๑. มีทรัพยากรป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์และมีความหลากหลายทางชีวภาพ ๒. มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ที่หลากหลาย กระจายอยู่ทุกอำเภอ ๓. มีทุนทางวัฒนธรรมขนบธรรมเนียม-ประเพณี ศาสนา และความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์ ที่โดดเด่น และมีเอกลักษณ์ ๔. มีโครงการพัฒนาตามพระราชดำริจำนวนมาก และเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่สำคัญ ๕. มีพื้นที่ชายแดนติดต่อกับประเทศเมียนมาทุกอำเภอ ติดกับ ๓ รัฐ คือ รัฐฉาน รัฐคะยา และรัฐกระเหรี่ยง ๖. มีทำเลที่ตั้งอยู่ใกล้กรุงเนปิดอร์เมืองหลวงใหม่ของประเทศเมียนมา ๒๒๐ กิโลเมตร และสามารถเข้าสู่เมืองสำคัญทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว คือ เมืองลอยก่อ เมืองมัณฑะเลย์ เมืองตองอู เมืองทันเว เป็นต้น ๗. มีจุดผ่อนปรนการค้าชายแดน จำนวน ๕ แห่ง คือ ด่านห้วยต้นนุ่น อำเภอขุนยวม ด่านเสาหิน ด่านแม่สามแลบ อำเภอแม่สะเรียง ด่านน้ำเพียงดิน อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน เข้าสู่เมืองลอยก่อ รัฐคะยา ด่านห้วยผึ้ง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน เข้าสู่เมืองตองยี รัฐฉาน ๘. มีผลิตภัณฑ์และสินค้าที่เกิดจากภูมิปัญญาของแต่ละชนเผ่ามีความเป็นเอกลักษณ์ ๙. ประชาชนมีวิถีชีวิตที่เรียบง่าย สงบสุข เป็นเมืองน่าอยู่ มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ๑๐. มีพืชทางเศรษฐกิจที่สำคัญ เช่น กระเทียม ถั่วเหลือง ๑๑. มีอัตราเงินเฟ้อ การว่างงาน ปริมาณขยะ และคดียาเสพติดต่ำ ๑๒. มีแหล่งน้ำที่เป็นธรรมชาติและสะอาด	๑. สภาพภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขาและพื้นที่สูง เป็นอุปสรรคในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานโดยเฉพาะเส้นทางคมนาคมและสาธารณูปโภค ๒. พื้นที่ในการทำเกษตรมีน้อย ๓. พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นเขตป่าอนุรักษ์และป่าสงวนแห่งชาติ ทำให้การพัฒนาเป็นไปอย่างจำกัด ๔. ฤดูกาลท่องเที่ยวมีระยะสั้น นักท่องเที่ยวนิยมมาท่องเที่ยวในห้วงฤดูหนาว (พ.ย. – ก.พ.) ของทุกปี ๕. การขยายตัวทางเศรษฐกิจและรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชาชนอยู่ในเกณฑ์ต่ำ สัดส่วนคนจนมากที่สุดของประเทศ ๖. ขาดการพัฒนาผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ๗. การเข้าถึงบริการทางการแพทย์ยังไม่ทั่วถึง โรงพยาบาลยังไม่ผ่านเกณฑ์คุณภาพมาตรฐาน HA ตามที่กำหนด และอัตราทารกตายต่อการเกิดมีชีพยังสูง ๘. สัดส่วนผู้อยู่ในระบบประกันสังคม ผลิตภาพแรงงาน และการเข้าถึงระบบอินเตอร์เน็ตยังน้อยมาก ๙. มีปัญหาหมอกควันไฟป่าจากการเผาป่า ๑๐. ไม่มีการจัดเก็บข้อมูลที่สำคัญในด้านประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามของจังหวัด ๑๑. ระดับคะแนน O-Net มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานของประเทศ ๑๒. เด็ก และเยาวชน มีฐานะยากจนขาดโอกาสทางการศึกษา ๑๓. ขาดการพัฒนาไกด์นำเที่ยวผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะภาษา

โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
๑. นโยบายภาครัฐตามกรอบยุทธศาสตร์ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) เปิดโอกาสและสนับสนุนการพัฒนาด้านต่างๆ อย่างหลากหลาย ประกอบด้วย ความมั่นคง การสร้างความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน การสร้างโอกาสความเสมอภาคและความเท่าเทียมกันทางสังคม การสร้างความเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การปรับสมดุลและพัฒนาการบริหารจัดการภาครัฐ ๒. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ประกอบด้วย การพัฒนาเศรษฐกิจในภาพรวม การพัฒนาเศรษฐกิจรายสาขา การพัฒนาการเกษตรสู่ความเป็นเลิศด้านอาหาร การพัฒนาศักยภาพคนให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศและมีคุณภาพชีวิตที่ดี การสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ การพัฒนาด้านการขนส่งและโลจิสติกส์เชื่อมโยงในประเทศและภูมิภาค การสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๓. ยุทธศาสตร์ที่ ๙ การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ "การกระจายความเจริญสู่ภูมิภาคอย่างสมดุล" เป้าหมายการพัฒนาภาคเหนือ เป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง โดยมีแนวทางการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวและบริการเชิงสร้างสรรค์ ฐานการผลิตเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย เชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป และทรัพยากรป่าไม้มีความอุดมสมบูรณ์ ๔. แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีประเด็นการพัฒนา ได้แก่ ๑) สร้างคุณค่าและความโดดเด่นด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ ๒) ยกระดับ เชื่อมโยง สร้างเครือข่าย การค้า การลงทุน และการค้าชายแดนเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันทั้งในและต่างประเทศ ๓) พัฒนาเกษตรมูลค่าเพิ่มสู่ตลาดทั้งในและต่างประเทศ ๔) อนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างบูรณาการและมีส่วนร่วม ตอบสนองต่อการพัฒนาและใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม ๕. ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา เช่น ข้อตกลงความร่วมมือระหว่างประเทศลุ่มแม่น้ำอิระวะดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (Aeyawadee-Chaopraya-Mekong Economic Coorperation : ACMECS) ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ (Greater Mekong Subregion: GMS) การพัฒนาเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (Indonesia-Malaysia-Thailand Growth Triangle: IMT-GT) และ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) ๖. การเปิดประเทศของสหภาพเมียนมา	๑. กระแสการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่รวดเร็ว กระแสบริโภคนิยมและกระแสวัฒนธรรมจากภายนอกส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนท้องถิ่น ๒. ผลกระทบจากหมอกควันไฟป่าจากประเทศเพื่อนบ้าน ๓. ผลกระทบจากปัญหาการลักลอบนำเข้ายาเสพติดตามแนวชายแดน แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ๔. ภาวะเศรษฐกิจของโลกและประเทศ ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตมีแนวโน้มสูงขึ้น เช่น น้ำมัน ไฟฟ้า เกิดปัญหาค่าครองชีพ ๕. การเกิดภัยธรรมชาติ เช่น อุทกภัย ดินโคลนถล่ม โรคระบาด เป็นต้น ๖. ระเบียบกฎหมายไม่เอื้อต่อการพัฒนา โดยเฉพาะกฎหมายเกี่ยวกับพื้นที่ป่าอนุรักษ์และป่าสงวนแห่งชาติ

การกำหนดประเด็นการพัฒนา จากผลการวิเคราะห์ ศักยภาพ และสภาพแวดล้อมภายใน - ภายนอก (SWOT Matrix)

SO : กลยุทธ์เชิงรุก	WO : กลยุทธ์เชิงแก้ไข
๑. ส่งเสริมจังหวัดแม่ฮ่องสอนให้เป็น "เมืองแห่งการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วิถีชีวิต วัฒนธรรม และสุขภาพ"(S๑-๔,O๑-๔) ๒. ฟื้นฟู อนุรักษ์และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามอัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน (S๓, O๑-๔) ๓. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานปลอดภัยและส่งเสริมให้มีกิจกรรมการท่องเที่ยวตลอดปี (S๒, O๑-๔) ๖. ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวของจังหวัดแม่ฮ่องสอนทั้งในและต่างประเทศ(S๑-๔, O๑-๔) ๗. พัฒนาระบบ Logistic เพื่อรองรับการเปิดด่านสู่ประเทศเมียนมา, กลุ่ม ASEANและกลุ่ม BIMSTEC(S๖,S๗, O๑-๔) ๘. ส่งเสริมพัฒนาการค้าการลงทุน และการค้าชายแดน ยกระดับความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อการท่องเที่ยววัฒนธรรมและเปิดประตูสู่ตะวันตก(S๖,S๗, O๑-๔) ๙. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานจุดผ่อนปรนการค้าชายแดนและยกระดับให้เป็นด่านถาวร(S๖,S๗, O๑-๔) ๑๐. ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนายกระดับผลิตภัณฑ์ นวัตกรรมและมาตรฐาน เพื่อสามารถแข่งขันได้(S๘, O๑-๔) ๒. ขยายผลการเรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริโครงการตามพระราชดำริ โครงการหลวง และโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงสู่พื้นที่เป้าหมาย(S๔,O๑-๔)	๑. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว(W๑, O๑-๔) ๓. ส่งเสริมและยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP และวิสาหกิจชุมชน นวัตกรรมใหม่ ให้ได้มาตรฐานเพื่อเพิ่มมูลค่า(W๖, O๑-๔) ๔. ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนให้เข้มแข็ง โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน(W๖, O๑-๔) ๕. พัฒนาศักยภาพของบุคลากร และยกระดับผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว (W๑๓, O๑-๔) ๖. ส่งเสริมการค้าตลาดชุมชน ผลผลิตและผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรปลอดภัยมูลค่า (W๕, O๑-๔) ๘. พัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการให้สามารถแข่งขันได้ (W๖, O๑-๔) ๙. ส่งเสริมครัวเรือนที่ตกเกณฑ์ จปฐ.ให้มีรายได้เพิ่มขึ้น โดยการเพิ่มประสิทธิภาพของผลผลิตทางการเกษตรและแปรรูปสินค้าเกษตรปลอดภัย และพัฒนาฝีมือแรงงานให้ได้มาตรฐาน(W๕, O๑-๔) ๑๐. ส่งเสริมให้ประชาชนมีไฟฟ้า และน้ำเพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภค(W๑, O๑-๔) ๑๑. พัฒนาระบบสวัสดิการ การบริการภาครัฐ และโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อแก้ไขปัญหาและยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน (W๑, W๕, O๑-๔) ๑๒. พัฒนาศักยภาพของผู้เรียนทั้งในและนอกระบบโดยบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน (W๑๑,O๑,O๒) ๑๓. เพิ่มโอกาสทางการศึกษาในทุกระดับ เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน (W๑๒,O๑,O๒) ๑๔. พัฒนาบุคลากรทางการศึกษา สภาพแวดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษา และส่งเสริมเทคโนโลยีที่ทันสมัย (W๑๒,O๑,O๒) ๑๕.เพิ่มโอกาสและพัฒนาทักษะในการทำงานเพื่อการมีงานทำให้กับนักศึกษา และเยาวชน (W๑๒,O๑,O๒) ๑๖. พัฒนาบุคลากรด้านสาธารณสุข และระบบการให้บริการที่มีคุณภาพ (W๗,O๑,O๒) ๑๗. ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาวิจัยเพื่อการพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน (W๑-๑๒,O๑-๕) ๑๘. พัฒนาและส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนและการ

SO : กลยุทธ์เชิงรุก	WO : กลยุทธ์เชิงแก้ไข
	ใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ(W๑,O๑,O๒) ๑๙. ส่งเสริมเกษตรกรปลูกพืชเชิงวนเกษตรและให้คนอยู่ร่วมกับป่าได้(W๒, W๓, O๑-๔)
๑. ส่งเสริมจังหวัดแม่ฮ่องสอนให้เป็น "เมืองแห่งการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วิถีชีวิต วัฒนธรรม และสุขภาพ"(S๑-๔,O๑-๔) ๒. ฟื้นฟู อนุรักษ์และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามอัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน (S๓, O๑-๔) ๓. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานปลอดภัยและส่งเสริมให้มีกิจกรรมการท่องเที่ยวตลอดปี (S๒, O๑-๔) ๖. ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวของจังหวัดแม่ฮ่องสอนทั้งในและต่างประเทศ(S๑-๔, O๑-๔) ๗. พัฒนาระบบ Logistic เพื่อรองรับการเปิดด่านสู่ประเทศเมียนมา, กลุ่ม ASEANและกลุ่ม BIMSTEC(S๖,S๗, O๑-๔) ๘. ส่งเสริมพัฒนาการค้าการลงทุน และการค้าชายแดน ยกระดับความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อการท่องเที่ยววัฒนธรรมและเปิดประตูสู่ตะวันตก(S๖,S๗, O๑-๔) ๙. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานจุดผ่อนปรนการค้าชายแดนและยกระดับให้เป็นด่านถาวร(S๖,S๗, O๑-๔) ๑๐. ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนายกระดับผลิตภัณฑ์ นวัตกรรมและมาตรฐาน เพื่อสามารถแข่งขันได้(S๘, O๑-๔) ๒. ขยายผลการเรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริโครงการตามพระราชดำริ โครงการหลวง และโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงสู่พื้นที่เป้าหมาย(S๔,O๑-๔)	๑. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว(W๑, O๑-๔) ๓. ส่งเสริมและยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP และวิสาหกิจชุมชน นวัตกรรมใหม่ ให้ได้มาตรฐานเพื่อเพิ่มมูลค่า(W๖, O๑-๔) ๔. ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนให้เข้มแข็ง โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน(W๖, O๑-๔) ๕. พัฒนาศักยภาพของบุคลากร และยกระดับผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว (W๑๓, O๑-๔) ๖. ส่งเสริมการค้าตลาดชุมชน ผลผลิตและผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรปลอดภัยมูลค่า (W๕, O๑-๔) ๘. พัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการให้สามารถแข่งขันได้ (W๖, O๑-๔) ๙. ส่งเสริมครัวเรือนที่ตกเกณฑ์ จปฐ.ให้มีรายได้เพิ่มขึ้น โดยการเพิ่มประสิทธิภาพของผลผลิตทางการเกษตรและแปรรูปสินค้าเกษตรปลอดภัย และพัฒนาฝีมือแรงงานให้ได้มาตรฐาน(W๕, O๑-๔) ๑๐. ส่งเสริมให้ประชาชนมีไฟฟ้า และน้ำเพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภค(W๑, O๑-๔) ๑๑. พัฒนาระบบสวัสดิการ การบริการภาครัฐ และโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อแก้ไขปัญหาและยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน (W๑, W๕, O๑-๔) ๑๒. พัฒนาศักยภาพของผู้เรียนทั้งในและนอกระบบโดยบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน (W๑๑,O๑,O๒) ๑๓. เพิ่มโอกาสทางการศึกษาในทุกระดับ เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน (W๑๒,O๑,O๒) ๑๔. พัฒนาบุคลากรทางการศึกษา สภาพแวดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษา และส่งเสริมเทคโนโลยีที่ทันสมัย (W๑๒,O๑,O๒) ๑๕.เพิ่มโอกาสและพัฒนาทักษะในการทำงานเพื่อการมีงานทำให้กับนักศึกษา และเยาวชน (W๑๒,O๑,O๒) ๑๖. พัฒนาบุคลากรด้านสาธารณสุข และระบบการให้บริการที่มีคุณภาพ (W๗,O๑,O๒) ๑๗. ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาวิจัยเพื่อการพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน (W๑-๑๒,O๑-๕)

SO : กลยุทธ์เชิงรุก	WO : กลยุทธ์เชิงแก้ไข
	๑๘. พัฒนาและส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนและการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ(W๑,O๑,O๒) ๑๙. ส่งเสริมเกษตรกรปลูกพืชเชิงวนเกษตรและให้คนอยู่ร่วมกับป่าได้(W๒, W๓, O๑-๔)
ST : กลยุทธ์เชิงป้องกัน	**WT: กลยุทธ์เชิงรับ**
๑. ส่งเสริมให้มีกิจกรรมการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และเผยแพร่ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ของกลุ่มชาติพันธ์ (S๓, T๑) ๓. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ปลูกป่าสร้างรายได้ พัฒนาฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ (S๔,T๕) ๔. ป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันไฟป่าโดยกระบวนการมีส่วนร่วม (S๔,T๒) ๕. การบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนและขยะอันตราย (S๔,T๑) ๖. การจัดการทรัพยากรลุ่มน้ำ (S๔,T๕) ๘. การปกป้องสถาบันและการปรองดองสมานฉันท์ (S๙,T๑) ๑๐. เสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน(S๙, T๑)	๑. พัฒนาศักยภาพของผู้เรียนทั้งในและนอกระบบ โดยบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน (W๑๒,T๑) ๕. ส่งเสริมการเกษตรปลอดภัย วนเกษตร เพื่อการท่องเที่ยวชุมชน (W๒,W๓,T๖) ๙. ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (W๕,T๓)

แผนพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕)
(ฉบับทบทวนปี พ.ศ. ๒๕๖๓)

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

"เมืองแห่งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เปิดประตูสู่ตะวันตก ยกระดับคุณภาพชีวิต พัฒนาเศรษฐกิจให้ยั่งยืน บนพื้นฐานแห่งความพอเพียง"

เป้าประสงค์รวม (Objective)

๑. สร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยเน้นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วิถีชีวิตวัฒนธรรม สุขภาพ เกษตรปลอดภัย และการค้าชายแดน

๒. เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยเน้นการแก้ไขปัญหาความยากจน การพัฒนาการศึกษา การเข้าถึงบริการด้านสาธารณสุข การพัฒนาคน สังคม และการบริหารจัดการภาครัฐ

๓. เพื่ออนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และประเพณีวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนา

๑. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้รายจากการท่องเที่ยว
๒. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือน
๓. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้าชายแดน
๔. ร้อยละที่ลดลงของจำนวนครัวเรือนที่ตกเกณฑ์ จปฐ.
๕. พื้นที่ป่าถูกบุกรุกและพื้นที่ป่าที่ได้รับการฟื้นฟูเพิ่มมากขึ้น
๖. จำนวนจุดความร้อน (Hotspot) ลดลง
๗. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็งปลอดยาเสพติด
๘. ร้อยละที่ลดลงของการเกิดคดีประทุษร้ายต่อชีวิตและทรัพย์สิน เทียบกับค่าย้อนหลัง ๓ ปี

ประเด็นการพัฒนา

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑: การยกระดับและพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและยั่งยืน

เป้าประสงค์ที่ ๑ พัฒนาการท่องเที่ยวคุณภาพในเชิงนิเวศ วิถีชีวิต สุขภาพ เพื่อเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว

ตัวชี้วัด : ๑. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้รายจากการท่องเที่ยว (ร้อยละ ๕)
๒. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือน (ร้อยละ ๕)

แนวทางการพัฒนา ๑.๑ สร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ เพิ่มศักยภาพการพัฒนาและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว

แนวทางการพัฒนา ๑.๒ ฟื้นฟู อนุรักษ์และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวิถีชีวิต วัฒนธรรมตามอัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ และการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์

แนวทางการพัฒนา ๑.๓ พัฒนาศักยภาพบุคลากร และยกระดับผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว

แนวทางการพัฒนา ๑.๔ ส่งเสริมการท่องเที่ยวในโครงการตามพระราชดำริ วนเกษตร เกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ และการท่องเที่ยวโดยชุมชน

แนวทางการพัฒนา ๑.๕ พัฒนาการตลาดและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว

แนวทางการพัฒนา ๑.๖ พัฒนาระบบการบริหารจัดการ และบูรณาการเครือข่ายความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว

เป้าประสงค์ที่ ๒ เป้าประสงค์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพโครงข่ายคมนาคม และสิ่งอำนวยความสะดวกเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยว

ตัวชี้วัด : ๑. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้รายจากการท่องเที่ยว (ร้อยละ ๕)

๒. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือน (ร้อยละ ๕)

แนวทางการพัฒนา ๑.๑ สร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ เพิ่มศักยภาพการพัฒนาและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว

เป้าประสงค์ที่ ๓ ส่งเสริมพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP และวิสาหกิจชุมชน

ตัวชี้วัด : ๑. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP และวิสาหกิจชุมชน (ร้อยละ ๑๒)

แนวทางการพัฒนา ๑.๗ ส่งเสริมพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP วิสาหกิจชุมชน และ C-POTด้านการท่องเที่ยว

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒: พัฒนาศักยภาพการค้า การลงทุน และการค้าชายแดน

เป้าประสงค์ที่ ๑ เป้าประสงค์ที่ ๑ การค้าการลงทุน มีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น

ตัวชี้วัด : ๑. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้าชายแดน (ร้อยละ ๐.๕)

๒. จำนวนที่เพิ่มขึ้นของผู้ประกอบการ และการลงทุน (๕๐ ราย)

แนวทางการพัฒนา ๒.๑ พัฒนาระบบ Logistic เพื่อรองรับการเปิดด่านสู่ประเทศ เมียนมา, กลุ่ม BIMSTEC, และกลุ่ม ASEAN

แนวทางการพัฒนา ๒.๒ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานจุดผ่อนปรนการค้าชายแดน และยกระดับให้เป็นจุดผ่านแดนถาวร

แนวทางการพัฒนา ๒.๓ ส่งเสริมพัฒนาการค้าการลงทุน และการค้าชายแดน

แนวทางการพัฒนา ๒.๔ ยกระดับความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อการค้า การท่องเที่ยว วัฒนธรรม การศึกษา สาธารณสุข และเปิดประตูสู่ตะวันตก

แนวทางการพัฒนา ๒.๕ พัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการให้สามารถแข่งขันได้

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : การยกระดับคุณภาพชีวิต แก้ไขปัญหาความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

เป้าประสงค์ที่ ๑ เป้าประสงค์ที่ ๑ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครัวเรือนผ่านเกณฑ์ จปฐ.

ตัวชี้วัด ๑. ร้อยละที่ลดลงของจำนวนครัวเรือนที่ตกเกณฑ์ จปฐ.

แนวทางการพัฒนา ๓.๑ ส่งเสริมครัวเรือนที่ตกเกณฑ์ จปฐ. ที่สามารถพัฒนาได้ให้มีรายได้เพิ่มขึ้น โดยการส่งเสริมอาชีพด้านการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ประมง ค้าขาย หัตถกรรม อุตสาหกรรม บริการ และด้านอื่น ๆ ภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เป้าประสงค์ที่ ๒ เด็ก เยาวชน และประชาชนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ และการมีงานทำของนักเรียนและนักศึกษา

ตัวชี้วัด ๑. ร้อยละของผู้เรียนผ่านเกณฑ์มาตรฐานของประเทศ

๒. อัตราการเรียนต่อของนักเรียนในแต่ละระดับเพิ่มขึ้น

๓. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของคนอายุ ๑๕-๖๐ ปีเต็ม อ่านออก/เขียนไทยได้

แนวทางการพัฒนา ๓.๔ พัฒนาศักยภาพของผู้เรียนทั้งในและนอกระบบ โดยบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน

แนวทางการพัฒนา ๓.๕ เพิ่มโอกาสทางการศึกษาในทุกระดับ เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน

แนวทางการพัฒนา ๓.๖ พัฒนาบุคลากรทางการศึกษา สภาพแวดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษา และส่งเสริมเทคโนโลยีที่ทันสมัย

แนวทางการพัฒนา ๓.๗ เพิ่มโอกาสและพัฒนาทักษะในการทำงานเพื่อการมีงานทำให้กับนักศึกษา และเยาวชน

เป้าประสงค์ที่ ๓ ประชาชนได้รับการบริการภาครัฐอย่างทั่วถึงและภาครัฐมีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ*

ตัวชี้วัด ๑. อัตราการตายของทารก ต่อการเกิดมีชีพ

๒. จำนวนผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้สูงอายุ ได้รับบริการเพิ่มขึ้น

๓) อัตราการฆ่าตัวตายลดลง

๔) อัตราผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุจราจรลดลง

แนวทางการพัฒนา ๓.๘ พัฒนาบุคลากรด้านสาธารณสุข และระบบการให้บริการที่มีคุณภาพ

แนวทางการพัฒนา ๓.๑๐ ส่งเสริมให้ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้สูงอายุ ได้รับบริการภาครัฐอย่างทั่วถึง

แนวทางการพัฒนา ๓.๑๑ ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาวิจัยเพื่อการพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน

แนวทางการพัฒนา ๓.๑๒ พัฒนามาตรการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยและอุบัติเหตุทางถนน

เป้าประสงค์ที่ ๔ สร้างความเข้มแข็งให้กับบุคคล ครอบครัว และชุมชน โดยการสืบทอดศาสนา ศิลปะ ประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และเน้นคุณธรรมจริยธรรม

ตัวชี้วัด: จำนวนกิจกรรมการสืบทอดทางศาสนา ศิลปะ ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น กลุ่มชาติพันธุ์ (เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕)

แนวทางการพัฒนา ๓.๑๓ ส่งเสริมให้มีกิจกรรมการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และเผยแพร่ ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ของกลุ่มชาติพันธ์*

เป้าประสงค์ที่ ๕ การดำเนินโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการตามพระราชดำริ โครงการหลวง และโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง เพื่อขยายผลสู่ชุมชน/หมู่บ้าน และสถานศึกษาในพื้นที่อย่างทั่วถึง

ตัวชี้วัด: จำนวนที่เพิ่มขึ้นของชุมชน/หมู่บ้าน สถานศึกษา ที่ได้รับการขยายผลการเรียนรู้ตามแนวพระราชดำริและโครงการหลวง (เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕)

แนวทางการพัฒนา ๓.๑๔ ขยายผลการเรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการตามพระราชดำริ โครงการหลวง และโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงสู่พื้นที่เป้าหมาย*

เป้าประสงค์ที่ ๖ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรและเพิ่มมูลค่า ยกระดับสู่มาตรฐาน

ตัวชี้วัด: ๑. ร้อยละที่ลดลงของจำนวนครัวเรือนที่ตกเกณฑ์ จปฐ.

แนวทางการพัฒนา ๓.๒๐ ส่งเสริมการพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรและเพิ่มมูลค่า

เป้าประสงค์ที่ ๗ การยกระดับคุณภาพชีวิตแรงงานทั้งในและนอกระบบเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด: ๑. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของแรงงานทั้งในและนอกระบบได้รับการพัฒนาทักษะด้านอาชีพและฝีมือแรงงาน (ร้อยละ๕)

๒. ร้อยละของสถานประกอบกิจการที่ผ่านการตรวจสอบด้านกฎหมายด้านแรงงานได้ถูกต้อง (ร้อยละ ๘๐)

แนวทางการพัฒนา ๓.๑๖ ส่งเสริมการเพิ่มด้านทักษะอาชีพและฝีมือแรงงานของแรงงานทั้งในและนอกระบบ*

แนวทางการพัฒนา ๓.๑๗ ส่งเสริมการมีงานทำ การสร้างรายได้ของแรงงานทั้งในและนอกระบบ*

แนวทางการพัฒนา ๓.๑๘ ส่งเสริมและติดตามสถานประกอบกิจการด้านการคุ้มครอง การจ้างงาน และความปลอดภัยในการทำงานที่ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมาย

เป้าประสงค์ที่ ๘ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน แหล่งน้ำ ให้เหมาะสมต่อสภาพพื้นที่

ตัวชี้วัด: จำนวนโครงสร้างพื้นฐาน แหล่งน้ำที่ได้รับการพัฒนา

แนวทางการพัฒนา ๓.๑๙ ส่งเสริมพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน คมนาคม ไฟฟ้า แหล่งน้ำ ให้เหมาะสมกับพื้นที่

เป้าประสงค์ที่ ๙ ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน

ตัวชี้วัด: ร้อยละการใช้พลังงานทดแทนเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา ๓.๒๐ ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้พลังงานทดแทนและการอนุรักษ์พลังงาน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔: การจัดการ อนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและส่งเสริมให้คนอยู่ร่วมกับป่าอย่างยั่งยืน

เป้าประสงค์ที่ ๑ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความสมดุลและยั่งยืน

ตัวชี้วัด ๑. พื้นที่ป่าถูกบุกรุกและพื้นที่ป่าที่ได้รับการฟื้นฟูเพิ่มมากขึ้น (ร้อยละ ๕)

๒. จำนวนวันที่มีปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กเฉลี่ยรายวันอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานเพิ่มขึ้น (๑๖ วัน)

๓. จำนวนจุดความร้อน (Hotspot) ลดลง (ร้อยละ ๑๐)

๔. ปริมาณขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการเพิ่มขึ้น (ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐)

๕. ตลิ่งลำน้ำได้รับผลเสียหายลดลง (ร้อยละ ๕)

๖. ร้อยละการเพิ่มขึ้นของการมีส่วนร่วมของประชาชน การอนุรักษ์ ฟื้นฟู บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ร้อยละ ๑๐)

แนวทางการพัฒนา ๔.๑ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ พัฒนา ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา ๔.๓ ป้องกันและแก้ไขไฟป่าหมอกควันโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

แนวทางการพัฒนา ๔.๔ ส่งเสริมการบริหารจัดการคัดแยกขยะมูลฝอยชุมชนและขยะอันตรายต้นทาง

แนวทางการพัฒนา ๔.๕ การป้องกันการกัดเซาะตลิ่ง

เป้าประสงค์ที่ ๒ ประชาชนมีความมั่นคงในที่ดินทำกิน และอาศัยอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัด: ร้อยละการเพิ่มขึ้นของการมีส่วนร่วมของประชาชน การอนุรักษ์ ฟื้นฟู บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ร้อยละ ๑๐)

แนวทางการพัฒนา ๔.๒ สร้างป่าสร้างรายได้ ส่งเสริมคุณภาพชีวิต ให้คนอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๕: การพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงภายในและความมั่นคงตามแนวชายแดน

เป้าประสงค์ที่ ๑ ปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ และสร้างความปรองดองสมานฉันท์ให้เกิดขึ้นในสังคม

ตัวชี้วัด: จำนวนกิจกรรมการจัดงานเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์และสร้างความปรองดองสมานฉันท์ (๗ กิจกรรม)

แนวทางการพัฒนา ๕.๑ ส่งเสริมการปกป้องสถาบันและการปรองดองสมานฉันท์

เป้าประสงค์ที่ ๒ หมู่บ้าน/ชุมชน/สถานประกอบการ/โรงเรียน ปลอดจากยาเสพติด

ตัวชี้วัด ๑.ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็งปลอดยาเสพติด (ร้อยละ ๑๐)

๒. ร้อยละเพิ่มขึ้นของสถานประกอบการสีขาวและโรงเรียนปลอดยาเสพติด (ร้อยละ ๑๐)

แนวทางการพัฒนา ๕.๒ สนับสนุนป้องกันปราบปรามและแก้ไขปัญหายาเสพติด

เป้าประสงค์ที่ ๓ สร้างความมั่นคง ความสงบเรียบร้อย และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ตัวชี้วัด ๑. ร้อยละที่ลดลงของการเกิดคดีประทุษร้ายต่อชีวิตและทรัพย์สิน

เทียบกับค่าย้อนหลัง ๓ ปี (ร้อยละ ๕)

แนวทางการพัฒนา ๕.๓ เสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

เป้าประสงค์ที่ ๔ หมู่บ้านพัฒนาเพื่อความมั่นคงอันเนื่องมาจากพระราชดำริและหมู่บ้านยามชายแดนสามารถพึ่งพาตนเองได้

ตัวชี้วัด: จำนวนหมู่บ้านที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาเพื่อความมั่นคง (๙ หมู่บ้าน)

แนวทางการพัฒนา ๕.๕ ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านพัฒนาเพื่อความมั่นคงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และหมู่บ้านยามชายแดน

เป้าประสงค์ที่ ๕ แก้ไขปัญหาบุคคลไร้สัญชาติ

ตัวชี้วัด: ๗. ร้อยละจำนวนบุคคลที่ได้รับการแก้ไขปัญหาจากจำนวนผู้มีสิทธิ์ยื่นขอสัญชาติและสถานะเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย (ร้อยละ ๑๐)

แนวทางการพัฒนา ๕.๖ เร่งรัดการกำหนดสถานะบุคคลตามกฎหมาย

แนวทางการพัฒนา ๕.๗ ป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์

เป้าประสงค์ที่ ๖ ป้องกันและสร้างเครือข่ายเตือนภัยและบรรเทา เพื่อลดผลกระทบจากสาธารณภัย

ตัวชี้วัด: ร้อยละของชุมชนที่ได้รับการส่งเสริมให้เป็นเครือข่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ร้อยละ ๕๐)

แนวทางการพัฒนา ๕.๔ เสริมสร้างศักยภาพชุมชนเครือข่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ประเด็นการพัฒนาที่ 1: การยกระดับและพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและยั่งยืน

การบริหารจัดการ → ผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการ → การตลาด

1 พัฒนาระบบบริหารจัดการการท่องเที่ยว	2 พัฒนาศักยภาพและบุคลากร	3 พัฒนาปัจจัยพื้นฐานด้านท่องเที่ยว/ทรัพยากร	4 พัฒนาแหล่งและกิจกรรมท่องเที่ยว	5 พัฒนาธุรกิจการบริการการท่องเที่ยว	6 พัฒนาการตลาดและประชาสัมพันธ์
พัฒนาระบบการบริหารจัดการและบูรณาการเครือข่ายความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว	พัฒนาศักยภาพบุคลากรและยกระดับผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว	สร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ เพิ่มศักยภาพการพัฒนาและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว	-ฟื้นฟู อนุรักษ์และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวิถีชีวิตวัฒนธรรมตามอัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ และการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ -ส่งเสริมการท่องเที่ยวในโครงการตามพระราชดำริ วนเกษตร เกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ และการท่องเที่ยวโดยชุมชน	-ส่งเสริมพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP วิสาหกิจชุมชน และ C-POTด้านการท่องเที่ยว	-พัฒนาการตลาดและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว

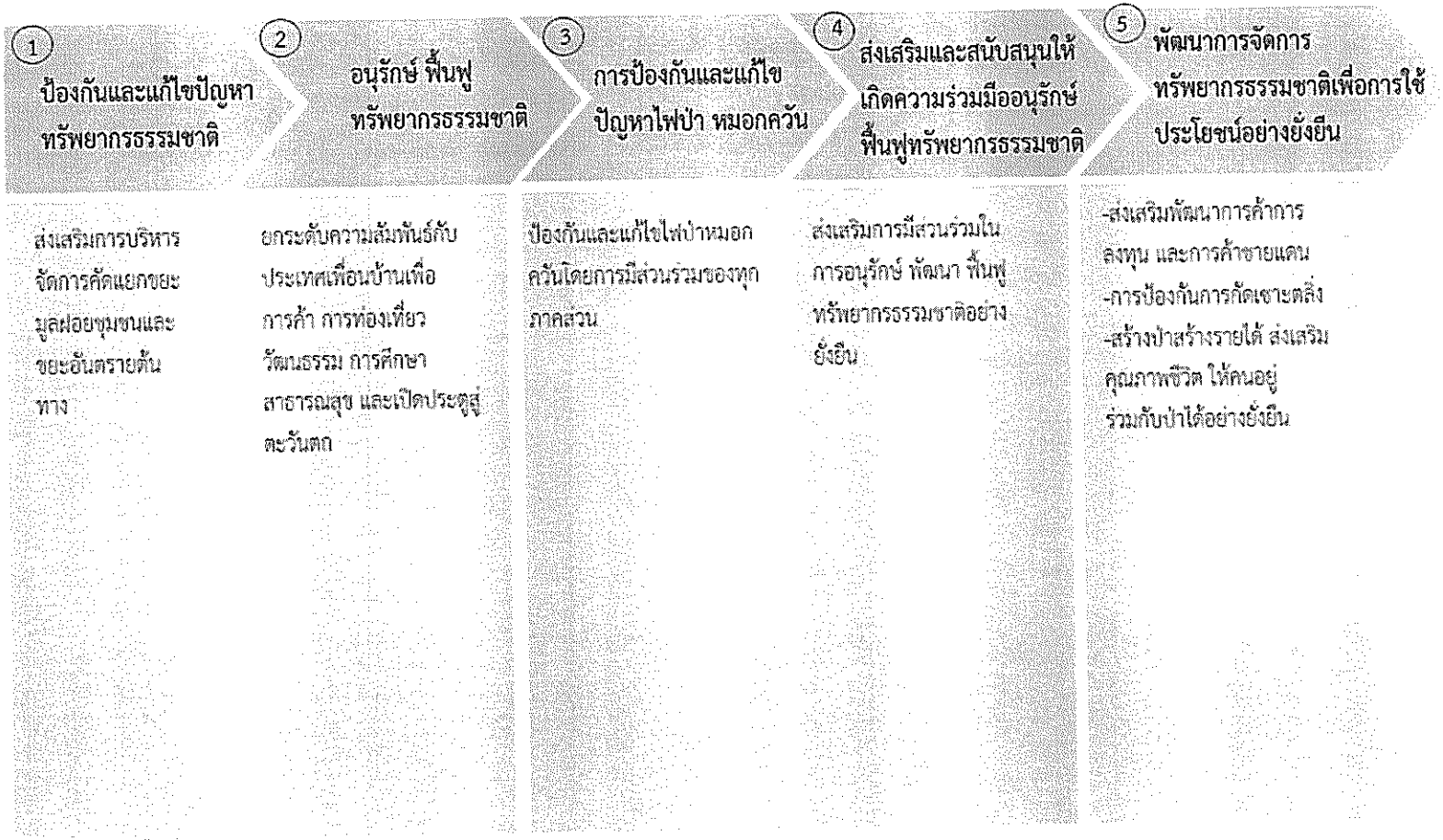
ประเด็นการพัฒนาที่ 2: พัฒนาศักยภาพการค้า การลงทุน และการค้าชายแดน

① โครงสร้างพื้นฐานทางการค้าการลงทุน	② การพัฒนาระบบบริหารจัดการ	③ การพัฒนาผู้ประกอบการและส่งเสริมธุรกิจ	④ การพัฒนาการให้บริการโลจิสติกส์แก่ธุรกิจการค้า	⑤ การพัฒนาด้านการตลาดและช่องทางการจัดจำหน่าย
พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานจุดผ่อนปรนการค้าชายแดน และยกระดับให้เป็นจุดผ่านแดนถาวร	ยกระดับความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อการค้า การท่องเที่ยว วัฒนธรรม การศึกษา สาธารณสุข และเปิดประตูสู่ตะวันตก	พัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการให้สามารถแข่งขันได้	พัฒนาระบบ Logistic เพื่อรองรับการเปิดด่านสู่ประเทศ เมียนมา, กลุ่ม BIMSTEC, และกลุ่ม ASEAN	ส่งเสริมพัฒนาการค้าการลงทุน และการค้าชายแดน

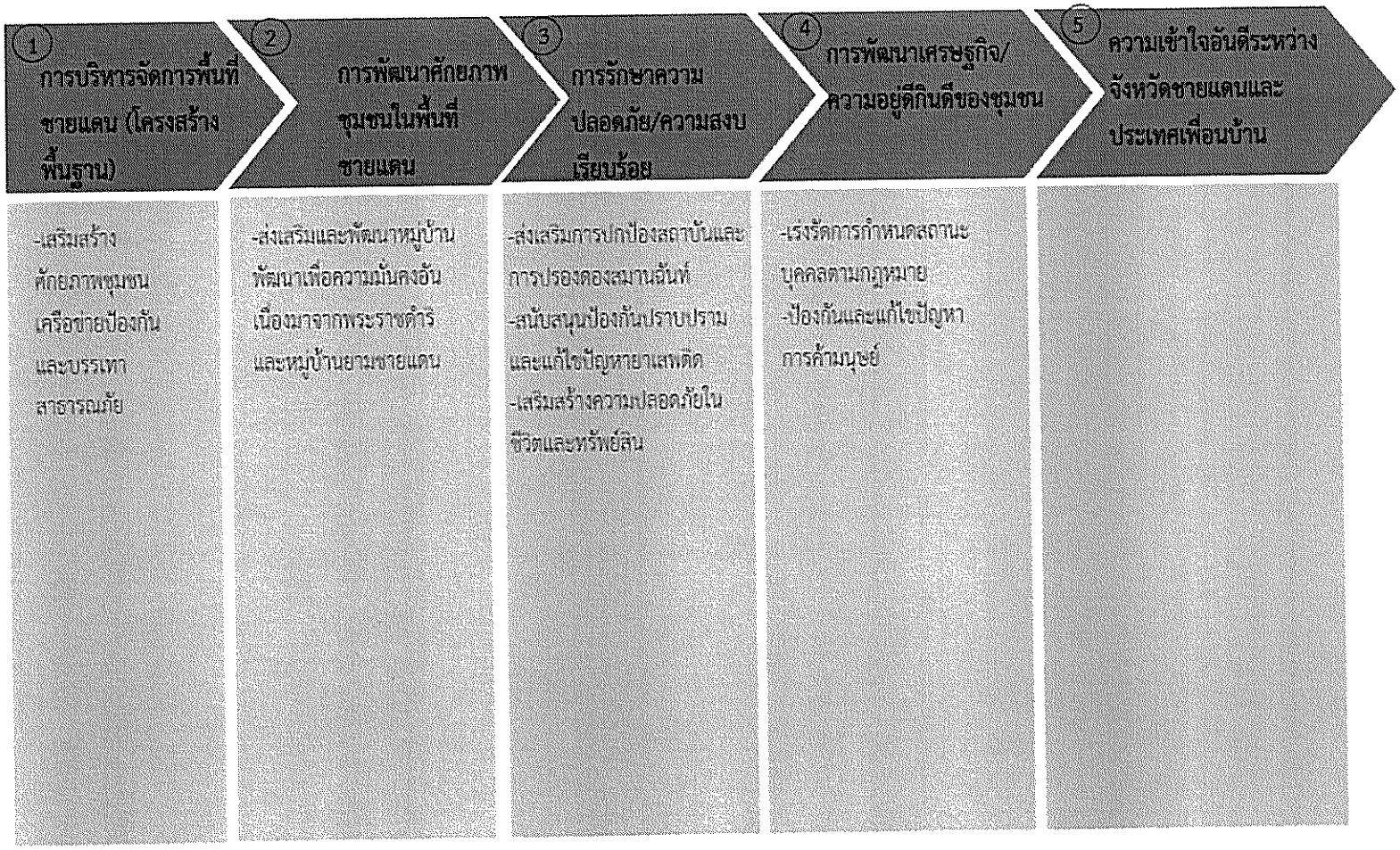
ประเด็นการพัฒนาที่ 3:การยกระดับคุณภาพชีวิต แก้ไขปัญหาความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

1 ส่งเสริมความอบอุ่นในครอบครัว	2 ยกระดับคุณภาพการศึกษา	3 ส่งเสริมการเรียนรู้นอกห้องเรียนของเยาวชน/ชุมชน	4 การสืบสานเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่น/ชุมชน	5 ส่งเสริมการพัฒนาสุขภาวะของประชาชนทุกระดับวัย	6 ส่งเสริมการพัฒนาอาชีพ/การมีงานทำ/รายได้	7 การพัฒนาเมืองและชุมชนให้น่าอยู่ มีระบบสาธารณูปโภคที่ดี
ส่งเสริมครัวเรือนที่ตกเกณฑ์ จปฐ. ที่สามารถพัฒนาได้ให้มีรายได้เพิ่มขึ้น โดยการส่งเสริมอาชีพด้านการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ประมง ค้าขาย หัตถกรรม อุตสาหกรรม บริการ และด้านอื่น ๆ ภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	-พัฒนาศักยภาพของผู้เรียนทั้งในและนอกระบบ โดยบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน -พัฒนาบุคลากรทางการศึกษา สภาพแวดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษา และส่งเสริมเทคโนโลยีที่ทันสมัย	-พัฒนาศักยภาพของผู้เรียนทั้งในและนอกระบบ โดยบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน -ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาวิจัยเพื่อการพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-ส่งเสริมให้มีกิจกรรมการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และเผยแพร่ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ของกลุ่มชาติพันธุ์	-พัฒนาบุคลากรด้านสาธารณสุข และระบบการให้บริการที่มีคุณภาพ -ส่งเสริมให้ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้สูงอายุ ได้รับบริการภาครัฐอย่างทั่วถึง	-เพิ่มโอกาสและพัฒนาทักษะในการทำงานเพื่อการมีงานทำให้กับนักศึกษาและเยาวชน -ส่งเสริมการพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรและเพิ่มมูลค่า -ส่งเสริมการเพิ่มด้านทักษะอาชีพและฝีมือแรงงานของแรงงานทั้งในและนอกระบบ -ส่งเสริมการมีงานทำ การสร้างรายได้ของแรงงานทั้งในและนอกระบบ -ส่งเสริมและพัฒนาประกอบกิจการด้านการคุ้มครอง การจ้างงาน และความปลอดภัยในการทำงานที่ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมาย	-พัฒนามาตรการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยและอุบัติเหตุทางถนน -ขยายผลการเรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการตามพระราชดำริ โครงการหลวง และโครงการพัฒนาพื้นที่ชุมแบบโครงการหลวงสู่พื้นที่เป้าหมาย -ส่งเสริมพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน คมนาคม ไฟฟ้า แหล่งน้ำ ให้เหมาะสมกับพื้นที่ -ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้พลังงานทดแทนและการอนุรักษ์พลังงาน

ประเด็นการพัฒนาที่ 4: การจัดการ อนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและส่งเสริมให้คนอยู่ร่วมกับป่าอย่างยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาที่ 5: การพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงภายในและความมั่นคงตามแนวชายแดน

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การยกระดับและพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและยั่งยืน

แผนงาน	พัฒนาการท่องเที่ยวคุณภาพในเชิงนิเวศ วิถีชีวิต สุขภาพ เพื่อเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว	เพิ่มประสิทธิภาพโครงข่ายคมนาคม และสิ่งอำนวยความสะดวกเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยว	ส่งเสริมพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP และวิสาหกิจชุมชน
ตัวชี้วัด	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP และวิสาหกิจชุมชน
แนวทางการพัฒนา	แนวทาง 1.1 สร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ เพิ่มศักยภาพการพัฒนาและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว แนวทาง 1.2 ฟื้นฟู อนุรักษ์และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวิถีชีวิต วัฒนธรรมอัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ และการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ แนวทาง 1.3 พัฒนาศักยภาพบุคลากร และยกระดับผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว แนวทาง 1.4 ส่งเสริมการท่องเที่ยวในโครงการตามพระราชดำริ วนเกษตร เกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ และการท่องเที่ยวโดยชุมชน แนวทาง 1.5 พัฒนาการตลาดและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว แนวทาง 1.6 พัฒนาระบบการบริหารจัดการ และบูรณาการเครือข่ายความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว แนวทาง 1.7 ส่งเสริมพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP วิสาหกิจชุมชน และ C-POTด้านการท่องเที่ยว	แนวทาง 1.1 สร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ เพิ่มศักยภาพการพัฒนาและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว	แนวทาง 1.5 พัฒนาการตลาดและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว แนวทาง 1.6 พัฒนาระบบการบริหารจัดการ และบูรณาการเครือข่ายความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว แนวทาง 1.7 ส่งเสริมพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP วิสาหกิจชุมชน และ C-POTด้านการท่องเที่ยว
โครงการ	- โครงการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดแม่ฮ่องสอน - โครงการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมภาพลักษณ์การท่องเที่ยวจังหวัดแม่ฮ่องสอน	- โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว	- โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชนเชื่อมโยงการท่องเที่ยวชุมชน - โครงการส่งเสริมการตลาดผลิตภัณฑ์ OTOP ในหมู่บ้าน OTOP เพื่อการท่องเที่ยว

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 : พัฒนาศักยภาพการค้า การลงทุน และการค้าชายแดน

แผนงาน	การค้าการลงทุน มีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น	
ตัวชี้วัด	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้าชายแดน	จำนวนที่เพิ่มขึ้นของผู้ประกอบการและการลงทุน
แนวทางการพัฒนา	แนวทาง 2.1 พัฒนาระบบ Logistic เพื่อรองรับการเปิดด่านสู่ประเทศ เมียนมา, กลุ่ม BIMSTEC, และกลุ่ม ASEAN แนวทาง 2.2 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานจุดผ่อนปรนการค้าชายแดน และยกระดับให้เป็นจุดผ่านแดนถาวร แนวทาง 2.3 ส่งเสริมพัฒนาการค้าการลงทุน และการค้าชายแดน แนวทาง 2.4 ยกระดับความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อการค้า การท่องเที่ยว วัฒนธรรม การศึกษา สาธารณสุข และเปิดประตูสู่ตะวันตก แนวทาง 2.5 พัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการให้สามารถแข่งขันได้	แนวทาง 2.1 พัฒนาระบบ Logistic เพื่อรองรับการเปิดด่านสู่ประเทศ เมียนมา, กลุ่ม BIMSTEC, และกลุ่ม ASEAN แนวทาง 2.2 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานจุดผ่อนปรนการค้าชายแดน และยกระดับให้เป็นจุดผ่านแดนถาวร แนวทาง 2.3 ส่งเสริมพัฒนาการค้าการลงทุน และการค้าชายแดน แนวทาง 2.4 ยกระดับความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อการค้า การท่องเที่ยว วัฒนธรรม การศึกษา สาธารณสุข และเปิดประตูสู่ตะวันตก แนวทาง 2.5 พัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการให้สามารถแข่งขันได้
โครงการ	- โครงการพัฒนาเส้นทางการค้าและการลงทุนประเทศเพื่อนบ้านด้านตะวันตก - โครงการพัฒนาศักยภาพการค้า การลงทุน และการค้าชายแดน	- โครงการพัฒนาเส้นทางการค้าและการลงทุนประเทศเพื่อนบ้านด้านตะวันตก - โครงการพัฒนาศักยภาพการค้า การลงทุน และการค้าชายแดน

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 : ยกระดับคุณภาพชีวิต แก้ไขปัญหาความยากจน และลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

แผนงาน

- ส่งเสริมสนับสนุนให้ครัวเรือนจน เกษตร จนรู
- เด็ก เยาวชน และประชาชนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ และการมีงานทำของนักเรียนและนักศึกษา
- ประชาชนได้รับการบริการภาครัฐอย่างทั่วถึงและภาครัฐมีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ
- สร้างความเข้มแข็งให้กับบุคคล ครอบครัว และชุมชน โดยการสืบทอดศาสนา ศิลปะ ประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น เน้นคุณธรรม จริยธรรม
- การดำเนินโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการตามพระราชดำริ โครงการหลวง และโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของราษฎร ชุมชน/หมู่บ้าน และสถานศึกษาในพื้นที่อย่างทั่วถึง
- ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรและเพิ่มมูลค่า ยกระดับสู่มาตรฐาน
- การยกระดับคุณภาพชีวิตแรงงานทั้งในและนอกระบบให้ดีขึ้น
- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานแหล่งน้ำ ให้เพียงพอและทั่วถึง
- ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนและพลังงานอนุรักษ์พลังงาน

ตัวชี้วัด

- ร้อยละที่ลดลงของจำนวนครัวเรือนที่ยากจน เกษตร จนรู
- จำนวนผู้เรียนตามเกณฑ์มาตรฐานของประเทศ
- อัตราการเรียนต่อของนักเรียนในแต่ละระดับเพิ่มขึ้น
- ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของเด็กในวัยเรียนที่ได้รับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น
- อัตราการตายของทารก สตรีการคลอดมีชีพ
- จำนวนผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้สูงอายุ ได้รับบริการเพิ่มขึ้น
- อัตราการฆ่าตัวตายลดลง
- อัตราผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุจราจรลดลง
- จำนวนกิจกรรมการสืบทอดทางศาสนา ศิลปะ ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น กลุ่มชาติพันธุ์
- จำนวนที่เพิ่มขึ้นของชุมชน/หมู่บ้าน สถานศึกษา ที่ได้รับการขยายผลการเรียนรู้ตามแนวพระราชดำริและโครงการหลวง
- ร้อยละที่ลดลงของจำนวนครัวเรือนที่ยากจน เกษตร จนรู
- ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของแรงงานทั้งในและนอกระบบได้รับการพัฒนาทักษะด้านอาชีพและฝีมือแรงงาน
- ร้อยละของสถานประกอบกิจการที่ดำเนินการตรวจสอบด้านกฎหมายด้านแรงงานได้รับการพัฒนา
- จำนวนโครงสร้างพื้นฐาน แหล่งน้ำที่ได้รับการพัฒนา
- ร้อยละการใช้พลังงานทดแทนเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

- แนวทาง 3.1 ส่งเสริมครัวเรือนที่ยากจน เกษตร จนรู มีรายการผลิตเพิ่มขึ้น รายได้เพิ่มขึ้น โดยการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตร ปศุสัตว์ เลี้ยงสัตว์ระบบต้านาน หัตถกรรม อุตสาหกรรมบริการ และด้านอื่น ๆ ตามให้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- แนวทาง 3.2 ส่งเสริมพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน คมนาคม ไฟฟ้า แหล่งน้ำ ให้เพียงพอและทั่วถึง
- แนวทาง 3.3 ส่งเสริมให้ประชาชนมีความมั่นคงในที่ดินทำกิน และจัดสรรที่ดินทำกินอย่างเป็นธรรม
- แนวทาง 3.4 พัฒนาศักยภาพของผู้เรียนทั้งในและนอกระบบ โดยบูรณาการตามหลักสูตรรวมถึงการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง
- แนวทาง 3.5 เพิ่มโอกาสทางการศึกษาในทุกระดับ เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน
- แนวทาง 3.6 พัฒนาบุคลากรทางการศึกษา สถานศึกษา สิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษา และส่งเสริมเทคโนโลยีให้ทันสมัย
- แนวทาง 3.7 เพิ่มโอกาสและพัฒนาศักยภาพในการจัดทำแผนเพื่อการมีงานทำให้กับนักศึกษา และเยาวชน
- แนวทาง 3.8 พัฒนาบุคลากรด้านสาธารณสุข และระบบการให้บริการที่มีคุณภาพ
- แนวทาง 3.9 ส่งเสริมให้ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้สูงอายุ ได้รับบริการภาครัฐอย่างทั่วถึง
- แนวทาง 3.10 ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาวิจัยเพื่อการพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน
- แนวทาง 3.11 พัฒนามาตรการลดความเสี่ยงจากอาชญากรรมและอุบัติเหตุทางถนน
- แนวทาง 3.12 ส่งเสริมให้มีกิจกรรมการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และเผยแพร่ ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ของกลุ่มชาติพันธุ์
- แนวทาง 3.13 ขยายผลการเรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการตามพระราชดำริ โครงการหลวง และโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของราษฎร ชุมชน/หมู่บ้าน และสถานศึกษาในพื้นที่อย่างทั่วถึง
- แนวทาง 3.1 ส่งเสริมครัวเรือนที่ยากจน เกษตร จนรู มีความพัฒนาให้มีรายได้เพิ่มขึ้น โดยการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตร ปศุสัตว์ เลี้ยงสัตว์ระบบต้านา หัตถกรรม อุตสาหกรรมบริการ และด้านอื่น ๆ ตามให้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- แนวทาง 3.18 ส่งเสริมการพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรและเพิ่มมูลค่า
- แนวทาง 3.14 ส่งเสริมการเพิ่มศักยภาพอาชีพและฝีมือแรงงานของแรงงานทั้งในและนอกระบบ*
- แนวทาง 3.15 ส่งเสริมการมีงานทำ การสร้างรายได้ของแรงงานทั้งในและนอกระบบ*
- แนวทาง 3.16 ส่งเสริมและติดตามสถานประกอบกิจการด้านการคุ้มครอง การจ้างงาน และความปลอดภัยในการทำงานให้เป็นไปตามกฎหมาย
- แนวทาง 3.2 ส่งเสริมพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน คมนาคม ไฟฟ้า แหล่งน้ำ ให้เพียงพอและทั่วถึง
- แนวทาง 3.18 ส่งเสริมการพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรและเพิ่มมูลค่า

โครงการ

- โครงการแก้ไขปัญหาความยากจนประชาชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน
- โครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน
- โครงการพัฒนาระบบบริการสาธารณสุขทุกระดับ ให้มีคุณภาพและมาตรฐาน เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้อย่างทั่วถึง
- 6. โครงการส่งเสริมให้ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ใช้แรงงานให้ได้รับบริการภาครัฐอย่างทั่วถึง
- โครงการสืบทอดศาสนา ศิลปะ ประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น เน้นคุณธรรม จริยธรรม
- โครงการระบายผลโครงการพระราชดำริและโครงการหลวง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
- โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัย เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกร
- โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน
- โครงการพัฒนาคุณภาพเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ด้วยระบบอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 : การจัดการ อนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและส่งเสริมให้คนอยู่ร่วมกับป่าอย่างยั่งยืน

แผนงาน

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความสมดุลและยั่งยืน

ประชาชนมีความมั่นคงในที่ดินทำกิน และอาศัยอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัด

- พื้นที่ป่าถูกบุกรุกและพื้นที่ป่าที่ได้รับการฟื้นฟูเพิ่มมากขึ้น
- จำนวนวันที่มีปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กเฉลี่ยรายวันอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานเพิ่มขึ้น
- จำนวนจุดความร้อน (Hotspot) ลดลง
- ปริมาณขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการเพิ่มขึ้น
- คลิ่งลำน้ำได้รับผลเสียหายลดลง
- ร้อยละการเพิ่มขึ้นของการมีส่วนร่วมของประชาชน การอนุรักษ์ ฟื้นฟู บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางการพัฒนา

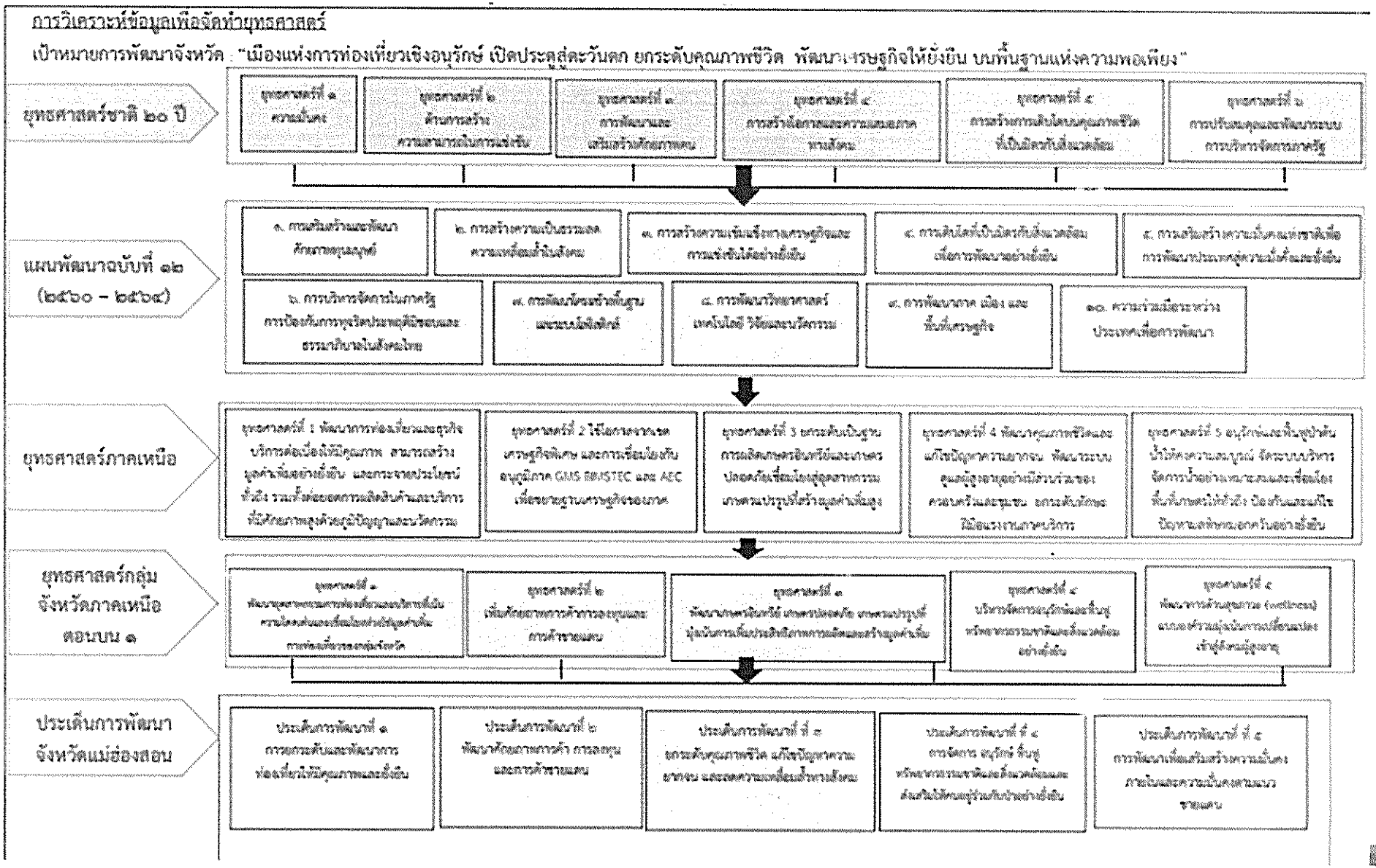
- แนวทาง 4.1 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ พัฒนา ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน
  แนวทาง 4.2 สร้างป่าสร้างรายได้ ส่งเสริมคุณภาพชีวิต ให้คนอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างยั่งยืน
- แนวทาง 4.3 ป้องกันและแก้ไขไฟป่าหมอกควันโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
- แนวทาง 4.3 ป้องกันและแก้ไขไฟป่าหมอกควันโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
- แนวทาง 4.4 ส่งเสริมการบริหารจัดการคัดแยกขยะมูลฝอยชุมชนและขยะอันตรายต้นทาง
- แนวทาง 4.5 การป้องกันการกัดเซาะตลิ่ง
- แนวทาง 4.1 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ พัฒนา ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน
  แนวทาง 4.2 สร้างป่าสร้างรายได้ ส่งเสริมคุณภาพชีวิต ให้คนอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างยั่งยืน
  แนวทาง 4.3 ป้องกันและแก้ไขไฟป่าหมอกควันโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
  แนวทาง 4.4 ส่งเสริมการบริหารจัดการคัดแยกขยะมูลฝอยชุมชนและขยะอันตรายต้นทาง

โครงการ

- โครงการอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดแม่ฮ่องสอน โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันไฟป่า และมลภาวะโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน
- โครงการบริหารจัดการขยะชุมชน
- โครงการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวสวนสาธารณะจังหวัดแม่ฮ่องสอน
- โครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งริมแม่น้ำภายในจังหวัดแม่ฮ่องสอน
- โครงการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้เพื่อรังวัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ประเด็นการพัฒนาที่ 5 : การพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงภายในและความมั่นคงตามแนวชายแดน

แผนงาน	ปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ และสร้างความปรองดองสมานฉันท์ให้เกิดขึ้นในสังคม	หมู่บ้าน/ชุมชน/สถานประกอบการ/โรงเรียนปลอดภัยยาเสพย์ติด	สร้างความมั่นคง ความสงบเรียบร้อย และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	หมู่บ้านพัฒนาเพื่อความมั่นคงอันเนื่องมาจากพระราชดำริและหมู่บ้านยามชายแดนสามารถพึ่งพาตนเองได้	แก้ไขปัญหาบุคคลไร้สัญชาติ	ป้องกันและสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังภัยและบรรเทา เพื่อลดผลกระทบจากสาธารณภัย
ตัวชี้วัด	จำนวนกิจกรรมการจัดงานเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์และสร้างความปรองดองสมานฉันท์	-ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็งปลอดยาเสพย์ติด -ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของสถานประกอบการสีขาวและโรงเรียนปลอดยาเสพติด	ร้อยละที่ลดลงของการเกิดคดีประทุษร้ายต่อชีวิตและทรัพย์สินเทียบกับค่าเฉลี่ยย้อนหลัง ๓ ปี	จำนวนหมู่บ้านที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาเพื่อความมั่นคง	ร้อยละจำนวนบุคคลที่ได้รับการแก้ไขปัญหาจากจำนวนผู้มีสิทธิ์ยื่นของสัญชาติและสถานะเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย	ร้อยละของชุมชนที่ได้รับการส่งเสริมให้เป็นเครือข่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
แนวทางการพัฒนา	แนวทาง 5.1 ส่งเสริมการปกป้องสถาบันและการปรองดองสมานฉันท์	แนวทาง 5.2 สนับสนุนป้องกันปราบปรามและแก้ไขปัญหายาเสพย์ติด	แนวทาง 5.3 เสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	แนวทาง 5.5 ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านพัฒนาเพื่อความมั่นคงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และหมู่บ้านยามชายแดน	แนวทาง 5.6 เร่งรัดการกำหนดสถานะบุคคลตามกฎหมาย แนวทาง 5.7 ป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์	แนวทาง 5.4 เสริมสร้างศักยภาพชุมชนเครือข่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
โครงการ	**โครงการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์และสร้างความปรองดองสมานฉันท์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563**	**โครงการส่งเสริมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพย์ติดจังหวัดแม่ฮ่องสอน**		**โครงการเสริมสร้างความมั่นคงภายในและตามแนวชายแดนในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน**	**โครงการแก้ไขปัญหาบุคคลไร้สัญชาติจังหวัดแม่ฮ่องสอน**	

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำยุทธศาสตร์
เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด : "เมืองแห่งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เปิดประตูสู่ตะวันตก ยกระดับคุณภาพชีวิต พัฒนาเศรษฐกิจให้ยั่งยืน บนพื้นฐานแห่งความพอเพียง"
ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ความมั่นคง
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้าง ความสามารถในการแข่งขัน
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาและ เสริมสร้างศักยภาพคน
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างโอกาสและความเสมอภาค ทางสังคม
ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การปรับสมดุลและพัฒนาระบบ การบริหารจัดการภาครัฐ
แผนพัฒนาฉบับที่ ๑๒ (๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)
๑. การสร้างและพัฒนา ศักยภาพทุนมนุษย์
๒. การสร้างความเป็นธรรมและ ความเหลื่อมล้ำในสังคม
๓. การสร้างความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจและ การแข่งขันได้อย่างยั่งยืน
๔. การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน
๕. การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อ การพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคั่งและยั่งยืน
๖. การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบและ ธรรมาภิบาลในสังคมไทย
๗. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และระบบโลจิสติกส์
๘. การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรม
๙. การพัฒนาภาค เมือง และ พื้นที่เศรษฐกิจ
๑๐. ความร่วมมือระหว่าง ประเทศเพื่อการพัฒนา
ยุทธศาสตร์ภาคเหนือ
ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาการท่องเที่ยวและธุรกิจบริการต่อเนื่องให้มีคุณภาพ สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างยั่งยืน และกระจายประโยชน์สู่ท้องถิ่น รวมทั้งต่อยอดการผลิตสินค้าและบริการที่มีศักยภาพสู่ตลาดอนุภูมิภาคและนานาชาติ
ยุทธศาสตร์ที่ 2 ใช้โอกาสจากความเศรษฐกิจพิเศษ และการเชื่อมโยงกับอนุภูมิภาค GMS BIMSTEC และ AEC เพื่อยกระดับฐานเศรษฐกิจของภาค
ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยกระดับเป็นฐานการผลิตภาคอุตสาหกรรมและภาคการปลอดภัยเชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมภาคตะวันตกปรับปรุงให้สร้างมูลค่าเพิ่มสูง
ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาคุณภาพชีวิตและแก้ไขปัญหาความยากจน พัฒนาระบบสุขภาพสู่สุขภาวะอย่างมีส่วนร่วมของความหลากหลายทางชีวภาพและชุมชน ยกระดับคุณภาพให้ยืนยาวเท่าเทียมภาคบริการ
ยุทธศาสตร์ที่ 5 อนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำให้มีความสมบูรณ์ จัดระบบบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการและเชื่อมโยงพื้นที่ภาคให้ทั่วถึง ป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนบน ๑
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการท่องเที่ยวและบริการที่เป็นความได้เปรียบและเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าเพิ่ม การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัด
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มศักยภาพการค้าการลงทุนและการค้าชายแดน
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาภาคเกษตรให้ มีความปลอดภัย ภาคอุตสาหกรรมปรับปรุงที่ มุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่ม
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการอนุรักษ์และฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างยั่งยืน
ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาการด้านสุขภาวะ (wellness) และองค์รวมสู่เป้าหมายเชื่อมโยงเข้าสู่ตำแหน่งสุขภาวะ
ประเด็นการพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน
ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การยกระดับและพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและยั่งยืน
ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ พัฒนาศักยภาพการค้า การลงทุน และการค้าชายแดน
ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ ยกระดับคุณภาพชีวิต แก้ไขปัญหาความยากจน และลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม
ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ การจัดการ อนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน
ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ การพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคง ภายในและความมั่นคงตามแนวชายแดน

แผนพัฒนาจังหวัด พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ (ฉบับทบทวน พ.ศ.๒๕๖๓)

จังหวัดแม่ฮ่องสอน

เป้าหมายการพัฒนา : เมืองแห่งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เปิดประตูสู่ตะวันตก ยกระดับคุณภาพชีวิต พัฒนาเศรษฐกิจให้ยั่งยืน บนพื้นฐานแห่งความพอเพียง

ประเด็นการพัฒนา	แผนงาน	ตัวชี้วัดของแผนงาน	ค่าเป้าหมาย					
			พ.ศ.๒๕๖๑	พ.ศ.๒๕๖๒	พ.ศ.๒๕๖๓	พ.ศ.๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕
ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การยกระดับและพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและยั่งยืน	แผนงานที่ ๑ พัฒนาการท่องเที่ยวคุณภาพในเชิงนิเวศ วิถีชีวิต สุขภาพ เพื่อเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว	ตัวชี้วัดที่ ๑ : ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๓	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๒๓
	แผนงานที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพโครงข่ายคมนาคม และสิ่งอำนวยความสะดวกเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยว	ตัวชี้วัดที่ ๒ : ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือน	-	-	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๑๕
	แผนงานที่ ๓ ส่งเสริมพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP และวิสาหกิจชุมชน	ตัวชี้วัดที่ ๓ : ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP และวิสาหกิจชุมชน	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๑	ร้อยละ ๑๒	ร้อยละ ๑๒	ร้อยละ ๑๒	ร้อยละ ๕๗

ประเด็นการพัฒนา	แผนงาน	ตัวชี้วัดของแผนงาน	ค่าเป้าหมาย					
			พ.ศ.๒๕๖๑	พ.ศ.๒๕๖๒	พ.ศ.๒๕๖๓	พ.ศ.๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕
ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : พัฒนาศักยภาพการค้า การลงทุน และการค้าชายแดน	แผนงานที่ ๑ การค้าการลงทุน มีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น	ตัวชี้วัดที่ ๑.๑ :ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้าชายแดน	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๐.๕	ร้อยละ ๐.๕	ร้อยละ ๐.๕	ร้อยละ ๑๑.๕
		ตัวชี้วัดที่ ๑.๒ : จำนวนที่เพิ่มขึ้นของผู้ประกอบการและการลงทุน	ร้อยละ ๒	ร้อยละ ๒	๕๐ ราย	๕๐ ราย	๕๐ ราย	๑๕๐ ราย
ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : ยกระดับคุณภาพชีวิต แก้ไขปัญหาความยากจน และลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม	แผนงานที่ ๑ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครัวเรือนผ่านเกณฑ์ จปฐ.	ตัวชี้วัดที่ : ๑.๑ ร้อยละที่ลดลงของจำนวนครัวเรือนที่ตกเกณฑ์ จปฐ.	ร้อยละ ๘๕	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๕๐
	แผนงานที่ ๒ เด็ก เยาวชน และประชาชนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ และการมีงานทำของนักเรียนและนักศึกษา	ตัวชี้วัดที่ ๒.๑ ร้อยละของผู้เรียนผ่านเกณฑ์มาตรฐานของประเทศ	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๒๕
		ตัวชี้วัดที่ ๒.๒ : อัตราการเรียนต่อของนักเรียนในแต่ละระดับเพิ่มขึ้น	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๒๕

ประเด็นการพัฒนา	แผนงาน	ตัวชี้วัดของแผนงาน	ค่าเป้าหมาย					
			พ.ศ.๒๕๖๑	พ.ศ.๒๕๖๒	พ.ศ.๒๕๖๓	พ.ศ.๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕
		ตัวชี้วัดที่ ๒.๓ :ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของคนอายุ ๑๕-๖๐ ปีเต็ม อ่านออก/เขียนไทยได้	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๒๕
	แผนงานที่ ๓ ประชาชนได้รับการบริการภาครัฐอย่างทั่วถึงและภาครัฐมีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ	ตัวชี้วัดที่ ๓.๑ : อัตราการตายของทารก ต่อการเกิดมีชีพ	ไม่เกินเกณฑ์มาตรฐานของประเทศ	ไม่เกินเกณฑ์มาตรฐานของประเทศ	ไม่เกินเกณฑ์มาตรฐานของประเทศ	ไม่เกินเกณฑ์มาตรฐานของประเทศ	ไม่เกินเกณฑ์มาตรฐานของประเทศ	ไม่เกินเกณฑ์มาตรฐานของประเทศ
		ตัวชี้วัดที่ ๓.๒ :. จำนวนผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้สูงอายุ ได้รับบริการเพิ่มขึ้น	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๒๕
		ตัวชี้วัดที่ ๓.๓ อัตราการฆ่าตัวตายลดลง	-	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๘๐
		ตัวชี้วัดที่ ๓.๔ อัตราผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุจราจรลดลง	-	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๔๐
	แผนงานที่ ๔ สร้างความเข้มแข็งให้กับบุคคล ครอบครัว และชุมชน โดยการสืบทอดศาสนา ศิลปะ ประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น เน้นคุณธรรมจริยธรรม	ตัวชี้วัดที่ ๔ : จำนวนกิจกรรมการสืบทอดทางศาสนา ศิลปะ ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น กลุ่มชาติพันธุ์	๑๐ ครั้ง	๕ ครั้ง	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๑๕

ประเด็นการพัฒนา	แผนงาน	ตัวชี้วัดของแผนงาน	ค่าเป้าหมาย					
			พ.ศ.๒๕๖๑	พ.ศ.๒๕๖๒	พ.ศ.๒๕๖๓	พ.ศ.๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕
	แผนงานที่ ๕ การดำเนินโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการตามพระราชดำริ โครงการหลวง และโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง เพื่อขยายผลสู่ชุมชน/หมู่บ้านและสถานศึกษาในพื้นที่อย่างทั่วถึง	ตัวชี้วัดที่ ๕ :จำนวนที่เพิ่มขึ้นของชุมชน/หมู่บ้าน สถานศึกษา ที่ได้รับการขยายผลการเรียนรู้ตามแนวพระราชดำริและโครงการหลวง	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๕
	แผนงานที่ ๖ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรและเพิ่มมูลค่า ยกระดับสู่มาตรฐาน	ตัวชี้วัดที่ : ๖.๑ ร้อยละที่ลดลงของจำนวนครัวเรือนที่ตกเกณฑ์ จปฐ.	ไม่เกินเกณฑ์มาตรฐานของประเทศ	ไม่เกินเกณฑ์มาตรฐานของประเทศ	ไม่เกินเกณฑ์มาตรฐานของประเทศ	ไม่เกินเกณฑ์มาตรฐานของประเทศ	ไม่เกินเกณฑ์มาตรฐานของประเทศ	ไม่เกินเกณฑ์มาตรฐานของประเทศ
	แผนงานที่ ๗ การยกระดับคุณภาพชีวิตแรงงานทั้งในและนอกระบบเพิ่มขึ้น	ตัวชี้วัดที่ ๗.๑ : ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของแรงงานทั้งในและนอกระบบได้รับการพัฒนาทักษะด้านอาชีพและฝีมือแรงงาน	-	-	ร้อยละ๕	ร้อยละ๕	ร้อยละ๕	ร้อยละ๑๕

ประเด็นการพัฒนา	แผนงาน	ตัวชี้วัดของแผนงาน	ค่าเป้าหมาย					
			พ.ศ.๒๕๖๑	พ.ศ.๒๕๖๒	พ.ศ.๒๕๖๓	พ.ศ.๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕
		ตัวชี้วัดที่ ๗.๒ :ร้อยละของสถานประกอบกิจการที่ผ่านการตรวจสอบด้านกฎหมายด้านแรงงานได้ถูกต้อง	-	-	ร้อยละ๘๐	ร้อยละ๘๐	ร้อยละ๘๐	ร้อยละ ๘๐
	แผนงานที่ ๘ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน แหล่งน้ำ ให้เหมาะสมต่อสภาพพื้นที่	ตัวชี้วัดที่ ๘.๑ จำนวนโครงสร้างพื้นฐาน แหล่งน้ำที่ได้รับการพัฒนา	-	-	๕๙แห่ง	๕๐ แห่ง	๕๐ แห่ง	๑๕๙ แห่ง
	แผนงานที่ ๙ ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน	ตัวชี้วัดที่ ๙.๑ ร้อยละการใช้พลังงานทดแทนเพิ่มขึ้น	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๒๕
		ตัวชี้วัดที่ ๙.๒ ร้อยละการอนุรักษ์พลังงานเพิ่มขึ้น	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๒๕
ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : การจัดการ อนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและส่งเสริมให้คนอยู่ร่วมกับป่าอย่างยั่งยืน	แผนงานที่ ๑ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความสมดุลและยั่งยืน	ตัวชี้วัด : ๑. พื้นที่ป่าถูกบุกรุกและพื้นที่ป่าที่ได้รับการฟื้นฟูเพิ่มมากขึ้น	-	-	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๑๕

ประเด็นการพัฒนา	แผนงาน	ตัวชี้วัดของแผนงาน	ค่าเป้าหมาย					
			พ.ศ.๒๕๖๑	พ.ศ.๒๕๖๒	พ.ศ.๒๕๖๓	พ.ศ.๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕
	แผนงานที่ ๒ ประชาชนมีความมั่นคงในที่ดินทำกินและอาศัยอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างยั่งยืน	ตัวชี้วัด : ๒ จำนวนวันที่มีปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กเฉลี่ยรายวันอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานเพิ่มขึ้น	ลดลง ร้อยละ ๕	จำนวนวันลดลง	๑๖ วัน	๑๖ วัน	๑๖ วัน	๑๖ วัน
		ตัวชี้วัด : ๓ จำนวนจุดความร้อน (Hotspot) ลดลง	ลดลง ร้อยละ ๕	ลดลง ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๔๐
		ตัวชี้วัด : ๔ ปริมาณขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการเพิ่มขึ้น	-	ร้อยละ ๒๐	ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐	ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐	ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐	ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
		ตัวชี้วัด : ๕ ตลิ่งลำน้ำได้รับผลเสียหายลดลง	-	-	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๑๕
		ตัวชี้วัด : ๖ ร้อยละการเพิ่มขึ้นของการมีส่วนร่วมของประชาชน การอนุรักษ์ฟื้นฟู บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	-	-	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๓๐

ประเด็นการพัฒนา	แผนงาน	ตัวชี้วัดของแผนงาน	ค่าเป้าหมาย					
			พ.ศ.๒๕๖๑	พ.ศ.๒๕๖๒	พ.ศ.๒๕๖๓	พ.ศ.๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕
ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ : การพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงภายในและความมั่นคงตามแนวชายแดน	แผนงานที่ ๑. ปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ และสร้างความปรองดองสมานฉันท์ให้เกิดขึ้นในสังคม	ตัวชี้วัดที่ ๑ : จำนวนกิจกรรมการจัดงานเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์และสร้างความปรองดองสมานฉันท์	๗ ครั้ง	๗ ครั้ง	๗ กิจกรรม	๗ กิจกรรม	๗ กิจกรรม	๗๕ กิจกรรม
	แผนงานที่ ๒. หมู่บ้าน/ชุมชน/สถานประกอบการ/โรงเรียนปลอดภัยยาเสพติด	ตัวชี้วัดที่ ๒ : ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็งปลอดยาเสพติด	ร้อยละ ๑๔	ร้อยละ ๑๔	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๕๘
		ตัวชี้วัดที่ ๓ : ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของสถานประกอบการสีขาวและโรงเรียนปลอดยาเสพติด	-	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๓๕
	แผนงานที่ ๓. สร้างความมั่นคง ความสงบเรียบร้อย และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	ตัวชี้วัดที่ ๓.๑ : ร้อยละที่ลดลงของการเกิดคดีประทุษร้ายต่อชีวิตและทรัพย์สินเทียบกับค่าเฉลี่ยย้อนหลัง ๓ ปี	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๓๕

ประเด็นการพัฒนา	แผนงาน	ตัวชี้วัดของแผนงาน	ค่าเป้าหมาย					
			พ.ศ.๒๕๖๑	พ.ศ.๒๕๖๒	พ.ศ.๒๕๖๓	พ.ศ.๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕
	แผนงานที่ ๔ หมู่บ้านพัฒนาเพื่อความมั่นคงอันเนื่องมาจากพระราชดำริและหมู่บ้านยามชายแดนสามารถพึ่งพาตนเองได้	ตัวชี้วัดที่ ๔ : จำนวนหมู่บ้านที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาเพื่อความมั่นคง	๑๕ แห่ง	๒๗ แห่ง	๙ แห่ง	๙ แห่ง	๙ แห่ง	๖๙ แห่ง
	แผนงานที่ ๕ แก้ไขปัญหาบุคคลไร้สัญชาติ	ตัวชี้วัดที่ ๕ ร้อยละจำนวนบุคคลที่ได้รับการแก้ไขปัญหาจากจำนวนผู้มีสิทธิ์ยื่นขอสัญชาติและสถานะเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๕๐
	แผนงานที่ ๖ ป้องกันและสร้างเครือข่ายเตือนภัยและบรรเทา เพื่อลดผลกระทบจากสาธารณภัย	ตัวชี้วัดที่ ๔ : ร้อยละของชุมชนที่ได้รับการส่งเสริมให้เป็นเครือข่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	ร้อยละ ๒๕	ร้อยละ ๒๕	ร้อยละ๕๐	ร้อยละ ๗๕	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (11)					
แผนงาน/โครงการ (7)	แหล่ง งปม. (8)	ยุทธศาสตร์ชาติ (9)	หน่วยดำเนินการ (10)	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ.2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2561-2565
ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การยกระดับและพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและยั่งยืน									
แผนงานที่ 1 พัฒนาการท่องเที่ยวคุณภาพในเชิงนิเวศ วิถีชีวิต สุขภาพ เพื่อเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว									
1.โครงการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดแม่ฮ่องสอน	1	2	สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดแม่ฮ่องสอน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง			33,913,750	76,160,352	27,160,354	137,234,456
- กิจกรรมหลักที่ 1 กิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวอำเภอขุนยวม	1	2	สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-	-	2,010,350	2,010,351	2,010,352	6,031,053
- กิจกรรมหลักที่ 2 กิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกีฬาและผจญภัย	1	2	สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-	-	1,300,000	1,300,001	1,300,002	3,900,003
- กิจกรรมหลักที่ 3 กิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประเพณีวัฒนธรรม	1	2	สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-	-	19,053,400	61,300,000	12,300,000	92,653,400
- กิจกรรมหลักที่4 กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว	1	2	สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-	-	11,550,000	11,550,000	11,550,000	34,650,000
2. โครงการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมภาพลักษณ์การท่องเที่ยวจังหวัดแม่ฮ่องสอน	1	2	สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดแม่ฮ่องสอน	-	-	1,155,000	1,155,000	1,155,000	3,465,000
-กิจกรรมหลักที่ 1 ประชาสัมพันธ์ส่งเสริมภาพลักษณ์การท่องเที่ยวจังหวัดแม่ฮ่องสอน	1	2	สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดแม่ฮ่องสอน	-	-	1,155,000	1,155,000	1,155,000	3,465,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (11)					
แผนงาน/โครงการ (7)	แหล่ง งปม. (8)	ยุทธศาสตร์ชาติ (9)	หน่วยดำเนินการ (10)	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ.2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2561-2565
แผนงานที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพโครงข่ายคมนาคม และสิ่งอำนวยความสะดวกเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยว									
1. โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว	1	2	ที่ทำการปกครองอำเภอ/สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง			123,100,700	47,582,900	10,750,600	181,434,200
- กิจกรรมหลักที่ 1.1 กิจกรรมด้านการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวและก่อสร้างถนนเพื่อการท่องเที่ยวเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวของจังหวัด	1	2				123,100,700	47,582,900	10,750,600	181,434,200
แผนงานที่ 3 ส่งเสริมพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP และวิสาหกิจชุมชน									
1. โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชนเชื่อมโยงการท่องเที่ยวชุมชน	1	2	สำนักงานเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-	-	1,935,870	-	-	1,935,870
- กิจกรรมหลักที่ 3.1 กิจกรรมพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชนเพิ่มมูลค่าสินค้าแปรรูปเกษตรขั้นต้น	1	2	สำนักงานเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-	-	401,890	-	-	401,890
- กิจกรรมหลักที่ 3.2 กิจกรรมติดตามการดำเนินงานและบริหารจัดการขับเคลื่อนโครงการ	1	2	สำนักงานเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-	-	33,980	-	-	33,980
- กิจกรรมหลักที่ 3.3 กิจกรรมจัดงานวิสาหกิจชุมชนเชื่อมโยงการท่องเที่ยวชุมชน	1	2	สำนักงานเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-	-	1,500,000	-	-	1,500,000
2. โครงการส่งเสริมการตลาดผลิตภัณฑ์ OTOP ในหมู่บ้าน OTOP เพื่อการท่องเที่ยว	1	2	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-	-	13,002,650	-	-	13,002,650
- กิจกรรมหลักที่ 4.1 เพิ่มช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP ในหมู่บ้านท่องเที่ยวโดยชุมชน	1	2	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-	-	761,000	-	-	761,000
- กิจกรรมหลักที่ 4.2 เพิ่มประสิทธิภาพชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี	1	2	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-	-	8,641,650	-	-	8,641,650
- กิจกรรมหลักที่ 4.3 ส่งเสริมพัฒนาผลิตภัณฑ์เด่นของจังหวัดเป็นของฝากของที่ระลึก	1	2	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-	-	3,600,000	-	-	3,600,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (11)					
แผนงาน/โครงการ (7)	แหล่ง งปม. (8)	ยุทธศาสตร์ชาติ (9)	หน่วยดำเนินการ (10)	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ.2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2561-2565
2. โครงการของกระทรวง กรม (5)						900,000	-	-	900,000
2.1 โครงการของกระทรวงวัฒนธรรม									
2.1.1 โครงการของสำนักปลัดกระทรวงวัฒนธรรม									
1. โครงการ ถนนสายวัฒนธรรม เมืองในหมอก ตลาดประชารัฐ ตลาดวัฒนธรรมสู่ไทยนิยมยั่งยืน	2	2	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดแม่ฮ่องสอน			500,000			500,000
2. โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อนุรักษ์ สืบสานประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่น: ปอยส่างลองชุมชนคุณธรรมและการท่องเที่ยวเส้นทางแสวงบุญ จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2	2	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดแม่ฮ่องสอน			400,000			400,000
3. โครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (6)						37,815,000	-	-	37,815,000
1. โครงการก่อสร้างอนุสาวรีย์ชานกะเล	3	2	เทศบาลตำบลขุนยวม			1,500,000			1,500,000
2. โครงการพัฒนาศักยภาพชุมชนรองรับการท่องเที่ยว	3	2	อบต.แม่ก๊			50,000			50,000
3. โครงการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว(ปรับปรุงภูมิทัศน์โป่งน้ำร้อน)	3	2	อบต.สันติคีรี อ.แม่ลาน้อย			200,000			200,000
4. โครงการก่อสร้างปรับปรุงพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตำบลหมกจำแป่	3	2	อบต.หมอกจำแป่			2,000,000			2,000,000
5. โครงการเทศกาลชิมกาแฟสดท่องเที่ยวตำบลห้วยห้อม	3	2	อบต.ห้วยห้อม			500,000			500,000
6. ก่อสร้างถนน คสล./ลาดยาง/ลูกรัง จากเส้นแยกทางหลวงหมายเลข 108 - บ้านแม่เหาะ - ทางแยกบ้านสลี	3	2	อบต.แม่เหาะ			5,000,000			5,000,000
7. ก่อสร้างถนน คสล./ลาดยาง/ลูกรัง จากเส้นแยกทางหลวงหมายเลข 108 - บ้านขุนวงศ์	3	2	อบต.แม่เหาะ			3,000,000			3,000,000
8. ก่อสร้างถนน อสร้างถนน คสล./ลาดยาง/ลูกรัง จากเส้นแยกทางหลวงหมายเลข 108 - บ้านเด่น-บ้านดอยเลี่ยม-บ้านบวก	3	2	อบต.แม่เหาะ			3,000,000			3,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (11)					
แผนงาน/โครงการ (7)	แหล่ง งปม. (8)	ยุทธศาสตร์ชาติ (9)	หน่วยดำเนินการ (10)	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ.2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2561-2565
9. ก่อสร้างถนน อสร้างถนน คสล./ลาดยาง/ลูกรัง จากเส้นแยกทางหลวงหมายเลข 108 - บ้านแม่เหาะ-บ้านผาแดงใต้	3	2	อบต.แม่เหาะ			3,000,000			3,000,000
10 ก่อสร้างถนน อสร้างถนน คสล./ลาดยาง/ลูกรัง จากเส้นแยกทางหลวงหมายเลข 108 - บ้านแม่สิดน้อย ม.2	3	2	อบต.แม่เหาะ			5,000,000			5,000,000
11. ก่อสร้างสะพาน คสล. บ้านสุดห้วยนา หมู่ที่ 2	3	2	อบต.แม่เหาะ			2,000,000			2,000,000
12. ก่อสร้างสะพาน คสล. บ้าห้วยงาช้าง/บ้านป่ากล้วย หมู่ที่ 3	3	2	อบต.แม่เหาะ			2,000,000			2,000,000
13. ก่อสร้างสะพาน คสล. ลวดสริง บ้านห้วยม่วง หมู่ที่ 3	3	2	อบต.แม่เหาะ			2,000,000			2,000,000
14.ขุดเจาะบ่อบาดาล (ประชาคม)	3	2	อบต.แม่เหาะ			3,000,000			3,000,000
15. ติดตั้งเสาไฟฟ้าแรงสูงและหม้อแปลง พร้อมขยายเขตไฟฟ้าเข้าหมู่บ้านหลักและหย่อมบ้าน (หมู่ที่ 1 - หมู่ที่ 13)	3	2	อบต.แม่เหาะ			5,000,000			5,000,000
16. โครงการจัดงานเทศกาลดอกบัวตองบานบนดอยแม่อูคอ	3	2	อบต.แม่อูคอ			50,000			50,000
17. โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ทุ่งบัวตอง ดอยแม่อูคอ	3	2	อบต.แม่อูคอ			300,000			300,000
18. .โครงการจัดตั้งศูนย์ประสานงานการท่องเที่ยวประจำตำบล	3	2	อบต.แม่อูคอ			100,000			100,000
19. โครงการจัดงานลอยกระทง	3	2	อบต.สบเมย			15,000			15,000
20. โครงการรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ	3	2	อบต.สบเมย			100,000			100,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (11)					
แผนงาน/โครงการ (7)	แหล่ง งปม. (8)	ยุทธศาสตร์ชาติ (9)	หน่วยดำเนินการ (10)	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ.2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2561-2565
ประเด็นการพัฒนาที่ 2 พัฒนาศักยภาพการค้า การลงทุน และการค้าชายแดน									
แผนงานที่ 1 การค้าการลงทุน มีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น									
1. โครงการพัฒนาเส้นทางการค้าและการลงทุนประเทศเพื่อนบ้านด้านตะวันตก	1	2	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน/องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-	-	40,000,000	40,000,000	-	80,000,000
- กิจกรรมหลักที่ 1 กิจกรรมปรับปรุงเส้นทางการค้า, การลงทุนประเทศเพื่อนบ้านด้านตะวันตก (ห้วยต้นนุ่น) ระยะทาง 5 กิโลเมตร	1	2	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน/กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช			30,000,000	30,000,000	-	60,000,000
- กิจกรรมหลักที่ 2 กิจกรรมปรับปรุงเส้นทางการค้า, การลงทุนประเทศเพื่อนบ้านด้านตะวันตก (บ้านห้วยผึ้ง) ระยะทาง 13,870 เมตร	1	2	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน/กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช			-	40,000,000	-	40,000,000
กิจกรรมหลักที่ 3 กิจกรรมปรับปรุงซ่อมแซมผิวถนนด้วยแอสฟัลท์ติกคอนกรีต (โดยวิธี Pavement in place Recycling) ขนาดกว้างเฉลี่ย 6 เมตร ยาว 2,800 เมตร หนา 0.05 เมตร หรือมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 16,800 ตารางเมตร สายทาง มส.ถ 1 - 0005 บ้านท่าข้าม - บ้านเสาหิน ตำบลบ้านกาศ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน	1	2	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน/องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน/องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกาศ			10,000,000	10,000,000	-	20,000,000
2. โครงการพัฒนาศักยภาพการค้า การลงทุน และการค้าชายแดน	1	2				6,798,100	-	-	17,394,300

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (11)					
แผนงาน/โครงการ (7)	แหล่ง งปม. (8)	ยุทธศาสตร์ชาติ (9)	หน่วยดำเนินการ (10)	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ.2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2561-2565
- กิจกรรมหลักที่ 1 กิจกรรมยกระดับความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อการค้า การท่องเที่ยว วัฒนธรรม การศึกษา สาธารณสุข และเปิดประตูสู่ตะวันตก	1	2	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดแม่ฮ่องสอน/สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-	-	4,801,200	4,801,200	4,801,200	14,403,600
-กิจกรรมหลักที่ 2 กิจกรรมพัฒนาศักยภาพทางด้านวิชาการรองรับการค้าชายแดนและการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกับประเทศเมียนมา	1	2	ศูนย์ภาษาและการเรียนรู้เพื่อชีวิตและสังคม/วิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน	-	-	1,500,000	-	-	1,500,000
- กิจกรรมหลักที่ 3 กิจกรรมส่งเสริมตลาดการค้าชายแดนไทย-เมียนมา เพื่อเสริมสร้างศักยภาพชุมชนชายแดนในการรองรับการยกระดับด่านห้วยต้นนุ่น	1	2	ที่ทำการปกครองอำเภอขุนยวม	-	-	496,900	496,900	496,900	1,490,700
2. โครงการของกระทรวง กรม (5)									
3. โครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (6)						500,000	-	-	500,000
1. โครงการฝึกอบรมส่งเสริมพัฒนาศักยภาพและการประกอบอาชีพ			อบต.หมอกจำแป่			500,000			500,000
ประเด็นการพัฒนาที่ 3 ยกระดับคุณภาพชีวิต แก้ไขปัญหาความยากจน และลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม									
แผนงานที่ 1 ส่งเสริมสนับสนุนให้ครัวเรือนผ่านเกณฑ์ จปฐ.									
1. โครงการแก้ไขปัญหาความยากจนประชาชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน	1	3,4				4,651,800	-	-	4,651,800
- กิจกรรมหลักที่ 1 การเพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการกองทุนชุมชนและสัมมาชีพชุมชน	1	3,4	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-	-	3,319,400	-	-	3,319,400
- กิจกรรมหลักที่ 2 ส่งเสริมการเลี้ยงปลาดุกในบ่อพลาสติกพื้นที่หมู่บ้านพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคง	1	3,4	สำนักงานประมงจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-	-	591,200	-	-	591,200

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (11)					
แผนงาน/โครงการ (7)	แหล่ง งปม. (8)	ยุทธศาสตร์ชาติ (9)	หน่วยดำเนินการ (10)	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ.2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2561-2565
- กิจกรรมหลักที่ 3 ส่งเสริมการเลี้ยงปลาดุกในบ่อพลาสติกพื้นที่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจังหวัดแม่ฮ่องสอน	1	3,4	สำนักงานประมงจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-	-	591,200	-	-	591,200
กิจกรรมหลักที่ 4 ส่งเสริมอาชีพตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงและการทำเกษตรอินทรีย์ชีวภาพ	1	3,4	ที่ทำการปกครองอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน/องค์การบริหารส่วนตำบลปางหมู	-	-	150,000	-	-	150,000
แผนงานที่ 2 เด็ก เยาวชน และประชาชนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ และการมีงานทำของ									
1. โครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน	1	3				38,519,340	14 0[illegible]0,000	-	52,519,340
- กิจกรรมหลักที่ 1 พัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาเซียนศึกษา	1	3	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน/โรงเรียนห้องสอนศึกษาในพระอุปถัมภ์ฯ	-	-	200,000	-	-	200,000
- กิจกรรมหลักที่ 2 พัฒนาฐานการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	1	3	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน/โรงเรียนห้องสอนศึกษาในพระอุปถัมภ์ฯ	-	-	90,000	-	-	90,000
-กิจกรรมหลักที่ 3 ยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ภาษาวัฒนธรรม เพื่อพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน	1	3	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน/โรงเรียนห้องสอนศึกษาในพระอุปถัมภ์ฯ	-	-	400,000	-	-	400,000
- กิจกรรมหลักที่ 4 ปฏิรูปการศึกษาโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร จังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำโดยพหุวิชาการ	1	3	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน/โรงเรียนบ้านวนาหลวง	-	-	15,412,980	-	-	15,412,980

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (11)					
แผนงาน/โครงการ (7)	แหล่ง งปม. (8)	ยุทธศาสตร์ชาติ (9)	หน่วยดำเนินการ (10)	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ.2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2561-2565
- กิจกรรมหลักที่ 5 ส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายจังหวัดแม่ฮ่องสอน	1	3	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน/โรงเรียนห้องสอนศึกษาในพระอุปถัมภ์ฯ	-	-	2,502,000	-	-	2,502,000
-กิจกรรมหลักที่ 6 MOOCS Mae Hong Son Valley	1	3	ศูนย์ภาษาและการเรียนรู้เพื่อชีวิตและสังคม วิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน	-	-	5,000,000	-	-	5,000,000
- กิจกรรมหลักที่ 7 พัฒนาศูนย์พัฒนาทักษะและการเรียนรู้ ICT แม่ฮ่องสอน	1	3	เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน	-	-	3,500,000	-	-	3,500,000
- กิจกรรมหลักที่ 8 พัฒนาศักยภาพด้านภาษาแก่ชุมชนเพื่อการค้าชายแดน รองรับการพัฒนาเศรษฐกิจในยุคไทยแลนด์ 4.0	1	3	ศูนย์ภาษาและการเรียนรู้เพื่อชีวิตและสังคม วิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน	-	-	2,619,960	-	-	2,619,960
- กิจกรรมหลักที่ 9 พัฒนาทักษะการเรียนรู้ยกระดับสู่มาตรฐานฝีมือแรงงาน	1	3	วิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน	-	-	2,000,000	-	-	2,000,000
- กิจกรรมหลักที่ 10 ส่งเสริมทักษะอาชีพด้านสะเต็มศึกษา : IOT Smart Farm ด้วยสะเต็มศึกษา	1	3	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน/โรงเรียนห้องสอนศึกษาในพระอุปถัมภ์ฯ	-	-	242,200	-	-	242,200
- กิจกรรมหลักที่ 11 พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีการเกษตร (SMART FARM)	1	3	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน/โรงเรียนแม่ลาน้อยดรุณสิกข์	-	-	3,300,000	-	-	3,300,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (11)					
แผนงาน/โครงการ (7)	แหล่ง งปม. (8)	ยุทธศาสตร์ชาติ (9)	หน่วยดำเนินการ (10)	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ.2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2561-2565
- กิจกรรมหลักที่ 12 กษตรยั่งยืนปลอดภัยด้วยไฮโดรโปนิกส์	1	3	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน/โรงเรียนห้องสอนศึกษาในพระอุปถัมภ์ฯ	-	-	680,000	-	-	680,000
- กิจกรรมหลักที่ 13 เสริมสร้างความรู้ด้านโภชนาการสู่พ่อแม่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย	1	3	โรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอน	-	-	1,500,000	-	-	1,500,000
- กิจกรรมหลักที่ 14 การแข่งขันโครงงานวิทยาศาสตร์ สิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรมเพื่อสนองต่อ Thailand 4.0	1	3	โรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอน	-	-	500,000	-	-	500,000
- กิจกรรมหลักที่ 15 Sensory Play Park (สวนสนุกกระตุ้นประสาทสัมผัส) สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษจังหวัดแม่ฮ่องสอน	1	3	ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-	-	572,200	-	-	572,200
- กิจกรรมหลักที่ 16 กิจกรรมก่อสร้างศูนย์การเรียนรู้อาเซียนศึกษา จังหวัดแม่ฮ่องสอน	1	3	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน/เทสบาลตำบลแม่ฮ่องสอน	-	-	-	14,000,000	-	14,000,000
แผนงานที่ 3 ประชาชนได้รับการบริการภาครัฐอย่างทั่วถึงและภาครัฐมีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ									
1. โครงการพัฒนาระบบบริการสาธารณสุขทุกระดับ ให้มีคุณภาพและมาตรฐาน เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้อย่างทั่วถึง	1	4,6				45,649,200	-	-	45,649,200
- กิจกรรมหลักที่ 1 พัฒนาศักยภาพบุคลากรและจัดบริการสาธารณสุขในพื้นที่ทุรกันดาร	1	4,6	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-	-	5,444,200	-	-	5,444,200
- กิจกรรมหลักที่ 2 ยกระดับการส่งต่อฉุกเฉินในระดับพื้นที่	1	4,6	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-	-	18,074,000	-	-	18,074,000
- กิจกรรมหลักที่ 3 ยกระดับและพัฒนามาตรฐานระบบบริการสุขภาพ	1	4,6	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-	-	19,439,000	-	-	19,439,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (11)					
แผนงาน/โครงการ (7)	แหล่ง งปม. (8)	ยุทธศาสตร์ชาติ (9)	หน่วยดำเนินการ (10)	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ.2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2561-2565
- กิจกรรมหลักที่ 4 การกำจัดโรคไข้มาลาเรียในพื้นที่ถิ่นทุรกันดารและในพื้นที่โครงการพระราชดำริสมเด็จพระเทพฯ	1	4,6	ศูนย์ควบคุมโรคติดต่อนำโดยแมลงที่ 1.1 แม่ฮ่องสอน	-	-	1,692,000	-	-	1,692,000
- กิจกรรมหลักที่ 5 ยกระดับคุณภาพชีวิต แก้ไขปัญหาความยากจน และลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม (พชอ.)	1	4,6	ที่ทำการปกครองอำเภอขุนยวม	-	-	1,000,000	-	-	1,000,000
แผนงานที่ 4 สร้างความเข้มแข็งให้กับบุคคล ครอบครัว และชุมชน โดยการสืบทอดศาสนา ศิลปะ ประเพณี									
1. โครงการส่งเสริมให้ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ใช้แรงงานให้ได้รับบริการภาครัฐอย่างทั่วถึง	1	4				4,033,130	4,033,130	4,033,130	4,033,130
- กิจกรรมหลักที่ 1 การพัฒนาระบบฐานข้อมูลผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ จังหวัดแม่ฮ่องสอน	1	4	สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดแม่ฮ่องสอน	-	-	3,108,580	3,108,580	3,108,580	9,325,740
- กิจกรรมหลักที่ 2 การสร้างระบบคุ้มครองและสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุจังหวัดแม่ฮ่องสอน	1	4	สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดแม่ฮ่องสอน	-	-	924,550	924,550	924,550	2,773,650
2. โครงการสืบทอดศาสนา ศิลปะ ประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น เน้นคุณธรรมจริยธรรม	1	3				3,425,400	3,425,400	3,425,400	3,425,400
- กิจกรรมหลักที่ 1 ส่งเสริมประเพณีท้องถิ่นในจังหวัดแม่ฮ่องสอน	1	3	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-	-	1,425,400	1,425,400	1,425,400	4,276,200
- กิจกรรมหลักที่ 2 ส่งเสริมสืบสานศิลปะและวัฒนธรรมชาติพันธุ์แห่งเมืองแม่ฮ่องสอน เพื่อเพิ่มมูลค่าทางวัฒนธรรม	1	3	วิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน	-	-	1,500,000	1,500,000	1,500,000	4,500,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (11)					
แผนงาน/โครงการ (7)	แหล่ง งปม. (8)	ยุทธศาสตร์ชาติ (9)	หน่วยดำเนินการ (10)	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ.2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2561-2565
- กิจกรรมหลักที่ 3 ฝึกอบรมการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีพื้นบ้านแก่เยาวชน	1	3	องค์การบริหารส่วนตำบลปางหมู	-	-	500,000	500,000	500,000	1,500,000
แผนงานที่ 5 การดำเนินโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการตามพระราชดำริ โครงการหลวง และ									
1. โครงการขยายผลโครงการพระราชดำริ และโครงการหลวงจังหวัดแม่ฮ่องสอน	1	4				7,436,104	-	-	7,436,104
- กิจกรรมหลักที่ 1 ขยายผลโครงการธนาคารข้าว	1	4	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-	-	3,075,000	-	-	3,075,000
- กิจกรรมหลักที่ 2 ศิลปาชีพจังหวัดแม่ฮ่องสอน	1	4	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-	-	2,126,600	-	-	2,126,600
- กิจกรรมหลักที่ 3 ขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงจังหวัดแม่ฮ่องสอน	1	4	สำนักงานเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน/ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์แม่ฮ่องสอน/ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน (เกษตรที่สูง)	-	-	2,034,504	-	-	2,034,504
- กิจกรรมหลักที่ 4 ฝึกอบรมการปลูกไม้ดอกไม้ประดับเมืองหนาวเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นชุมชนบน พื้นที่สูง	1	4	ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน (เกษตรที่สูง)	-	-	200,000	-	-	200,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (11)					
แผนงาน/โครงการ (7)	แหล่ง งปม. (8)	ยุทธศาสตร์ชาติ (9)	หน่วยดำเนินการ (10)	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ.2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2561-2565
แผนงานที่ 6 ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรและเพิ่มมูลค่า ยกระดับสู่มาตรฐาน									
1. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัย เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกร	1	2				36,211,455	9,135,000	-	45,346,455
- กิจกรรมหลักที่ 1 โครงการส่งเสริมการสร้างทักษะอาชีพด้านการเกษตร : การเลี้ยงจิ้งหรีด เพื่อสร้างรายได้	1	2	สำนักงานเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-	-	281,950	-	-	281,950
- กิจกรรมหลักที่ 2 โครงการส่งเสริมการปลูกไผ่เพื่อสร้างรายได้	1	2	สำนักงานเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-	-	250,960	-	-	250,960
- กิจกรรมหลักที่ 3 โครงการพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการผลิตถั่วเหลืองด้วยระบบสหกรณ์ ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน	1	2	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดแม่ฮ่องสอน	-	-	15,265,000	-	-	15,265,000
-กิจกรรมหลักที่ 4 โครงการพัฒนาทักษะอาชีพด้านการเกษตร : ถ่ายทอดเทคโนโลยีและองค์ความรู้การผลิตพืชเศรษฐกิจ	1	2	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรแม่ฮ่องสอน	-	-	150,000	-	-	150,000
- กิจกรรมหลักที่ 5 โครงการส่งเสริมการผลิตเห็ดปลอดภัยครบวงจรเพื่อบริโภคและสร้างอาชีพแก่เกษตรกรบนพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน	1	2	ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน (เกษตรที่สูง)	-	-	100,310	-	-	100,310
- กิจกรรมหลักที่ 6 กิจกรรมส่งเสริมอาชีพการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากอะโวคาโด	1	2	ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน (เกษตรที่สูง)	-	-	150,000	-	-	150,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินก ว ´11)					
แผนงาน/โครงการ (7)	แหล่ง งปม. (8)	ยุทธศาสตร์ชาติ (9)	หน่วยดำเนินการ (10)	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ.2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2561-2565
- กิจกรรมหลักที่ 7 กิจกรรมบ่อแก๊สชีวภาพใช้งานในครัวเรือน	1	2	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดแม่ฮ่องสอน /สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดแม่ฮ่องสอน	-	-	180,400	-	-	180,400
- กิจกรรมหลักที่ 8 การเสริมสร้างทักษะเพิ่มขีดความสามารถและเพิ่มศักยภาพของกลุ่มเกษตรกร (กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกกระเทียม) ในการผลิตปุ๋ยอินทรีย์สูตรพระราชทานจากวัสดุเหลือใช้ในท้องถิ่น	1	2	สถานีพัฒนาที่ดินแม่ฮ่องสอน	-	-	711,000	-	-	711,000
- กิจกรรมหลักที่ 9 การศึกษาอัตราการเจริญเติบโตไก่แม่ฮ่องสอนด้วยระบบการเลี้ยงแบบชาวบ้าน	1	2	ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์แม่ฮ่องสอน	-	-	81,140	-	-	81,140
- กิจกรรมหลักที่ 10 โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไก่พ่อแม่พันธุ์ไก่แม่ฮ่องสอนเพื่อสร้างรายได้ให้เหมาะสมกับชุมชน	1	2	ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์แม่ฮ่องสอน	-	-	4,459,270	-	-	4,459,270
- กิจกรรมหลักที่ 11 โครงการเพิ่มประสิทธิภาพเครือข่ายผู้ผลิตไก่แม่ฮ่องสอนเพื่อสร้างรายได้ให้เหมาะสมกับชุมชน	1	2	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดแม่ฮ่องสอนและวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	-	-	5,251,380	-	-	5,251,380
- กิจกรรมหลักที่ 12 โครงการจัดตั้งกลุ่มผลิตอาหารสัตว์ชุมชน (Feed Hub)	1	2	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดแม่ฮ่องสอน	-	-	-	9,135,000	-	9,135,000
- กิจกรรมหลักที่ 13 โครงการโคเนื้อสร้างรายได้จังหวัดแม่ฮ่องสอน	1	2	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดแม่ฮ่องสอน	-	-	7,298,600	-	-	7,298,600
- กิจกรรมหลักที่ 14 โครงการส่งเสริมการเลี้ยงและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสุกร “หมูดำเชียงใหม่”	1	2	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดแม่ฮ่องสอน	-	-	2,031,445	-	-	2,031,445

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (11)					
แผนงาน/โครงการ (7)	แหล่ง งปม. (8)	ยุทธศาสตร์ชาติ (9)	หน่วยดำเนินการ (10)	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ.2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2561-2565
แผนงานที่ 8 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน แหล่งน้ำ ให้เหมาะสมต่อสภาพพื้นที่									
1. โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน	1	4				38,317,900	82,954,700	-	121,272,600
- กิจกรรมหลักที่ 1 ก่อสร้างปรับปรุงเส้นทางการคมนาคมเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน	1	4				36,085,000	79,254,700	-	53,707,100
- กิจกรรมหลักที่ 2 ก่อสร้างปรับปรุงระบบไฟฟ้าและน้ำประปาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน	1	4				2,232,900	3,700,000		9,609,000
แผนงานที่ 9 ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน									
1. โครงการพัฒนาคุณภาพเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ด้วยระบบอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์	1	4				191,520	-	-	191,520
- กิจกรรมหลักที่ 1 เสริมสร้างความรู้เชิงปฏิบัติการในการสร้างระบบอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อเพิ่มคุณภาพการผลิตในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน/OTOP/SME	1	4	สำนักงานพลังงานจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-	-	191,520	-	-	191,520
2.โครงการของกระทรวง						111,545,100	-	-	111,545,100
1.โครงการของกระทรวงมหาดไทย									
1.1 โครงการของกรมโยธาธิการและผังเมือง									
1. โครงการปรับปรุงซ่อมแซมสิ่งก่อสร้างของสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน	2	4	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน			10,229,400			10,229,400
2. โครงการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์									
2.1 โครงการของกรมชลประทาน									
1. อาคารบังคับน้ำห้วยร่องแห้ง พร้อมระบบส่งน้ำ (จัดหาน้ำช่วยเหลือราษฎรบ้านปางคอง) โครงการรักษ์น้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดิน ลุ่มน้ำของ พื้นที่ 90 ไร่	2	4	โครงการชลประทานแม่ฮ่องสอน			19,000,000			19,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (11)					
แผนงาน/โครงการ (7)	แหล่ง งปม. (8)	ยุทธศาสตร์ชาติ (9)	หน่วยดำเนินการ (10)	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ.2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2561-2565
2.2 โครงการของกรมวิชาการเกษตร									
1. ศูนย์บริการและพัฒนาลุ่มน้ำปาย ตามพระราชดำริ	2	4	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรแม่ฮ่องสอน			2,000,000			2,000,000
3.โครงการของกระทรวงคมนาคม									
3.1 โครงการของกรมทางหลวงชนบท									
1. โครงการก่อสร้างถนนลูกรังเป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็กบนถนนโครงข่ายทางหลวงชนบทที่เป็นลูกรัง	2	4	แขวงทางหลวงชนบทแม่ฮ่องสอน			30,000,000			30,000,000
2. โครงการก่อสร้างถนนลูกรังเป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็กบนถนนโครงข่ายทางหลวงชนบทที่เป็นลูกรัง	2	4	แขวงทางหลวงชนบทแม่ฮ่องสอน			30,000,000			30,000,000
4.โครงการของกระทรวงวัฒนธรรม									
4.1 โครงการร่วมกับศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)									
1. สำรวจและเผยแพร่องค์ความรู้ด้านภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์จังหวัดแม่ฮ่องสอน ภายใต้โครงการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ชาติพันธุ์ แม่ฮ่องสอน	2	4	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดแม่ฮ่องสอน			848,000			848,000
4.2 โครงการของสำนักปลัดกระทรวงวัฒนธรรม									
1. โครงการก่อสร้างอาคารที่ทำการสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดแม่ฮ่องสอน	2	4	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดแม่ฮ่องสอน			19,467,700			19,467,700
3. โครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (6)						129,351,900	-	-	129,351,900
1. โครงก่อสร้างผิวจราจรแบบแอสฟัลท์ติกคอนกรีตทับผิวทางเดิมแบบคอนกรีตเสริมเหล็ก(สามแยก โรงเรียนขุนยวมวิทยาถึงทางหลวง 108)	3	4	เทศบาลตำบลขุนยวม			631,900			631,900
2. โครงการปรับปรุงผิวจราจรและเสริมไหล่ทางถนนในเขตเทศบาลตำบลปาย (แอสฟัลติกคอนกรีต)	3	4	เทศบาลตำบลปาย			2,500,000			2,500,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (11)					
แผนงาน/โครงการ (7)	แหล่ง งปม. (8)	ยุทธศาสตร์ชาติ (9)	หน่วยดำเนินการ (10)	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ.2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2561-2565
3. ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก สายทางระหว่างบ้านป่าโปงต่ำ - บ้านป่าโปงสูง	3	4	อบต.ป่าโป่ง			2,000,000			2,000,000
4. ปรับปรุงซ่อมแซมถนนสายหลักในตำบลป่าโปงและถนนเชื่อมต่อระหว่างตำบลป่าโปง-กองก่อย	3	4	อบต.ป่าโป่ง			4,000,000			4,000,000
5. โครงการก่อสร้างถนน คสล. บ้านแม่ปาง-บ้านแม่แป-บ้านขุนแม่ฮุ-บ้านกะริคี (สายหลัก)	3	4	อบต.สันติคีรี			22,000,000			22,000,000
6. โครงการก่อสร้างถนน คสล. บ้านหัวลา-บ้านหัวดอย-บ้านแม่ช้อ (สายหลัก)	3	4	อบต.สันติคีรี			22,000,000			22,000,000
7. โครงการก่อสร้างถนน คสล. บ้านหัวลา-บ้านห้วยมะกอก (สายหลัก)	3	4	อบต.สันติคีรี			22,000,000			22,000,000
8. โครงการก่อสร้างถนน คสล.บ้านแม่แป-ขุนแม่ฮุ (สายหลัก)	3	4	อบต.สันติคีรี			8,800,000			8,800,000
9. โครงการก่อสร้างถนน คสล.บ้านแม่ปาง-บ้านหัวตาด(สายหลัก)	3	4	อบต.สันติคีรี			8,800,000			8,800,000
10. โครงการก่อสร้างปรับปรุงถนนสาธารณะ	3	4	อบต.หมอกจำแป่			5,000,000			5,000,000
11. โครงการก่อสร้างปรับปรุงคลองส่งน้ำ คสล. และระบบส่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคเพื่อการเกษตร	3	4	อบต.หมอกจำแป่			5,000,000			5,000,000
12. โครงการส่งเสริมแข่งขันกีฬา ตำบลหมอกจำแป่ กีฬาชนเผ่า ส่งนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขัน และวัสดุการกีฬา	3	4	อบต.หมอกจำแป่			400,000			400,000
13. โครงการส่งเสริมการจัดงานประเพณีและวัฒนธรรมต่างๆของชนเผ่าในตำบลหมอกจำแป่	3	4	อบต.หมอกจำแป่			700,000			700,000
14. โครงการปรับปรุงซ่อมแซมผิวแอสฟัลท์ติกคอนกรีต สายทาง มส.ถ.1 -1001 บ้านไม้ซางหนาม - บ้านกลาง ตำบลห้วยโป่ง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน	3	4	อบจ.แม่ฮ่องสอน			10,000,000			10,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (11)					
แผนงาน/โครงการ (7)	แหล่ง งปม. (8)	ยุทธศาสตร์ชาติ (9)	หน่วยดำเนินการ (10)	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ.2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2561-2565
15. โครงการซ่อมสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก สายทาง มสถ. 1-0003 บ้านหัวน้ำแม่สะกึ๊ด - บ้านห้วยตอง ตำบลห้วยปูลิง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน	3	4	อบจ.แม่ฮ่องสอน			10,000,000			10,000,000
16. ก่อสร้างปรับปรุงพิพิธภัณฑ์ชนเผ่า	3	4	อบต.แม่เหาะ			3,000,000			3,000,000
17. โครงการสงเคราะห์ผู้ประสบปัญหาสังคมและความยากจน	3	4	อบต.แม่อูคอ			60,000			60,000
18. โครงการสงเคราะห์เด็กยากจนและผู้ด้อยโอกาส	3	4	อบต.แม่อูคอ			60,000			60,000
19 โครงการก่อสร้างถนน คสล. ภายในหมู่บ้าน บ้านขุนยวม หมู่ที่ 1 ขอยสดใสฟาร์ม กว้าง 4 เมตร ยาว 200 เมตร หนา 0.15 เมตร	3	4	อบต.ขุนยวม			400,000			400,000
20. โครงการก่อสร้างถนน คสล. ภายในหมู่บ้านหมู่ที่ 4 ศพด.บ้านแม่สะเปใต้ กว้าง 4 เมตร ยาว 200 เมตร	3	4	อบต.ขุนยวม			500,000			500,000
21. โครงการก่อสร้างถนน คสล. เข้าพื้นที่การเกษตร บ้านแม่สุรินๆ หมู่ที่ 3 กว้าง 4 เมตร ยาว 500 เมตร หนา 0.15 เมตร	3	4	อบต.ขุนยวม			1,140,000			1,140,000
22 โครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน	3	4	อบต.สบเมย			60,000			60,000
23 โครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพแก่กลุ่มอาชีพ กลุ่มเสื้อไต กลุ่มผ้าทอกะเหรี่ยง กลุ่มไม้กวาด กลุ่มเลี้ยงหมู กลุ่มแกะสลักไม้	3	4	อบต.เมืองปอน			100,000			100,000
24. โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิต ผู้ด้อยโอกาสและผู้ยากไร้ ผู้พิการ	3	4	อบต.เมืองปอน			200,000			200,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (11)					
แผนงาน/โครงการ (7)	แหล่ง งปม. (8)	ยุทธศาสตร์ชาติ (9)	หน่วยดำเนินการ (10)	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ.2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2561-2565
ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การจัดการ อนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและส่งเสริมให้คนอยู่									
แผนงานที่ 1 ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความสมดุลและยั่งยืน									
1. โครงการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดแม่ฮ่องสอน	1	5				11,350,000	-	-	11,350,000
- กิจกรรมหลักที่ 1 จัดสร้างศูนย์ข้อมูลสัตว์ป่าและพันธุ์พืช บ่อน้ำร้อนไทรงาม เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย	1	5	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน	-	-	5,520,000	-	-	5,520,000
- กิจกรรมหลักที่ 2 เพาะชำกล้าหวาย จำนวน 400,000 กล้า	1	5	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 สาขาแม่สะเรียง	-	-	2,000,000	-	-	4,500,000
- กิจกรรมหลักที่ 3 ปลูกพืชอาหารสัตว์ป่าในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 100 ไร่	1	5	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน	-	-	500,000	-	-	500,000
- กิจกรรมหลักที่ 4 สร้างแหล่งน้ำสำหรับสัตว์ป่า ในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	1	5	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน	-	-	1,980,000	-	-	1,980,000
- กิจกรรมหลักที่ 5 เสริมสร้างแหล่งแร่ธาตุอาหารสำหรับสัตว์ป่า ในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 60 จุด	1	5	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน	-	-	480,000	-	-	480,000
- กิจกรรมหลักที่ 6 ลากตระเวณเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาการลักลอบทำลายทรัพยากรป่าไม้ ในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน	1	5	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 สาขาแม่สะเรียง	-	-	870,000	-	-	870,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (11)					
แผนงาน/โครงการ (7)	แหล่ง งปม. (8)	ยุทธศาสตร์ชาติ (9)	หน่วยดำเนินการ (10)	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ.2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2561-2565
2. โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควัน ไฟป่า และมลภาวะโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน	1	5				21,567,440	17,344,800	17,344,800	56,257,040
- กิจกรรมหลักที่ 1 ป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน	1	5				17,344,800	17,344,800	17,344,800	52,034,400
- กิจกรรมหลักที่ 2 จัดทำแนวกันไฟ จัดทำแนวกันไฟระยะทาง 626 กิโลเมตร	1	5	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 สาขาแม่สะเรียง	-	-	3,217,640	-	-	3,217,640
- กิจกรรมหลักที่3 กิจกรรมลาดตระเวนป้องกันและดับไฟป่า และอบรมให้ความรู้ประชาชน/รณรงค์การป้องกันแก้ไขปัญหาดับไฟป่า	1	5	กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 336	-	-	700,000	-	-	700,000
- กิจกรรมหลักที่ 4 ผลิตสื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับไฟป่า	1	5	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย	-	-	305,000	-	-	305,000
3. โครงการบริหารจัดการขยะชุมชน	1	5				442,800	-	-	442,800
- กิจกรรมหลักที่ 1 การจัดตั้งเตาเผาขยะชุมชนปลอดมลพิษ	1	5	ที่ทำการปกครองอำเภอแม่ลาน้อย	-	-	442,800	-	-	442,800
4. โครงการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวสวนสาธารณะจังหวัดแม่ฮ่องสอน	1	5				815,000	-	-	815,000
- กิจกรรมหลักที่ 1 พัฒนาสวนสาธารณะให้ดีขึ้นสามารถเป็นแหล่งความรู้และเป็นพื้นที่พักผ่อนของชาวจังหวัดแม่ฮ่องสอนได้	1	5	สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 1 สาขาแม่ฮ่องสอน	-	-	815,000	-	-	815,000
5. โครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งริมแม่น้ำภายในจังหวัดแม่ฮ่องสอน	1	5				48,416,000	21,120,500	-	69,536,500
- กิจกรรมหลักที่ 1 ก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งริมแม่น้ำปาย ตำบลผาบ่อง อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ความยาว 525 เมตร (ศูนย์บริการและพัฒนาลุ่มน้ำปายตามพระราชดำริ หมู่ที่ 5 ตำบลผาบ่อง อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน)	1	5	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-	-	21,151,000		-	21,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (11)					
แผนงาน/โครงการ (7)	แหล่ง งปม. (8)	ยุทธศาสตร์ชาติ (9)	หน่วยดำเนินการ (10)	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ.2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2561-2565
- กิจกรรมหลักที่ 2 ก่อสร้างรางส่งน้ำการเกษตรคอนกรีตเสริมเหล็ก จำนวน 5 สาย ความยาวรวม 1,042 เมตร	1	5	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน / ที่ทำการปกครองอำเภอสบเมย	-	-	-	5,000,000	-	5,000,000
- กิจกรรมหลักที่ 3 ก่อสร้างรางระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็กพร้อมฝาปิด	1	5	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน / ที่ทำการปกครองอำเภอสบเมย	-	-	-	1,048,000	-	1,048,000
- กิจกรรมหลักที่ 4 ก่อสร้างรางระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็กพร้อมฝาปิด	1	5	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน / ที่ทำการปกครองอำเภอสบเมย	-	-	-	512,500	-	512,500
- กิจกรรมหลักที่ 5 ก่อสร้างรางส่งน้ำการเกษตรคอนกรีตเสริมเหล็กสายหลักและสายซอย	1	5	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน / ที่ทำการปกครองอำเภอสบเมย	-	-	-	3,660,000	-	3,660,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (11)					
แผนงาน/โครงการ (7)	แหล่ง งปม. (8)	ยุทธศาสตร์ชาติ (9)	หน่วยดำเนินการ (10)	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ.2563	พ.ศ. ๒๕๖4	พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2561-2565
- กิจกรรมหลักที่ 6 เรียงกล่องเกเบียลบรรจุหินใหญ่ป้องกันตลิ่งพัง คันดินคลองส่งน้ำหนองปู่ด้ง บ้านคอนผึ้ง หมู่ 5 ขนาดกว้าง 3.00 เมตร สูง 3.00 เมตร ยาว 200 เมตร	1	5	ที่ทำการปกครองอำเภอสบเมย	-	-	5,260,000	-	-	5,260,000
- กิจกรรมหลักที่ 7 ก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งลำน้ำแม่ยวม หมู่ที่ 1 ตำบลแม่สวด อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	1	5	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน / ที่ทำการปกครองอำเภอสบเมย	-	-	22,005,000	-	-	22,005,000
- กิจกรรมหลักที่ 8 ก่อสร้างสะพานบ้านแม่ทะลุ หมู่ที่ 5 อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	1	5	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน / ที่ทำการปกครองอำเภอสบเมย	-	-	-	4,400,000	-	4,400,000
- กิจกรรมหลักที่ 9 กิจกรรมปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณเขื่อนริมตลิ่งแม่น้ำแม่ลาน้อย	1	5	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	-	-	-	6,000,000	-	6,000,000
- กิจกรรมหลักที่ 10 กิจกรรมขุดลอกอ่างเก็บน้ำบ้านแม่คะตวน หมู่ที่ 2	1	5	ที่ทำการปกครองอำเภอสบเมย	-	-	-	500,000	-	500,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (11)					
แผนงาน/โครงการ (7)	แหล่ง งปม. (8)	ยุทธศาสตร์ชาติ (9)	หน่วยดำเนินการ (10)	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ.2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2561-2565
แผนงานที่ 2 ประชาชนมีความมั่นคงในที่ดินทำกิน และอาศัยอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างยั่งยืน									
1. โครงการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้เพื่อรังวัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) จังหวัดแม่ฮ่องสอน						7,026,361	-	-	7,026,361
- กิจกรรมหลักที่ 1 จัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้เพื่อรังวัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.)จังหวัดแม่ฮ่องสอน	1	5	สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 1	-	-	7,026,361	-	-	7,026,361
2. โครงการของกระทรวง กรม (5)						190,747,000	-	-	190,747,000
2.1 โครงการของกระทรวงมหาดไทย									
2.1.1 โครงการของกรมโยธาธิการและผังเมือง									
1. ก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งริมแม่น้ำปาย พร้อมทางเท้า ระยะทาง 3 กิโลเมตร เทศบาลตำบลปาย ตำบลเวียงใต้ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2	5	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน			70,747,000			70,747,000
2. ก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งริมแม่น้ำยวม พร้อมทางเท้า ระยะทาง 3 กิโลเมตร เทศบาลตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2	5	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน			75,000,000			75,000,000
3 ก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งริมแม่น้ำแม่ลาน้อย พร้อมทางเท้า ระยะทาง 1.50 กิโลเมตร เทศบาลตำบลแม่ลาน้อย อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2	5	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน			45,000,000			45,000,000
3. โครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (6)						33,840,000	-	-	33,840,000
1. โครงการขุดลอกห้วยม่วงกอน พร้อมวางกล่องเกเบี้ยน ตั้งแต่หลังตลาดสดเทศบาล ม.2 ถึงโรงฆ่าสัตว์ ม.4	3	5	เทศบาลตำบลปาย			5,000,000			5,000,000
2. โครงการก่อสร้างฝายชะลอน้ำลำห้วยม่วงกอน	3	5	เทศบาลตำบลปาย			500,000			500,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (11)					
แผนงาน/โครงการ (7)	แหล่ง งปม. (8)	ยุทธศาสตร์ชาติ (9)	หน่วยดำเนินการ (10)	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ.2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2561-2565
3. โครงการวางกล่องเกเบียนลำห้วยม่วงกอน	3	5	เทศบาลตำบลปาย			2,000,000			2,000,000
4. โครงการบริหารจัดการขยะในพื้นที่ตำบลแม่กี้	3	5	อบต.แม่กี้			10,000			10,000
5. โครงการบริหารจัดการปัญหาขยะในชุมชน การเก็บ การคัดแยก การทำลายขยะและขุดกลบขยะ	3	5	อบต.หมอกจำแป่			500,000			500,000
6. โครงการบริหารจัดการขยะชุมชน(การคัดแยกขยะจากต้นทาง)	3	5	อบต.ท่าผาปุ้ม			100,000			100,000
7. โครงการปลูกป่าชุมชนและบวชป่าชุมชน	3	5	อบต.แม่อูคอ			60,000			60,000
8. โครงการรักน้ำ รักป่า รักษาแผ่นดิน	3	5	อบต.แม่อูคอ			60,000			60,000
9. โครงการศูนย์ป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่า	3	5	อบต.แม่อูคอ			50,000			50,000
10. โครงการพัฒนาและปรับปรุงหนองน้ำวัดขุ่ม	3	5	เทศบาลตำบลขุนยวม			1,000,000			1,000,000
11. โครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์บริเวณหนองสมบูรณ์ ตำบลท่าผาปุ้ม	3	5	อบต.ท่าผาปุ้ม			1,900,000			1,900,000
12. โครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์บริเวณศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรบ้าน	3	5	อบต.ท่าผาปุ้ม			1,900,000			1,900,000
13 โครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยสันมะกอก บ้านขุนยวม หมู่ที่ 2 กว้าง 16 เมตร สันฝายสูง 2 เมตร ยาว 10 เมตร	3	5	อบต.ขุนยวม			2,500,000			2,500,000
14. โครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยตาแปะ ขนาดมาตรฐาน บ้านแม่สะเปเหนือ ม.6 จำนวน 1 แห่ง	3	5	อบต.ขุนยวม			10,000,000			10,000,000
15. โครงการก่อสร้างผนังกั้นน้ำ สองข้างทางลำห้วยฮุง หมู่ที่ 5 กว้าง 3.50 เมตร ยาว 100 เมตร หนา 0.15 เมตร	3	5	อบต.ขุนยวม			1,000,000			1,000,000
16. ก่อสร้างคลองส่งน้ำฝายไม้หมุ้น บ้านแม่เย็น หมู่ที่ 1 ตำบลแม่ฮี้ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	3	5	อบต.แม่ฮี้			2,000,000			2,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (11)					
แผนงาน/โครงการ (7)	แหล่ง งปม. (8)	ยุทธศาสตร์ชาติ (9)	หน่วยดำเนินการ (10)	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ.2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2561-2565
17. ก่อสร้างคลองส่งน้ำทุ่งภูเขา (2สาย)บ้านแม่ฮี้ – ทรายขาว หมู่ที่ 5,2 ตำบลแม่ฮี้ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	3	5	อบต.แม่ฮี้			2,000,000			2,000,000
18. โครงการจัดทำแนวกันไฟป้องกันไฟป่าตำบลสบเมย	3	5	อบต.สบเมย			50,000			50,000
19. โครงการส่งเสริมให้ความรู้ในรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3	5	อบต.สบเมย			10,000			10,000
20. โครงการพัฒนาและปรับปรุงบ่อน้ำพุร้อนบ้านหนองแห้ง	3	5	อบต.เมืองปอน			1,000,000			1,000,000
21 โครงการก่อสร้างคลองส่งน้ำลำเหมืองกลางหมู่ที่ 1,2,4	3	5	อบต.เมืองปอน			2,000,000			2,000,000
22 โครงการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลในชุมชน	3	5	อบต.เมืองปอน			200,000			200,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (11)					
แผนงาน/โครงการ (7)	แหล่ง งปม. (8)	ยุทธศาสตร์ชาติ (9)	หน่วยดำเนินการ (10)	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ.2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2561-2565
ประเด็นการพัฒนาที่ 5 การพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงภายในและความมั่นคงตามแนวชายแดน									
แผนงานที่ 1 ปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ และสร้างความปรองดองสมานฉันท์ให้เกิดขึ้นในสังคม									
1.โครงการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์และสร้างความปรองดองสมานฉันท์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563						1,906,230	-	-	1,906,230
- กิจกรรมหลักที่ 1 เสริมสร้างจิตสำนึกเยาวชนเพื่อปกป้องสถาบันและสร้างความปรองดองสมานฉันท์	1	1	ที่ทำการปกครองจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-	-	454,630	-	-	454,630
- กิจกรรมหลักที่ 2 สร้างจิตสำนึกต่อสถาบันพระมหากษัตริย์และน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่ประชาชน	1	1	กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 336 แม่ฮ่องสอน	-	-	500,000	-	-	500,000
- กิจกรรมหลักที่ 3 ฝึกอบรมลูกเสือชาวบ้านใหม่	1	1	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-	-	304,600	-	-	304,600
- กิจกรรมหลักที่ 4 ฝึกอบรมทบทวนลูกเสือชาวบ้าน	1	1	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-	-	647,000	-	-	647,000
แผนงานที่ 2 หมู่บ้าน/ชุมชน/สถานประกอบการ/โรงเรียน ปลอดจากยาเสพติด									
2. โครงการส่งเสริมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจังหวัดแม่ฮ่องสอน						10,596,980	10,596,980	10,596,980	31,790,940
- กิจกรรมหลักที่ 1 อบรมภาคประชาชน เพื่อสร้างการมีส่วนร่วม ตามแนวทางประชารัฐร่วมใจ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดประจำปี พ.ศ.2563	1	1	ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดแม่ฮ่องสอน (ศอ.ปส.จ.มส.)	-	-	1,084,400	1,084,400	1,084,400	3,253,200
- กิจกรรมหลักที่ 2 การจัดกิจกรรมรณรงค์วันต่อต้านยาเสพติดโลก(26 มิถุนายน 2563)	1	1	ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดแม่ฮ่องสอน (ศอ.ปส.จ.มส.)	-	-	281,000	281,000	281,000	843,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (11)					
แผนงาน/โครงการ (7)	แหล่ง งปม. (8)	ยุทธศาสตร์ชาติ (9)	หน่วยดำเนินการ (10)	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ.2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2561-2565
- กิจกรรมหลักที่ 3 ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด	1	1	ที่ทำการปกครองอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน	-	-	217,800	217,800	217,800	653,400
- กิจกรรมหลักที่ 4 แก้ไขปัญหายาเสพติด	1	1	ที่ทำการปกครองอำเภอปางมะผ้า	-	-	552,800	552,800	552,800	1,658,400
- กิจกรรมหลักที่ 5 แก้ไขปัญหายาเสพติด	1	1	ที่ทำปกครองอำเภอปาย	-	-	2,000,000	2,000,000	2,000,000	6,000,000
- กิจกรรมหลักที่ 6 ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด	1	1	ที่ทำการปกครองอำเภอแม่ลาน้อย	-	-	325,000	325,000	325,000	975,000
- กิจกรรมหลักที่ 7 แก้ไขปัญหายาเสพติด	1	1	ที่ทำการปกครองอำเภอแม่สะเรียง	-	-	554,400	554,400	554,400	1,663,200
- กิจกรรมหลักที่ 8 ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด	1	1	ที่ทำการปกครองอำเภอสบเมย	-	-	325,000	325,000	325,000	975,000
- กิจกรรมหลักที่ 9 ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด	1	1	ที่ทำการปกครองอำเภอขุนยวม	-	-	484,140	484,140	484,140	1,452,420
- กิจกรรมหลักที่ 10 เพิ่มศักยภาพงานด้านการข่าวเพื่อทำลายเครือข่ายยาเสพติด	1	1	หน่วยเฉพาะกิจกรมทหารราบที่ 7	-	-	795,600	795,600	795,600	2,386,800
- กิจกรรมหลักที่ 11 ฝึกอบรม เยาวชนรุ่นใหม่รวมใจต้านยาเสพติด	1	1	หน่วยเฉพาะกิจกรมทหารราบที่ 7	-	-	468,000	468,000	468,000	1,404,000
- กิจกรรมหลักที่ 12 ส่งเสริมพัฒนาทักษะเยาวชนวัยใส ใส่ใจสุขภาพ และป้องกันปัญหายาเสพติดในจังหวัดแม่ฮ่องสอน	1	1	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-	-	840,400	840,400	840,400	2,521,200
- กิจกรรมหลักที่ 13 เสริมสร้างเยาวชนต้านภัยยาเสพติดในสถานศึกษา	1	1	กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 336 แม่ฮ่องสอน	-	-	190,400	190,400	190,400	571,200
- กิจกรรมหลักที่ 14 แข่งขันฟุตบอลต่อต้านยาเสพติด	1	1	กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 336 แม่ฮ่องสอน	-	-	100,000	100,000	100,000	300,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (11)					
แผนงาน/โครงการ (7)	แหล่ง งปม. (8)	ยุทธศาสตร์ชาติ (9)	หน่วยดำเนินการ (10)	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ.2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2561-2565
- กิจกรรมหลักที่ 15 ชุมชนเข้มแข็งปลอดภัยยาเสพติด	1	1	กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 336 แม่ฮ่องสอน	-	-	168,000	168,000	168,000	504,000
- กิจกรรมหลักที่ 16 เสริมสร้าง อส.ตชด. รัฐร่วมบริการประชาชน	1	1	กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 336 แม่ฮ่องสอน	-	-	176,000	176,000	176,000	528,000
- กิจกรรมหลักที่ 17 เสริมสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดแก่เยาวชนนอกสถานศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2563	1	1	ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดแม่ฮ่องสอน (ศอ.ปส.จ.มส.)	-	-	1,009,840	1,009,840	1,009,840	3,029,520
- กิจกรรมหลักที่ 18 อบรมเพิ่มประสิทธิภาพเครือข่ายแกนนำต่อต้านยาเสพติด	1	1	ตำรวจภูธรจังหวัดแม่ฮ่องสอน			512,100	512,100	512,100	1,536,300
- กิจกรรมหลักที่ 19 ฝึกอบรมราษฎรอาสาสมัครตำรวจหมู่บ้าน	1	1	ตำรวจภูธรจังหวัดแม่ฮ่องสอน			512,100	512,100	512,100	1,536,300
แผนงานที่ 3 สร้างความมั่นคง ความสงบเรียบร้อย และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน									
1.โครงการเสริมสร้างความมั่นคงภายในและตามแนวชายแดนในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน						**14,293,000**	14,293,000	14,293,000	**42,879,000**
- กิจกรรมหลักที่ 1 เสริมสร้างความมั่นคงภายในและตามแนวชายแดนในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน	1	1	ที่ทำการปกครองจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-	-	2,606,000	2,606,000	2,606,000	7,818,000
- กิจกรรมหลักที่ 2 ส่งเสริมการพัฒนาอาชีพและคุณภาพชีวิตประชาชนหมู่บ้านพัฒนาเพื่อความมั่นคงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และหมู่บ้านยามชายแดน	1	1	ที่ทำการปกครองจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-	-	431,680	431,680	431,680	1,295,040
- กิจกรรมหลักที่ 3 การพัฒนาศักยภาพราษฎรเพื่อความมั่นคงตามพื้นที่แนวชายแดนจังหวัดแม่ฮ่องสอน	1	1	หน่วยเฉพาะกิจกรมทหารราบที่ 7	-	-	291,200	291,200	291,200	873,600

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (11)					
แผนงาน/โครงการ (7)	แหล่ง งปม. (8)	ยุทธศาสตร์ชาติ (9)	หน่วยดำเนินการ (10)	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ.2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2561-2565
- กิจกรรมหลักที่ 4 การเสริมสร้างสร้างความมั่นคงในหมู่บ้านเข้มแข็งคู่ขนานตามแนวชายแดนจังหวัดแม่ฮ่องสอน	1	1	หน่วยเฉพาะกิจกรมทหารราบที่ 7	-	-	215,100	215,100	215,100	645,300
- กิจกรรมหลักที่ 5 สร้างการรับรู้ด้านกฎหมายด้านการบังคับคดีและกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้กับประชาชน	1	1	สำนักงานบังคับคดีจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-	-	27,570	27,570	27,570	82,710
- กิจกรรมหลักที่ 6 เผยแพร่กฎหมายด้านการบังคับคดีและกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้กับประชาชนในพื้นที่อำเภอแม่สะเรียง	1	1	สำนักงานบังคับคดีจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-	-	14,450	14,450	14,450	43,350
- กิจกรรมหลักที่ 7 ประชารัฐร่วมใจเตรียมพร้อมป้องกันภัยในบวร (บ้าน วัด โรงเรียน)	1	1	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-	-	5,732,000	5,732,000	5,732,000	17,196,000
- กิจกรรมหลักที่ 8 พัฒนาศักยภาพทีม หนึ่งตำบลหนึ่งทีมกู้ภัย	1	1	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-	-	1,766,500	1,766,500	1,766,500	5,299,500
- กิจกรรมหลักที่ 9 พัฒนาศักยภาพอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.)	1	1	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-	-	1,540,500	1,540,500	1,540,500	4,621,500
- กิจกรรมหลักที่ 10 พัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชนและสร้างความสามัคคีเพื่อความเข้มแข็งชุมชนชายแดนไทย-เมียนมา	1	1	กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 336 แม่ฮ่องสอน	-	-	168,000	168,000	168,000	504,000
- กิจกรรมหลักที่ 11 สร้างหอกระโดดสูงความสูง 34 ฟุต	1	1	กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 336 แม่ฮ่องสอน	-	-	1,500,000	1,500,000	1,500,000	4,500,000

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ (11)					
แผนงาน/โครงการ (7)	แหล่ง งปม. (8)	ยุทธศาสตร์ชาติ (9)	หน่วยดำเนินการ (10)	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ.2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2561-2565
แผนงานที่ 5 แก้ไขปัญหาบุคคลไร้สัญชาติ									
1. โครงการแก้ไขปัญหาบุคคลไร้สัญชาติจังหวัดแม่ฮ่องสอน						777,140	-	-	777,140
- กิจกรรมหลักที่ 1 เร่งรัดการกำหนดสถานะบุคคลตามกฎหมาย	1	1	ที่ทำการปกครองจังหวัดแม่ฮ่องสอน	-	-	777,140	-	-	777,140
2. โครงการของกระทรวง กรม (5)						160,000	-	-	160,000
2.1 โครงการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์									
2.1.1 โครงการของกรมวิชาการเกษตร									
1. โครงการพัฒนาเพื่อความมั่งคงพื้นที่ยามชายแดนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2	1	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรแม่ฮ่องสอน			160,000			160,000
3. โครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (6)						4,565,000	-	-	4,565,000
1. โครงการลานกีฬาต้านภัยยาเสพติดบ้านใหม่พัฒนา หมู่ที่ 8	3	1	อบต.ท่าผาปุ้ม			1,000,000			1,000,000
2. โครงการก่อสร้างสนามกีฬาต้านยาเสพติดขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าผาปุ้ม	3	1	อบต.ท่าผาปุ้ม			2,995,000			2,995,000
3 .โครงการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและช่วยเหลือผู้ประสบภัย	3	1	อบต.แม่อูคอ			500,000			500,000
4. โครงการศูนย์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	3	1	อบต.แม่อูคอ			50,000			50,000
5. โครงการอบรมให้ความรู้ด้านยาเสพติดแก่เยาวชนในตำบล	3	1	อบต.แม่อูคอ			20,000			20,000
ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานจังหวัด/กลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ						9,000,000	9,000,000	9,000,000	27,000,000
รวมทั้งสิ้น	(งบจังหวัด ปี 2563 จำนวน 524,532,870 บาท)					1,033,956,870	350,801,762	97,759,264	1,478,197,036

แบบ จ.1-1/กจ.1-1
(Project Brief รายโครงการ)

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project brief) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด
แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project brief)

ประเด็นการพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน : ประเด็นการพัฒนาที่ 1: การยกระดับและพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและยั่งยืน
แผนงาน : แผนงานที่ 1 พัฒนาการท่องเที่ยวคุณภาพในเชิงนิเวศ วิถีชีวิต สุขภาพ เพื่อเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดแม่ฮ่องสอน
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	การท่องเที่ยว ถือเป็นอุตสาหกรรมหลักที่ช่วยกระตุ้นการขยายตัวของเศรษฐกิจไทยอย่างต่อเนื่องทุกปี ข้อมูลจากสภาการเดินทางและการท่องเที่ยวโลก หรือ World Travel & Tourism Council (WTTC) ระบุว่า อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการเจริญเติบโตให้แก่เศรษฐกิจโลกในปี พ.ศ. 2560 เป็นมูลค่าถึง 272 ล้านล้านบาท หรือมากกว่า 10.4% จากดัชนีจีดีพีโลก ซึ่งประเทศไทยก็สอดคล้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวโลก ประเทศไทยมีมูลค่าของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว 3.2 ล้านล้านบาท หรือ 21.2% ของจีดีพี ส่วนสิ้นปี พ.ศ.2561 นี้ คาดว่าจะเติบโตถึง 7.4% และมีจานวนนักท่องเที่ยวถึง 37.5 ล้านคน ขณะที่ปี 2562 มีการประเมินว่าธุรกิจท่องเที่ยวจะยังคงเติบโตอย่างต่อเนื่อง ทั้งจานวนนักท่องเที่ยวและรายได้ ซึ่งน่าจะมีตัวเลขจานวนนักท่องเที่ยวถึง 40 ล้านคน และสร้างรายได้ 3.4 ล้านล้านบาทด้วย อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจึงได้รับความสนใจและสนับสนุนทั้งจากภาครัฐและเอกชนในการกำหนดนโยบายและทิศทางการพัฒนายกระดับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้เติบโตและมีศักยภาพมากขึ้น โดยรัฐบาลได้ออกแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560 – 2564) ซึ่งมุ่งเน้นให้ประชาชนมีบทบาทมากขึ้นในการดำเนินการและการจัดการเกี่ยวกับทรัพยากรทางสังคมและวัฒนธรรมดั้งเดิมของชุมชนที่สืบต่อกันมาอย่างยาวนาน และมีการกำหนดยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวอยู่ในรูปของการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community-based Tourism: CBT) การเปิดโอกาสให้ประชาชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสินค้า และบริการบนพื้นฐานของมรดกและวัฒนธรรมท้องถิ่น ส่งเสริมการกระจายอำนาจสู่หน่วยงานระดับท้องถิ่น ทั้งในการขับเคลื่อนแผนและการปฏิบัติการ การท่องเที่ยวโดยชุมชน (CBT) นั้นเป็นการผลักดันให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการใช้วัฒนธรรมของชุมชนมาเป็นสื่อเพื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวและเพื่อให้ชุมชนได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวภายในชุมชนของตนเอง
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อนำเสนอการท่องเที่ยวเชิงวิถีชีวิตที่หลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดแม่ฮ่องสอนอย่างน่าสนใจ สร้างมูลค่าเพิ่มด้านการท่องเที่ยวที่บูรณาการกิจกรรมต่างๆ ทั้งวิถีชีวิต ชุมชน ความเป็นอยู่ กิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชาติพันธ์ในจังหวัดแม่ฮ่องสอนต่อกลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมาย 2. เพื่อจัดการบูรณาการกิจกรรมที่เป็นความต้องการของกลุ่มนักท่องเที่ยวด้านต่างๆ ทั้งแฟชั่น อาหาร กีฬาและนันทนาการให้ดึงเอาเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ที่น่าสนใจของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดแม่ฮ่องสอนมานำเสนอเป็นกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวที่สร้างสรรค์

หัวข้อ	รายละเอียด
	3. เพื่อส่งเสริมและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องโดยการมีส่วนร่วมของกลุ่มชาติพันธุ์ทั่วทุกพื้นที่ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน 4. เพื่อกระจายรายได้และเปิดเวทีการนำเสนอสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวชุมชนการออกแบบสินค้า ผลิตภัณฑ์ การบริการ แก่ผู้ประกอบการในจังหวัดแม่ฮ่องสอนให้เป็นที่รู้จักและเกิดการซื้อที่แท้จริง กระตุ้นเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน 5. สร้างการรับรู้ด้านอัตลักษณ์เชิงการท่องเที่ยวชุมชนที่ชัดเจนให้กับการท่องเที่ยวจังหวัดแม่ฮ่องสอนต่อเป้าหมายเกิดความสนใจและตระหนักถึงจุดแข็งของการท่องเที่ยว 6. เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรทางการท่องเที่ยว และยกระดับผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว
4. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. รายได้จากการท่องเที่ยว เพิ่มขึ้นร้อยละ 5 2. จำนวนนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือน เพิ่มขึ้นร้อยละ 5
5.พื้นที่เป้าหมาย	1) แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน 2) ชุมชนเป้าหมายด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดแม่ฮ่องสอน
6. กิจกรรมหลัก	กิจกรรมเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ
6.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรม เที่ยวขุนยวม 2,010,350 บาท ที่ทำการปกครองอำเภอขุนยวม สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดแม่ฮ่องสอน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอขุนยวม การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานแม่ฮ่องสอน และภาคีที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ
6.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรม กีฬาเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดแม่ฮ่องสอน (วิ่ง – ปั่น – ว่าย) 1,300,000 บาท สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดแม่ฮ่องสอน การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย(สำนักงานแม่ฮ่องสอน) การกีฬาแหม่งประเทศไทย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตำรวจท่องเที่ยวจังหวัดแม่ฮ่องสอน และภาคีที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ
6.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	กิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประเพณีวัฒนธรรม 19,053,400 บาท สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดแม่ฮ่องสอน/ วิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน
6.4 กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว 11,550,000 บาท สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด
7. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดแม่ฮ่องสอนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
8. ระยะเวลาดำเนินการ	ตุลาคม 2562 – กันยายน 2563
9. งบประมาณ	33,913,750 บาท
10. ผลผลิต	กิจกรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว 1) กิจกรรม เที่ยวอำเภอขุนยวม 2) กิจกรรม กีฬาเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดแม่ฮ่องสอน (วิ่ง – ปั่น – ว่าย)

หัวข้อ	รายละเอียด
	3) กิจกรรม สืบสานโคมโบราณหัตถศิลป์ถิ่นปาย 4) กิจกรรม กาดปายหนาว วัฒนธรรมหลากวิถี 5) กิจกรรม จัดตั้งพิพิธภัณฑ์ชาติพันธุ์จังหวัดแม่ฮ่องสอน 6) กิจกรรม เล่าเรื่องเมืองแม่ฮ่องสอน (Maehongson Story Telling) 7) กิจกรรม เที่ยวแม่ฮ่องสอน "วิถีชาติพันธุ์ สีสันแห่งขุนเขา
11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	1. ประชาชนในพื้นที่ และนักท่องเที่ยวได้รับความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวทุกมิติ และมีความปลอดภัย สร้างความมั่นใจในก เวเยี่ยมชม 2. เกิดชุมชนการจัดการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ชาติพันธุ์ ที่มีความเข้มแข็ง มีเครือข่ายทั้งจังหวัด มีอาสาสมัครมัคคุเทศก์ท้องถิ่น มีอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยว มีการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่มีมาตรฐานยั่งยืน 3. ชุมชนมีศักยภาพในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว มีการอนุรักษ์และดูแลรักษาแหล่ง มีจำนวนนักท่องเที่ยว ผู้มาเยี่ยมเยือนมายังจังหวัดแม่ฮ่องสอนเพิ่มมากขึ้น ชุมชนมีอาชีพสร้างงาน สร้าง รายได้จากการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project brief) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project brief)

ประเด็นการพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน : ประเด็นการพัฒนาที่ 1: การยกระดับและพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและยั่งยืน

แผนงาน : แผนงานที่ 1 พัฒนาการท่องเที่ยวคุณภาพในเชิงนิเวศ วิถีชีวิต สุขภาพ เพื่อเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมภาพลักษณ์การท่องเที่ยวจังหวัดแม่ฮ่องสอน
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาไว้ 10 ยุทธศาสตร์ เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดโดยกำหนดยุทธศาสตร์ที่ 9 การพัฒนาภาค เมืองและพื้นที่เศรษฐกิจ เป้าหมายที่ 2 เพิ่มจำนวนเมืองศูนย์กลางของจังหวัดเป็นเมืองน่าอยู่ และยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคเหนือ กำหนดเป้าหมายระดับภาคให้ “ฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง” มีเป้าหมายในการพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพยั่งยืนมีธุรกิจบริการต่อเนื่อง มีบริการสุขภาพและการศึกษาที่ได้มาตรฐาน รวมทั้งผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์มูลค่าเพิ่มสูง มุ่งพัฒนากลุ่มท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนาและกลุ่มชาติพันธุ์ พัฒนากลุ่มท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และยกระดับการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน และยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน กำหนดวิสัยทัศน์ว่า “เมืองแห่งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เปิดประตูสู่ตะวันตก ยกระดับคุณภาพชีวิต พัฒนาเศรษฐกิจให้ยั่งยืน บนพื้นฐานแห่งความพอเพียง” โดยมีเป้าหมายสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยเน้นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วิถีชีวิต สุขภาพและการค้าชายแดนเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยเน้นการแก้ไขปัญหาความยากจนการพัฒนาคนสังคมการบริการภาครัฐและพลังงานทดแทนและเพื่ออนุรักษ์ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีอาณาเขตติดต่อกับสหภาพพม่า ตั้งอยู่ทางด้านตะวันตกสุดของภาคเหนืออยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ 924 กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ 12,681.259 ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองออกเป็น 7 อำเภอ คือ อำเภอเมือง แม่สะเรียง ขุนยวม ปาย แม่ลาน้อย สบเมย และปางมะผ้า มีภูมิประเทศลักษณะพิเศษเป็นภูเขาสลับป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์ มีหมอกปกคลุมตลอดปี และในฤดูหนาวมีอากาศหนาวจัด เป็นแหล่งต้นน้ำลำธารที่มีน้ำตลอดปี มีความหลากหลายของวิถีชาติพันธุ์และชนเผ่าที่เป็นจุดเด่นในด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ที่มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมที่สวยงามและหลากหลาย มีศิลปวัฒนธรรมประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น ที่ทำให้การท่องเที่ยวเป็นหัวใจหลักของเศรษฐกิจจังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งรายได้จากการท่องเที่ยวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้เห็นความสำคัญด้านการประชาสัมพันธ์นโยบายรัฐบาล และยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน จึงกำหนดจัด**โครงการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมภาพลักษณ์การท่องเที่ยวจังหวัดแม่ฮ่องสอน** เพื่อสนองต่อนโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาประเทศ การเผยแพร่การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของจังหวัดอย่างต่อเนื่องให้สาธารณชนได้รับทราบอย่างทั่วถึงในทุกด้าน เพื่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดี เป็นที่น่าสนใจของนักท่องเที่ยวเดินทางมาจังหวัดแม่ฮ่องสอน

หัวข้อ	รายละเอียด
	เพิ่มมากขึ้น
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์การท่องเที่ยวของจังหวัดแม่ฮ่องสอน 2. เพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร แนวทางการดำเนินงาน กิจกรรมของจังหวัดแม่ฮ่องสอนให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายและมีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น 3. เพื่อสร้างเครือข่ายประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดแม่ฮ่องสอนผ่านสื่อมวลชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน
4. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	1. จำนวนของนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5
5. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน
6. กิจกรรมหลัก	
6.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**1. โครงการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมภาพลักษณ์การท่องเที่ยวจังหวัดแม่ฮ่องสอน** **งบประมาณ 1,155,000 บาท** **กิจกรรมย่อยที่** 1 สัมมนาเครือข่ายสื่อมวลชนเพื่อการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 360,000 บาท หน่วยงาน : สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดแม่ฮ่องสอน หน่วยงานสนับสนุน : สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดแม่ฮ่องสอน **กิจกรรมย่อยที่** 2 ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชื่อมโยงการค้าชายแดน งบประมาณ 200,000 บาท หน่วยงาน : สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดแม่ฮ่องสอน หน่วยงานสนับสนุน : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดแม่ฮ่องสอน **กิจกรรมย่อยที่** 3 ผลิตสื่อประชาสัมพันธ์แนวทางการยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิต งบประมาณ 160,000 บาท หน่วยงาน : สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดแม่ฮ่องสอน หน่วยงานสนับสนุน : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน **กิจกรรมย่อยที่** 4 ประกวดคลิปรณรงค์การแก้ไขปัญหาหมอกควันไฟป่าและรณรงค์การจัดการขยะ งบประมาณ 265,000 บาท หน่วยงาน : สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดแม่ฮ่องสอน หน่วยงานสนับสนุน : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดแม่ฮ่องสอน **กิจกรรมย่อยที่** 5 ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ภารกิจ นโยบาย ข้อมูลข่าวสารจากส่วนราชการสู่ประชาชน งบประมาณ 170,000 บาท หน่วยงาน : สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดแม่ฮ่องสอน หน่วยงานสนับสนุน : สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัดแม่ฮ่องสอน, สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอำเภอแม่สะเรียง, สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเพื่อการศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน
7. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดแม่ฮ่องสอน
8. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	1 ปี เริ่มต้นปี 1 ตุลาคม 2562 สิ้นสุดปี 30 กันยายน 2563

หัวข้อ	รายละเอียด
9. งบประมาณ	1,155,000 บาท
10. ผลผลิต (Output)	1. มีสื่อมวลชนและเครือข่ายประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดแม่ฮ่องสอนผ่านสื่อมวลชน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบนเพิ่มมากขึ้น 2. ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวจะถูกนำไปเผยแพร่ผ่านเครือข่ายทางสื่อวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และสื่อทางอินเตอร์เน็ต ให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายในกลุ่มประชาชนทั่วไป ทั้งชาวไทยและต่างประเทศ
11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	1. จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีภาพลักษณ์การท่องเที่ยวที่ดี 2. นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาเที่ยวจังหวัดแม่ฮ่องสอนเพิ่มมากขึ้น

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Idea) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด
แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Idea)

ประเด็นการพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน : ประเด็นการพัฒนาที่ 1 : การยกระดับและพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและยั่งยืน

แผนงาน : แผนงานที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพโครงข่ายคมนาคม และสิ่งอำนวยความสะดวกเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยว

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	จังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นจังหวัดแห่งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมที่สวยงาม และหลากหลายมีศิลปวัฒนธรรมประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น ทำให้อุตสาหกรรมด้านการท่องเที่ยวเป็นหัวใจหลักของเศรษฐกิจของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งรายได้จากการท่องเที่ยวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ประกอบกับนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลที่กำหนดให้การท่องเที่ยว เป็นวาระสำคัญเร่งด่วน ในการเป็นกลไกหลักในการพัฒนาด้านเศรษฐกิจของประเทศ โดยได้วางเป้าหมายที่จะมีรายได้จากการท่องเที่ยวเป็นมูลค่าสูงถึง 2.2 ล้านล้านบาท เพื่อสนองต่อนโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาประเทศในภาพรวม อีกทั้งในปัจจุบันรูปแบบของการท่องเที่ยวมีหลากหลายทางเลือก นักท่องเที่ยวสามารถเลือกรูปแบบการท่องเที่ยว ให้เหมาะสมกับความต้องการได้ เช่น การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและสปา การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ การท่องเที่ยวเชิงผจญภัย รวมทั้งการบริการนักท่องเที่ยวด้านที่พักโรงแรม โฮมสเตย์ และกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยชุมชน มีความหลากหลาย หลายแห่งได้รับการรับรองมาตรฐาน จากหน่วยงานที่ควบคุมกำกับดูแล จนเป็นที่ยอมรับในตลาดการท่องเที่ยวว่าเป็นบริการที่มีมาตรฐานและมีคุณภาพ จะเป็นกลไกในการช่วยบริหารจัดการการท่องเที่ยวในเกิดประสิทธิภาพ และช่วยอำนวยความสะดวกในการให้บริการนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ดังนั้น จะต้องมีความพร้อมในด้านโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวเพื่อเป็นการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของจังหวัดแม่ฮ่องสอนในภาพรวม จังหวัดแม่ฮ่องสอนจึงต้องประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการในภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว อาทิ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดแม่ฮ่องสอน ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้สอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติ : ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน, แผนพัฒนาฉบับที่ 12 : ข้อ 7 การพัฒนา

หัวข้อ	รายละเอียด
	โครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์, ยุทธศาสตร์ภาคเหนือ : ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาการท่องเที่ยวและธุรกิจบริการต่อเนื่องให้มีคุณภาพ สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างยั่งยืน และกระจายประโยชน์ทั่วถึง รวมทั้งต่อยอดการผลิตสินค้าและบริการที่มีศักยภาพสูงด้วยภูมิปัญญาและนวัตกรรม, ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 : ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการที่เน้นความโดดเด่นและเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าเพิ่มการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด รวมทั้งแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน พ.ศ. 2561-2565 ตามประเด็นการพัฒนาจังหวัดด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว และตามภารกิจการพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอนให้เป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ น่าอยู่และปลอดภัย เพื่อนำไปสู่การพัฒนาร่วมกันอย่างยั่งยืน และช่วยกระตุ้นการท่องเที่ยวในภาพรวมให้กับจังหวัดต่อไป
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1) เพื่อพัฒนาปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน เส้นทางการคมนาคมและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานมีความปลอดภัย
4. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. รายได้จากการท่องเที่ยว เพิ่มขึ้นร้อยละ 5 2. จำนวนนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือน เพิ่มขึ้นร้อยละ 5
5. พื้นที่เป้าหมาย	แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน
6. กิจกรรมหลักที่ 1	**กิจกรรมด้านการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวและก่อสร้างถนนเพื่อการท่องเที่ยวเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวของจังหวัด**
6.1 กิจกรรมย่อยที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	ปรับปรุง อาคารหน่วยบริการประชาชน จุดชมวิว กิ่วลม อำเภอปางมะผ้า จ.แม่ฮ่องสอน 316,000 บาท ที่ทำการปกครองอำเภอปางมะผ้า
6.2 กิจกรรมย่อยที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	กิจกรรมก่อสร้างห้องน้ำสวนสุขภาพเฉลิมพระเกียรติ เพื่อการท่องเที่ยว 1,500,000 บาท สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน
6.3 กิจกรรมย่อยที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	กิจกรรมก่อสร้างท่อลอดเหลี่ยม คสล.ชนิดช่องเดี่ยว กว้าง 2.40 ม. สูง 1.60 ม. ยาว 25 ม. พร้อมรางระบายน้ำกว้าง 2.40 ม. ลึก 1.20 ม. ยาว 90 ม. บริเวณชุมชนมะขามจุม อำเภอแม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน 1,500,000 บาท สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน
6.4 กิจกรรมย่อยที่ 4 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	กิจกรรมเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ ศูนย์ศิลปาชีพจังหวัดแม่ฮ่องสอน ในพระบรมราชินูปถัมภ์ 1,800,000 บาท สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน

หัวข้อ	รายละเอียด
6.5 กิจกรรมย่อยที่ 5	กิจกรรมปรับภูมิทัศน์และจัดสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ - ปรับปรุงภูมิทัศน์ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวและก่อสร้างลานจอดรถ จำนวน 1 แห่ง - ก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก ห้องน้ำ ห้องสุขา แยกหญิง และชาย และสร้างร้านอาหารและเครื่องดื่ม กาแฟ จำนวน 1 แห่ง
งบประมาณ	3,461,400 บาท
ผู้รับผิดชอบ	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสาละวิน
6.6 กิจกรรมย่อยที่ 6	กิจกรรมปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติที่ ถผ.4 (ปางตอง) ของอุทยานแห่งชาติถ้ำปลา – น้ำตกผาเสื่อ 1. ก่อสร้างทางเดิน ระยะทาง 600 เมตร 2. แพลตฟอร์ม กางเต๊นท์ จำนวน 30 หลัง 3. ห้องสุขา จำนวน 9 หลัง
งบประมาณ	11,379,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	อุทยานแห่งชาติถ้ำปลา – น้ำตกผาเสื่อ อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน
6.7 กิจกรรมย่อยที่ 7	ก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กสายแยกทางหลวงหมายเลข 105 บ้านสบโขง ตำบลแม่สวด อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน รวมระยะทาง 4.280 กิโลเมตร
งบประมาณ	29,900,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	แขวงทางหลวงชนบทแม่ฮ่องสอน
6.8 กิจกรรมย่อยที่ 8	ติดตั้งเสาไฟฟ้าสาธารณะ บริเวณถนนขุนลุมประพาส
งบประมาณ	10,000,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน
6.9 กิจกรรมย่อยที่ 9	ปรับภูมิทัศน์และตกแต่งภายในศูนย์พัฒนาที่สูงปางตองตามพระราชดำริ
งบประมาณ	4,951,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน(เกษตรที่สูง)
6.10 กิจกรรมย่อยที่ 10	ก่อสร้างสะพานข้ามลำน้ำแม่ลาน้อย แยกถนนสายบ้านวังคัน - นาหนองบัว หมู่ที่ 5 ต.แม่ลาน้อย อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน
งบประมาณ	6,180,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	ที่ทำการปกครองอำเภอแม่ลาน้อย
6.11 กิจกรรมย่อยที่ 11	ก่อสร้างถนน คสล.สายทุ่งนา หางบ้าน หมู่ 1 ต.แม่ลาน้อย อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน ขนาดกว้าง 4.00 เมตร ยาว 703.00 เมตร หนาเฉลี่ย 0.15 เมตร พื้นที่ คสล. ไม่น้อยกว่า 2,812.00 ตารางเมตร
งบประมาณ	2,096,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	ที่ทำการปกครองอำเภอแม่ลาน้อย

หัวข้อ	รายละเอียด
6.12 กิจกรรมย่อยที่ 12	ก่อสร้างท่อลอดเหลี่ยมสะพาน 2 จุด บริเวณลานวัฒนธรรมแม่ลาน้อย (ก่อสร้างท่อลอดเหลี่ยม คสล. ชนิดช่องเดียว แบบ RIGID FRAME ลำห้วยอีนาย หมู่ที่ 1 ต.แม่ลาน้อย อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน ขนาดกว้าง 4.00 เมตร ยาว 9.00 เมตร สูง 2.50 เมตร
งบประมาณ	662,800 บาท
ผู้รับผิดชอบ	ที่ทำการปกครองอำเภอแม่ลาน้อย
6.13 กิจกรรมย่อยที่ 13	กิจกรรมก่อสร้างถนน คสล. สายดงเย็น (ซอย 3 แยกชายทุ่ง) ชุมชนบ้านวังคัน หมู่ที่ 5 ตำบลแม่ลาน้อย อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ขนาดกว้าง 4.00 เมตร ยาว 483.00 เมตร หนาเฉลี่ย 0.115 เมตร พื้นที่ คสล. ไม่น้อยกว่า 1,932.00 ตารางเมตร
งบประมาณ	1,443,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	ที่ทำการปกครองอำเภอแม่ลาน้อย
6.14 กิจกรรมย่อยที่ 14	กิจกรรมขยายไฟฟ้าแรงต่ำ พร้อมติดตั้งไฟกิ่ง ถนนเลียบลำน้ำแม่ลาน้อย หมู่ 1 ตำบลแม่ลาน้อย อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน
งบประมาณ	1,634,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	ที่ทำการปกครองอำเภอแม่ลาน้อย
6.15 กิจกรรมย่อยที่ 15	ก่อสร้างปรับปรุงถนนลาดยางแอสฟลท์ติกคอนกรีต (AC) ความหนา 0.05 ม. ถนนภายในเขตเทศบาลตำบลแม่สะเรียง อ.แม่สะเรียง จ. แม่ฮ่องสอน
งบประมาณ	3,400,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน
6.16 กิจกรรมย่อยที่ 16	กิจกรรมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว - กิจกรรมพัฒนาพิพิธภัณฑ์แม่สะเรียง (ตกแต่งภายในพิพิธภัณฑ์แม่สะเรียง)
งบประมาณ	13,000,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	ที่ทำการปกครองอำเภอแม่สะเรียง
6.17 กิจกรรมย่อยที่ 17	ปรับปรุงผิวจราจรภายในเขตเทศบาลลาดยางแอลฟัลท์ติกคอนกรีต (AC) ในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน
งบประมาณ	20,000,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอนร่วมกับทม.มส
6.18 กิจกรรมย่อยที่ 18	กิจกรรมปรับปรุงสวนสาธารณะหนองป่าเหยี่ยน
งบประมาณ	3,400,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	ที่ทำการปกครองอำเภอแม่ลาน้อย/อบต.แม่ลาหลวง
6.19 กิจกรรมย่อยที่ 19	กิจกรรมวางผังพื้นที่เฉพาะพื้นที่เมืองเก่าและแหล่งท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอนและพื้นที่เกี่ยวเนื่อง
งบประมาณ	4,465,500 บาท
ผู้รับผิดชอบ	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน

หัวข้อ	รายละเอียด
6.20 กิจกรรมย่อยที่ 20 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	กิจกรรมปรับปรุงภูมิทัศน์พร้อมบ้านพักและอาคารภายในศูนย์อำนวยการท่องเที่ยว บ้านห้วยริน หมู่ที่ 14 ตำบลแม่ลาน้อย อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน 200,000 บาท ที่ทำการปกครองอำเภอแม่ลาน้อย
6.21กิจกรรมย่อยที่ 21 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	ติดตั้งระบบโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) สำหรับระวังและป้องกันรักษาความปลอดภัย 1,812,000 บาท ที่ทำการปกครองอำเภอแม่ลาน้อย
7. หน่วยงานดำเนินงาน	1.ที่ทำการปกครองอำเภอแม่สะเรียง 2. สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน 3.ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน(เกษตรที่สูง) 4. ที่ทำการปกครองอำเภอแม่ลาน้อย 5. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสาละวิน 6. อุทยานแห่งชาติถ้ำปลา – น้ำตกผาเสื่อ อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน 7. แขวงทางหลวงชนบทแม่ฮ่องสอน 8. ที่ทำการปกครองอำเภอปางมะผ้า
8. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ปีงบประมาณ 2563
9. งบประมาณ	123,100,700 บาท
10. ผลผลิต (output)	1. อาคารหน่วยบริการประชาชน จุดชมวิว กิ่วลม อำเภอปางมะผ้า 2. ก่อสร้างห้องน้ำสวนสุขภาพเฉลิมพระเกียรติ เพื่อการท่องเที่ยว 3. ก่อสร้างท่อลอดเหลี่ยม คสล.ชนิดช่องเดี่ยว กว้าง 2.40 ม. สูง 1.60 ม. ยาว 25 ม. พร้อมรางระบายน้ำกว้าง 2.40 ม. ลึก 1.20 ม. ยาว 90 ม. บริเวณชุมชนมะขามจุม อำเภอแม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน 4. กิจกรรมเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ศูนย์ศิลปาชีพจังหวัดแม่ฮ่องสอน ในพระบรมราชินูปถัมภ์ 5. ปรับภูมิทัศน์และจัดสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ 6. กิจกรรมปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติที่ ถผ.4 (ปางตอง) ของอุทยานแห่งชาติถ้ำปลา – น้ำตกผาเสื่อ

หัวข้อ	รายละเอียด
	7. ถนนคอนกรีตเสริมเหล็กสายแยกทางหลวงหมายเลข 105 บ้านสบโขง ตำบลแม่สวด อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน รวมระยะทาง 4.280 กิโลเมตร 8. ติดตั้งเสาไฟฟ้าสาธารณะ บริเวณถนนขุนลุมประพาส 9. ปรับภูมิทัศน์และตกแต่งภายในศูนย์พัฒนาที่สูงปางตองตามพระราชดำริ 10. สะพานข้ามลำน้ำแม่ลาน้อย แยกถนนสายบ้านวังคัน - นาหนองบัว หมู่ที่ 5 ต.แม่ลาน้อย อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน 11. ถนน คสล.สายทุ่งนา หางบ้าน หมู่ 1 ต.แม่ลาน้อย อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน ขนาดกว้าง 4.00 เมตร ยาว 703.00 เมตร หนาเฉลี่ย 0.15 เมตร พื้นที่ คสล. ไม่น้อยกว่า 2,812.00 ตารางเมตร 12. ก่อสร้างท่อลอดเหลี่ยมสะพาน 2 จุด บริเวณลานวัฒนธรรมแม่ลาน้อย (ก่อสร้างท่อลอดเหลี่ยม คสล. ชนิดช่องเดียว แบบ RIGID FRAME ลำห้วยอีนาย หมู่ที่ 1 ต.แม่ลาน้อย อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน ขนาดกว้าง 4.00 เมตร ยาว 9.00 เมตร สูง 2.50 เมตร 13. ถนน คสล. สายดงเย็น (ซอย 3 แยกชายทุ่ง) ชุมชนบ้านวังคัน หมู่ที่ 5 ตำบลแม่ลาน้อย อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ขนาดกว้าง 4.00 เมตร ยาว 483.00 เมตร หนาเฉลี่ย 0.115 เมตร พื้นที่ คสล. ไม่น้อยกว่า 1,932.00 ตารางเมตร 14. กิจกรรมขยายไฟฟ้าแรงต่ำ พร้อมติดตั้งไฟกิ่ง ถนนเลียบลำน้ำแม่ลาน้อย หมู่ 1 ตำบลแม่ลาน้อย อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน 15. ปรับปรุงถนนลาดยางแอสฟัลท์ติกคอนกรีต (AC) ความหนา 0.05 ม. ถนนภายในเขตเทศบาลตำบลแม่สะเรียง อ.แม่สะเรียง จ. แม่ฮ่องสอน 16. พัฒนาพิพิธภัณฑ์แม่สะเรียง (ตกแต่งภายในพิพิธภัณฑ์แม่สะเรียง) 17. ปรับปรุงผิวจราจรภายในเขตเทศบาลลาดยางแอสฟัลท์ติกคอนกรีต (AC) ในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน 18. กิจกรรมปรับปรุงสวนสาธารณะหนองป่าเหยี่ยน 19. กิจกรรมวางผังพื้นที่เฉพาะพื้นที่เมืองเก่าและแหล่งท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอนและพื้นที่เกี่ยวเนื่อง 20. ปรับปรุงภูมิทัศน์พร้อมบ้านพักและอาคารภายในศูนย์อำนวยการท่องเที่ยว บ้านห้วยริน หมู่ที่ 14 ตำบลแม่ลาน้อย อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน 21. ติดตั้งระบบโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) สำหรับระวังและป้องกันรักษาความปลอดภัย

หัวข้อ	รายละเอียด
11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	นักท่องเที่ยวมีความประทับในการใช้เส้นทางเพื่อการท่องเที่ยว ตลอดจนแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดแม่ฮ่องสอนที่ได้มาตรฐานความปลอดภัย สะอาดและมีความเหมาะสมในการรองรับนักท่องเที่ยว เพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของจังหวัดแม่ฮ่องสอนในภาพรวม

แบบ จ.1-1
(Project Brief รายโครงการ)

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด
แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประเด็นการพัฒนาที่ 1 : การยกระดับและพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและยั่งยืน

แผนงาน แผนงานที่ 3 ส่งเสริมพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP และวิสาหกิจชุมชน

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชนเชื่อมโยงการท่องเที่ยวชุมชน
2.ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) ในยุทธศาสตร์ที่ 2 : การสร้างความสามารถในการแข่งขัน 2.2 การพัฒนาภาคการผลิตและการบริการ เสริมสร้างฐานการผลิตเข้มแข็ง ยั่งยืน และส่งเสริมเกษตรสู่เกษตรยั่งยืน 2.3 การพัฒนาผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชน แผนพัฒนาภาคเหนือ ได้กำหนดภาคเหนือให้เป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง : พัฒนาให้เป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูงในด้านการท่องเที่ยวและบริการ เกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์และการดูแลผู้สูงอายุ โดยการสร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิตขั้นปฐมภูมิ จากการวิจัย การประยุกต์ใช้นวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม เป็นฐานการผลิตเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย เชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป ยุทธศาสตร์พัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน 4 ปี (พ.ศ.2561-2564) ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การยกระดับและพัฒนาการท่องเที่ยวคุณภาพในเชิงนิเวศ วิถีชีวิตวัฒนธรรม สุขภาพและเกษตรปลอดภัย ในแนวทางการส่งเสริมและยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP และวิสาหกิจชุมชน นวัตกรรมใหม่ให้ได้มาตรฐานเพื่อเพิ่มมูลค่า จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนทั้งสิ้น 793 กลุ่ม แบ่งตามกลุ่มชนิดสินค้าจำนวน 712 กลุ่ม และกลุ่มการให้บริการจำนวน 81 กลุ่ม ดำเนินการโดยกรมส่งเสริมการเกษตรมีบทบาทเป็นเลขานุการ ในการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนโดยการส่งเสริมความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ชุมชนเพื่อพัฒนาเป็นสินค้าและบริการในลักษณะเฉพาะ และรวมตัวกันประกอบกิจการในลักษณะของวิสาหกิจชุมชน ซึ่งจะสร้างงาน สร้างรายได้และทำให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้ รวมถึงเป็นรากฐานในการสร้างความยั่งยืนให้กับระบบเศรษฐกิจจังหวัดและประเทศ ดังนั้น ในการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชนให้เข้มแข็ง ต้องใช้องค์ความรู้ที่หลากหลายในการส่งเสริมให้กิจการวิสาหกิจชุมชน พัฒนาไปเป็นผู้ประกอบการชุมชนที่เข้มแข็งเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตรหรือทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น ให้ความรู้กับสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในเรื่องการพัฒนาสินค้าเกษตรแปรรูปขั้นต้น เช่น การพัฒนากระบวนการผลิต การควบคุมคุณภาพ การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ เป็นต้น และสนับสนุนการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนในกระบวนการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตรด้วยนวัตกรรมการแปรรูปขั้นต้น และเชื่อมโยงการแสดงสินค้าวิสาหกิจชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวสามารถสร้างรายได้ให้แก่กลุ่มวิสาหกิจชุมชน เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน และชุมชนในท้องที่ได้

หัวข้อ	รายละเอียด
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. พัฒนาศักยภาพกลุ่มวิสาหกิจชุมชนให้เข้มแข็งเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร 2. เพื่อส่งเสริมกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสู่การท่องเที่ยวสร้างรายได้แก่ชุมชน
4. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. สมาชิกวิสาหกิจชุมชนที่ร่วมกิจกรรมได้รับการพัฒนาให้มีความเข้มแข็งในการดำเนินกิจการวิสาหกิจชุมชน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ 2. จัดงานวิสาหกิจชุมชนเชื่อมโยงการท่องเที่ยวชุมชนจำนวน 1 ครั้ง
5. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ 7 อำเภอในจังหวัดแม่ฮ่องสอน
6. กิจกรรมหลัก	ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชนเชื่อมโยงการท่อ เที่ยวชุมชน
6.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชนเพิ่มมูลค่าสินค้าแปรรูปเกษตรขั้นต้น** 401,890 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน หน่วยงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เกี่ยวข้อง
6.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**ติดตามการดำเนินงานและบริหารจัดการขับเคลื่อนโครงการ** 33,980 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน หน่วยงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เกี่ยวข้อง
6.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมจัดงานวิสาหกิจชุมชนเชื่อมโยงการท่องเที่ยวชุมชน** 1,500,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน หน่วยงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เกี่ยวข้อง
7. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน
8. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ตุลาคม 2562 – กันยายน 2563
9. งบประมาณโครงการ	1,935,870 บาท
10. ผลผลิต (output)	1. สมาชิกวิสาหกิจชุมชนมีความรู้ด้านการเพิ่มมูลค่าสินค้าแปรรูป 2. งานแสดงจัดจำหน่ายสินค้าของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสร้างรายได้ให้เกษตรกรและชุมชน
11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	1. วิสาหกิจชุมชนที่เข้าร่วมโครงการสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัตถุดิบทางการเกษตรให้เป็นสินค้าแปรรูปเกษตรได้ 2. สมาชิกวิสาหกิจชุมชนที่ร่วมกิจกรรมได้รับการพัฒนาให้มีความเข้มแข็งในการดำเนินกิจการวิสาหกิจชุมชน 3. สร้างรายได้ให้แก่กลุ่มวิสาหกิจชุมชน เครือข่าย และชุมชน

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด
แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประเด็นการพัฒนาที่ 1 : การยกระดับและพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและยั่งยืน
แผนงาน แผนงานที่ 3 ส่งเสริมพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP และวิสาหกิจชุมชน

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	ส่งเสริมการตลาดผลิตภัณฑ์ OTOP ในหมู่บ้าน OTOP เพื่อการท่องเที่ยว
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุขและตอบสนองต่อการบรรลุ ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติซึ่งเป็นกรอบแนวคิดและหลักการในการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแผ่นชาติ ฉบับที่ 12(พ.ศ.2560-2564) ประเทศไทยจึงต้องยึดกรอบแนวคิดหลักของการวางแผนที่น้อมนำ และประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม การพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขโดยวิสัยทัศน์ของการพัฒนาในแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ 12 ต้องให้ความสำคัญกับการกำหนดทิศทางการพัฒนาที่มุ่งสู่การเปลี่ยนผ่านประเทศไทยจากประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง มีความมั่นคง และยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ซึ่งนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ระยะยาว “มั่นคง มั่งคง ยั่งยืน”ของประเทศไทย นโยบายรัฐบาลของคณะรัฐมนตรี พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ วันศุกร์ที่ 12 กันยายน 2557กำหนดนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินระยะเร่งด่วนที่จะดำเนินการในการส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียนให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนชาวไทยร่วมกับประชาชนอาเซียน ในการสนับสนุนให้ชุมชน วิสาหกิจชุมชนใช้ทรัพยากร และภูมิปัญญาท้องถิ่นผนวกกับองค์ความรู้สมัยใหม่เพื่อยกระดับมาตรฐานคุณภาพสินค้าและบริการ การเข้าถึงแหล่งทุน และการตลาดเชิงรุกทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้ง พล.อ.อนุพงษ์ เผ่าจินดา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้มอบนโยบายการพัฒนา OTOP โดยให้ส่งเสริมการยกระดับผลิตภัณฑ์ การขยายฐาน การผลิต การขยายช่องทางการตลาด รวมทั้งการเพิ่มปริมาณและการขยายฐานสินค้า OTOP เพื่อให้เกิดการ สร้างงานสร้างรายได้ และเพิ่มขีดความสามารถแก่ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดแม่ฮ่องสอน รายได้หลักของนั้นมาจากการท่องเที่ยว ซึ่งภาคเหนือมีศักยภาและความโดดเด่นด้านการท่องเที่ยว (ธรรมชาติ,วัฒนธรรมและชาติพันธุ์) และมีกาบริการเชิงสร้างสรรค์ ต้นทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีหลากหลาย อีกทั้งการนำมาพัฒนาต่อยอดในการพัฒนาผลิตภัณฑ์/สินค้าอย่างต่อเนื่อง และได้มีการนเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาช่วยในการกระบวนผลิต โดยเน้นการผลิตสินค้าอย่าสร้างสรรค์ ประกอบกับการผลิตสินค้าหัตถอุตสาหกรรมมีอัตลักษณ์ล้านนาซึ่งเป็นการนเอาภูมิปัญญา และวิถีทางวัฒนธรรมเข้ามาผสมผสานกับการผลิตจึงทำให้ผลิตภัณฑ์

หัวข้อ	รายละเอียด
	ความโดดเด่นเป็นอัตลักษณ์ สามารถจำหน่ายได้ทั้งตลาดในประเทศและต่างประเทศ นำไปสู่การจ้างงานและสร้างรายได้ให้ชุมชนอย่างยั่งยืนความหลากหลายทางอัตลักษณ์ วัฒนธรรม และการนำภูมิปัญญามาใช้ในการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์มูลค่าเพิ่มสูง เพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจฐานราก โดยพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี มอบนโยบายและแนวทางการดำเนินงานสานพลังประชารัฐ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและประชารัฐในระดับพื้นที่ ภายใต้เป้าหมายการสร้างรายได้ให้ชุมชน ประชาชนมีความสุข และเพื่อประชาชนที่ยังขาดโอกาสได้รับการช่วยเหลือด้านองค์ความรู้ สนับสนุนด้านการค้าเพื่อความสุขที่ยั่งยืนและมั่นคง
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อพัฒนาศักยภาพหมู่บ้าน OTOP เพื่อการท่องเที่ยว 2. เพื่อเสริมสร้างรายได้ โดยส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน 3. เพื่อประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นและหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม 4. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี และหมู่บ้านเพื่อการท่องเที่ยว 5. เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์เด่นชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี และหมู่บ้านเพื่อการท่องเที่ยว 6. เพื่อประชาสัมพันธ์ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี และหมู่บ้านเพื่อการท่องเที่ยว 7. เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP 8. เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์อัตลักษณ์เด่นจังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นของฝากของที่ระลึก 9. เพื่อประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ OTOP และเพิ่มช่องทางการตลาด
4. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. หมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่ได้รับการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้น 2. ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ในหมู่บ้านการท่องเที่ยว 3. ผู้เข้าร่วมโครงการได้รับการพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพ จำนวน 195 คน 4. จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนา จำนวน 39 ผลิตภัณฑ์ 5. มีช่องทางการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว จำนวน 2 ช่องทาง 6. ผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์อัตลักษณ์เด่นจังหวัดแม่ฮ่องสอนให้เป็นของฝากของที่ระลึก จำนวน 21 ผลิตภัณฑ์ 7. ผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP 8. ผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP มีช่องทางการประชาสัมพันธ์อย่างน้อย 2 ช่องทาง
5. พื้นที่เป้าหมาย	1. หมู่บ้าน OTOP เพื่อการท่องเที่ยวจำนวน ๗ อำเภอๆ ละ ๑ หมู่บ้าน รวม ๗ หมู่บ้าน 2. ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี และหมู่บ้าน OTOP เพื่อการท่องเที่ยว จำนวน 39 หมู่บ้าน 3. ผู้ผลิต และผู้ประกอบการในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ทั้ง 7 อำเภอ
6. กิจกรรมหลัก	ส่งเสริมการตลาดผลิตภัณฑ์ OTOP ในหมู่บ้าน OTOP เพื่อการท่องเที่ยว
6.1 กิจกรรมหลักที่ 1	เพิ่มช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP ในหมู่บ้านท่องเที่ยวโดยชุมชน กิจกรรมย่อยที่ 1 ปรับปรุงสถานที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP ในหมู่บ้านท่องเที่ยว - จัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์ เพื่อใช้ในการประดับตกแต่งสถานที่จำหน่ายสินค้า เช่น หุ่นโชว์,ชั้นวางของ ฯลฯ - ปรับปรุงซุ้มประตูหมู่บ้าน

หัวข้อ	รายละเอียด
งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	งบประมาณ : 761,000 บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : -
6.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**เพิ่มประสิทธิภาพชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี** **กิจกรรมย่อยที่ 1 ปรับปรุงสถานที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP ในหมู่บ้านท่องเที่ยว** - เพิ่มประสิทธิภาพ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี จำนวน 39 หมู่บ้าน รวม 1,170 คน งบประมาณ : 2,340,000 บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : - **กิจกรรมย่อยที่ 2 พัฒนายกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี** - พัฒนาผลิตภัณฑ์เด่นในชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี จำนวน 39 ผลิตภัณฑ์ งบประมาณ : 1,950,000 บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : - **กิจกรรมย่อยที่ 3 ประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนการท่องเที่ยวชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี** - จัดทำแผนการท่องเที่ยวชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี เชื่อมโยงการท่องเที่ยว จำนวน 39 หมู่บ้าน งบประมาณ : 683,850 บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : - **กิจกรรมย่อยที่ 4 ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี** - จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ - จัดทำแพ็คเก็จประชาสัมพันธ์โปรแกรมการท่องเที่ยว - จัดทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว - จัดทำ Landmark ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว - จัดทำ Blogger พาทัวร์ท่องเที่ยวชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี งบประมาณ : 3,667,800 บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : -
6.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**ส่งเสริมพัฒนาผลิตภัณฑ์เด่นของจังหวัดเป็นของฝากของที่ระลึก** **กิจกรรมย่อยที่ 1 พัฒนาผลิตภัณฑ์อัตลักษณ์เด่นจังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นของฝากของที่ระลึก** - พัฒนาศักยภาพผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP - พัฒนาผลิตภัณฑ์อัตลักษณ์เด่นจังหวัดแม่ฮ่องสอนให้เป็นของฝากของที่ระลึก

หัวข้อ	รายละเอียด
	งบประมาณ : 2,100,000 บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : - **กิจกรรมย่อยที่ 2 การประกวดผลิตภัณฑ์อัตลักษณ์เด่นจังหวัด และจัดแสดงจำหน่ายผลิตภัณฑ์** **อัตลักษณ์เด่นจังหวัดแม่ฮ่องสอน** - การประกวดผลิตภัณฑ์เด่นจังหวัด และจัดแสดงจำหน่ายผลิตภัณฑ์อัตลักษณ์เด่น จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ : 1,500,000 บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : -
7. หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน
8. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	1 ปี
9. งบประมาณ	13,002,650 บาท
10. ผลผลิต (Output)	1. เพิ่มช่องทางการตลาดผลิตภัณฑ์ OTOP ของชุมชน 2. ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP มีรายได้เพิ่มขึ้น 3. ผู้เข้าร่วมโครงการได้รับการพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพ 4. ผลิตภัณฑ์ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ได้รับการพัฒนายกระดับ 5. มีช่องทางการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว 6. ผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP มีการพัฒนาศักยภาพ 7. จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีผลิตภัณฑ์ที่เป็นอัตลักษณ์เด่นจังหวัด เป็นของฝากของที่ระลึก 8. เพิ่มช่องทางการตลาด และผู้ประกอบการ OTOP มีรายได้เพิ่มขึ้น
11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	1. ชุมชนมีรายได้เสริมเพิ่มขึ้นจากขายผลิตภัณฑ์ OTOP ของฝากของที่ระลึกต่างๆ รวมทั้งรายได้จาก ที่พัก Home Stay และการให้บริการแหล่งท่องเที่ยวกับนักท่องเที่ยว 2. เพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ และการตลาดในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เพิ่มมากขึ้น 3. ชุมชนมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว 4. ชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ และจากบริการด้านการท่องเที่ยว 5. ผลิตภัณฑ์ที่เป็นอัตลักษณ์เด่นจังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย 6. ผู้ผลิตและผู้ประกอบการ OTOP มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์

แบบ จ.1-1
(Proiect Brief รายโครงการ)

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประเด็นการพัฒนาที่ 2 พัฒนาศักยภาพการค้า การลงทุน และการค้าชายแดน
แผนงาน ...การค้าการลงทุน มีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาเส้นทางการค้าและการลงทุนประเทศเพื่อนบ้านด้านตะวันตก
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	ตามที่รัฐบาลมีนโยบายในการส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียนโดยการเร่งพัฒนาความเชื่อมโยงด้านการขนส่งภายในอนุภูมิภาคและภูมิอาเซียน และพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยเริ่มจากการพัฒนาด่านการค้าชายแดนและโครงข่ายการคมนาคมขนส่งบริเวณประตูการค้าหลักของประเทศเพื่อรองรับการเชื่อมโยงกระบวนการผลิตและการลงทุนข้ามแดน ประกอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันพัฒนาประเทศสู่การเป็นประเทศการค้า แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ด้านการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ด้วยการพัฒนาการค้าการลงทุน แสวงหาตลาดใหม่และขยายตลาดการค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้านและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ ดังนั้น จำเป็นต้องแปลงศักยภาพและโอกาสการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือให้เศรษฐกิจมีความเข้มแข็ง ด้วยการพัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานศักยภาพและขีดความสามารถของพื้นที่ ภายใต้การเชื่อมโยงการค้าการลงทุนกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและรายได้ให้กลุ่มจังหวัดในภาคเหนือ จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นจังหวัดที่มีแนวเขตติดกับประเทศเพื่อนบ้านในทุกอำเภอ และจากศักยภาพของจังหวัดแม่ฮ่องสอนที่มีชายแดนเขตติดต่อกับประเทศพม่าตลอดแนวทางด้านทิศตะวันตก มีความยาวประมาณ 483 กิโลเมตร จึงทำให้การค้าชายแดนเป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลต่อภาพรวมเศรษฐกิจของจังหวัดกลุ่มจังหวัดขยายตัวเพิ่มขึ้น โดยการค้าชายแดนระหว่างไทย – พม่า จังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นการค้าผ่านจุดผ่อนปรนเพื่อการค้าจำนวน 5 ช่องทาง คือ จุดผ่อนปรนบ้านห้วยผึ้ง จุดผ่อนปรนบ้านน้ำเพียงดิน อยู่ในเขตอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จุดผ่อนปรนบ้านห้วยต้นนุ่น อยู่ในเขตอำเภอขุนยวม จุดผ่อนปรนบ้านแม่สามแลบ อยู่ในเขตอำเภอสบเมย และจุดผ่อนปรนบ้านเสาหิน อยู่ในเขตอำเภอแม่สะเรียง จากข้อมูลภาวะการค้าชายแดนรวมของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ปี พ.ศ.2561 (มกราคม – กันยายน 2561) การค้าชายแดนของจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 1,359.27 ล้านบาท เมื่อเทียบกับมูลค่าการค้ารวมช่วงเดียวกัน

หัวข้อ	รายละเอียด
	ของ ปี พ.ศ.2560 เพิ่มขึ้น 507.01 ล้านบาท (ปี พ.ศ.2560 มูลค่าการค้าชายแดนรวม (มกราคม – กันยายน 2560) อยู่ที่ 852.26 ล้านบาท) เป็นมูลค่าสินค้านำเข้า 637.87 ล้านบาท เพิ่มขึ้นปี พ.ศ. 2560 จำนวน 232.55 ล้านบาท (ปี พ.ศ. 2560 มีมูลค่า 405.32 ล้านบาท สินค้านำเข้า 5 อันดับแรก ได้แก่ โคมีชีวิต กระบือมีชีวิต พริกแห้ง และหอมหัวใหญ่ ตามลำดับ) เป็นมูลค่าสินค้าส่งออก 721.40 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.2560 จำนวน 274.47 ล้านบาท (ปี พ.ศ.2560 มีมูลค่า 446.93 ล้านบาท โดยสินค้าส่งออก 5 อันดับแรก ได้แก่ ผงชูรส เบียร์กระป๋อง สปายไวน์ สินค้าอุปโภค-บริโภค และนมถั่วเหลือง ตามลำดับ) จากมูลค่าการค้าชายแดน 5 ช่องทางดังกล่าวข้างต้น การค้าชายแดนผ่านเส้นทางจุดผ่อนปรนบ้านเสาหิน ในปี 2561 (1 ตุลาคม 2560 – 30 กันยายน 2561) มีมูลค่าการค้าชายแดนรวมอยู่ที่ 339.98 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 76.36 ของมูลค่าการค้ารวมของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ปี 2560 (ปี พ.ศ.2560 ต.ค.59 – ก.ย.60 มีมูลค่า 257.26 ล้านบาท) มูลค่าการนำเข้าอยู่ที่ 3.80 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 จำนวน 1.44 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 62.10 (ปี พ.ศ.2560 ต.ค.59 – ก.ย.60 มีมูลค่า 2.36 ล้านบาท เส้นทางการค้าและการลงทุนประเทศเพื่อนบ้านด้านตะวันตกในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดอยเวียงหล้า ระยะทาง 7.2 กิโลเมตร และบริเวณจุดผ่อนปรนบ้านเสาหิน อ.แม่สะเรียง ปัจจุบันมีลักษณะชำรุดทรุดโทรม เนื่องจากได้ทำการปรับปรุง ซ่อมแซมมาเป็นระยะเวลาหลายปีแล้ว อีกทั้งเส้นทางดังกล่าวยังมีขนาดเล็กแคบ การสัญจรบางพื้นที่ค่อนข้างลำบาก อีกทั้งในฤดูฝนยังเกิดปัญหาดินถล่มปิดเส้นทางบางจุด จึงมีความจำเป็นอย่างมากที่จะต้องมีการซ่อมแซมปรับปรุง โดยเฉพาะในช่วงฤดูฝน ทำให้เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการเข้าสู่พื้นที่เป็นอย่างมาก และยังทำให้เกิดความอันตรายแก่ผู้สัญจรผ่านเส้นทางดังกล่าว อีกทั้งยังก่อเกิดอุบัติเหตุระหว่างการเดินทางอยู่บ่อยครั้ง และเส้นทางดังกล่าวยังมีรถขนถ่ายสินค้าเข้าออกผ่านแดนค่อนข้างสูง ดังนั้น สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอนจึงได้จัดทำโครงการเพื่อขอดำเนินการปรับปรุงซ่อมแซมก่อสร้างถนนเส้นทางการค้าและการลงทุนประเทศเพื่อนบ้านด้านตะวันตก (ห้วยต้นนุ่น) ในบริเวณที่มีความเสียหายมาก และปรับปรุงซ่อมแซมก่อสร้างถนนเข้าสู่จุดผ่อนปรนบ้านเสาหิน
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อปรับปรุงซ่อมแซมและก่อสร้างเส้นทางการค้า, การลงทุนประเทศเพื่อนบ้านด้านตะวันตก ให้เป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก เพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่ผู้ใช้เส้นทาง

หัวข้อ	รายละเอียด
	2. เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่การค้าชายแดน เป็นแหล่งศึกษาหาความรู้ เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ของหน่วยงานราชการ องค์กรต่างๆ นักเรียน นักศึกษา ประชาชน 3. เพื่อพัฒนาและปรับปรุงซ่อมแซมถนนให้ได้มาตรฐาน สภาพดี สามารถเดินทางได้สะดวกรวดเร็วทุกฤดูกาล 4. เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้านำเข้าส่งออกที่ด่านการค้า ให้เพิ่มมากขึ้น 5. เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนในพื้นที่ สามารถเข้าถึงบริการของรัฐได้สะดวกรวดเร็ว 6. เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งสร้างรายได้สะดวกขึ้น ครัวเรือนยากจนในพื้นที่ลดลง
4. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้าชายแดน (ร้อยละ 0.5) 2. จำนวนที่เพิ่มขึ้นของผู้ประกอบการ และการลงทุน (50 ราย)
5. พื้นที่เป้าหมาย	-เส้นทางการค้า, การลงทุนประเทศเพื่อนบ้านด้านตะวันตก (ห้วยต้นนุ่น) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดอยเวียงหล้า หมู่ที่ 4 ตำบลแม่เงา อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน - สายทาง มส.ถ 1 – 0005 บ้านท่าข้าม – บ้านเสาหิน ตำบลบ้านกาศ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
6. กิจกรรมหลัก	
6.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ปรับปรุงถนนเส้นทางการค้า, การลงทุนประเทศเพื่อนบ้านด้านตะวันตก (ห้วยต้นนุ่น) ระยะทาง 5 กิโลเมตร 30,000,000 บาท สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช
6.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ซ่อมผิวถนนด้วยแอสฟัลท์ติกคอนกรีต (โดยวิธี Pavement in place Recycling) ขนาดกว้างเฉลี่ย 6 เมตร ยาว 2,800 เมตร หนา 0.05 เมตร หรือมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 16,800 ตารางเมตร สายทาง มส.ถ 1 – 0005 บ้านท่าข้าม – บ้านเสาหิน ตำบลบ้านกาศ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน 10,000,000 บาท สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกาศ
7. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน
8. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	1 ปี
9. งบประมาณ	40,000,000 บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
10. ผลผลิต (output)	- ถนนเส้นทางการค้าชายแดนห้วยต้นนุ่น ระยะทาง 5 กิโลเมตร ได้รับการพัฒนา สามารถสัญจรได้ทุกฤดูกาล - ถนนแอสฟัสติกคอนกรีตสายทาง มส.ถ.1 – 0005 บ้านท่าข้าม ตำบลบ้านกาศ – บ้านเสาหิน ตำบลเสาหิน กว้างเฉลี่ย 6 เมตร ยาว 2,800 เมตร หนา 0.05 เมตร หรือมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 16,800 ตารางเมตร
11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	1. เส้นทางการคมนาคมเพื่อการค้าและการลงทุนสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น 2. ประชาชนและผู้ที่ใช้เส้นทางมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 3. มูลค่าการค้าและการลงทุนในจังหวัดเพิ่มสูงขึ้น

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประเด็นการพัฒนาที่ 2 พัฒนาศักยภาพการค้า การลงทุน และการค้าชายแดน

แผนงาน ...การค้าการลงทุน มีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาศักยภาพการค้า การลงทุน และการค้าชายแดน
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	ตามที่นโยบายรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ทั้งการค้า การลงทุน การค้าในพื้นที่ชายแดนเชื่อมโยงความร่วมมือกับต่างประเทศ ทั้งในระดับทวิภาคี พหุภาคี ซึ่งระบุในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่12 (พ.ศ. 2560 – 2564) ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน เนื่องจากเศรษฐกิจไทยขยายตัวต่ำกว่าศักยภาพอย่างต่อเนื่องเป็นเวลาหลายปี ผลกระทบจากเศรษฐกิจโลกชบเซาและข้อจำกัดภายในประเทศที่เป็นอุปสรรคต่อการเพิ่มผลิตภาพและขีดความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งฐานเศรษฐกิจภายในประเทศขยายตัวช้า การพัฒนา ๕ ปีต่อจากนี้ไปจึงเน้นให้เศรษฐกิจเติบโตได้ตามศักยภาพและมีเสถียรภาพ ภาคส่งออกมีการพัฒนาจนสามารถขยายตัวและเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย การลงทุนภาครัฐและเอกชนมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องและมาจากความร่วมมือกันมากขึ้น เพื่อให้ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจสูงขึ้น ยุทธศาสตร์ที่ ๙ การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ ระบุว่าในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ประเทศไทยต้องใช้ประโยชน์จากศักยภาพและภูมิสังคมเฉพาะของพื้นที่ และการดำเนินยุทธศาสตร์เชิงรุกเพื่อเสริมจุดเด่นในระดับภาคและจังหวัดในการเป็นฐานการผลิตและบริการที่สำคัญ ประกอบกับการขยายตัวของประชากรในเขตเมืองจะเป็นโอกาสในการกระจายความเจริญและยกระดับรายได้ของประชาชนโดยการพัฒนาเมืองให้เป็นเมืองน่าอยู่และมีศักยภาพในการรองรับการค้าการลงทุน ดังนั้น การพัฒนาจึงมุ่งเน้นในเรื่องการลดช่องว่างรายได้ระหว่างภาคและมีการกระจายรายได้ที่เป็นธรรมมากขึ้น การเพิ่มจำนวนเมืองศูนย์กลางของจังหวัดเป็นเมืองน่าอยู่สำหรับคนทุกกลุ่มในสังคมพื้นที่ฐานเศรษฐกิจหลักมีระบบการผลิตที่มีประสิทธิภาพสูงและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และการเพิ่มมูลค่าการลงทุนในพื้นที่เศรษฐกิจใหม่บริเวณชายแดน ยุทธศาสตร์ที่ 10 ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนามุ่งเน้นการพัฒนาและขยายความร่วมมือทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคงและอื่นๆ กับมิตรประเทศส่งเสริมให้ผู้ประกอบการไทยไปลงทุนในต่างประเทศ และส่งเสริมความร่วมมือเพื่อการพัฒนากับประเทศในอนุภูมิภาคและภูมิภาค

หัวข้อ	รายละเอียด
	รวมทั้งประเทศนอกภูมิภาค ดังนั้น การพัฒนาจึงมุ่งเน้นในเรื่องการมีเครือข่ายการเชื่อมโยงตามแนวระเบียงเศรษฐกิจที่ครอบคลุมและมีการใช้ประโยชน์ได้เต็มศักยภาพ การเพิ่มระบบห่วงโซ่มูลค่าในอนุภูมิภาคและภูมิภาคอาเซียน ประเทศไทยเป็นฐานเศรษฐกิจ การค้าและการลงทุนที่สำคัญในภูมิภาคอนุภูมิภาค อาเซียนและเอเชีย จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่12 ทำให้จังหวัดแม่ฮ่องสอนเล็งเห็นความสำคัญกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 เรื่อง พัฒนาศักยภาพการค้า การลงทุนและการค้าชายแดน และจัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพภาพการค้า การลงทุน และการค้าชายแดนขึ้น เพื่อสนับสนุนให้จังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพเรื่องการค้าชายแดนและมีโอกาสพัฒนาให้เป็นจังหวัดประตูการค้าทางด้านทิศตะวันตก (Western Gate) เชื่อมโยงกลุ่มภูมิภาคอาเซียน เนื่องจากจังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ชายแดนทางด้านตะวันตกติดกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา โดยมีพื้นที่ทุกอำเภอ (7 อำเภอ) ติดชายแดนกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาระยะทางประมาณ 483 กิโลเมตร มีพื้นที่เชื่อมต่อถึง 3 รัฐ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลที่ต้องการส่งเสริมในเรื่องการพัฒนาเศรษฐกิจและความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มอาเซียน
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	3.1 เพื่อพัฒนาระบบ logistic เพื่อรองรับการเปิดด่านสู่ประเทศเมียนมา รวมไปถึงการเชื่อมโยงกลุ่มความร่วมมือ ฯ GMS , ASEAN , ASEAN+ จีน และ BIMSTEC 3.2 เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานจุดผ่อนปรนการค้าชายแดน เพื่อยกระดับให้เป็นจุดผ่านแดนถาวร 3.3 เพื่อส่งเสริมพัฒนาการค้าการลงทุน และการค้าชายแดน 3.4 เพื่อยกระดับความสัมพันธ์กับประทศเพื่อนบ้านเพื่อการค้า การท่องเที่ยว วัฒนธรรม การศึกษา สาธารณสุข และเปิดประตูสู่ตะวันตก 3.5 เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการให้สามารถแข่งขันได้
4. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	4.1 มูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 0.5 4.2 จำนวนที่เพิ่มขึ้นของผู้ประกอบการและการลงทุน 50 ราย/ปี
5. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดแม่ฮ่องสอน และสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา
6. กิจกรรมหลัก	
6.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมยกระดับความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อการค้า การท่องเที่ยว วัฒนธรรม การศึกษา สาธารณสุข และเปิดประตูสู่ตะวันตก** 4,801,200 บาท **หน่วยงาน : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดแม่ฮ่องสอน** **สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน**

หัวข้อ	รายละเอียด
	กิจกรรมย่อยที่ 1 ศึกษาและพัฒนาการจัดตั้งศูนย์กระจายสินค้าจังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 1,000,000 บาท หน่วยงาน : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดแม่ฮ่องสอน หน่วยงานสนับสนุน : ที่ทำการปกครองอำเภอขุนยวม , หน่วยงานในกระทรวงคมนาคม , สำนักงานจังหวัดแม่ฮ่องสอน, สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดแม่ฮ่องสอน , เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดอยเวียงหล้า, หน่วยงานภาคการศึกษา และหน่วยงานในพื้นที่ **กิจกรรมย่อย** 2 ประชุมเชิงปฏิบัติการผู้ประกอบการด้านระเบียบหลักเกณฑ์ โอกาสและศักยภาพการค้าระหว่างประเทศและการลงทุนระหว่างประเทศ งบประมาณ 301,200 บาท หน่วยงาน : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดแม่ฮ่องสอน หน่วยงานสนับสนุน : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดแม่ฮ่องสอน , หน่วยงานในสังกัดกระทรวงการคลัง , สมาคมการค้าชายแดนฯ , องค์กรภาคเอกชน **กิจกรรมย่อยที่** 3 ศึกษาพัฒนาเชื่อมโยงโลจิสติกส์และการตลาดแม่ฮ่องสอน - สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา งบประมาณ 2,000,000 บาท หน่วยงาน สำนักงานพาณิชย์จังหวัดแม่ฮ่องสอน , สมาคมการค้าชายแดนฯ **กิจกรรมย่อยที่** 4 กิจกรรมจัดแสดงสินค้า/จัดจำหน่ายสินค้าสานสัมพันธ์ 2 แผ่นดิน งบประมาณ 1,500,000 บาท หน่วยงาน สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน
6.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมพัฒนาศักยภาพทางด้านวิชาการรองรับการค้าชายแดนและการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกับประเทศเมียนมา** **งบประมาณ 1,500,000 บาท** **หน่วยงาน ศูนย์ภาษาและการเรียนรู้เพื่อชีวิตและสังคม** **วิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน** **กิจกรรมย่อยที่** 1 กิจกรรมจัดประชุมเชิงวิชาการระดับชาติเรื่องการค้าชายแดน งบประมาณ 880,400 บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
	กิจกรรมย่อยที่ 2 กิจกรรมกระชับความสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนทางด้านภาษา วิชาการและวัฒนธรรมกับเมืองลอยก่อ ประเทศเมียนมา งบประมาณ 442,300 บาท **กิจกรรมย่อยที่** 3 ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการระหว่างประเทศไทยกับประเทศเมียนมา งบประมาณ 177,300 บาท
6.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	**กิจกรรมส่งเสริมตลาดการค้าชายแดนไทย-เมียนมา เพื่อเสริมสร้างศักยภาพชุมชนชายแดนในการรองรับการยกระดับด่านห้วยต้นนุ่น** **งบประมาณ 496,900 บาท** **หน่วยงาน ที่ทำการปกครองอำเภอขุนยวม** - จัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน - จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการค้า การลงทุน ชายแดน - จัดกิจกรรมเพื่อแลกเปลี่ยนและความเข้าใจในวัฒนธรรมของทั้ง 2 ฝ่าย
7. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดแม่ฮ่องสอน /สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน/ศูนย์ภาษาและการเรียนรู้เพื่อชีวิตและสังคม วิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน/ที่ทำการปกครองอำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน
8. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	1 ปี
9. งบประมาณ	6,798,100 บาท
10. ผลผลิต (output)	1 การค้า การลงทุน มีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น 2 ส่งเสริมผู้ประกอบการของจังหวัดแม่ฮ่องสอนให้มีศักยภาพสามารถแข่งขันได้ 3 สร้างความรู้ความเข้าใจ สร้างความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านในด้านภาษาและวัฒนธรรม การศึกษา การค้าชายแดน ประกอบด้วยประชาชน ผู้ประกอบการ บุคลากรภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการค้าชายแดนในกลุ่มภาคเหนือตอนบน
11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	1 เกิดกระบวนการเชื่อมโยง/ร่วมมือ ในด้านการค้า การลงทุน การขนส่งสินค้า เชื่อมโยงจุดผ่อนปรนการค้าชายแดนของจังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อใช้เป็นรูปแบบ/แนวทางในการดำเนินงานให้กับหน่วยที่เกี่ยวข้องนำไปต่อยอดในการดำเนินโครงการในปีงบประมาณถัดไป 2 ขยายความร่วมมือทางการค้า การลงทุน ไปสู่การท่องเที่ยว การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม การแลกเปลี่ยนความร่วมมือในด้านอื่น ๆ เช่น การศึกษา การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยการแลกเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ระหว่างกัน

แบบ จ.1-1

(Project Brief รายโครงการ)

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประเด็นการพัฒนาที่ 3 ยกระดับคุณภาพชีวิต แก้ไขปัญหาความยากจน และลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

แผนงานที่1 ส่งเสริมสนับสนุนให้ครัวเรือนผ่านเกณฑ์ จปฐ.

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	แก้ไขปัญหาความยากจนประชาชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์"ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง"นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุขและตอบสนองต่อการบรรลุ ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติซึ่งเป็นกรอบแนวคิดและหลักการในการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแผ่นชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ประเทศไทยจึงต้องยึดกรอบแนวคิดหลักของการวางแผนที่น้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม การพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขโดยวิสัยทัศน์ของการพัฒนาในแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ 12 ต้องให้ความสำคัญกับการกำหนดทิศทางการพัฒนาที่มุ่งสู่การเปลี่ยนผ่านประเทศไทยจากประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง มีความมั่นคง และยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ซึ่งนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ระยะยาว "มั่นคง มั่งคง ยั่งยืน" ของประเทศไทย นโยบายรัฐบาลของคณะรัฐมนตรี พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ วันศุกร์ที่ 12 กันยายน 2557 กำหนดนโยบายลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ และได้กำหนดเป็นนโยบายเร่งด่วนในการที่จะเร่งแก้ไขปัญหาความยากจน โดยการนำแนวทางการพัฒนาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ มากำหนดเป็นกรอบการดำเนินงานเพื่อการแก้ไขปัญหาความยากจนที่สอดคล้องกับศักยภาพของ แต่ละหมู่บ้านและชุมชน จากผลการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน จปฐ. และข้อมูลพื้นฐาน ปี พ.ศ.2561 จำนวน 60,494 ครัวเรือน จาก 7 อำเภอ 44 ตำบล 406 หมู่บ้าน 35 ชุมชน พบว่าทั้ง 31 ตัวชี้วัด มีครัวเรือนที่ยังตกเกณฑ์อยู่ ซึ่งต้องได้รับการแก้ไขให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานเครื่องชี้วัดข้อมูล จปฐ. ในช่วงแผนพัฒนาฯ แห่งชาติ ฉบับที่ 12 ซึ่งทุกภาคส่วน ที่เกี่ยวข้องควรนำไปกำหนดเป้าหมายในการวางแผนแก้ไขและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดียิ่งขึ้นไปอย่างน้อยตามเกณฑ์ชี้วัด จปฐ.
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน 2. เพื่อยกระดับรายได้ของครัวเรือนตกเกณฑ์ จปฐ. ด้วยการลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ และส่งเสริมการออมทรัพย์ 3. เพื่อให้เกษตรกรได้รับความรู้ความเข้าใจและมีทักษะการประกอบอาชีพด้านการเลี้ยงสัตว์น้ำ

หัวข้อ	รายละเอียด
	4. เพื่อการส่งเสริมอาชีพตามแนวทางเศรษฐกิจแบบพอเพียงอย่างเป็นระบบ สามารถใช้ทรัพยากรธรรมชาติได้อย่างคุ้มค่า 5. เพื่อลดมลพิษจากสารเคมีที่มีต่อประชาชนและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม 6. เพื่อลดภาวะเกิดโรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ อันเป็นผลพวงจากการรับประทานอาหารที่มสารพิษเจือปน 7. เพื่อสร้างจิตสำนึกการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและรับผิดชอบต่อสังคมในการใช้สารเคมี
4. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. จำนวนกลุ่มกองทุนชุมชนได้รับการพัฒนาศักยภาพเพิ่มขึ้น จำนวน 10 กองทุน 2. มีกลุ่มอาชีพที่ได้จัดตั้งขึ้นใหม่ จำนวน 10 กลุ่ม 3. ครัวเรือนมีการออมเงิน จำนวน 200 ครัวเรือน/คน 4. ครัวเรือนตกเกณฑ์รายได้ จปฐ. ปี 2561 ได้รับการส่งเสริมอาชีพ จำนวน 200 ครัวเรือน 5. ที่ทำการกลุ่มออมทรัพย์ ได้รับการปรับปรุง จำนวน 1 แห่ง 6. ศูนย์สาธิตการตลาด ได้รับการปรับปรุง จำนวน 1 แห่ง 7. เกษตรกรได้รับการส่งเสริมการเลี้ยงปลาดุกในบ่อพลาสติก จำนวน 140 ราย 8. เกิดพื้นที่นำร่องการขยายผลด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำไปสู่ชุมชนใกล้เคียง
5. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ 7 อำเภอในพื้นที่แม่ฮ่องสอน
6. กิจกรรมหลัก	**แก้ไขปัญหาความยากจนประชาชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน**
6.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**การเพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการกองทุนชุมชนและสัมมาชีพชุมชน** **(3,319,400 บาท)** **กิจกรรมย่อยที่ 1 การพัฒนาศักยภาพกองทุนชุมชน จำนวน 10 กองทุน** งบประมาณ : 120,400 บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : - **กิจกรรมย่อยที่ 2 ฝึกอบรมสัมมาชีพชุมชนด้วยศาสตร์พระราชา** งบประมาณ : 2,413,200 บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : - **กิจกรรมย่อยที่ 3 รวมพลคนสัมมาชีพจังหวัดแม่ฮ่องสอน** งบประมาณ : 567,800 บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : - **กิจกรรมย่อยที่ 4 กิจกรรมปรับปรุงที่ทำการกองทุนชุมชน** งบประมาณ : 86,000 บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : - **กิจกรรมย่อยที่ 5 ปรับปรุงศูนย์สาธิตการตลาดของหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง** งบประมาณ : 132,000 บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
	ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : -
6.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**ส่งเสริมการเลี้ยงปลาดุกในบ่อพลาสติกพื้นที่หมู่บ้านพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคง** **(591,200 บาท)** **กิจกรรมย่อยที่ 1 คัดเลือกเกษตรกร** งบประมาณ : 6,860 บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานประมงจังหวัดแม่ฮ่องสอน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : - **กิจกรรมย่อยที่ 2 ถ่ายทอดองค์ความรู้** งบประมาณ : 216,460 บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานประมงจังหวัดแม่ฮ่องสอน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : - **กิจกรรมย่อยที่ 3 ส่งเสริมอาชีพแก่เกษตรกรในโครงการ** งบประมาณ : 343,700 บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานประมงจังหวัดแม่ฮ่องสอน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : - **กิจกรรมย่อยที่ 4 ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน** งบประมาณ : 24,180 บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานประมงจังหวัดแม่ฮ่องสอน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : -
6.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**ส่งเสริมการเลี้ยงปลาดุกในบ่อพลาสติกพื้นที่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจังหวัดแม่ฮ่องสอน** **(591,200 บาท)** **กิจกรรมย่อยที่ 1 คัดเลือกเกษตรกร** งบประมาณ : 6,860 บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานประมงจังหวัดแม่ฮ่องสอน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : - **กิจกรรมย่อยที่ 2 ถ่ายทอดองค์ความรู้** งบประมาณ : 216,460 บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานประมงจังหวัดแม่ฮ่องสอน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : - **กิจกรรมย่อยที่ 3 ส่งเสริมอาชีพแก่เกษตรกรในโครงการ** งบประมาณ : 343,700 บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานประมงจังหวัดแม่ฮ่องสอน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : - **กิจกรรมย่อยที่ 4 ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน** งบประมาณ : 24,180 บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
	ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานประมงจังหวัดแม่ฮ่องสอน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : -
6.4 กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**ส่งเสริมอาชีพตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงและการทำเกษตรอินทรีย์ชีวภาพ** **(150,000 บาท)** **กิจกรรมย่อยที่ 1 ส่งเสริมอาชีพตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงและการทำเกษตรอินทรีย์ชีวภาพ** งบประมาณ : 150,000 บาท ผู้รับผิดชอบ : ที่ทำการปกครองอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : องค์การบริหารส่วนตำบลปางหมู
7. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน สำนักงานประมงจังหวัดแม่ฮ่องสอน องค์การบริหารส่วนตำบลปางหมู/ที่ทำการปกครองอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน
8. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	1 ปี
9. งบประมาณ	4,651,800 บาท
10. ผลผลิต (Output)	1. มีหมู่บ้าน/ชุมชน ต้นแบบในการพัฒนาตนเองอย่างเข้มแข็งยั่งยืน 2. ยกระดับรายได้ของประชาชนในจังหวัดแม่ฮ่องสอนให้เพิ่มขึ้น 3. มีกองทุนชุมชนเพิ่มขึ้น 4. ประชาชนมีสุขภาพดีขึ้นและมีอาชีพก่อให้รายได้จากการประกอบอาชีพ
11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	1. กองทุนชุมชนมีศักยภาพสามารถบริหารจัดการกองทุนเป็นไปตามแนวทางของกรมการพัฒนาชุมชน 2. กลุ่มเป้าหมายผู้เข้าร่วมโครงการมีการลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ และการเก็บออมเงิน 3. ครัวเรือนยากจนตกเกณฑ์รายได้ จปฐ. เป้าหมายมีรายได้เพิ่มขึ้น และพ้นเกณฑ์ความยากจนอย่าง ยั่งยืน 4. เกษตรกรได้รับความรู้ความเข้าใจและมีทักษะการประกอบอาชีพด้านการเลี้ยงสัตว์น้ำ 5. เพื่อเป็นแหล่งผลิตอาหารโปรตีนให้แก่เกษตรกร และก่อให้เกิดรายได้จากการจำหน่ายสัตว์น้ำ เพื่อนำมาใช้ในการยกระดับคุณภาพชีวิต 6. เพื่อให้เกิดการพัฒนารูปแบบด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่เหมาะสม ในแต่ละพื้นที่ 7. มีแหล่งเรียนรู้แนวทางเศรษฐกิจแบบพอเพียงตามแนวพระราชดำริ

แบบ จ.1-1
(Project Brief รายโครงการ)

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด
แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประเด็นการพัฒนาที่ 3 ยกระดับคุณภาพชีวิต แก้ไขปัญหาความยากจน และลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

แผนงาน เด็ก เยาวชน และประชาชนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ และการมีงานทำของนักเรียนและนักศึกษา

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านที่ 3 ว่าด้วยการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคนเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย ตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์ วัยเรียน วัยรุ่น/นักศึกษา วัยแรงงาน และวัยผู้สูงอายุ เพื่อสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพ มีทักษะความรู้ และความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่าซึ่งยุทธศาสตร์ดังกล่าวสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ในด้านการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์และสอดคล้องกับนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ด้านการศึกษา ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสร้างนวัตกรรมได้ โดยการพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง รวมถึงการจัดการศึกษาตามนโยบายของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงศึกษาธิการในข้อที่ 4) ยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยปฏิรูปหลักสูตร การเรียนการสอนเน้นกระบวนการคิดเชิงระบบ ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ความมีวินัย จิตสำนึกความเป็นไทย ต่อต้านการทุจริตคอรัปชั่น และยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ และพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 22 ให้การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพและมาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลฝึกทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำเป็นคิดเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ต่างๆอย่างได้สัดส่วนสมดุลกันและนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปสอดแทรกไว้ในองค์ความรู้อย่างเหมาะสม รวมทั้งปลูกฝังค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

หัวข้อ	รายละเอียด
	ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน มองเห็นความสำคัญของการกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย การเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียนเพื่อการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีและด้านภาษา การสร้างแหล่งเรียนรู้เพื่อเป็นการฝึกทักษะการเรียนรู้ สร้างประสบการณ์ในการสร้างงานสร้างอาชีพระหว่างเรียน การนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ร่วมกับการเกษตรเพื่อการเรียนรู้ รวมถึงการสร้างแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาที่มีอยู่ใกล้ชุมชน สำหรับผู้เรียนและประชาชนทั่วไป โดยมุ่งเป้าไปยังการประกอบอาชีพที่สุจริต ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ผู้เรียนและประชาชนเกิดกระบวนการเรียนรู้ที่หลายหลายและเหมาะสมตามความถนัดและสนใจของตนเอง เพื่อเตรียมความพร้อมสู่สังคมแห่งการเปลี่ยนแปลง มีทักษะการทำงานต่อยอดองค์ความรู้สู่อาชีพ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อให้ผู้เรียนในสถานศึกษาและประชาชนทั่วไปได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง ต่อเนื่องและมีคุณภาพ 2. เพื่อให้ผู้เรียนในสถานศึกษาและประชาชนทั่วไปมีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น ด้านภาษา ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านเศรษฐกิจพอเพียง และด้านการประกอบอาชีพ 3. เพื่อพัฒนาและสร้างรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย
4. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. ร้อยละของผู้เรียนผ่านเกณฑ์มาตรฐานของประเทศ 2. อัตราการเรียนต่อของนักเรียนในแต่ละระดับเพิ่มขึ้น 3. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของคนอายุ 15-60 ปีเต็ม อ่านออก/เขียนไทยได้
5. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดแม่ฮ่องสอน
6. กิจกรรมหลัก	
6.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาศูนย์การเรียนรู้อาเซียนศึกษา งบประมาณ : 200,000 บาท ผู้รับผิดชอบ : นางณัธวลัณน์ แก้วปิยรัตน์ 093-2908901 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : โรงเรียนห้องสอนศึกษาในพระอุปถัมภ์ฯ
6.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ฐานการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง งบประมาณ : 90,000 บาท ผู้รับผิดชอบ : นายอัครวัฒน์ อรัญภูมิ 08-4805-6652 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : โรงเรียนห้องสอนศึกษาในพระอุปถัมภ์ฯ

หัวข้อ	รายละเอียด
6.3กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ภาษา วัฒนธรรม เพื่อพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน งบประมาณ : 400,000 บาท ผู้รับผิดชอบ : นางณัธวลัณน์ แก้วปิยรัตน์ 093-2908901 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : โรงเรียนห้องสอนศึกษาในพระอุปถัมภ์ฯ
6.4กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ปฏิรูปการศึกษาโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร จังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำโดยพหุวิชาการ งบประมาณ : 15,412,980 บาท ผู้รับผิดชอบ : ดร.กัญญา สมบูรณ์ 081-9523570 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : โรงเรียนบ้านวนาหลวง
6.5 กิจกรรมหลักที่ 5 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายจังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ : 2,502,000 บาท ผู้รับผิดชอบ : นายอัครวัฒน์ อรัญภูมิ 08-4805-6652 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : โรงเรียนห้องสอนศึกษาในพระอุปถัมภ์ฯ
6.6 กิจกรรมหลักที่ 6 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	MOOCS Mae Hong Son Valley งบประมาณ : 5,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ : นายคมสัน คูสินทรัพย์ 081-8857280 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : วิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน
6.7 กิจกรรมหลักที่ 7 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ศูนย์พัฒนาทักษะและการเรียนรู้ ICT แม่ฮ่องสอน งบประมาณ : 3,500,000 บาท ผู้รับผิดชอบ : นายปกรณ์ จีนาคำ 081-8833697 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : สำนักงานเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน
6.8 กิจกรรมหลักที่ 8 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาศักยภาพด้านภาษาแก่ชุมชนเพื่อการค้าชายแดน รองรับการพัฒนาเศรษฐกิจในยุคไทยแลนด์ 4.0 งบประมาณ : 2,619,960 บาท ผู้รับผิดชอบ : นายคมสัน คูสินทรัพย์ 081-8857280 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : ศูนย์ภาษาและการเรียนรู้เพื่อชีวิตและสังคม วิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน
6.9 กิจกรรมหลักที่ 9 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาทักษะการเรียนรู้ยกระดับสู่มาตรฐานฝีมือแรงงาน งบประมาณ : 2,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ : นายคมสัน คูสินทรัพย์ 081-8857280 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : วิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน
6.10 กิจกรรมหลักที่ 10 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมทักษะอาชีพด้านสะเต็มศึกษา : IOT Smart Farm ด้วยสะเต็มศึกษา งบประมาณ : 242,200 บาท ผู้รับผิดชอบ : นายธนกฤต เลิศล้ำ 092 664 1091

หัวข้อ	รายละเอียด
	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : โรงเรียนห้องสอนศึกษาในพระอุปถัมภ์ฯ
6.11 กิจกรรมหลักที่ 11 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ศูนย์การเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีการเกษตร (SMART FARM) งบประมาณ : 3,300,000 บาท ผู้รับผิดชอบ : นายนิวุธ มีพันธ์ 053-689-242-3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : โรงเรียนแม่ลาน้อยดรุณสิกข์
6.12 กิจกรรมหลักที่ 12 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เกษตรยั่งยืนปลอดภัยด้วยไฮโดรโปนิกส์ งบประมาณ : 680,000 บาท ผู้รับผิดชอบ : นายอัครวัฒน์ อรัญภูมิ 08-4805-6652 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : โรงเรียนห้องสอนศึกษาในพระอุปถัมภ์ฯ
6.13 กิจกรรมหลักที่ 13 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เสริมสร้างความรู้ด้านโภชนาการสู่พ่อแม่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย งบประมาณ : 1,500,000 บาท ผู้รับผิดชอบ : นางสาวชฎาภรณ์ ไชยยา 081-7243-933 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : โรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอน
6.14 กิจกรรมหลักที่ 14 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การแข่งขันโครงงานวิทยาศาสตร์ สิ่งประดิษฐ์ และนวัตกรรม เพื่อสนองต่อ Thailand 4.0 งบประมาณ : 500,000 บาท ผู้รับผิดชอบ : นางสาวชฎาภรณ์ ไชยยา 081-7243-933 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : โรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอน
6.15 กิจกรรมหลักที่ 15 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	Sensory Play Park (สวนสนุกกระตุ้นประสาทสัมผัส) สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษจังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ : 572,200 บาท ผู้รับผิดชอบ : นางสาวปนัดดา จันทวงศ์ 088-5490413 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดแม่ฮ่องสอน
7. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน
8. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	เดือน ตุลาคม 2562 – กันยายน 2563
9. งบประมาณ	38,519,340 บาท
10. ผลผลิต (output)	1. สถานศึกษาเป็นศูนย์การเรียนรู้และบ่มเพาะวิสาหกิจการท่องเที่ยวชุมชนเชิงวัฒนธรรม เกษตรอินทรีย์ และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีกับการเกษตร 2. สถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้ ด้านภาษา ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านเศรษฐกิจพอเพียง และด้านการประกอบอาชีพ ที่ได้รับพัฒนาและมีความพร้อมในการให้บริการแก่ผู้เรียนในสถานศึกษาและประชาชนทั่วไป 3. สถานศึกษาจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบที่หลากลาย ในด้านภาษาไทย ทักษะอาชีพ และทักษะชีวิต โดยเน้นผู้เรียนได้เรียนรู้แบบ Active Learning 4. ผู้เรียนในสถานศึกษาและประชาชนได้ใช้งานระบบการเรียนการสอนผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในรายวิชาที่ได้มาตรฐาน

หัวข้อ	รายละเอียด
	5. ผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายได้รับการการส่งเสริมการเรียนรู้โดยผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาวิชา แนะแนวการเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาตามความถนัดของผู้เรียน 6. ผู้เรียนในสถานศึกษาและประชาชน มีความรู้ด้านวิชาการ เทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตและความคิดสร้างสรรค์ โดยการเข้าถึงข้อมูลและสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย 7. ผู้เรียนในสถานศึกษา ประชาชน และผู้ประกอบการมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการทำงานและการประกอบอาชีพ 8. ผู้เรียนในสถานศึกษา มีทักษะการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในด้านการเกษตรและมีองค์ความรู้ในการประกอบอาชีพ 9. ผู้เรียนในสถานศึกษาและประชาชน มีทักษะด้านการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารและการค้า
11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	1. การจัดการเรียนรู้งานอาชีพเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้นักเรียนมีทักษะในศตวรรษที่ 21 เกิดความคิดและกระบวนการที่ทำงานอย่างเป็นระบบ ตลอดจนครูมีการจัดทำและใช้สื่อนวัตกรรมที่ทันสมัยโดยผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล 2. ผู้เรียนในสถานศึกษาและประชาชนในจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น 3. ผู้เรียนในสถานศึกษาและประชาชนในจังหวัดแม่ฮ่องสอน เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต 4. ผู้เรียนในสถานศึกษาและประชาชนในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้รับการพัฒนาศักยภาพทางด้านภาษา เทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลให้เกิดช่องทางการสื่อสารและการค้าขายเพิ่มขึ้น 5. ผู้เรียนในสถานศึกษาและประชาชนในจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีความรู้ทักษะในการทำการเกษตรโดยใช้พื้นฐานของเทคโนโลยี นวัตกรรมในการเพิ่มผลผลิต และพัฒนาต่อยอดเป็นอาชีพ รวมถึงถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับผู้สนใจทั่วไปได้ 6. ผู้เรียนในสถานศึกษาและประชาชนในจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับด้านภาษา วัฒนธรรม เทคโนโลยี การเกษตร และการท่องเที่ยว

แบบ จ.1-1

(Project Brief รายโครงการ)

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประเด็นการพัฒนาที่ 3 ยกระดับคุณภาพชีวิต แก้ไขปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

แผนงานที่3 ประชาชนได้รับการบริการภาครัฐอย่างทั่วถึงและภาครัฐมีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	พัฒนาระบบบริการสาธารณสุขทุกระดับ ให้มีคุณภาพและมาตรฐาน เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้อย่างทั่วถึง
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	กระทรวงสาธารณสุข กำหนดนโยบายการพัฒนาระบบบริการสุขภาพ ที่ปรับเปลี่ยนกรอบพื้นฐานความคิด (Paradigm shift) ทั้งแนวคิดพื้นฐาน มุมมองต่อปัญหาและแนวปฏิบัติ เพื่อสามารถตอบสนองแนวโน้มความเปลี่ยนแปลงของสังคมและประชากร ตลอดจนความต้องการด้านสุขภาพของประเทศได้ทันท่วงที โดยมีหลักการและเป้าหมายสำคัญเพื่อพัฒนาศักยภาพหน่วยบริการทุกระดับให้เป็นไปตามมาตรฐาน เน้นคุณภาพบริการและการเข้าถึงบริการของประชาชน พัฒนาการส่งต่อผู้ป่วยที่มีประสิทธิภาพ และการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า เกิดระบบบริการสุขภาพแบบเครือข่าย เพื่อตอบสนองความจำเป็นด้านสุขภาพ ส่งเสริมการเข้าถึงบริการสุขภาพของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้จัดระบบบริการสุขภาพ ตามแผนพัฒนาระบบบริการสุขภาพ (Service Plan) โดยแบ่งโรงพยาบาลในจังหวัดออกเป็น 3 ระดับ และหน่วยบริการระดับปฐมภูมิ อีก 2 ระดับ ได้แก่ 1. โรงพยาบาลศรีสังวาลย์ เป็นโรงพยาบาลทั่วไปหรือระดับ S (Standard – level Hospital) มีขีดความสามารถรองรับผู้ป่วยที่ต้องการการรักษาที่ยุ่งยากซับซ้อนระดับเชี่ยวชาญเฉพาะ 2. โรงพยาบาลแม่สะเรียงและโรงพยาบาลปาย เป็นโรงพยาบาลแม่ข่าย ระดับ M2 (Middle – level Hospital) และระดับ F1 (First – level Hospital) รองรับการส่งต่อจากโรงพยาบาลชุมชนอื่นและลดการส่งต่อไปโรงพยาบาลทั่วไป รวมทั้งให้การสนับสนุนเครือข่ายบริการปฐมภูมิของแต่ละอำเภอ 3. โรงพยาบาลชุมชนที่เหลืออีก 4 แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลปางมะผ้า โรงพยาบาลขุนยวม โรงพยาบาลแม่ลาน้อย และโรงพยาบาลสบเมย เป็นโรงพยาบาลชุมชนขนาดกลางหรือระดับ F2 (First – level Hospital) มีแพทย์เวชปฏิบัติ หรือแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว รวม 2 – 5 คน แต่ไม่มีแพทย์เฉพาะทาง มีบริการผู้ป่วยใน มีห้องผ่าตัด มีห้องคลอด รองรับผู้ป่วยและผู้ป่วยในของแต่ละอำเภอ สนับสนุนเครือข่ายบริการปฐมภูมิของแต่ละอำเภอ

หัวข้อ	รายละเอียด
	4. สำหรับหน่วยบริการระดับปฐมภูมิ (Primary – Level) มีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) จำนวน 72 แห่ง จัดบริการสาธารณสุขในระดับตำบล และมีสถานบริการสาธารณสุขชุมชน (สสช.) จำนวน 58 แห่ง จัดบริการสาธารณสุขระดับหมู่บ้านและชุมชนในพื้นที่ห่างไกล ทุรกันดาร การเข้าถึงยากลำบาก สำหรับปัญหาสำคัญของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ทั้งในด้านการจัดระบบบริการสุขภาพและปัญหาโรคหรือภัยด้านสุขภาพ มีดังนี้ 1. การขาดแคลนบุคลากร การลาออก และการโยกย้ายบ่อยครั้ง โดยเฉพาะแพทย์พบว่าสัดส่วนต่อประชากรของจังหวัดยังต่ำกว่าระดับประเทศ ข้อมูล ณ ม.ค. 2560 (จังหวัด 1 : 4,892 / ประเทศ 1 : 2,533) หรือเทียบตามภาระงาน (FTE : Full Time Equivalent) ข้อมูล ณ ส.ค. 2560 พบว่ากำลังคนสายงานแพทย์ที่มีอยู่จริงยังขาดจากกรอบที่ควรมี จำนวน 14 คน (ข้อมูลที่มีอยู่จริง 78 คน / กรอบที่ควรมีตามภาระงาน 92 คน) 2. การขาดสภาพคล่องในเรื่องของงบประมาณ รวมถึงเครื่องมือแพทย์ที่จำเป็น เนื่องจากการจัดสรรงบประมาณ ในระบบเหมาจ่ายรายหัวประชากร ที่มีจำนวนน้อยและรับภาระประชากรแฝงพบว่าโรงพยาบาลที่มีผลการประเมินระดับภาวะวิกฤติทางการเงินของโรงพยาบาล ในปีงบประมาณ 2559 อยู่ในระดับ 7 จำนวน 3 แห่ง (รพ.ปาย/ รพ.แม่สะเรียง และ รพ.สบเมย) ภาระค่าใช้จ่ายด้านการรักษาพยาบาลในกลุ่มคนไร้รัฐ ประชากรต่างด้าวรวมถึงประชากรผู้ลี้ภัย ที่ไม่สามารถเรียกเก็บได้ปีละกว่า18 - 30 ล้านบาท(ปี 2555=18,886,821 บาท/ปี 255 =18,649,420บาท/ปี2557=18,182,342 บาท/ปี2558 = 36,172,448 บาท /ปี 2559 = 28,393,636 บาท) 3. มีต้นทุน / ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานด้านสาธารณสุขสูงกว่าจังหวัดที่เป็นพื้นที่ราบ เนื่องจากเป็นพื้นที่สูง ห่างไกล การคมนาคมลำบาก 4. ความยากลำบากในการจัดบริการสาธารณสุขให้ประชาชนเข้าถึงและครอบคลุมกลุ่มประชากรอย่างมีประสิทธิภาพ ในพื้นที่สูง พื้นที่ชายแดน และพื้นที่ห่างไกล นอกจากนี้ความแตกต่างทางด้านภาษา ยังเป็นอุปสรรคสำคัญของการจัดบริการด้านสาธารณสุขในพื้นที่ รวมถึงการสื่อสารเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจอันจะนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพของประชาชน รวมถึงผลกระทบด้านสุขภาพอนามัยทั้งการเจ็บป่วยหนัก ทุพพลภาพ และเสียชีวิต อันเนื่องมาจากการด้อยโอกาสในการเข้าถึงบริการสาธารณสุขที่มีประสิทธิภาพ 5. โรคหรือภัยสุขภาพที่สำคัญของจังหวัดฯ ที่สำคัญ 4 อันดับ ได้แก่ 5.1 ปัญหาแม่และเด็ก พบว่า อัตราขาดออกซิเจนแรกเกิด ย้อนหลัง

หัวข้อ	รายละเอียด
	3 ปี (2558 - 2560) เริ่มมีแนวโน้มลดลง ได้แก่ อัตรา 32.9 , 27.8 และ 23.9 ต่อ 1,000 เกิดมีชีพ (เกณฑ์ไม่เกิน 25 : 1,000 เกิดมีชีพ) ทารกแรกเกิดน้ำหนักต่ำกว่า 2,500 กรัม ร้อยละ 10.5 , 10.5 และ 7.5 (เกณฑ์ไม่เกินร้อยละ 7) อัตราทารกตายปริกำเนิด 8.8 , 11.6 และ 10.3 ต่อ 1,000 การเกิดทั้งหมด (เกณฑ์ไม่เกิน 9 : การเกิด 1,000 คน) 5.2 โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCD) พบว่าอัตราผู้ป่วยเบาหวานรายใหม่มีแนวโน้มลดลงจากปี 2558 – 2560 (ร้อยละ 1.85 , ร้อยละ 1.46 และร้อยละ 1.34 เกณฑ์ ไม่เกินร้อยละ 2.4) อัตราผู้ป่วยความดันโลหิตสูงรายใหม่ (ร้อยละ 0.98 , ร้อยละ 1.49 และร้อยละ 6.00 เกณฑ์ ลดลงร้อยละ 2.4) 5.3ไข้เลือดออก / ไข้มาลาเรีย สถานการณ์จังหวัดแม่ฮ่องสอน ปีงบประมาณ พ.ศ ๒๕๕๘ – 2560 พิจารณาแนวโน้ม มีลักษณะระบาดแบบปีเว้นปี (อัตราป่วย 6.04 , 73.57 และ 25.29 ตามลำดับ) พบผู้ป่วยได้ตลอดทั้งปี พบมากในฤดูฝนโดยพบมากที่สุดในช่วงเดือนกรกฎาคม – สิงหาคม พื้นที่เสี่ยงที่พบอัตราป่วยสูง มักพบพื้นที่ระบาดเกิน ๒ ช่วงระยะฟักตัวในรอบ ๒-๓ ปี สำหรับโรคไข้มาลาเรีย ในพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ควบคุมโรคติดต่อนำโดยแมลงที่ 1.1 แม่ฮ่องสอน พบว่าจำนวนผู้ป่วยโรคไข้มาลาเรียในปีงบประมาณ 2560 จำนวนผู้ป่วยทั้งหมด 245 ราย แยกเป็นคนไทย 160 ราย ต่างชาติถาวร จำนวน 38 ราย และชาวต่างชาติจร จำนวน 47 ราย ในภาพรวมลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับปีงบประมาณ 2559 ลดลงร้อยละ 25.08 เมื่อแยกเป็นรายอำเภอพบว่าอำเภอสบเมยพบผู้ป่วยสูงที่สุด คือ พบผู้ป่วย จำนวน 101 ราย รองลงมาคือ อำเภอแม่สะเรียง จำนวน 91 ราย 5.4 ปัญหาสุขภาพจิตและการฆ่าตัวตาย พบว่าจังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นจังหวัดที่มีปัญหาเกี่ยวกับการฆ่าตัวตายเป็นอันดับต้นๆของประเทศ จากข้อมูลอัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จ ตั้งแต่ปี 2552 – 2559 พบว่ายังคงสูงกว่าเกณฑ์ระดับประเทศ (15.37 , 12.94 ,15.68 ,9.86 , 14.33 , 13.30, 18.6 , 8.8) สำหรับในปีงบประมาณ 2560 (ข้อมูล ณ มิถุนายน 2560) เท่ากับ 10.2 : ต่อ ปชก.แสนคน) (เกณฑ์ระดับประเทศไม่เกิน 6.5 : ปชก.แสนคน) 5.5 การพัฒนาการแพทย์ฉุกเฉินเพื่อรองรับภาวะฉุกเฉิน สาธารณภัย สถานการณ์ที่ผ่านมาของจังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า หน่วยบริการการแพทย์ฉุกเฉินและการส่งต่อผู้ป่วยยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ การปฏิบัติการช่วยเหลือผู้ป่วยโดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงฤดูฝน เป็นไปด้วยความยากลำบาก และในบางพื้นที่ทุรกันดาร/ห่างไกลจากสถานบริการสาธารณสุขที่ใกล้ที่สุด ต้องใช้เวลาเดินทางโดยรถพยาบาล หรือรถยนต์ขับเคลื่อนสี่ล้อเข้าถึงพื้นที่อย่างน้อยประมาณ ๔ ชั่วโมงขึ้นไป โดยไม่นับรวมถึงการเดินทางจากหมู่บ้านหรือหย่อมบ้านเข้าหาพื้นที่หมู่บ้านที่

หัวข้อ	รายละเอียด
	รถยนต์เข้าถึงซึ่งมีผลต่อระยะเวลาในการรับส่งผู้เจ็บป่วยที่อยู่ในระยะวิกฤติ-ฉุกเฉิน ที่มีความจำเป็นต้องส่งต่อเข้ารับการรักษายังโรงพยาบาลที่มีศักยภาพสูงกว่า อย่างเร่งด่วนภายใน ๓-๕ ชั่วโมง ไม่สามารถดำเนินการได้ จากข้อจำกัดของพื้นที่ ทำให้สถานพยาบาลขนาดเล็กจำเป็นต้องมีการส่งต่อผู้ป่วยไปยังสถานพยาบาลที่มีศักยภาพสูงขึ้น จากสถานการณ์ดังกล่าว ทำให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแม่ฮ่องสอนต้องเร่งรัดดำเนินการพัฒนาระบบบริหารจัดการและจัดระบบการบริการเพื่อให้ประชาชนชาวจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยเฉพาะประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ห่างไกล สามารถเข้าถึงบริการได้อย่างครอบคลุม ทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกกลุ่มวัย ให้ได้รับบริการสุขภาพขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน 2. เพื่อเพิ่มโอกาสการเข้าถึงบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐานแก่ประชาชนในพื้นที่ชายแดน ห่างไกล ทุรกันดาร ให้ครอบคลุมและทั่วถึง 3. เพื่อพัฒนาคุณภาพสถานบริการสาธารณสุขทุกระดับให้มีคุณภาพมาตรฐาน
4. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. อัตราการตายของทารก ต่อการเกิดมีชีพ 2. จำนวนผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้สูงอายุ ได้รับบริการเพิ่มขึ้น 3. อัตราการฆ่าตัวตายลดลง 4. อัตราผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุจราจรลดลง 5. อัตราป่วยด้วยโรคไข้มาลาเรียลดลงร้อยละ 5 ของค่ามัธยฐานย้อนหลัง 5 ปี (2557 - 2561)
5. พื้นที่เป้าหมาย	ทุกอำเภอในจังหวัดแม่ฮ่องสอน
6.กิจกรรมหลัก	
6.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	กิจกรรมจัดบริการสาธารณสุขในพื้นที่ทุรกันดาร (สสช.57 แห่ง) งบประมาณ 5,444,200 บาท สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแม่ฮ่องสอน
6.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	**กิจกรรมยกระดับการส่งต่อฉุกเฉินในระดับพื้นที่** 18,074,000 บาท สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแม่ฮ่องสอน
6.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	กิจกรรมยกระดับและพัฒนามาตรฐานระบบบริการสุขภาพ 19,439,000 บาท สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแม่ฮ่องสอน
6.4 กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	กิจกรรมการกำจัดโรคไข้มาลาเรียในพื้นที่ถิ่นทุรกันดารและในพื้นที่โครงการพระราชดำริสมเด็จพระเทพฯ 1,692,000 บาท ศูนย์ควบคุมโรคติดต่อนำโดยแมลงที่ 1.1 แม่ฮ่องสอน

<table>
<tr><th>หัวข้อ</th><th>รายละเอียด</th></tr>
<tr><td>6.5 กิจกรรมหลักที่ 5

งบประมาณ
ผู้รับผิดชอบ</td><td>กิจกรรมยกระดับคุณภาพชีวิต แก้ไขปัญหาความยากจน และลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม (พชอ.)
1,000,000.- บาท
ที่ทำการปกครองอำเภอขุนยวมร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขอำเภอขุนยวมจังหวัดแม่ฮ่องสอน</td></tr>
<tr><td>7. หน่วยงานดำเนินงาน</td><td>สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแม่ฮ่องสอน / ศูนย์ควบคุมโรคติดต่อนำโดยแมลงที่ 1.1 / โรงพยาบาลทุกแห่ง / สำนักงานสาธารณสุขอำเภอทุกอำเภอ</td></tr>
<tr><td>8. ระยะเวลาในการดำเนินงาน</td><td>3 ปี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 – 2565</td></tr>
<tr><td>9. งบประมาณ</td><td>งบพัฒนาจังหวัด ปี 2563 - 2565
<table><tr><th>ปี 2563</th><th>ปี 2564</th><th>ปี 2565</th></tr><tr><td>45,649,200</td><td>45,649,200</td><td>45,649,200</td></tr></table></td></tr>
<tr><td>10. ผลผลิต (output)</td><td>1. จัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือแพทย์ สำหรับการฝึกอบรม การสอนทักษะในการช่วยฟื้นคืนชีพ(ทำ CPR)
2. จัดหารถพยาบาลฉุกเฉินในเครือข่ายการแพทย์ฉุกเฉิน
3. พัฒนาบุคลากร เจ้าหน้าที่ และการจัดบริการสาธารณสุขให้ได้มาตรฐาน
4. พัฒนาหน่วยบริการให้คลอบคลุมทุกพื้นที่ ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐาน</td></tr>
<tr><td>11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)</td><td>1. มีวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือแพทย์ สำหรับการฝึกอบรม การสอนทักษะในการช่วยฟื้นคืนชีพ(ทำ CPR) ในโรงพยาบาลเป้าหมาย
2. มีรถพยาบาลฉุกเฉินในเครือข่ายการแพทย์ฉุกเฉินระดับตำบลตามที่กำหนดไว้ต่อปี และผู้ป่วยภาวะวิกฤติได้รับการช่วยเหลือดูแลเบื้องต้นอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ก่อนนำส่งโรงพยาบาลที่ใกล้ที่สุด
3. ประชาชนชาวจังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้รับบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพ มาตรฐานจากภาครัฐ
4. มีหน่วยบริการครอบคลุมทุกพื้นที่ ประชาชนในพื้นที่ทุรกันดาร จังหวัดแม่ฮ่องสอน สามารถเข้าถึงบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐานจากภาครัฐ</td></tr>
</table>

แบบ จ.1-1
(Project Brief รายโครงการ)

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประเด็นการพัฒนาที่ 3 ยกระดับคุณภาพชีวิต แก้ไขปัญหาความยากจน และลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

แผนงานที่ 4 : สร้างความเข้มแข็งให้กับบุคคล ครอบครัว และชุมชน โดยการสืบทอดศาสนา ศิลปะ ประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และเน้นคุณธรรมจริยธรรม

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	**โครงการส่งเสริมให้ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ ผู้สูงอายุ และผู้ใช้แรงงานให้ได้รับบริการรัฐอย่างทั่วถึง**
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	สถานการณ์ปัญหาสังคมผู้สูงอายุ เป็นปัญหาต่อการพัฒนาจังหวัดและประเทศไทย และการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยในระยะยาว รัฐบาลจึงมีความจำเป็นต้องกำหนดนโยบายและมาตรการต่างๆ เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ กำหนดให้เรื่องสังคมผู้สูงอายุและกลไกการขับเคลื่อนสังคมผู้สูงอายุเป็นวาระแห่งชาติ จึงมีการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุ เพื่อเร่งขับเคลื่อนนโยบายเพื่อให้ทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง โดยมีเป้าหมายหลักคือให้ผู้สูงอายุเป็น Active Aging : Healthy, Security and Participation กรมกิจการผู้สูงอายุ ได้จัดทำยุทธศาสตร์ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) วิสัยทัศน์ “ผู้สูงอายุมีหลักประกันในการดำรงชีวิตที่มั่นคงในทุกมิติและเป็นพลังในการขับเคลื่อนสังคมไทย” ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาระบบการคุ้มครองและพิทักษ์ผู้สูงอายุ การสร้างระบบเพื่อรองรับและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุให้ทั่วถึง ปัญหาระบบฐานข้อมูลของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้แก่ ๑) หน่วยงานไม่มีข้อมูลเฉพาะตามกลุ่มเป้าหมาย เช่น เด็กยากจน ผู้ด้อยโอกาส ผู้สูงอายุยากจน ครอบครัวที่ประสบปัญหา ยกเว้นข้อมูลคนพิการที่จดทะเบียนคนพิการเนื่องจากจัดเก็บเอง ซึ่งสามารถระบุข้อมูลสำคัญซึ่งอ้างอิงตามที่อยู่จริง ๒) แหล่งข้อมูลจากการสำรวจ ข้อมูลบางส่วนขาดความน่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับ เนื่องจากเกิดความคลาดเคลื่อนของข้อมูล ไม่ตรงกับความเป็นจริง ไม่สามารถระบุหรือยืนยันผู้ประสบปัญหาที่แท้จริงได้ ส่งผลให้ไม่สามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาให้กลุ่มเป้าหมายได้สำเร็จตามนโยบายของกระทรวงหรือจังหวัดได้ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดแม่ฮ่องสอน เล็งเห็นความสำคัญของสถานการณ์ผู้สูงอายุ และการจัดทำฐานข้อมูลผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินการให้กลุ่มเป้าหมายอย่างเหมาะสม สามารถแก้ไขปัญหาสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างระบบการคุ้มครองทางสังคม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

หัวข้อ	รายละเอียด
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1) เพื่อพัฒนาระบบฐานข้อมูลผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ และผู้สูงอายุ จังหวัดแม่ฮ่องสอน 2) เพื่อส่งเสริมให้ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ และผู้สูงอายุ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม 3) เพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครองและได้รับการส่งเสริมให้เข้าถึงสิทธิและสวัสดิการอย่างทั่วถึง
4. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1) ระดับความสำเร็จของการสำรวจผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุตามเป้าหมาย 2) ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายเข้าถึงสิทธิและได้รับสวัสดิการเพิ่มขึ้น
5. พื้นที่เป้าหมาย	7 อำเภอ ในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน
6. กิจกรรมหลักของโครงการ	
งบประมาณ 4,033,130 บาท (สี่ล้านสามหมื่นสามพันหนึ่งร้อยสามสิบบาทถ้วน)	<u>กิจกรรมหลักที่ 1</u> **การพัฒนาระบบฐานข้อมูลผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ จังหวัดแม่ฮ่องสอน** 1) กิจกรรมที่ 1 การอบรมชี้แจงการจัดเก็บข้อมูลผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ จังหวัดแม่ฮ่องสอน รวมเป็นเงิน ๖๓๐,๖๐๐ บาท 2) กิจกรรมที่ 2 การสำรวจข้อมูลผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ จังหวัดแม่ฮ่องสอน รวมเป็นเงิน ๒,๑๕๙,๗๘๐ บาท 3) กิจกรรมที่ 3 การถอดบทเรียนและสรุปผลข้อมูลผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ จังหวัดแม่ฮ่องสอน รวมเป็นเงิน ๓๑๘,๒๐๐ บาท <u>รวมเป็นเงิน 3,108,580 บาท (สามล้านหนึ่งแสนแปดพันห้าร้อยแปดสิบบาทถ้วน)</u> <u>กิจกรรมหลักที่ 2</u> **การสร้างระบบคุ้มครองและสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุ จังหวัดแม่ฮ่องสอน** 1) กิจกรรมที่ 1 การอบรมเชิงปฏิบัติการการเสริมพลังเครือข่ายพัฒนาระบบคุ้มครองและสวัสดิการผู้สูงอายุระดับอำเภอ รวมเป็นเงิน ๖๔๐,๘๕๐ บาท 2) กิจกรรมที่ 2 การอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาเครือข่ายระบบคุ้มครองและสวัสดิการเพื่อผู้สูงอายุจังหวัดแม่ฮ่องสอน รวมเป็นเงิน ๒๘๓,๗๐๐ บาท <u>รวมเป็นเงิน 924,550 บาท (เก้าแสนสองหมื่นสี่พันห้าร้อยห้าสิบบาทถ้วน)</u>
7. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดแม่ฮ่องสอน
8. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	1 ปี **เริ่มต้น** 1 ตุลาคม 2562 **สิ้นสุด** 30 กันยายน 2563
9. งบประมาณ	4,033,130 บาท
10. ผลผลิต	1) มีฐานข้อมูลของกลุ่มเป้าหมายที่สามารถจัดระบบสวัสดิการอย่างเหมาะสม 2) กลุ่มเป้าหมายเข้าถึงสิทธิสวัสดิการของรัฐ
11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	กลุ่มเป้าหมายได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

แบบ จ.1-1
(Project Brief รายโครงการ)

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด
แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประเด็นการพัฒนาที่ 3 ยกระดับคุณภาพชีวิต แก้ไขปัญหาความยากจน และลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

แผนงานที่ ๔ สร้างความเข้มแข็งให้กับบุคคล ครอบครัว และชุมชน โดยการสืบทอดศาสนา ศิลปะ ประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และเน้นคุณธรรมจริยธรรม

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	สืบทอดศาสนา ศิลปะ ประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น เน้นคุณธรรม จริยธรรม
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นจังหวัดทางภาคเหนือของประเทศไทย ที่มีความโดดเด่นหลายประการ เนื่องจากสภาพภูมิประเทศเต็มไปด้วยภูเขาสูงสลับซับซ้อน สภาพอากาศที่มีหมอกปกคลุมเกือบตลอดทั้งปี จึงได้ชื่อว่า “เมืองสามหมอก” ความหลากหลายด้านวัฒนธรรม และความหลากหลายของประชากรจากหลายกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งถือเป็นความแตกต่างจากจังหวัดอื่นๆ และกล่าวได้ว่าเป็นความได้เปรียบทางภูมิประเทศและทางวัฒนธรรม ความหลากหลายทางกลุ่มชาติพันธุ์ของประชากรในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ถือเป็นความหลากหลายที่เป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่นอย่างหนึ่งในการอาศัยอยู่ร่วมกันมา โดยมีการรักษาวัฒนธรรมประเพณีของแต่ละกลุ่มไว้ได้เป็นอย่างดี “ชาติพันธุ์”หรือ“ethnics” ตามพจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยาให้ความหมายของชาติพันธุ์ ไว้ว่า หมายถึง "กลุ่มที่มีพันธะเกี่ยวข้องกัน และที่แสดงเอกลักษณ์ออกมา โดยการผูกพันลักษณะของเชื้อชาติและสัญชาติเข้าด้วยกัน โดยธรรมชาติของผู้ที่อยู่ในกลุ่มชาติพันธุ์เดียวกันจะมีความรู้สึกผูกพันทางสายเลือด และทางวัฒนธรรมไปพร้อมๆ กัน นับเป็นการช่วยเสริมสร้างอัตลักษณ์ของบุคคลและของชาติพันธุ์ให้เด่นชัด จนเกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าผู้ที่อยู่ในกลุ่มชาติพันธุ์นับถือศาสนาเดียวกัน ความรู้สึกผูกพัน จะยิ่งแน่นแฟ้น มากขึ้น การอยู่ร่วมกันของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ถือเป็นสังคมการอยู่ร่วมกันแบบเอื้ออาทรสมานฉันท์ที่มีมาเป็นระยะเวลายาวนาน จากการเปลี่ยนแปลงสภาพทางเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม ได้ก่อให้เกิดผลกระทบโดยตรงต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คน โดยเฉพาะการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่กันอย่างแพร่หลาย ไร้ขอบเขตข้อจำกัดของความเจริญก้าวหน้า บางครั้งก่อให้เกิดความเสื่อมถอยทางขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมอันดีงาม ที่สืบทอดกันมาอย่างยาวนานของแต่ละชุมชนท้องถิ่น รวมไปถึงจิตสำนึกในด้านคุณธรรม และจริยธรรม จึงควรที่จะมีการอบรมและจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการ อนุรักษ์ ฟื้นฟูและสืบทอดงานด้าน

หัวข้อ	รายละเอียด
	ศาสนา รวมไปถึงมรดกทางวัฒนธรรมให้คงอยู่แพร่หลายสืบไป
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อสืบทอดศาสนา ศิลปะ ประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน
4. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	จำนวนกิจกรรมการสืบทอดทาง ศาสนา ศิลปะ ประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น กลุ่มชาติพันธุ์ และจำนวนหน่วยงานเข้าร่วมการขับเคลื่อนสู่จังหวัดคุณธรรม
5. พื้นที่เป้าหมาย	7 อำเภอในจังหวัดแม่ฮ่องสอน
6. กิจกรรมหลัก	
6.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมประเพณีท้องถิ่นในจังหวัดแม่ฮ่องสอน 1,425,400 บาท สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดแม่ฮ่องสอน
6.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมสืบสานศิลปะและวัฒนธรรมชาติพันธุ์แห่งเมืองแม่ฮ่องสอน เพื่อเพิ่มมูลค่าทางวัฒนธรรม 1,500,000 บาท วิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน
6.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ฝึกอบรมการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีพื้นบ้านแก่เยาวชน 500,000 บาท องค์การบริหารส่วนตำบลปางหมู
7. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดแม่ฮ่องสอน วิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน องค์การบริหารส่วนตำบลปางหมู
8. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	1 ตุลาคม 2562 – 30 กันยายน 2563
9. งบประมาณ	3,425,400 บาท
10. ผลผลิต (output)	ร้อยละ 90 ของกลุ่มเยาวชน นักเรียน นักศึกษา ข้าราชการ ประชาชนในพื้นที่ เครือข่ายกลุ่มชาติพันธุ์ มีส่วนร่วมในการสืบทอดศาสนา ศิลปะ ประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน
11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	กลุ่มเยาวชน นักเรียน นักศึกษา ข้าราชการ ประชาชนในพื้นที่ เครือข่ายกลุ่มชาติพันธุ์ ร่วมมือร่วมใจร่วมใจกัน สืบทอดศาสนา ศิลปะ ประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน

แบบ จ.1-1

(Project Brief รายโครงการ)

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประเด็นการพัฒนาที่ 3 ยกระดับคุณภาพชีวิต แก้ไขปัญหาความยากจน และลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

แผนงานที่ 5 โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการตามพระราชดำริ โครงการหลวง และโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ขยายผลสู่ชุมชน หมู่บ้าน และสถานศึกษาอย่างทั่วถึง

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	ขยายผลโครงการพระราชดำริ และโครงการหลวงจังหวัดแม่ฮ่องสอน
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	แผนพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน 4 ปี (พ.ศ. 2561-2564) ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ยกระดับคุณภาพชีวิตและแก้ไขปัญหาความยากจนลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม โดยขยายผลการเรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการตามพระราชดำริ โครงการหลวง และโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงสู่พื้นที่เป้าหมาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีพื้นที่ติดต่อแนวชายแดนไทย - สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ พื้นที่บริเวณแนวชายแดนมีสภาพภูมิประเทศเป็นภูเขาสูง สลับซับซ้อน การเดินทางยากลำบาก มีพื้นที่ราบเพียงบริเวณหุบเขาบางแห่งเท่านั้นที่สามารถปลูกพืชไร่เพื่อการดำรงชีพได้ ส่งผลให้สภาพความเป็น อยู่และคุณภาพชีวิตของราษฎรชาวไทยภูเขา และชนกลุ่มน้อยในพื้นที่ชายแดน มีระดับต่ำกว่ามาตรฐาน ประกอบกับพื้นที่ชายแดนมีปัญหาการบุกรุกทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะการตัดไม้ทำลายป่า ซึ่งปัญหาเหล่านี้จะต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน ด้วยความห่วงใยในพสกนิกร สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้มีพระราชเสาวนีย์ ให้จัดตั้งหมู่บ้านยามชายแดน ตามแนวพระราชดำริของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว หมู่บ้านพัฒนาเพื่อความมั่นคงพื้นที่ชายแดนจังหวัดแม่ฮ่องสอน โครงการรักษ์น้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดิน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎร และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระราชดำริเกี่ยวกับการเพื่อผลประโยชน์ด้านความมั่นคงของประเทศ ปัญหาความยากจนและความทุกข์ยากของราษฎรในถิ่นทุรกันดารห่างไกลคมนาคมไม่สะดวกเยาวชนที่มักจะขาดแคลนอาหารจากการผลิตที่ไม่พอเพียง และการบริโภคไม่ถูกต้องทำให้เยาวชนในพื้นที่ ดังกล่าว เติบโตอย่างไม่มีคุณภาพร่างกายอ่อนแอพัฒนาเด็ก และเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยทรงเล็งเห็นว่าการพัฒนาจะนำไปสู่การเจริญเติบโต และพัฒนาการของเด็กทั้งร่างกาย สติปัญญาและอารมณ์ได้อย่างเต็มศักยภาพ ทำให้เด็กเติบโตอย่างคนที่มีคุณภาพ เป็นกำลังที่จะช่วยพัฒนาชุมชนของตนเองและประเทศชาติต่อไป
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการการดำเนินงานโครงการธนาคารข้าว 2. ขยายผลการดำเนินงานโครงการธนาคารข้าว 3. ประชาสัมพันธ์/เทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 4. กลุ่มเยาวชนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์งานศิลปาชีพ 5. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานศิลปาชีพ 6. เพื่อขยายผลจากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการตามพระราชดำริ โครงการหลวง และโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงสู่พื้นที่เป้าหมาย 7. เพื่อส่งเสริมพัฒนาทักษะด้านการเกษตร ส่งเสริมอาชีพทางการเกษตร และสร้างรายได้แก่ประชาชน
4. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. ขยายผลและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการธนาคารข้าว จำนวน 50 แห่ง 2. ศูนย์เรียนรู้ธนาคารข้าว จำนวน 1 แห่ง 3. กลุ่มเยาวชนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์งานศิลปาชีพ จำนวน 30 คน 4. ร้อยละ 60 ของจำนวนที่เพิ่มขึ้นของชุมชน/หมู่บ้าน สถานศึกษาที่ได้รับการขยายผลการเรียนรู้แนวพระราชดำริและโครงการหลวง

หัวข้อ	รายละเอียด
5. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที 7 อำเภอในพื้นที่แม่ฮ่องสอน
6. กิจกรรมหลัก	**ขยายผลโครงการพระราชดำริ และโครงการหลวงจังหวัดแม่ฮ่องสอน**
6.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**ขยายผลโครงการธนาคารข้าว** **(3,075,000 บาท)** **กิจกรรมย่อยที่ 1 อบรมเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานธนาคารข้าว** งบประมาณ : 1,255,600 บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : - **กิจกรรมย่อยที่ 2 งานวันธนาคารข้าวโลก** งบประมาณ : ๑.๕๐๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : - **กิจกรรมย่อยที่ 3 ปรับปรุงศูนย์การเรียนรู้ธนาคารข้าวบ้านแม่ปิง ตำบลแม่ฮี้ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน** งบประมาณ : 319,400 บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : -
6.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**ศิลปาชีพจังหวัดแม่ฮ่องสอน** **(2,126,600บาท)** **กิจกรรมย่อยที่ 1 อบรมมัคคุเทศก์เยาวชนสืบสานงานศิลปาชีพ** งบประมาณ : 70,800 บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : - **กิจกรรมย่อยที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน และแกนนำกลุ่มศิลปาชีพ** งบประมาณ : 171,200บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : - **กิจกรรมย่อยที่ 3 อบรมเพิ่มทักษะภาษาต่างประเทศให้แก่กลุ่มศิลปาชีพ** งบประมาณ : 419,800บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : - **กิจกรรมย่อยที่ 4 อบรมการให้บริการการนวดแผนไทยแก่กลุ่มศิลปาชีพ** งบประมาณ : 174,800บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : - **กิจกรรมย่อยที่ 5 ตลาดสืบสานงานศิลป์ คืนถิ่นศิลปาชีพ** งบประมาณ : 500,000 บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : - **กิจกรรมย่อยที่ 6 สื่อการประชาสัมพันธ์งานศิลปาชีพ** งบประมาณ : 790,000 บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : -

หัวข้อ	รายละเอียด
6.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**ขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง จังหวัดแม่ฮ่องสอน** **(2,034,504 บาท)** **กิจกรรมย่อยที่ 1 หมู่บ้านพัฒนาเพื่อความมั่นคงอันเนื่องมาจากพระราชดำริและหมู่บ้านยามชายแดน** งบประมาณ : 390,040 บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : - **กิจกรรมย่อยที่ 2 ส่งเสริมการเกษตรแบบอนุรักษ์ในพื้นที่ป่าต้นน้ำอย่างยั่งยืน** งบประมาณ : 172,520 บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : - **กิจกรรมย่อยที่ 3 ขยายผลการผลิตพืชปลอดภัยและขยายพันธุ์พืชสู่ชุมชนในพื้นที่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน** งบประมาณ : 305,310 บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : - **กิจกรรมย่อยที่ 4 หมู่บ้านส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรปลอดภัยตามศาสตร์พระราชา** งบประมาณ : 400,000 บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : - **กิจกรรมย่อยที่ 5 การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสัตว์ ในระดับครัวเรือนเกษตรกร ส่งเสริมการเลี้ยงไก่พื้นเมือง และไก่ไข่แบบปล่อยอิสระ** งบประมาณ : 166,634 บาท ผู้รับผิดชอบ : ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์แม่ฮ่องสอน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : - **กิจกรรมย่อยที่ 6 ขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริสู่ชุมชน ศูนย์บริการและพัฒนาพื้นที่สูงปางตองตามพระราชดำริ** งบประมาณ : 600,000 บาท ผู้รับผิดชอบ : ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน (เกษตรที่สูง) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : หน่วยงานคณะทำงานศูนย์บริการและพัฒนาพื้นที่สูงปางตองตามพระราชดำริ
6.4 กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**ฝึกอบรมการปลูกไม้ดอกไม้ประดับเมืองหนาวเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นชุมชนบน พื้นที่สูง** **(200,000 บาท)** **กิจกรรมย่อยที่ 1 ฝึกอบรมการปลูกไม้ดอกไม้ประดับเมืองหนาวเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นชุมชนบนพื้นที่สูง** งบประมาณ : 200,000 บาท ผู้รับผิดชอบ : ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน (เกษตรที่สูง) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : ศูนย์บริการและพัฒนาที่สูงปางตองตามพระราชดำริ

หัวข้อ	รายละเอียด
7. หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน สำนักงานเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์แม่ฮ่องสอน ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน (เกษตรที่สูง) ศูนย์บริการและพัฒนาที่สูงปางตองตามพระราชดำริ
8. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	1 ปี
9. งบประมาณ	7,436,104 บาท
10. ผลผลิต (Output)	1. มีธนาคารข้าวที่บริหารงานตามหลักการพัฒนาชุมชน จำนวน 50 แห่ง 2. เยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์งานศิลปาชีพมากขึ้น 3. กลุ่มเป้าหมายได้รับการพัฒนาทักษะอาชีพด้านการเกษตร เพื่อสร้างอาชีพ สร้างรายได้และมีความ มั่นคง 4. ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ป่าสามารถสร้างรายได้จากป่าโดยการอนุรักษ์ ไม่ทำลายธรรมชาติ
11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	1. การดำเนินงานธนาคารข้าวมีประสิทธิภาพมากขึ้น 2. ประชาชนในพื้นที่โครงการได้รับบริการจากธนาคารข้าวอย่างทั่วถึง 3. สาธารณชนได้ร่วมระลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณและเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 4. เยาวชนมีความรักและความห่วงแหนในภูมิปัญญาของท้องถิ่น 5. กลุ่มศิลปาชีพมีรายได้เพิ่มขึ้น 6. เกษตรกร หมู่บ้าน ชุมชน สถานศึกษา ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ทักษะด้านการเกษตรและการขยายผลการเรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการตามพระราชดำริ โครงการหลวง และโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด
แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประเด็นการพัฒนาที่ 3 ยกระดับคุณภาพชีวิต แก้ไขปัญหาความยากจน และลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

แผนงานที่ 6 : ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรและเพิ่มมูลค่า ยกระดับสู่มาตรฐาน

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัย เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกร
2.ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) ในยุทธศาสตร์ที่ 2 : การสร้างความสามารถในการแข่งขัน 2.2 การพัฒนาภาคการผลิตและการบริการ เสริมสร้างฐานการผลิตเข้มแข็ง ยั่งยืน และส่งเสริมเกษตรสู่เกษตรยั่งยืน แผนพัฒนาภาคเหนือ ได้กำหนดทิศทางการพัฒนาภาคเหนือสู่ "ฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูงเชื่อมโยงเศรษฐกิจกับประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง" โดยมีแนวทางพัฒนาด้านการเกษตรโดยยกระดับเป็นฐานการผลิตเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัยเชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่สร้างมูลค่าเพิ่มสูง แผนพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน 4 ปี(พ.ศ. 2561-2564) ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ยกระดับคุณภาพชีวิตและแก้ไขปัญหาความยากจนลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม โดยส่งเสริมครัวเรือนตกเกณฑ์จปฐ.ให้มีรายได้เพิ่มขึ้น โดยการเพิ่มประสิทธิภาพของผลผลิตทางการเกษตรและแปรรูปสินค้าเกษตรปลอดภัย และพัฒนาฝีมือแรงงานให้ได้มาตรฐานและเพิ่มศักยภาพการผลิตและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกร จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีสินค้าเกษตรที่สำคัญหลายชนิด ได้แก่ กระเทียม ถั่วเหลือง กะหล่ำปลี ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ กาแฟ งา ไม้ผลเมืองหนาว ไก่พื้นเมือง โคเนื้อ สัตว์น้ำ เป็นต้น โดยโครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดในสาขาเกษตรกรรมเป็นสัดส่วนที่สูงที่สุด ดังนั้น การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อลดต้นทุนการผลิต เพิ่มปริมาณผลผลิต มีคุณภาพ เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัยให้ได้มาตรฐาน เพิ่มช่องทางการตลาดสำหรับสินค้าเกษตรปลอดภัย และพัฒนาเกษตรกรพร้อมกับเชื่อมโยงเครือข่ายรวมกลุ่มเกษตรกรให้เข้มแข็ง เป็นแนวทางสำคัญในการยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรสร้างความเข้มแข็งให้กับภาคเกษตรของจังหวัดแม่ฮ่องสอนอย่างยั่งยืน
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรของเกษตรกรให้มีคุณภาพสู่มาตรฐานเกษตรปลอดภัย 2. เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรให้มีผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายสร้างรายได้แก่เกษตรกร 3. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาทักษะอาชีพด้านการเกษตรแก่เกษตรกรเพื่อสร้างรายได้ 4. เพื่อเพิ่มศักยภาพการตลาด การรวบรวม และกระจายผลผลิตของเกษตรกรให้มีประสิทธิภาพ 5. เพื่อพัฒนาการรวมกลุ่มเกษตรกรให้เข้มแข็ง

หัวข้อ	รายละเอียด
4. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	เกษตรกรไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ได้รับการพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรสู่มาตรฐานเกษตรปลอดภัย เกษตรกรไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ได้รับการพัฒนาแปรรูปเพิ่มมูลค่าจากสินค้าเกษตรปลอดภัย
5. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ 7 อำเภอในจังหวัดแม่ฮ่องสอน
6. กิจกรรมหลัก	**เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัย เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกร**
6.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**โครงการส่งเสริมการสร้างทักษะอาชีพด้านการเกษตร : การเลี้ยงจิ้งหรีด เพื่อสร้างรายได้** 281,950 บาท *สำนักงานเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน* ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่
6.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**โครงการส่งเสริมการปลูกไผ่เพื่อสร้างรายได้** 250,960 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน
6.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**โครงการพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการผลิตถั่วเหลืองด้วยระบบสหกรณ์ ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน** 15,265,000 บาท *สหกรณ์จังหวัดแม่ฮ่องสอน* ศูนย์วิจัยพืชไร่เชียงใหม่
6.4 กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**โครงการพัฒนาทักษะอาชีพด้านการเกษตร : ถ่ายทอดเทคโนโลยีและองค์ความรู้การผลิตพืชเศรษฐกิจ** 150,000 บาท *ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรแม่ฮ่องสอน*
6.5 กิจกรรมหลักที่ 5 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**โครงการส่งเสริมการผลิตเห็ดปลอดภัยครบวงจรเพื่อบริโภคและสร้างอาชีพแก่เกษตรกรบนพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน** 100,310 บาท *ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน(เกษตรที่สูง)* -
6.6 กิจกรรมหลักที่ 6 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมส่งเสริมอาชีพการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากอะโวคาโด** 150,000 บาท *ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน(เกษตรที่สูง)* -
6.7 กิจกรรมหลักที่ 7 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**กิจกรรมบ่อแก๊สชีวภาพใช้งานในครัวเรือน** 180,400 บาท *สำนักงานพลังงานจังหวัดแม่ฮ่องสอน* สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดแม่ฮ่องสอน

หัวข้อ	รายละเอียด
6.8 กิจกรรมหลักที่ 8 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	**การเสริมสร้างทักษะเพิ่มขีดความสามารถและเพิ่มศักยภาพของกลุ่มเกษตรกร(กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกกระเทียม) ในการผลิตปุ๋ยอินทรีย์สูตรพระราชทานจากวัสดุเหลือใช้ในท้องถิ่น** 711,000 บาท *สถานีพัฒนาที่ดินแม่ฮ่องสอน*
6.9 กิจกรรมหลักที่ 9 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**โครงการศึกษาอัตราการเจริญเติบโตไก่แม่ฮ่องสอนด้วยระบบการเลี้ยงแบบชาวบ้าน** 81,140 บาท *ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์แม่ฮ่องสอน* -
6.10 กิจกรรมหลักที่ 10 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไก่พ่อแม่พันธุ์ไก่แม่ฮ่องสอนเพื่อสร้างรายได้ให้เหมาะสมกับชุมชน** 4,459,270 บาท *ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์แม่ฮ่องสอน* มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดแม่ฮ่องสอน ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์แม่ฮ่องสอน วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
6.11 กิจกรรมหลักที่ 11 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**โครงการเพิ่มประสิทธิภาพเครือข่ายผู้ผลิตไก่แม่ฮ่องสอนเพื่อสร้างรายได้ให้เหมาะสมกับชุมชน** 5,251,380 บาท *สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดแม่ฮ่องสอนและวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่* ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์แม่ฮ่องสอน ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธ์สัตว์เชียงใหม่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ลำปาง สำนักงานปศุสัตว์เขต ๕
6.12 กิจกรรมหลักที่ 12 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**โครงการโคเนื้อสร้างรายได้จังหวัดแม่ฮ่องสอน** 7,298,600 บาท *สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดแม่ฮ่องสอน* สำนักงานปศุสัตว์เขต ๕ ,ศูนย์วิจัยการผสมเทียมและเทคโนโลยีชีวภาพเชียงใหม่ , สำนักงานพลังงานจังหวัดแม่ฮ่องสอน
6.13 กิจกรรมหลักที่ 13 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**โครงการส่งเสริมการเลี้ยงและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสุกร “หมูดำเชียงใหม่”** 2,031,445 บาท *สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดแม่ฮ่องสอน* ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์แม่ฮ่องสอน , ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์เชียงใหม่ ,ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ลำปาง , ศูนย์วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์เชียงใหม่ ,สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดแม่ฮ่องสอน

หัวข้อ	รายละเอียด
7. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน สหกรณ์จังหวัดแม่ฮ่องสอน ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรแม่ฮ่องสอน ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์แม่ฮ่องสอน ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน(เกษตรที่สูง) ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดแม่ฮ่องสอน สถานีพัฒนาที่ดินแม่ฮ่องสอน ประมงจังหวัดแม่ฮ่องสอน สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดแม่ฮ่องสอนและวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ สำนักงานพลังงานจังหวัดแม่ฮ่องสอน
8. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ตุลาคม 2562 – กันยายน 2563
9. งบประมาณโครงการ	36,211,455 บาท
10. ผลผลิต (output)	เกษตรกรได้รับความรู้ พัฒนาทักษะอาชีพด้านการเกษตรผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย
11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	1. เกษตรกรพัฒนาทักษะอาชีพสามารถผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยได้คุณภาพและมาตรฐานเพิ่มขึ้น 2. สามารถเพิ่มมูลค่า พัฒนาผลิตภัณฑ์จากสินค้าเกษตรปลอดภัยสร้างรายได้แก่เกษตรกร 3. พัฒนาศักยภาพการตลาด การรวบรวม และกระจายผลผลิตของเกษตรกรให้มีประสิทธิภาพ

แบบ จ.1-1
(Project Brief รายโครงการ)

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประเด็นการพัฒนาที่ 3 ยกระดับคุณภาพชีวิต แก้ไขปัญหาความยากจน และลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

แผนงานที่ 8 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน แหล่งน้ำ ให้เหมาะสมต่อสภาพพื้นที่

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน จังหวัดแม่ฮ่องสอน
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	จากคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีแถลงต่อรัฐสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2557 กำหนดนโยบายลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ และได้กำหนดเป็นนโยบายเร่งด่วนในการที่จะเร่งแก้ไขปัญหาความยากจน โดยการนำแนวทางการพัฒนาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ มากำหนดเป็นกรอบการดำเนินงานเพื่อการแก้ไขปัญหาความยากจนที่สอดคล้องกับศักยภาพของ แต่ละหมู่บ้านและชุมชน จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 : ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม โดยการสร้างความมั่นคง และการลดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมทำให้ทุกภาคส่วนหันมาให้ความสำคัญกับการแก้ไขความยากจนของประชาชนในพื้นที่ เนื่องด้วยสภาพภูมิประเทศของจังหวัดแม่ฮ่องสอนที่มีภูเขาสลับซับซ้อน และมีความอุดมสมบูรณ์ของป่าไม้ ซึ่งถือเป็นทรัพยากรอันทรงคุณค่าของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ในขณะเดียวกันด้วยบริบททางธรรมชาติที่เป็นอยู่กลับกลายเป็นอุปสรรคในการพัฒนาโดยเฉพาะในด้านการวางโครงสร้างพื้นฐานในการพัฒนา โดยเฉพาะถนนที่เป็นช่องสำคัญในการสัญจรไปมาหาสู่กัน ตลอดจนขนส่งสินค้าผลผลิตทางการเกษตรของชาวจังหวัดแม่ฮ่องสอน ในปัจจุบันปรากฏว่าเส้นทางสายย่อยที่เข้าถึงหมู่บ้านของประชาชนนั้นมีสภาพชำรุด ทรุดโทรม ต้องได้รับการปรับปรุง พัฒนาอย่างเร่งด่วน ตลอดจนต้องตัดผ่านถนนเส้นใหม่เพื่อเพิ่มความสะดวกสบายในการเดินทางและมีความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในช่วงฤดูฝนเส้นทางจะชำรุดเสียหายอย่างหนักจากน้ำป่าไหลหลากเข้าไปกัดเซาะจนเป็นหลุมเป็นบ่อ มีน้ำขังเฉอะแฉะ เป็นดินโคลน เป็นร่องลึก พอเขาช่วงฤดูแล้งก็จะเป็นร่อง เป็นหลุมเป็นบ่อ ขรุขระ และเป็นฝุ่นหนักหนา ทำให้ราษฎรที่ใช้เส้นทางสัญจรได้รับความเดือดร้อน เดินทางไปมายากลำบาก เกิดอุบัติเหตุทางถนนบ่อยครั้ง

หัวข้อ	รายละเอียด
	ข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แม่ฮ่องสอนยังคงเป็นจังหวัดที่ประชาชนมีฐานะยากจน การกระจายรายได้ไม่ทั่วถึง จำนวนครัวเรือนตกเกณฑ์ จปฐ.อยู่ในอัตราส่วนที่สูง ทั้งนี้เกิดจากหลายปัจจัยที่ยังไม่เอื้อต่อการยกระดับคุณภาพชีวิต อาทิ การคมนาคมขนส่งมีความยากลำบาก มีข้อจำกัดด้านการเข้าถึงพื้นที่ห่างไกล ทำให้การพัฒนาในด้านอื่นๆเป็นไปอย่างล่าช้าด้วย จึงเป็นความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องมีการพัฒนาและวางระบบโครงสร้างพื้นฐานให้กับจังหวัดแม่ฮ่องสอน โครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่งเป็นปัจจัยพื้นฐานที่จะนำไปสู่การพัฒนาในด้านอื่นๆ จังหวัดแม่ฮ่องสอนจึงกำหนดการพัฒนาโดยมุ่งเน้นไปที่การลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางของประชาชนและเส้นทางสำหรับการขนส่งสินค้าเพื่อออกมาจำหน่ายในเมือง ซึ่งล้วนแต่เป็นปัจจัยพื้นฐานที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและลดความเหลื่อมล้ำในด้านเศรษฐกิจและสังคม อีกประการสำคัญที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนจะต้องมีการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานอย่างต่อเนื่อง เป็นผลมาจากพื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขตป่า ในแต่ละปีเกิดภัยธรรมชาติบ่อยครั้ง ทำให้สิ่งก่อสร้างเกิดความเสียหายได้ง่ายการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นที่ด้านถนนหนทางจึงเป็นการพัฒนาที่สามารถตอบโจทย์การยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดแม่ฮ่องสอนและลดความเหลื่อมล้ำที่แท้จริงทั้งนี้การพัฒนาจังหวัดก็ยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่ยั่งยืนควบคู่ไปด้วย
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อก่อสร้าง/ปรับปรุงเส้นทางคมนาคมในเขตชุมชนและเขตพื้นที่ห่างไกลให้มีความสะดวกในการสัญจร 2. เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน 3. เพื่อยกระดับรายได้ของครัวเรือนตกเกณฑ์ จปฐ.
4. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	จำนวนโครงสร้างพื้นฐาน แหล่งน้ำที่ได้รับการพัฒนา
5. พื้นที่เป้าหมาย	1. บ้านแม่สามแลบ ตำบลแม่สามแลบ อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน 2. บ้านแม่ลาจิ้ว หมู่ที่ 12 ตำบลแม่ลาน้อย อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน (แบบไม่มีทางเท้า) 3. บ้านตาลเจ็ดต้น หมู่ที่ 3 ต.เวียงเหนือ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน 4. ถนนแสนทอง ซอย 1 เทศบาลตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน 5. บ้านผาผ่า หมู่ 1 อ.สบเมย จ.แม่ฮ่องสอน 6. บ้านไม้แงะ หมู่ 8 ต.ปางหมู อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน 7. คันคลองแม่ฮี้ หมู่ที่ 5 ต.แม่ฮี้ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน 8. หมู่ที่ 4 บ้านทุ่งพร้าว เชื่อมหมู่ 6 บ้านดงสงัด ต.แม่สะเรียง อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน

หัวข้อ	รายละเอียด
	9. บ้านดอยกู่ หมู่ 3 อ.สบเมย จ.แม่ฮ่องสอน 10. บ้านดงสงัด หมู่ที่ 6 ตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน 11. บ้านแม่เกาะ – บ้านแม่มูด หมู่ 3 อ.สบเมย จ.แม่ฮ่องสอน 12. บ้านไร่ หมู่ 5 ต.แม่สะเรียง อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน 13. สายคันคลองชลประทาน บ้านคอนผึ้ง หมู่ 5 อ.สบเมย จ.แม่ฮ่องสอน 14. บ้านคอนผึ้ง หมู่ 5 บ้านคอนผึ้ง หมู่ 5 15. บ้านแม่คะตวน หมู่ที่ 2 อ.สบเมย จ.แม่ฮ่องสอน 16. บ้านหมอกจำแป่ อ.เมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน 17. หมู่ 1,2,3,4 และหมู่ 5 ต.แม่ก๊ อ.ขุนยวม จ.แม่ฮ่องสอน
6. กิจกรรมหลัก	
กิจกรรมหลักที่ 1	**กิจกรรมก่อสร้างปรับปรุงเส้นทางการคมนาคมเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน (36,085,000 บาท)**
6.1 กิจกรรมย่อยที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	ก่อสร้างสะพานคอนกรีตเสริมเหล็กช่องจราจรกว้าง 8 เมตร ยาว 60 เมตร (มีทางเท้ากว้าง 1.50 เมตร) บ้านแม่สามแลบ ตำบลแม่สามแลบ อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน 12,045,000 บาท ที่ทำการปกครองอำเภอปาย/อบต.เวียงเหนือ
6.2 กิจกรรมย่อยที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	กิจกรรม ก่อสร้างสะพานคอนกรีตเสริมเหล็ก ช่องจราจรกว้าง 7.00 เมตร ยาว 80.00 เมตร บ้านแม่ลางิ้ว หมู่ที่ 12 ตำบลแม่ลาน้อย อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน (แบบไม่มีทางเท้า) 7,509,000 บาท ที่ทำการปกครองอำเภอแม่ลาน้อย
6.3 กิจกรรมย่อยที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	กิจกรรมเสริมผิวทางแอสฟัลท์ติกคอนกรีต (Asphaltuc Concrete) บ้านตาลเจ็ดต้น หมู่ที่ 3 ต.เวียงเหนือ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน จำนวน 2 ช่วง (ช่วงที่ 1 ขนาดกว้าง 4 เมตร หนา 0.05 เมตร ยาว 299 เมตร หรือมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 1,196 ตารางเมตร และช่วงที่ 2 ขนาดความกว้าง 3.60 เมตร หนา 0.05 เมตร ยาว 396 เมตร หรือมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 1,425.60 ตารางเมตร) จำนวน 1 เส้น 920,000 บาท ที่ทำการปกครองอำเภอปาย/อบต.เวียงเหนือ
6.4 กิจกรรมย่อยที่ 4	กิจกรรมก่อสร้างถนน คสล. พร้อมรางระบายน้ำ ถนนแสนทอง ซอย 1 เทศบาลตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ปริมาณ สายที่1 พื้นที่ก่อสร้างถนน กว้าง 2.50 ม. ยาว 28 ม. และกว้าง 3 ม. ยาว 72 ม.คสล.หนา 0.15 ม. รวมพื้นที่ไม่น้อยกว่า 311 ตารางเมตร

หัวข้อ	รายละเอียด
	สายที่ 2 พื้นที่ก่อสร้างถนน กว้าง 2.50 ม. ยาว 41 ม. และกว้าง 2.50 ม. ยาว 176 ม. คสล. หนา 0.15 เมตร รวมมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 542.50 ตารางเมตร
งบประมาณ	500,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	ที่ทำการปกครองอำเภอแม่สะเรียง
6.5 กิจกรรมย่อยที่ 5	กิจกรรมก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กเข้าพื้นที่การเกษตร สายป่าข้าเก่า บ้านผาผ่า หมู่ 1 ขนาดกว้าง 3.00 เมตร หนา 0.15 เมตร ยาว 800 เมตร หรือมีพื้นที่ผิวจราจรไม่น้อยกว่า 2,400 ตารางเมตร
งบประมาณ	1,390,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	ที่ทำการปกครองอำเภอสบเมย
6.6 กิจกรรมย่อยที่ 6	กิจกรรมเสริมผิวถนนแอสพัลท์ติกคอนกรีตถนนภายในหมู่บ้าน ขนาดกว้าง 6 เมตร ยาว 1,100 เมตร พื้นที่ผิวจราจรไม่น้อยกว่า 6,600 ตารางเมตร บ้านไม้แงะ หมู่ 8 ต.ปางหมู อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน
งบประมาณ	3,170,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน
6.7 กิจกรรมย่อยที่ 7	กิจกรรมก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก สายคันคลองแม่ฮี้ หมู่ที่ 5 ต.แม่ฮี้ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน ขนาดกว้าง 4 เมตร ยาว 450 เมตร หนา 0.15 เมตร ยาว 500 เมตร หรือมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 2,000 ตารางเมตร
งบประมาณ	1,500,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	ที่ทำการปกครองอำเภอปาย/อบต.แม่ฮี้
6.8 กิจกรรมย่อยที่ 8	กิจกรรมก่อสร้างถนน คสล. เข้าพื้นที่การเกษตร กว้าง 3.00 เมตร ยาว 315.00 เมตร หนา 0.15 เมตร หรือพื้นที่ก่อสร้างไม่น้อยกว่า 945.00 ตารางเมตร หมู่ที่ 4 บ้านทุ่งพร้าว เชื่อมหมู่ 6 บ้านดงสงัด ต.แม่สะเรียง อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน
งบประมาณ	496,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	ที่ทำการปกครองอำเภอแม่สะเรียง
6.9 กิจกรรมย่อยที่ 9	กิจกรรมก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กเข้าพื้นที่การเกษตรสายหย่อมบ้านดอยกู่ หมู่ 3 ขนาดกว้าง 4.00 เมตร หนา 0.15 เมตร ยาว 181 เมตร หรือมีพื้นที่ผิวจราจรไม่น้อยกว่า 724 ตารางเมตร
งบประมาณ	500,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	ที่ทำการปกครองอำเภอสบเมย
6.10 กิจกรรมย่อยที่ 10	กิจกรรมก่อสร้างถนน คสล. (ทางเข้าเมืองโบราณ) กว้าง 4.00 ม. ยาว 238.00 ม.หนา 0.15 ม. หรือพื้นที่ก่อสร้างไม่น้อยกว่า 952.00 ตร.ม บ้านดงสงัด หมู่ที่ 6 ตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
งบประมาณ	491,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	ที่ทำการปกครองอำเภอแม่สะเรียง

หัวข้อ	รายละเอียด
6.11 กิจกรรมย่อยที่ 11	กิจกรรมก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กเข้าพื้นที่การเกษตร สายบ้านแม่เกาะ – บ้านแม่มูด หมู่ 3 ขนาดกว้าง 4.00 เมตร หนา 0.15 เมตร ยาว 950 เมตร หรือมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 3,800 ตารางเมตร
งบประมาณ	2,230,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	ที่ทำการปกครองอำเภอสบเมย
6.12 กิจกรรมย่อยที่ 12	กิจกรรมก่อสร้างถนน คสล.ภายในหมู่บ้าน กว้าง 4.00 ม. ยาว 240.00 ม. หนา 0.15 ม. หรือพื้นที่ก่อสร้างไม่น้อยกว่า 960 ตร.ม. บ้านไร่ หมู่ 5 ต.แม่สะเรียง อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน
งบประมาณ	494,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	ที่ทำการปกครองอำเภอแม่สะเรียง
6.13 กิจกรรมย่อยที่ 13	กิจกรรมก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กเข้าพื้นที่การเกษตร สายคันคลองชลประทาน บ้านคอนผึ้ง หมู่ 5 ขนาดกว้าง 4.00 เมตร หนา 0.15 เมตร ยาว 850 เมตร หรือมีพื้นที่ผิวจราจรไม่น้อยกว่า 3,400 ตารางเมตร
งบประมาณ	1,920,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	ที่ทำการปกครองอำเภอสบเมย
6.14 กิจกรรมย่อยที่ 14	กิจกรรมก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กเข้าพื้นที่การเกษตร สายลุ่มบ้านคอนผึ้ง หมู่ 5 ขนาดกว้าง 3.00 เมตร หนา 0.15 เมตร ยาว1,120 เมตร หรือมีพื้นที่ผิวจราจรไม่น้อยกว่า3,360 ตารางเมตร
งบประมาณ	1,920,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	ที่ทำการปกครองอำเภอสบเมย
6.15 กิจกรรมย่อยที่ 15	กิจกรรมก่อสร้างถนนคสล.บ้านแม่คะตวน หมู่ที่ 2 เส้นที่ 1 กว้าง 3.00 เมตร หนา 0.15 เมตร ยาว 286.00 เมตร
งบประมาณ	500,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	ที่ทำการปกครองอำเภอสบเมย
6.16 กิจกรรมย่อยที่ 16	กิจกรรมก่อสร้างถนนคสล. บ้านแม่คะตวน หมู่ที่ 2 เส้นที่ 2 กว้าง 3.00 เมตร หนา 0.15 เมตร ยาว 286.00 เมตร
งบประมาณ	500,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	ที่ทำการปกครองอำเภอสบเมย
กิจกรรมหลักที่ 2	**กิจกรรมก่อสร้างปรับปรุงระบบไฟฟ้าและน้ำประปาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน (2,232,900 บาท)**
6.17 กิจกรรมย่อยที่ 17	ก่อสร้างคลองส่งน้ำ คสล. นาไม้คลี่ เพื่อการเกษตรบ้านหมอกจำแป่ ขนาดกว้าง 1 เมตร ลึก 1 เมตร หนา0.15 เมตร ยาว 330 เมตร
งบประมาณ	1,132,900 บาท
ผู้รับผิดชอบ	ที่ทำการปกครองอำเภอเมือง/องค์การบริหารส่วนตำบลหมอกจำแป่
6.18 กิจกรรมย่อยที่ 18	กิจกรรมขยายไฟสาธารณไฟกิ่ง แบบโซล่าเซลล์ หมู่ 3 และหมู่ 4 ต.แม่กื๊ อ.ขุนยวม จ.แม่ฮ่องสอน

หัวข้อ	รายละเอียด
งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	700,000 บาท ที่ทำการปกครองอำเภอขุนยวม/องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ก๊	
6.19 กิจกรรมย่อยที่ 19 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	กิจกรรมขยายไฟสาธารณะไฟกิ่ง หมู่ 1, 2 และ หมู่ 5 ต.แม่ก๊ อ.ขุนยวม จ.แม่ฮ่องสอน 400,000 บาท ที่ทำการปกครองอำเภอขุนยวม/องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ก๊
7. หน่วยงานดำเนินงาน	1. ที่ทำการปกครองอำเภอปาย 2. ที่ทำการปกครองอำเภอแม่สะเรียง 3. ที่ทำการปกครองอำเภอสบเมย 4. ที่ทำการปกครองอำเภอแม่ลาน้อย 5. ที่ทำการปกครองอำเภอขุนยวม 6. ที่ทำการปกครองอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน 7.สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน
8. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ปีงบประมาณ 2563
9. งบประมาณ	38,317,900 บาท
10. ผลผลิต (output)	ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก หรือถนนลาดยาง
11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	1) เส้นทางสายรองในพื้นที่ทั้ง 7 อำเภอได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้น มีความปลอดภัยในการสัญจรและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ 2) อาคารสิ่งก่อสร้างส่วนรวมได้รับการปรับปรุงให้ดีขึ้น

แบบ จ.1-1

(Project Brief รายโครงการ)

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประเด็นการพัฒนาที่ 3 ยกระดับคุณภาพชีวิต แก้ไขปัญหาความยากจน และลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

แผนงานที่ 9 ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	พัฒนาคุณภาพเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ด้วยระบบอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	ประชาชนในจังหวัดแม่ฮ่องสอนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ผลผลิตส่วนใหญ่เป็น ข้าว ผัก และผลไม้ ซึ่งการที่มีที่ตั้งบนพื้นที่สูง ทำให้มีความเหมาะสมในการปลูกกาแฟที่ได้ผลผลิตดี และมีราคาสูงกว่าผลผลิตทางการเกษตรประเภทอื่นเมื่อนำไปแปรรูปแล้วรวมถึงการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรอื่นๆ เช่น งา พริก เพื่อให้ง่ายในการเก็บรักษาและสะดวกในการขนส่ง การตาก/อบแห้งจึงเป็นการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเบื้องต้นเพื่อนำไปสู่กระบวนการถัดไป การตากแห้งแบบธรรมชาติอาจทำให้ผลิตภัณฑ์ปนเปื้อนฝุ่นละออง เชื้อโรคต่างๆ ทำให้ผลิตภัณฑ์คุณภาพต่ำ และมีปัญหาจากฝนซึ่งทำให้เกิดความชื้น สิ้นเปลืองเวลาในการผลิตสินค้า การใช้งานระบบอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์จะช่วยพัฒนาคุณภาพการแปรรูปสินค้าทางการเกษตร เพิ่มมูลค่าของผลผลิต ลดเวลาการผลิต ลดต้นทุนการผลิต อำนวยความสะดวกแก่เกษตรกร กลุ่มวิสาหกิจชุมชน หรือผู้ที่สนใจซึ่งหากมีการแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่ใกล้แหล่งผลิต จะทำให้ลดน้ำหนักการขนส่งจากเดิมที่เป็นวัตถุดิบ เป็นขนส่งผลิตภัณฑ์ซึ่งมีน้ำหนักน้อยกว่าแต่มีมูลค่าเพิ่มมากกว่า ลดน้ำมันเชื้อเพลิงซึ่งเป็นต้นทุนการขนส่งวัตถุดิบไปยังตลาดในจังหวัดอื่น
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. พัฒนาความรู้ในการเพิ่มคุณภาพผลิตภัณฑ์ด้วยระบบอบพลังงานแสงอาทิตย์ 2. ลดระยะเวลาในกระบวนการผลิตด้วยระบบอบพลังงานแสงอาทิตย์
4. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. ผลิตภัณฑ์ที่ใช้ระบบอบพลังงานแสงอาทิตย์มีคุณภาพสูงขึ้น 8 แห่ง 2. ลดระยะเวลาในกระบวนการตากแห้งผลิตภัณฑ์ที่ใช้ระบบอบพลังงานแสงอาทิตย์ 8 แห่ง
5. พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/OTOP/SME จำนวน 8 กลุ่ม - อำเภอเมือง : ต.หมอกจำแป่, ต.ห้วยโป่ง, ต.ห้วยปูลิง, ต.ปางหมู, ต.ผาบ่อง - อำเภอแม่ลาน้อย : ต.ห้วยห้อม
6. กิจกรรมหลักของโครงการ	1. ผลิตภัณฑ์ที่ใช้ระบบอบพลังงานแสงอาทิตย์มีคุณภาพสูงขึ้น 8 แห่ง 2. ลดระยะเวลาในกระบวนการตากแห้งผลิตภัณฑ์ที่ใช้ระบบอบพลังงานแสงอาทิตย์ 8 แห่ง

หัวข้อ	รายละเอียด
6.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- เสริมสร้างความรู้เชิงปฏิบัติการในการสร้างระบบบอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อเพิ่มคุณภาพการผลิตในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน/OTOP/SME งบประมาณ : 191,520 บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานพลังงานจังหวัดแม่ฮ่องสอน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
7. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานพลังงานจังหวัดแม่ฮ่องสอน
8. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	1 ปี เริ่มต้นปี 2562 สิ้นสุดปี 2563
9. งบประมาณ	191,520 บาท
10. ผลผลิต (Output)	1. พัฒนาคุณภาพสินค้า 2. ผลิตภัณฑ์ของจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีศักยภาพในการแข่งขัน 3. ส่งเสริมการค้าการลงทุน 4. เพิ่มมูลค่าแก่ผลิตภัณฑ์ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน
11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	1. ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาคุณภาพและเพิ่มมูลค่าแก่ผลิตภัณฑ์ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน 2. ผลิตภัณฑ์ของจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีศักยภาพในการแข่งขัน 3. ผลิตภัณฑ์มวลรวมรายจังหวัด (Gross Province Product : GPP) สูงขึ้น 4. ส่งเสริมการค้าการลงทุนในระดับประเทศและการค้าชายแดน

แบบ จ.1-1
(Project Brief รายโครงการ)

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด
แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การจัดการ อนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและส่งเสริมให้คนอยู่ร่วมกับป่าอย่างยั่งยืน

แผนงานที่ 1 ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความสมดุลและยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดแม่ฮ่องสอน
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	สภาพทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่ป่าต้นน้ำภาคเหนือบางส่วนเสื่อมโทรม เนื่องจากถูกบุกรุกทำลายใช้ประโยชน์พื้นที่ผิดประเภท ทำให้เกิดปัญหามลพิษหมอกควันรุนแรง พื้นที่ป่าเสื่อมโทรมและลดลงในทุกปีส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ สภาพภูมิอากาศและสภาพแวดล้อม เกิดปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งรุนแรง สร้างความเสียหายด้านเศรษฐกิจ จึงจำเป็นต้องมีการฟื้นฟูและจัดการพื้นที่ป่าต้นน้ำแบบบูรณาการเพื่อให้กลับคืนความอุดมสมบูรณ์อันสอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2569) ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการสร้างการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2561) ยุทธศาสตร์ที่ 4การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน กำหนดเป้าหมายเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ให้ได้ร้อยละ 40 ของพื้นที่ประเทศ โดยเป็นป่าอนุรักษ์ร้อยละ 25 นโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2557 ข้อ 9 การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรและสร้างความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ให้เร่งปกป้องและฟื้นฟูพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้โดยเฉพาะในพื้นที่ป่าต้นน้ำและพื้นที่อนุรักษ์ที่มีความสำคัญเชิงนิเวศกำหนดพื้นที่แนวกันชนและที่ราบเชิงเขา ให้เป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์การปลูกป่าเพื่อป้องกันภัยพิบัติและป้องกันการบุกรุกป่ารวมถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2561) ยุทธศาสตร์ที่ 9 การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อฟื้นฟู และจัดการพื้นที่ป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม ให้กลับคืนความอุดมสมบูรณ์ทางระบบนิเวศ เพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพ 2. ส่งเสริมชุมชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการฟื้นฟูดูแลพื้นที่ป่าต้นน้ำเพื่อให้ชุมชนในพื้นที่มีรายได้ดีขึ้นจาการสร้างงานฟื้นฟูป่าต้นน้ำ และการใช้ประโยชน์ทางอ้อมจากฐานทรัพยากรป่าไม้ส่งผลให้คุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจดีขึ้นเกิดความยั่งยืนตรงตามความต้องการของประชาชน 3. เพื่อให้ชุมชนในพื้นที่ได้รับการป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากภัยธรรมชาติ ลดความเสียหายด้านชีวิตและทรัพย์สิน 4. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเฝ้าระวัง ป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดกฎหมายป่าไม้มิให้ถูกลักลอบตัดฟัน เผา หรือถูกบุกรุกทำลาย

หัวข้อ	รายละเอียด
	5. เพื่อดำเนินการกับผู้กระทำผิดกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้อย่างเข็มข้นและเฉียบขาดทุกกรณี 6. เพื่อให้การลาดตระเวนในการป้องกันปราบปรามการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่ล่อแหลมต่อการบุกรุกเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง 7. เพื่อจัดสร้างศูนย์ข้อมูลสัตว์ป่าและพันธุ์พืช บ่อน้ำร้อนไทรงาม เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย
4. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1) กล้าไม้เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว จำนวน 400,000 กล้า 2) มีแหล่งแร่ธาตุอาหารสำหรับสัตว์ป่า เพิ่มมากขึ้น จำนวน 60 จุด 3) มีพื้นที่ป่า สำหรับเป็นแหล่งอาหารของสัตว์ป่าเพิ่มมากขึ้น จำนวน 100 ไร่ 4) มีแหล่งน้ำขนาดเล็กและขนาดใหญ่ สำหรับกักเก็บน้ำและความชุ่มชื้นในพื้นที่ จำนวน 12 แห่ง 5) มีศูนย์ข้อมูลสัตว์ป่าและพันธุ์พืช บ่อน้ำร้อนไทรงาม เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย เพิ่มขึ้น จำนวน 1 แห่ง 6) สามารถเพิ่มพื้นที่สีเขียว ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ 7) ส่งเสริมชุมชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการฟื้นฟูดูแลพื้นที่ป่าต้นน้ำ เพื่อให้ชุมชนในพื้นที่มีรายได้ดีขึ้นจากการสร้างงานฟื้นฟูป่าต้นน้ำ และการใช้ประโยชน์ทางอ้อมจากฐานทรัพยากรป่าไม้ส่งผลให้คุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจดีขึ้นเกิดความยั่งยืนตรงตามความต้องการของประชาชน 8) เพื่อให้ชุมชนในพื้นที่ได้รับการป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากภัยธรรมชาติ ลดความเสียหายด้านชีวิตและทรัพย์สิน
5. พื้นที่เป้าหมาย	1. พื้นที่ป่าอนุรักษ์ท้องที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน
6. กิจกรรมหลัก	
6.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ปีงบประมาณ พ.ศ.2563 วงเงินงบประมาณ 5,520,000 บาท กิจกรรมจัดสร้างศูนย์ข้อมูลสัตว์ป่าและพันธุ์พืช บ่อน้ำร้อนไทรงาม เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย จำนวน 1 แห่ง ดำเนินการโดย เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน
6.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ปีงบประมาณ พ.ศ.2563 วงเงินงบประมาณ 2,000,000.-บาท (สองล้านบาทถ้วน) กิจกรรมเพาะชำกล้าหวาย จำนวน 400,000 กล้า 1. โครงการพระราชดำริ ปางตอง 1 (ห้วยมะเขือส้ม) จำนวน 50,000 กล้า เป็นเงิน 250,000 บาท 2. โครงการพระราชดำริ ปางตอง 2 (ปางอุ๋ง) จำนวน 50,000 กล้า เป็นเงิน 250,000 บาท 3. โครงการพระราชดำริ ปางตอง 3 (หมอกจำแป่ - แม่สะงา) จำนวน 50,000 กล้า เป็นเงิน 250,000 บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
	4. โครงการพระราชดำริ ปางตอง 4 (พระตำหนักปางตอง) จำนวน 40,000 กล้า เป็นเงิน 200,000 บาท 5. โครงการหมู่บ้านยามชายแดนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านแม่ส่วยอู จำนวน 30,000 กล้า เป็นเงิน 150,000 บาท 6. โครงการอนุรักษ์แหล่งพันธุกรรมไม้สักฯ หน่วยปฏิบัติการพื้นที่ที่ 2 (กลุ่มบ้านห้วยชลอบ) จำนวน 40,000 กล้า เป็นเงิน 200,000 บาท 7. โครงการพัฒนาป่าไม้ตามแนวพระราชดำริ ดอยกิ่วลม จำนวน 40,000 กล้า เป็นเงิน 200,000 บาท 8. โครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงเฉพาะพื้นที่ (พื้นที่บ้านแม่สามแลบ) จำนวน 30,000 กล้า เป็นเงิน 150,000 บาท 9. โครงการพัฒนาป่าไม้ตามแนวพระราชดำริ ดอยขุนยวม จำนวน 40,000 กล้า เป็นเงิน 200,000 บาท 10. โครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงเฉพาะพื้นที่ (พื้นที่บ้านแม่ปาง) จำนวน 30,000 กล้า เป็นเงิน 150,000 บาท
6.3กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ปีงบประมาณ พ.ศ.2563 วงเงินงบประมาณ 500,000.-บาท (ห้าแสนบาทถ้วน) กิจกรรม ปลูกพืชอาหารสัตว์ป่า ในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนจำนวน 100 ไร่ ดำเนินการโดย เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน
6.4กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ปีงบประมาณ พ.ศ.2563 วงเงินงบประมาณ 1,980,000.-บาท (หนึ่งล้านเก้าแสนแปดหมื่นบาทถ้วน) กิจกรรมสร้างแหล่งน้ำสำหรับสัตว์ป่า ในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน 1. แหล่งน้ำขนาดเล็ก 1,000 ม.^{3}จำนวน 9 แห่ง 2. แหล่งน้ำขนาดใหญ่ 3,000 ม.^{3} จำนวน 3 แห่ง ดำเนินการโดย เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน
6.5 กิจกรรมหลักที่ 5 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ปีงบประมาณ พ.ศ.2563 วงเงินงบประมาณ 480,000.-บาท (สี่แสนแปดหมื่นบาทถ้วน) กิจกรรมเสริมสร้างแหล่งแร่ธาตุอาหารสำหรับสัตว์ป่า ในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 60 จุด ดำเนินการโดย เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน
6.6 กิจกรรมหลักที่ 6 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ปีงบประมาณ พ.ศ.2563 วงเงินงบประมาณ 870,000.-บาท (แปดแสนเจ็ดหมื่นบาทถ้วน) กิจกรรม ลาดตระเวนเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาการลักลอบทำลายทรัพยากรป่าไม้ ในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ดำเนินการโดย ส่วนอนุรักษ์และป้องกันทรัพยากร สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 สาขาแม่สะเรียง

หัวข้อ	รายละเอียด
7. หน่วยงานดำเนินงาน	หน่วยงานในสังกัด สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 สาขาแม่สะเรียง
8. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	1 ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563)
9. งบประมาณ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 งบประมาณ 11,350,000 .-บาท
10. ผลผลิต (Output)	1. มีกล้าไม้เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว จำนวน 400,000 กล้า 2. มีแหล่งแร่ธาตุอาหารสำหรับสัตว์ป่า เพิ่มมากขึ้น จำนวน 60 จุด 3. มีพื้นที่ป่า สำหรับเป็นแหล่งอาหารของสัตว์ป่าเพิ่มมากขึ้น จำนวน 100 ไร่ 4. มีแหล่งน้ำขนาดเล็กและขนาดใหญ่ สำหรับกักเก็บน้ำและความชุ่มชื้นในพื้นที่ จำนวน 12 แห่ง 5.ยับยั้งการบุกรุกแผ้วถางยึดถือครอบครองป่าและการลักลอบตัดไม้ทำลายป่าได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น 6. มีศูนย์ข้อมูลสัตว์ป่าและพันธุ์พืช บ่อน้ำร้อนไทรงาม เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปายเพิ่มขึ้น จำนวน 1 แห่ง
11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	1. มีแร่ธาตุอาหาร แหล่งน้ำขนาดเล็กและขนาดใหญ่ สำหรับกักเก็บน้ำและความชุ่มชื้นในพื้นที่ สำหรับสัตว์ป่า 2.ราษฎรมีจิตสำนึก ความตระหนัก รวมทั้งความรู้ และความเข้าใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ 3. ราษฎรรอบแนวเขตมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและมีจิตสำนึกหวงแหนต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและเข้ามามีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น 4. สามารถยับยั้งการบุกรุกแผ้วถางยึดถือครอบครองป่าและการลักลอบตัดไม้ทำลายป่าได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น 5. สามารถควบคุมการนำเข้าไม้จากต่างประเทศไม่ให้มีการลักลอบตัดไม้ในประเทศเข้าสวมรอยเป็นไม้นำเข้าหรือนำผ่านประเทศไทย 6. สามารถประสานการปฏิบัติภายในหน่วยงานกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืชและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีแนวทางการปฏิบัติงานในการป้องกันรักษาป่าร่วมกัน 7. มีศูนย์ข้อมูลสัตว์ป่าและพันธุ์พืช บ่อน้ำร้อนไทรงาม เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด
แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การจัดการ อนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและส่งเสริมให้คนอยู่ร่วมกับป่าอย่างยั่งยืน

แผนงานที่ 1 ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความสมดุลและยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควัน ไฟป่า และมลภาวะโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติในคราวประชุมเมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2560 เห็นชอบแนวทางการจัดทำงบประมาณและปฏิทินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2562 และให้จังหวัดจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2562 ตามนโยบาย หลักเกณฑ์และแนวทางการกำหนดกรอบการจัดสรรงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2561 ตามมติ ก.น.จ. ครั้งที่ 2/2559 เมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2559 และยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2562 ซึ่งได้กำหนดให้จังหวัดดำเนินการจัดทำโครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2562 และโครงการตามแผนพัฒนาภาคให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (2560-2564) ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2562 แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคเหนือ แผนงานบูรณาการส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดแบบบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2562 ของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งในส่วนของประเด็นด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนั้น มีความเกี่ยวข้องและสอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 9 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (2560-2564) และประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 ของยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2562
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนและชุมชนมีส่วนร่วมในการควบคุมและดูแล แก้ไขปัญหาหมอกควันและภัยธรรมชาติในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน 2. เพื่อบูรณาการการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐ ให้บังเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น 3. เพื่อสนับสนุนกิจกรรมให้ชุมชนได้ดำเนินการ และหลีกเลี่ยงกิจกรรมที่ก่อให้เกิดหมอกควันไฟป่าขึ้น 4. เพื่อปรับเปลี่ยนแนวความคิด สร้างความรู้ ความตระหนัก ในการเฝ้าระวัง และแก้ไขปัญหาหมอกควัน 5. ขยายผลองค์ความรู้ด้านสาธารณภัยจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในรูปแบบที่มีความหลากหลาย 6. เพื่อสร้างความเข้าใจในการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันไฟป่า 7. เพื่อขยายผลองค์ความรู้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันไฟป่า

หัวข้อ	รายละเอียด
4. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ตัวชี้วัดเป้าหมายโครงการ (Outputs) 1. สถานการณ์ปัญหาหมอกควันไฟป่าของจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีแนวโน้มดีขึ้นประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหามลพิษหมอกควันและไฟป่า 2. มีประชาชนเข้าร่วมโครงการ และให้ความสนใจในแนวทางการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันที่เกิดขึ้นในพื้นที่ รวมทั้งเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวแบบบูรณาการ 3. มีรูปแบบ แนวทาง/กิจกรรม ที่เกิดขึ้นจากแนวคิดของประชาชนที่เข้าร่วมโครงการซึ่งได้รับการยอมรับเป็นเอกฉันท์จากทุกฝ่าย ในการดำเนินร่วมกันเพื่อให้ชุมชนเป็นชุมชนปลอดการเผา **ตัวชี้วัดผลลัพธ์ (Outcomes)** 1. จำนวนวันที่มีปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM10) เกินค่ามาตรฐาน 120 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ลดลง 2. จำนวนการเกิดจุดความร้อน (Hotspots) ลดลง
5. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน
6. กิจกรรมหลัก	
6.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน 17,344,800 บาท 1. สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดแม่ฮ่องสอน 2. ที่ทำการปกครองจังหวัดแม่ฮ่องสอน 3. ที่ทำการปกครองอำเภอทุกอำเภอ 4. สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดแม่ฮ่องสอน
6.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	ปีงบประมาณ พ.ศ.2563 วงเงินงบประมาณ 3,217,640.-บาท (สามล้านห้าแสนสองหมื่นหกพันสี่สิบบาทถ้วน) 1. กิจกรรมจัดทำแนวกันไฟ จัดทำแนวกันไฟระยะทาง 626 กิโลเมตร งบประมาณ 3,217,640.-บาท (สามล้านสองแสนหนึ่งหมื่นเจ็ดพันหกร้อยสี่สิบบาทถ้วน) หน่วยงานที่ดำเนินการ 1.1 เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย จัดทำแนวกันไฟในท้องที่อำเภอปางมะผ้า ระยะทาง 60 กิโลเมตร 1.2 เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่ยวมฝั่งขวา จัดทำแนวกันไฟ ระยะทาง 90 กิโลเมตร 1.3 โครงการพระราชดำริปางตอง 1 (ห้วยมะเขือส้ม) จัดทำแนวกันไฟระยะทาง 90 กิโลเมตร 1.4 โครงการหมู่บ้านยามชายแดนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านแม่ส่วยอู จัดทำแนวกันไฟ ระยะทาง 50 กิโลเมตร 1.5 โครงการอนุรักษ์แหล่งพันธุกรรมไม้สักฯหน่วยปฏิบัติการพื้นที่ที่ 2 (กลุ่มบ้านห้วยชลอบ) จัดทำแนวกันไฟระยะทาง 50 กิโลเมตร

หัวข้อ	รายละเอียด
	1.6 เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย จัดทำแนวกันไฟในท้องที่อำเภอปาย ระยะทาง 60 กิโลเมตร 1.7 โครงการพัฒนาป่าไม้ตามแนวพระราชดำริ ดอยกิ่วลม จัดทำแนวกันไฟระยะทาง 50 กิโลเมตร 1.8 โครงการพัฒนาพื้นที่เพื่อความมั่นคงจังหวัดแม่ฮ่องสอน (พื้นที่บ้านแม่ปาง) จัดทำแนวกันไฟ ระยะทาง 50 กิโลเมตร 1.9 เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย จัดทำแนวกันไฟในท้องที่อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ระยะทาง 58 กิโลเมตร 1.10 องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ลาหลวง อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จัดทำแนวกันไฟหมู่บ้านละ 2 กิโลเมตร รวมระยะทาง 18 กิโลเมตร 1.11 โครงการพัฒนาป่าไม้ตามแนวพระราชดำริ ดอยขุนยวม จัดทำแนวกันไฟ ระยะทาง 50 กิโลเมตร
6.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ปีงบประมาณ พ.ศ.2563 วงเงินงบประมาณ 700,000.-บาท (เจ็ดแสนบาทถ้วน) กิจกรรมลาดตระเวนป้องกันและดับไฟป่า และอบรมให้ความรู้แก่ประชาชน/ รณรงค์การป้องกันแก้ไขปัญหาดับไฟป่า หน่วยงานที่ดำเนินการ กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๓๓๖ บ้านปางหมู อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
6.4 กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ปีงบประมาณ พ.ศ.2563 วงเงินงบประมาณ 305,000.-บาท (สามแสนห้าพันบาทถ้วน) กิจกรรม ผลิตสื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับไฟป่า หน่วยงานที่ดำเนินการ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน
7. หน่วยงานดำเนินงาน	1.สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดแม่ฮ่องสอน 2. สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 สาขาแม่สะเรียง 3. ที่ทำการปกครองจังหวัดแม่ฮ่องสอน 4. ที่ทำการปกครองอำเภอทุกอำเภอ 5. สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดแม่ฮ่องสอน 6. กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 336 7.องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ลาหลวง
8. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	1 ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563)
9. งบประมาณ	21,567,440 บาท
10. ผลผลิต (output)	1. จำนวนวันที่มีปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM10) เกินค่ามาตรฐาน 120 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ลดลง 2. จำนวนการเกิดจุดความร้อน (Hotspots) ลดลง

หัวข้อ	รายละเอียด
	3. แนวกันไฟ 626 กิโลเมตร 4. ยับยั้งไฟป่า และลดปริมาณความเสียหายของการเกิดไฟป่าในพื้นที่ไม่ให้ลุกลามและสมมารถควบคุมได้อย่างเด็ดขาด 5. ราษฎรมีจิตสำนึกความตระหนักรวมทั้งความรู้และความเข้าใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและผลกระทบที่เกิดจากไฟป่าและมีส่วนร่วมในการป้องกันไฟป่าอย่างถูกวิธี 6. มีป้ายประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เรื่องไฟป่าตามหมู่บ้านในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน
11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	1 สถานการณ์ปัญหาหมอกควันไฟป่าของจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีแนวโน้มดีขึ้น ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหามลพิษหมอกควันและไฟป่า 2 สามารถยับยั้งไฟป่า และลดปริมาณความเสียหายของการเกิดไฟป่าในพื้นที่ไม่ให้ลุกลามและสมมารถควบคุมได้อย่างเด็ดขาด 3 ราษฎรมีจิตสำนึกความตระหนักรวมทั้งความรู้และความเข้าใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและผลกระทบที่เกิดจากไฟป่าและมีส่วนร่วมในการป้องกันไฟป่าอย่างถูกวิธี 4. มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เรื่องไฟป่าตามหมู่บ้านในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน 5. สถานการณ์ปัญหาหมอกควันไฟป่าของจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีแนวโน้มดีขึ้น ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหามลพิษหมอกควันและไฟป่า

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด
แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การจัดการ อนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและส่งเสริมให้คนอยู่ร่วมกับป่าอย่างยั่งยืน
แผนงานที่ 1 ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความสมดุลและยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการบริหารจัดการขยะชุมชน(การจัดตั้งเผาขยะชุมชนปลอดมลพิษ)
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	ตำบลท่าผาปุ้ม มีปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นจำนวน 1.7 ตันต่อวันโดยประมาณ การเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยภายในเขตพื้นที่ได้ประมาณ 1.4 ตันต่อวัน มีขยะมูลฝอยตกค้างจำนวน 0.368 ตันต่อวัน โดยนำขยะมูลฝอยที่เก็บรวบรวมไปกำจัด บ่อผังหลบประจำหมู่บ้านหมู่ที่ 4, 5 และ8 ตำบลท่าผาปุ้ม อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยพื้นที่ดำเนินโครงการที่คัดเลือกเป็นชุมชนเป้าหมาย มีปริมาณขยะมูลฝอยเกิดขึ้นเฉลี่ย ประมาณ 0.484 ตันต่อวันและปริมาณขยะในพื้นที่ตำบลท่าผาปุ้มมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ นอกจากนี้ซึ่งส่งผลเสียต่อการจัดการสิ่งแวดล้อม ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลท่าผาปุ้มจึงจำเป็นต้องพัฒนาองค์ความรู้การจัดการขยะชุมชน และส่งเสริมการให้ความรู้ในการบริหารจัดการขยะอย่างจริงจังต่อไป
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1.เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ ลดงบประมาณเพื่อการจัดการขยะมูลฝอยและการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นผลมาจากขยะมีพิษและสิ่งปฏิกูลต่างๆ 2.เพื่อรณรงค์ และขยายผลสู่การสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมถิ่นเกิดและบูรณาการความร่วมมือในการจัดการสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่นสอดคล้องหลักการของเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน
4.ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. ร้อยละ 80 ของชุมชนที่เข้าร่วมโครงการความรู้ที่ถูกต้องในการจัดการขยะชุมชน
5. พื้นที่เป้าหมาย	ทุกหมู่บ้านในตำบลท่าผาปุ้ม มี ๘ หมู่บ้าน ๙ หย่อมบ้าน ในพื้นที่ตำบลท่าผาปุ้ม อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน
6. กิจกรรมหลัก	
6.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	โครงการบริหารจัดการขยะชุมชน(การจัดตั้งเผาขยะชุมชนปลอดมลพิษ) 442,800 บาท ที่ทำการปกครองอำเภอแม่ลาน้อย/องค์การบริหารส่วนตำบลท่าผาปุ้ม
7.หน่วยงานดำเนินงาน	ที่ทำการปกครองอำเภอแม่ลาน้อย/องค์การบริหารส่วนตำบลท่าผาปุ้ม
8.ระยะเวลาดำเนินงาน	ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2561 – 30 กันยายน 2563
9.งบประมาณ	จำนวนเงิน 442,800บาท (สี่แสนสี่หมื่นสองพันแปดร้อยบาทถ้วน)
10.ผลผลิต(output)	1. ชุมชนที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้ที่ถูกต้องในการจัดการขยะชุมชน
11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	1.ประชาชนเกิดแนวคิดที่ดีต่อการจัดการขยะมูลฝอยและเข้าใจคุณค่าของสิ่งต่างๆสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หลายครั้งหรือสามารถเปลี่ยนเป็นเงินได้ 2.การมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมอนุรักษ์

หัวข้อ	รายละเอียด
	ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 3.เพื่อปลูกจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาของท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

แบบ จ.1-1
(Project Brief รายโครงการ)

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด
แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การจัดการ อนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและส่งเสริมให้คนอยู่ร่วมกับป่าอย่างยั่งยืน

แผนงานที่ 1 ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความสมดุลและยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวสวนสาธารณะจังหวัดแม่ฮ่องสอน
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2534 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงรับสั่งแก่คณะทำงานโครงการพัฒนาตามพระราชดำริและจังหวัดแม่ฮ่องสอน ณ พระตำหนักภูพิงค์ราชนิเวศน์จังหวัดเชียงใหม่ “ให้ใช้พื้นที่บริเวณฝั่งซ้ายของแม่น้ำปายที่อยู่ตรงข้ามหน่วยงานปศุสัตว์ จัดทำเป็นสวนสาธารณะ(PUBLIC PARK) โดยวิธีสูบน้ำจากแม่น้ำปายขึ้นไปช่วย เพื่อเป็นสถานที่พักผ่อนของจังหวัดแม่ฮ่องสอน และในสวนสาธารณะต้องมีการสร้างที่พักเอาไว้ด้วย เพื่อให้นักท่องเที่ยวหรือผู้ชมสวนได้พักผ่อน เมื่อปลูกป่าเต็มบริเวณพื้นที่นั้นแล้ว ต่อไปจะเป็นส่วนเดียวกับฝั่งขวาคือท่าโป่งแดงทั้งหมด และถ้ามีเงินก็สามารถสร้างสะพานข้ามแม่น้ำปายเชื่อมกับสวนสาธารณะข้ามไปฝั่งขวาได้” จึงได้แต่งตั้งคณะทำงานฝ่ายต่างๆ ร่วมกันดำเนินการก่อสร้างสวนสาธารณะจังหวัดแม่ฮ่องสอนตามพระราชดำริ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2534 เป็นต้นมา ในวันที่ 20 มีนาคม 2535 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้เสด็จพระราชดำเนินตรวจเยี่ยมการดำเนินงานของศูนย์บริการและพัฒนาลุ่มน้ำปายและตรวจเยี่ยมพื้นที่ที่จะก่อสร้างสวนสาธารณะ ได้ทรงแนะนำแนวทางให้พิจารณาเร่งรัดการก่อสร้างฝายกั้นลำน้ำปายเพื่อจัดหาน้ำให้กับพื้นที่บริการพัฒนาลุ่มน้ำปาย และให้ส่งน้ำให้กับสวนสาธารณะ ให้ทำระบบส่งน้ำไปยังพื้นที่รอบภูเขาโดยก่อสร้างบ่อพักน้ำไว้เป็นระยะๆ ระหว่างทางขึ้นภูเขา โดยให้ทำรอบๆ เขาเพื่อปล่อยน้ำลงมาเพิ่ม ความชุ่มชื้นแก่พื้นที่ป่าให้เขียวขจีตลอดเวลา ทรงรับสั่งว่า “ถ้ามีน้ำบริเวณนี้จะเขียวไม่ผลัดใบเช่นเดียวกับที่ดอยสะเก็ดและพื้นที่นี้ไม่ต้องปลูกป่าใหม่ แต่ถ้าต้องปลูกป่าใหม่ไม่ต้องตัด ให้ปลูกแซมในที่โล่ง ซึ่งอาจจะปลูกไม้ประเภท หว้า ไทร สะเดา” และให้ปลูกหญ้าแฝกในพื้นที่โล่งมากๆ เพื่อป้องกันการพังทลายของหน้าดิน ในวโรกาสเดียวกันนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้ทรงปลูกต้นหว้า ทางด้านเชิงเขาของสวนสาธารณะไว้เป็นที่ระลึก ในวันที่ 29 มีนาคม 2539 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้ทรงเสด็จพระราชดำเนินเป็นองค์ประธานเปิดสวนสาธารณะจังหวัดแม่ฮ่องสอน ณ อาคารชมวิว ให้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของชาวจังหวัดแม่ฮ่องสอน ในวโรกาสเดียวกันนี้ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้ทรงปลูกต้นจันทร์กระพ้อไว้เป็นที่ระลึกบริเวณศาลาชมวิวภายในสวนสาธารณะ ในการก่อสร้างครั้งนี้ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน

หัวข้อ	รายละเอียด
	สภาพปัญหา/ความต้องการ : พื้นที่โครงการพัฒนาสวนสาธารณะจังหวัดแม่ฮ่องสอนตามพระราชดำริ เป็นพื้นที่อยู่ในโฉนดที่ดินในพระปรมาภิไธยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เลขที่ 2553 เลขที่ 111 เนื้อที่ 1,235 ไร่ 2 งาน 81 ตารางวา ซึ่งเป็นพื้นที่สวนสาธารณะจังหวัดแม่ฮ่องสอนที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงมีพระดำริให้จัดตั้งขึ้น เพื่อเป็นที่สถานที่พักผ่อน หย่อนใจของชาวจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยให้มีการบริหารจัดการน้ำจากลุ่มน้ำปายส่งไปยังสวนสาธารณะ เพื่อความชุ่มชื้นของพื้นที่ป่า และสำหรับพื้นที่ป่าบนพื้นที่ภูเขาให้ปลูกต้นไม้ที่ไม่ทิ้งใบและนำน้ำมารดป่า ให้กรมป่าไม้พิจารณา ทำเป็นพิพิธภัณฑ์ป่าไม้ เพื่อส่งเสริมความรู้ของประชาชน ในส่วนของศาลาที่สร้างขึ้นมาแล้วนั้น ควรทำประวัติบันทึกภาพตั้งแต่ก่อนเริ่มโครงการไว้ตามลำดับ เพื่อให้ผู้เข้าไปเที่ยวชมได้ทราบถึงความเปลี่ยนแปลงของการปลูกป่า จะต้องทำให้ป่าดีขึ้นเรื่อยๆ ดังนั้นเพื่อเป็นการสนองพระราชดำริดังกล่าวจึงควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการปรับปรุงและบำรุงกิจกรรม/สถานที่ต่างๆ ที่ดำเนินการแล้ว และโครงการ/กิจกรรมที่ต่างๆ ที่จะดำเนินการเพื่อสนองพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามกระแสพระราชดำริต่อไป ความเร่งด่วน : โครงการพัฒนาสวนสาธารณะจังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นโครงการที่มีความสำคัญเร่งด่วนที่จะต้องได้รับการดูแล ปรับปรุง บำรุงรักษาอย่างต่อเนื่อง และดำเนินกิจกรรมที่มีพระกระแสรับสั่งให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามพระราชดำริโดยเร็ว ดังนี้คือ บริหารจัดการพัฒนาพื้นที่สวนสาธารณะเป็นสถานที่พักผ่อนของเมืองแม่ฮ่องสอน จัดทำสวนสาธารณะเป็นพิพิธภัณฑ์แหล่งเรียนรู้ด้านป่าไม้ไว้เป็นที่ศึกษาแก่ประชาชนทั่วไป และพัฒนาและฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่ให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนอย่างเหมาะสมและยั่งยืน
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อสนองพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ในการบริหารจัดการพัฒนาพื้นที่สวนสาธารณะเป็นสถานที่พักผ่อนของเมืองแม่ฮ่องสอน ตลอดจนการดูแล ปรับปรุง และบำรุงรักษาอย่างต่อเนื่องทุกปี 2. เพื่อสนองพระราชดำริฯ ให้สวนสาธารณะเป็นพิพิธภัณฑ์แหล่งเรียนรู้ด้านป่าไม้ ไว้เป็นที่ศึกษาแก่ประชาชนทั่วไป 3. เพื่อพัฒนาและฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่ให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนอย่างเหมาะสมและยั่งยืน
4. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	สวนสาธารณะได้รับการดูแลปรับปรุง
5. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่บริเวณโครงการสวนสาธารณะจังหวัดแม่ฮ่องสอนตามพระราชดำริ โฉนดที่ดินในพระปรมาภิไธยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ โฉนดเลขที่ 2557 หน้าที่ เนื้อที่ 1,235 ไร่ 2 งาน 81 ตารางวา ท้องที่บ้านท่าโป่งแดง หมู่ที่ 8 ตำบลผาบ่อง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน
6. กิจกรรมหลัก	
6.1 กิจกรรมหลักที่ 1	กิจกรรมปรับปรุงภูมิทัศน์และดูแลบำรุงรักษาสวนสาธารณะฯ(งบลงทุน) - การดูแลบำรุงรักษาต้นไม้ทรงปลูกอย่างปราณีต

หัวข้อ	รายละเอียด
งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- กิจกรรมการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชไม้มหาพรหมราชินีท้องที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 615,000 บาท นายสุธี สอนประสิทธิ์ ตำแหน่งนักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 1 สาขาแม่ฮ่องสอน
6.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมงานอำนวยการ ประชาสัมพันธ์ และงานบริหารจัดการโครงการฯ จำนวน 200,000 บาท นายสุธี สอนประสิทธิ์ ตำแหน่งนักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 1 สาขาแม่ฮ่องสอน
7. หน่วยงานดำเนินงาน	โครงการพัฒนาสวนสาธารณะจังหวัดแม่ฮ่องสอน
8. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	1 ปี เริ่มต้นปี 2562 สิ้นสุดปี 2563
9. งบประมาณ	จำนวน 815,000 บาท (แปดแสนหนึ่งหมื่นห้าพันบาทถ้วน)
10. ผลผลิต (output)	ผลผลิต ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ผลลัพธ์ 1. เพื่อสนองพระราชดำริขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ด้านการบริหารจัดการพัฒนาพื้นที่สวนสาธารณะเป็นสถานที่พักผ่อนของเมืองแม่ฮ่องสอน 2. เพื่อจัดทำสวนสาธารณะเป็นพิพิธภัณฑ์แหล่งเรียนรู้ด้านป่าไม้ ไว้เป็นที่ศึกษาแก่ประชาชนทั่วไป 3. เพื่อพัฒนาและฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่ให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนอย่างเหมาะสมและยั่งยืน
11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	ส่วนราชการ ภาคประชาชน สถานศึกษา และประชาชนทั่วไป มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสวนสาธารณะจังหวัดแม่ฮ่องสอนและใช้สถานที่ให้เป็นประโยชน์ได้

แบบ จ.1-1
(Project Brief รายโครงการ)

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด
แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การจัดการ อนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและส่งเสริมให้คนอยู่ร่วมกับป่าอย่างยั่งยืน

แผนงานที่ 1 ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความสมดุลและยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	ก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งริมแม่น้ำภายในจังหวัดแม่ฮ่องสอน
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	1. จังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นจังหวัดที่มีภูมิประเทศเป็นหุบเขาโดยทั่วไป ทำให้ฤดูฝนจะมีฝนตกหนักต่อเนื่องกันทำให้ปริมาณน้ำในลำน้ำเพิ่มขึ้นและไหลเชี่ยวกราก ทำให้ลำน้ำต่างๆมีปริมาณน้ำในฤดูฝนเป็นจำนวนมากและไหลเชี่ยว ทำให้เกิดปัญหาน้ำกัดเซาะ เข้าไปใกล้ที่พักอาศัยและพืชผลทางการเกษตรของราษฎรในพื้นที่ ทำให้ราษฎรในพื้นที่ได้รับความเดือดร้อน จึงจำเป็นต้องก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่ง เพื่อเป็นการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และป้องกันการพังทลายของตลิ่งริมแม่น้ำ และเป็นการป้องกัน รักษาทรัพย์สินของทางราชการ อาคารบ้านเรือนของราษฎร รวมทั้งชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนบริเวณพื้นที่โครงการและใกล้เคียง 2. ขยะ ได้ถูกผลักดันให้เป็นวาระของชาติ เนื่องจากช่วงที่ผ่านมานั้น ประเทศไทยประสบวิกฤตผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากกองขยะเก่าที่มิได้ถูกดำเนินการจัดการอย่างถูกต้อง ทำให้เกิดเพลิงไหม้อย่างรุนแรง เกิดผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน ทรัพยากรดิน แหล่งน้ำ แหล่งน้ำใต้ดิน และเมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2557 คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้เห็นชอบกับ Road map การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย โดยกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำรวจ ประเมินขยะมูลฝอยเพื่อปิด และฟื้นฟูสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเดิมให้ถูกต้อง เพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาลและคณะรักษาความสงบแห่งชาติในการจัดการกับกองขยะเก่าสะสม เทศบาลตำบลแม่ลาน้อย จึงได้กำหนดให้มีการดำเนินการปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยแบบเทกองให้เป็นสถานที่เทกองขยะมูลฝอยแบบควบคุม ตามข้อกำหนดของกรมควบคุมมลพิษ เพื่อลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณใกล้เคียง 3. ด้วยสภาพภูมิประเทศของจังหวัดแม่ฮ่องสอนที่มีภูเขาสลับซับซ้อนและมีความสมบูรณ์ของป่าไม้ ซึ่งถือว่าเป็นทรัพยากรอันทรงคุณค่าของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ในขณะเดียวกันด้วยบริบททางธรรมชาติที่เป็นอยู่กลับยกลายเป็นอุปสรรคในการพัฒนา โดยเฉพาะในด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดยเฉพาะถนนที่เป็นเส้นทางสัญจรในการไปมาหาสู่กัน

หัวข้อ	รายละเอียด
	ตลอดจนการขนส่งสินค้าและผลผลิต ในปัจจุบันเส้นทางสายย่อยเข้าสู่หมู่บ้านต่างๆมีสภาพชำรุดทรุดโทรม ต้องได้รับการปรับปรุงพัฒนาอย่างเร่งด่วน ให้มีความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อป้องกันความเสียหายอันเกิดจากน้ำท่วม นำไปสู่ความเสียหายด้านชีวิตและทรัพย์สิน 2. เพื่อป้องกันความเสียหายอันเกิดจากน้ำท่วมอย่างถาวรและยั่งยืน 3. เพื่อสร้างความมั่นใจและความปลอดภัยให้กับชาวบ้านในพื้นที่เสี่ยงภัย 4. ก่อสร้างถนนคมนาคมพื้นที่เพื่อให้มีความสะดวกในการสัญจร 5. เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดแม่ฮ่องสอน 6. เพื่อยกระดับรายได้ของครัวเรือนตกเกณฑ์ จปฐ. 7. เพื่อการสร้างระบบจ่ายน้ำการเกษตรมีความครอบคลุมและทั่วถึง 8. เพื่อให้เกษตรกรสามารถวางแผนการใช้น้ำได้ดีมากขึ้น 9. เพื่อให้คณะกรรมการสามารถควบคุมและบริหารน้ำได้ง่าย 10. เพื่อให้มีความแข็งแรงทดแทนรางส่งน้ำเดิมที่เป็นร่องดิน 11. เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้ภาคการเกษตรเพิ่มมากขึ้น มีชีวิตที่ดีขึ้น
4. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1.ความพึงพอใจของประชาชนในพื้นที่ก่อสร้างงานเขื่อนป้องกันตลิ่งและถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก 2.ความปลอดภัยของประชาชนในพื้นที่เมื่อเกิดภัยธรรมชาติ
5. พื้นที่เป้าหมาย	ในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน
6. กิจกรรมหลัก	
6.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	ก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งลำน้ำแม่ยวม หมู่ที่ 1 ตำบลแม่สวด อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน 22,005,000 สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน / ที่ทำการปกครองอำเภอสบเมย
6.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	เรียงกล่องเกเบียลบรรจุหินใหญ่ป้องกันตลิ่งพัง คันดินคลองส่งน้ำหนองปู่ด้ง บ้านคอนผึ้ง หมู่ 5 ขนาดกว้าง 3.00 เมตร สูง 3.00 เมตร ยาว 200 เมตร 5,260,000 ที่ทำการปกครองอำเภอสบเมย
6.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	ก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งริมแม่น้ำปาย ตำบลผาบ่อง อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ความยาว 525.00 เมตร(ศูนย์บริการและพัฒนาลุ่มน้ำปายตามพระราชดำริ หมู่ที่ 5 ตำบลผาบ่อง อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน) 21,151,000 บาท สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน
7. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน

หัวข้อ	รายละเอียด
8. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ปีงบประมาณ 2563
9. งบประมาณ	48,416,000 บาท
10. ผลผลิต (output)	1. ก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งริมแม่น้ำ 2. กล่องเกเบียลบรรจุหินใหญ่ป้องกันตลิ่งพัง
11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	1. การกัดเซาะหน้าดิน และการพังทลายของหน้าดินในพื้นที่ดังกล่าวลดน้อยลง 2. ประชาชนในพื้นที่เกิดความพึงพอใจ และเกิดประโยชน์จากการ เข้าใช้งานในพื้นที่ก่อสร้างเขื่อน เช่น เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ เป็นเส้นทางคมนาคมใหม่ให้กับพื้นที่ เป็นต้น 3. ประชาชนมีเส้นทางการคมนาคมที่ดี คุณภาพชีวิตที่ดี 4. มีระบบกระจายและส่งน้ำการเกษตรที่สมบูรณ์ 5. มีระบบส่งน้ำที่ดูแลรักษาง่ายและมีความมั่นคงแข็งแรง 6. เกษตรกรบ้านผาผ่ามีรายได้เพิ่มมากขึ้น มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น 7. การบริหารของคณะกรรมการเหมืองฝายมีประสิทธิภาพมากขึ้น

แบบ จ.1-1
(Project Brief รายโครงการ)

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด
แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การจัดการ อนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและส่งเสริมให้คนอยู่ร่วมกับป่าอย่างยั่งยืน

แผนงานที่ 2 ประชาชนมีความมั่นคงในที่ดินทำกิน และอาศัยอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้เพื่อรังวัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) จังหวัดแม่ฮ่องสอน
2. ความสำคัญของโครงการหลักการและเหตุผล	จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ป่าไม้จำนวนมาก ประกอบด้วยพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมาย ได้แก่อุทยานแห่งชาติและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า จำนวน 3,994,929 ไร่ ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน 9 ป่า เนื้อที่ 6,342,278 ไร่ เป็นที่ป่าต้นน้ำลำธาร ตามมติคณะรัฐมนตรี และพื้นที่ป่าไม้ประเภทอื่นๆ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 87.12 ของพื้นที่จังหวัด แต่เนื่องจากสภาพภูมิประเทศที่เป็นภูเขาสูง พื้นที่สำหรับทำการเกษตรกรรมและกิจกรรมอื่นของราษฎรในพื้นที่มีอย่างจำกัด ไม่มีเอกสารสิทธิในที่ดินทำกิน จึงทำให้มีการบุกรุกยึดถือครอบครองพื้นที่ป่าไม้มาก และนโยบายแห่งชาติจึงให้มีการกำหนดแนวทางการจัดการและการพัฒนาทรัพยากรป่าไม้ในระยะยาวอันจะทำให้ประเทศได้รับประโยชน์อย่างคุ้มค่าทางสังคม เศรษฐกิจ ความมั่นคงและสิ่งแวดล้อมมากที่สุด โดยเน้นให้มีการประสานกันระหว่างทรัพยากรป่าไม้และทรัพยากรธรรมชาติอื่น ส่งเสริมบทบาท และหน้าที่ของส่วนราชการต่างๆ และภาคเอกชนให้มีส่วนรับผิดชอบในการจัดการและพัฒนาทรัพยากรป่าไม้ร่วมกัน ในขณะที่รัฐบาลได้ให้ความสำคัญด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้บันทึกข้อตกลงกับกองทัพบก กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อประสานความร่วมมือในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และจังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้ตระหนักถึงการป้องกันและควบคุมการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ป่าในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อสำรวจตรวจสอบการครอบครองที่ดินของราษฎรในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ 2. เพื่อแก้ไขปัญหาการบุกรุกถือครองที่ดินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ 3. เพื่อลดความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ระหว่างรัฐกับราษฎร รวมทั้งแก้ไขปัญหาเรื่องที่ดินทำกินอย่างเป็นธรรม 4. เพื่อให้ทราบขอบเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติและการครอบครองที่ดินของราษฎรที่แน่นอน 5. เพื่อจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ (คทช.)

หัวข้อ	รายละเอียด
4. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. ตัวชี้วัดในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่จะดำเนินการจำนวน 83,253-2-18 ไร่ สามารถควบคุมพื้นที่ที่ยังคงสภาพป่าสมบูรณ์ ลดการบุกรุกเพิ่มเติมและลดปัญหาการกระทำผิดกฎหมาย ว่าด้วยการป่าไม้ได้ 2. หมู่บ้านในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ มีความตระหนักถึงความสำคัญและให้ความร่วมมือในการสำรวจการครอบครองที่ดินตามหลักการจัดการพื้นที่ที่มีการครอบครองที่ดินเพื่อเตรียมความพร้อมในการพิจารณาอนุญาตให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.)
5. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแม่ปายฝั่งซ้ายตอนบน ,ป่าแม่ยวมฝั่งซ้าย อำเภอขุนยวม และ ป่าสาละวิน
6. กิจกรรมหลัก	
6.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	จัดการที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ 7,026,361 บาท นายเล็ก วงษา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 1 สาขาแม่ฮ่องสอน
7. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 1 สาขาแม่ฮ่องสอน
8. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	1 ปี เริ่มตุลาคม 2562 สิ้นสุด กันยายน 2563
9. งบประมาณ	7,026,361 บาท
10. ผลผลิต (output)	1. พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่จะดำเนินการจำนวน 58,046-1-17 ไร่ ตามโครงการฯ มีข้อมูลเพื่อบริหารในพื้นที่ชัดเจนที่สามารถควบคุมพื้นที่ที่ยังคงสภาพป่าสมบูรณ์ ลดการบุกรุกเพิ่มเติมและ ลดปัญหาการกระทำผิดกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ 2. พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่จะดำเนินการจำนวน 58,046-1-17 ไร่ ตามโครงการฯ มีฐานข้อมูลครบถ้วน เพื่อจะได้เตรียมความพร้อมในการแก้ไขปัญหาที่ดินทำกิน/ที่อยู่อาศัย ให้กับราษฎรในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ตามแนวทางจัดที่ดินให้กับชุมชน (คทช.) 3. พื้นที่ยังคงสภาพป่าสมบูรณ์มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากพื้นที่ราษฎรครอบครองได้รับการแก้ไขที่ถูกต้องภายใต้การดำเนินการตามแนวทางจัดที่ดินให้กับชุมชน (คทช.)
11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	1. แนวโน้มปัญหาการบุกรุกพื้นที่ใหม่ลดลง เนื่องจากได้รับการแก้ไขปัญหาที่ดินทำกิน/ที่อยู่อาศัย ภายใต้การดำเนินการจัดที่ดินให้กับชุมชน (คทช.) ทำให้สภาพป่ามีความอุดมสมบูรณ์ขึ้น 2. เจ้าหน้าที่และราษฎรมีบทบาทร่วมกันในเรื่องการสำรวจการครอบครองที่ดิน เพิ่มความเข้าใจและส่งผลให้การบริหารจัดการพื้นที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

แบบ จ.1-1

(Project Brief รายโครงการ)

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน : ประเด็นการพัฒนาที่ 5 การพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงภายในและความมั่นคงตามแนวชายแดน

แผนงานที่ 1 ..ปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ และสร้างความปรองดองสมานฉันท์ให้เกิดขึ้นในสังคม

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์และสร้างความปรองดองสมานฉันท์
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	ประเทศไทยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของประเทศตลอดมา พระมหากษัตริย์ของไทยเป็นองค์อธิปัตย์สูงสุดในการปกครองบ้านเมือง ทรงปกครองแผ่นดินด้วยทศพิธราชธรรม ได้ทรงบำบัดทุกข์บำรุงสุขของประชาชน ได้ทรงทำนุบำรุงบ้านเมืองให้มีความมั่นคงเจริญก้าวหน้าในด้านต่างๆ บางพระองค์ได้กอบกู้เอกราชของชาติด้วยความหาญกล้าและเสียสละ ชาติไทยมีวิวัฒนาการมาตั้งแต่เริ่มรวมชาติรวมแผ่นดิน ก่อร่างสร้างเมืองตั้งแต่อดีตจนมาเป็นประเทศชาติทุกวันนี้เพราะสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นส่วนสำคัญยิ่ง ตราบจนปัจจุบัน สถาบันพระมหากษัตริย์ยังคงเป็นสถาบันหลักที่สำคัญอยู่ในหัวใจของประชาชน เป็นสถาบันที่เคารพสักการะ เหนือเกล้าของปวงชนชาวไทยทุกๆ คนไม่มีเปลี่ยนแปลง จากสถานการณ์เปลี่ยนแปลงทั้งในด้านสังคม การเมือง เศรษฐกิจ ทำให้สภาพความเป็นอยู่ในสังคมไทยเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก สถานการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นและกระทบต่อความสำคัญของรูปแบบสังคมไทยที่มีความเอื้ออารีต่อกันดังเช่นที่ต่างประเทศให้ความรู้สึกต่อสังคมไทยว่า “สยามเมืองยิ้ม” ได้เกิดความแตกแยกกัน ขาดความสามัคคี จนถึงขั้นการใช้ความรุนแรงเข้าทำร้ายซึ่งกันและกัน เกิดความสูญเสียและความเสียหายต่อประเทศชาติมาแล้วหลายกรณี จังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นจังหวัดติดชายแดนที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณในการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนจากสถาบันพระมหากษัตริย์เสมอมา การจัดกิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจเพื่อปกป้องสถาบันสำหรับเยาวชน ประชาชน และการเผยแพร่พระราชกรณียกิจของ พระบรมวงศานุวงศ์ และศาสตร์พระราชา จึงเป็นการสร้างความรู้ ความเข้าใจ และร่วมกันปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ สร้างความรักความสามัคคี การปรองดองสมานฉันท์ของสังคม อันจะส่งผลให้ประชาชนมีความรักชาติ เกิดความรักความสามัคคี เป็นรากฐานที่เหนียวแน่นในการพัฒนาประเทศชาติให้มีความเจริญมั่นคงต่อไป
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อปลูกฝัง สร้างความตระหนักให้เยาวชนและประชาชนผูกพัน เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ 2. เพื่อให้เยาวชนและประชาชนมีความรู้รักสามัคคี ปรองดองสมานฉันท์ เสียสละเพื่อส่วนรวมและประเทศชาติ 3. เพื่อเผยแพร่พระราชกรณียกิจของพระบรมวงศานุวงศ์ และศาสตร์พระราชาสู่ชุมชนเพื่อใช้ในการดำเนินชีวิตต่อไป
4.ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	มีการจัดกิจกรรมให้ประชาชนเกิดจิตสำนึกที่ดี เคารพและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ การเผยแพร่ศาสตร์พระราชาไปใช้ในการดำเนินชีวิตในชุมชน และสร้างความสามัคคี ปรองดองสมานฉันท์ให้เกิดในสังคม
5. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ 7 อำเภอ ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน (อ.เมืองแม่ฮ่องสอน,อ.ปางมะผ้า,อ.ปาย, อ.ขุนยวม,อ.แม่ลาน้อย,อ.แม่สะเรียง,และอ.สบเมย)

หัวข้อ	รายละเอียด
6.กิจกรรมหลัก	
6.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เสริมสร้างจิตสำนึกเยาวชนเพื่อปกป้องสถาบันและสร้างความปรองดองสมานฉันท์ งบประมาณ 454,630 บาท ที่ทำการปกครองจังหวัดแม่ฮ่องสอน ฉก.ร.17, กอ.รมน.จ.มส, สถานศึกษา
6.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	สร้างจิตสำนึกต่อสถาบันพระมหากษัตริย์และน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่ประชาชน งบประมาณ 500,000 บาท กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 336 แม่ฮ่องสอน
6.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	ฝึกอบรมลูกเสือชาวบ้านใหม่ งบประมาณ 304,600 บาท สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน
6.4 กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	ฝึกอบรมทบทวนลูกเสือชาวบ้าน งบประมาณ 647,000 บาท สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน
7. หน่วยงานดำเนินงาน	ที่ทำการปกครองจังหวัดแม่ฮ่องสอน
8. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ตุลาคม 2562 - กันยายน 2563
9. งบประมาณ	1,906,230 บาท
10. ผลผลิต (output)	1. เยาวชนและประชาชนมีความผูกพัน เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ 2. เยาวชนและประชาชนมีความรู้รักสามัคคี ปรองดองสมานฉันท์ เสียสละเพื่อส่วนรวมและประเทศชาติ 3. ชุมชนมีการน้อมนำพระราชกรณียกิจและศาสตร์พระราชาไปใช้ในการดำเนินชีวิต
11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	1. เยาวชนและประชาชนมีความผูกพัน เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ 2. เยาวชนและประชาชนมีความรู้รักสามัคคี ปรองดองสมานฉันท์ เสียสละเพื่อส่วนรวมและประเทศชาติ 3. ชุมชนมีการน้อมนำพระราชกรณียกิจและศาสตร์พระราชาไปใช้ในการดำเนินชีวิต

แบบ จ.1-1

(Project Brief รายโครงการ)

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน : ประเด็นการพัฒนาที่ 5 การพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงภายในและความมั่นคงตามแนวชายแดน

แผนงานที่ 2 ..หมู่บ้าน/ชุมชน/สถานประกอบการ/โรงเรียน ปลอดจากยาเสพติด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	ส่งเสริมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจังหวัดแม่ฮ่องสอน
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	จังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นจังหวัดชายแดน มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศพม่าทิศตะวันตกเป็นแนวยาวประมาณ 483 กม.มีสภาพภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นทิวเขาสูงสลับซับซ้อนและมีช่องทางติดแนวชายแดนประเทศพม่าทั้งสิ้น 36ช่องทาง 9 ท่าข้ามส่งผลให้การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไปด้วยความยากลำบาก ปัญหายาเสพติดที่พบในพื้นที่ประกอบไปด้วยการเป็นเส้นทางลำเลียงเพื่อนำเข้ายาเสพติดมีการนำยาเสพติดจากประเทศเพื่อนบ้านมาพักคอยตามแนวชายแดนเพื่อนำยาเสพติดเข้าสู่พื้นที่ตอนในตามแนวชายแดนและการแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ในกลุ่มเยาวชน และผู้ใช้แรงงาน ในปัจจุบันรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการแก้ไขยาเสพติดและกำหนดให้ปัญหายาเสพติดเป็นวาระชาติและนำกลไก "ประชารัฐ" มาเป็นแนวทางในการดำเนินงานแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยกำหนดแนวทางให้ภาครัฐและภาคประชาชนได้ร่วมกันดำเนินงานในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชนเพื่อมุ่งสู่วิสัยทัศน์ยุทธศาสตร์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2558 -2577) ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน สถานการณ์ยาเสพติดของจังหวัดแม่ฮ่องสอนในปัจจุบันยังมีการลักลอบนำยาเสพติดเข้ามาจำหน่ายในพื้นที่และลักลอบนำเข้ายาเสพติดไปสู่พื้นที่ตอนในแม้หน่วยงานความมั่นคงในพื้นที่ ได้แก่ฝ่ายปกครอง ตำรวจและทหารจะร่วมกันทำงานในการป้องกันและปราบปรามดำเนินการป้องกันและปราบปรามผู้เกี่ยวข้องอย่างจริงจังแต่ปัญหาดังกล่าวก็ไม่ได้หมดไปเพื่อให้การดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เบาบางและลดน้อยลงจนอยู่ในระดับที่ควบคุมได้และหมดสิ้นไปในที่สุดการดำเนินงานในการแก้ไขปัญหายาเสพติดต้องนำภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตามนโยบายของรัฐบาลโดยภาครัฐต้องให้ความรู้สนับสนุนงบประมาณให้พื้นที่เข้าดำเนินการในการป้องกันปัญหายาเสพติดในกลุ่มนักเรียนกลุ่มเยาวชนนอกสถานศึกษา กลุ่มผู้ใช้แรงงานและกลุ่มนักท่องเที่ยวสนับสนุนหน่วยงานความมั่นคงเข้าดำเนินการงานมวลชนและจับกุมปราบปรามผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ทั้งนี้การดำเนินงานดังกล่าวต้องดำเนินการโดยใช้กลไก "ประชารัฐ" ของรัฐบาลเข้าไปดำเนินการต่อไป
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1) เพื่อป้องกันและปราบปรามกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดทั้งระบบในพื้นที่และการแก้ไขปัญหาผู้เสพยาเสพติดในพื้นที่เป็นไปตามนโยบายประชารัฐของรัฐบาล 2) เพื่อการสร้างและพัฒนาระบบรองรับการคืนคนดีให้สังคมที่ผ่านการบำบัดฟื้นฟูทุกระบบ 3) เพื่อเสริมสร้างให้ความรู้แก่ภาคประชาชนและปรับทัศนคติของประชาชนในการ

หัวข้อ	รายละเอียด
	มีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด 4) เพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดตามแนวทางประชารัฐ 5) เพื่อให้มีการบริหารจัดการและบูรณาการในการแก้ไขปัญหายาเสพติดมีประสิทธิภาพ
4. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ประชาชนห่างไกลยาเสพติดติดและพัฒนา ส่งเสริมศักยภาพของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานและบูรณาการการทำงานร่วมกันของหน่วยงานของรัฐ เอกชน และภาคประชาชน
5. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ 7 อำเภอ ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน (อ.เมืองแม่ฮ่องสอน,อ.ปางมะผ้า,อ.ปาย, อ.ขุนยวม,อ.แม่ลาน้อย,อ.แม่สะเรียง,อ.สบเมย)
6. กิจกรรมหลัก	
6.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อบรมภาคประชาชน เพื่อสร้างการมีส่วนร่วม ตามแนวทางประชารัฐร่วมใจ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด 1,084,400 บาท ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดแม่ฮ่องสอน (ศอ.ปส.จ.มส.) ที่ทำการปกครองอำเภอทุกอำเภอ
6.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การจัดกิจกรรมรณรงค์วันต่อต้านยาเสพติดโลก (26 มิถุนายน 2563) 281,000 บาท ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดแม่ฮ่องสอน (ศอ.ปส.จ.มส.)
6.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด 217,800 บาท ที่ทำการปกครองอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน
6.4 กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	แก้ไขปัญหายาเสพติด 552,800 บาท ที่ทำการปกครองอำเภอปางมะผ้า
6.5 กิจกรรมหลักที่ 5 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	แก้ไขปัญหายาเสพติด 2,000,000 บาท ที่ทำปกครองอำเภอปาย
6.6 กิจกรรมหลักที่ 6 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด 325,000 บาท ที่ทำการปกครองอำเภอแม่ลาน้อย

หัวข้อ	รายละเอียด
6.7 กิจกรรมหลักที่ 7	แก้ไขปัญหายาเสพติด
งบประมาณ	554,400 บาท
ผู้รับผิดชอบ	ที่ทำการปกครองอำเภอแม่สะเรียง
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
6.8 กิจกรรมหลักที่ 8	ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
งบประมาณ	325,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	ที่ทำการปกครองอำเภอสบเมย
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
6.9 กิจกรรมหลักที่ 9	ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
งบประมาณ	481,140 บาท
ผู้รับผิดชอบ	ที่ทำการปกครองอำเภอขุนยวม
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
6.10 กิจกรรมหลักที่ 10	เพิ่มศักยภาพงานด้านการข่าวเพื่อทำลายเครือข่ายยาเสพติด
งบประมาณ	795,600 บาท
ผู้รับผิดชอบ	หน่วยเฉพาะกิจกรมทหารราบที่ 7
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่วนราชการและอปท. ในพื้นที่
6.11 กิจกรรมหลักที่ 11	ฝึกอบรมเยาวชนรุ่นใหม่รวมใจต้านยาเสพติด
งบประมาณ	468,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	หน่วยเฉพาะกิจกรมทหารราบที่ 7
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่วนราชการและอปท. ในพื้นที่
6.12 กิจกรรมหลักที่ 12	ส่งเสริมพัฒนาทักษะเยาวชนวัยใส ใส่ใจสุขภาพ และป้องกันปัญหายาเสพติดในจังหวัดแม่ฮ่องสอน
งบประมาณ	840,400 บาท
ผู้รับผิดชอบ	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแม่ฮ่องสอน
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
6.13 กิจกรรมหลักที่ 13	เสริมสร้างเยาวชนต้านภัยยาเสพติดในสถานศึกษา
งบประมาณ	190,400 บาท
ผู้รับผิดชอบ	กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 336 แม่ฮ่องสอน
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่วนราชการและอปท. ในพื้นที่
6.14 กิจกรรมหลักที่ 14	แข่งขันฟุตบอลต่อต้านยาเสพติด
งบประมาณ	100,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 336 แม่ฮ่องสอน
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่วนราชการและอปท. ในพื้นที่
6.15 กิจกรรมหลักที่ 15	ชุมชนเข้มแข็งปลอดภัยยาเสพติด
งบประมาณ	168,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 336 แม่ฮ่องสอน
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่วนราชการและอปท. ในพื้นที่

หัวข้อ	รายละเอียด
6.16 กิจกรรมหลักที่ 16 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เสริมสร้าง อส.ตชด. รัฐร่วมบริการประชาชน 176,000 บาท กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 336 แม่ฮ่องสอน ส่วนราชการและอปท. ในพื้นที่
6.17 กิจกรรมหลักที่ 17 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เสริมสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดแก่เยาวชนนอกสถานศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2563 1,009,840 บาท ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดแม่ฮ่องสอน (ศอ.ปส.จ.มส.)
6.18 กิจกรรมหลักที่ 18 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อบรมเพิ่มประสิทธิภาพเครือข่ายแกนนำต่อต้านยาเสพติด 512,100 บาท ตำรวจภูธรจังหวัดแม่ฮ่องสอน
6.19 กิจกรรมหลักที่ 19 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ฝึกอบรมราษฎรอาสาสมัครตำรวจหมู่บ้าน 512,100 บาท ตำรวจภูธรจังหวัดแม่ฮ่องสอน
7. หน่วยงานรับผิดชอบ	ที่ทำการปกครองจังหวัดแม่ฮ่องสอน (ศอ.ปส.จ.มส.)
8. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ตุลาคม 2562 - กันยายน 2563
9. งบประมาณ	10,596,980 บาท
10. ผลผลิต (output)	1. กลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดและผู้ที่เกี่ยวข้องลดน้อยลง 2. ภาคประชาชนและปรับทัศนคติของประชาชนในการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด 3. ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติดตามแนวทางประชารัฐ 4. มีการบริหารจัดการและบูรณาการในการแก้ไขปัญหายาเสพติดมีประสิทธิภาพ
11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	1. กลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดและผู้ที่เกี่ยวข้องลดน้อยลง 2. ภาคประชาชนและปรับทัศนคติของประชาชนในการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด 3. ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติดตามแนวทางประชารัฐ 4. มีการบริหารจัดการและบูรณาการในการแก้ไขปัญหายาเสพติดมีประสิทธิภาพ

แบบ จ.1-1

(Project Brief รายโครงการ)

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประเด็นการพัฒนาที่ 5 การพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงภายในและความมั่นคงตามแนวชายแดน

แผนงานที่ 3 สร้างความมั่นคง ความสงบเรียบร้อย และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	**เสริมสร้างความมั่นคงภายในและตามแนวชายแดนในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน**
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	1. ปัญหาชนกลุ่มน้อย บริเวณชายแดนไทยด้านจังหวัดแม่ฮ่องสอนที่ยังมีการเคลื่อนไหวของกองกำลังชนกลุ่มน้อยเช่น กองกำลังกลุ่มว้า (WSA) กองกำลังกลุ่มไทใหญ่ (SSA) กลุ่มกะเหรี่ยง (KNPP, KNB, KNPLF) มีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงมากขึ้นเมื่อรัฐบาลสหภาพเมียนมา ได้กดดันให้มีการวางอาวุธหลังการเลือกตั้งส่งผลต่อความมั่นคงชายแดนปัญหายาเสพติด ปัญหาผู้หลบหนีภัยจากการสู้รบจากประเทศเมียนมา 2. ปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง สืบเนื่องมาจากความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจในภูมิภาคและความต้องการแรงงานต่างด้าวของผู้ประกอบการในประเทศไทย ส่งผลให้แรงงานต่างด้าวจากประเทศสหภาพเมียนมาลักลอบหลบหนีเข้ามาทำงานในประเทศไทยมากขึ้น 3. ปัญหายาเสพติด มีขบวนการผลิตยาเสพติดและเครือข่ายผู้ค้ารายสำคัญอาศัยอยู่แนวชายแดนตรงข้ามกับจังหวัดแม่ฮ่องสอน 4. ปัญหาความคิดเห็นทางการเมืองของคนไทยที่แตกต่างกัน ซึ่งอาจจะนำไปสู่ความขัดแย้งที่รุนแรงได้ในอนาคต คนไทยเริ่มมีความคิดเห็นทางการเมืองที่แตกต่างกันมาเป็นระยะ ๆ แต่มีการแสดงออกอย่างชัดเจนตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ. 2549 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน โดยแนวทางป้องกันความรุนแรงที่อาจเกิดขึ้นได้ดีที่สุด คือ คนไทยทุกคนต้องสร้างจิตสำนึกในการเคารพความคิด และเป็นเหตุให้ประชาชนบางกลุ่มเลือกนักการเมืองบางกลุ่มไม่มีความโปร่งใส ไม่มีคุณธรรมและจริยธรรม 5. ปัญหาความแตกแยกในสังคมชุมชน จังหวัดแม่ฮ่องสอนประกอบด้วยประชากรหลากหลายชาติพันธุ์ มีวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ที่แตกต่างกัน ซึ่งในอดีตที่ผ่านมาสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างผสมกลมกลืน ไม่มีความขัดแย้งระหว่างชาติพันธุ์และในสังคม ปัจจุบันจากความเปลี่ยนแปลงทางด้านวัตถุและเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้เกิดการเลียนแบบพฤติกรรมสังคมในเมือง ส่งผลกระทบต่อวัฒนธรรมประเพณี วิถีชีวิตดั้งเดิมมีความแตกต่างและเกิดความขัดแย้งในสังคมสูง รวมทั้งรูปแบบการปกครองและการเมืองปัจจุบันส่งผลกระทบและสร้างความแตกแยกในชุมชน/หมู่บ้านสูงขึ้น มีการแบ่งพรรคแบ่งพวก 6. ปัญหาสาธารณภัยทั้งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ได้ทำลายชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและประเทศชาติไปเป็นจำนวนมาก ซึ่งยังคงมีแนวโน้มจะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและซับซ้อนมากขึ้น เนื่องจากความแปรปรวนของภูมิอากาศโลกความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติประกอบกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างสังคมไทย จากสังคมชนบทไปสู่สังคมเมืองอย่างรวดเร็ว ประชาชนมีความเสี่ยงภัยเพิ่มขึ้นและเมื่อมีสาธารณภัยเกิดขึ้นเกิดผลความเสียหายจากสาธารณภัยรุนแรงมากขึ้น การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้น จำเป็นต้องใช้บุคลากรและงบประมาณจำนวนมาก

หัวข้อ	รายละเอียด
	ดังนั้นชุมชน ประชาชนควรมีความรู้ความสามารถช่วยเหลือในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อให้สามารถจัดระเบียบพื้นที่ตามแนวชายแดนให้เกิดความมั่นคง และเกิดการบริหารจัดการความมั่นคงมีเอกภาพและประสิทธิภาพ 2. เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อย ความเข้มแข็ง และพัฒนาความร่วมมือกันระหว่างประชาชนตาม พื้นที่ หมู่บ้านชุมชนตามแนวชายแดน รวมทั้งรวมร่วมมือกันของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ในพื้นที่บริเวณชายแดนไทยฯ 3. เพื่อให้เกิดการเสริมสร้างศักยภาพในการรักษาความสงบเรียบร้อยพื้นที่ตอนในของจังหวัดแม่ฮ่องสอน 4. เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐปรับทัศนคติในการทำงานให้สามารถเข้าถึงประชาชนและแก้ไขปัญหาให้ประชาชนในพื้นที่ตามแนวชานแดน จนสามารถก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนขึ้นได้ 5. เพื่อให้ชุมชน ประชาชนมีความรู้ความสามารถช่วยเหลือในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
4. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	การจัดกิจกรรมส่งเสริมความมั่นคงในพื้นที่ การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน การสร้างความร่วมมือกับประชาชนในพื้นที่ และการหามาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหา สาธารณภัยในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน
5. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ 7 อำเภอ ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน (อ.เมืองแม่ฮ่องสอน,อ.ปางมะผ้า,อ.ปาย, อ.ขุนยวม,อ.แม่ลาน้อย,อ.แม่สะเรียง,อ.สบเมย)
6. กิจกรรมหลัก	
6.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เสริมสร้างความมั่นคงภายในและตามแนวชายแดนในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน 2,606,000 บาท ที่ทำการปกครองจังหวัดแม่ฮ่องสอน (กลุ่มงานความมั่นคง) ที่ทำการปกครองอำเภอ, กอ.รมน.,กองบังคับการอาสารักษาดินแดนจังหวัดแม่ฮ่องสอน
6.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมการพัฒนาอาชีพและคุณภาพชีวิตประชาชนหมู่บ้านพัฒนาเพื่อความมั่นคงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และหมู่บ้านยามชายแดน 431,680 บาท ที่ทำการปกครองจังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่ทำการปกครองอำเภอ
6.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	การพัฒนาศักยภาพราษฎรเพื่อความมั่นคงตามพื้นที่แนวชายแดนจังหวัดแม่ฮ่องสอน 291,200 บาท หน่วยเฉพาะกิจกรมทหารราบที่ 7
6.4 กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การเสริมสร้างสร้างความมั่นคงในหมู่บ้านเข้มแข็งคู่ขนานตามแนวชายแดน จ.แม่ฮ่องสอน 215,100 บาท หน่วยเฉพาะกิจกรมทหารราบที่ 7
6.5 กิจกรรมหลักที่ 5 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	สร้างการรับรู้ด้านกฎหมายด้านการบังคับคดีและกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้กับประชาชน 27,570บาท สำนักงานบังคับคดีจังหวัดแม่ฮ่องสอน

หัวข้อ	รายละเอียด
6.6 กิจกรรมหลักที่ 6 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	เผยแพร่กฎหมายด้านการบังคับคดีและกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้ประชาชนพื้นที่ อ.แม่สะเรียง 14,450 บาท สำนักงานบังคับคดีจังหวัดแม่ฮ่องสอน (สาขาแม่สะเรียง)
6.7 กิจกรรมหลักที่ 7 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	ประชารัฐร่วมใจเตรียมพร้อมป้องกันภัยในบวร (บ้าน วัด โรงเรียน) 5,732,000 บาท สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดแม่ฮ่องสอน
6.8 กิจกรรมหลักที่ 8 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	พัฒนาศักยภาพทีม หนึ่งตำบลหนึ่งทีมกู้ภัย 1,766,500 บาท สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดแม่ฮ่องสอน
6.9 กิจกรรมหลักที่ 9 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	พัฒนาศักยภาพอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) 1,540,500 บาท สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดแม่ฮ่องสอน
6.10 กิจกรรมหลักที่ 10 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	พัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชนและสร้างความสามัคคีเพื่อความเข้มแข็งชุมชนชายแดนไทย -เมียนมา 168,000 บาท กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 336 แม่ฮ่องสอน
6.11 กิจกรรมหลักที่ 11 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	สร้างหอกระโดดสูงความสูง ๓๔ ฟุต 1,500,000 บาท กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 336 แม่ฮ่องสอน
7. หน่วยงานดำเนินงาน	ที่ทำการปกครองจังหวัดแม่ฮ่องสอน
8. ระยะเวลาดำเนินงาน	ตุลาคม 2562 - กันยายน 2563
9. งบประมาณ	14,293,000 บาท
10. ผลผลิต (output)	ประชาชนเกิดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และเกิดความสงบเรียบร้อยภายในและตามแนวชายแดนจังหวัดแม่ฮ่องสอน
11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	1. ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมบูรณาการมีการดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน 2. ประชาชนตามแนวชายแดนเกิดความมั่นคงและปลอดภัย 3. ประชาชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของภาครัฐมากยิ่งขึ้น 4. เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกภาคส่วนที่ลงไปปฏิบัติงานสามารถปรับแนวความคิดและทัศนคติและวิธีการทำงานเพื่อให้ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ตามแนวชายแดนมากยิ่งขึ้น 5.ประชาชนทั้งสองประเทศ ไทย – เมียนมาตามแนวชายแดนมีความร่วมมือกันด้านเศรษฐกิจ ความมั่นคง ประเพณี วัฒนธรรมและเข้าใจอันดีต่อกัน

แบบ จ.1-1
(Project Brief รายโครงการ)

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด
แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประเด็นการพัฒนาที่ 5 การพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงภายในและความมั่นคงตามแนวชายแดน

แผนงานที่ 5 แก้ไขปัญหาบุคคลไร้สัญชาติ

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการแก้ไขปัญหาบุคคลไร้สัญชาติจังหวัดแม่ฮ่องสอน
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	ด้วยจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีพื้นที่ส่วนใหญ่ติดชายแดน และราษฎรส่วนใหญ่เป็นชน กลุ่มน้อยอาศัยอยู่ในพื้นที่สูง ซึ่งมีทั้งบุคคลที่เกิดในราชอาณาจักรไทยและบุคคลที่เกิดนอกราชอาณาจักรไทยแต่อพยพเข้ามาอาศัยอยู่เป็นเวลานาน ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ห่างไกลจากศูนย์ราชการ การเดินทางมาติดต่อกับหน่วยงานราชการเป็นไปด้วยความลำบากต้องใช้เวลามากกว่า 1 วัน ส่งผลให้ราษฎรส่วนหนึ่งประสบปัญหา คุณภาพชีวิตต่ำ ขาดเอกสารทางการทะเบียนราษฎรและหลักฐานแสดงตน ไม่สามารถเดินทางออกนอกพื้นที่ควบคุมได้ ไม่สามารถสมัครเข้าทำงานกับหน่วยงานรัฐหรือเอกชนได้ ต้องประกอบอาชีพที่ผิดกฎหมายในพื้นที่ เช่น การลักลอบตัดไม้ ปลูกฝิ่น หรือยาเสพติดอื่นๆ ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ ทั้งความมั่นคงทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งรัฐบาลโดยกระทรวงมหาดไทยและกรมการปกครองได้ดำเนินการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติไว้แล้วส่วนหนึ่งในห้วงปี พ.ศ.2533 – 2537 ห้วงปี พ.ศ.2541-2542 และห้วงปี พ.ศ.2548 – 2554 และได้ออกระเบียบ กฎหมายกำหนดให้สัญชาติไทยกับกลุ่มบุคคลที่เกิดในราชอาณาจักรไทยตามเงื่อนไขที่คณะรัฐมนตรีกำหนดเมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 2559 ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มเด็กนักเรียนและเยาวชนซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศในอนาคตต่อไป นอกจากนี้ยังกำหนดให้สถานะต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมายแก่กลุ่มชาติพันธุ์ที่อพยพเข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลานานและไม่สามารถกลับประเทศต้นทางได้ ตามคณะรัฐมนตรีอนุมัติยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล เมื่อ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘ (อพยพเข้ามาจนถึงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๓๘) โดยต้องมีชื่ออยู่ในเอกสารทะเบียนราษฎร จังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้พยายามแก้ไขปัญหากลุ่มผู้มีคุณสมบัติและคนไร้สัญชาติโดยเร่งรัดการกำหนดสถานะมาตลอด แต่เนื่องจากมีจำนวนประชากรกลุ่มเป้าหมายเป็นจำนวนมากกว่า 2๐,๐๐๐ คน ประกอบกับปัญหาการคมนาคมระหว่างหมู่บ้านมายังส่วนราชการมีความยากลำบาก และข้อจำกัดของกำลังพลทางภาครัฐ ทำให้การแก้ไขปัญหาต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินงานต่อเนื่องหลายปี ดังนั้นเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาความเดือนร้อนของราษฎรกลุ่มดังกล่าว ซึ่งจะเป็นการเสริมสร้างความมั่นคงของประเทศ ทั้งความมั่นคงทาง ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจและสังคม เพื่อให้การดำเนินงานเร่งรัดการพิจารณากำหนดสถานะและสัญชาติของบุคคลตามกฎหมายเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล จังหวัดแม่ฮ่องสอน จึงได้จัดทำ “โครงการแก้ไขปัญหาบุคคลไร้สัญชาติจังหวัดแม่ฮ่องสอน” ขึ้น

หัวข้อ	รายละเอียด
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อตรวจสอบสถานะบุคคลของผู้ที่ได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติ 2. เพื่อเร่งรัดการกำหนดสถานะบุคคลและสัญชาติให้แก่ชนกลุ่มน้อยผู้มีคุณสมบัติให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด 3. เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้ได้รับสิทธิ ได้รับสวัสดิการขั้นพื้นฐานอื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด4. เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงให้แก่ทรัพยากรมนุษย์ และลดปัญหาการบ่อนทำลายทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และการกระทำผิดกฎหมายอื่นๆ 5. เพื่อปฏิบัติตามปฏิญญาสากลว่าด้วยหลักสิทธิมนุษยชนและอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ค.ศ.1989 ในเรื่องการช่วยเหลือคุ้มครองสิทธิที่มีตามกฎหมาย
4. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	- ๘๐ % ของกลุ่มเป้าหมายเข้ารับการตรวจสอบสถานะเพื่อยืนยันตัวบุคคล - ๘๐ % ของกลุ่มเป้าหมายที่มีคุณสมบัติได้รับการลงรายการสัญชาติไทย หรือสถานะคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมายได้รับการลงนัดให้มาดำเนินการตามขั้นตอน - กลุ่มผู้มีคุณสมบัติได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้ได้รับสิทธิบุคคล ได้รับสวัสดิการขั้นพื้นฐานอื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด
5. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ 7 อำเภอ ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน (อ.เมืองแม่ฮ่องสอน,อ.ปางมะผ้า,อ.ปาย, อ.ขุนยวม,อ.แม่ลาน้อย,อ.แม่สะเรียง,อ.สบเมย)
6. กิจกรรมหลัก	
6.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เร่งรัดการกำหนดสถานะบุคคลตามกฎหมาย 777,140 บาท ที่ทำการปกครองจังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่ทำการปกครองอำเภอ 7 อำเภอ
7. หน่วยงานดำเนินงาน	ที่ทำการปกครองจังหวัดแม่ฮ่องสอน
8. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ตุลาคม 2562 - กันยายน 2563
9. งบประมาณ	777,140 บาท
10. ผลผลิต (output)	บุคคลที่ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ทั้ง 7 อำเภอได้รับการตรวจสอบคุณสมบัติการลงรายการสัญชาติไทย หรือสถานะคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย
11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	1. ผู้มีคุณสมบัติตามพื้นที่เป้าหมาย ได้รับการลงรายการสัญชาติไทย หรือสถานะคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมายโดยรวดเร็ว 2. กลุ่มผู้มีคุณสมบัติได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้ได้รับสิทธิบุคคล ได้รับสวัสดิการขั้นพื้นฐานอื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด 3. ผู้ได้รับการกำหนดสถานะและลงรายการสัญชาติสามารถเดินทางและประกอบอาชีพได้ตามความสามารถ ลดปัญหาการบ่อนทำลายทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและการกระทำผิดกฎหมายอื่น ๆ 4. ก่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีในสายตานานาชาติ ในการดำเนินการตามปฏิญญาสากลว่าด้วยหลักสิทธิมนุษยชนและอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ค.ศ. 1989

รายการตรวจสอบการดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑

จังหวัดแม่ฮ่องสอน

การดำเนินการ	ดำเนินการแล้ว	ไม่ได้ดำเนินการ
๑) สำรวจความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นในจังหวัดด้วยวิธีหนึ่งวิธีใด ดังต่อไปนี้ ☐มอบให้ส่วนราชการหน่วยงานของรัฐ สถาบันการศึกษา หรือบุคคลอื่นใดทำการศึกษาสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นในจังหวัด ☑มอบให้ฝ่ายเลขานุการ ก.บ.จ. ดำเนินการหรือร่วมกับหน่วยงานอื่น ทำการศึกษาสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นในจังหวัด ☐แต่งตั้งคณะอนุกรรมการของ ก.บ.จ. ขึ้นคณะหนึ่ง ทำหน้าที่ประสานงานเพื่อให้ได้ข้อมูลความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นในจังหวัด ☐ดำเนินการอื่นตามที่ ก.บ.จ. เห็นสมควร โดยดำเนินการ.....	/	
๒) จัดประชุมหารือร่วมกันระหว่างหัวหน้าส่วนราชการที่มีสถานที่ตั้งทำการอยู่ในจังหวัด ไม่ว่าจะเป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาคหรือราชการบริหารส่วนกลางและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมดในจังหวัด รวมทั้ง ผู้แทนภาคประชาสังคม และผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน เพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนพัฒนาจังหวัดตามมาตรา ๕๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ และมาตรา ๑๙ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔ แห่ง พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการพ.ศ. ๒๕๕๑	/	
๓) การประชุมของ ก.บ.จ. เพื่อจัดทำและเห็นชอบแผนพัฒนาจังหวัดตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑ และหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.บ.ภ. กำหนด	/	

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้อความดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ ทั้งนี้ได้แนบรายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) มาพร้อมนี้ด้วย

(ลงชื่อ).....

(นายสิริรัฐ ชุมอุปการ)

ผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน

สรุปผลการทบทวนแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด(พ.ศ. 2561 – 2565) (ฉบับทบทวน)

หัวข้อ	แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด (พ.ศ. 2561 - 2564) (เสนอในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562)	แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด (พ.ศ. 2561–2565) (ฉบับทบทวน)	เหตุผลของการปรับเปลี่ยน
เป้าหมายการพัฒนา	"เมืองแห่งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เปิดประตูสู่ตะวันตก ยกระดับคุณภาพชีวิต พัฒนาเศรษฐกิจให้ยั่งยืน บนพื้นฐานแห่งความพอเพียง"	"เมืองแห่งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เปิดประตูสู่ตะวันตก ยกระดับคุณภาพชีวิต พัฒนาเศรษฐกิจให้ยั่งยืน บนพื้นฐานแห่งความพอเพียง"	- ไม่มีการปรับเปลี่ยน
ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนา	1.1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้รายจากการท่องเที่ยว 2.1 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้า 3.1 ร้อยละที่ลดลงของจำนวนครัวเรือนที่ตกเกณฑ์ จปฐ. 4.1 พื้นที่ป่าถูกบุกรุกลดลงและพื้นที่ป่าที่ถูกฟื้นฟูเพิ่มมากขึ้น 4.2 จำนวนจุดความร้อน (Hotspot) ลดลง 5.1 ร้อยละของจำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็งปลอดยาเสพติด 5.2 ร้อยละที่ลดลงของการเกิดคดีประทุษร้ายต่อชีวิตและทรัพย์สินเทียบกับค่าเฉลี่ยย้อนหลัง ๓ ปี	1.1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้รายจากการท่องเที่ยว 1.2. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือน 2.1 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้าชายแดน 3.1 ร้อยละที่ลดลงของจำนวนครัวเรือนที่ตกเกณฑ์ จปฐ. 4.1 พื้นที่ป่าถูกบุกรุกและพื้นที่ป่าที่ได้รับการฟื้นฟูเพิ่มมากขึ้น 4.2 จำนวนจุดความร้อน (Hotspot) ลดลง 5.1 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็งปลอดยาเสพติด 5.2 ร้อยละที่ลดลงของการเกิดคดีประทุษร้ายต่อชีวิตและทรัพย์สินเทียบกับค่าย้อนหลัง 3 ปี	เพื่อความกระชับชัดเจนและครอบคลุมการพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน
ประเด็นการพัฒนา	1: การยกระดับและพัฒนาการท่องเที่ยวคุณภาพในเชิงนิเวศ วิถีชีวิตวัฒนธรรม สุขภาพ และเกษตรปลอดภัย	1. การยกระดับและพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและยั่งยืน	เพื่อความกระชับชัดเจนและครอบคลุมการพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน

หัวข้อ	แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด (พ.ศ. 2561 - 2564) (เสนอในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562)	แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด (พ.ศ. 2561–2565) (ฉบับทบทวน)	เหตุผลของการปรับเปลี่ยน
	2: การเพิ่มศักยภาพการค้า การลงทุน และการค้าชายแดน 3 :การพัฒนาศักยภาพคน แก้ไขปัญหาความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต 4: การจัดการ อนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน 5: การพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงภายในและความมั่นคงตามแนวชายแดน	2 พัฒนาศักยภาพการค้า การลงทุน และการค้าชายแดน 3 : การยกระดับคุณภาพชีวิต แก้ไขปัญหาความยากจน และลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม 4:การจัดการ อนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและส่งเสริมให้คนอยู่ร่วมกับป่าอย่างยั่งยืน 5: การพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงภายในและความมั่นคงตามแนวชายแดน	